V 7871

RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN
1 010 153 8

BIBLIOTHEEK
A.- 2048
Departement van Koloniën

ALPHABETISCH REGISTER

OP DE NOTULEN DER VERGADERINGEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

VAN HET GEBIEDSDEEL CURAÇAO.

ZITTINGSJAAR 1936-1937.

De cijfers duiden de bladzijden der notulen aan.

A.

AANVAARDING VAN HET BESTUUR VAN CURAÇAO. Aanvaarding van het Bestuur van Curaçao door den waarnemenden Gouverneur Mr. F. A. Jas Jr. 13;

Aanvaarding van het Bestuur van Curaçao door den Gouverneur G. J. J. Wouters 16.

ADMINISTRATEUR VAN FINANCIEN. (P. C. M. van der Drift).

Delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, 17; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 24, 25; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73) (1936—1937-15) 30; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 31; delegatie voor het ontwerp-verordening houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-17) 32; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 33; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37), 36; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 41; 42; 45; delegatie voor het ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 No. 99) houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen, 48; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 49; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. & D. 1908" (P. B. No. 33), voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine, voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de Gedistilleerd-verordening 1908 en het ontwerp-verordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden, 51; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. & D. 1908" (P. B. No. 33) (1936-1937-12) 52; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden, 54, 55; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55) houdende voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937, 65, 66; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 66, 67, 68, 77, 78, 79; spreekt namens het Bestuur een woord van afscheid tot den Heer Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, 66.

AFBETALING (koop en verkoop op ———) Zie onder Verordeningen sub 17e.

AFDEELINGEN. Trekking en samenstelling der ——— 2.

ALGEM. VERORDENING I. U. & D. 1908. Zie onder Verordeningen sub 12e;

ARENDS (J. de J.) Lid van den Raad. Spreekt bij de rondvraag 58.

AUTOBUSVERKEER. Zie onder Voorzitter.

B.

BEDRIJVEN. Zie onder Verordeningen sub 5e.

BEGROOTING. (——— 1936) Zie onder Verordeningen sub 7e;

(——— 1935) Zie onder Verordeningen sub 16e;

(——— 1937) Zie onder Verordeningen sub 26e;

(——— 1938) Zie onder Verordeningen sub 29e.

BELASTINGEN. Zie onder Verordeningen sub 6e.

BENZINE. Zie onder Verordeningen sub 13e.

BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN. Zie onder Verordeningen sub 19e.

BICHON VAN IJSSELMONDE (Mr. F. Ph.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting der werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloostelling 3-4-5-6-8-9-10; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte 10, 11, 12; spreekt bij de behandeling van

UNIV. LEIDEN BIBL.

het ontwerp-verordening houdende eenige bepalingen betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend, 17, 18, 19, 20, 21, 22; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 P. B. No. 53, betreffende de rechtspleging en invordering inzake van belastingen, 22, 23, 24; Stelt een motie voor waarin de wenschelijkheid wordt betoogd om het loon te beschermen tegen schuldeischers van den arbeider 24; verzoek wijziging notulen vergadering dd. 5n Mei 1936, 34; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij de verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) (1936—1937-8), 37, 38, 39, 40, 44, 45; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (1936—1937-16), 53, 54, 55; spreekt bij de rondvraag over de Militaire Politie, 57, 58; deelt mede niet voor herkiezing in aanmerking te willen komen, 59; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24), 71, 72, 73, 78, 79; afscheidsrede, 79, 80.

BIESEN (Mr. P.J.J. van den) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling 6; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende eenige bepalingen betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend 22; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (1936—1937-16), 53, 54; verzoekt de verzoekschriften van ingezetenen van Curaçao en Aruba om verlaging van het invoerrecht op bier naar de afdeelingen te verwijzen, 64, conform besloten, 64; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24), 71; benoeming van ——— tot lid van de Commissie van in- en uitgeleide, 81.

BIER. (Invoerrecht op ———) Zie onder Verzoekschriften.

BOOM (C. M.) Verkiezing van ——— tot 2den candidaat in de vacature — Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde, 59.

BRINK (Ir. J.D.A.M. ten) Zie onder Directeur van Openbare Werken.

BURGERLIJK WETBOEK. Zie onder Verordeningen sub 24e.

C.

CAPRILES (David) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen, 32, 33; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 16den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) (1936—1937-8), 37; spreekt bij de rondvraag over de politie, 58; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55) tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24), 70, 71, 77, 78; benoeming van ——— tot lid van de Commissie van in- en uitgeleide, 81.

COMMISSIE VAN IN- EN UITGELEIDE. (Benoeming van een ———) 13; 15; 81.

D.

DIRECTEUR VAN OPENBARE WERKEN (Ir. J. D. A. M. ten Brink) Delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37), 36; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 43, 44; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), houdende voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937; 66; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp verordening, 74, 75.

E.

EEDSAFLEGGING (——— door den waarnemenden Gouverneur) 13.

ELLIS (J.M.J.) Verkiezing van ——— tot 2den candidaat in de vacature E. C. Martijn, 59.

G.

GAUW (W) Zie onder Havenmeester.

GEDISTILLEERD. Zie onder Verordeningen sub 14e.

GOUD. Zie onder Verordeningen sub 10e.

GOUVERNEUR. Opening door den Gouverneur B. W. Th. van Slobbe van de vergadering van het zittingsjaar 1936—1937 1, 2, 3.

Zendt in:

1e ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder Verordeningen en Keuren.

2e. machtigingen aan ambtenaren om de beraadslagingen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen, 3, 17, 30.

3e. depêches en beschikkingen:

——— depêche dd. 27 Mei 1936 No. 14/IV/1936, houdende het antwoord dat het Bestuur zond aan den Heer D. van Nijmegen Schonegevel in antwoord op diens schrijvendd. 22 Februari 1936 betreffende de bestrijding van besmettelijke geslachtsziekten 3;

——— gouvernements-beschikking dd. 18 Juni 1936 No. 1033, regelende de plechtigheid in verband met de aanvaarding van het Bestuur van Curaçao door den Heer Mr. F. A. Jas Jr. op den 23n Juni 1936 13;

——— proclamatie van den 18n Juni 1936, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt 13;

——— proclamatie van den 22n Juni 1936, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao ter kennis van de ingezetenen brengt 13;

——— rede van den Gouverneur G. J. J. Wouters bij de aanvaarding van het Bestuur van Curaçao 16;

——— depêche dd. 1 October 1936 No. 9450 waarin mededeeling, dat de Gouverneur dd. 30 September 1936 een telegram ontving van den Minister van Koloniën, waarin hem verzocht wordt Harer Majesteits dank over te brengen aan den Kolonialen Raad voor de telegrafische gelukwenschen ter gelegenheid van de verloving van H.K.H. Prinses Juliana en Z.K.H. Prins Bernhard, 34;

——— depêche dd. 9 Maart 1937 No. 9450, waarbij de dank van Hare Majesteit de Koningin wordt overgebracht voor de gelukwenschen, welke de Raad aan Hare Majesteit heeft aangeboden ter gelegenheid van het huwelijk van Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard, 65.

H.

HAVENMEESTER (W. Gauw) Delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55) houdende voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937, 66; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 75, 76.

HENRIQUEZ (Jossy C.) Voorzitter van den Raad. Benoeming van ——— tot Voorzitter van den Raad, 65; Zie ook onder Voorzitter.

HUWELIJK VAN H.K.H. PRINSES JULIANA EN Z.K.H. PRINS BERNHARD. Zie onder Voorzitter.

I.

INSPECTEUR VAN HET ONDERWIJS. (H. J. A. Schroeder) Delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), houdende voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937, 66; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 77; dankt den Voorzitter voor de woorden van afscheid tot hem gesproken, 79.

I. U. & D. 1908. Zie onder Verordeningen sub 12e.

INVOERRECHT (op benzine) Zie onder Verordeningen sub 13e.

——— (op bier) Zie onder Verzoekschriften.

INVORDERING. (Rechtspleging en ——— in zake van belastingen) Zie onder Verordeningen sub 6e.

J.

JAS JR. (Mr. F. A.) Zie onder Procureur-Generaal.

JONCKHEER (C. W.) Verkiezing van ——— tot 1sten candidaat in de vacature Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde, 59; benoeming van ——— tot lid van den Raad, 65.

K.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID. Zie onder Voorzitter.

KOOP EN VERKOOP OP AFBETALING. Zie onder Verordeningen sub 17e.

KOOPLIEDENVERORDENING. Zie onder Verordeningen sub 5e.

L.

LEEUWEN (A. P. A. van) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling 7, 8; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte 11; benoeming van ——— tot lid van de Commissie van in- en uitgeleide, 81.

LOODSDIENSTVERORDENING. Zie onder Verordeningen sub 15e.

M.

MADURO (S.A.L.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver, 30, 31; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 no. 55) tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24) 79.

MARTIJN (Ernesto C.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 no. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28), 49; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (1936—1937-16), 52, 53, 54; spreekt bij de rondvraag 57, 58; verkiezing van ——— tot 1sten candidaat in de vacature E. C. Martijn, 59; benoeming van ——— tot lid van den Raad, 65.

MENSING (W.F.G.) Verkiezing van ——— tot 2den candidaat in de vacature J. H. Sprockel, 59.

MINDERJARIGEN (bescherming van ———) Zie onder Verordeningen sub 19e.

MOTIES. ——— ingediend door den heer Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde betreffende loonbeslag, 24; aanneming 25;

——— ingediend door den heer J. H. Sprockel om aan gouvernementswerklieden per 31 December 1936 een week loon extra te betalen, 49/50; aanneming 50.

MUSKUS (R. R.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van de motie Sprockel betreffende het betalen van een extra week loon aan gouvernements-werklieden per 31 December 1936, 50.

N.

NOTARIS. benoeming van een vierden notaris, 64.

NOTULEN. (goedkeuring en onderteekening van ———) 3, 34, 63, 65, 81; (wijziging van ———) 34.

O.

ONDERNEMINGEN. Zie onder Verordeningen sub 5e.

ONGEVALLENREGELING. Zie onder Verordeningen sub 2e.

OPENING. ——— door den Gouverneur der eerste vergadering van het zittingsjaar 1936—1937 2.

OPENINGSREDE uitgesproken door den Gouverneur B. W. Th. van Slobbe 1/2.

OPIUM. Zie onder Verordeningen sub 18e.

P.

PENSIOENEN GESUBSIDIEERD BIJZONDER ONDERWIJS. Zie onder Verordeningen sub 23e.

„PENSIOENVERORDENING 1899" Zie onder Verordeningen sub 22e.

POLITIE (Militaire) klachten over de ———, 55, 56, 57, 58.

POSTWISSELVERKEER binnenland. Zie onder Verordeningen sub 9e.

PROCUREUR-GENERAAL. (Mr. F. A. Jas Jr.) beëediging bij de aanvaarding van het Bestuur van Curaçao 13; spreekt bij deze beëediging 14; delegatie voor het ontwerp-verordening houdende eenige bepalingen betreffende kooplieden, 17; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening 18, 19, 20, 21, 22; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 no. 36) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37), 36; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp verordening, 42, 43, 45; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 no. 55) houdende voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937, 66; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp-verordening, 71, 73, 74, 77, 78, 79.

PRIJSOPDRIJVING. Zie onder Verordeningen sub. 11e; 21e; 25e.

Q.

QUARANTAINE-VERORDENING. Zie onder Verordeningen sub. 4e.

R.

RECHTSBIJSTAND. Zie onder Verordeningen sub. 30e.

RECHTSPLEGING. Zie onder Verordeningen sub. 6e.

S.

SCHONEGEVEL (D. van Nijmegen) Zendt aan den Raad een afschrift van zijn schrijven dd. 3 Maart 1937 aan den Gouverneur, 60, 61.

SCHOTBORGH (J. W. J. van der Linde) ondervoorzitter van den Raad. Leidt de vergadering van den 13n October 1936, 34; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 no. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28), 49; leidt de vergadering van den 23n Maart 1937, 63,64; stelt voor het Bestuur te herinneren aan zijn toezegging tot benoeming van een vierden notaris, 64; dit voorstel aangenomen, 64; benoeming van ——— tot ondervoorzitter van den Raad, 65.

SCHROEDER (H.J.A.) Zie onder Inspecteur van het Onderwijs.

SENIOR (S. A.). Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende eenige bepalingen betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend, 18; spreekt ten aanzien van de notulen van de vergadering dd. 5n Mei 1936, 34; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 no. 99), houdende bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28), 49; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (1936—1937-16), 53; spreekt over de vertraagde aanbieding ter goedkeuring van de notulen 63, 65; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie (P. B. 1930 No. 2) (1936—1937-31) 64; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 no. 55), tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24); 75, 76.

SPROCKEL (J. H.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling 9; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende eenige bepalingen, betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend, 20, 21; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) (1936—1937-8), 40, 41, 44, 45; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 no. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28), 49; stelt een motie voor om aan gouvernements-werklie-

den één week extra loon te betalen op 31 December 1936, 49/50; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (1936—1937-16) 52, 54, 55. Verkiezing van ——— tot 1sten candidaat in de vacature J. H. Sprockel 59; benoeming van ——— tot lid van den Raad, 65; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 no. 55), tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24) 76, 77, 78, 79.

SüTHOFF (Dr. C.) Zie onder Voorzitter van het Hof van Justitie.

U.

UITVOERVERBOD GOUD EN ZILVER. Zie onder Verordeningen sub 10e.

V.

VERDOOVENDE MIDDELEN. Zie onder Verordeningen sub 18e.

VERLOVING van H.K.H. Prinses Juliana en Z.K.H. Prins Bernhard.

Dankbetuiging dd. 10 September 1936 van H.K.H. Prinses Juliana voor gezonden gelukwenschen, 30

VERORDENINGEN.

1e. tot wijziging van het bij Koninklijk Besluit van den 22sten Mei 1914 no. 84 (P. B. 1930 no. 56) vastgestelde Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de Kolonie Curaçao (1935—1936-38) 1936—1937-4) behandeling en goedkeuring 3;

2e. houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eene beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling (1936—1937-2), behandeling en goedkeuring 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10;

3e. houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte (1936—1937-3), behandeling en goedkeuring 10 - 11 - 12;

4e. houdende wijziging en aanvulling van de Quarantaine-verordening (P. B. 1931 No. 92) (1936—1937-6) behandeling en goedkeuring 17;

5e. houdende eenige bepalingen betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend (1936—1937-1) behandeling en goedkeuring, 17, 18, 19, 20, 21, 22;

6e. houdende wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 P. B. No. 53, betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen (1934—1935-14) (1935—1936-20) (1936—1937-5) behandeling, 22, 23, 24, 25;

7e. tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) (1936—1937-8) verwijzing naar de Afdeelingen, 26, behandeling en goedkeuring 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45;

8e. houdende wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao (P. B. 1914 no. 21) en van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (P. B. 1931 no. 50) (1936—1937-9) indiening 30; verwijzing naar de Afdeelingen 30; behandeling en goedkeuring, 51, 52;

9e. houdende wijziging van de verordening van den 18den Juni 1903 (P. B. No. 39), houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop de verzending van gelden door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer van Curaçao kan plaats vinden (1936—1937-11) indiening en verwijzing naar de Afdeelingen 30; behandeling en goedkeuring 46;

10e. houdende wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 no. 73) (1936—1937-15) indiening en behandeling, 30,31;

11e. houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-17) indiening, behandeling en goedkeuring, 32, 33;

12e. tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33) (1936—1937-12) indiening, 34; behandeling en goedkeuring 52;

13e. tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine; (1936—1937-13) indiening, 34; behandeling en goedkeuring 52, 55;

14e. tot wijziging van de Gedistilleerd-verordening 1908; (1936—1937-14) indiening, 34; behandeling en goedkeuring 52;

15e. tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden; (1936—1937-16) indiening, 34; behandeling en goedkeuring, 52, 53, 54, 55;

16e. tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935; (1936—1937-18) indiening, 34/35; behandeling en goedkeuring 46;

17e. tot wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling; (1936—1937-19) indiening 35; behandeling en goedkeuring 48;

18e. tot aanvulling van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. 1929 No. 65) houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen, indiening 46; verwijziging naar de afdeelingen 46; behandeling en goedkeuring, 48;

19e. tot wijziging en aanvulling van de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao ter betere bescherming van minderjarigen, indiening 46; verwijzing naar de afdeelingen 46, behandeling en goedkeuring 48, 49;

20e. tot wijziging van de artikelen 270, 276 en 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, indiening 46; verwijzing naar de afdeelingen 46; behandeling en goedkeuring, 48;

21e. houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving (1936—1937-23) indiening 47; verwijziging naar de afdeelingen 47;

22e. tot wijziging en aanvulling van de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1) (1936—1937-25) indiening 47; verwijzing naar de afdeelingen 47; behandeling en goedkeuring, 49;

23e. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. 1935 no. 45) tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen (1936—1937-26), indiening 47; verwijzing naar de afdeelingen 47; behandeling en goedkeuring, 49;

24e tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Zegelverordening 1908 (1936—1937-27), indiening 48; behandeling en goedkeuring, 49;

25e. tot aanvulling en handhaving voor nog vier maan-

den van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 no. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28) indiening 48; behandeling en goedkeuring, 49;

26e tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 no. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24) indiening en verwijzing naar de Afdeelingen, 51; behandeling en goedkeuring 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79.

27e. houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging (1936—1937-29), indiening en verwijzing naar de Afdeelingen, 51;

28e. tot aanvulling van de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie, P. B. 1930 No. 2, indiening en verwijzing naar de Afdeelingen 60; behandeling en goedkeuring (1936—1937-31) 63, 64;

29e. waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938, indiening en verwijzing naar de Afdeelingen, 60;

30e. tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand (1935—1936-23) (1936—1937-7) behandeling en goedkeuring 61;

31e. houdende pensioenregeling voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen (1936—1937-30) indiening en verwijzing naar de Afdeelingen 63;

32e. tot regeling van het gebruik van visch- en treknetten in Curaçao, 65; verwezen naar de Afdeelingen, 65; van de agenda afgevoerd 66.

VERZOEKSCHRIFTEN. Aanbieding van een tweetal verzoekschriften geteekend door verschillende ingezetenen van Curaçao, waarbij den Raad verzocht wordt een voorstel bij het Bestuur in te dienen tot verlaging van het invoerrecht op bier, 51, verwezen naar de Commissie voor de verzoekschriften, 51: verwijzing naar de Afdeelingen 64;

— aanbieding van een tweetal verzoekschriften, geteekend door verschillende ingezetenen van Aruba van dezelfde strekking als van de verzoekschriften hiervoor genoemd, 51; verwezen naar de Commissie voor de verzoekschriften, 51; verwijzing naar de Afdeelingen, 64;

VOORZITTER (Jossy C. Henriquez) Geeft kennis van ingekomen stukken:

1e. Ontwerp-verordeningen (Zie onder Verordeningen)
2e. Depêches en beschikkingen van den Gouverneur. (Zie onder Gouverneur)
3e. Verzoekschriften. (Zie onder Verzoekschriften)
4e. Andere stukken, enz.

— brief dd. 11 Juni 1936 van den Heer C. N. Winkel houdende mededeeling van vertrek naar buitenland 3;

— brief dd. 27 Mei 1936 no. 14/IV/1936 van den Gouverneur zijnde het antwoord, dat het Bestuur zond aan den Heer D. van Nijmegen-Schonegevel op diens brief dd. 22 Februari 1936 betreffende de bestrijding van besmettelijke geslachts-ziekten, waarvan een afschrift werd ingesloten 3; voor notificatie aangenomen 3;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling 6; 7;

— spreekt bij de beeediging van den waarnemenden Gouverneur 13;

— de door den Gouverneur overgelegde akte der benoeming en het proces-verbaal van eedsaflegging 15;

— spreekt bij de aanvaarding van het Bestuur van Curaçao den Gouverneur G.J.J. Wouters toe 15, 16;

— de gouvernements-missive dd. 20 Juli 1936 no. 6429 waarbij de Gouverneur den Raad aanbiedt een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de Quarantaine-verordening (P. B. 1931 No. 92) 17;

— concept-brief van den Raad aan den Gouverneur betreffende het ontwerp-verordening ter uitvoering van artikel 6 van het Reglement op het beleid der Regeering met bijgevoegd een proeve van een nieuw ontwerp-verordening met toelichting „Vreemdelingen-verordening", 26;

— telegram dd. 10 September 1936 van H.K.H. Prinses Juliana waarin mede namens Prins Bernhard aan Kolonialen Raad dank wordt betuigd voor de gelukwenschen aangeboden ter gelegenheid van de verloving van Hunne Koninklijke Hoogheden, 30;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver, 30, 31;

— brief dd. 21 September 1936 Litt. D IV/no. 177 van den Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie in Suriname verzoekende de handelingen van den Raad te mogen ontvangen, 34;

— brief dd. 17 October 1936 van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao betreffende het autobusverkeer, 36; verwijzing naar de afdeelingen, 36;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) (1936—1937-8) 37;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 no. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28), 49;

— spreekt bij de behandeling van de motie Sprockel betreffende het betalen van een extra week loon aan gouvernements-werklieden per 31 December 1936, 50;

— telegram dd. 13 Januari 1937 van den Kamerheer van H.K.H. Prinses Juliana waarbij het Koninklijk bruidspaar den Kolonialen Raad hartelijk dank betuigt voor gewaardeerde gelukwenschen, 51;

— gouvernements-depêche dd. 19 Januari 1937 No. 9231, waarbij den Raad, naar aanleiding van de in het Voorloopig Verslag naar aanleiding van de Nota van Wijzigingen art. B. gemaakte opmerkingen (1936—1937-9) wordt medegedeeld, dat de desbetreffende materie de aandacht van het Bestuur heeft, 51;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-landsverordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (1936—1937-16), 53;

— brief dd. 2 Februari 1937 no. 9218 van den Gouverneur waarin mededeeling, dat de verordeningen tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33); b tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine; c. tot wijziging van de Gedistilleerd-verordening 1908, en d. tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden aan Hare Majesteit de Koningin zullen worden doorgezonden teneinde het oordeel van de Kroon te vernemen, 59;

— afschrift van brief dd. 3 Maart 1937 aan den Gouverneur van D. van Nijmegen Schonegevel, 60, 61;

— gouvernements-depêche dd. 16 Maart 1937 no. 11008 bevattende inlichtingen omtrent de gestelde vragen betreffende Curaçaoenaars in Cuba, 63, verwijzing naar de Afdeelingen, 63;

— spreekt over de vertraagde aanbieding ter goedkeuring van de notulen, 65;

— schrijven dd. 2 April 1937 van C. E. Wolff te Paramaribo om in aanmerking te komen voor benoeming tot Griffier van de Staten van Curaçao, voor kennisgeving aangenomen, 65;

— schrijven dd. 25 Maart 1937 van P. A. Apostolic Church waarbij aangeboden afschrift van een verzoekschrift aan den Gouverneur om een bijdrage uit 's Lands kas ten behoeve van den predikant James E. F. Jackson, voor kennisgeving aangenomen, 65;

— spreekt naar aanleiding van de herbenoeming van de Heeren J.W.J. van der Line Schotborgh, J. H. Sprockel en E. C. Martijn, tot respectievelijk ondervoorzitter en leden van den Raad, 66;

— richt een woord van welkom tot het nieuwbenoemde lid C.W.J. Jonckheer en een woord van afscheid tot den heer Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde, 66;

— richt eenige woorden van afscheid tot den Heer H. J. A. Schroeder, 79;

— zegt, ter voldoening aan het verzoek, vervat in de gouvernements-depêche, dd. 4 Mei 1937 no. 4968b, den leden van den Raad, namens den Gouverneur, dank voor hetgeen zij in het afgeloopen zittingsjaar hebben verricht, 81;

— verklaart, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1936—1937 gesloten, 81.

VOORZITTER VAN HET HOF VAN JUSTITIE. (Dr. C. Süthoff) Delegatie voor het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling 3; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10; delegatie voor het ontwerp verordening houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte (1936—1937-3), 3; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 11 - 12; verzocht wijziging notulen vergadering dd. 5n Mei 1936, 34; delegatie voor het ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2den October 1936 (P. B. 1936 no. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen, 48.

VREEMDELINGEN-VERORDENING nieuw-ontwerp-verordening toegezonden aan den Gouverneur door den Raad met toelichtingen, 26, 27, 28, 29.

VUURWAPENEN EN MUNITIE. Zie onder Verordeningen sub 28e.

W.

WINKEL (C. N.) kennisgeving dd. 11 Juni 1936 van vertrek naar het buitenland, 3; spreekt bij de rondvraag over de Militaire Politie, 55, 56, 57, 58; spreekt bij de rondvraag over het doen repatrieeren van Curaçaoenaars van Cuba voor Gouvernements rekening en stelt voor den Gouverneur eenige inlichtingen te vragen 61, 62; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van den 7n Mei 1936 (P. B. 1936 no. 55), tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24), 68, 69, 70, 76.

WETBOEK. (Burgerlijk) Zie Verordeningen sub 24e.

WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING. Zie onder Verordeningen sub 8e; 20e; 24e.

WETBOEK VAN STRAFRECHT. Zie onder Verordeningen sub 19e.

WETBOEK VAN STRAFVORDERING. Zie onder Verordeningen sub 8e.

Z.

ZEGELVERORDENING 1908. Zie onder Verordeningen sub 24e.

ZIEKTEVERORDENING. Zie onder Verordeningen sub 3e.

ZILVER. Zie onder Verordeningen sub 10e.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 1.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 12den Mei 1936, des morgens te negen ure.

AANWEZIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren: *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel, S. A. Senior, S. A. L. Maduro, J. H. Sprockel, Mr. P. J. J. van den Biesen, R. R. Muskus, A. P. A. van Leeuwen, J. de J. Arends, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde.*
ALSMEDE: de Heeren *C. S. Gorsira J. P. Ez. en A. G. Statius Muller*, leden van den Raad van Bestuur.
AFWEZIG: de Heeren *David Capriles*, en *Ernesto C. Martijn*, de laatste wegens verblijf in het buitenland.

Te negen uur nemen de aanwezige Heeren zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna treed deze, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem bestemden zetel in en opent de zitting van het nieuwe zittingsjaar met de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter en Heeren Leden van den Koloniale Raad.

Voor de zevende en laatste maal bevind ik mij hier om, ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement van Curaçao, de vergadering van Uwen Raad voor een nieuw zittingsjaar te openen.

Het is U bekend, dat ik weldra mijn ambt zal nederleggen en Curaçao zal verlaten.

U weet ook, dat het uitsluitend de belangen van mijn gezin zijn, die mij er toe brachten mijn ontslag als Gouverneur aan Hare Majesteit de Koningin te vragen.

Speelden deze belangen geen rol, dan had ik gaarne nog geruimen tijd mijne krachten aan Curaçao gewijd.

Curaçao is mij zeer lief geworden. Het welzijn van het gebiedsdeel gaat mij ter harte.

Het werk, dat ik hier heb verricht, viel mij niet zwaar, toen ik gevoelde, dat er tusschen de bevolking van Curaçao en mij een stevige band van wederzijdsch vertrouwen was ontstaan. Dit vertrouwen kwam vooral tot uiting in de verhouding tusschen Uw College en het Bestuur.

U, Mijnheer de Voorzitter, hebt onlangs namens den Kolonialen Raad waardeerende woorden over mijn bestuur gesproken. Ik stel dit zeer op prijs. Het zou mij echter niet mogelijk zijn geweest, de belangrijke zaken, waarop U doelde, tot stand te brengen, indien niet Uw College een open oog had gehad voor hetgeen de ontwikkeling van Curaçao vordert. Slechts door eene goede samenwerking tusschen U en mij is vruchtdragend werk mogelijk geweest.

Ik dank U allen daarvoor van harte.

Met groote belangstelling zal ik blijven kennis nemen van alles, wat Curaçao betreft. Voor den bloei van het gebiedsdeel uit ik mijn oprechte wenschen.

Hare Majesteit de Koningin heeft U, Mijnheer de Voorzitter, en U, Mijnheer de Ondervoorzitter, in Uwe juistgenoemde betrekkingen herbenoemd. Ik wensch U geluk met dit blijk van vertrouwen en waardeering.

Ook de Heeren Winkel, Maduro en Capriles, die als lid werden herbenoemd, wensch ik geluk.

U allen, Mijne Heeren dank ik voor het werk, door U in het afgeloopen jaar verricht.

Vermoedelijk mede onder den invloed van de onrust, die zich tijdelijk in een der naburige landen manifesteerde, braken eenige stakingen uit. Een ervan was van beduidenden omvang. Gelukkig was zij slechts van korten duur. Ongeregeldheden van ernstigen aard vonden niet plaats.

Verwacht mag worden, dat de in wezen rustige bevolking van Curaçao zal inzien, dat stoornissen in het economisch leven niet bevorderlijk zijn voor de welwaart van het gebiedsdeel.

Ten aanzien van den algemeenen economischen toestand zijn velen minder pessimistisch gestemd dan verleden jaar. Van eene goed waarneembare opleving is echter nog geen sprake. De maatregelen, die vele landen hebben genomen om, ten behoeve van de eigen bedrijven, de concurrentie van die van andere landen te weren, zijn niet geschikt om de internationale samenwerking op economisch gebied op het vroegere peil te brengen.

Nederland ondervindt nog steeds in hooge mate den druk der tijden.

Curaçao moge nog niet zijn gestegen tot het peil van welvaart, waarop het zich eenige jaren geleden bevond, toch verkeert het in betrekkelijk gunstige omstandigheden.

De groote oliemaatschappijen breidden hare capaciteit uit. De werkzaamheden hiervoor noodig vermeerderden de bedrijvigheid.

In 1935 werd 12% meer ruwe olie verwerkt dan in 1934.

De doorvoer van producten is in stijgende lijn.

De invoer van de artikelen, niet bestemd voor de olieraffinaderijen, was in 1935 in waarde 28% hooger dan in 1934, hetgeen voornamelijk te danken is aan den verhoogden invoer van bouwmaterialen, kleeding, levensmiddelen, automobielen met onderdeelen, parfumerieën en materieel voor electrische verlichting.

Aan zout werd in 1935 uitgevoerd voor f. 24.000 tegen voor f. 41.000 in 1934.

De waarde van de uitgevoerde aloëhars was in 1935 fl.138.000 tegen fl.163.000 in 1934. Deze vermindering is eene toevallige. De Curaçaosche aloë heeft op de wereldmarkt een zeer goeden naam. Maatregelen werden genomen om de aloëcultuur te bevorderen.

De stroohoedenindustrie is kwijnend. De waarde van de uitgevoerde hoeden is wederom met fl.27.000 verminderd.

De scheepvaart nam toe. Het aantal stoomschepen, die de havens van het gebiedsdeel binnenliepen, was 9259 tegen 8823 in 1934, dat der zeilschepen respectievelijk 3185 en 2743.

De handel vertoont teekenen van opleving, hetgeen o. a. blijkt uit de stijging van den invoer en uit den bouw van nieuwe bedrijfshuizen en de verbouwing van oude zaken.

In 1935 bezochten 36 toeristenschepen Curaçao en in het eerste kwartaal van 1936 23.

Het totaal der inlagen aan de Postspaarbank was fl.164.000 meer dan het totaal der terugbetalingen.

De oogst van mais was in 1935 voor de Benedenwindsche eilanden tengevolge van de droogte zeer onbevredigend. In 1936 is eveneens de toestand minder gunstig.

De werkloosheid is niet van beteekenis, doordat de groote oliebedrijven bij voorkeur inheemsche krachten, ook meer en meer voor de lagere technische werkzaamheden, bezigen, de scheepvaart en de handel eenigszins zijn toegenomen en in de bouwbedrijven, ook door den bouw van woningen, vrij veel arbeid wordt verricht.

Een belangrijk vraagstuk is dat van het vinden van werk voor personen, die de school reeds hebben verlaten, doch nog niet geschikt worden geacht om in bedrijven werkzaam te

Het is zeer gewenscht te verhinderen, dat bedoelde jeugdige personen, door jarenlangen gedwongen lediggang, op den leeftijd, waarop zij voor het verkrijgen van werk in aanmerking komen, de noodige lust om te arbeiden missen.

Getracht wordt zooveel mogelijk jongeren na den schoolleeftijd eene opleiding te geven, die hun later in de maatschappij van nut zal zijn, maar de beperkte vraag naar speciaal gevormde werklieden stelt grenzen aan den omvang der opleiding.

De landbouw maakt nog steeds moeilijke tijden door.

Door de genomen maatregelen wordt naar verhouding geleidelijk meer inheemsch vee op de markt gebracht.

De toestand van Bonaire is, vergeleken bij die van de vorige jaren, iets minder zorgwekkend.

Voor de Bovenwindsche eilanden verbetert gestadig de afzet van hunne producten naar het eiland Curaçao.

De winning van vulkanische asch op St. Eustatius is niet tot uitvoering gekomen. Toch is het plan ervoor niet geheel opgegeven.

's Lands financiën zijn gunstig. 1935 gaf een overschot van ruim f 1.250.000.—. De schuld aan Nederland is gedelgd. In 1937 zullen de kasvoorschotten ook op papier zijn afbetaald.

Het is mogelijk gebleken verlichting te brengen in de lasten, die 's Lands uitgaven vorderen. De kosten voor de dienstverleening zijn reeds aanzienlijk verminderd. Het is U bekend, dat eene verlaging van de loodsgelden en van den accijns op gedistilleerd in het voornemen ligt.

Voor de vorming van het Pensioenfonds komen betrekkelijk aanzienlijke bedragen ter beschikking.

Verschillende diensten moesten eenigermate worden uitgebreid. Het Bestuur is daarbij zoo sober mogelijk te werk gegaan.

De instelling van een kadaster zal op den duur aan ongewenschte toestanden een einde maken.

Op Curaçao is het paviljoen voor patiënten, lijdende aan tuberculose, reeds in gebruik. De verdere organisatie voor de bestrijding van deze ziekte nadert hare voltooïng.

Het nieuwe krankzinnigengesticht is reeds betrokken. De moderniseering van het melaatschen-gesticht vordert snel.

Een campagne om te trachten verbetering te brengen in de wijze, waarop een groot deel van het Curaçaosche volk zich voedt, zal binnenkort een aanvang nemen.

Voor verbetering van het wegennet in en om Willemstad en op Aruba worden werkzaamheden op vrije groote schaal verricht.

De voornaamste buitenwegen zullen geleidelijk beter geschikt gemaakt worden voor het toenemend verkeer.

In het oude gedeelte van Willemstad is begonnen met het uitvoeren van een doorbraak.

In 1937 zal de vernieuwing van de brug over de St. Annabaai in uitvoering worden genomen.

Het nieuwe politiebureau in Willemstad zal over een tweetal maanden voltooid zijn. Voor een nieuw douanekantoor stond Uw College reeds de gelden toe.

De verschillende werken, die verleden jaar als noodig voor Aruba werden aangegeven, zijn grootendeels uitgevoerd. Enkele andere komen in uitvoering, o.a. een gouvernementsschool te St. Nicolaas.

Teneinde nauwkeurige gegevens te verkrijgen voor een plan tot verbetering van den havenmond van Oranjestad op Aruba worden thans peilingen verricht.

De K. L. M. is gereed voor het instellen van eene verbinding met enkele buitenlandsche vliegbavens. Zij hoopt weldra de administratieve moeilijkheden, die zich thans nog voordoen, te overwinnen.

De beroepsongevallenverordening en de ziekteverordening zijn in het laatste stadium van behandeling. Zij zullen weldra in werking kunnen treden.

In het afgeloopen zittingsjaar werden een groot aantal verordeningen aangenomen. Voor de behandeling dezer verordeningen heeft Uw College veel werk moeten verrichten. Het schriftelijk en mondeling overleg, dat tusschen het Bestuur en Uw Raad noodig was, heeft steeds in zeer welwillenden vorm plaats gehad.

De bouw- en woningverordening, die verleden jaar tot stand kwam, bewijst haar nut nu bouw van woningen, vooral van volkswoningen, op vrij groote schaal plaats vindt.

De nieuwe Staatsregeling voor Curaçao zal weldra van kracht worden. Daardoor zal o.a. de wetgevende macht op eene andere basis dan thans haar steunpunt vinden. De bevolking zal door het kiesrecht zeggingsschap in 's Lands zaken verkrijgen en tengevolge daarvan zal hare belangstelling voor 's Lands politiek zeer worden vergroot.

Ongetwijfeld zullen hierdoor politieke groepeeringen ontstaan en tegenstellingen scherper dan tot nu naar voren treden.

Ik hoop, dat de bezadigdheid van het Curaçaosche volk er toe zal leiden dat de vraagstukken, die zich zullen voordoen, zullen worden opgelost door onderlinge samenwerking.

Curaçao heeft belangen op velerlei gebied. Voor een groot deel zijn deze belangen afhankelijk van internationale economische vernoudingen.

Hiermede zullen zij, die voor groepsbelangen opkomen, dienen rekening te houden. Slechts door eene goede onderlinge samenwerking, gebaseerd op de overtuiging, dat men elkander noodig heeft en dat eene aantasting van het algemeen welzijn van het gebiedsdeel ten slotte voor allen nadeelige gevolgen moet hebben, zal Curaçao tot den grootst mogelijken bloei kunnen geraken.

Met de bede, dat God Uwen arbeid moge zegenen, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1936-1937 geopend.

Na het uitspreken dezer openingsrede verlaat de Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan.

Na de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd te hebben bedankt, stelt de Voorzitter voor over te gaan tot het trekken der Afdeelingen. Hiertoe wordt besloten.

Het resultaat der trekking is, dat de eerste afdeeling bestaat uit de Heeren C. N. Winkel, S. A. Senior, S. A. L. Maduro, J. H. Sprockel, R. R. Muskus en David Capriles en de tweede afdeeling uit de Heeren Mr. P. J. J. van den Biesen, A. P. A. van Leeuwen, J. de J. Arends, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde en Ernesto C. Martijn, welke afdeelingen volgens artikel 1, tweede lid, van het Reglement van Orde, onderscheidenlijk door de Heeren Voorzitter en Onder-Voorzitter zullen worden gepresideerd.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende sluit de Voorzitter de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 2.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 16den Juni 1936, des avonds te 8 uur.

AANWEZIG: de Heeren *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *David Capriles, J. H. Sprockel, A. P. A. van Leeuwen, Mr. P. J. J. van der Biesen, J. de J. Arends, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, S. A. L. Maduro en S. A. Senior*, leden.

VOORTS: *Mr. C. F. Gronemeyer*, griffier, en *Dr. C. Süthoff*, voorzitter van de Commissie van Wetgeving, gemachtigde van het Bestuur.

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel, E. C. Martijn en R. R. Muskus*, leden, de beide eersten door verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan de goedkeuring van den Raad de in druk verschenen Notulen van den 27sten Maart, 21sten April en 12den Mei 1936.

Behoudens twee wijzigingen op pagina 39 van de Notulen van 27 Maart welke op verzoek van een der leden worden aangebracht, te weten:
op regel 33 links inplaats van „die rechten" te lezen „dien rechter" en rechts op regel 17 inplaats van „het „Bestuur" te lezen „de Raad",
worden de notulen zooals ontworpen door de vergadering goedgekeurd.

De volgende ingekomen stukken worden door den *Voorzitter* voorgelezen:

1. een brief van het lid *C. N. Winkel*, van 11 Juni 1936 houdende mededeeling van zijn vertrek naar het buitenland en bevattende dank voor de aangename wijze van samenwerking en de verwachting de leden bij terugkomst allen gezond terug te vinden.

   De *Voorzitter* spreekt den wensch uit dat de heer *Winkel* spoedig zal mogen wederkeeren na een prettig verblijf in het buitenland.
2. een brief van den Gouverneur van Curaçao van 27 Mei 1936 No. 14/IV/1936 hetwelk het Bestuur den heer D. van Nijmegen Schonegevel zond in antwoord op zijn brief van 22 Februari 1936, betreffende de bestrijding van besmettelijke geslachtsziekten, van welken brief den Raad een afschrift wordt bijgesloten.

   Besloten wordt deze brief met bijlage voor notificatie aan te nemen.
3. een brief van den Gouverneur van Curaçao, dd. 16 Juni 1936 No. 365, volgens welken de heer *Dr. C. Süthoff, Voorzitter* van de Commissie van Wetgeving, werd gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad over de onderstaande ontwerp-verordeningen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen, t.w.:
   1o. ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling.
   2o. ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte.

De *Voorzitter* heet den heer *Dr. C. Süthoff* welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar hetgeen de gemachtigde den Raad zal meenen te moeten mededeelen.

Hierop brengt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling: het ontwerp-verordening tot wijziging van het Koninklijk Besluit van den 22sten Mei 1914 No. 84 (P. B. 1930 No. 56) vastgestelde Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de Kolonie Curaçao (1935—1936-38) (1936—1937-4).

Aangezien na opening der algemeene beraadslagingen niemand het woord verlangt gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp. Achtereenvolgens worden zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming ongewijzigd aangenomen de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel.

Thans brengt de Voorzitter aan de orde het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling (1936—1937-2). Hij opent de algemeene beraadslagingen waarbij de tekst van het ontwerp, zooals deze luidt in verband met 2de Nota van Wijzigingen met de daarop aangebrachte wijzigingen volgens de Nota van Wijzigingen naar aanleiding van het Eindverslag (No. 3), tot grondslag dient.

De heer *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde* opent de algemeene beschouwingen en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter:

Terwijl ik mij voorbereidde voor deze vergadering heb ik mij afgevraagd, of hetgeen hier vanavond behandeld zou worden, de Ongevallen- en Ziekteregeling, — ik moge,

wat de algemeene beschouwingen betreft beide regelingen wel samen behandelen — van zeer bijzonder belang voor Curaçao en als een mijlpaal in de wetgeving van dit gebiedsdeel te beschouwen is.

Mijnheer de Voorzitter, ik geloof, dat het antwoord ontkennend moet luiden. Ik geloof niet, dat eerst thans door aanneming van deze ontwerpen de sociale rechtvaardigheid haar intrede doet in de Curaçaosche samenleving. Ik geloof niet, dat groote groepen arbeiders tot nu toe onverzorgd waren en dat groote sociale belangen dringend om behartiging vroegen.

Ik ben van meening, Mijnheer de Voorzitter, dat deze wetgeving eigenlijk niets nieuws brengt in de alhier bestaande verhouding werkgever-arbeider. Zeker, voor het eerst wordt thans wettelijk vastgelegd het recht op schadeloosstelling bij ongeval en op tegemoetkoming bij ziekte, doch de overgroote meerderheid der arbeiders ontving reeds een schadeloosstelling en tegemoetkoming welke zeker niet minder was dan nu wordt voorgesteld, ook zonder dat het recht van den arbeider daarop in een verordening was verankerd.

En ik meen, Mijnheer de Voorzitter, dat wij ons verheugen mogen, dat de onderhavige ontwerpen in dit opzicht geen nieuws brengen. Het is toch altijd verblijdend te kunnen vaststellen, dat goede maatregelen vrijelijk in de maatschappij zijn ontstaan en gegroeid. En tot deze goede maatregelen reken ik de bij meerdere — waaronder de grootste — werkgevers in dit gebiedsdeel bestaande regelingen tot steun van de arbeiders ingeval van ziekte en ongeval.

Een kleine groep arbeiders echter ontvangt nog niet die hulp bij ongeval of ziekte, welke de meeste arbeiders in dit gebiedsdeel plegen te ontvangen. Onder deze groep moet ik, meen ik, ook rekenen meerdere arbeiders in Gouvernementsdienst en ik verheug mij dan ook oprecht, dat deze groep thans zal ontvangen wat zij tot op heden miste.

Mijnheer de Voorzitter, na hetgeen in de schriftelijke gedachtenwisseling reeds tot uiting is gekomen, behoef ik thans niet in den breede uiteen te zetten hoe noodzakelijk het is in dit gebiedsdeel bij deze materie matiging te betrachten. Matiging in de op te leggen lasten, omdat financieele draagkracht van de Curaçaosche bedrijven in het algemeen niet van dien aard is, dat nieuwe zware verplichtingen kunnen worden opgelegd in deze tijden, waarin het bedrijfsleven reeds met zoovele moeilijkheden te kampen heeft.

Ik geloof, dat door het betrachten van matiging ook het belang van den arbeider gediend is. Hem moet er immers meer aan gelegen zijn zeker te zijn van het ontvangen van een kleinere uitkeeering dan in twijfel te verkeeren, of de grootere wel door den werkgever zal kunnen worden betaald.

Het is verheugend, dat het Bestuur deze zekerheid voor den arbeider heeft willen vergrooten door, althans wat de Ongevallenregeling betreft, aan den wensch van den Raad tegemoet te komen en een verzekeringsplicht in te voeren voor die werkgevers, wier financieele draagkracht niet voldoende geacht kan worden om de nakoming der verplichtingen voortvloeiende uit de verordening te waarborgen.

Mijnheer de Voorzitter het zal wellicht velen vreemd aandoen, dat een zoo groot aantal amendementen heden avond in behandeling zal komen. De verklaring hiervan is, dat naar aanleiding van de schriftelijke gedachtenwisseling welke wij met het Bestuur hadden bij Nota's van Wijzigingen op grooten schaal veranderingen in de redactie van de ontwerpen zijn aangebracht. Het wil mij voorkomen, dat in dergelijke gevallen, waar het Bestuur meent op eigen initiatief of in aansluiting aan wenschen van den Raad tot bijkans de geheele omwerking van de meest belangrijke artikelen van de ontwerpen over te moeten gaan, de behandeling der materie aan waarde zou winnen, indien bedoelde wijzigingen zouden worden ingediend niet bij Nota van Wijzigingen ,doch bij Gewijwijzigd Ontwerp, zoodat aan de Afdeelingen nog in twee instanties gelegenheid zou worden geboden schriftelijk van gedachten te wisselen met het Bestuur over bedoelde wijzigingen of omwerkingen.

De wijze van behandeling toch, waarop de voor mij liggende ontwerpen tot stand zijn gekomen, heeft eenigszins geleden door gebrek aan voldoende gelegenheid tot gedachtenwisseling met het Bestuur. Ik vertrouw dan ook, dat het Bestuur hedenavond het groote aantal amendementen in dit licht zal willen bezien.

Mijnheer de Voorzitter er is nog een opmerking, die mij van het hart moet.

Met alle waardeering voor den arbeid door Bestuur en Raad besteed aan het samenstellen dezer ontwerpen meen ik toch te mogen veronderstellen, dat straks bij de toepassing der bepalingen fouten en onjuistheden zullen ontdekt worden. Ik moge het Bestuur met den meesten drang verzoeken, zoodra onjuistheden blijken te bestaan, voorstellen tot verbetering aan den Raad te willen doen. Het is van belang, dat de wettelijke regeling rekening houdt met de behoeften der praktijk, behoeften, die wellicht niet alle door dit college in haar overwegingen zijn betrokken.

Ten slotte moge ik den Gouverneur geluk wenschen, dat het den Raad gelukt is de behandeling in de afdeelingen zoodanig te bespoedigen dat de openbare behandeling nog plaats kan vinden vóór het vertrek van Zijne Excellentie. Het zal Zijne Excellentie ongetwijfeld vreugde bereiden, zooals het mij ook genoegen doet, dat onder zijn bestuur deze wetgeving tot stand is gekomen.

De gemachtigde van het Bestuur, *Dr. Süthoff*, verkrijgt hierop het woord en na den*Voorzitter* te hebben bedankt voor zijne welkomstwoorden noemt hij de redenen, welke het Bestuur hebben geleid om deze ontwerpen in te dienen en geeft hij een korte uiteenzetting van het systeem der beide regelingen.

Spreker zeg daarbij het volgende:

In het Voorloopig Verslag is eenige twijfel uitgesproken met betrekking tot de vraag of aan een Ongevallen regeling behoefte bestaat. In de verdere stukken is op dien twijfel niet teruggekomen zoodat mag worden aangenomen dat die vraag algemeen bevestigend beantwoord wordt.

Er is overgebleven de vraag van meer of minder. Want ook met het voorgestelde systeem is accoord gegaan al moet nader van gedachten gewisseld worden wat betreft de bedoeling van het amendement op artikel 10. Ook tegen de algemeene opzet, de organisatie, is geen bedenking gemaakt.

Een Ongevallenvoorziening is een zegen welke men eerst recht zal begrijpen als de voorziening er is, als de getroffen arbeider zijn nabestaanden niet meer op de liefdadigheid zullen zijn aangewezen maar behoorlijk omschreven rechten zullen kunnen doen gelden. Ik ga dus absoluut niet accoord met den Heer *Bichon*, die feitelijk de regeling overbodig acht. Het is een kleine categorie van arbeiders, die bij bedrijfsongevallen een uitkeering krijgen en dan nog als een gunst en met de hand ophouden.

Er zijn in het leven verschillende risicos, waartegen financieele dekking noodig is. Soms helpt de burger zich zelf — daarvoor moge gewezen worden op de vele en naar gezegd wordt goed beheerde begrafenisfondsen op Curaçao. Maar er zijn zwaardere risicos zooals dat van bedrijfsongevallen en -ziekten en dat van ziekte. Zonder

overheidshulp is het niet mogelijk dekking te vinden tegen die gevaren.

Het is wenschelijk — met het oog op de consequenties — in het licht te stellen dat het bedrijfsongevallenrisico en dat van ziekte van verschillenden aard zijn. Men voelt onmiddellijk dat de meer dan gewoon gevaarlijke bedrijven de gevaarlijke positie voor den arbeider scheppen en dat daarentegen gewone ziekten niet op rekening van de bedrijven/werkgevers zijn te stellen. Daarom is de grondslag eener Ongevallenvoorziening en die eener ziektevoorziening verschillend.

Het is onjuist dat de bedrijven het risico dat meer dan gewoon gevaarlijke bedrijven voor den arbeider opleveren afschuiven op den arbeider. Waarom zou déze dat moeten dragen. Het heeft lang geduurd voordat men tot het inzicht kwam dat het risico geheel moet komen ten laste van de bedrijven.

Met gewone ziekte van den arbeider heeft als gezegd de werkgever niets uitstaande. Het gevaar van ziekte moet ieder individueel dragen. Daarom legt men ten grondslag aan een ziektevoorziening de sociale rechtvaardigheid. Zij die in de ziektevoorziening vallen zijn de arbeiders op minimumloonen, op loonen die juist genoeg zijn om zonder tegenslagen behoorlijk door het leven te komen en geen gelegenheid geven om voor den kwaden dag over te leggen. Van deze kan men dus niet verlangen dat zij betalen voor een verzekering tegen ziekte. De gemeenschap moet dus iets voor hen doen. De werkgever wordt met die kosten belast, welke hij op de gemeenschap verhaalt.

Er is vaak, ook in het Voorloopig Verslag, opgemerkt dat goede werkgevers hun menschen in het ongeluk niet in den steek laten. Dat mag zoo zijn. Doch de inhumane werkgever mag geen streepje voor hebben op den humanen en in staat gesteld worden den redelijken werkgever te beconcurreeren uit hoofde van minder bedrijfsonkosten door verwaarloozing van de belangen zijner arbeiders.

Dit is een tweede argument voor de billijkheid der voorzieningen, welke hedenavond op de agenda staan.

Sociale politiek moet binnen de perken van het economisch mogelijke blijven. Men heeft zich dus telkens af te te vragen of een voorziening economisch mogelijk is.

Beide regelingen kunnen geacht worden aon dien eisch te voldoen.

Nu het systeem der regeling. Het ontwerp gaf oorspronkelijke niet anders dan een civiele actie aan den arbeider. De verhaalbaarheid zijner vordering hing geheel af van de financieele draagkracht van den werkgever. Dus een civiel rechtelijke regeling, anders dan in Nederland waar de arbeider verzekerd is en het Rijk aansprakelijk voor de voldoening der uitkeering. Behalve dan wat de zeeongevallen verzekering betreft, die op denzelfden grondslag berust als de onderwerpelijke regeling.

Al is het systeem principieel niet veranderd, er is een artikel 10 voorgesteld, waarbij den kleinen werkgever — althans deze is bedoeld — de verplichting tot verzekering van zijn risico is opgelegd zoodat de verhaalbaarheid der vordering des arbeiders zeker is gesteld. Dat artikel is ook daarom van zulk een gewicht omdat het het Gouvernement tot verzekering kan nopen. Dit kon wel niet anders, omdat niet bekend is of de kleine werkgevers hun risico elders behoorlijk onder zullen kunnen brengen.

Ten slotte de vraag van meer of minder. Het Bestuur meent dat de uitkeeringen zooals voorgesteld niet te hoog zijn en hoopt dat de Raad er ten slotte mee accoord zal kunnen gaan. De bedoeling toch is *zoo goed mogelijk* te voorzien in de geldelijke gevolgen van het onheil, niet half.

De regelingen moeten streng toegepast, maar ze moeten royaal zijn.

Dat allen, die belanghebbenden zijn, tevreden zijn met de voorziening als voorgesteld, mag betwijfeld worden. Maar een troost zij, dat men het nooit allen naar den zin kan maken.

Hierop antwoordt de heer *Bichon:*

Mijnheer de Voorzitter, ik onderschrijf woord voor woord wat de gemachtigde van het bestuur gezegd heeft. Op twee punten echter ben ik het niet eens met hem. De afgevaardigde van het bestuur legt mij woorden in den mond die ik nooit gezegd heb. Ik acht deze regelingen óók noodig, ik heb nooit gezegd dat ik haar niet noodig acht. Ik heb alleen opgemerkt, dat het niets nieuws is, daar de overgroote meerderheid der arbeiders reeds een regeling heeft. Ik verheug mij er over dat de minderheid die dit niet had het nu ook krijgt. Ik vertrouw dat de gemachtigde van het bestuur inziet, dat zijn opvatting over mijn meening onjuist geweest is. Ten tweede heb ik dingen beslist onjuist hooren voorstellen. Het is niet juist dat de arbeider zijn hand moet opheffen om een aalmoes te ontvangen. De overgroote meerderheid der arbeiders in dit gebiedsdeel heeft aansprak op een uitkeering op grond van een arbeidscontract of arbeidsreglement. Dat is een recht, geen aalmoes.

De heer *Süthoff* repliceert:

Mijnheer de Voorzitter, mag ik een enkel woord opmerken naar aanleiding van wat spreker gezegd heeft. Ik heb den heer *Bichon* blijkbaar verkeerd verstaan en ik neem direct terug de gevolgtrekking voorzooveel daarop gebaseerd. Ik heb den indruk gekregen dat volgens den heer *Bichon,* de werklieden in Curaçao voor het meerendeel reeds een regeling hebben.

De heer *Bichon* interrumpeert hierop: Inderdaad hebben zij een regeling en velen een arbeidscontract.

De heer *Süthoff* vervolgt hierop:

Een arbeidscontract is vanzelf een regeling. Het spijt mij echter, dat ik die contracten nooit gezien heb. Ik weet van hooren zeggen dat bij het voorkomen van ongevallen door de C.P.I.M. uitkeeringen gedaan worden, naar beweerd wordt op grond van arbeidscontracten, doch ik heb nooit eenig bewijs er van gezien gedurende den tijd van de behandeling van deze zaak. Ik wil er niet verder op doorgaan, daar het niet de bedoeling is om een twistgesprek te voeren en wij een massa amendementen hebben te behandelen.

Intusschen wil ik erkennen, dat het een onjuiste voorstelling is te beweren, dat het een aalmoes is, als de uitkeering berust op een arbeidscontract

Hierop antwoordt de heer *Bichon:*

Mijnheer de Voorzitter, ik ben de gemachtigde van het bestuur zeer dankbaar voor de verdere gedachtenwisseling. Ik constateer dat de C.P.I.M. hier niet aanwezig is, maar in dien het Bestuur inlichtingen wenscht, omtrent de regeling der materie bij de groote werkgevers op dit eiland, dan kan het Bestuur zich terzake tot de directie dezer Maatschappijen wenden.

Aangezien niemand meer het woord verlangt sluit de *Voorzitter* de algemeene beschouwingen en gaat over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Bij artikel 1 vraagt de heer *Bichon* het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter, het Bestuur heeft niet overgenomen het voorstel van enkele leden der afdeelingen om de schepelingen buiten de ongevallen rege-

ling te doen vallen. Ik moge hier doen opmerken, dat het Bestuur dit voorstel wel heeft overgenomen t.a.v. de Ziekteregeling. Ik heb dus begrepen, dat — gelijk vermeld staat in de tweede Nota van Wijzigingen op dit ontwerp — het in de bedoeling van het Bestuur ligt tegelijk met de inwerkingtreding van deze verordening de wettelijke regeling betreffende verminking van zeelieden in het oude Wetboek van Koophandel te doen vervallen. Ik zou nu gaarne aan het Bestuur de vraag willen stellen, of mijn opvatting van de bedoeling van het Bestuur de juiste is en zoo ja, of er geen gevaar bestaat, dat tegelijk met de opheffing van de regeling ingeval van verminking tevens de regeling ingeval van ziekte wordt opgeheven, welke laatste juist gehandhaafd moet blijven. Immers volgens de jongste wijziging van de Ziekteregeling zullen de schepelingen onder deze regeling niet vallen.

Hierop antwoordt de gemachtigde van het bestuur, de heer *Süthoff* als volgt:

Het nieuwe Wetboek van Koophandel bevat evenals het Nederlandsche Wetboek van Koophandel enkel een voorziening ingeval van ziekte van den schipper en de schepelingen.

Een ongevallenregeling is in geen dier wetboeken te vinden.

Voor de schepelingen (inbegrepen de kapitein) op Nederlandsche schepen geldt een bijzondere regeling voor ongevallen, te vinden in de Zeeongevallenwet 1919.

Bij invoering van het Curaçaosche Wetboek van Koophandel zullen dus de schepelingen, als ze uit het ontwerp zouden worden geschrapt, onbeschermd zijn tegen ongevallen „in dienst van het schip", zooals de Zeeongevallenwet 1919 het uitdrukt.

Daar zooals vroeger reeds opgemerkt de IVe titel van het 2e boek van het oude Wetboek waarschijnlijk voorloopig zal worden gehandhaafd, zullen de schepelingen ook voorloopig bij „verwonding en verminking" recht op schadeloosstelling behouden. Doch het bedrag der schadeloosstelling hangt in de lucht en ook de waarborgen voor de voldoening zijn geringer dan die in de onderwerpelijke regeling.

Als nu van bedoelde handhaving uitgezonderd wordt de regeling ten aanzien van ongevallen (verminking) in dien IVn titel, dan bestaat zoodanige wettelijke regeling bij Koninklijk besluit niet meer. En dan geldt ook voor de leden van de bemanning van schepen eo ipso de onderwerpelijke Ongevallenregeling.

Het Bestuur is voornemens om tegelijk met de inwerkingtreding van de Ongevallenregeling het noodige te doen op dat de wettelijke regeling betreffende „verminking" van zeelieden in het oude Wetboek van Koophandel vervalt.

Hierop worden artikel 1 en 2, zooals luidende in de tekst van het ontwerp zooals het luidt na de wijzigingen aangebracht bij Nota's van Wijzigingen, zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 3 stelt de heer *Mr. van den Biesen* het volgende *amendement* voor:

artikel 3 lid 1 sub a wordt gelezen als volgt:

„jegens den *arbeider* ingeval hem in het bedrijf van zijn werkgever in verband met de uitoefening van zijn te verrichten arbeid een ongeval overkomt."

Nadat de heeren *Bichon* en *Sprockel* het amendement hebben ondersteund motiveert de voorsteller het amendement door bezwaren te opperen tegen de definitie waaruit niet duidelijk naar voren komt dat er een verband behoort te bestaan tusschen het ongeval en de te verrichten arbeid; de woorden „tengevolge van" moeten er dus uit.

De heer *Suthoff* antwoordt op dit amendement, dat al mogen er tegen de definitie van het Bestuur bedenkingen te maken zijn, de bezwaren tegen die door den voosteller gedaan veel grooter zijn. Spreker vervolgt: wij, zoowel de Raad als het Bestuur streven naar een zoo goed mogelijke omschrijving. De omschrijving van het ontwerp is dezelfde als die van de Nederlandsche Ongevallenwet 1901, die in 1921 veranderd is. Toen heeft men die vervangen door „den arbeider in verband met zijn dienstbetrekking overkomen", een definitie die te ruim is gebleken.

Spreker ontwikkelt zijn bezwaren tegen de formuleering van het amendement. Wanneer men vasthoudt aan „in verband met zijn te verrrichten arbeid" d.i. de arbeid die hem is opgedragen, dan vreest Spreker dat de arbeider, die op weg naar huis op het fabrieksterrein passeert terwijl er een ketel springt niets zou krijgen volgens de definitie; spreker beveelt daarom aan een betere formuleering, „in geval hem een ongeval overkomt dat verband houdt met het gevaar waaraan hij door zijn dienstvervulling is blootgesteld."

De heer *Van den Biesen* meent dat het door den gemachtigde van het Bestuur genoemde voorbeeld ook onder het dienstverband valt.

De heer *Suthoff* is ook van die meening, maar wil dat dan ook met zooveel woorden zeggen en bepleit de door hem gegeven redactie, doch kan zich ook vereenigen met die van den voorsteller, mits eenigszins gewijzigd, n.l. als volgt: in plaats van „zijn te verrichten arbeid" te lezen: „in verband met de uitoefening van de hem opgedragen arbeid". Het Bestuur wil zich bij de redactie van het amendement desnoods neerleggen.

De heer*Bichon* zegt, dat hij den gemachtigde van het Bestuur volkomen begrijpt, doch spreker vreest, dat diens nieuwe formuleering ongunstiger werkt voor den arbeider; immers, de arbeider moet de uitkeering ontvangen ook wanneer hij tijdens het ongeval niet bezig was een opdracht uit te voeren, doch wel handelingen verrichtte, die behoorden tot zijn beroepswerkzaamheden, van hem verwacht moesten worden en dus vallen onder het begrip „zijn te verrichten arbeid". De door den heer *Van den Biesen* voorgestelde redactie is ruimer en daarom verkieslijker.

Aangezien hierop niemand meer het woord verlangt, wordt overgegaan tot stemming over het amendement, dat met algemeene stemmen wordt aangenomen.

De heer *Jossy C. Henriquez,* na den voorzittershamer te hebben overgegeven aan den Onder-Voorzitter, leest een amendement voor op het derde lid van het artikel 3 en wil dit zien gelezen als volgt:

„De werkgever is tot geen schadeloosstelling verplicht, indien het ongeval te wijten is aan dronkenschap van of het gebruik van bedwelmende middelen door den arbeider, mits de werkgever aannemelijk maakt, dat hij of degene, die hem vertegenwoordigt, geen kennis droeg van de dronkenschap of van het feit, dat de arbeider onder invloed verkeerde van bedwelmende middelen."

Nadat het amendement door de heeren *Sprockel* en *Capriles* is ondersteund, licht spreker het amendement toe door er op te wijzen dat eenerzijds van deze regeling een

sterke preventieve kracht zal uitgaan tegen dronkenschap op het werk, anderzijds de redelijkheid eischt dat de werkgever dergelijke risico's als door dronkenschap van de werknemers veroorzaakt, niet behoort te dragen.

De gemachtigde van het Bestuur, de heer *Süthoff*, antwoordt hierop:

Ik meen Mijnheer de Voorzitter bij de algemeene beschouwingen het een en ander gezegd te hebben van het risque professionel. Het risico van den arbeider bij het bedrijf moeten wij vooral nooit uit het oog verliezen wanneer het over een bedrijfsongevallenregeling gaat. Laten wij b.v. een werkman nemen die in de buurt van een machine zijn werkzaamheden moet verrichten. Hij heeft 25% gevaar bij het uitoefenen van zijn arbeid. Hij komt nu dronken op het werk en verhoogt daardoor het risico tot 50% dat is twee maal zooveel.

Veronderstel dat deze man vrouw en kinderen heeft en altijd een oppassend werkman is geweest. Veronderstel verder dat hij den dood vindt. De familie is nu geheel onverzorgd. Zakelijk beschouwd komt de familie wel wat toe. Het moet eigenlijk zoo geregeld zijn dat een arbeider die dronken is niet binnen mag komen. De werkgever behoort toe te zien dat zulk een dronken man weggestuurd wordt. Ik acht het Bestuurvoorstel daarom beter.

De voorsteller van het amendement handhaaft echter zijn voorstel en herhaalt dat het een groot belang is voor de gemeenschap, dat de werkman, door op dronkenschap verbeurte van recht op uitkeering te stelllen, de druk der preventieve werking wordt opgelegd.

Hierop wordt het amendement zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 3 wordt, zooals geamendeerd aangenomen. Artikelen 4 en 5 worden zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 6 stelt de heer *Jossy C. Henriquez* voor in lid 1 sub c in plaats van „*f* 10,— 's daags" te lezen „*f* 8,— 's daags".

Nadat de heeren *Sprockel* en *Capriles* het amendement hebben ondersteund licht de *Voorzitter* het toe als volgt:

Ik stel voor Mijnheer de Voorzitter in plaats van *f* 10,— daags als maximum te lezen *f* 8,— daags. Bij de Nederlandsche wet is vastgesteld een bedrag van *f* 8,— daags. Ik meen dat wanneer wij datzelfde bedrag aannemen wij zeker de goede richting uitgaan. Er is geen enkele reden om hier een hoogere basis aan te nemen, daar dit bedrag in Nederland zelfs als maximum wordt aanvaard Bij de vergelijking van de salarissen van de lagere werklieden hebben zij in Holland zeker een betere salarieering, waar de levenstandaard minstens gelijk is aan hier terwijl er nog omstandigheden zijn die het leven daar zooveel duurder maken dan hier.

De gemachtigde van het Bestuur, de heer *Süthoff* vraagt zich af waarom het bedrag weer lager gesteld moet; is het niet laag genoeg.

De Heer Henriquez beroept zich op de Hollandsche regeling, welke evenwel een uitkeering van 80% gedurende de eerste zes weken voorschrijft. De uitkeering hier voorgesteld bedraagt 60% terwijl in Holland normaal wordt gegeven 70% over *f* 8,—. Door dit amendement zou b.v. een opzichter di e*f* 300,— à *f* 350,— verdient bij een ongeval direct van de behoorlijk gesitueerden tot de slecht gesitueerden dalen. Wil men iemand helpen laat men het dan behoorlijk doen. Spreker wil rekening houden met de percentages die men naar beneden wil brengen waardoor men beneden Nederland komt.

De heer *Henriquez* antwoordt hierop, dat hij het voorbeeld van Holland heeft genomen om te fundeeren dat *f* 10,— willekeurig is en *f* 8,— niet, daar men daar de gelegenheid heeft gehad om de zaak van alle kanten na te gaan. Daarom wil de Raad dat men hetzelfde bedrag ook in onze wet opneemt. Spreker wil niet zeggen dat de man met 60% er goed van kan komen, maar er moet ergens een grens zijn. Bovendien de man die meer verdient dan *f* 8,— is in de gelegenheid een premie te betalen voor verzekering tegen ongeval. Wie echter *f* 2,— per dag verdient heeft dat heele bedrag noodig om van te leven en zal zich heelemaal niet kunnen verzekeren. Hoe zal deze rond kunnen komen met het percentage dat ook het Gouvernement hem slechts wil toekennen?

De heer*Süthoff*, gemachtigde van het Bestuur antwoordt, dat het uitgangspunt van het amendement onjuist is. Wanneer men uitgaat van het eenig juiste standpunt, hetwelk een standpunt is van recht en niet van sociale rechtvaardigheid, dat het bedrijf het risico moet dragen, dan zal men de grens van het inkomen, dat criterium is voor uitkeering, eerder naar boven dan naar beneden moeten leggen. Spreker erkent dat, al is zijne stelling theoretisch juist, — die van de verantwoordelijkheid van het bedrijf voor de schade door den arbeider te lijden, — er ergens een grens moet zijn. Spreker acht die grens bij *f* 10,— al tamelijk laag.

Het amendement wordt thans in stemming gebracht en met 9 — 1 stemmen aangenomen (tegen de heer *Sprockel)*.

De heer *A. P. A. van Leeuwen* stelt voor om in het 2de lid van artikel 6 instede van 60%, waar dit voor de eerste en tweede maal in dat lid voorkomt, te lezen 50%.

Nadat het amendement is ondersteund door de heeren *Maduro* en *Arends* deelt de voorsteller mede dat het zijn bedoeling is den kleinen werkgever eenigszins te ontlasten van den hoogen druk, waaronder hij bij deze regeling zou komen te verkeeren.

De gemachtigde van het Bestuur antwoordt, dat de voorsteller zich niet te veel zorgen behoeft te maken over den kleinen werkgever. Artikel 10 heeft daarin voorzien. Spreker bepleit het door het Bestuur gestelde percentage van 60%, dat niet willekeurig is genomen. De volle 100% behoort daarom niet uitgekeerd, omdat de door een ongeval getroffen arbeider *zijn geheele leven lang* de uitkeering geniet, dus ook over jaren, gedurende welke hij minder of in het geheel niets meer zou hebben kunnen verdienen indien hij *niet* door een ongeval was getroffen m.a.w. gedurende den tijd dat hij door ouderdom arbeidsongeschikt zou zijn.

Voor Curaçao is het bedrag op 60% gesteld, in Nederland is het 70%.

Intusschen voorziet spreker dat het amendement zal worden aangenomen en hij wil daarom eerst nog een redelijk tusschenvoorstel doen en wel om voor de eerste 6 weken een hooger percentage uit te keeren en wel 80% en voor de rest 50%. Uit statistische opgaven is gebleken dat niet minder dan ± 95% der door een ongeval getroffenen binnen de 6 weken hersteld zijn. Is het dan niet hard dat een getroffene in dien tijd, door op 50% van zijn loon gebracht te worden, diep in de schulden komt of zelfs, wat lieden betreft die *f* 2,— verdienen, armlastig wordt. Zoo is de Hollandsche regeling ook, gedurende de eerste weken een hooger percentage. Later zal de betrokkene zich moeten instellen op een lagere uitkeering.

De heer *van Leeuwen* erkent de redelijkheid van het betoog van den gemachtigde en is bereid het amendement te wijzigen in den zin als door den gemachtigde aangegeven.

Hierop brengt de heer *Bichon* in het midden dat het uit de stukken aan het Gouvernement bekend moet zijn dat er op Curaçao voortreffelijke regelingen bestaan, die gedurende de eerste weken na een ongeval den arbeider zijn loon in vele gevallen geheel laat behouden.

Wij moeten daarom, vervolgt spreker, de zaak niet te dramatisch nemen. Wij spreken hier over minima en het lijkt wel of we het over maxima hebben. Spreker twijfelt niet of de werknemer zal bij de voorgestelde regeling wel degelijk kunnen bestaan evengoed als hij het tot dusver deed. Vreest het gouvernement dat de bedrijven zich aan het minimum zullen vastklampen en de thans bij hen bestaande betere regelingen zullen loslaten dan had het gouvernement deze wettelijke regeling nooit moeten voorstellen. Maar z.i. behoeft men niet bevreesd te zijn. Spreker acht 80% gedurende de eerste 6 weken voor den kleinen werkgever niet te dragen. En het gaat er hier om een regeling te maken die juist voor den kleinen werkgever iets nieuws beteekent en daarom op gezonde basis staande met diens draagkracht rekening moet houden, zonder den arbeider te kort te doen.

Spreker die meent dat het onverstandig is om het minimum te hoog te stellen stelt op het nieuw amendement van den heer *van Leeuwen* een sub amendement voor dat gelijkluidend is aan het aanvankelijk door den heer *van Leeuwen* voorgedragene.

Spreker wijst tenslotte nog op de nieuwe regeling van het Wetboek van Koophandel door Nederland voor Curaçao gemaakt, waarbij de uitkeering in geval van ziekte van schepelingen ook gesteld is op 50%.

De heeren *van Leeuwen* en *Süthoff* bestrijden het door den heer *Bichon* voorgestelde subamendement. De gemachtigde wijst er onder andere op dat het onjuist is bij de Ongevallenregeling, welke uitgaat van het principe, dat de ondernemer de geheele schade zal moeten dragen, een vergelijking te trekken met een ziekteregeling, waarna de heer *Bichon* er op wijst dat in Nederland het percentage voor ziekte lager is dan het hier voorgestelde.

Het amendement *Bichon* komt in stemming en wordt met 7 — 3 stemmen aangenomen (tegen de heeren *van Leeuwen, Sprockel* en *Arends).*

De heer *van Leeuwen* stelt voor om het derde lid van artikel 6 te wijzigen en wel

„Instede van 30% (onder a), 10%, 15% (onder b), 30% (onder c) en 50% (tweemaal, voorlaatste zinsnede) respectievelijk te lezen:

25%, 7½%, 12½%, 25% en 40% (tweemaal).

De heeren *Senior* en *Maduro* ondersteunen het voorstel. De voorsteller licht het amendement toe met een beroep op de belangen van den kleinen werkgever.

De heer *Süthoff* refereert zich aan hetgeen bereids door hem is opgemerkt, waarop het amendement wordt aangenomen met 8 — 2 stemmen (tegen de heeren *Sprockel* en *Arends).*

De heer *Bichon* leidt vervolgens een nieuw amendement op artikel 6, 1ste alinea van lid 6, in met de volgende woorden:

Ik betreur, dat het Bestuur niet heeft willen overnemen de voorgestelde bepaling, dat de periodieke uitkeering kan worden omgezet in een uitkeering ineens, indien beide partijen dit verlangen. Nu zal deze omzetting eerst mogelijk zijn, indien een commissie daartoe toestemming verleent. Ik geloof, dat dit een bepaling is, die in ernstiger mate de contractvrijheid beperkt dan noodzakelijk is om de gedachte in dit ontwerp neergelegd te verwezenlijken. De bepaling gaat er van uit, dat het belang van den arbeider medebrengt, dat de uitkeering een periodieke en niet een uitkeering ineens is en dit lijkt mij onjuist. Het is mij bekend, dat in gevallen, waarin bij een der grootste maatschappijen aanleiding was tot het doen van uitkeering de betrokken arbeiders uitdrukkelijk de voorkeur gaven aan uitkeeringen ineens. Zelfs werd bij herhaling geadviseerd door het Bestuur in dezen toe te geven.

Mijnheer de Voorzitter, die wensch van de betrokkenen om een uitkeering ineens i.p.v. een periodieke uitkeering te ontvangen, is ook volkomen begrijpelijk. Zij willen een stuk grond koopen, een huis bouwen, een winkeltje beginnen, kortom geld besteden aan zaken die in het algemeen inkomsten plegen af te werpen. Waarom wordt nu in deze verordening de vervulling dezer wenschen zoo bemoeilijkt? Wat zal er b.v. gebeuren, indien de arbeider zich elders wenscht te vestigen? Heeft geen omzetting plaats, dan zal hij een gemachtigde moeten aanstellen om de periodieke uitkeering te innen, hetwelk allicht kosten voor hem medebrengt.

Het is denkbaar, dat het Bestuur dergelijke gevallen zal willen gerekend zien te behooren tot de „buitengewone gevallen" bedoeld in de bepaling, doch dan zal toch zeker de tijdsbepaling geschrapt moeten worden en niet de mogelijkheid tot omzetting beperkt mogen blijven tot 1 jaar na het ongeval.

Mijnheer de Voorzitter, ik geloof, dat wij gerust aan partijen kunnen overlaten zelf te bepalen in welken vorm zij de uitkeering wenschen te ontvangen. Het wil mij voorkomen, dat het ook voor het Bestuur zeer wel aanvaardbaar moet zijn, indien de betreffende bepaling gelezen wordt:

„Partijen kunnen overeenkomen, dat de uitkeering wordt omgezet in een uitkeering ineens, welk bedrag... ...enz."

Ik zou gaarne van den gemachtigde van het Bestuur vernemen of en zoo ja welke bezwaren er nog van bestuurszijde tegen deze redactie bestaan. Indien het Bestuur deze redactie niet zal kunnen overnemen, dan vertrouw ik, dat het Bestuur in de redactie van lid 6, zooals het thans luidt, de tijdsbepaling: „binnen 1 jaar na het ongeval" wel zal willen schrappen, ten einde de omzetting steeds mogelijk te maken.

De heer *Suthoff* antwoordt dat omzetting niet aan partijen mag worden overgelaten. De arbeider zal wellicht een voordeel zien in een uitkeering ineens doch alras bemerken dat hij zich vergist heeft. Het Bestuur vreest dat wanneer niet voorkomen wordt dat de getroffenen maar tot afkoop overgaan zij al gauw armlastig zullen worden. Daarom wordt een Commissie in het leven geroepen om in bijzondere gevallen toch een omzetting mogelijk te maken. Nu meent het Bestuur dat binnen het jaar de zaak moet beslist worden; vandaar die termijn.

Mocht het geachte lid Bichon echter meenen dat een jaar te kort is dan zal spreker gaarne een amendement op den termijn overwegen.

De heer *Bichon* antwoordt dat het nooit de bedoeling is geweest dat de werkgever eenzijdig de afkoopsom zou regelen Dat moet tusschen partijen geschieden. Spreker heeft ten slotte geen bezwaar dat een Commissie over de zaak zal oordeelen maar waarvoor zou niet na afloop van

een jaar de afkoop alsnog mogen geschieden. Spreker handhaaft het amendement om te schrappen de woorden „binnen 1 jaar na het ongeval" dat met algemeene stemmen wordt aangenomen.

De heer *Bichon* stelt op artikel 6 lid 10 een amendement voor hetwelk hij aldus inleidt:

Mijnheer de Voorzitter de bepaling van het 10e lid van artikel 6 wil mij onjuist toeschijnen. Ik ben van meening, dat het in het belang van den arbeider is, alsook van den werkgever, dat, indien de behandelende geneesheer het noodzakelijk vindt den arbeider op te nemen in een ziekeninrichting, dit ook geschiedt. Het lijkt mij onjuist een weigering van den kant van den arbeider mogelijk te maken en een discussie tusschen den behandelenden geneesheer, den arbeider en den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst uit te lokken omtrent de vraag in hoeverre opneming in een ziekeninrichting gewenscht is. Mijnheer de Voorzitter, tijdens deze discussie verloopt tijd, in dien tijd kan de ziekte verergeren, hetgeen zeer ongewenscht is. Het wil mij voorts voorkomen, dat lid 10 ook in strijdt is met het 11de lid, waarin terecht wordt bepaald, dat de arbeider verplicht is de behandeling door den behandelenden geneesheer toe te staan op aangewezen plaatsen. Ik zou dan ook willen voorstellen het 10de lid te doen vervallen en ik moge U, Mijnheer de Voorzitter, verzoeken dit amendement in behandeling te nemen, indien het ondersteund wordt. Ik vlei mij met de hoop, dat het Bestuur het amendement zal willen overnemen.

De gemachtigde van het Bestuur antwoordt dat gemeend werd dat rekening moest gehouden worden met den tegenzin van vele inheemschen om zich in een ziekeninrichting te doen opnemen.

De heer *Bichon* dankt den heer *Suthoff* voor zijne toelichting; hij kan diens meening echter niet deelen en wijst wederom op het 11de lid. Het systeem van het ontwerp, zie het 11de lid, is dat de getroffen arbeider behandeld wordt door den geneesheer hem door den werkgever aangewezen en dat de arbeider zich dan niet meer door een gekozen dokter mag laten behandelen.

Voorts dat hij de voorschriften van dien dokter moet opvolgen dus ook een voorschrift om naar een ziekenhuis te gaan. En dit is ook logisch. Bovendien het is spreker gebleken dat de tegenzin om in een ziekeninrichting opgenomen te worden niet zoo groot is als wel eens beweerd wordt.

De heer*Suthoff* acht het amendement tot schrapping van artikel 6 lid 10 aanvaardbaar en zou in lid 11 de woorden „door den werkgever daartoe aangewezen geneeskundige" veranderd willen zien in „behandelenden geneeskundige".

De heer *Bichon* heeft daartegen bezwaar omdat dit een geheele wijziging van het systeem in het ontwerp neergelegd met zich zou brengen.

Hierop wordt het amendement aangenomen en artikel 6 zooals door het Bestuur gewijzigd en geamendeerd zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *J. C. Henriquez* herneemt hierop de voorzitterszetel.

Achtereenvolgens worden de artikelen 7, zooals gewijzigd, artikel 8 en 9 zooals gewijzigd, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Sprockel* stelt op artikel 10 een amendement voor.

Artikel 10 wordt als volgt gelezen:

„1. De werkgever, die niet ten genoege van den Gouverneur aantoont, dat hij financieel in staat is de nakoming der verplichtingen uit deze verordening voortvloeiende te waarborgen, is verplicht zijn risico te verzekeren bij een verzekeringsbedrijf, dat naar het oordeel van den Gouverneur voldoende solied is.

2. Indien den Gouverneur blijkt dat deze verzekering niet te sluiten is bij een zoodanig verzekeringsbedrijf, is de werkgever verplicht zijn risico onder te brengen bij het Gouvernement van Curaçao. De Gouverneur stelt bij besluit de voor deze gouvernements-verzekering noodige bepalingen vast.

3. De werkgever hiervoren bedoeld, is gehouden den ambtenaar/Gezaghebber in artikel 12 bedoeld op verzoek het bewijs te vertoonen, dat hij een verzekering heeft loopen bij een verzekeringsbedrijf als bedoeld in lid 1 of bij het Gouvernement van Curaçao ten behoeve zijner arbeiders ter zake van de schadeloosstelling, waarop zijn/hun nagelaten betrekkingen krachtens deze verordening tegenover hem aanspraak zouden kunnen doen gelden. Indien hij daartoe niet in staat is, kan op bevel van den Gouverneur het bedrijf van den werkgever worden gesloten/stopgezet.

4. De werkgever, niet vallende onder de omschrijving in het 1ste lid, is vrij zijn risico al dan niet te verzekeren.

5. Verzekert de werkgever zijn risico, dan is het recht op de assurantiepenningen ontrokken aan het verhaal van den fiscus en andere crediteuren van den werkgever.".

Het voorstel wordt ondersteund door de heeren *Bichon* en *Capriles*.

Hierop geeft de heer *Sprockel* de volgende toelichting:

Mijnheer de Voorzitter, in het oorspronkelijke ontwerp wilde het Bestuur den werkgevers uitdrukkelijk de vrijheid laten, hun risico voortvloeiende uit de bepalingen dezer verordening, al dan niet te verzekeren. Zie het oorspronkelijke artikel 10.

Ten gevolge van de gedachtenwisselingen tusschen Bestuur en Raad, verliet het Bestuur dit standpunt in zooverre, dat in de 2e Nota van Wijziging voorgesteld werd artikel 10 als volgt te lezen:

1o. De werkgever, die minder dan 10 arbeiders in zijn dienst heeft, is verplicht zijn risico te verzekeren.

2o. Indien den Gouverneur blijkt, dat zoodanige verzekering bij eenig particulier verzekeringsbedrijf niet is onder te brengen, zal het Gouvernement van Cuaçao als verzekeraar optreden. De Gouverneur stelt bij besluit de voor deze Gouvernements verzekering noodige bepalingen vast.

Reden voor deze verandering van standpunt was, dat het Bestuur de overtuiging kon deelen van de meeste raadsleden, dat er voornamelijk onder de kleine werkgevers er vele zijn, die hun risico moeilijk kunnen dragen, en het recht van den werknemer op uitkeering bij voorkomend ongeval wel eens illusoir zal blijken.

Voor een deel was het Bestuur door de aangebrachte wijziging van artikel 10 tegemoet gekomen aan de bezwaren van de afdeelingen. Van meening zijnde, dat de rechten van de arbeiders bij het Gouvernement wel het best verzekerd zijn, stelde de meerderheid der leden in het eindverslag voor, om te bepalen, dat iedere werkgever verplicht zal zijn zijn risico bij het Gouvernement te verzekeren, tenzij hij naar het oordeel van den Gouverneur voldoende waarborgen biedt, dat hij de verplichtingen uit deze verordening voortvloeiende, zal nakomen. De overweging, dat nu het Gouvernement toch als verzekeraar zal optreden hoe groot het aantal verzekerden zijn,

hoe voordeeliger dat voor het Gouvernement zal zijn, heeft natuurlijk invloed gehad op dit voorstel.

Het Bestuur wil daar echter niet van inkomen. De toegestane exceptie tot regel verheffen, daarin zal, volgens het Bestuur, nimmer getreden kunnen worden. Om echter de vrees van de afdeelingen te doen verdwijnen, dat ook werkgevers met meer dan 10 arbeiders in dienst wel eens geen voldoende waarborg zouden kunnen bieden, dat zij te zijner tijd de uitkeeringen zullen kunnen doen, heeft het Bestuur het 1e en 2e lid van artikel 10 als volgt gewijzigd: „De werkgever, die ten genoege van den Gouverneur aantoont, dat hij financieel niet in staat is de nakoming der verplichtingen uit deze verordening te waarborgen en dat geen gelegenheid openstaat zich ten deze te dekken bij eenig particulier verzekeringsbedrijf is verplicht bij het Gouvernement zijn risico te verzekeren.

De eerste zin van lid 2 vervalt".

Mijnheer de Voorzitter, ik geloof, dat het Bestuur het zeer goed bedoelt, maar m.i. laat het voorgestelde nieuwe 1e lid van artikel 10 een zoodanige interpretatie toe, dat in de practijk wel eens zou kunnen blijken, dat men daarmee achterop is. Nemen we als voorbeeld 4 werkgevers, A, B, C en D, met meer of minder 10 werklieden, doch die geen van allen in staat zijn, het risico, waar het hier om gaat, te dragen. Werkgever A gaat ten genoege van den Gouverneur zijn onmacht aantoonen, en wordt verplicht zich te verzekeren. De heeren, B, C en D hebben geen zin, om welke reden dan ook, het voorbeeld van A te volgen en verzekeren hun risico niet. Dit is toch zeker niet de bedoeling van het Bestuur. En toch laat de nieuwe redactie van het 1e lid van artikel 10 een dusdanige interpretatie toe. Het voorgestelde amendement wil een zoodanige opvatting uitsluiten.

En omdat het gevaar niet denkbeeldig is, dat een niet soliede verzekeraar zal opduiken, om de premiegelden op te strijken, zonder in staat te zijn bij voorkomend geval de uitkeeringen uit te betalen, waardoor en de werkgever en de arbeider gedupeerd worden, wordt bij hetzelfde amendement voorgesteld dit gevaar te coupeeren, door de bepaling op te nemen, dat het Gouvernement zal beoordeelen, of eenig verzekeringsbedrijf, dat het risico tegen premiebetaling wil overnemen, al of niet solied is.

De heer *Süthoff* antwoordt dat de heer Sprockel aan de zijde van het Bestuur staat, dat de waarborgen voor de voldoening van de vordering des arbeiders steeds zoo groot mogelijk gewenscht heeft. Toch was wat nu verlangd wordt t.w. „verplichte verzekering" niet de bedoeling, het Bestuur wilde de kleine werkgevers en hun arbeiders tegemoet komen.

Spreker acht echter de redactie van het 1ste lid als voorgesteld en dus het amendement niet onaannemelijk.

Het artikel 10 wordt alzoo zonder verdere beraadslaging, zooals door het Bestuur gewijzigd en geamendeerd aangenomen.

Achtereenvolgens worden de artikelen 11 t/m 23, de eerste twee zooals gewijzigd, aangenomen zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming.

Bij artikel 24 verkrijgt de heer *Bichon* het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter, aandachtige lezing van dit artikel heeft mij tot de overtuiging gebracht, dat wijziging om een tweetal redenen noodig is. Allereerst om het artikel in overeenstemming te brengen met artikel 3, zooals dit dezen avond werd gewijzigd bij amendement van den Heer *Van den Biesen* en vervolgens om verband te leggen tusschen het tweede en het eerste lid. Noodig is duidelijk te laten uitkomen, dat ingeval van beroepsziekte uitkeering slechts zal plaats hebben, indien: 1o: de beroepsziekte ontstaan is in een der in artikel 25 met name genoemde bedrijven dan wel tengevolge van een der in datzelfde artikel genoemde werkzaamheden en 2o de ziekte zich openbaart binnen een termijn als bedoeld in het 2de lid van artikel 24. Ongetwijfeld heeft het ook in de bedoeling van het Bestuur gelegen dit verband te leggen, doch ik meen, dat de door het Bestuur gekozen redactie de bedoeling niet zuiver weergeeft. En wanneer ik dan een nieuwe redactie door artikel 24 tracht te formuleeen, dan doe ik dat aan de hand van de betrekkelijke Nederlandsche bepaling, welke te vinden is in artikel 87-a van de Nederlandsche Ongevallenwet.

Mijnheer de Voorzitter ik stel voor artikel 24 te lezen als volgt:

„1. Voor de toepassing dezer verordening worden met ongevallen als bedoeld in artikel 3, lid 1, sub a, gelijkgesteld de in artikel 25 aangewezen ziekten, wanneer deze een gevolg zijn van het verrichten van in dat artikel aangewezen werkzaamheden of van arbeid in in dat artikel genoemde bedrijven.

2. De ziekten worden, tenzij het tegendeel blijkt, geacht een gevolg te zijn van het verrichten van een werkzaamheid of arbeid in het voorgaande lid bedoeld, indien zij zich binnen de bij besluit van den Gouverneur vast te stellen termijnen na dat verrichten openbaren." en ik verzoek U dit voorstel in behandeling te willen nemen, indien het ondersteund wordt.

Het amendement, door de heeren *Sprockel* en *Capriles* ondersteund, vindt, nu de omschrijving van het ongeval is gewijzigd, geen bestrijding.

De artikelen 24 t/m 28 worden (artikel 24 zooals gewijzigd staande de vergadering) zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De gemachtigde van het Bestuur brengt staande de vergadering in artikel 29 een wijziging aan, *f* 8,— inplaats van *f* 10,— in verband met het bij artikel 6 aangenomen amendement.

Achtereenvolgens worden de artikelen 29 (zooals gewijzigd bij Nota en staande de vergadering), artikel 30 t/m 41, artikel 42, zooals bij Nota ingevoegd en artikel 43 (nieuw genummerd), het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Süthoff* biedt namens het Bestuur den Raad zijn gelukwenschen aan met de beeindiging der behandeling en spreekt de hoop uit dat de verordening aan Curaçao de zegen moge geven die ervan wordt verwacht.

Thans brengt *de Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte. (1936—1937-3)

De beraadslagingen worden geopend en daar niemand het woord verlangt voor algemeene beschouwingen wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp volgens de tekst welke is opgenomen in de Nota van Wijzigingen naar aanleiding van het Eindverslag (No. 4).

De artikelen 1, 2 en 3 worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 4 verzoekt de heer *Bichon van Ysselmonde* het woord ter inleiding van een door hem in te dienen amendement en zegt:

Mijnheer de Voorzitter, ik betreur, dat het Gouvernement niet heeft overgenomen het door de afdeelingen voorgestelde nieuwe 5de lid, bepalende dat de aansprakelijkheid van den werkgever eerst aanvangt met den dag waarop hij mededeeling van de ziekte gekregen heeft. Met deze bepaling werd allereerst bedoeld werkgever en arbeider te beschermen tegen de gevolgen van verergering der ziekte ten gevolge van uitstel van geneeskundige behandeling. In de stukken is de wensch naar voren gekomen ter bescherming van den werkgever tegen simulatie van den kant van den arbeider een wachttijd in te stellen conform de Nederlandsche bepaling, dat de uitkeering eerst aanvangt den derden dag nadien waarop de arbeidsongeschiktheid ontstond. Overneming van deze bepaling zou niet aangenaam zijn voor den arbeider, maar ik geloof, dat een voorschrift als zooeven door mij genoemd niet alleen zeer wel aanvaardbaar, doch ook noodzakelijk is in het kader der verordening; op de schouders van den werkgever drukt de verplichting tot tegemoetkoming ingeval van ziekte; het is billijk dat hij weet op welk oogenblik hij die verplichting heeft; derhalve zal de verplichting eerst mogen aanvangen op het moment, dat hij kennis kreeg van de ziekte. Mijnheer de Voorzitter ik stel voor aan artikel 4 een 5de lid toe te voegen, luidende:

„5. De tegemoetkoming vangt in geen geval eerder aan dan den dag waarop de werkgever de kennisgeving bedoeld in artikel 10 ontvangt", en ik verzoek U, Mijnheer de Voorzitter, dit amendement in behandeling te nemen indien het wordt ondersteund.

Het amendement wordt ondersteund door de Heeren *Capriles en Sprockel* en in behandeling gebracht.

De Heer *Süthoff* merkt op dat de voorgestelde bepaling geen bezwaar ontmoet doch niet in artikel 4 thuis hoort. Het moet eventueel in artikel 5 opgenomen en zou als volgt in het 1e lid sub b aan het slot nieuwe regel kunnen worden geformuleerd (nadat de punt in een kommapunt is veranderd): „te beginnen met den dag waarop de werkgever kennisgeving bedoeld in artikel 10 ontvangt".

De heer *Bichon* trekt hierop zijn amendement in.

Artikel 4 wordt ongewijzigd zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Het 1e lid van artikel 5 wordt door den gemachtigde van het Bestuur staande de vergadering gewijzigd als bij de behandeling van artikel 4 aangegeven.

De heer *van Leeuwen* stelt voor een amendement op artikel 5 lid 2 luidende:

„2. De uitkeering bedraagt, in dien de arbeider gehuwd is of in het onderhoud van zijn ouders pleegt te voorzien, 70% van het dagloon bij huisverpleging en 50% van het dagloon bij ziekenhuisverpleging en indien hij niet gehuwd is en niet in het onderhoud van zijn ouders pleegt te voorzien, onderscheidenlijk 50% en 30% van het dagloon.

Nadat het amendement door de heeren *Arends* en *Senior* is gesteund licht de voorsteller het toe door er op te wijzen dat het noodig is verschil te maken tusschen gehuwde en ongehuwde arbeiders en een lager percentage te berekenen bij ziekenhuisverpleging.

De heer *Süthoff* deelt mede dat dit amendement door het Bestuur niet wordt overgenomen, doch niet als onaanvaardbaar wordt aangemerkt.

Het amendement wordt hierop met algemeene stemmen aangenomen.

Met betrekking tot het 3de lid van het artikel verzoekt de heer *Bichon* om de woorden „ongeschiktheid tot werken" te vervangen door de meer in het kader van de verordening passende uitdrukking „ongeschiktheid tot het verrichten van arbeid".

De gemachtigde van het Bestuur neemt deze wijziging over; ook vereenigt de gemachtigde zich met het schrappen van een komma achter het woord „noodig" in lid 6 en het laten vervallen van lid 7, door den heer *Bichon* voorgesteld.

Het laatste op dezelfde gronden, waarop dit lid schrapping van het 10de lid van artikel 6 der Ongevallenregeling voorstelde.

Ten aanzien van het 10de lid van artikel 5 zegt de heer *Bichon:*

Mijnheer de Voorzitter, de bepaling van dit 10e lid heeft tot strekking den werkgever te verplichten van zijn opvatting betreffende het niet of niet meer ziek zijn van den arbeider aan dezen daarvan mededeeling te doen. Mijnheer de Voorzitter, dit komt mij volkomen onnoodig voor. De bepaling verzwaart de administratie van den werkgever en indien dit nu niet noodig is, moet dat ook niet geschieden. Ik geloof, dat ik het beste de overbodigheid van de betreffende bepaling kan aantoonen door te wijzen op artikel 8, waarin den behandelenden geneesheer reeds is opgedragen den arbeider schriftelijke mededeeling te doen van zijn opvatting omtrent diens arbeidsongeschiktheid. Het wil mij voorkomen, dat de arbeider met deze mededeeling kan volstaan en dat de mededeeling als bedoeld in het 10e lid daarnaast niet behoeft te worden gehandhaafd.

De heer *Süthoff* wijst er den voorsteller van het amendement op dat dan de bedoeling van het 10e lid duidelijker wordt, als de bepaling vergeleken wordt met artikel 3 voorlaatste lid van het oorspronkelijk ontwerp, zooals blijkt in wezen overeenkomende met het thans in behandeling zijnde 10de lid, n.l. een verplichting tot mededeeling in bepaalde gevallen, n.l. in die welke thans in het 3de lid van artikel 4 worden bedoeld, het 7e lid van dit artikel en indien de ziekte is veroorzaakt door misdrijf of opzet van den arbeider.

Spreker wil ter verduidelijking dier bedoeling in artikel 5 lid 10 inlaschen achter „werkgevers" de woorden: „ingevolge het 3de lid van artikel 4, het 7e lid van dit artikel en indien de ziekte is veroorzaakt door misdrijf of opzet van den arbeider".

De heer *Bichon,* die aanvankelijk uit het 10de lid had gelezen dat de bedoelde mededeeling altijd gedaan moest worden kan zich met deze voorgestelde redactie vereenigen.

Hierop wordt artikel 5 zooals deels geamendeerd en deel staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur gewijzigd zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De artikelen 6 en 7 worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 8 zegt de heer *Bichon:*

Mijnheer de Voorzitter, het Bestuur heeft niet overgenomen de voorgestelde toevoeging onder b: „een en ander wegens ziekte niet veroorzaakt door misdrijf, opzet, onzedelijkheid, dronkenschap van den arbeider of door diens gebruik van bedwelmende middelen" en wel op grond van de overweging, dat deze toevoeging den geneesheer

in een moeilijk parket zal kunnen brengen. Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp dezen grond niet. Ik denk mij den gang van zaken aldus: de arbeider gaat naar den dokter toe en vraagt een verklaring, dat hij ziek is.

Neem aan, dat de dokter een dergelijke verklaring afgeeft, dan mogen wij verwachten, dat de arbeider, indien hij met die verklaring bij den werkgever komt door dezen laatsten naar den geneesheer teruggezonden zal worden met verzoek alsnog op het briefje door den geneesheer te doen vermelden, dat de ziekte niet is ontstaan door onzedelijkheid, opzet, misdrijf, dronkenschap of gebruik van bedwelmende middelen. Immers, de werkgever is eerst dan tot tegemoetkoming verplicht indien de ziekteoorzaak een andere is. Ongetwijfeld zal de geneesheer op verzoek van den arbeider een dergelijke verklaring willen afgeven, indien zij strookt met de waarheid. Welnu, Mijnheer de Voorzitter, de door het Bestuur niet overgenomen woorden hebben geen andere strekking dan om het heen en weer loopen van den arbeider tusschen werkgever en geneesheer te voorkomen door den geneesheer te verplichten direct op het ziekenbriefje te vermelden dat de ziekte niet is ontstaan door een van genoemde oorzaken. De bedoelde toevoeging lijkt mij zoo rationeel, dat ik gaarne een voorstel wil doen om bedoelde woorden onder b toe te voegen en ik moge U, Mijnheer de Voorzitter, verzoeken mijn voorstel in behandeling te nemen, indien het ondersteund wordt.

Het amendement wordt gesteund door de heeren *Capriles* en *Sprockel*.

De heer *Süthoff* antwoordt:

Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat de heer Bichon zich vergist. Door de omwerking van het oorspronkelijk ontwerp, welke naar de meening van het Bestuur geenszins een verbetering is — er was geenerlei aanleiding om denzelfden vorm te kiezen als voor de Ongevallenregeling, welke in aard verschilt van de Ziekteregeling — is de Heer Bichon op een dwaalspoor gebracht. Een werkman die ziek wordt zegt nooit „ik ben ziek door eigen schuld". Of hij ziek is door eigen schuld of niet kan de werkgever in vele gevallen beter weten dan de dokter.

De werkgever geeft den arbeider een brief mee waaruit de dokter eventueel zal kunnen opmaken, dat hij niet ziek is door misdrijf, onzedelijkheid of eigen schuld. Hoe kan echter de dokter weten of de ziekte veroorzaakt is door misdrijf.

De heer *Bichon* zegt hierop dat hetgeen de gemachtigde van het Bestuur naar voren brengt het standpunt was uit het eerste ontwerp. Maar de Raad heeft te kennen gegeven dat het die bewijslast voor den werkgever nooit kan accepteeren.

De quaestie van het beroepsgeheim die men misschien naar voren kan brengen kan alleen worden omzeild door den arbeider zelf te laten vragen om een verklaring dat de ziekte *niet* door onzedelijkheid, bedwelming of dronkenschap is veroorzaakt. Inderdaad heeft de gemachtigde van het Bestuur gelijk dat de geneesheer moeilijk een oordeel kan geven over opzet en misdrijf.

De heer *Süthoff* zegt dat de moeilijkheid opgelost wordt door onder b te laten volgen: „een en ander wegens ziekte niet veroorzaakt door onzedelijkheid, dronkenschap van den arbeider of door diens gebruik van bedwelmende middelen".

De Heer *Bichon* kan zich daarmee vereenigen.

Artikel 8, aldus gewijzigd, wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 9 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 10 wordt na eenige beraadslaging door den gemachtigde van het Bestuur veranderd door de woorden „zoo spoedig mogelijk" te vervangen door „binnen drie maal 24 uur". Aldus gewijzigd wordt het artikel zonder hoofdelijk stemming aangenomen.

Artikel 11 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 12 wordt, na eenige discussie over de wenschelijkheid om het artikel in denzelfden geest te redigeeren als het overeenkomstig artikel in de Ongevallenregeling, en nadat de gemachtigde de woorden „tot werken" heeft gewijzigd in „tot het verrichten van arbeid" zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Achtereenvolgens worden de artikel 13 t/m 17, het intitulé de considerans en het ontwerp in zijn geheel zooals bij de behandeling gewijzigd zonder verdere discussie en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Süthoff* herhaalt de woorden van gelukwenschen bij het vorige ontwerp uitgesproken ook ten aanzien van deze verordening, waarop de *Voorzitter* hem voor deze woorden en voor de uitvoerige inlichtingen op de beide ontwerpen gegeven namens den Raad bedankt.

Niemand het woord verlangende en niets meer aan de orde zijnde sluit de Voorzitter de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 3.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Buitengewone zitting van Dinsdag den 23sten Juni 1936, des voormiddags te half negen uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voozitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, onder-voorzitter, *J. H. Sprockel, S. A. Senior, Mr. P. J. J. van den Biesen, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, S. A. L. Maduro, A. P. A. van Leeuwen, R. R. Muskus, David Capriles*, leden, benevens de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, Griffier van den Raad.

ZOOMEDE: de Heer *C. S. Gorsira JPEz*, ondervoorzitter en de Heer *S. M. L. Maduro* lid van den Raad van Bestuur.

AFWEZIG: de Heeren *J. de J. Arends, C. N. Winkel* en *Ernesto C. Martijn*, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en doet mededeeling van een afschrift van de gouvernements-beschikking dd. 18 Juni 1936 No. 1033, regelende de plechtigheid in verband met de aanvaarding van het Bestuur van Curaçao door den Heer Mr. F. A. Jas Jr. op den 23n Juni 1936.

De Voorzitter deelt mede, dat deze vergadering naar aanleiding van evenbedoelde gouvernements-beschikking is bijeengeroepen om den waarnemenden Gouverneur, den Heer Mr. F. A. Jas Jr, in staat te stellen den bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering voorgeschreven eed af te leggen.

Hierna wordt door den Voorzitter eene commissie benoemd bestaande uit de Heeren Mr. P. J. J. van den Biesen, R. R. Muskus en David Capriles, om den waarnemenden Gouverneur ter vergadering in- en uit te geleiden.

De Voorzitter schorst daarop de vergadering tot het oogenblik waarop de waarnemend Gouverneur wordt verwacht.

De Voorzitter heropent de vergadering om negen uur.

Even na negen uur treedt de waarnemende Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de commissie van in- en uitgeleide, de vergaderzaal binnen en neemt den voor hem bestemden zetel in.

Op uitnoodiging van den Voorzitter leest nu de Griffier voor:

1o. de proclamatie van den 18n Juni 1936, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt; en

2o. de proclamatie van den 22n Juni 1936, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao ter kennis van de ingezetenen brengt.

Daar de waarnemende Gouverneur, op de hem daartoe door den Voorzitter gedane vraag, zich bereid verklaart tot het afleggen van den eed, voorgeschreven bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering, wordt het formulier door den Voorzitter voorgelezen, waarna de eed, luidende:

„Ik zweer, dat ik, om iets hoegenaamd in de betrekking van waarnemend Gouverneur te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen zal, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer trouw aan de Koningin, dat ik de welvaart van dit gebiedsdeel naar mijn vermogen zal bevorderen, dat ik het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao steeds zal onderhouden en doen onderhouden, en dat ik mij in alles zal gedragen zooals een braaf en eerlijk Gouverneur betaamt."

door den waarnemenden Gouverneur, onder het opsteken van de twee voorste vingers der rechterhand en het uitspreken der woorden: „Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig!" in handen van den Voorzitter afgelegd wordt.

Daarna richt de Voorzitter het woord tot den waarnemenden Gouverneur en zegt het volgende:

Excellentie,

Het is voor mij een waar genoegen U namens den Raad van harte geluk te wenschen met de groote onderscheiding die U te beurt is gevallen door Uwe aanwijzing als waarnemend Gouverneur van Curaçao.

Reden tot groote voldoening moet het voor U zijn om tot die hooge waardigheid te worden geroepen.

De taak welke U is opgedragen is zeer zeker van groote verantwoordelijkheid, vooral onder de tegenwoordige moeilijke omstandigheden.

Gedurende de drie jaren dat U hier de functie van Procureur-Generaal bekleedt, zijt Gij zeker in de gelegenheid geweest om den aard van de bevolking te bestudeeren en haar nooden en behoeften te leeren kennen.

Maar ook de bevolking is in de gelegenheid geweest om U te leeren waardeeren als een oprecht en eerlijk functionaris.

Uw tactvol optreden tegenover een ieder gedurende den tijd dat Gij hier werkzaam zijt geweest, is de beste waarborg dat U de aan U toevertrouwde belangen met ijver en nauwgezetheid naar Uw beste krachten zult behartigen en ik weet, dat U daarbij volgens uw eigen onpartijdig oordeel te werk zult gaan.

Namens den Raad wil ik de hoop uitspreken dat Uw tijdelijk Bestuur met Gods onmisbaren zegen in aangename herinnering zal blijven zoowel bij U als bij de bevolking.

Hierna neemt de waarnemende Gouverneur het woord en spreekt de volgende rede uit:

Mijnheer de Voorzitter,
Mijne Heeren Leden van den Kolonialen Raad.

Gisteren hebben wij Gouverneur van Slobbe uitgeleide gedaan met de gevoelens van hen, die zich rekenschap geven van wat Curaçao in hem verliest.

Aanstaande Vrijdag zal, voor zoover mij bekend, Gouverneur Wouters scheepgaan naar Curaçao en wij zullen hem ontvangen met gevoelens van vertrouwen en gehoorzaamheid.

Gedurende den korten tijd tot diens komst zal het Bestuur van Curaçao thans door mij worden waargenomen.

Ten aanzien van het richtsnoer, hetwelk ik mij zal stellen zoo dikwijls ik als waarnemend Gouverneur zal fungeeren, heb ik niets toe te voegen aan den eed door mij in handen van den Voorzitter afgelegd.

Mijnheer de Voorzitter, door U zijn zooeven woorden van waardeering tot mij gericht.

Daarvoor ben ik U dankbaar.

In het bijzonder ben ik U daarvoor dankbaar, omdat zij mij een goede samenwerking en eene goede verhouding tusschen Kolonialen Raad en Bestuur, met volle waardeering van het wederzijdsch standpunt, verzekeren.

Ik geef U de verzekering dat daarnaar steeds ernstig door mij zal worden gestreefd!

Mijnheer de Voorzitter, gedurende de drie jaren, dat ik den Kolonialen Raad en zijne leden persoonlijk heb mogen leeren kennen, heeft één ding mij steeds in het bijzonder getroffen.

Dat is de onafhankelijkheid van den Raad en zijn leden, in hunne critiek jegens het Bestuur.

Daarmede heeft naar mijne meening in Curaçao de praktijk op schitterende wijze weerlegd de theorie, dat aanwijzing van de leden van een vertegenwoordigend lichaam door de uitvoerende macht, afbreuk aan de onafhankelijkheid van dat vertegenwoordigend lichaam zou doen.

Binnen afzienbaren tijd zal onder de werking van de nieuwe Staatsregeling, die vele niet te onderschatten verbeteringen inhoudt, de aanwijzing der leden grootendeels op andere wijze geschieden.

Ik spreek echter den oprechten wensch uit, dat ook dan alle leden van de Staten altijd even onafhankelijk en onbevangen zullen staan tegenover degenen, die hen hebben aangewezen of zullen hebben aan te wijzen, als Gij immer hebt gestaan tegenover het Bestuur van Curaçao.

Mijnheer de Voorzitter, ik dank U voor de woorden door U namens den Kolonialen Raad tot mij gericht.

Na het uitspreken dezer rede verlaat de waarnemende Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evenbedoelde commissie uitgeleide gedaan.

De Voorzitter bedankt de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd.

Aangezien deze vergadering belegd is voor de beëediging van den waarnemenden Gouverneur en er derhalve geen zaken te behandelen zijn, wordt zij door den voorzitter gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 4.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Plechtige zitting van Maandag den 13den Juli 1936, des voormiddags om kwart voor tien uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, voorts de heeren: *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. H. Sprockel, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, J. de J. Arends, R. R. Muskus, A. P. A. van Leeuwen, Mr. P. J. J. van den Biesen*, en *S. A. Senior*, leden benevens de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *S. A. L. Maduro, David Capriles, C. N. Winkel* en *Ernesto C. Martijn*, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de laatste vergadering nog niet in druk verschenen zijn en eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden zullen worden onderworpen.

Vervolgens deelt de voorzitter mede, dat deze vergadering is belegd, om den nieuw benoemden Gouverneur *G. J. J. Wouters*, die heden is aangekomen, in de gelegenheid te stellen, op de wijze bij artikel 15 van het Reglement op het beleid der Regeering bepaald, het Bestuur te aanvaarden.

Hierna benoemt de Voorzitter de heeren J. de J. Arends, S. A. Senior en Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde in commissie om Zijne Excellentie Wouters aan het Raadhuis te ontvangen en weder uitgeleide te doen.

Daarna schorst de Voorzitter de vergadering in afwachting van den Gouverneur.

Bij aankomst van den Gouverneur op het plein van het Raadhuis, wordt de vergadering door den voorzitter heropend.

Zijne Excellentie Wouters treedt, vergezeld van den waarnemend Gouverneur, den heer Mr. F. A. Jas, van de heeren C. S. Gorsira JPEz, ondervoorzitter van den Raad van Bestuur en A. G. Statius Muller, lid van den Raad van Bestuur, van den Commandant van Hr. Ms. „Johan Maurits van Nassau", den Plaatselijk Militair Commandant, van de door den voorzitter benoemde Commissie van in- en uitgeleide en van zijn adjudant, de vergaderzaal binnen en neemt den voor hem bestemden zetel in.

Nadat allen gezeten zijn, spreekt de Voorzitter den Gouverneur toe en deelt hem mede, dat deze vergadering is bijeengevoegd teneinde Zijne Excellentie in de gelegenheid te stellen, ingevolge artikel 15 van het Reglement op het beleid der Regereering, het Bestuur over Curaçao te aanvaarden, en verzoekt den griffier de door den Gouverneur overgelegde akte der benoeming en proces-verbaal van eedsaflegging te willen voorlezen.

Gevolg gevende aan dit verzoek leest de griffier deze stukken voor.

Hierop richt de Heer Voorzitter wederom het woord tot den Gouverneur en zegt het volgende.

Excellentie,

Het zij mij vergund Uwe Excellentie en uw geacht gezin van af deze plaats namens den Kolonialen Raad welkom te heeten in dit gewest.

Tevens wil ik Uwe Excellentie onze hartelijke gelukwenschen aanbieden met de groote onderscheiding U te beurt gevallen door Uwe benoeming tot Gouverneur van dit gebiedsdeel.

In tegenstelling met Uw voorganger, Gouverneur Van Slobbe, aanvaardt U het bewind over dit gewest onder zeer gunstige omstandigheden.

Terwijl de meeste landen nog gebukt gaan onder de gevolgen van de werelddepressie, is voor dit gebiedsdeel de malaise al achter den rug.

Hiermede is niet gezegd dat Uwe Excellentie hier op lauweren zult kunnen rusten.

De taak die thans op Uw schouders rust is een van groote verantwoordelijkheid; veel energie, tact en beleid zullen van U gevorderd worden.

Curaçao als eilandenrijk, weliswaar met een kleine en rustige bevolking, heeft toch sinds de vestiging van de groote olie bedrijven zeer heterogene belangen en veel tact en doorzicht zijn noodig om al die uiteenloopende belangen recht te doen wedervaren.

Met de aanvaarding van het bewind over Curaçao door Uwe Excellentie valt ook samen de afkondiging van de wet, waarbij het Regeerings reglement zoodanig wordt gewijzigd, dat meer zeggenschap wordt verleend aan een groot deel van de bevolking van dit gebiedsdeel.

Medezeggenschap voor den burger is zeker een billijken eisch des tijds.Talrijk zijn echter de gevallen waarin deze zeggenschap niet heeft geleid tot grooter welzijn van den burger of meerdere welvaart van het land.

De egoïstische neigingen, welke zich steeds sterker kenmerken bij vele groepen der volksvertegenwoordigingen, door het stellen van partijbelangen boven het algemeen belang, is dikwijls hiervan de oorzaak.

Ik hoop, dat Curaçao bij de nieuwe regeling gespaard zal blijven van dit euvel.

Juist bij deze nieuwe orienteering van ons samenleven moet aan het hoofd van het bestuur een landvoogd staan met helder inzicht en eigen meening, om steeds zelfstandig te kunnen oordeelen, afgescheiden van elken invloed van buiten.

Ik draag de overtuiging, dat de Hooge Regeering in

Nederland in den persoon van Uwe Excellentie den aangewezen landvoogd heeft gevonden om in dit gebiedsdeel, onder de moeilijke omstandigheden hierboven aangehaald, het bewind te voeren.

De levensduur van den Kolonialen Raad in zijn tegenwoordige samenstelling zal nog kort zijn, maar toch meen ik Uwe Excellentie, ook namens mijn medeleden, de verzekering te mogen geven van een aangename samenwerking gedurende de korte, laatste periode van zijn bestaan.

Ik wil tevens de hoop uitspreken, dat tusschen Uw bestuur en de nieuwe Staten dezelfde aangename geest zal blijven voortbestaan, als tot nu toe het geval is geweest, tot heil en zegen van dit gebiedsdeel.

Alvorens te eindigen betuig ik des Raads dank aan den Edelachtbaren Heer Mr. F. A. Jas voor de goede verstandhouding en aangename samenwerking, welke tusschen den Raad en Z.Ed. geheerscht hebben gedurende zijn interimair bestuur.

De Gouverneur houdt thans de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter, Mijne Heeren,

Het heeft Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, behaagt mij te benoemen tot Gouverneur van Curaçao.

Ter voldoening aan het gestelde in artikel 15 van het Curaçaosche Regeeringsreglement heb ik de eer Uwen Raad over te leggen een afschrift mijner benoemingsacte, alsmede een afschrift van het proces-verbaal mijner eedsaflegging.

Gedurende het onderhoud, dat ik de eer had na afloop van evenbedoelde eedsaflegging met Hare Majesteit de Koningin te hebben, bleek mij duidelijk hoe groot de belangstelling is welke Hare Majesteit in de Kolonie Curaçao stelt, terwijl voorts Hare Majesteit mij opdroeg de beste wenschen voor dit gebiedsdeel aan U en de bevolking over te brengen, aan welke aangename en vereerende opdracht ik bij deze voldoe.

Ik ben er mij wel van bewust, dat door mij te benoemen tot Gouverneur van Curaçao een zware en verantwoordelijke taak op mijne schouders is gelegd. Maar hoe zwaar en verantwoordelijk die taak ook moge zijn, zij schrikt mij niet af.

Zij trekt mij integendeel aan, omdat zij m.i. zeer veel aanlokkelijks heeft.

Dat aantrekkelijke is voor mij o.m. hierin gelegen, dat de kolonie Curaçao, het eenige gebiedsdeel van het Koninkrijk der Nederlanden is, dat in dezen tijd van algemeene inzinking niet gebukt gaat onder financieele zorgen, noch zich kromt onder den geesel der werkeloosheid en omdat — ben ik goed ingelicht — de mogelijkheid bestaat haar nog tot grooteren bloei en welvaart te brengen.

Ik wil hier geen opsomming geven van de diverse oorzaken van de hier heerschende welvaart doch eene daarvan is zonder eenigen twijfel de voortreffelijke wijze, waarop mijn ambtsvoorganger zich van zijn taak heeft gekweten.

Op zeer duidelijke wijze heeft de bevolking van Curaçao bij zijn heengaan getoond dit te weten en te waardeeren.

En ook ik waardeer dat en wil daar op deze plaats openlijk getuigenis van afleggen, omdat ook ik de vruchten zal plukken van het schoone en vruchtdragende werk door hem hier verricht.

Geve God dat mijn bestuur even zegenrijk voor dit gebiedsdeel moge zijn als het Zijne.

Ik deed zooeven een beroep op God, ik doe het thans op U.

Geef mij Uw vertrouwen, zooals ik U het mijne schenk, verleen mij Uw onontbeerlijken steun, laten wij eendrachtig samenwerken aan het heil en het welzijn dezer mooie kolonie.

Maar niet alleen van U, mijne heeren en in de naaste toekomst van de leden van de Koloniale Staten vraag ik vertrouwen, steun en medewerking, maar over Uwe hoofden heen, richt ik op dit voor mij zoo gewichtige oogenblik dat zelfde verzoek tot de geheele Curaçaosche bevolking, die door de nieuwe staatsregeling rechten zal verkrijgen, welke zij tot nog toe niet bezat.

Ofschoon ik mij onder de uitstekende leiding van den heer Mühlenfeld, het hoofd der zevende afdeeling van het Departement van Koloniën te 's Gravenhage en met behulp van zeer waardevolle gegevens, mij verstrekt door mijn ambtsvoorganger en den U ongetwijfeld nog wel bekenden Oud-Gouverneur Helfrich, een voorstelling heb kunnen maken van hetgeen in de naaste en ook in de meer in het verschiet liggende toekomst, voor het aan mijne zorgen toevertrouwde gewest gedaan dient te worden, zou het m.i. onjuist zijn U thans reeds een uitgewerkt werkplan voor te leggen, U al mijn voornemens kenbaar te maken.

Maar wat ik op dit oogenblik wèl kan en ook wil verklaren, dat is, dat ik mij heb voorgenomen van stonde af aan de belangen van Curaçao naar mijn beste weten en kunnen te zullen behartigen en dat ter verwezenlijking van dit voornemen geen arbeid mij te veel en geen moeite mij te zwaar zullen zijn.

Ook zal ik, evenals mijn ambtsvoorganger, met alle mij daartoe ten dienste staande middelen orde en rust in dit gebied handhaven.

Ten slotte zij het mij vergund U, Mijnheer de Voorzitter, dank te betuigen voor de hartelijke woorden, die U zoo vriendelijk waart, zooeven tot mij te richten en den anderen leden van den Kolonialen Raad voor hunne instemming met die woorden.

Met de bede, dat de goede en almachtige God onzen gemeenschappelijken arbeid moge zegenen, verklaar ik het bestuur over dit gewest te hebben aanvaard.

Hierop verlaat de Gouverneur de vergaderzaal, vergezeld van de personen, welke hem bij zijn binnenkomst vergezelden.

Na de Commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, sluit de Voorzitter de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 5.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 21sten Juli 1936, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, voorts de Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, onder-voorzitter, *J. de J. Arends*, *S. A. Senior*, *J. H. Sprockel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *S. A. L. Maduro*, *A. P. A. van Leeuwen*, *David Capriles* leden en *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier.

ZOOMEDE: de Heeren *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal en *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financien, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *R. R. Muskus*, *Ernesto C. Martijn* en *C. N. Winkel* de beide laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat aangezien het ontwerp-notulen der vorige vergadering nog niet in druk is verschenen, de goedkeuring tot de volgende vergadering zal worden aangehouden.

De Voorzitter doet hierop de mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-missive van den 20sten Juli 1936 No. 6429 waarbij de Gouverneur den Raad aanbiedt een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de Quarantaine-verordening (P. B. 1931 No. 92).

De Voorzitter licht het ontwerp, dat zich aan internationale regelingen aansluit, toe en stelt aan de vergadering voor het wetsontwerp nog dezen avond in openbare behandeling te nemen. Aangezien geen bezwaren worden naar voren gebracht, wordt dit voorstel door den Raad met algemeene stemmen aanvaard.

2o. een gouvernements-missive van den 20sten Juli 1936 No. 1035 waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Administrateur van Financien heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

3o. een gouvernements-missive van den 21sten Juli 1936 No. 3020, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Procureur-Generaal heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening houdende eenige bepalingen betreffende kooplieden bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet den gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die zij zullen meenen te moeten verstrekken.

Hierop stelt de Voorzitter aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de Quarantaine-verordening P. B. 1931 No. 92 (1936—1937-6).

De algemeene beraadslagingen worden geopend en niemand het woord verlangende, gaat de Voorzitter over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarop achtereenvolgens de artikelen 1 en 2, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen.

Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde van behandeling het ontwerp eener verordening houdende eenige bepalingen betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend (gedrukte stukken 1936—1937-1).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter!

Het ontwerp bevredigt mij weinig. Het houdt in naast de instelling van een handelsregister het invoeren van een vergunningsstelsel voor het vestigen van vreemde handelszaken en nijverheidsondernemingen.

Ik geloof, dat wij met het belemmeren van de vestiging van handelszaken in dit gebiedsdeel, ook wanneer zij zullen gedreven worden door vreemdelingen, zeer voorzichtig moeten zijn. Voorzichtig, omdat in het algemeen gesproken gezonde concurrentie tusschen inheemschen en vreemdelingen den handelsstand en a fortiori de bevolking ten goede kan komen. Voorzichtig ook ter voorkoming van represaillemaatregelen in de verschillende landen rondom ons. De export van Curaçaosche krachten is toch reeds zoo beperkt, dat het uitlokken van nieuwe bepalingen, die het vestigen van Curaçaoenaars in den vreemde zouden bemoeilijken, geen verstandige politiek zou zijn.

Na rijp beraad heb ik mij ten slotte neergelegd bij dit ontwerp, omdat blijkens de geschiedenis van het geheele ontwerp de strekking daarvan is den Curaçaoschen handel, die de laatste jaren veel te lijden heeft gehad, niet alleen van de malaise, maar ook van de concurrentie van uitheemsche zaken, te hulp te komen door dezen laatsten factor althans voor de toekomst onder controle te brengen.

Het criterium, dat het Gouvernement zich wil stellen bij de beoordeeling, of een vergunning zal moeten worden verleend dan wel geweigerd, acht ik zeer gelukkig gekozen. Dit criterium is omschreven in artikel 3 en behelst, dat, wanneer het groepsbelang van den handel zoodanig geschaad wordt, dat het algemeen belang daarvan nadeel ondervindt, de vergunning geweigerd moet worden. Dat wil dus tevens zeggen, Mijnheer de Voorzitter, en hier leg ik den nadruk op, dat, wanneer weliswaar het groepsbelang, geschaad wordt, maar het algemeen belang daarvan geen nadeel ondervindt, de vergunning niet zal mogen worden geweigerd. Deze gedachtengang lijkt mij volkomen gezond en rationeel.

Met dit wetsontwerp wordt ook ingesteld een handelsregister, dat evenwel niet door de Kamer van Koophandel gekoesterde wenschen, waarmede deze Raad zich volkomen vereenigd heeft, vervult. Tijdens de schriftelijke gedachtenwisseling is ons echter gebleken, dat een handelsregister in den vorm, zooals de Kamer van Koophandel zich die voorstelt, niet ingevoerd kan worden zonder tegelijkertijd het statuut van de Kamer van Koophandel ingrijpend te wijzigen, welke wijziging weer niet wenschelijk is door te voeren dan nadat de nieuwe staatsregeling en het daarmede samenhangende kiesreglement voor de nieuwe Staten in werking zijn getreden.

Mijnheer de Voorzitter, alleen op grond van deze overweging leggen wij ons neer bij den voorgestelden vorm van het handelsregister. Tenslotte is een handelsregister in een of anderen vorm nu eenmaal noodig om het overzicht te leveren, aan de hand waarvan het Gouvernement kan bepalen, of de door den vreemdeling gevraagde vergunning kan worden verleend dan wel moet worden geweigerd.

Het was mij een genoegen uit de Nota naar aanleiding van het Eindverslag te lezen, dat het Bestuur een nieuw statuut voor de Kamer van Koophandel en een nieuw handelsregister in voorbereiding genomen heeft, zoodat, wanneer bovenbedoelde overwegingen niet meer gelden, beide, zoowel door de Kamer van Koophandel als door den Raad gewenscht geachte regelingen in werking zullen kunnen treden. Dan zal de Kamer van Koophandel haar eigen inkomsten kunnen heffen, waarmede de Raad van harte zal in stemmen.

Mijnheer de Voorzitter!

De bepalingen van het ontwerp slaan ook op nijverheidsondernemingen en hiertegen zijn groote principieele bezwaren aan te voeren. Het wil mij onjuist voorkomen in een land, waar men zoo gaarne meer nijverheidsondernemingen zich zag vestigen, bepalingen in het leven te roepen, die in beginsel tot strekking hebben het weigeren van vergunningen tot vestiging van zoodanige nijverheidsondernemingen mogelijk te maken.

Bovendien, welk criterium zal hier worden gesteld? Het criterium genoemd in artikel 3 is niet bruikbaar voor nijverheidsondernemingen. Vermeerdering toch van het aantal nijverheidsondernemingen kan niet anders dan van groot voordeel zijn voor dit eiland en kan bestaande nijverheidsondernemingen geen schade berokkenen.

Ik neem dan ook aan, dat het brengen van de Nijverheid onder de bepalingen van dit ontwerp niet geschied is m.h.o. op de wenschelijkheid of noodzakelijkheid het vergunningsstelsel op hen toe te passen, doch uitsluitend om deze ondernemingen te doen opnemen in het handelsregister, en wellicht uit de overweging, dat geen onderscheid behoort gemaakt te worden tusschen vreemde handels- en vreemde nijverheidsondernemingen.

Dat neemt echter niet weg, dat het invoeren van een vergunningsstelsel voor vreemde nijverheidsondernemingen mij ietwat komisch aandoet en overdreven voorkomt. Ik zie echter geen voldoende redenen, Mijnheer de Voorzitter, om Uw vergadering voor te stellen het ontwerp zoodanig te wijzigen, dat het vergunningsstelsel slechts op zaken van Koophandel van toepassing zal zijn, omdat ik vertrouw, dat de vergunning nimmer aan vreemde nijverheidsondernemingen geweigerd zal worden.

Nadat gebleken is dat geen andere leden het woord verlangen, gaat de Voorzitter over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Op artikel 1 sub 2 dient de heer Bichon van Ysselmonde het volgende amendement in:

Artikel1, sub 2-b wordt gelezen als volgt:

„binnen het Koninkrijk gevestigde naamlooze vennootschappen, cooperatieve en andere rechtspersoonlijkheid bezittende vereenigingen en stichtingen, indien van deze lichamen een of meer der bestuurders, of een of meer van hen, die daarbij een taak vervullen, welke in den regel aan een bestuurder is opgedragen, vreemdeling is."

Nadat de voorsteller zijn amendement gesteund ziet door de heeren *Capriles* en *Sprockel*, licht hij het toe.

De Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, het woord verkrijgende dankt mede namens den Heer van der Drift den Voorzitter voor de woorden van welkom tot hen gericht. Hierop deelt hij mede dat het Bestuur geen bezwaar heeft tegen het amendement van den Heer Bichon van Ysselmonde.

Nadat ook de Heer *Senior* een amendement heeft voorgesteld op artikel 1 sub 3, door de Heeren *van Leeuwen* en *Arends* ondersteund, luidende:

Artikel 1 sub 3 wordt gelezen als volgt:

„Iedere vennoot van een vennootschap onder firma en van een vennootschap en commandite, met uitzondering van den commanditairen vennoot, wordt, gelijk naamlooze vennootschappen en cooperatieve vereenigingen, steeds geacht een zaak in den zin der wet te drijven.".

en dit heeft toegelicht, verklaart de Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, dat tegen dit amendement geen bezwaar bestaat. Hierop worden beide amendementen zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 1 wordt vervolgens zooals door den Raad geamendeerd, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Alsdan komt artikel 2 aan de orde van behandeling.

De Heer *Senior* dient een amendement in luidende:

Artikel 2.

Aan sub 1 wordt achter het woord: „vestigen" toegevoegd: „of te doen vestigen en of te drijven of te doen drijven".

De alinea's 2, 3, 4 en 5 worden respectievelijk alinea's 3, 4, 5 en 6; een nieuw tweede alinea wordt toegevoegd, luidende: „Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing op vreemdelingen of vreemde ondernemingen ten aanzien van zaken, die zij bij het inwerkingtreden dezer verordening dreven.".

Nadat het voorstel is ondersteund door de Heeren van *Leeuwen* en *Arends*, wordt door den voorsteller een toelichting gegeven, en verklaart de heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, dat het Bestuur tegen de aanneming geen bezwaren zal hebben.

Het amendement wordt daarna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 2 wordt vervolgens, zooals geamendeerd, zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens wordt artikel 3 aan de orde van behandeling gesteld.

De Heer *Bichon van Ysselmonde*, het woord verkrijgende dient het volgende amendement in:

Artikel 3 wordt gelezen als volgt:

„De vergunning kan worden geweigerd in het belang van de openbare orde en de publieke rust en voorts indien respectievelijk naar het oordeel van den Gouverneur of den Gezaghebber de voordeelen, die eene vermeerdering van het aantal zaken gelijk en ter plaatse als waarvoor de vergunning wordt gevraagd, voor de bevolking van het betreffende eiland brengt, niet opwegen tegen de nadeelen, die deze bevolking tengevolge van den achteruitgang, welke die vermeerdering voor de bestaande zaken op het eiland beteekent, zal ondervinden", hetwelk door de heeren *Capriles* en *Sprockel* wordt gesteund en door den voorsteller toegelicht.

De heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur verklaart dat het Bestuur tegen dit amendement geen bezwaren heeft.

Het amendement wordt daarna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Het artikel 3 wordt vervolgens zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, zooals geamendeerd, aangenomen.

Artikel 4 wordt aan de orde van behandeling gesteld.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* stelt op het onderdeel sub 1 van dit artikel een amendement voor, luidende:

„in Artikel 4 sub 1 te schrappen: „het aantal en de nationalitiet van het in dienst te nemen personeel", en licht dit amendement als volgt toe:

Mijnheer de Voorzitter,

Het is mij waarlijk onbegrijpelijk, dat in een tijd, waarin ook het Bestuur zelve wordt geconstateerd, dat „men hier niet gebukt gaat onder de geesel der werkloosheid", en waarin zelfs van een zoowel quantitatief als qualitatief, groot arbeidstekort kan worden gesproken, het Gouvernement het wenschelijk acht een bepaling in het leven te roepen, waarbij den Gouverneur de bevoegdheid wordt toegekend bij het verleenen der vergunningen voorwaarden te stellen omtrent het aantal en de nationaliteit van het door de zaak in dienst te nemen personeel.

Ik meen uit dit voorstel te mogen opmaken, dat bij het Bestuur de tendens bestaat vreemde arbeidskrachten uit het gebiedsdeel te weren. Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij voorstellen, dat een dergelijke tendens bestaat in een land waar werkloosheid heerscht, maar op Curaçao is dit waarlijk niet het geval. Curaçao heeft om te kunnen voldoen aan de vraag naar arbeidskrachten import van vreemde abeiders noodig en kan daar eenvoudig niet buiten.

Curaçao heeft dezen invoer ook al hierom noodig, omdat gebleken is, de goeden niet te na gesproken, dat op zekere groepen inheemsche arbeiders niet onder ale omstandigheden gerekend kan worden, hetgeen een onafwijsbare eisch is. Ik denk hierbij o.m. aan het wegblijven van het werk zonder gegronde redenen, tegen welk euvel reeds een boetestelsel moest worden ingevoerd. Het ware te hopen dat alle krachten werden ingespannen om hierin verbetering te brengen; in de eerste plaats ware daartoe plichtsgevoel bij den inheemschen arbeider aan te kweeken. Ik vrees ook represaillemaatregelen op dit gebied in het buitenland, welke wij vooral niet moeten uitlokken.

Mijnheer de Voorzitter, zoolang nog een tekort aan arbeidskrachten, waaronder met name vaklieden, bestaat en wanneer niet onvoorwaardelijk op den inheemschen arbeider gerekend kan worden, mag ter wille van het Lands belang en het belang van de bevolking zelve de invoer van goede vreemde arbeiders niet belemmerd worden.

Mijnheer de Voorzitter, het wil mij bovendien voorkomen, dat, indien het met oog op 's Lands belang wenschelijk is den vreemdeling tot vestiging eener zaak toe te laten, er toch ook geen enkel bezwaar tegen kan zijn dien vreemdeling de vrije hand te laten wat betreft de nationaliteit van het door hem in de toegelaten zaak aan te te stellen personeel.

Op grond van deze overwegingen stel ik U voor, Mijnheer de Voorzitter, de woorden „het aantal en de nationaliteit van het in dienst te nemen personeel" in artikel 4, lid 1, te doen vervallen en ik verzoek U, indien mijn amendement ondersteund wordt, dit in behandeling te willen nemen.

Het voorstel wordt ondersteund door de Heer *Capriles* en *Sprockel*.

De Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, beantwoordt het voorstel als volgt:

Mijnheer de Voorzitter,

Het wil mij voorkomen, dat het gewenscht is om thans — bij de openbare behandeling — van het ontwerp dat in 1932 bij Uw Raad ingediend onder den naam van verordening houdende eenige bepalingen omtrent kooplieden na te gaan hoe het dat ontwerp in het viertal jaren dat inmiddels verstreken is, is wedervaren.

Het ontwerp is ingediend op aandrang van de Curaçaosche kooplieden, die bescherming behoefden tegen concurrentie van de zijde van lieden met een veel lageren levensstandaard die zich hier vestigden en tengevolge waarvan de Curaçaosche kooplieden die een hoogere cultuur en levensstandaard hadden te verdedigen zich bedreigd voelden als door oneerlijke concurrentie.

Nog in 1934 wordt in een request van eenige kooplieden aan den Kolonialen Raad geklaagd over een te groote concurrentie van vreemdelingen en diverse argumenten voor de totstandkoming dezer verordening aan de hand gedaan.

En ook thans, al moge dan wellicht tijdelijk de situatie van den Curaçaoschen handel verbeterd zijn en wellicht eenige der te berde gebrachte argumenten vervallen zijn, ook thans blijkt de behoefte aan bescherming van den Curaçaoschen handel zich doen gevoelen.

Het Bestuur heeft dan ook in 1932 aan het verzoek gehoor gegeven en het ontwerp ingediend. Een enkel woord ter verklaring van het feit, dat het ontwerp — ingediend naar aanleiding van herhaalde noodkreten — vier jaar heeft noodig gehad om de openbare behandeling te bereiken lijkt niet overbodig.

Een tweetal omstandigheden heeft hiertoe medegewerkt:

1o. werd het spoedeischende karakter van het ontwerp weggenomen door de toelatings-politiek van het Bestuur en 2e rees reeds aanstonds in het Voorloopig Verslag ernstig bezwaar tegen het feit dat de Curaçaosche koopman mede aan het vergunningsstelsel zou zijn onderworpen. In 1932 nu was het moeilijk om aan deze bezwaren tege-

moet te komen in verband met de steeds zoowel in het moederland als in Curaçao gehuldigde vreemdelingenpolitiek en zoo werd de schriftelijke behandeling aangehouden.

Daartoe was alle reden want ook in Nederland gingen meer en meer stemmen op ter bescherming van inlandschen handel en arbeidskracht tegenover vreemdelingen en leek het of een kentering voor de deur stond.

Deze is inderdaad gevolgd.

Eerst ter bescherming van de inheemsche arbeiderskrachten.

In het Staatsblad No. 257 van 1934 werd gepubliceerd de wet van den 16n Mei 1904 tot regeling van het verrichten van arbeid door vreemdelingen later aangevuld bij Koninklijk Besluit van 11 Augustus 1934 Stbl. 473 en gewijzigd bij de Wet van 20 December 1935 Stbl. 722.

Ten aanzien van arbeid door vreemdelingen althans was van koers veranderd en de noodzaak van bescherming van inlandschen arbeid ingezien.

Het Bestuur achtte zich hierdoor vrij om ten aanzien van het verrichten van arbeid door vreemdelingen eveneens beperkende bepalingen te stellen en heeft bij een voorgestelde wijziging van artikel 4 in 1935 bij Memorie van Antwoord de mogelijkheid geopend om aan de vergunning tot vestigen van zaken voorwaarden te stellen betreffende het aantal en de nationaliteit van het in dienst te nemen personeel.

Inmiddels had in Nederland de evolutie naar bescherming van den handel verdere voortgang en kon de Koloniale Raad bij zijn eindverslag van Mei 1936 volkomen te recht wijzen op het in Maart d.a.v. voorafgaande bij de Tweede Kamer ingediende wetsontwerp tot regeling van het zelfstandig uitoefenen van beroepen en bedrijven door vreemdelingen.

Ook ten aanzien van dit punt kon Curaçao derhalve vrij het voorbeeld van Nederland volgen en het Bestuur heeft dan ook geen bezwaar gemaakt om gevolg te geven aan den drang om het vergunningsstelsel voor het vestigen van zaken te beperken tot vreemdelingen en derhalve tegemoet te komen aan den wensch van den Curaçaoschen handel om zelf daaronder niet te vallen.

Dit heeft echter eene beperktere werking der verordening tengevolge daar deze slechts zal gelden voor niet-Nederlanders en niet Nederlandsche onderdanen.

Het Bestuur heeft echter gemeend hier te moeten toegeven aan de wenschen van den handel die ook in Uw college geacht mag worden voldoende te zijn vertegenwoordigd. Mocht deze beperking trouwens tot bezwaar van de zijde van den handel aanleiding geven welnu dan zal nog altijd de werking van het stelsel over den geheelen handel kunnen worden uitgebreid en zal aan de zijde van het Bestuur vermoedelijk wel geen bezwaar bestaan om in zooverre terug te komen op het ontwerp van 1932.

Zooals reeds gezegd heeft het Bestuur bij Memorie van Antwoord artikel 4 van het ontwerp aangevuld met eene bepaling die tot strekking had om den inheemschen arbeid te beschermen, voorzoover deze binnen het kader van het ontwerp kon worden gebracht en wel door de mogelijkheid te openen tot het stellen van voorwaarden betreffende aantal en nationaliteit van het in dienst te nemen personeel in de vergunning.

Thans is een amendement op artikel 4 ingediend met strekking om deze toen mogelijk gemaakte aanvulling weder te doen verdwijnen.

Het Bestuur zou dit betreuren. Wat de beperking van het *aantal* betreft, hierin ligt een middel om vreemde concurrentie nog eenigszins te kunnen beperken. Begeert de handel deze bescherming niet, dan behoeft het Bestuur haar deze niet op te dwingen.

Wat de*nationaliteit* betreft, hierin ligt niet slechts een bescherming van den Curaçaoschen handel doch tevens van den inheemschen arbeid.

Het Bestuur vreest, dat het ontwerp door den geachten voorsteller te veel eenzijdig is bekeken uit het oogpunt van de bescherming van den handel.

En nu moge gaarne worden toegegeven dat de bescherming van den inheemschen arbeid, die de voorgestelde toevoeging geeft, is van zeer geringe beteekenis en slechts in een enkel geval effect zal kunnen sorteeren en voorts, dat uit een oogpunt van systematiek het wellicht mooier mag zijn om in een afzonderlijke verordening op het voegspoor van den Ned. Wetgever den geheelen inheemschen arbeid te beschermen, toch is dit nog geen reden om ze hier niet te verleenen.

Welk bezwaar is er tegen om een *vreemdeling* die hier een zaak of bedrijf wil vestigen de plicht op te leggen geheel of gedeeltelijk Curaçaosch personeel te employeeren?

De verordening geldt slechts voor vreemdelingen en bovendien volgens een amendement waartegen het Bestuur geen bezwaar maakte uitsluitend t.a.v. zaken en bedrijven die zij na de inwerkingtreding van de verordening, zullen drijven.

Het Bestuur meent dan ook de aanvaarding van het amendement van den heer Bichon van Ysselmonde met betrekking tot artikel 4 sub 1 te moeten ontraden.

Hierop verkrijgt de heer *Sprockel* het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet meegaan met het amendement van den heer Bichon. Als namelijk aan vreemde kooplieden of andere personen vergunning wordt gegeven hier ondernemingen te vestigen en zoo maar vreemde krachten in te voeren dan zou het kunnen gebeuren dat het gevolg zou zijn dat zij daardoor de Curaçaosche ondernemingen toch een sterke concurrentie zullen aandoen, omdat zij veel minder lasten te dragen hebben dan de Curaçaosche ondernemingen. Als het zoo ver zou komen dat die vreemde krachten, die minder behoeften hebben, hier zouden komen, dan zouden de Curaçaosche kooplieden een concurrentie te vreezen hebben van den vreemden koopman. Er zou ook concurrentie kunnen komen tusschen den vreemden arbeider en den Curaçaoschen arbeider. Wij spreken hier over bescherming wat kooplieden betreft, hetzelfde zou gezegd kunnen worden van den Curaçaoschen arbeider en den vreemden arbeider.

Zooals de heer Bichon gezegd heeft, bestaat er op Curaçao geen werkeloosheid. Ik sluit mij daarom aan bij wat de gemachtigde van het bestuur gezegd heeft namelijk dat die werkeloosheid nog kan komen en zelfs zeer spoedig kan komen. Wij leven in een zeer eigenaardigen tijd, een tijd van overgang, wij weten niet hoe de wereld over drie of vier jaar er uit zal zien. Het zal daarom zeer goed zijn eenige controle toe te staan aan het bestuur over het invoeren van vreemde arbeiders.

Naar aanleiding van wat de heer Bichon naar voren heeft gebracht dat de Curaçaosche arbeider niet dikwijls op tijd komt en thuis blijft hoop ik dat er verandering zal komen door de samenwerking van de verschillende instanties en dat we hier een goede arbeidersstand zullen krijgen.

Ik kan me dus niet vereenigen met het amendement van den heer Bichon. Ik meen dat een klein beetje bescherming van den arbeider niet uit den booze is, al is het door een controle dat er niet te veel vreemde arbeiders zullen komen.

De Heer *Bichon van Ysselmonde*, het woord verkrijgende, repliceert als volgt:

Mijnheer de Voorzitter! Ik heb met volle aandacht ge-

luisterd naar het betoog van den gemachtigde van het Bestuur, maar ik heb nog geen antwoord gehad op mijn algemeene beschouwingen, ik heb geen nadere toelichting gehoord, waarom ook ondernemingen onder de verordening moeten vallen. Nu baseert de gemachtigde van het Bestuur zich op de concordantie die zou moeten bestaan tusschen de Nederlandsche regelen en de Curaçaosche.

M. i. ten onrechte. Men leze slechts wat het motief voor de indiening van het ontwerp was in de Memorie van Toelichting. Ik hoop dat de gemachtigde van het Bestuur nog gelegenheid zal vinden dit kernpunt nader toe te lichten. De gemachtigde van het Bestuur heeft niet als motief genoemd dat de concurrentie tusschen de inheemsche en buitenlandsche ondernemingen voor de eerste ondragelijk zal worden.

Ik vraag mij dan ook af wat de bedoeling van het Bestuur is geweest met het betrekken van de nijverheid in dit ontwerp op de wijze zooals geschied is.

Mijnheer de Voorzitter, het is niet een kwestie van elegantie waarover het gaat. Het moet niet zoo voorgesteld worden, alsof de Raad nu maar de door mij bestreden bepalingen moet accepteeren, omdat zij alleen slaat op de nu nog te vestigen ondernemingen en de reeds hier gevestigde ondernemingen er niets van zullen merken.

Waarom die onverwachte, niet toegelichte, toevoeging in 1935, waarbij de arbeidersbescherming door het Bestuur in de regeling werd gebracht, terwijl de Raad alleen bedoelde de nijverheid in het ontwerp te betrekken om de Kamer van Koophandel via het handelsregister ook uit de nijverheid inkomsten te doen trekken? Mijnheer de Voorzitter, ik kan deze wijze van wijziging niet bewonderen en acht haar nog niet verklaard.

Mijnheer de Voorzitter! De Heer Sprockel heeft een betoog gehouden betreffende de arbeidersstand op Curaçao. Hij heeft gezegd, dat de Curaçaosche arbeider in dezelfde positie kan komen als de Curaçaosche winkelier.

Wil de Heer Sprockel daarmede zeggen, dat de Curaçaosche arbeider niet zou kunnen concurreeren tegen den vreemden arbeider? Ik zou zoo'n algemeene uitspraak net gaarne voor mijn rekening nemen. De Heer Sprockel heeft nog gesproken van een tijd van overgang en heeft erbij gezegd, dat men niet kan weten wat er over drie jaar kan gebeuren. De Heer Sprockel heeft er aan vastgeknoopt de opmerking, dat het daarom noodig is, dat het Bestuur controlemiddelen heeft. Controle over vreemde zakenlieden kan inderdaad gewenscht zijn, maar dat deze controle thans noodzakelijk is op vreemde arbeiders, dat ontken ik. De groote werkgevers hebben altijd zooveel mogelijk voorrang verleend aan de inheemsche arbeiders en ik ben overtuigd, dat zij dit zullen blijven doen. Mijnheer de Voorzitter, ik heb gemeend goed te doen den weg aan te wijzen hoe men, wanneer de Curaçaosche arbeider de concurrentie van den vreemden arbeider niet kan verdragen, probeeren moet den arbeider op te voeren tot een zoodanige mentaliteit en een zoodanige arbeiderskwaliteit dat hij de gevreesde concurrentie gemakkelijk zal kunnen weerstaan. Het is zeer belangrijk, dat alle krachten op Curaçao gezamenlijk medewerken om dit doel te bereiken. Het beroep op mogelijke werkloosheid gaat m. i. niet op, aangezien er op het oogenblik geen werkloosheid is.

Mijnheer de Voorzitter! Om mijn betoog te resumeeren: Een beroep op de nieuwe Nederlandsche regeling gaat niet op, de redenen die in Nederland den doorslag gaven, zijn hier niet in het spel. Een beroep op werkloosheid heeft geen zin, want die bestaat hier niet en wat in de toekomst zou kunnen gebeuren, is nu niet te overzien.

Intusschen zou ik mij gaarne kunnen vereenigen met controle maatregelen waarvan ik de noodzakelijkheid inzie, doch de voorgestelde bepaling acht ik thans onjuist.

Hierop antwoordt de Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, als volgt: Mijnheer de Voorzitter! De Heer Bichon van Ysselmonde meent, dat de Curaçaosche arbeider geen bescherming noodig heeft en het Bestuur meent nu eenmaal dat hij het wel noodig heeft. Het is een kwestie van appreciatie der feiten, waardoor verklaard wordt dat beide standpunten lijnrecht tegenover elkaar staan.

Sedert 1932 heeft het Bestuur beschermd en den handel en den inheemschen arbeider, omdat het Bestuur die bescherming noodig acht. Het Bestuur wil, de gelegenheid om den arbeider eenige steun te verleenen, hoe klein die misschien ook mocht blijken, niet ongebruikt voorbij laten gaan en doet dit doelbewust. De vergelijking met Nederland geschiedde alleen om te bewijzen dat een regeling als voorgesteld mogelijk was.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* het woord verkrijgende zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Ik zou graag vernemen waarom de Curaçaosche arbeider bescherming noodig heeft tegen den vreemden arbeider.

De Heer *Jas* gemachtigde van het Bestuur antwoordt:

Mijnheer de Voorzitter! De Curaçaosche arbeider heeft die bescherming noodig omdat hij nog die skill heeft die de buitenlandsche arbeider bezit. Hij bevindt zich in een overgangstoestand van opvoeding en moet in dien toestand vooral niet in den steek gelaten worden.

Bovendien is het Bestuur er lang niet zeker van, dat de buitenlandsche arbeider geen lageren levensstandaard heeft dan de Curaçaosche arbeider.

De Heer *Bichon van Ysselmonde*, het woord verkrijgende, zegt:

Mijnheer de Voorzitter! Indien het Gouvernement bereid is met den grootsten spoed den Curaçaoschen arbeider op dat peil te brengen, dat hij niet meer de concurrentie van den vreemden arbeider te vreezen heeft, dan ben ik gaarne bereid daarbij steun te verleenen. Is het Bestuur bereid hiervoor aanzienlijker bedragen uit te trekken?

De Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, antwoordt:

Het Bestuur wenscht dat de Curaçaosche arbeider even hoog zal staan als de arbeider van welke nationaliteit ook en zal zeker geen moeite sparen om dit te bereiken.

De Heer *Sprockel*, het woord verkrijgende, zegt:

Mijnheer de Voorzitter! In antwoord op de vraag of het mij bekend is dat de Curaçaosche arbeider niet met een lager loon zou kunnen bestaan dan een vreemde arbeider, kan ik zeggen dat een Curaçaosche arbeider niet van zoo'n laag loon kan leven. Ik kan er nog bijvoegen, dat de arbeider op Curaçao een minimaal loon ontvangt. En voorts is mij ter oore gekomen, dat de Chineesche arbeider met een laag loon tevreden is, zoo laag dat een Curaçaosche arbeider daarvan niet kan leven.

Nadat hiermede de discussies over het amendement zijn beeindigd, wordt op voorstel van den Heer *Sprockel* hoofdelijke stemming over het amendementsvoorstel gevraagd.

Hierop wordt het amendement aangenomen met 6 stemmen voor en 4 stemmen tegen. Voor de Heeren Jossy C.

Henriquez, J. W. J. van der Linde Schotborgh, S. A. Senior, Mr. P. J. J. van den Biesen, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde en David Capriles; tegen de Heeren J. de J. Arends, J. H. Sprockel, S. A. L. Maduro en A. van Leeuwen.

Een amendement van den Heer *Bichon van Ysselmonde* op onderdeel sub 2 van artikel 4, luidende: het woord „verstrekken" te vervangen door „verbinden", ondersteund door de Heeren *Capriles* en *Sprockel*, wordt na een korte toelichting van den voorsteller en nadat de Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, te kennen had gegeven geen bezwaren tegen dit amendement te hebben, zonder hoofdelijke stemming aangenomen

Artikel 4 wordt vervolgens zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, zooals geamendeerd, aangenomen.

Achtereenvolgens worden de artikelen 5, 6, 7, 8 en 9 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijk stemming aangenomen.

Bij artikel 10 stelt de Heer *Bichon van Ysselmonde* het volgende amendement voor: onder sub 1 de onderstreeping van „en commandite" te doen vervallen. Dit voorstel wordt ondersteund door de Heeren *Capriles* en *Sprockel*, terwijl de Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur verklaart geen bezwaar ertegen te hebben. Het amendement wordt alsdan zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 10 wordt zonder verdere beraadslaging zooals geamendeerd, en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens worden de artikelen 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 en 20 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 21 stelt de Heer *Bichon van Ysselmonde* het volgende amendement voor:

sub 1 a te lezen als volgt: „hij die handelt in strijd met het bepaalde in artikel 2, eerste lid."

sub 1 b en c de woorden „tot vestiging" te schrappen.

sub 3 d de woorden „tot vestiging" te schrappen en het woord „ingetrokken" te wijzigen in „geweigerd".

De Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, neemt de wijzigingen over, waarop artikel 21 zooals staande de vergadering door het Bestuur gewijzigd, zondere verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, wordt aangenomen.

Artikel 22 wordt aan de orde van behandeling gesteld.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* stelt de volgende amendement voor: het woord „(nieuw)" te schrappen.

Nadat dit voorstel door de Heeren *Capriles* en *Sprockel* is ondersteund en de gemachtigde van het Bestuur, de Heer *Jas*, verklaard heeft geen bezwaren tegen dit amendement te hebben, wordt het amendement zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 22 wordt dan zonder beraadslaging, zooals geamendeerd, en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens wordt artikel 23 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij de behandeling van artikel 24 dient de heer *van den Biesen* het volgende amendement in:

Artikel 24 wordt artikel 25 en tusschen dit artikel en artikel 23 wordt een nieuw artikel 24 ingevoegd, luidende: „De Gouverneur kan bij overtreding van het bepaalde bij artikel 2 of bij niet nakoming van de voorwaarden bedoeld in artikel 4, de zaak doen sluiten."

Nadat dit amendement gesteund wordt door de Heeren *Capriles* en *Sprockel* en de gemachtigde van het Bestuur, de Heer *Jas*, verklaart heeft geen bezwaren tegen dit amendement te hebben, wordt het amendement zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De artikelen 24 en 25 worden dan zonder beraadslaging, zooals geamendeerd, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens wordt het ontwerp zooals geamendeerd en staande de vergadering door het Bestuur gewijzigd, het intitule en de considerans zonder verdere beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* bedankt de Heer Jas, gemachtigde van het Bestuur, voor de uitvoerige inlichtingen, die hij den Raad wel heeft willen verschaffen, waarop deze de vergaderzaal verlaat.

Vervolgens komt aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 P. B. No. 53, betreffende de rechtspleging en invordering inzake van belastingen. (1934—1935-14) (1935—1936-20) (1936—1937-5).

Aangezien bij de algemeene beraadslagingen niemand het woord verlangt, gaat de Voorzitter over tot de artikelsgewijze behandeling.

De Heer *Bichon van Ysselmonde*, bij de behandeling van artikel 1, het woord verkrijgende, zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter!

Van een betrekkelijk onbelangrijk ontwerp, is het ontwerp, dat voor ons ligt, dank zij de verschillende daarin aangebrachte wijzigingen uitgegroeid tot een stelsel van bepalingen, dat een niet onbelangrijke verbetering brengt in het systeem van de inning der belastingschulden en ik prijs mij gelukkig, dat het initiatief door den Raad genomen, geleid heeft tot een regeling, die mij wel niet geheel bevredigt, doch althans een verbetering beteekent vergeleken met den toestand, zooals wij dien enkele jaren geleden kenden.

Ik moge U in het kort herinneren hoe deze toestand was.

In de boomjaren, zeg van 1927 tot en met 1930, en nog enkele jaren daarna, ontstond een enorme achterstand in de inning der belastingen. Menigeen ontving geen aanslagbiljet, werd niet aangemaand om zijn schuld te voldoen en niet vervolgd wegens niet voldoening zijner belasting. Het leek wel alsof het Gouvernement inkomstenbelasting als middelenpost kon missen. Met het intreden en doorzetten van de malaise daalden de inkomsten voor den Lande en werden uiteraard middelen beraamd deze daling tegen te houden. De fiscus ontdekte, dat menigeen in de boomjaren zijn belastingschuld niet had betaald en begon zoo spoedig mogelijk den achterstand in te halen, met het gevolg, dat velen, wier inkomen tengevolge van de malaise was achteruitgegaan, plotseling belasting moesten betalen over het zooveel hoogere inkomen, dat zij gedurende de voorgaande boomjaren hadden verdiend en waarvoor nog geen belasting was betaald.

Een wantoestand ontstond en een groot aantal belas-

tingschuldigen heeft jarenlang moeten zuchten, omdat de fiscus niet tijdig had toegepast de maatregelen, die de wetgever den fiscus vorschrijft. Van opvoeding van het volk tot gewillige belastingbetalers, die hun schuld op tijd voldoen, was geen sprake geweest en zeker mag dan ook de schuld van den achterstand niet de belastingschuldigen aangewreven worden.

Of de fiscus niet anders had kunnen handelen wegens gebrek aan personeel of andere omstandigheden, laat ik op het oogenblik buiten beschouwing. Voor mij staat vast, dat à tout prix voorkomen moet worden, dat het gebeurde zich herhaalt.

Nu wil het mij voorkomen, dat achterstand in principe alleen te voorkomen is, indien het inningssysteem zoo wordt ingericht, dat al naar gelang de belastingschuldige zijn inkomen ontvangt, van dat inkomen belasting geheven wordt, m.a.w., dat de betaling van de belasting gelijken tred houdt met het ontvangen van het inkomen waarover de belasting verschuldigd is.

Voor belastingschuldigen met een vast inkomen is dit zeer eenvoudig te bereiken door het stelsel van loonbelasting in te voeren. De invoering daarvan is echter slechts mogelijk door wijziging van de Inkomsten Belasting Verordening. Dat een wijziging in die richting door het Bestuur nog niet is voorgesteld, betreur ik.

Dat heeft mij zooeven aanleiding gegeven op te merken, dat het systeem, dat thans op het punt staat te worden ingevoerd mij slechts gedeeltelijk bevredigt. Ik hoop dan ook van ganscher harte en zou gaarne vanaf deze plaats er op aandringen, dat het Bestuur alsnog in overweging neemt in hoeverre het stelsel van loonbelasting in de Inkomsten Belasting Verordening kan worden opgenomen. Het stelsel wil mij voorkomen nuttig te zijn en het belang van alle partijen te dienen.

Allereerst is de arbeider gediend met een dergelijk stelsel. Hij toch betaalt dan belasting tegelijkertijd met het ontvangen van het inkomen, is zoodoende altijd bij en heeft een achterstand niet te vreezen. De fiscus is daarmede gebaat doordat de belastingen regelmatig binnenvloeien en het aantal oninbare posten tot een minimum slinkt. De werkgever is in zooverre daarbij gebaat, dat de klachten van zijn arbeiders over onevenredigen zwaren druk op het inkomen, welke de laaste jaren veelvuldig voorkwamen, verdwijnen. Ik hoop dan ook van harte, dat in deze richting het stelsel zal verbeterd worden.

Intusschen kan ik mij in afwachting van deze verbetering verheugen over den inhoud van het thans voor ons liggende ontwerp, dat in ieder geval een stap in de goede richting beteekent. Immers, de belasting zal minstens kwartaalsgewijs geind en betaald moeten worden.

Mijnheer de Voorzitter, ik sprak zooeven over de belastingschuldigen met een vast inkomen. Voor hen betoogde ik de wenschelijkheid van loonbelasting. Anders staat het echter met de groep belastingschuldigen, die geen vast inkomen hebben. Ten aanzien van deze categorie is het onderhavige ontwerp wel bevredigend, aangezien het de mogelijkheid openlaat voor de soepele toepassing van de inningsbepalingen, hetgeen noodig is in verband met den aard van het inkomen. Ik vertrouw, dat ten aanzien van deze categorie van belastingschuldigen de fiscus de noodige souplesse zal blijven betrachten.

Temeer kan ik het ontwerp toejuichen, omdat het voorschrift van de Inkomsten Belasting Verordening, dat deze belasting verschuldigd is in vier termijnen, nu van een doode letter gemaakt wordt tot een bepaling, die nageleefd zal moeten worden, zij het ook met de restrictie, dat de rente eerst verschuldigd wordt na ontvangst van een aanmaning. Heel zuiver is het systeem dus nog niet; dit zou het eerst zijn wanneer de rente automatisch begon te loopen vanaf den verschijndatum van den termijn.

Tegenover deze onvolkomenheid staat echter het voordeel, dat in het gekozen stelsel de belastingschuldige door middel van een aanmaning herinnerd zal worden aan zijn belastingplicht en dat bij niet tijdige betaling het deurwaardersexploit hem niet rauwelijks op het lijf zal vallen.

Het ontwerp is ook in zooverre een verbetering, dat de mogelijkheid wordt geopend, dat de werkgever een vergoeding krijgt voor al het werk, dat hem inzake de belasting zijner arbeiders wordt opgelegd. Ik laat nog buiten beschouwing het werk dat de werkgever moet doen om het belastbaar inkomen van den arbeider op te geven overeenkomstig artikel 17 der Inkomsten Belasting Verordening. Werd, wat dit punt betreft, tot voor korten tijd genoegen genomen met een opgave van het uurloon per 1 Mei en het aantal normale werkuren per week, thans moet opgegeven worden het gemiddelde totale jaarinkomen, dat de arbeider over de laatste twee kalenderjaren voorafgaande aan het belastingjaar heeft ontvangen, hetgeen een aanzienlijke vermeerdering van de administratie van den werkgever heeft medegebracht. Nog afgezien van dit werk, dus zuiver op het gebied van de inning der belasting, heeft de werkgever de volgende werkzaamheden te verrichten: rondzenden aanslagbiljetten en eventueele aanmaningen, corrigeeren van de namen op de loonvorderingen, het verdeelen van de belastingschuld waarvoor loonbeslag is gelegd in termijnen, rekening houdende met de financieele omstandigheden van den betreffende belastingschuldige, het wekelijksch inhouden van de termijnen van het loon, het aanbrengen van correcties in de vastgestelde termijnen bij ambtshalve verbetering der loonbeslagen, het afdragen van de geinde bedragen en het uitreiken van het gekwiteerde aanslagbiljet aan den arbeider.

Nu moet men mij niet tegenwerpen, dat al dit werk reeds verplicht is op grond van artikel 10 der invorderingsverordening, want daar wordt alleen voorgeschreven, dat na ontvangst van de loonsvordering geen loon mag worden uitbetaald totdat de volle schuld voldaan is: een heel eenvoudig systeem dus, dat weinig werk voor den werkgever zou medebrengen, indien het strikt zou worden nageleefd; geen uitreiking van aanslagbiljetten aan de arbeiders, geen verdeeling van de schuld in termijnen, geen inning in termijnen. Doch ik geloof, dat iedereen het met mij eens zal zijn, dat een strikte naleving van het voorgeschrevene allerminst het belang van den arbeider zou dienen. Het is onredelijk het geheele loon, misschien gedurende langeren tijd in te houden. Waar moet de arbeider in dien tusschentijd van leven? Gelukkig heeft het Gouvernement er dan ook nimmer opgestaan artikel 10 strikt toe te passen. Doch een billijke toepassing bracht wel heel veel meer werk mede voor den werkgever, werk waarvan ik den aard zooeven reeds noemde.

Ik heb een berekening gemaakt van de kosten welke een juiste behandeling van de loonvorderingen en kwartaalsgewijze overstorting van de geinde bedragen aan het Gouvernement zou medebrengen, zonder daarbij rekening te houden met de kosten van de distributie van de aanslagbiljetten, aanmaningen en gekwiteerde aanslagbiljetten.

Ik kom dan op een som van *f* 150.— per jaar per 100 arbeiders. Aannemende, dat een arbeider gemiddeld *f* 12,50 per jaar aan belasing betaalt, zou de werkgever per 100 arbeiders *f* 1250.— te innen krijgen waarvoor hem volgens het voor ons liggende voorgestelde ontwerp slechts *f* 50.— als collecteloon zal worden toegekend terwijl, zooals gezegd, ik bereken, dat het hem *f* 150.— kost.

Het door het Bestuur voorgestelde percentage lijkt mij dan ook wel heel laag; feitelijk zou het op 12% moeten

worden gebracht, doch ik wil mij wel vereenigen met een halveering van het verschil en stel dan ook bij amendement voor de voorgestelde 4% te verhoogen tot 8%.

De Heeren *Sprockel* en *Capriles* ondersteunen dit amendement.

De Heer *van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, den voorsteller van het amendement beantwoordende, zegt:

Mijnheer de Voorzitter!

Ik moet naar aanleiding van wat de Heer Bichon gezegd heeft terug naar het oorspronkelijke Voorloopig Verslag.

Daarin wordt een vergelijking getrokken met Indie en wordt het volgende gezegd:

Meerdere leden betoogden de wenschelijkheid een bepaling in het leven te roepen op grond waarvan de Gouverneur aan door hem aan te wijzen werkgevers de inning van belastinggelden van hun werknemers kan opdragen tegen vergoeding van de te maken administratiekosten in den vorm van een collecteloon. In dit verband werd verwezen naar een besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Oost-Indie in Nederlandsch-Indisch Staatsblad 1927 No. 112. Men meende hiermede zoowel het belang van den belastingschuldige als dat van den fiscus en den werkgever te dienen. Voorgesteld werd aan artikel 6 der verordening beteffende de rechtspleging en invordering tusschen de 1e en 2e alineas een nieuwe alinea toe te voegen, luidende: „De Gouverneur kan de invordering der belastingen onder door hem te stellen voorwaarden opdragen aan inners, in welk geval den inners een collecteloon zal toekomen van ten hoogste acht ten honderd van de overgestorte belastinggelden."

Uit het voorafgaande blijkt, dat men als voorbeeld gebruikt heeft de Indische regeling en zal het den Heer Bichon niet ontgaan zijn dat het Bestuur in het gewijzigd ontwerp een uitkeering van 4% toestaat over het bedrag van den aanslag, niet over de gestorte gelden, wat iets anders is. Wanneer dit precies als in Indie geregeld zou zijn, dan ben ik van meening dat den werkgever een te hoog bedrag zou toekomen als men zou nemen het door den Heer Bichon voorgestelde percentage.

Het is mij niet mogelijk geweest alles wat de Heer Bichon gezegd heeft aan te teekenen, maar een enkel punt van die welke in mijn herinnering achtergebleven zijn wil ik releveeren. Vroeger had men werkelijk veel moeite met de inning, daar er veel achterstand was, welke opgeruimd moest worden, hetgeen nu tot het verleden behoort. De achterstallige aanslagbiljetten zijn wel tot een minimum teruggebracht.

Het Bestuur heeft gemeend in zoo verre tegemoet te kunnen komen aan het amendement van den Heer Bichon dat het Bestuur dit zal aannemen met 6% over het bedrag der uitgereikte aanslagbiljetten en ik zou U dringend aanbevelen dit percentage te aanvaarden.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* antwoordt hierop:

Mijnheer de Voorzitter!

Mijn voorstel van 8% is zeer laag; het had 12% moeten zijn en dan was het nog laag, gezien de kosten die het innen van de belasting meebrengt. Maar nu het Bestuur 6% voorstelt, ben ik bereid het verschil nogmaals te deelen, en vlei mij met de hoop dat dit het Bestuur aangenaam is.

De Heer *van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, antwoordt dat het Bestuur gaarne het amendement van den Heer Bichon, zooals het gewijzigd is, aannemen zal.

Vervolgens zegt de Heer *Bichon van Ysselmonde:*

Mijnheer de Voorzitter!

Zooeven heb ik gesproken over de vordering bedoeld in artikel 10. Dit is een vorm van loonbeslag en wel terzake van belastingschuld aan het Gouvernement. Ik verheug mij oprecht, dat artikel 1, sub ten tweede van het thans in behandeling zijnde ontwerp het mogelijk maakt de belasting in termijnen in te houden zonder dat de werkgever het risico loopt van niet volledige betaling door den arbeider. Geheel bevredigend is deze kwestie echter niet geregeld. Immers, de bepaling luidt, dat de Ontvanger kan bepalen, dat de schuld in termijnen wordt geind. Hij hoeft het dus niet te doen en kan ook het geheele loon ineens doen inhouden. Anderzijds is ook niet bepaald hoe groot de termijnen kunnen zijn in verhouding tot het loon.

Zij zouden zoo groot kunnen zijn, dat hetgeen na aftrek van den termijn van het loon overblijft niet voldoende is voor levensonderhoud.

Mijnheer de Voorzitter nu wil ik vooral deze kwestie niet te dramatisch voorstellen en ik wil er dan ook dadelijk bijvoegen, dat ik zooveel vertrouwen heb in het inzicht van den Koloniaal Ontvanger, dat door hem evenals in het verleden ook voortaan rekening gehouden zal worden met de draagkracht van den belastingschuldige, maar toch is het nuttig de aandacht van het Bestuur op dit punt te vestigen, zooals ook reeds heel in het kort in het Voorloopig Verslag is geschied.

Temeer is dit gewenscht, omdat niet alleen door het Gouvernement voor belastingschuld, doch ook door allerlei particulieren wegens particuliere vorderingen loonbeslag wordt gelegd. Dit systeem neemt zelfs hand over hand toe en ik kan mij dit begrijpen; het is een betrekkelijk gemakkelijke innigsmethode voor den crediteur. Tusschen haakjes moge ik opmerken, dat het den werkgever veel last en administratie bezorgt.

De arbeider is tegen dergelijke derden beslagen op zijn loon in het geheel niet beschermd. Ook de werkgever kan dikwijls niet veel voor hem doen inzake deze beslagen. Wel getroost menig werkgever zich veel moeite om van den crediteur gedaan te krijgen, dat hij toestemt in redelijke termijnbetalingen en dank zij de welwillende medewerking van den deurwaarder voor burgerlijke zaken gelukt dit meestal ook wel, doch de toestand is toch in den grond verkeerd en eischt m.i. dringend voorziening. Het arbeidsloon is niet beschermd tegen derden beslagen en behoort dit toch wel te zijn.

Een deel van het loon behoort niet vatbaar te zijn voor beslag. In dezen geest is dan ook artikel 1638-g in het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek geredigeerd.

Het wil mij dringend gewenscht voorkomen, dat een bepaling met gelijke strekking in de Curaçaosche wetgeving wordt geincorporeerd. Ik heb dan ook de eer de volgende motie voor te stellen:

De Koloniale Raad,

gehoord de discussies over het onderwerp „Loonbeslag",

spreekt de wenschelijkheid uit, dat het loon beschermd wordt tegen schuldeischers van den arbeider;

noodigt het Bestuur van Curaçao uit een bepaling in het leven te roepen, strekkende het derden beslag op het loon te beperken in den geest als bepaald in artikel 1638-g Nederlandsch Burgerlijk Wetboek;

en gaat over tot de orde van den dag.

Hierop wordt artikel 1 zooals staande de vergadering door het Bestuur gewijzigd, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Nadat in artikel 2 door den Heer *van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, het belastingjaar 1936/1937 is gewijzigd in 1937/1938, wordt het artikel zonder be-

raadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens stelt de Heer *van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, een nieuw artikel 3 voor luidende:

De Gouverneur is bevoegd den tekst van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, zooals die zal luiden na de daarin ook door deze verordening tot stand gebrachte wijzigingen en aanvullingen in een doorloopend genummerde reeks artikelen samengevat en onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhalingen daarin van de artikelen of gedeelten daarvan, in het Publicatieblad bekend te maken.

Dit artikel wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Tenslotte deelt de Heer *van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, mede dat het Bestuur zich met den inhoud van de motie van den Heer Bichon van Ysselmonde kan vereenigen.

De motie wordt hierop zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna bedankt de Voorzitter den gemachtigde van het Bestuur voor de inlichtingen die deze wel aan den Raad heeft willen verstrekken en sluit hierop de vergadering.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 6.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 18den Augustus 1936, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, onder-voorzitter, *David Capriles*, *J. de J. Arends*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *J. H. Sprockel*, *S. A. L. Maduro*, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *A. P. A. van Leeuwen*, *R. R. Muskus*, *Ernesto C. Martijn* en *C. N. Winkel*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen, zoodat deze in een eerstvolgende vergadering aan de goedkeuring van den Raad zullen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:
een gouvernements-depeche van den 13den Augustus 1936 No. 9137, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

Overgaande tot de behandeling van het tweede punt op de agenda, leest de *Voorzitter* een concept-brief aan Zijne Excellentie den Gouverneur voor, welke brief aldus luidt:

Aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curacao,

Willemstad

Excellentie,

De Koloniale Raad heeft in zijn afdeelingen nogmaals in beschouwing genomen het ontwerp-verordening ter uitvoering van artikel 6 van het Reglement op het beleid der Regeering, waarop hij den 2den October 1933 Uwe Excellentie zijn eindverslag deed toekomen.

De Raad is daarbij tot het inzicht gekomen, dat het indienen van een geheel nieuw ontwerp wenschelijk is geworden, omdat het thans aanhangig zijnde ontwerp naar zijn meening den vreemdelingen meer moeilijkheden in den weg legt dan in 's Lands belang noodzakelijk is en opneming van bepalingen gelegenheid gevende tot bescherming van den inheemschen arbeider tegen den vreemden werknemer hem gewenscht voorkomt.

De Raad moge Uwe Excellentie doen opmerken dat een bloeiend, zoo min mogelijk belemmerd, vreemdelingen verkeer van zeer groot belang voor Curaçao is, evenzeer als bescherming van den inheemschen arbeider tegenover den vreemdeling, indien noodig.

De Raad neemt de vrijheid Uwe Excellentie hierbij aan te bieden een door hem opgestelde proeve van een nieuw ontwerp-verordening ter uitvoering van artikel 6 van het Reglement op het beleid der Regeering, met eerbiedig verzoek dit, zoo noodig gewijzigd of aangevuld, doch met behoud van de strekking, als nieuw ontwerp bij zijn college te willen indienen, onder intrekking gelijktijdig van het thans aanhangig zijnde ontwerp.

Een korte, toelichting vergezelt de proeve, welke, met inachtneming van de aan het hoofd der toelichting gestelde algemeene beginselen, zooveel mogelijk de redactie van het aanhangig zijnde ontwerp volgt.

De Raad spreekt het vertrouwen uit, dat Uwe Excellentie zijn verzoek met het oog op het belang der zaak spoedig in welwillende overweging zal willen nemen.

Hierna leest de griffier het bij bovengenoemden brief behoorende concept van een ontwerp-verordening voor, luidende als volgt:

Proeve van een nieuw ontwerp verordening ter uitvoering van artikel 6 van het Reglement op het beleid der Regeering

Vreemdelingen — Verordening.

Artikel 1.

Personen, noch gevestigd in het gebiedsdeel Curacao, noch daarheen van Rijkswege gezonden, worden tot verblijf aldaar slechts toegelaten, indien zij:

1. niet gevaarlijk zijn te achten voor de zedelijkheid dan wel voor de openbare orde of rust;

2. overleggen eenig identiteitsbewijs van officieelen aard;

3. in 's Lands kas een bedrag storten tenminste gelijkstaande aan het laagste bedrag voor vervoerkosten van Curacao naar het land hunner nationaliteit, waarvoor hun een bewijs van storting, hetwelk vrij is van zegelrecht, wordt afgegeven, dan wel tot dat bedrag persoonlijke of zakelijke zekerheid stellen ten genoege van op Curacao den Procureur-Generaal en op de overige eilanden den betrokken Gezaghebber, dan wel overleggen een schriftelijk bewijs van een in het gebiedsdeel Curaçao vertegenwoordigde scheepvaartmaatschappij, dat het vervoer van Curacao naar het land hunner nationaliteit of naar elders buiten het gebiedsdeel Curacao verzekerd is.

Een en ander sub 2 en 3 bedoeld, geschiedt op Curaçao ten bureele van den Vreemdelingendienst der Politie en op de overige eilanden ten bureele van den betrokken Gezaghebber, of aan boord ten overstaan van den ambtenaar belast met de vreemdelingencontrole.

Personen, als bedoeld in art. 1 van de wet van den 10n Februari 1910 (Stbl. No. 55) houdende regeling van het Nederlandsche onderdaanschap van niet-Nederlanders, zooals gewijzigd, voor zoover ten aanzien van Curacao toepasselijk, worden in Curacao toegelaten, zonder toepassing der bepalingen dezer verordening.

Artikel 2.

Aan personen in art. 1 bedoeld, die niet voldoen aan aldaar gestelde voorwaarden tot toelating, kan, op Curaçao door den Procureur-Generaal en op de overige eilanden door den betrokken Gezaghebber, de toegang tot het gebiedsdeel Curacao worden verboden.

Tegen dit verbod kunnen zij beroep doen op den Gouverneur, die daarop beschikt na dengene, die het verbod uitgevaardigd heeft, te hebben gehoord.

Artikel 3

De vertegenwoordiger eener scheepvaartmaatschappij welke aan personen bedoeld in artikel 1, 1ste lid, alvorens zij in het gebiedsdeel Curacao toegelaten waren, vervoerbiljetten heeft afgegeven voor de reis van Curaçao naar het land hunner nationaliteit of naar elders buiten het gebiedsdeel Curacao, is verplicht, zoodra de door hem vertegenwoordigde scheepvaartmaatschappij zich tot dit vervoer niet meer gebonden acht, hiervan onverwijld mededeeling te doen, op het eiland Curacao ten bureele van den Vreemdelingendienst der Politie en op de overige eilanden ten bureele van den betrokken Gezaghebber.

Gelijke verplichting tot mededeeling rust op dengene die zich persoonlijk zeker heeft gesteld als bedoeld in artikel 1, zoodra hij zich terugtrekt, in welk geval hij echter nog 30 dagen na de mededeeling aansprakelijk blijft.

Personen in artikel 1, 1ste lid vermeld, die zijn toegelaten onder meer op overlegging van een schriftelijk bewijs eener in het gebiedsdeel Curacao vertegenwoordigde scheepvaartmaatschappij, dat het vervoer van Curacao naar het land hunner nationaliteit of naar elders buiten het gebiedsdeel Curacao verzekerd is, of op het stellen van een persoonlijke of zakelijke zekerheid en wier vervoer als bedoeld niet meer verzekerd is, of wier gestelde persoonlijke of zakelijke zekerheid niet meer ten genoege van den Procureur-Generaal resp. den Gezaghebber geregeld is, zijn verplicht binnen 30 dagen een nieuw bewijs over te leggen of nieuwe zekerheid te stellen dan wel een bedrag te storten, een en ander zooals geregeld in artikel 1.

Artikel 4.

Bij het verlaten van het gebiedsdeel Curacao door personen bedoeld in artikel 1, 1ste lid, wordt het onder 3 van artikel 1 vermelde gestorte bedrag aan hen op vertoon en onder inhouding van het desbetreffende bewijs van storting, met de daarop verschenen rente overeenkomstig door den Gouverneur bij besluit te stellen regelen, uit 's Lands kas terugbetaald, zoo noodig onder aftrek van een bedrag tenminste gelijkstaande aan het laagste bedrag voor vervoerkosten van Curacao naar het land hunner nationaliteit, in welk geval tevens, op het eiland Curacao ten bureele van den Vreemdelingendienst der Politie en op de overige eilanden ten bureele van den betrokken Gezaghebber, het daarvoor aangekochte vervoerbiljet wordt overhandigd, welke overhandiging ook, zoo noodig, eerst kort vóór het vertrek aan boord kan geschieden.

De bedragen onder 3 van artikel 1, 1ste lid, bedoeld worden door den Gouverneur bij besluit vastgesteld en openlijk bekend gemaakt.

Artikel 5.

De personen in artikel 1, 1ste lid, vermeld, moeten desgevorderd zich onverwijld vervoegen, op het eiland Curacao ten bureele van den Vreemdelingendienst der Politie en op de overige eilanden ten bureele van den betrokken Gezaghebber.

De schippers of gezagvoerders van binnenkomende zeil—, stoom-, motor— en turbineschepen zijn verplicht ter plaatse in het vorig lid vermeld of aan den ambtenaar belast met de vreemdelingencontrole aan boord, onmiddellijk na aankomst opgave te doen van de namen en voornamen, nationaliteit, ouderdom, het beroep, de geboorte- en laatste verblijfplaats, en de verblijfplaats in het gebiedsdeel Curacao van de door hen aangebrachte, voor het gebiedsdeel Curacao bestemde personen in artikel 1, 1ste lid, vermeld. Deze opgaven moeten worden ingevuld op een formulier, waarvan het model bij besluit wordt vastgesteld door den Gouverneur en dat kosteloos verkrijgbaar is ter plaatse in het eerste lid vermeld of bij den ambtenaar hiervoren bedoeld.

Artikel 6.

De schippers of gezagvoerders die de personen, welke overeenkomstig artikel 1, 1ste lid, niet tot het gebiedsdeel Curacao worden toegelaten, hebben aangebracht, zijn verplicht hen ten hunnen (schippers of gezagvoerders) koste weder naar het land van hun herkomst dan wel naar elders buiten het gebiedsdeel Curacao te vervoeren, of te doen vervoeren, komende het geheel der kosten van onderhoud en verpleging dier personen middelerwijl mede ten laste van die schippers of gezagvoerders, alle welke kosten mede op het schip zullen kunnen worden verhaald.

De schippers of gezagvoerders mogen met hun schip niet vertrekken, tenzij zij die personen weder medenemen of ten genoege van den Procureur-Generaal of den Gezaghebber, met beroep op den Gouverneur, die daarop beschikt na den Procureur-Generaal of den Gezaghebber te hebben gehoord, zekerheid hebben gesteld voor de betaling der kosten van onderhoud, verpleging en uitzetting dier personen, in welk geval die personen, wanneer dit voor de zedelijkheid dan wel voor de openbare rust of orde noodig wordt geacht, in verzekerde bewaring kunnen worden gesteld in een huis van bewaring of andere verblijfplaats.

Artikel 7.

Op het eiland Curacao kan de Procureur-Generaal en op de overige eilanden de betrokken Gezaghebber aan de in artikel 1, 1ste lid vermelde personen, die voor de zedelijkheid dan wel de openbare rust of orde gevaarlijk zijn te achten, of niet te hunnen genoege het bewijs leveren dat zij over voldoende middelen van bestaan beschikken, dan wel wier zekerheidstelling als bedoeld in artikel 1, 1ste lid, niet meer ten genoege van den Procureur-Generaal resp. den Gezaghebber geregeld is, aanzegging doen, dat zij het gebiedsdeel Curacao moeten verlaten.

Tegen deze aanzegging kunnen zij beroep doen op den Gouverneur, die daarop beschikt na dengene, die de aanzegging heeft gedaan, te hebben gehoord.

Aan hen, die het gebiedsdeel Curacao krachtens bekomen aanzegging moeten verlaten, wordt een behoorlijke tijd en gelegenheid gelaten tot regeling hunner zaken.

Artikel 8.

Zij, die volgens de bepalingen van de artikelen 7 en 9 het gebiedsdeel Curacao moeten verlaten, worden uitgezet door hen met een scheepsgelegenheid, voor zooveel doenlijk naar hunne keus, naar elders buiten het gebiedsdeel Curacao op hunne kosten te doen vertrekken.

Zoodra hun het bevel is gegeven, dat zij het gebiedsdeel Curacao moeten verlaten, kunnen zij, wanneer

dit voor de zedelijkheid, dan wel voor de openbare rust of orde noodig wordt geacht, in verzekerde bewaring worden gesteld in een huis van bewaring of andere verblijfplaats.

Artikel 9.

Het is aan personen in artikel 1, 1ste lid, vermeld, die niet Nederlanders zijn of niet uit anderen hoofde het Nederlandsch onderdaanschap bezitten, verboden in het gebiedsdeel Curacao in een bepaald beroep in loon dienst te treden of te zijn, zonder schriftelijke vergunning op het eiland Curacao door den Procureur-Generaal en op de overige eilanden door den betrokken Gezaghebber verleend.

De vergunnig wordt geweigerd of ingetrokken indien zij betreft een persoon op wien in verband met zijn beroep maatregelen, als bedoeld in het volgend artikel van toepassing zijn. in welk geval de Procureur-Generaal resp. de Gezaghebber den betrokken persoon kan aanzeggen het gebiedsdeel Curacao te verlaten tenzij deze ten genoege van den Procureur-Generaal resp. den Gezaghebber bewijs levert dat hij over voldoende middelen van bestaan beschikt.

Het is aan een ieder verboden personen als hiervoren bedoeld, die niet in het bezit zijn van een zoodanige geldige vergunning, in loondienst te nemen of te hebben.

Ieder die een persoon, in het bezit van een zoodanige geldige vergunning, in loondienst neemt of heeft is verplicht daarvan onverwijld aangifte te doen op het eiland Curacao ten bureele van den Vreemdelingen-dienst der Politie en op de overige eilanden ten bureele van den Gezaghebber.

Personen als hiervoren bedoeld, die bij de inwerkingtreding dezer verordening in het gebiedsdeel Curacao in loondienst zijn, kunnen gedurende 30 dagen na dat tijdstip een vergunning als bedoeld aanvragen of doen aanvragen.

Artikel 10.

Indien naar het oordeel van den Gouverneur in eenig beroep het geval zich voordoet, dat de voordeelen van vermeerdering van het aantal werknemers in dat beroep, die niet Nederlanders zijn of niet uit anderen hoofde Nederlandsch onderdaanschap bezitten, of die van het verblijf van zoodanige werknemers, op een der eilanden van het gebiedsdeel Curacao, voor de bevolking van het betreffend eiland als geheel niet opwegen tegen de nadeelen die deze bevolking als geheel, ten gevolge van den achteruitgang welke die vermeerdering of dat verblijf voor den werknemersstand in dat beroep op het eiland beteekent, zal ondervinden resp. ondervindt, kan de Gouverneur, belanghebbenden gehoord, bij besluit, voor elk eiland afzonderlijk, bepalen:

1. dat geen vergunning als bedoeld in artikel 9 zal worden verleend aan personen van dat beroep, onder vermelding van den tijdsduur waarvoor de maatregel geldt.

2. dat een bepaaldelijk aangegeven aantal vergunningen, verleend aan werknemers van dat beroep, wordt ingetrokken.

In het laatste geval bepaalt, op het eiland Curaçao de Procureur-Generaal en op de overige eilanden, de betrokken Gezaghebber, zooveel mogelijk overeenkomstig de wenschen van de betrokken werkgevers, wier vergunningen zullen worden ingetrokken.

Artikel 11.

Op het eiland Curacao, ten bureele van den Vreemdelingendienst der Politie en op de overige eilanden, ten bureele van den betrokken Gezaghebber, worden registers aangehouden van bekwame en vlijtige werkzoekenden, niet behoorende tot de personen bedoeld in artikel 9, en van de personen die overeenkomstig het bepaalde van genoemd artikel in het bezit zijn van een vergunning. Beide registers worden ingedeeld naar beroepen.

Achter den naam van elken ingeschrevene vermeldt eerstbedoeld register naam en adres van diens laatsten werkgever, laatst bedoeld register naam en adres van den werkgever in wiens loondienst de betrokken is.

Artikel 12.

De Gouverneur kan bij besluit regelen stellen ter uitvoering van het bepaalde bij deze verordening.

Artikel 13.

Overtredingen van de bepalingen dezer verordening worden gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste drie honderd gulden.

De bij deze verordening strafbaar gestelde feiten worden als overtredingen beschouwd.

Artikel 14.

Deze verordening en de uitvoeringsbesluiten zullen in de Engelsche en in de Spaansche talen worden vertaald.

Gedrukte exemplaren daarvan, zoowel in de Nederlandsche als in de overige hierboven genoemde talen, zullen tegen betaling van den kostprijs ten bureele van den Vreemdelingendienst der Politie verkrijgbaar worden gesteld.

Artikel 15.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Alsdan vervalt de verordening van den 29n April 1905 (P. B. No. 14) ter uitvoering van artikel 6 van het reglement op het beleid der Regeering.

Gedaan te Willemstad, den

TOELICHTING.

Algemeene beginselen.

Iedere vreemdeling, die aan minimum eischen voldoet en blijft voldoen, is welkom.

De vreemdeling moet zoo weinig mogelijk merken van de noodzakelijke controle-maatregelen van den Vreemdelingendienst.

Vreemdelingen mogen op Curacao werken, tenzij het algemeen belang daardoor geschaad wordt.

's Lands Kas moet gedekt zijn tegen de kosten van eventueele uitzetting.

Artikel 1.

Gemeend werd, dat zonder in strijd te komen met het Regeeringsreglement, het doel, dat ten aanzien van "inheemschen" wordt nagestreefd, bereikt wordt door opneming der bepaling van het laatste lid van art. 1. Referte eindverslag op gew. ontwerp, ad art. 1 (nieuw).

Een bewijs van goedgedrag is onnoodig, immers gewoonlijk van weinig waarde.

Het hebben van voldoende middelen van bestaan is als toelatingseisch ongewenscht. Bezit een vreemdeling ze te eeniger tijd niet, dan kan hij worden uitgewezen; de kosten hiervan zijn gedekt door zijn deposito /zekerheidsstelling/ vervoerbiljet.

Naast deposito en zekerheidsstelling moet een vervoerbiljet als alternatieve toelatingseisch genoemd worden.

Onder zekerheidsstelling, die persoonlijk en zakelijk kan zijn, behoort mede begrepen te zijn, het overleggen van een z. g. „garantieverklaring", door een alhier vertegenwoordigde scheepvaartmaatschappij of alhier gevestigden werkgever afgegeven.

Invoering van het begrip „toelating tot tijdelijk verblijf" is ongewenscht en ook onnoodig. Een soepele toepassing van het systeem der zekerheidsstellingen be-

reikt nog beter hetzelfde doel: zoo min mogelijk den vreemdeling lastig vallen.

Het vestigen of drijven van zaken door vreemdelingen zal binnenkort reeds bij verordening geregeld zijn en behoeft dus niet meer geregeld te worden. Met het oog hierop en op het voorstel in deze proeve gedaan om ook het in loondienst treden in Curacao aan zekere regelen te binden, is men van meening, dat een toezicht als thans wordt uitgeoefend ten aanzien van transitopassagiers, in den vorm van een periodieken gang naar het politiebureau, niet meer noodig is.

Het deposito moet voldoende zijn voor transport niet naar het land van herkomst, doch naar het eigen land, waar de betreffende persoon slechts bij hooge uitzondering geweigerd zal worden.

Het is noodig de plaats aan te duiden, waar de persoon de verschillende bewijzen kan overleggen of het bedrag kan storten. Dit behoort zooveel mogelijk direct, aan boord nog, te kunnen geschieden, zoodat een gang naar het Politie-bureau voorkomen kan worden.

Artikel 2.

Dit artikel is geredigeerd overeenkomstig de strekking van artikel 4, lid 3 en 4, van het Gouvernements ontwerp.

Artikel 3.

Noodig is een regeling voor de gevallen, waarin het vervoerbiljet niet meer geldig, of de zekerheid niet meer naar genoegen geregeld is. Een termijn van 30 dagen is voldoende, om den vreemdeling in de gelegenheid te stellen, zelf deposito te storten, of een andere zekerheid te stellen, overeenkomstig artikel 1.

Artikel 4.

Een verplichting tot uitkeering van gekweekte rente, te regelen bij besluit, is gewenscht.

Artikel 5.

Het als tweede genoemde algemeene beginsel eischt, dat volstaan wordt met een uitvoerige opgave, bij voorkeur aan boord, te doen door degenen, die met hun schepen de personen aanvoeren. Niet alle passagiers, doch alleen zij, die vallen onder artikel 1 en voor Curacao bestemd zijn, moeten worden opgegeven.

Gevraagd werd het tegenwoordig formulier zoo te wijzigen, dat het gebracht wordt in den vorm van een passagierslijst.

Het formulier moet kosteloos verkrijgbaar zijn.

Mededeeling der bemanningslijsten wordt onnoodig geacht.

De kwestie van verbinding tusschen schip en wal vond reeds regeling bij het nieuwe Havenreglement en kan dus vervallen.

Artikel 6.

Geeft weer de strekking van artikel 6 van het Gouvernements ontwerp en is aangevuld met een bepaling, waardoor het stellen in verzekerde bewaring mogelijk is.

Verwacht wordt, dat de Procureur-Generaal dan eerder genoegen zal nemen met het stellen van een zekerheid als daar bedoeld, hetgeen gewenscht is.

Er is geen aanleiding onderscheid te maken tusschen alhier wel en niet vertegenwoordigde schepen. Met het oog op artikel 10 werd een toevoeging noodzakelijk.

Artikel 7.

Is een samenvoeging van de artikelen 4,[2] 7 en 9 van het Gouvernements ontwerp met de noodige aanvulling in verband met artikel 3, en met het oog op het vervallen der zekerheidsstelling.

Artikel 8.

Is conform artikel 8 van het Gouvernements ontwerp, behoudens weglating van het hier niet thuishoorende woord „veiligheid" en toevoeging eener verwijzing naar artikel 11 en verruiming van het aantal plaatsen, waar in verzekerde bewaring kan worden gesteld, met het oog op de plaatsruimte in de huizen van bewaring.

Artikelen 9 en 10.

Willen den plaatselijken arbeidersstand de eventueel noodige bescherming tegen den vreemden arbeider verleenen en doen dit, met belangrijke uitbreiding, naar analogie van het bepaalde in de verordening op ondernemingen ter bescherming van den plaatselijken handelsstand.

Artikel 11.

Naar analogie van de instelling van het handelsregister bij de verordening op ondernemingen, is, ter toetsing van de belangen bedoeld in arikel 10, de inrichting van een register van werkzoekenden, ingedeeld naar beroep, noodig.

Uit een oogpunt van opvoedkunde is het ongewenscht, op dit punt rekening te houden met de belangen van onbekwame en niet vlijtige werkzoekenden.

Een goede toepassing van het bepaalde in de tweede alinea van artikel 10, vereischt registers van vreemde arbeiders op de verschillende eilanden, ingericht naar beroep.

Artikel 12.

Verschillende regelingen zullen bij Besluit nader uitgewerkt moeten kunnen worden.

Artikel 13.

Conform artikel 11 van het Gouvernements ontwerp.

Artikel 14.

Komt tegemoet aan het verlangen geuit in het Eindverslag op het Gouvernements ontwerp.

Artikel 15.

Werd slechts op een ondergeschikt punt anders geredigeerd dan artikel 12 van het Gouvernements ontwerp.

In verband met het systeem van artikel 1 kan artikel 5 van het Gouvernements ontwerp vervallen.

Ingevolge de wijziging van artikel 1 is het eerste lid van artikel 4 van het Gouvernements ontwerp overbodig geworden.

Naast de ingevolge artikel 5 lid 2 bedoelde volledige opgave is een soortgelijke mededeeling van dengene, die den vreemdeling onderkomen verstrekt, overbodig.

Op een daartoe door den Voorzitter gedane vraag vereenigt de Raad zich met de strekking van de zoo juist voorgelezen stukken, waarna besloten wordt die stukken aan den Gouverneur in te dienen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag den 28sten September 1936, des morgens te 9 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer: *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. H. Sprockel, R. R. Muskus, David Capriles, A. P. A. van Leeuwen, S. A. L. Maduro* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.

ZOOMEDE: de Heer *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van financien, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *J. de J. Arends, C. N. Winkel, Mr. P. J. J. van den Biesen, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde* en *Ernesto C. Martijn*, leden, de vier laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vorige vergaderingen in een volgende vergadering ter goedkeuring aan de leden zullen worden voorgelegd.

Ingekomen zijn de volgende stukken:

1. een telegram dd. 10 September 1936 uit 's Gravenhage, luidende:

> Koloniale Raad Curaçao
>
> Betuig Koloniale Raad meest oprechten dank mede namens Prins Bernhard voor gewaardeerde gelukwenschen en gevoelens van sympathie.
>
> Juliana.

De *Voorzitter* zegt, dat hij gemeend heeft naar aanleiding van de verloving van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana met Zijne Hoogheid Prins Bernhard Leopold von Lippe Biesterfield, namens den Raad een telegram van gelukwenschen te verzenden, waarop het bovenbedoeld telegram een antwoord is.

2. een gouvernements-depeche dd. 14 September 1936 No. 9231, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao (P. B. 1914 No. 21) en van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (P. B. 1931 No. 50) (1936—1937-9);

3. een gouvernements-depeche dd. 21 September 1936 No. 9506, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 18den Juni 1903 (P. B. No. 39), houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop de verzending van gelden door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer van Curaçao kan plaats vinden. (1936—1937-11)

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de ontwerpen sub 2 en 3 genoemd naar de Afdeelingen te verwijzen.

4. een gouvernements-depeche dd. 27 September 1936 No. 5933, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73) (1936—1937-15)

De *Voorzitter* zegt, dat hij in verband met de urgentie van dit ontwerp deze vergadering belegd heeft om het ontwerp nog heden te kunnen behandelen en vertrouwt, dat de leden geen bezwaar hiertegen zullen hebben.

De Heer *Maduro* zegt geen bezwaar te hebben tegen de directe behandeling van het ontwerp in quaestie, doch wenscht eerst eenige besprekingen daaromtrent te voeren.

Hiertoe wordt besloten.

5. een gouvernements-depeche dd. 27 September 1936 No. 5933, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Administrateur van financien heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad over het hierboven sub 4 bedoeld ontwerp bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, welke hij zal meenen te moeten geven.

De Voorzitter stelt aan de orde de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73) (1936—1937-15) en opent de algemeene beschouwingen.

De *Voorzitter* zegt, dat de Memorie van Toelichting op het ontwerp voor zich zelf spreekt. De toestand op monetair gebied in Europa heeft een zoodanige wending aangenomen, dat Nederland zich gedwongen zag de door de Regeering gevoerde monetaire politiek te wijzigen. Curaçao kan, volgens spreker, niet anders doen dan zich bij die politiek aansluiten. Hij vertrouwt daarom, dat de Raad de urgentie van de zaak zal inzien en geen bezwaar zal maken tegen het ontwerp.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, het woord verkrijgende, bedankt den *Voorzitter* voor de tot hem gerichte woorden en zegt, dat, zooals door den *Voorzitter* zoo juist opgemerkt, de Memorie van Toelichting zich uitspreekt over de belangrijkheid van het ontwerp.

De voorgestelde maatregel is het gevolg van hetgeen in Nederland is geregeld, aangezien het wenschelijk voorkomt dat imperiaal dezelfde gedragslijn gevolgd wordt, zoodat hij hieraan niets anders heeft toe te voegen dan den Raad te verzoeken zijne medwerking in deze te verleenen.

De heer *Maduro* merkt hierbij op, dat, indien de zaak imperiaal geregeld is, eene verdere bespreking van het ontwerp overbodig is.

De *Voorzitter* zegt, dat het imperiaal belang van deze aangelegenheid Nederland heeft doen besluiten over te gaan tot het verbieden van den gouduitvoer uit Nederland. Hij acht het daarom niet verantwoord die politiek niet te volgen en tegen het ontwerp te stemmen. Indien de vergadering zich met zijn oordeel kan vereenigen en vóór het ontwerp stemt, wenscht hij slechts de aandacht van het Bestuur te vestigen op de omstandigheid, dat er op Curaçao goud wordt ingevoerd, dat uit de naburige republieken, waar de uitvoer verboden is, clandestien wordt uitgevoerd. Dit goud wordt in Curaçao voor doorvoer aangebracht en gaat van hieruit naar zijne verdere bestemming. Spreker wijst op het doorvoerkarakter van deze transactie. Indien deze doorvoer ook verboden wordt, zullen de kooplieden in het buitenland het goud niet meer via Curaçao, doch rechtstreeks uit voormelde republieken betrekken en ziet Curaçao zich een belangrijk doorvoerartikel ontnomen. Hij vertrouwt daarom, dat het Bestuur alle middelen zal willen aanwenden om dezen handel niet te belemmeren, en bereid zal worden bevonden vergunning te verleenen voor den uitvoer van dat goud, hetwelk voor doorvoer uit de naburige landen wordt aangebracht.

De Heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt, dat hij met belangstelling geluisterd heeft naar de woorden, door den *Voorzitter* gesproken; hij bedankt den Raad voor de directe behandeling van het ontwerp, waardoor het Bestuur in de gelegenheid wordt gesteld zoo spoedig mogelijk maatregelen te nemen tegen den uitvoer van goud uit Curaçao. Het ontwerp betreft inderdaad de mogelijkheid om den goudvoorraad, die zich op het oogenblik in dit gebiedsdeel bevindt, vast te houden. Spreker zegt, dat hij geen uitdrukkelijke toezegging kan doen ten aanzien van de vergunning door den *Voorzitter* bedoeld voor wederuitvoer van het goud, dat uit de naburige landen voor doorvoer hier wordt aangebracht, doch zal gaarne de aandacht van het Bestuur hiervoor vragen.

De *Voorzitter* bedankt den gemachtigde van het Bestuur en zegt te begrijpen, dat het Bestuur met zijn maatregelen niet verder zal wenschen te gaan dan men in Nederland noodig acht.

Aangezien niemand meer het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijk stemming aangenomen.

Niets aan de orde zijnde bedankt de *Voorzitter* den gemachtigde van het Bestuur voor de door hem verstrekte inlichtingen en sluit de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 8.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Vrijdag, 2 October 1936, des voormiddags te 10 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *R. R. Muskus, J. H. Sprockel, David Capriles, S. A. Senior, J. de J. Arends, A. P. A. van Leeuwen* en *S. A. L. Maduro*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier.

ZOOMEDE: de Heer *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financien, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *C. N. Winkel, Ernesto C. Martijn, Mr. P. J. J. van den Biesen* en *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, leden, wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en dat deze in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de heeren zullen worden onderworpen.

De Voorzitter doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depeche dd. 1 October 1936 No. 5933k, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen; (1936—1937-17).

De Voorzitter stelt voor met het oog op de urgentie van de zaak, dit ontwerp in deze vergadering in behandeling te nemen, waartoe besloten wordt.

2o. een gouvernements-depeche dd. 1 October 1936 No. 5933*l*, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Administrateur van financien heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening hiervoren vermeld bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij zal meenen te moeten verstrekken.

Hierop stelt de Voorzitter aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-17), en opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Capriles* vraagt en verkrijgt het woord en zegt het volgende.

Mijnheer de Voorzitter:

Naar aanleiding van de ontwerp-verordening zooeven door U in behandeling gebracht, wil ik slechts eenige voorbeelden aanhalen, die de tekortkomingen ervan ten duidelijkst zullen aantoonen. Ik wil voor op stellen dat het alleszins prijzenswaardig is, en ik juich het ook ten zeerste toe indien het gouvernement regelend optreedt en ongemotiveerde of liever gezegd buitenmatige prijsopdrijvingen tegengaat, prijsopdrijvingen die geen verhouding meer hebben met de verhooging van vreemde valuta. Het Bestuur zou dan zijn plicht doen tegenover den burger, en iedereen zou zulke buiten verhouding staande verhoogingen afkeuren. Echter wil de verordening zooals door het Bestuur ontworpen en zooals die thans voor ons ligt, dit doel bereiken uitsluitend ten koste van den handel.

Ik zou gaarne de opinie van den geachten gemachtigde van het bestuur vernemen voor de oplossing van de problemen welke zich bij aanneming van deze verordening in de praktijk zouden kunnen voordoen, en welke ik aanstonds zal aanhalen.

Voorop wil ik deze vragen nog even stellen, Mijnheer de Voorzitter.

1. Laten wij voor een oogenblik aannemen dat deze verordening de kracht van wet krijgt, en na eenigen tijd komt er weer eens een sterke verlaging in de koers van vreemd geld, zooals gebeurd is in 1932; zal het gouvernement, consequent aan het principe vastgelegd in art. 1 sub a, het publiek kunnen dwingen, goederen op Curaçao aanwezig, en waarvan de betaling bereids heeft plaats gehad vóór de koersverlaging, te blijven koopen tegen de hoogere prijzen?

2. Artikel 6 luidt:

„Degene die als kooper van eenig in artikel 1 bedoeld goed een hoogeren prijs heeft betaald dan waarvoor de verkooper gerechtigd was te verkoopen, kan het meerdere als onverschuldigd betaald terugvorderen, mits hij binnen acht dagen, nadat de koop en verkoop heeft plaats gehad, schriftelijk heeft kennis gegeven aan den Administrateur van Financien."

Wanneer een handelaar goederen, aan een kooper vóór 26 September geleverd, nog niet heeft betaald, (ik beoog namelijk goederen uit het buitenland op langen termijn door den handelaar ontvangen) heeft hij (verkooper) dan, consequent aan art. 6, het recht van terugvordering voor het verschil in den toenmaligen en den huidigen prijs? Zou het bestuur het publiek tot bijbetaling kunnen dwin-

gen, zoo ja, op grond van welke bepaling?

Persoonlijk ben ik momenteel in een soortgelijk geval gewikkeld, waarin het Bestuur van Curaçao als kooper optreedt.

Thans wil ik een paar voorbeelden aanhalen:

Een handelaar heeft een partij hemden in voorraad, waarvan de betaling bereids heeft plaats gehad vóór 26 September.

Volgens art. 1 sub *a* zou hij deze hemden niet mogen verkoopen tegen een prijs welken die van vóór 26 Sept. te boven gaat. Na een paar weken echter krijgt hij een andere partij van dezelfde hemden doch in maten die intusschen zijn uitverkocht; deze hemden komen hier aan en worden betaald nà 26 September. Voor deze hemden mag hij wel, volgens art. 1 sub *c* meer berekenen, wat volkomen logisch is. Het volgende eigenaardige geval zou zich dan kunnen voordoen. Iemand koopt bij dien koopman een paar hemden, maat 38; volgens een nauwkeurig en ingewikkeld kaartsysteem, dat de koopman zal moeten bijhouden, zijn deze hemden, maat 38, op Curaçao aanwezig geweest en betaald vóór 26 September. De kooper betaalt den koopman den prijs zooals die was vóór 26 September. De kooper heeft zich echter vergist, hij gebruikt geen maat 38 doch 39, en brengt de hemden terug met het verzoek ze in te ruilen voor maat 39. De koopman gaat weer zijn ingewikkeld kaartsysteem na en ontdekt dat deze maat nà 26 September hier ontvangen is, en zal den kooper dus meer vragen voor dezelfde hemdsoort. Gewoon belachelijk, Mijnheer de Voorzitter.

Ik wil nog even bij de hemden blijven:

Een nieuwe hier onlangs gevestigde zaak heeft bestellingen uitstaande die geleidelijk binnenkomen, waaronder een partij van de bewuste hemden; een ander koopman echter heeft ook een partij van deze hemden, doch deze zijn hier ontvangen en betaald vóór 26 September. Het gevolg is, dat de nieuwe zaak niet het hoofd zal kunnen bieden aan deze „opgedrongen" concurrentie, gecreëerd door deze verordening, aangezien de winstmarge op dit artikel zoo gering is.

Voorbeelden zijn er legio, Mijnheer de Voorzitter, maar deze ik acht deze voldoende om aan te toonen, dat deze verordening niet mogelijk is zooals voorgesteld. Bovendien, hoe stelt het Bestuur zich voor na te gaan welke artikelen alhier aanwezig zijn geweest vóór 26 September waarvan de betaling voor dien datum plaats heeft gehad, en welke niet? De contrôle is volgens mij bijkans onmogelijk. Zelfs al zou deze mogelijk zijn bij toepassing van art. 7, zou men nog steeds stuiten op andere moeilijkheden zooeven door mij naar voren gebracht.

Ik acht bovendien dit ontwerp van zóó ingrijpenden aard, dat ik niet graag zou zien dat het behandeld werd alvorens het „à tête reposée" te hebben bestudeerd met het oog op de gevolgen aan dit ontwerp verbonden.

Mij zweven nu allerlei moeilijkheden door het hoofd, welke ik zoo maar niet kan opnoemen en uiteenzetten.

Ik zou gaarne de meening van mijn geachte medeleden hieromtrent hooren, alsmede die van den geachten gemachtigde van het Bestuur.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financien, verkrijgt het woord en dankt den Voorzitter voor de woorden van welkom tot hem gericht.

Spreker zegt, dat hij met belangstelling geluisterd heeft naar de rede van den heer heer *Capriles* en dat hij de bezwaren door deze geopperd wel kan billijken. Het Bestuur heeft aanvankelijk gemeend de goederen, welke onder de bepalingen van de in behandeling zijnde ontwerpverordening vallen, in vier categorieen te verdeelen en wel die genoemd onder a t/m d van artikel 1; bij nader inzien heeft het Bestuur er geen bezwaar tegen maar twee categorieen vast te stellen, n.l. de goederen, die uit het buitenland worden ingevoerd, en die van Curaçao afkomstig.

De Heer *Van der Drift* stelt voor om sub a van artikel 1 te wijzigen in:

„wat betreft goederen, welke van het buitenland ingevoerd, thans in Curaçao aanwezig zijn, ongeacht of de betaling op 26 September 1936 reeds had plaats gehad of nog moest plaats hebben, alsmede nieuw uit het buitenland ingevoerde goederen:

waartegen die goederen in de week eindigende 26 September 1936 waren geprijsd werden verkocht, vermeerderd met het verschil tusschen de nieuwe en de oude inkoopprijzen;"

sub b en c te laten vervallen,

sub d te veranderen in sub b en te doen luiden:

„wat betreft goederen, die in Curaçao worden voortgebracht:

waartegen die goederen in de week eindigende 26 September 1936 waren geprijsd werden verkocht, met dien verstande evenwel, dat een prijsverhooging zal zijn toegestaan, indien de voortbrenger of verkooper aannemelijk maakt, dat deze noodzakelijk is ter dekking van verhoogde productie-, exploitatie- en/of inkoopkosten."

en aan artikel 9 een tweede alinea te voegen, luidende:

„zij vervalt met ingang van den eersten Januari 1937".

Spreker gelooft, dat met deze wijzigingen geheel aan de bezwaren van den heer *Capriles* tegemoet gekomen wordt.

De Heer *Capriles* dankt den gemachtigde van het Bestuur voor de belangstelling, waarmede deze naar zijn betoog heeft willen luisteren; spreker constateert met genoegen, dat er, staande de vergadering, eenige wijzigingen in de ontwerp-verordening, thans in behandeling, worden aangebracht. Naar zijne meening is het ontwerp thans aannemelijk gemaakt.

Na de daarin aangebrachte wijzigingen, zal spreker verder geen bezwaren maken tegen artikel 6.

De *Voorzitter* betuigt zijn ingenomenheid met de door den gemachtigde van het Bestuur voorgestelde wijziging en stelt aan de orde de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikel 1, zooals gewijzigd, artikelen 2 tot en met 8 en artikel 9, zooals aangevuld, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* dankt den gemachtigde van het Bestuur voor zijne aanwezigheid en voor de gegeven inlichtingen en sluit, daar niemand meer het woord verlangt, de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 9.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag den 13den October 1936, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter.

VOORTS: de Heeren *R. R. Muskus, A. P. A. van Leeuwen, S. A. Senior, J. de J. Arends, J. H. Sprockel* en *David Capriles*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, *C. N. Winkel, Ernesto C. Martijn, Mr. P. J. J. van den Biesen* en *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, leden, de vier laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Heer *van der Linde Schotborgh*, die wegens afwezigheid van den voorzitter, als zoodanig optreedt, opent de vergadering en brengt in behandeling de notulen van de vergadering van den 5den Mei 1936.

De Heer *Senior* merkt op, dat het hem bekend is, dat een lid, dat hedenavond afwezig is, eenige opmerkingen over de in behandeling zijnde notulen te maken heeft, waarop de Voorzitter zegt een verzoek te hebben ontvangen van den heer *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde* en een van den heer *Mr. C. Süthoff*, die op de vergadering van den 5den Mei 1936 als gemachtigde van het Bestuur aanwezig was, om deze notulen in den hierna aangegeven zin te wijzigen.

In de door den heer *Bichon* voorgestelde motie, neergelegd op bladzijde 50 moet in plaats van „te doen plaats hebben" gelezen worden: „voort te zetten".

Het slot van dezelfde bladzijde moet aldus gelezen worden: „Alleen één bezwaar zou spreker kunnen meevoelen als de Heer *Diekmann* van meening zou zijn, dat... enz."

1e kolom pag. 43. In de alinea, welke aanvangt met: „Het eerst werd," zijn weggevallen tusschen „hebben" en „voor" de woorden: „en/of".

In de volgende alinea voor „dus" te lezen: „dikwijls". En aan het slot moeten vervallen de woorden:: „dus beheeren".

In de daaropvolgende alinea moet achter „langer" gelezen worden: „onder zich te hebben en/of te beheeren".

In de laatste alinea van die kolom moet achter „notarissen" gelezen worden (in plaats van „wel") „meermalen".

2e. kolom zelfde pag. De 4de alinea moet heelemaal geschrapt (is juist het tegenovergestelde als betoogd is).

De 7de alinea moet luiden: „de Heer *Süthoff* zegt dat de Voorzitter zich vergist. Het gaat hier om iets anders dan over misbruiken tengevolge van het beheeren van gelden waarvan interest betaald wordt om er mee te verdienen, er b.v. 4% voor betalen om er 5% van te maken, dat wordt in andere artikelen behandeld, het gaat hier om het feit, dat de notaris gelden onder zich heeft en/of beheert, die hij t.z.t. verantwoorden moet. Daarvan moet hij boekhouden, opdat hij altijd wete hoe hij er voor staat. Hij moet, praktijk hebbende, altijd gelden, vermogensbestanddeelen, onder zich nemen, gelden vasthouden, voor korter of langer, en daarom boekhouden."

Hierna worden deze notulen, zooals in deze vergadering gewijzigd en aangevuld, goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een brief dd. 21 September 1936 Litt DIV/no. 177 van den Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie in Suriname, waarbij den Raad verzocht wordt zoo mogelijk geregeld de handelingen van den Raad aan Zijn Edel Groot Achtbare toe te zenden;

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit verzoek over te brengen aan het Bestuur.

2o. eene gouvernements-depeche dd. 1 October 1936 No. 9450, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur op den 30sten September 1936 een telegram van den Minister van Kolonien ontving, waarin hem verzocht wordt Harer Majesteits dank over te brengen aan den Kolonialen Raad voor de telegrafische gelukwenschen ter gelegenheid van de verloving van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana met Zijne Hoogheid Prins Bernhard.

Deze brief wordt voor kennisgeving aangenomen.

3o. eene gouvernements-depeche dd. 1 October 1936 No. 9218, waarbij den Raad worden aangeboden vier ontwerpen-verordening, te weten:

a. tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33) (1936—1937-12).
b. tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine; (1936—1937-13).
c. tot wijziging van de Gedistilleerd-verordening 1908; (1936—1937-14).
d. tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden; (1936—1937-16).

4o. eene gouvernements-depeche dd. 7 October 1936

No. 9491, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935; (1936—1937-18).

5o. eene gouvernements-depeche dd. 9 October 1936 No. 8716, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling. (1936—1937-19)

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten de sub 3o., 4o. en 5o. genoemde ontwerpen-verordening naar de Afdeelingen te verwijzen.

Aangezien niemand verder het woord verlangt, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 10.

ONTWERPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag den 27sten October 1936, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: De Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *David Capriles*, *S. A. L. Maduro*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *J. H. Sprockel* en *J. de J. Arends*, leden, en *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier.

ZOOMEDE: de Heeren *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal, *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van financien, en *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *R. R. Muskus*, *C. N. Winkel*, *Mr. P. J. J.van den Biesen* en *Ernesto C. Martijn*, leden, de drie laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een brief van den 17den October 1936 van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao, luidende:

Naar aanleiding van het bij Uw College besproken vergunningstelsel voor buschauffeurs, dat reeds in de Politiekeur is opgenomen en waarbij Uwe Raad een oplossing van het verkeersvraagstuk aangaf door het invoeren van mindere doch grootere eenheden op den weg, zóó dat het belang van het publiek, gelegen in een voldoend aantal vervoermiddelen tegen redelijken prijs, niet geschaad wordt, heeft onze Kamer de eer het navolgende onder Uwe aandacht te brengen:

Onze Kamer veroorlooft zich in de allereerste plaats op te merken dat de kleine autobussen in hoofdzaak dienst doen als taxi's, hetgeen een groot gemak voor onze bevolking beteekent. Deze busjes brengen — gelijk taxi's — één of twee personen van het eene punt van de stad naar een ander punt en ook van de stad naar een punt in een der buitendistricten, tegen lagere prijzen dan huurauto's. Hiervan wordt door alle lagen der bevolking regelmatig en veelvuldig gebruik gemaakt, welk gebruik bovendien in de hand gewerkt wordt, doordat er een groot aantal dienst doen en dus steeds gemakkelijk bij de hand zijn.

Ook de toeristen maken een stijgend gebruik van deze busjes, waaruit blijkt dat deze als vervoermiddel in den zin van taxi's uitstekend voldoen.

Niet alleen voor het vervoer van personen, doch ook voor het vervoer van goederen voldoen deze busjes uitstekend en daarbij tegen billijke prijzen. Landbouwproducten worden geregeld ter markt vervoerd, terwijl arbeiders wonende in de buitendistricten en werkzaam in de stad bijna uitsluitend deze busjes als vervoermiddel gebruiken.

Thans rijden er ruim 400 van deze busjes en de Kamer zou het zeer betreuren indien dit aantal gereduceerd zou worden, aangezien de bevolking een vermindering zeker in sterke mate zou gevoelen.

De Kamer vraagt zich verder af, of het geen overweging verdient om opnieuw na te gaan of de H-borden voor de busjes niet weggenomen dienen te worden, juist omdat deze busjes als taxi's beschouwd kunnen worden.

Tenslotte meent onze Kamer te moeten opmerken, dat de ondervinding van eenige jaren geleden bewezen heeft, dat de groote bussen geen succes hebben opgeleverd, vooral in de binnenstad waar de straten nauw en kort zijn en waar deze bussen vele malen scherpe bochten moeten maken met het extra gevaar daaraan verbonden. Verder heeft de ondervinding ook bewezen, dat kleine busjes voor het rijdende publiek gemakkelijker en dus comfortabeler zijn dan de groote bussen waarin vele passagiers plaats nemen. De tijd heeft overigens bewezen, dat de groote bussen zich niet hebben kunnen handhaven, waaruit blijkt dat het publiek de voorkeur geeft aan de kleine busjes. Deze kleinere eenheden hebben dan ook bewezen in economisch opzicht beter te exploiteeren te zijn dan de grootere, hetgeen indertijd ook invloed heeft gehad op de lagere tarieven van tegenwoordig welke ten goede van het publiek zijn gekomen.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit schrijven naar de Afdeelingen te verwijzen.

2o. een gouvernements-depeche van den 24sten October 1936 No. 9137, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, de heeren *Mr. F. A. Jas*, *P. C. M. van der Drift* en *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, respectievelijk Procureur-Generaal, Administrateur van financien en Directeur van Openbare Werken heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet den gemachtigden van het Bestuur

welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die zij zullen meenen te moeten verstrekken.

Hierop stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) (1936—1937-8) en opent de algemeene beraadslagingen.

De *Voorzitter* zegt hierna het volgende:

De Koloniale Raad heeft met verontwaardiging gelezen in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, dat het Bestuur in de door de afdeelingen gestelde vraag in verband met de aangevraagde post tot verdubbeling van het commando der militaire politie-troepen een critiek ziet op de werkwijze en de dienstregeling der militaire politie en daar deze punten ter uitsluitende beoordeeling staan van de uitvoerende macht het deze macht niet mogelijk is daarop in te gaan.

De Raad geeft grif toe, dat regeling van den dienst tot de overheidstaak behoort, maar kan in de gestelde vraag geenszins inmenging zien in de bevoegdheid van het Bestuur, maar wel critiek op het beleid en optreden der militaire politie.

Artikel 95 van het Regeeringsreglement geeft aan den Raad de bevoegdheid de belangen der kolonie voor te staan bij den Koning, bij de Staten-Generaal en bij den Gouverneur.

Gebruik makende van deze bevoegdheid heeft de Raad een algemeene klacht der burgerij ter kennis van het Bestuur gebracht met verzoek ter zake verbetering te brengen.

De Raad is overtuigd, dat opbouwende kritiek beslist behoort tot de taak van dit College en deze kan slechts een heilzaam effect hebben ook op het korps militaire politie.

Mocht het Bestuur bij zijn weigering van het geven van inlichtingen meenen te moeten blijven, dan zal ik de noodzakelijkheid van den post niet kunnen beoordeelen en mij verplicht zien tegen de uitgave te stemmen.

Hierna verkrijgt de heer *Capriles* het woord en wijst erop, dat de Raad het recht van kritiek bezit en dit eventueel zal moeten gebruiken.

Hij zou gaarne van den gemachtigde van het Bestuur een nadere uitlegging willen vernemen omtrent de aanhaling over woningbouw in de Nota op het eindverslag. Ook ten aanzien van de opmerking, dat op Aruba bouwvergunningen geweigerd zouden zijn omdat de betrokkenen hunne belasting niet hadden betaald, wenscht spreker gaarne eenige nadere inlichting.

Voorts merkt hij op, dat het Bestuur zich wel wat al te gemakkelijk afmaakt van de telefoonquaestie. De telefoon is meer dan slecht en het Bestuur heeft tot taak zoo snel en zoo afdoende mogelijk in te grijpen. Daarom zou hij gaarne eenige toezegging tot verbetering van de telefoon wenschen te hooren van den geachten gemachtigde van het Bestuur.

In verband met de in de nota gemaakte opmerking, dat het Gouvernement niet kan toezeggen meer hulp te verleenen aan de onbekwame aannemers van bouwwerken, zegt de heer *Capriles*, dat hij in het feit, dat het Gouvernement naar een ambachtsschool verwijst, een soort politiek ziet, die hij ten zeerste betreurt, omdat hierdoor uitsluitend groote aannemers worden bevoordeeld.

Tenslotte zegt de heer *Capriles* iets te willen opmerken, dat eigenlijk buiten de te behandelen stof ligt, namelijk het verkeersvraagstuk. De nieuwe verkeersregeling in Punda komt hem alles behalve gelukkig voor, en hij meent dan ook dat de Columbusstraat in ieder geval weer moet worden opengesteld voor dubbel verkeer, terwijl het parkeeren in die straat dan zal moeten worden verboden. De Handelskade wordt volgens spreker thans veel te zwaar belast. In dit verband zegt hij, dat het verkeer primair en het parkeeren secundair is. Hij kan niet nalaten zijn leedwezen erover te uiten, dat de commissie voor Veilig Verkeer, waarvan hij lid is, niet door de betrokken autoriteiten is gehoord.

Vervolgens komt de heer *Mr. Bichon van Ysselmonde* aan het woord en houdt deze de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,

Naar aanleiding van het laatste stuk dat wij van het Gouvernement ontvangen hebben met betrekking tot de 2e suppletoire begrooting 1936 zij het mij vergund enkele opmerkingen te maken. Er is zelden in den Raad een begrootingsdebat gevoerd waarbij niet de financieele toestand van het eiland aan critiek en beschouwing is onderworpen. Dit keer is daarover niets gezegd, maar dat neemt niet weg dat de onderwerpen welke door den Raad naar voren zijn gebracht toch zeer belangrijk zijn.

Ter vergemakkelijking van het betoog zal ik de verschillende punten welke mij aanleiding geven iets te zeggen in dezelfde volgorde als in het Eindverslag behandelen.

Wat betreft de telefoon-kwestie heeft de heer *Capriles* reeds het een en ander opgemerkt, dat ik geheel onderschrijf. Ik voor mij zou echter gaarne een rechtstreeksch antwoord van den Gemachtigde van het Bestuur willen hebben op de vraag of het Bestuur, nu de Raad op het belang van een spoedige oplossing van de kwestie van de telefoon zoowel schriftelijk als mondeling heeft gewezen, bereid is alles in het werk te stellen om in dezen toestand, welke reeds zoo lang om verbetering vraagt, zeer spoedig verbetering te brengen.

Verheugend is, dat ik eenige alinea's verder lees, dat het Gouvernement erkent, dat goedkoope watervoorziening op Curaçao inderdaad een probleem geworden is en dat het Bestuur bereid is dit probleem in studie te nemen en zelfs verklaart, dit in den kortst mogelijken tijd te willen doen. Verheugend is ook, dat het Bestuur de aanwijzingen te dezer zake in het Eindverslag gedaan ter harte zal willen nemen. De opmerkingen die in het Eindverslag zijn gemaakt, zijn echter niet zoozeer te beschouwen als aanwijzingen dan wel als pogingen om mogelijkheden aan de hand te doen, waarop wij tot goedkooper water kunnen geraken. Mogelijk dat andere oplossingen te vinden zijn, welke sneller en beter tot het gewenschte doel leiden dan die in het Eindverslag staan. Ik ben overtuigd dat, indien het onderzoek van het Bestuur succes heeft en leidt tot een aanmerkelijke verlaging van den waterprijs op Curaçao, een belangrijk werk is verricht en wij een verbetering hebben verkregen, welke niet zal nalaten een goede uitwerking te hebben op den hygienischen toestand van ons eiland.

Mijnheer de Voorzitter: Het Bestuur heeft naar aanleiding van enkele opmerkingen gemaakt over de grondpolitiek van het Gouvernement gevraagd te vernemen, om welke redenen meerdere leden van meening zijn, dat de gouvernementshuurprijzen voor bouwgronden veel hooger zijn dan de prijzen welke op de openbare markt voor soortgelijke gronden gelden. In de eerste plaats vraagt het Gouvernement: „Waarom ben ik te duur"? In de tweede plaats ontkent het Gouvernement met de meeste stelligheid, dat zijn grondhuren belemmerend werken op den zoo noodigen bouw van nieuwe woningen. In de der-

de plaats merkt het Bestuur op, dat tot nu toe nimmer bezwaren zijn gerezen tegen het op Curaçao gevolgde huur- en erfpachtssysteem van domeingronden, dit naar aanleiding van de opmerking in de stukken gemaakt, dat verkoop van domeingrond ten behoeve van woningbouw wenschelijk is. Naar aanleiding van deze drie opmerkingen heb ik dus te spreken over grondpolitiek, over woningbouw en over het erfpachtssysteem. Ik begin met het tweede, met woningbouw.

Wanneer wij door de arbeiderswijken van Curaçao wandelen en wanneer wij lezen hetgeen over deze buurten in de verschillende bladen op dit eiland geschreven is, dan moeten wij allen wel inzien, dat de woningtoestanden voor arbeiders verre van bevredigend zijn. In de eerste plaats zijn de arbeiderswoningen overbevolkt; ik behoef alleen te memoreeren hoe dikwijls ouders en kinderen in 1 vertrek hokken en verscheidene volwassenen 1 vertrek deelen. En wanneer wij dan denken aan de niet onbelangrijke jaarlijksche bevolkingsaanwas op ons eiland, dan moet ons de schrik om het hart slaan bij de gedachte hoe de toekomst moet worden. De toestand moet hierdoor voortdurend ongunstiger worden. In de tweede plaats valt het op, dat de bouwtrant van de huizen en de toestand waarin deze verkeeren niet voldoen aan redelijke eischen van hygiene. Het is dan ook niet op losse gronden geweest, dat het Bestuur de thans geldende Bouw- en Woningverordening in het leven heeft geroepen. Helaas zal deze Verordening ons echter alleen voor de toekomst helpen, en dan nog alleen wanneer nieuwe woningen gebouwd worden. Indien geen nieuwe woningen gebouwd worden heeft deze verordening geen effect.

Ik meen dus, dat wij tot de conclusie moeten komen dat de bouw van arbeiderswoningen dringend gewenscht, dringend noodzakelijk is. Wij moeten woningen met meerdere kamers hebben ter vermijding van immoreele toestanden, ter verhooging van het levenspeil en het levensgenot der arbeiders, en wij hebben beter gebouwde huizen noodig ter bevordering van de hygiene.

Nu is het verheugend, dat het Gouvernement ook in deze stukken heeft verklaard, alle aandacht te besteden aan woningbouw. Inderdaad is ons destijds voorgelegd een aanvrage tot crediet voor de Stichting Volkshuisvesting, terwijl thans een crediet wordt gevraagd voor de stichting Volkswoningbouw, welke beiden zich ten doel stellen den nieuwbouw van volkswoningen op de juiste wijze ter hand te nemen. Niet alleen door voorschotten tegen lage rente te verstrekken, maar ook door de grondhuur met ongeveer de helft te reduceeren, hetgeen neerkomt op lage grondrente, heeft het Gouvernement reeds daadwerkelijk steun verleend aan den volkswoningbouw. Toch blijven, vrees ik, nog verschillende problemen op te lossen alvorens met kracht de woningbouw kan worden voortgezet. Een daarvan is, dat men voor den bouw van arbeiderswoningen terrein moet hebben dat geschikt is voor die woningen. En het terrein zal alleen geschikt genoemd mogen worden indien de toekomstige bewoners van de huizen dat terrein geschikt achten. Wanneer niet gebouwd wordt op een terrein dat aanlokkelijk is voor den arbeider, dan zullen degenen die het geld voorschieten, dus ook het Gouvernement, het risico loopen dat de arbeider niet bereid is een dergelijk huis te gaan bewonen of niet bereid blijft zijn woning te behouden. Verlaten de arbeiders de woningen, dan komen deze leeg te staan en rendeert het er in gestoken kapitaal niet meer, hetgeen een verlies voor Land en gemeenschap beteekent.

Uit onderzoekingen daarnaar ingesteld is de indruk verkregen, dat de keuze van den arbeider valt: 1o op terrein gelegen in de onmiddellijke nabijheid van bestaande arbeiderswoningscomplexen, vlak bij bestaande centra van bewoning en liefst in de stad zelf, en: 2o op terrein dat in de toekomst vrij op naam te krijgen is, derhalve op terrein dat niet in erfpacht is verkregen. Gezocht dient dus te worden naar terreinen, welke aan die voorwaarden voldoend.

Nu is het een toevallige omstandigheid, dat de gronden welke uit een oogpunt van ligging het meest geschikt zijn, zich in handen van het gouvernement bevinden. Twee bezwaren kleven echter aan die gronden; het eene heb ik reeds genoemd, n.l. dat zij alleen in erfpacht worden uitgegeven, hetgeen ze minder aantrekkelijk maakt voor den arbeider, en het tweede is de groote van de erfpachtssom per jaar welke het gouvernement vraagt. Het is gedurende het laatste jaar gebleken, dat deze canon hooger is dan overeenkomt met de geldende prijzen op de open markt. Ik moge U dat met eenige voorbeelden toelichten en de huren van soortgelijke terreinen onderling vergelijken. Ik neem als huur voor gouvernementsterrein de canon welke aan de Afdeelingen is medegedeeld bij de Memorie van Antwoord en ik neem als berekende huur voor de particuliere gronden 6% van den werkelijken koopprijs betaald op de open markt. Wij krijgen dan de volgende vergelijking:

Domeingrond		*Particuliere grond*	
Terrein	Canon/M²/jaar	terrein	berekende huur/ M²/jaar
Schottegatweg	*f* 0.18	Schottegatweg	*f* 0.018 -0.03
Mundo Nobo	„ 0.15	Einde Penweg	„ 0.03
Gr. Kwartier achterweg	„ 0.045	Van Engelen achterweg	„ 0.006 -0.03

Het Gouvernementsterrein is in vorenbedoelde gevallen 1½ tot 10 maal duurder dan vergelijkbaar particulier terrein.

Wat heeft dit nu te maken met volkswoningbouw? Het is begrijpelijk dat niet gaarne, en zeker niet voor volkswoningbouw, aan het gouvernement meer betaald wordt dan billijk schijnt en dan overeenkomt met de prijzen van particulieren grond, en aangezien, zooals ik reeds gezegd heb, de voor de arbeiders meest aantrekkelijke gronden in handen zijn van het Bestuur, werkt indirect de hooge huur welke het Gouvernement vraagt voor die gronden belemmerend op den bouw van arbeiderswoningen.

Nog op een ander punt wil ik de aandacht vestigen. M. i. moet er bij het bepalen van de grondhuur door het gouvernement wel degelijk verschil gemaakt worden of de grond bestemd is voor villabouw of voor bouw van arbeiderswoningen, niet zoozeer ter bevordering van den arbeiderswoningbouw, doch uit billijkheidsoverwegingen.

Ik wil zelfs bepleiten, dat onder de huidige omstandigheeden, waar wij op Curaçao zoo dringend behoefte hebben aan nieuwe arbeiderswoningen, het gouvernement den benoodigden grond tegen zeer lage prijzen beschikbaar stelt, teneinde zoodoende het particulier initiatief nog krachtiger te prikkelen tot dien bouw, welke het gouvernement blijkbaar zelf niet ter hand wil nemen. Het geheele probleem zou natuurlijk ook een oplossing vinden, indien het Gouvernement zelf tot den bouw van arbeiderswoningen overging.

Ik zou gaarne na deze uiteenzetting den Gemachtigde van het Bestuur willen verzoeken mede te deelen, of het Bestuur op grond van de aangevoerde overwegingen bereid is de grondhuren te verlagen. Daarmede zou één van de bezwaren welke tegen den bouw van arbeiderswoningen op domeingrond bestaan ondervangen zijn.

Omtrent het te verleenen crediet aan de Stichting Volkswoningbouw zegt het Bestuur, dat inderdaad nog geen overeenstemming bereikt is omtrent de voorwaarden waaronder het gevraagde voorschot zal worden verleend.

Als reden wordt opgegeven, dat genoemde stichting nog steeds geen beslissing heeft genomen ten aanzien van de vraag waar de te bouwen huizen zullen worden gezet. Ik begrijp dit verband niet. Ik begrijp niet, dat de keuze van een terrein iets te maken heeft met de voorwaarden waarop geld door het gouvernement wordt voorgeschoten. Ik hoop dan ook, dat werkelijkheid zal worden wat het gouvernement verklaart in een der vorige stukken, dat de voorwaarden voor deze stichting gelijk zullen zijn aan de voorwaarden waaronder destijds aan de Stichting Volkshuisvesting voorschotten zijn verleend, en dat deze zaak spoedig in order zal komen.

Mijnheer de Voorzitter: Ik kom thans tot het onderwerp „Autobussen". Ik stel voorop, dat deze autobusjes de eenige transportgelegenheid voor de bevolking vormen; trams of treinen zijn er niet, evenmin vaste autobuslijnen. Ik heb uit hetgeen het Bestuur in de Memorie van Antwoord en de Nota aanvoert den indruk gekregen, dat het Bestuur de kwestie van de autobussen uitsluitend ziet als een onderdeel van het verkeersvraagstuk, als een veiligheidsvraagstuk, terwijl in het Voorloopig Verslag en ook in het Eindverslag m.i. terecht bepleit is het bus-vraagsuk ook als een transport-vraagstuk te beschouwen. Het Bestuur zegt: „Er zijn te veel bussen, door dit teveel vormen de bussen een gevaar voor de publieke veiligheid en voor die bussen is hier niet voldoende plaats in de stad." Al deze uitspraken hebben betrekking op de veiligheid op den openbaren weg. Daartegenover is er op gewezen, dat het belang van het publiek bij voldoende en goedkoope vervoergelegenheid niet uit het oog verloren mag worden. Duidelijk werd betoogd, dat naast het probleem van de veiligheid gedacht moet worden aan het probleem van de transportgelegenheid.

Twee dingen staan voor mij vast: in de eerste plaats dat de verkeersveiligheid bitter weinig te maken heeft met het aantal bussen. De politie heeft blijk gegeven in staat te zijn de verkeersveiligheid aanzienlijk te verbeteren zelfs bij stijgend aantal autobussen. De veiligheid op den weg is zoodanig verbeterd, dat een woord van waardeering voor het in deze door de politie verrichte werk hier, dunkt mij, op zijn plaats is. Het feit, dat de veiligheid verbeterde bij stijgend aantal autobussen bewijst mij, dat de veiligheid niet behoeft te lijden onder het aantal. Voorts staat voor mij vast, dat het aantal bussen niet grooter is dan overeenkomt met de behoefte aan vervoergelegenheid.

Vermindering van het aantal bussen zal wel ten gevolge hebben, dat zoowel bussen als particuliere auto's zich gemakkelijker en sneller op den weg kunnen bewegen, maar ik geloof dat dit voordeel niet bereikt mag worden ten koste van een vermindering van de vervoergelegenheid voor de bevolking. Dit in het oog houdende is de suggestie gedaan een bevredigende oplossing te vinden door weliswaar het aantal kleine bussen te verminderen, doch de vervoergelegenheid constant te houden door tegelijkertijd de eenheden te vergrooten, m.a.w. door in plaats van een groot aantal kleine, een geringer aantal grootere eenheden op den weg te brengen. Het voordeel van een geringer aantal bussen is daarmede bereikt en de vervoergelegenheid voor het volk tevens gelijk gebleven. Ik heb op het oog bussen die een capaciteit hebben van 16 tot 20 personen, gebouwd op hetzelfde chassis als de tegenwoordige bus, met een eenvoudige open carosserie. Ik heb onlangs gelegenheid gehad het vervoer van de bevolking in een groote stad in een naburig land gade te slaan, dat voor een groot deel met dergelijke bussen plaats vindt.

Ik ben er van overtuigd, dat een oplossing in deze richting tevens het voordeel zal brengen van goedkooper transport. Met deze grootere bussen zal per rit minder betaald behoeven te worden dan met onze station wagons. Dit lijkt mij een voordeel dat wij niet verwerpen mogen. Wij moeten niet vergeten, dat op Curaçao de prijsregelende invloed van gouvernementstransportmiddelen ontbreekt. Wij hebben hier geen tram, en ook geen gouvernements-autobuslijn. In andere steden heeft men goedkoope trams; in hetzelfde naburig land reed ik per tram 15 kilometer voor 5 Nederlandsche centen; arbeiders betaalden slechts 3 cent per rit. De trams zaten stampvol, evengoed als de zooeven bedoelde autobussen, die in concurrentie met de tram dezelfde routen volgden.

Het transport op Curaçao is lang niet goedkoop en ik geloof dan ook, dat het Bestuur aandacht zal moeten gaan besteden aan de economische zijde van het transportvraagstuk op Curaçao.

Ik wil niet in debat treden over wat onder gezonde concurrentie moet worden verstaan. Er kan echter te dien opzichte geen verschil van meening bestaan tusschen het Bestuur en mij. Ik kan mij echter niet indenken, dat rendabele exploitatie van autobuslijnen alleen bereikt kan worden door monopoliseering van het geheele personentransport in één hand. Tegen monopoliseering bestaat het groote bezwaar, dat de concurrentie — ook de gezonde concurrentie, Mijnheer de Voorzitter — wegvalt. Voorts dat de kleine autobusjes dan misschien geheel verdwijnen en dat mag zeker niet gebeuren. Naast de lijnbussen, die ik verdedig als het goedkoope volksvervoermiddel, zal er ongetwijfeld ook behoefte blijven bestaan aan de kleine busjes om dienst te doen als taxi, d.w.z. om gelegenheid te geven personen van een willekeurige plaats naar een andere willekeurige plaats te brengen, zonder gebonden te zijn aan vaste routes. Voor dit doel moeten de bestaande autobusjes gehandhaafd blijven. Ook ben ik van meening, dat de toeristen graag van deze busjes gebruik maken; ook daarom pleit ik voor hun behoud.

Naar mijn meening zal, indien grootere bussen op den weg gebracht worden, het bestaande aantal busjes automatisch verminderen tot het gewenschte aantal. De groote bussen kunnen goedkooper vervoeren dan de kleine; de kleine worden dus minder gezocht en eenigermate verdrongen.

Mijnheer de Voorztiter, ik ben dus beslist tegenstander van het verminderen van het aantal bussen, tenzij gezorgd wordt dat de vervoergelegenheid op peil blijft, en ik zal het thans op prijs stellen van het Bestuur te mogen vernemen, in hoeverre het Bestuur met mijn gedachtengang mee kan gaan en waar nog verschil van opvatting is, zoodat ik gelegenheid krijg te trachten eventueele bedenkingen te weerleggen.

Mijnheer de Voorzitter: Er is nog een onderwerp in de stukken behandeld, dat veel stof heeft doen opwaaien en wel de toepassing van de Bouwverordening door het Bouwtoezicht. De heer *Capriles* heeft reeds het een en ander daarover gezegd. Inderdaad is gebleken, dat er een groot verschil van meening bestond tusschen den Raad en het Bouwtoezicht. Dit was echter zuiver een verschil van meening over de interpretatie der bepalingen. Het grootste verschil betrof de vraag wat onder schadevergoeding moet worden verstaan. Naar mijn overtuiging is echter de verordening volkomen duidelijk, mits men niet vergeet wat er in het regeeringsreglement staat.

In het Eindverslag is aan het Bestuur gevraagd te bevestigen, dat in de toekomst bij afkoop van particuliere eigendommen in het algemeen belang, ten volle vergoed zal worden de schade door de eigenaren te lijden. Op deze vraag is geen rechtstreeksch antwoord gekregen. Het antwoord dat ik lees in de Nota raakt niet de kern van de kwestie en geeft geen bevredigend uitsluitsel omtrent de door het Bestuur in de toekomst te volgen gedragslijn bij afkoop van eigendommen.

Het juiste beginsel is, dat het Gouvernement in aan-

sluiting op het ter zake van onteigening bepaalde in het regeeringsreglement voor zichzelf uitmaakt wat naar zijn meening als schade vergoed moet worden. Het wil mij voorkomen, dat b.v. bij achteruitzetting van den gevel van een pand vergoed moet worden afbraak van den ouden gevel, opbouw van den nieuwen gevel, verlies van terrein, ongerief tijdens de verbouwing, terwijl ook de kosten van eventueele noodzakelijke verandering van den inventaris e.d. ten volle moeten worden vergoed. De onderhandelingen over aankoop van particuliere eigendommen mogen van de zijde van het Gouvernement niet worden een loven en bieden, niet een trachten om door op den burgerzin van den particulier te speculeeren gemakkelijker en goedkooper tot overeenstemming te komen, niet een trachten pressie uit te oefenen door met het verleenen van gevraagde bouwvergunningen te traineeren. Dit zou zijn misbruik van recht!

Ik zou gaarne aan het Gouvernement willen vragen of het met mij van meening is, dat in dezen geest het begrip schadevergoeding moet worden opgevat, in overeenstemming met het regeeringsreglement.

Nog een tweede vraag is gesteld in het Eindverslag, n.l. of het Bestuur bereid is eventueel in het verleden te weinig betaalde schadevergoeding alsnog ongevraagd te betalen. Ik herhaal deze vraag, aangezien daarop het antwoord is gekomen, dat „in reeds gesloten overeenkomsten bezwaarlijk wijziging kan worden gebracht." Ter vermijding van misverstand wil ik er op wijzen, dat niet gevraagd werd om de eenmaal gesloten overeenkomsten te annuleeren en de onderhandelingen wederom te openen. Evenmin is er gezegd, dat er te weinig betaald is. Er is gevraagd aan het Gouvernement, naar aanleiding van een gebleken verschil in opvatting over het begrip „schadevergoeding" tusschen Raad en Bouwtoezicht, of het Gouvernement meent in het verleden steeds voldoende betaald te hebben overeenkomstig de opvatting van den Raad van wat onder volledige schadevergoeding moet worden verstaan, en of, indien het Gouvernement bij nadere overweging tot de conclusie mocht komen dat er te weinig betaald werd, het bereid is dit onrecht goed te maken door wat te weinig betaald werd alsnog aan de eigenaren uit te keeren. Moet ik tusschen de regels van het gegeven antwoord lezen, dat het gouvernement erkent te weinig betaald te hebben, maar niet bereid is het begane onrecht goed te maken? Ik kan mij dit niet indenken. Ik zal het derhalve op prijs stellen alsnog een antwoord te krijgen op de vraag gesteld in het Eindverslag, aangezien onbevredigend genoemd mag worden hetgeen thans geantwoord is.

Over het antwoord van het Bestuur op de gestelde vraag inzake de weigering van bouwvergunningen op Aruba wanneer de aanvrager nog belasting verschuldigd was, heeft de heer Capriles reeds het een en ander gezegd. Ik deel zijn meening.

Mijnheer de Voorzitter: De Nota zegt verder, dat de moeilijkheden ten aanzien van de wegenaanleg op Zeelandia tot een oplossing zijn gekomen. Ik kan het Bestuur de verzekering geven, dat de oplossing van de moeilijkheden ontstaan over den wegenaanleg op Zeelandia alleen tot stand is gekomen, omdat de verschillende eigenaren van den grond langdurige onderhandelingen die de verleening van bouwvergunningen zouden ophouden wilden voorkomen.

Sprekende over de constuctie van de wegen op Zeelandia meent het Gouvernement te mogen verwijzen naar de fraaie asfaltwegen welke de olie-maatschappij doet aanleggen op haar woning-complex te Rio Canario. Her verband tusschen deze beide woning-complexen ontgaat mij. Er is hier geen sprake van een „naburige" evenmin van een „soortgelijke" bebouwing. De eenige overeenkomst is, dat het beiden woning-complexen zijn. Bovendien: de Bouwverordening stelt andere eischen voor de wegen aangelegd op terreinen, waarop de huizen gebouwd worden door anderen dan de grondeigenaren, en die aangelegd op terreinen waarop gebouwd wordt door de grondeigenaren zelf. Voor laatstgenoemde wegen, waartoe die op Rio Canario behooren, is vastgesteld, dat zij moeten worden aangelegd in overeenstemming met wegen op naburige en soortgelijke complexen. Voor eerstgenoemde wegen, waartoe die op Zeelandia behooren, is voorgeschreven, dat zij begaanbaar moeten zijn voor de gouvernementsdiensten en aangelegd moeten worden in overeenstemming met den aard der woning. Aan deze eischen voldoen dunkt mij toch ook andere dan kostbare verharde en geasfalteerde wegen. Een en ander in aanmerking nemend kan ik niet begrijpen, dat de wegen op Rio Canario ten voorbeeld gesteld worden aan die aan te leggen op Zeelandia.

Het Bestuur weigert wegen gelegen in woningcomplexen en door particulieren aangelegd in openbaar beheer over te nemen. Ik betreur dat ten zeerste. Dat het voor het Gouvernement goedkooper is het onderhoud van deze wegen door de eigenaars te doen geschieden kan ik niet ontkennen, doch ik ben van meening dat het onderhoud van deze wegen door het Gouvernement overgenomen moet worden omdat dat billijk is en omdat het algemeen belang er mede gediend is. In het Eindverslag is betoogd, dat de betrokken eigenaren evengoed belastingen betalen als anderen en dat zij, wier huizen aan gouvernementswegen liggen, voor het onderhoud dier wegen niet apart behoeven te betalen. Een straatbelasting kennen wij hier immers niet.

Voorts wijs ik er op, dat bij overname van het beheer der wegen door het gouvernement het onderhoud beter verzekerd is; er zal geen verschil van meening ontstaan hoe het onderhoud moet worden verricht en hoe de omslag der kosten over de huiseigenaren moet geschieden, hetgeen dreigt in de toekomst groote moeilijkheden op te leveren. Ook zal overneming van deze wegen in gouvernements beheer den woningbouw bevorderen op daarvoor geschikte terreinen. Thans wordt in hoofdzaak gebouwd aan bestaande openbare wegen, met het gevolg dat goede bouwterreinen niet zoo gebruikt worden als wenschelijk is. Ik hoop, dat deze argumenten, die grootendeels ook genoemd zijn in het Eindverslag en die ik alleen herhaal omdat het antwoord van het Bestuur mij niet bevredigt, het Bestuur bij nadere overweging tot andere gedachten zal brengen.

De Heer *Sprockel* verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter,

Het is nu ongeveer een maand geleden, dat de gulden is gedevalueerd. Dit heeft tengevolge gehad, dat ongeveer alle artikelen in prijs zijn gestegen; de voornaamste levensmiddelen in de eerste plaats. Het is duidelijk, dat de arbeider met het minste loon, die gewoon is van de hand in den tand te leven, de waardevermindering het sterkst voelt. Ik geloof, dat iedereen overtuigd is van de billijkheid aan deze loontrekkers in de eerste plaats een zoodanige verhooging van loon toe te staan, dat de koopkracht van het weekloon gelijk blijft aan wat ze vroeger, vóór de devaluatie, was, te meer nog, wanneer de werkgever zulks kan doen zonder noemenswaard verlies. Nu wilde ik van deze plaats er bij het Gouvernement als werkgever op aandringen, dat het Gouvernement liefst zoo spoedig mogelijk aan zijn arbeiders een zoodanige loonsverhooging zal willen geven. Spoedige hulp is dubbele hulp. Ik geloof niet, dat het noodig is te wachten totdat de arbeider door middel van request of anderszins komt aankloppen.

Mijnheer de Voorzitter,

In zijn nota naar aanleiding van het eindverslag verwijst het Bestuur de aannemers van werken, die geen behoorlijke teekening kunnen maken, naar de ambachtsschool. Voor zoover mij bekend, biedt de ambachtsschool nog geen gelegenheid aan dergelijke menschen om hun gemis aan kennis aan te vullen.

Gaarne wilde ik bij het Bestuur aandringen om door de ambachtsschool gedaan te krijgen, dat voor dergelijke menschen, indien zij voldoende energie en leerlust en voldoende voorkennis bezitten, een cursus te openen. Dankbaar ben ik het Bestuur voor hetgeen het doet voor het uitbouwen van die school. Ik moge hier de wensch uitspreken, dat een en ander vlugger in zijn werk moge gaan, eensdeels om de lediggang onder de rijpere jeugd te helpen bestrijden en anderdeels om geschikte arbeiders te kweeken in de verschillende vakken, waaraan zoo'n gebrek bestaat.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, verkrijgt nu het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter,

Op de eerste plaats zij het mij vergund U te bedanken voor de woorden van welkom welke U tot ons, Bestuursgemachtigden hebt willen richten.

Met belangstelling heb ik geluisterd naar de woorden van het geachte lid den Heer *Bichon* inzake de grondpolitiek van het Gouvernement.

Aangevoerd is dat de grondpolitiek van het Gouvernement de woningbouw belemmert

1o. doordat te hooge prijzen worden gevraagd

2o. doordat het Gouvernement slechts gronden in erfpacht en huur uitgeeft.

Tot bewijs van zijn stelling worden dan door het geachte lid de Heer *Bichon* eenige prijzen genoemd welke gedurende den laatsten tijd voor enkele perceelen bouwterrein zijn betaald geworden.

Het Bestuur kan echter ook na hetgeen door het geachte lid de Heer *Bichon* is aangevoerd, diens meening dat het Gouvernement den woningbouw niet, althans niet voldoende bevordert, niet deelen.

Tijdens de vorige Bestuursperiode is besloten geen gronden van het Gouvernement meer te verkoopen.

Voor het nemen van deze maatregel pleitten meerdere redenen. Op de eerste plaats is het enkele malen voorgekomen dat door het Gouvernement vervreemd domein voorwerp van speculatie werd. Reeds eenigen tijd werd hiertegen gewaakt door slechts kleine perceelen te verkoopen en bij den verkoop te bedingen dat binnen een bepaalden tijd met den bouw zou worden aangevangen. Het gewenschte resultaat werd evenwel niet volledig bereikt waarom besloten werd tot het erfpachtstelsel zijn toevlucht te nemen.

Nog een andere reden dreef het Bestuur tot dit erfpachtstelsel. Bezorgd voor de belangen van den kleinen man, achtte het Bestuur het wenschelijk het door hem, met dikwerf zeer veel moeite verworven, eigendom zooveel mogelijk te beschermen en te waken tegen al te gemakkelijke verpanding of vervreemding. Een middel hiertoe werd gevonden in het voortzetten van het in Curaçao sedert menschenheugenis bestaande huurgrondjessysteem met daarnaast in het leven roepen van het erfpachtssysteem voor meer kapitale panden. Tot nog toe bestonden eigenlijk geen erfpachtscontracten dan met de groote oliemaatschappijen voor de terreinen waarop fabrieken, woningen enz. en het water waaraan deze waren gebouwd.

In de meening vast te moeten houden aan het huurgrondjessysteem voor den kleinen man — waarbij de overweging voorzat om het vervreemden van het bezit niet te gemakkelijk te maken — stond het Bestuur niet alleen hetgeen bleek tijdens eene op 26 Augustus 1935 gehouden vergadering van personen die den volkswoningbouw in vereenigings- of stichtingsvorm wenschten ter hand te nemen. Algemeen was men in die vergadering van meening dat de woningbouwvereenigingen zoodanige rechten op de huizen moesten behouden dat geen ongewenschte consequenties ontstonden en dat vervreemden en bezwaren van panden niet te gemakkelijk moet zijn.

Het Bestuur, niet voornemens zijnde domeingronden te verkoopen en wel om de hiervoor genoemde redenen welke hun oorzaak vinden in de zucht tot eene behoorlijke behartiging van de werkelijke volksbelangen, zou het verwijt kunnen treffen dat het den woningbouw niet bevorderde doordat het te hooge huurprijzen of erfpachtscanon vroeg. Is dit het geval?

Eene vergelijking met de door particulieren gevraagde huurprijzen moge ik hierna laten volgen waaruit kan worden afgeleid dat het Gouvernement slechts een zeer geringe huurprijs vraagt.

Huurgronden Normandie.

Particuliere prijzen.

100 M2 naar reden van *f* 2,50 per M2 per jaar
500 M2 naar reden van *f* 0,84 per M2 per jaar
180 M2 naar reden van *f* 0,83 per M2 per jaar
150 M2 naar reden van *f* 0,60 per M2 per jaar
400 M2 naar reden van *f* 0,45 per M2 per jaar
150 M2 naar reden van *f* 0,40 per M2 per jaar
400 M2 naar reden van *f* 0,375 per M2 per jaar
100 M2 naar reden van *f* 0,36 per M2 per jaar
150 M2 naar reden van *f* 0,32 per M2 per jaar
306 M2 naar reden van *f* 0,17 per M2 per jaar
10000 M2 naar reden van *f* 0,12 per M2 per jaar
of gemiddeld *f* 0,21 per M2.

Het Gouvernement vraagt 5 ct. per M2.

Huurgronden „Weis Afo" (Puerto Rico).

300 M2 naar reden van *f* 0,24 per M2 per jaar
300 M2 naar reden van *f* 0,20 per M2 per jaar
of gemiddeld *f* 0,22 per M2.

Het Gouvernement vraagt 5 ct. per M2.

Huurgronden Dein.

300 M2 naar reden van *f* 0,18 per M2 per jaar
150 M2 naar reden van *f* 0,16 per M2 per jaar
450 M2 naar reden van *f* 0,12 per M2 per jaar
1080 M2 naar reden van *f* 0,10 per M2 per jaar
180 M2 naar reden van *f* 0,08 per M2 per jaar
400 M2 naar reden van *f* 0,125 per M2 per jaar
of gemiddeld *f* 0,10 per M2

Het Gouvernement vraagt 5 ct. per M2.

Huurgronden in de stad.

bij Ararat ± *f* 5,—
bij Ararat ± *f* 3,50
Versailles ± *f* 4,—
Villa La Fama ± *f* 4,—
Fleur de Marie ± *f* 4,—
prijs per M2 per jaar:
f 0,60; *f* 0,42; *f* 0,48; *f* 0,48 en *f* 0,48.

Het Gouvernement vraagt in gelijksoortige buurten *f* 0,30 per M2.

Mijnheer de Voorzitter, dikwerf wordt en is ook thans naar voren gebracht dat particulieren bij de vaststelling

van hun huurprijzen in aanmerking plegen te nemen dat zij wel eens huur derven door wanbetaling. Inderdaad is dit een factor waarmede men bij een gezonde financieele opzet dient rekening te houden en inzonderheid op Curaçao, maar wat te denken wanneer iemand zich tegen dit risico meent te moeten dekken door vijfmaal de koopprijs als jaarlijksche huurprijs te vragen. Immers uit de door het geachte lid de Heer *Bichon* opgesomde koopprijzen moet ik afleiden dat hij aan den grond op b. v. Normandie een waarde meent te moeten toekennen van *f* 0,50 per M2. Indien deze waarde juist is, hoe is het dan mogelijk dat er iemand gevonden wordt die voor dezen grond *f* 2,50 per M2 per jaar huur betaalt of prijzen van *f* 0,83 en *f* 0,84? Op Normandie zijn de gemiddelde door particulieren gevraagde prijzen 320% hooger dan de prijzen door het Gouvernement gevraagd. Op Weis Afo 340%. Op Dein vraagt men 100% meer.

Indien men nu in aanmerking neemt dat op de door het Gouvernement gevraagde prijzen voor vereenigingen die den Volkswoningbouw beoefenen een groote reductie wordt toegepast indien de woningen aan bepaalde eischen van hygiene en indeeling voldoen kan het Bestuur het verwijt van het vormen van een beletsel voor bevordering van Volkswoningbouw niet treffen.

Aan vereenigingen die den volkswoningbouw bevorderen wordt een canon in rekening gebracht naar reden van 6% van *f* 1,25 per M2 of *f* 0,075 in plaats van de *f* 0,48 of *f* 0,60 van particulieren!

Nu kan men zich willen vastklampen aan eenige koopprijzen in den laatsten tijd besteed en willen blijven volhouden dat de prijzen door het Gouvernement als basisprijzen voor het erfpachtsrecht bedongen te hoog zijn, doch daartegenover meent het Bestuur te moeten opmerken dat op Curaçao een zuivere waarde slechts is af te leiden uit de opbrengstwaarde.

Wie zich de moeite neemt om de gewisselde stukken na te slaan betrekking hebbende op de ontwerp-verordening tot heffing eener Grondbelasting zal gewaar worden dat in de jaren vóór 1908 bij het zwijgen der wet met betrekking tot het begrip waarde, de juiste bepaling der waarde van onroerende goederen een probleem was. De oplossing werd in 1908 gezocht in de bepaling van de waarde aan de hand van de opbrengstwaarde te vinden door kapitaliseering reeds omdat, zooals de Memorie van Antwoord zegt, de „publieke verkoopwaarde" moeilijk is te bepalen doordat veilingen weinig voorkomen en ook dan nog (zelfs die dus!) wegens den bijzonderen economischen toestand zelden een goeden maatstaf vormen.

Mijnheer de Voorzitter, er mag op Curaçao veel veranderd zijn sedert 1828 en ook sedert 1908 maar hetgeen ik zoo juist aanhaalde is op Curaçao nog steeds van kracht.

Een verkoop, en zeker een onderhandsche geeft geen zuiver prijsbeeld. Verschillende factoren zijn op de, in de actes genoemde prijzen van invloed, onder welke factoren de overdrachtsbelasting een rol vervult. Gedurende den laatsten tijd doen zich op het gebied van prijzen van onroerende goederen evenwel zeer wonderlijke prijsschommelingen voor. Mochten wij zoo juist van het geachte lid de Heer *Bichon* eenige verkoopprijzen vernemen welke lager waren dan de basisprijzen door het Gouvernement berekend voor erfpachtscanon zoo zij het mij vergund hier te vermelden dat ook enkele prijzen zijn bedongen hooger dan de basisprijzen door het Gouvernement aangenomen. Korten tijd geleden werd een stuk grond op Otrabanda verhandeld voor *f* 10,— per M2. In deze wijk wordt door het Gouvernement voor woningbouw ten hoogste *f* 5,— gevraagd. Op Wishy ging een stuk grond a raison van *f* 4,25 terwijl het Gouvernement, inbegrepen de kosten van egaliseeren van *f* 0,675 per M2, slechts *f* 2,50 vraagt.

Aan degenen die na dit alles nog van meening mochten zijn dat de prijzen door het Gouvernement bedongen te hoog zijn kan ik slechts antwoorden dat kosten nu eenmaal naar 's menschen meening nooit laag genoeg zijn evenmin als opbrengsten en speciaal inkomens nooit hoog genoeg.

Het streven van het drukken van kosten is zeer juist. Het Bestuur heeft meer meermalen ook op ander terrein dan de woningbouw getoond dat het ernst is met het streven van drukken van kosten van levensonderhoud of indien men het anders wil noemen verhooging van de koopkracht van het in geld uitbetaalde loon. En waarom niet? Het Gouvernement acht zich als Bestuur van het Gebiedsdeel geroepen eene redelijke verdeeling van de goederen voor het algemeen zooveel mogelijk in de hand te werken en het heeft bovendien als grootwerkgever een meer rechtstreeksch belang bij verhooging van de koopkracht van het in geld uitbetaalde salaris of loon van zijn ambtenaren en arbeiders.

Zooals in alle aangelegenheden behoort evenwel ook in deze den gulden middenweg bewandeld te worden. Immers datgene wat in de samenleving kosten plegen te zijn voor den een bevat inkomen voor den ander en het is daarom dan ook dat het Bestuur, strevend als het steeds is naar een redelijke verlaging van het levenspeil, niet voornemens is eene economische ontwrichting van deze samenleving te bevorderen door (om mij thans te blijven bepalen tot het terrein van grondpolitiek) Gouvernementsgronden tegen te lage prijzen van de hand te doen, te verhuren of in erfpacht uit te geven.

Wat een of andere particulier wenscht te doen kan veilig buiten beschouwing blijven. Indien alle winkelzaken zich op een gegeven oogenblik wilden gaan aanpassen aan de prijzen van een zaak welke een liquidatieuitverkoop organiseert zou het er vreemd gaan uitzien. Maar datgene wat voor een zaak geldt, geldt a plus fort raison voor het Gouvernement waarop niet slechts de verplichting rust tot regeling der grondprijzen maar ook tot behoud van het domein voor doeleinden waardoor het nog kan dienen, en van welke doeleinden de woningbouw er slechts een, zij het een belangrijk, is.

Wat betreft de kwestie van de bouwvergunningen op Aruba, waarover de heer *Capriles* terloops sprak, merkt de heer *Van der Drift* op, dat men er toe was overgegaan bouwvergunningen te weigeren ten einde achterstallige grondhuur binnen te krijgen, liever dan er een civielrechterlijke zaak van te maken, hetgeen niet in het voordeel van de betrokkenen zou zijn geweest.

Ten aanzien van het telefoonbedrijf zegt de heer *Van der Drift* niet gemachtigd te zijn den heer *Capriles* van antwoord te kunnen dienen wat het Bestuur in deze zal doen.

De Heer *Jas*, Procureur-Generaal verkrijgt thans het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter,

Uit de woorden van den *Voorzitter* namens den Raad gesproken, blijkt mij, dat een misverstand heeft plaats gevonden omtrent de bedoeling der door den Raad in het eindverslag gesproken passage:

> Met name zouden de afdeelingen gaarne willen vernemen of, als de werkzaamheden van den commandant verlicht worden door deze van de meerdere gelegenheid die hij dan verkrijgt om contrôle uit te oefenen op de wijze, waarop de ondergeschikten hun taak uitvoeren — wat minder automatisch en met meer tact zou moeten geschieden — en om meer aandacht te besteden aan de wenschen en de

critiek van het publiek, gebruik zal maken.

Het Bestuur heeft hierin gezien een bedoeling van den Raad om zich te mengen in de regeling van den dienst der politie, in het bijzonder van den commandant, de Raad wijst deze bedoeling uitdrukkelijk terug en erkent, dat de regeling van den dienst tot de uitsluitende bevoegdheid der overheid behoort.

De Raad doet dit zelfs met verontwaardiging.

Hoewel dit des te meer de bedoeling van den Raad tot uitdrukking doet komen, meent toch het Bestuur, dat voor verontwaardiging over de wijze waarop die passage door het Bestuur begrepen is, allerminst plaats is.

Wat het standpunt van het Bestuur in deze betreft, het volgende:

Het Bestuur is gelijk bij de Memorie van Toelichting is gesteld van meening, dat de noodzaak van de uitbreiding van het commando ten scherpste is gevoeld bij de gebeurtenissen in Februari en Juli van dit jaar. Het acht zich niet verantwoord om te riskeeren, dat in dergelijke omstandigheden het commando van een geheel korps van circa 150 man gedeeltelijk gedétacheerd te Aruba onder bevel van een onderofficier zou komen te staan.

Het Bestuur vertrouwt eveneens als de Raad, dat herhaling van dergelijke gebeurtenissen achterwege zal blijven. Het feit, dat zij zijn voorgekomen verplicht echter het Bestuur om met de mogelijkheid van herhaling rekening te houden.

Ook in normale tijden blijft het bovendien zeer wenschelijk dat in geval van ziekte of verlof van den commandant diens functies door een officier zullen worden uitgeoefend.

Als tweede punt is door het Bestuur naar voren gebracht, de voortdurende uitbreiding der werkzaamheden, die een nauw verband houden met de tegenwoordige conjunctuur en daarmede in verband staande nieuwe regelingen en moeilijkheden.

Voorts moge worden medegedeeld dat opleiding en verdere vorming van kader en manschappen — men denke aan de brandweer — voortdurend meer de aandacht van den commandant vorderen.

Het mag intusschen als vanzelfsprekend worden aangenomen, dat indien het commando wordt uitgebreid meer gelegenheid aanwezig zal zijn om contrôle uit te oefenen op de wijze waarop de dienst verricht wordt. Eveneens spreekt vanzelf, dat daarvan gebruik zal worden gemaakt.

Al het hiervoren betoogde geldt eveneens ten aanzien van het onderzoek naar billijke wenschen en rechtvaardige en te bevoegder plaatse uitgebrachte critiek van het publiek.

Spreker zegt voorts, dat hij de meening van den heer *Capriles* deelt, dat het verkeer primair en het parkeeren secundair is. De parkeerverboden worden dan ook gegeven ter bevordering van het verkeer. Ter voorkoming van te groot ongerief wordt bij voorgenomen parkeerverbod ten behoeve van het verkeer echter zooveel mogelijk vooraf voor parkeerruimte gezorgd. Dit kan aanleigeven tot de onjuiste meening, dat het Bestuur het verschaffen van parkeerruimten het voornaamste belang acht. Als regel wordt hiermede namelijk aangevangen.

Wat het probleem van het een- of tweerichtingsverkeer in de Columbusstraat betreft geeft spreker de verzekering, dat de opmerking van den geachten afgevaardigde ernstig zal worden overwogen. Gaarne is spreker bereid met den heer *Capriles* persoonlijk daarover een onderhoud te hebben en de diverse moeilijkheden nader in oogenschouw te nemen. Uit den aard kan hij niet de verzekering geven, dat hij aan de wenschen van den heer *Capriles* zal kunnen tegemoet komen. Iedere oplossing heeft vele bezwaren. Het geldt hier het vinden der minst bezwaarlijke oplossing.

De Heer *Bichon* heeft gesproken over de autobusquaestie. De meening van het Bestuur loopt parallel met die van den heer *Bichon*, dat transportgelegenheid een publiek belang is, dat gediend moet worden; wanneer echter de veiligheid van het publiek in gevaar wordt gebracht, zal het Bestuur moeten ingrijpen en hiervoor maatregelen treffen.

De heer *Bichon* wil de moeilijkheden van het verkeer door het groote aantal autobussen ondervangen door invoering van groote autobussen. In hoeverre de economische zijde van het transportvraagstuk daarmede zal worden geregeld is eene vraag, waarvan de beantwoording van de praktijk afhankelijk is. Aan te nemen is, dat door de invoering van groote autobussen het aantal kleinere bussen zal verminderen; in welke mate zulks zal geschieden hangt in hoofdzaak af van den concurrentiestrijd, die daarbij zal ontstaan. Spreker is van meening, dat een autobusdienst zonder monopolie hier economisch slecht te exploiteeren is. Het Bestuur staat zeker niet vijandig tegenover het particulier initiatief in deze. Het Gouvernement is echter niet het aangewezen lichaam om een dergelijken dienst te exploiteeren. In zijne meening omtrent een autobusdienst vindt spreker steun in het schrijven van de Kamer van Koophandel, waarin betoogd wordt, dat autobussen hier niet exploitabel zijn gebleken.

De Heer *Ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, komt nu aan het woord en beantwoordt de verschillende sprekers als volgt:

Door den heer *Capriles* is aangehaald hetgeen in de Nota naar aanleiding van het eindverslag is gezegd in verband met de opmerking in het Eindverslag, dat men niet kon inzien, dat de verhouding tusschen openbare gebouwen en openbaren weg een geheel andere is dan tusschen particuliere gebouwen en openbaren weg.

Spreker wijst erop dat, indien er verschil van opvatting bestaat tusschen den Raad en de interpretatie van de Bouw- en woningverordening door het Bestuur dan hierin valt te voorzien. In dit verband merkt hij slechts op, dat deze verordening nog te kort in werking is om reeds thans voorstellen te doen tot wijziging en dat men de zaak nog eenigen tijd moet aanzien.

Wat betreft de opmerking van den heer *Capriles* omtrent de kleine ondernemers, kan spreker hem de verzekering geven, dat het niet in de bedoeling van het Bestuur ligt om dezen op den achtergrond te dringen. Dat er kleine aannemers zijn, die zeer behoorlijk werk kunnen leveren, bewijst de school op het Concordiaplein. Het begrip kleine en groote aannemers heeft derhalve geen overeenstemming met onervaren en ervaren aannemers.

Wat betreft de Bouw- en Woningverordening merkt de heer *Ten Brink* op, dat de heer *Bichon* steeds terugkomt op het Regeeringsreglement als staande achter de Bouw- en Woningverordening. Men dient echter deze verordening te bezien als op zichzelf staande en voldoende alle voorkomende gevallen dekkend.

De maatregelen van de Bouw- en Woningverordening moeten worden opgevat als politioneele maatregelen. Deze behoeven niet door schadevergoeding te worden gevolgd. Er wordt echter steeds naar een zoo billijk mogelijke regeling gestreefd. Zoo bijv. in de kwestie van het achteruitzetten van panden in de Heerenstraat, welke door sommige leden is aangevoerd; de eigenaars zelven waren bij spreker geweest om naar de voorwaarden te vragen en deze zaak is tot aller genoegen geregeld. Van onrechtmatige behandeling van de eigenaren is geen sprake en ook nooit sprake geweest.

Het Bestuur is van plan alle schade te vergoeden welke naar de meening van het Bestuur door de eigenaars wordt geleden. Om de meening van het Bestuur te fun-

deeren is het echter wel wenschelijk de hulp van den rechter in te roepen, aangezien de materie zeer moeilijk is en men wel jurist moet zijn om er uit wijs te worden.

Met betrekking tot de wegen op Zeelandia en de verwijzing van het Bestuur naar de wegen op Rio Canario, zegt de heer *Ten Brink* toe te geven, dat elke vergelijking van bouwcomplex mank gaat, aangezien het type woning op het een complex anders zal zijn dan op een ander bouwterrein, en bijv. de huizen, die op Zeelandia gebouwd zullen worden, niet te vergelijken zullen zijn met de huizen, die voor de C.P.I.M. employe's op Rio Canario worden gezet. Doch in zooverre gaat de vergelijking wel op, dat het beide nieuwe wooncomplexen zijn en er een aantal menschen is, die op die terreinen huizen laten bouwen. Op het eene terrein zijn de wegen goed aangelegd en geasfalteerd door de eigenaars, op het andere niet. Het doet er dan weinig toe of in het eene geval een groote maatschappij die wegen bouwt en in het andere geval particulieren.

Wat betreft het onderhoud van de wegen op dergelijke wooncomplexen zegt de heer *Ten Brink*, dat hij nergens in de Bouw- en Woningverordening of in het Regeeringsreglement een fundeering heeft kunnen vinden voor het argument van den heer *Bichon*, dat in het eene geval de eigenaars van den grond de wegen aanleggen en in het andere geval de eigenaars van de huizen. Het Bestuur is niet van meening, dat het zonder meer het onderhoud van die wegen moet overnemen. Het bouwtoezicht heeft het recht den aanleg en het onderhoud van dergelijke wegen van de eigenaars te eischen alvorens bouwvergunning te verstrekken en aan dat recht zal worden vastgehouden.

De Heer *Sprockel* zegt nu, dat de gemachtigde van het Bestuur, de Heer *Mr. Jas* sprak van een misverstand, dat is ontstaan bij het Bestuur bij de lezing van de gewisselde stukken over de begrooting in behandeling. Iets misverstaan kan wel de beste overkomen; dit is thans weer gebleken. Spreker wil echter als rapporteur van de beraadslagingen in de afdeelingen hier even naar voren brengen, dat het ontstane misverstand geenszins te wijten is aan de redactie van het voorloopig of het eindverslag door de rapporteurs uitgebracht. Gelukkig kan spreker uit de woorden van den gemachtigde van het Bestuur concludeeren, dat het Bestuur terugkomt van zijne meening, uitgedrukt in de minder gelukkige passage in het antwoord naar aanleiding van het Eindverslag op dit begrootingsontwerp. Na de gedane mededeeling heeft spreker geen enkel motief om zijn stem te onthouden aan het Bestuursvoorstel.

De heer *Bichon* antwoordt den heer *Ten Brink*, dat hij niet gezegd heeft dat de eigenaren in de gevallen van toepassing van de Bouw- en Woningverordening onrechtvaardig behandeld zijn, doch dat hij slechts gevraagd heeft of het Bestuur volledig overtuigd is geheel gehandeld te hebben in overeenstemming met de opvatting van den Raad ten aanzien van het begrip schadevergoeding.

Overigens is het feit, dat eigennaren van panden in de Heerenstraat met onlangs getroffen regelingen tevreden zijn geen bewijs dat anderen, die eerder regelingen troffen, ook tevreden zijn en rechtvaardig behandeld werden.

Heeft spreker den heer *Ten Brink* goed begrepen, dan is het Bestuur van plan de bepaling van de schadevergoeding over te laten aan den rechter, aangezien de materie zoo moeilijk is. Meende spreker daaruit eerst te moeten concludeeren, dat in het verleden misschien toch niet genoeg betaald is, ten slotte heeft spr. begrepen dat het gouvernement overtuigd is altijd volledige schadevergoeding betaald te hebben in overeenstemming met de opvattingen van den Raad en dat dus geen onrecht begaan is, hetgeen hem verheugt. Spr. noodigt den Gemachtigde van het Bestuur uit hem te waarschuwen, indien hij den Gemachtigde verkeerd begrepen heeft.

Met betrekking tot den wegenaanleg zegt de heer *Bichon*, dat hij het zou betreuren indien de wegen op Rio Canario ten voorbeeld gesteld zouden worden aan alle villa complexen die op Curaçao zullen worden gebouwd, en vreest, dat wanneer dat gebeurt, de moeilijkheden in de toekomst niet van de lucht zullen zijn.

Spreker zegt, dat over het onderhoud van die wegen door den Gemachtigde van het Bestuur is opgemerkt, dat hij het recht heeft het onderhoud van die wegen te eischen en zich houdt aan de letter van de wet. Daarmede worden dus alle andere argumenten gepasseerd. Spreker hoopt echter, dat het Bestuur alsnog een tegemoetkomender houding zal aannemen.

Ten aanzien van de kwestie der autobussen antwoordt de heer *Bichon* den heer *Jas*, dat het hem verheugt dat het Bestuur in groote trekken mee gaat met zijn betoog, doch de slotsom van het Bestuur is lijnrecht in strijd met zijn eigen conclusie. Spreker gaat nog wat dieper in op zijn denkbeeld van vermindering van het aantal kleine bussen, hetgeen ook hem wenschelijk voorkomt, met behoud van het beschikbaar aantal zitplaatsen door tegelijkertijd grootere bussen op den weg te brengen.

Met betrekking tot de autobuslijnen zegt spreker dat particulier initiatief altijd te prefereeren is boven gouvernementsbeheer. Het Gouvernement zou echter in dit geval leiding kunnen geven en de zaak krachtig entameeren. Spreker heeft zijn eigen meening over deze kwestie willen geven, omdat het Bestuur gevraagd heeft een uitspraak van den Raad in deze te ontvangen.

In verband met de grondpolitiek antwoordt de heer *Bichon* den heer *Van der Drift*, dat z.i. het standpunt dat geen gouvernementsgrond verkocht moet worden ten einde speculatie te voorkomen niet van toepassing moet zijn op gronden bestemd voor arbeiderswoningbouw, uit te voeren door vereenigingen, daar het succes van hun actie in deze mede bepaald wordt door de wijze, waarop de bouwgrond verkregen wordt. Op de andere argumenten zal spreker nu niet ingaan, aangezien dit hem te ver zou zou voeren; hij hoopt echter dat er alsnog overeenstemming bereikt zal worden ten aanzien van de wijze van uitgifte van domeingronden.

In antwoord op de opmerkingen van den heer *Van der Drift* over de grondhuren zegt de heer *Bichon*, dat de door hem (spreker) genoemde prijzen algemeen bekende terreinen betreffen en geen uitzonderingsgevallen zijn. Als dan, zoo vraagt spreker, het gouvernement met zijn grondhuren zoo laag is, waarom wordt er dan niet veel meer op domeingrond dan op de dure particuliere gronden gebouwd? Spreker's antwoord is: die hooge prijzen voor particuliere terrein worden in werkelijkheid niet betaald. De werkelijk betaalde prijzen voor dergelijke terreinen moeten lager liggen dan de gouvernementsprijzen voor domeingrond.

Spreker zegt nogmaals, dat het een feit is dat de hooge grondprijzen belemmerend werken op den volkswoningbouw, en hij vertrouwt dat het gouvernement ter wille van den zoo noodzakelijken woningbouw zijn prijzen ten spoedigste zal willen herzien.

Verder zegt spreker, dat hij een rechtvaardige en goede zaak bepleit, doch dat het moeilijk blijkt die argumenten te vinden die sterk genoeg zijn om het Bestuur te overtuigen. Spreker wijst er nog op, dat indien particulieren de door hem genoemde particuliere terreinen tegen gouvernementshuren zouden verhuren, er van woekerwinst gesproken zou mogen worden.

De heer *Capriles* bedankt den Heer *Jas*, gemachtigde van het Bestuur, voor de door hem gegeven inlichtingen

omtrent het verkeersvraagstuk en zal gaarne gebruik maken van diens aanbod om de quaestie persoonlijk met hem te komen bespreken.

Als mede-rapporteur onderschrijft de heer *Capriles* gaarne hetgeen zooeven door den heer *Sprock*el te berde is gebracht.

De heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, antwoordt thans op de vraag van den heer Bichon, dat hij ook niet begrijpt waarom er meer op particulier dan op domeingrond gebouwd wordt. Het Gouvernement kan niet anders doen dan zijn prijzen concurreerend stellen en doet dat ook. Mocht het blijken, dat in de toekomst een dalende lijn in grondprijzen zich blijft handhaven, dan is het niet onmogelijk dat het Bestuur hierin zal volgen. Spreker toont aan, dat de door hem genoemde hoogere huren gronden betreffen van een zekere welstandsgrens, terwijl de laagste prijzen gelden voor terreinen bestemd voor volkswoningbouw, waarvan de huren zelfs geen 5 cent per M^2 bedragen.

De Heer *Jas*, Procureur-Generaal, zegt, dat het Bestuur inzake de bussen-kwestie inderdaad gevraagd heeft naar de meening van den Raad en hij dankt den heer *Bichon* voor de gegeven uiteenzettingen. Het Bestuur kon zijn standpunt niet bepalen voor deze meening was bekend gemaakt.

De heer *Bichon*, terugkomend op het antwoord van den Heer *Van der Drift*, zegt, dat het hem verheugt te vernemen, dat er een kans is, dat de huurprijzen voor domeingrond omlaag gaan. Spreker zal trachten meerder materiaal te verzamelen ten bewijze, dat het tijd is, dat deze huurprijzen omlaag gaan.

Hierop antwoordt de heer *Van der Drift*, dat hij genoodzaakt is de blijdschap van den Heer *Bichon* te temperen, aangezien hij geen toezegging heeft gedaan, doch alleen gezegd heeft, dat de kans niet uitgesloten is, dat de huurprijzen van domeingrond omlaag gaan, waarop ten slotte de Heer *Bichon* aantoont, dat hij dit zoo ook begrepen heeft.

De heer *Sprockel* zegt, dat er hedenavond lang en breed is gesproken over het verkeersvraagstuk. Hij zou er op willen wijzen, dat het standpunt van den heer *Bichon* inzake de vervanging van de kleine bussen door groote niet het standpunt is van den Raad. Zelf is hij niet zoo'n voorstander van groote bussen, o.a. omdat bij een verkeer met deze bussen het veel langer zal duren voor dat men zijn bestemming bereikt tengevolge van het feit, dat deze bussen niet zoo gauw volraken als een kleine bus en daarom langer op hun standplaats zullen blijven wachten op passagiers.

Daar niemand meer het woord verlangt gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Nadat de heer *Sprockel* bij onderdeel 6o. van het eenig artikel met genoegen geconstateerd heeft, dat de mogelijkheid geopend wordt, dat arbeiders geschikte huizen zullen krijgen ter bewoning, met het vooruitzicht om na verloop van tijd eigenaar ervan te worden en de hoop uitspreekt, dat het Gouvernement op den ingeslagen weg zal voortgaan om de vereenigingen, die huizenbouw nastreven, te blijven steunen, wordt het eenig artikel, waaruit het ontwerp bestaat, alsmede het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aangezien niets meer te verhandelen is en geen der leden meer het woord verlangt, sluit de *Voorzitter* de vergadering na de heeren gemachtigden van het Bestuur voor hunne aanwezigheid en gegeven inlichtingen te hebben bedankt.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag den 2den December 1936 des avonds te acht ure.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. H. Sprockel, David Capriles, Ernesto C. Martijn, S. A. Senior, R. R. Muskus*, zoomede de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *Mr. P. J. J. van den Biesen, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, S. A. L. Maduro, A. P. A. van Leeuwen, J. de J. Arends* en *C. N. Winkel.*

De *Voorzitter* opent de vergadering en heet den Heer *Ernesto C. Martijn* na diens lange afwezigheid welkom en spreekt de hoop uit dat de Heer *Martijn* weer met nieuwe moed aan de beraadslagingen van den Raad zal deelnemen.

De *Voorzitter* deelt mede dat de notulen van de vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en in een volgende vergadering ter goedkeuring van de leden zullen worden voorgelegd.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depeche van den 28sten November 1936 no. 7010a, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen, welk stuk op voorstel van den *Voorzitter* naar de afdeelingen wordt verwezen.

2o. een gouvernements-depeche van den 28sten November 1936 no. 9709, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao ter betere bescherming van minderjarigen, welk stuk op voorstel van den *Voorzitter* naar de afdeelingen wordt verwezen.

3o. een gouvernements-depeche van den 28sten November 1936 no. 9924, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de artikelen 270, 276 en 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtvordering, welk stuk op voorstel van den *Voorzitter* naar de afdeelingen wordt verwezen.

Hierop stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 18den Juni 1903 (P. B. No. 39) houdende algemeene bepalingen omrent de wijze waarop de verzending van geld door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden (1936—1937-11) en opent de algemeene beraadslagingen.

Daar niemand het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1, en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde van behandeling komt daarna de ontwerp-verordening tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 (1936—1937-18) en opent de *Voorzitter* de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand het woord verlangende sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 12.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 15n December 1936 des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *J. H. Sprockel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *S. A. L. Maduro*, *E. C. Martijn*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier.

AFWEZIG: de Heeren *R. R. Muskus*, *David Capriles*, *S. A. Senior*, *J. de J. Arends*, *A. P. A. van Leeuwen* en *C. N. Winkel*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en dat deze in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de heeren zullen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depeche dd. 10 December 1936 No. 5933, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving (1936—1937-23).

2o. een gouvernements-depeche dd. 15 December 1936 No. 10293, waarbij den Raad worden aangeboden twee ontwerp-verordeningen t.w.:
   a. tot wijziging en aanvulling van de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1) (1936—1937-25);
   b. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 45) tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen (1936—1937-26).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten de sub 1o. en 2o. genoemde ontwerp-verordeningen naar de Afdeelingen te verwijzen.

Aangezien niemand verder het woord verlangt, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 13.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag den 29n December 1936 des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, S. A. Senior, J. H. Sprockel, Mr. P. J. J. van den Biesen, David Capriles, Ernesto C. Martijn, R. R. Muskus*, leden, en *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier.

ZOOMEDE: de Heeren *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van financien, en *Dr. C. Süthoff*, Voorzitter van de Commissie van Wetgeving, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *C. N. Winkel, J. de J. Arends, S. A. L. Maduro* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk zijn verschenen, en dat zij in een volgende vergadering ter goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depeche van den 28n December 1936 No. 10427, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Zegelverordening 1908 (1936—1937-27);

2o. een gouvernements-depeche van den 29n December 1936 No. 5933, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2n Ocober 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28);

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten beide ontwerp-verordeningen in deze vergadering in behandeling te nemen.

3o. een gouvernements-depeche van den 29n December 1936 No. 5933, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao de heeren Administrateur van financien en Voorzitter van de Commissie van Wetgeving heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2n October 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet de gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die zij zullen meenen te moeten verstrekken.

Hierop stelt de *Voorzitter* achtereenvolgens aan de orde van behandeling:

1. de ontwerp-verordening tot wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling (1936—1937-19) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen I tot en met XI, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2. de ontwerp-verordening tot wijziging van de artikelen 270, 276 en 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (1936—1937-20).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

Daar niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 tot en met 4, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hooldelijke stemming aangenomen.

3. de ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen (1936—1937-21).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

Daar niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 en 2, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

4. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao ter betere bescherming van minderjarigen (1936—1937-22).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

Daar niemand hierbij het woord verlangt, wordt over-

gegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 tot en met 6, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

5. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1) (1936—1937-25).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

Daar niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 en 2, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

6. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 45) tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen (1936—1937-26).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

Daar niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 en 2, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijk stemming aangenomen.

7. de ontwerp-verordening tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering en de Zegelverordening 1908 (1936—1937-27).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

Daar niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 tot en met 4, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

8. de ontwerp-verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2n October 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen (1936—1937-28).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

De Heer *Sprockel* vraagt het woord en zegt, dat er met het oog op het tijdstip van indiening van dit ontwerp geen tijd was om de zaak te bestudeeren en beveelt daarom aan om de vergadering te schorsen, het ontwerp in de afdeelingen te bespreken en daarna in de openbare vergadering te behandelen.

De *Voorzitter* zegt het eens te zijn met den heer *Sprockel*, dat het onderwerp van zoodanig belang is, dat er eene ernstige gedachtenwisseling vooraf moet gaan aan de openbare behandeling.

De *Ondervoorzitter* merkt op, dat wanneer het ontwerp naar de afdeelingen wordt verwezen er een voorloopig, eventueel eindverslag op moet komen, waarvoor dan geen tijd zal zijn, tenzij men de behandeling ervan uitstelt.

De Heer *Martijn* stelt voor het ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen.

De Heer *Senior* zegt, dat men, als de vergadering geschorst wordt, het ontwerp eerst aan eene bespreking kan onderwerpen en bij die bespreking kan uitmaken of men het direct in behandeling zal nemen dan wel naar de afdeelingen zal verwijzen.

De heer *Martijn* trekt hierop zijn voorstel terug.

Hierop schorst de *Voorzitter* de vergadering voor een kwartier.

Na verloop van een kwartier heropent de *Voorzitter* de vergadering en daarmede de algemeene beraadslagingen over de ontwerp-verordening in behandeling.

De heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, bedankt, mede namens zijn mede-gemachtigde den heer *Süthoff*, den *Voorzitter* voor de tot hen gerichte woorden van welkom, en motiveert het voorstel van het Bestuur met eene verwijzing naar het Voorloopig Verslag op het ontwerp houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving, waarbij de suggestie is gedaan om de bestaande regeling te verlengen.

Aangezien uit de besprekingen, zooeven buiten de vergadering gehouden en waaraan spreker alsmede de heer *Süthoff* deel hebben genomen, gebleken is, dat de leden bezwaar hebben tegen het ontwerp in behandeling, stelt de heer *Van der Drift* naar aanleiding van het hiervoren besprokene voor om het ontwerp als volgt te wijzigen:

a. uit het intitule de woorden „aanvulling en" te laten vervallen en de woorden „vier maanden" te vervangen door „een maand";
b. uit de considerans de woorden „met eenige bepalingen aangevuld" te laten vervallen en de woorden „vier maanden" te vervangen door „een maand";
c. artikelen I tot en met III te laten vervallen;
d. artikel IV te veranderen in artikel I en dit te doen luiden: „Het 2e lid van artikel 9 der verordening van den 2n October 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen wordt gelezen: „Zij vervalt, behalve ten aanzien van de begane strafbare feiten, met ingang van 1 Februari 1937."
e. artikel V te veranderen in artikel II en dit te doen luiden: „Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging."

De *Voorzitter* brengt hierna het ontwerp, zooals door den Administrateur van financien voorgesteld, in behandeling.

Achtereenvolgens worden artikelen I en II, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* bedankt thans de heeren gemachtigden voor de door hen verstrekte inlichtingen, waarna dezen de vergaderzaal verlaten.

Bij de rondvraag vraagt de heer *Sprockel* het woord en stelt de volgende motie voor:

„De Koloniale Raad,

Overwegende, dat sedert de z.g. devaluatie van den gulden op 27 September ll. de prijzen van de eerste levensbehoeften verhoogd zijn;

dat de arbeider meer dan anderen de gevolgen van die prijsstijging in zijn nadeel ondervindt;

dat het billijk geacht mag worden, voornamelijk met

het oog op de omstandigheid, dat deze groep loontrekkenden in dezen tijd van het jaar meer kosten moeten maken dan anders, hun in die meerdere kosten eene tegemoetkoming te geven;

Noodigt het Bestuur uit aan al zijne arbeiders, die op 31 December a.s. in dienst zijn en niet meer dan *f* 4.— per dag verdienen, een extra weekloon uit te betalen op 31 December 1936 of op den daarop volgenden betaaldag, en keurt bij voorbaat de uitgaven goed, die het Bestuur te dien einde zal maken, en gaat over tot de orde van den dag."

De heer *Muskus* motiveert zijn stem tegen het voorstel-*Sprockel* op grond van de onbillijkheid, die erin gelegen is wanneer het Gouvernement er toe overgaat eene extra vergoeding te geven, aan arbeiders, die op 31 December 1936 in dienst zijn, omdat het kan gebeuren, dat zij, die het geheele jaar doorgewerkt hebben, en om de een of andere reden ontslagen zijn, niets, terwijl degenen die pas in dienst zijn genomen, wel krijgen.

De *Voorzitter* zegt, dat hij zijn stem niet kan geven aan het voorstel-*Sprockel*, omdat hij principieele bezwaren heeft, dat de Koloniale Raad de Lands middelen aanwendt om geschenken te geven aan welk deel ook van de bevolking. Het is waar, dat door de devaluatie het levenspeil is gestegen, maar die stijging is zeker zeer geleidelijk geschied. Bij elke periode van „boom" of depressie zullen de prijzen van levensbehoeften stijgen of dalen, waardoor het levenspeil ook geregeld wordt. Wanneer de prijzen zich in dalende lijn bewegen, zooals geschied is hier te lande gedurende de depressie jaren 1930—32 en bij de devalutie van den dollar in 1933, toen de loonen ook niet onmiddellijk verlaagd, maar zeer geleidelijk en slechts vele maanden later, waardoor de arbeiders ook geprofiteerd hebben van zeer laag levenspeil gedurende langen tijd.

Ook ten aanzien van de praktische toepassing van het voorstel bestaan groote bezwaren. De arbeiders werken niet in vasten dienst; er zijn velen, die langen tijd in dienst van het Gouvernement hebben gewerkt en thans juist niet en dus niets zullen krijgen, terwijl anderen weer pas in dienst zijn gekomen en het wel krijgen, wat zeker niet billijk kan worden beschouwd.

Het voorstel-*Sprockel* in stemming gebracht wordt aangenomen met vijf tegen vier stemmen.

Voor stemmen de heeren *Sprockel, Van den Biesen, Capriles, Martijn* en de *Ondervoorzitter;* tegen de heeren *Bichon van Ysselmonde, Senior, Muskus* en de *Voorzitter*.

Aangezien niets meer te verhandelen is en geen der leden het woord verlangt, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 14.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag den 26sten Januari 1937, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *R. R. Muskus*, *J. de J. Arends*, *C. N. Winkel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *S. A. L. Maduro*, *Ernesto C. Martijn*, *David Capriles*, *J. H. Sprockel*, *S. A. Senior*, en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, en *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier.

ZOOMEDE: de heer *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van financien, gemachtigde van den Gouverneur.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en in een volgende vergadering ter goedkeuring aan de leden zullen worden voorgelegd.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een telegram dd. 13 Januari 1937 van den Kamerheer van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, luidende: „Koninklijk bruidspaar betuigt kolonialen raad Curaçao hartelijk dank gewaardeerde gelukwenschen".

De *Voorzitter* zegt hierbij, dat hij gemeend heeft namens den Kolonialen Raad een telegram van gelukwenschen te zenden aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en Zijne Doorluchtige Hoogheid Prins Bernhard ter gelegenheid van Hoogstderzelver huwelijk, waarop het bovenstaand antwoord is gekomen.

2o. een gouvernements-depeche van den 26n Januari 1937 No. 10227, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937. (1936—1937-24)

3o. een gouvernements-depeche van den 26n Januari 1937 No. 5933, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging. (1936—1937-29).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten beide ontwerp-verordeningen naar de Afdeelingen te verwijzen.

4o. een gouvernements-depeche van den 19n Januari 1937 No. 9231, waarbij den Raad, naar aanleiding van de in het Voorloopig verslag naar aanleiding van de Nota van Wijzigingen art. B gemaakte opmerkingen (gedrukte stukken 1936—1937-9) wordt medegedeeld, dat de desbetreffende materie de aandacht van het Bestuur heeft.

Deze depeche wordt voor kennisgeving aangenomen.

5o. twee verzoekschriften van gelijken inhoud, onderteekend door verschillende ingezetenen van Curaçao, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de invoerrechten op bier, welke in 1931 met 100% werden verhoogd, als een der middelen om de Curaçaosche begrooting sluitend te maken (vide Memorie van toelichting dd. 26 Juni 1931) thans, nu de bedoelde begrooting weder een batig saldo aanwijst, zoo spoedig mogelijk weder op het vóór 1 Juli 1931 geldende tarief dienen te worden teruggebracht, althans aanmerkelijk verlaagd dienen te worden en den Raad wordt verzocht het verzoek te willen overwegen en een dienovereenkomstig voorstel bij het Bestuur van het Gebiedsdeel te willen indienen.

6o. twee verzoekschriften van dezelfde strekking als de onder 5o. hierboven bedoelde, onderteekend door verschillende ingezetenen van Aruba.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten de onder 5o. en 6o. bedoelde verzoekschriften te stellen in handen van de commissie voor de verzoekschriften.

7o. een gouvernements-depeche van den 23n Januari 1937 No. 9218, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den heer Administrateur van Financien gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen over de navolgende ontwerpen-verordeningen:

a. tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. & D. 1908" (P. B. No. 33);
b. tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine;
c. tot wijziging van de Gedistilleerd-verordening 1908;
d. tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij zal meenen te moeten verstrekken.

Hierop stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van het wetboek van strafvordering voor de kolonie Curaçao (P. B. 1914 No. 21) en van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtvordering (P. B. 1931 No. 50) (1936—1937-9) en opent de algemeene beraadslagingen.

Daar niemand het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1, 2, 3 en 4, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel,

zooals gewijzigd en aangevuld bij Nota van Wijzigingen, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33) (1936—1937-12) en opent de algemeene beraadslagingen.

Daar niemand het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Artikel 1 wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 2 stelt de Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, voor om dit artikel te doen luiden: „Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging."

Spreker zegt, dat met het oog op den korten tijd, die den datum van 1 Februari voorafgaat, het niet wel doenlijk is deze verordening met ingang van 1 Februari a.s. in werking te laten treden, doch dat hij gaarne de toezegging wil doen om deze zoo spoedig mogelijk na 1 Februari in werking te laten treden.

Achtereenvolgens worden artikel 2, zooals hierboven gewijzigd, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde van behandeling is thans de ontwerpverordening tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine (1936—1937-13).

De Heer *Senior* stelt voor om dit ontwerp het laatst te behandelen omdat naar zijne overtuiging de stem van verschillende zijner medeleden afhankelijk zal zijn van het al of niet goedkeuren van het ontwerp loodsdienst en loodsgelden.

Hierop antwoordt de Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, dat voor het Bestuur hetzelfde geldt doch in tegenovergestelde richting. Wanneer namelijk dit ontwerp niet wordt aangenomen, zal het Bestuur bezwaar hebben tegen de vaststelling van de andere verordeningen.

Het voorstel-*Senior* wordt met algemeene stemmen aangenomen.

De *Voorzitter* stelt alsnu aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van de Gedistilleerdverordening 1908 (1936—1937-14), en opent de algemeene beraadslagingen.

Daar niemand het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Artikel 1 wordt zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 2 stelt de Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, om dezelfde reden als bij het vorig ontwerp door hem aangevoerd voor, om dit artikel te doen luiden: „Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging."

Achtereenvolgens worden hierna artikel 2, zooals hierboven gewijzigd, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde van behandeling komt thans de ontwerpverordening tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (1936—1937-16.)

De *Voorzitter* opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Sprockel* verkrijgt het woord en zegt, dat blijkens het Voorloopig Verslag op dit ontwerp een lid te berde heeft gebracht, dat de devaluatie bereids een voordeel voor de meeste scheepvaartmaatschappijen heeft gebracht en nadeelig is voor het Gouvernement. De scheepvaartmaatschappijen daareven bedoeld berekenen immers haar vracht in vreemd geld, terwijl aan den anderen kant het Gouvernement meer ten koste moet leggen aan zijne bemoeiingen, omdat de gulden in waarde is gedaald. Het lid aan het woord stelde dan ook de vraag of bij de waardeering der voorstellen in dit ontwerp vervat daarmede geen rekening zou moeten worden gehouden.

Hierop heeft het Bestuur bij zijn Memorie van Antwoord geantwoord, dat het de meening van het lid, dat te kennen gaf dat de devaluatie een voordeel bracht voor de meeste scheepvaartmaatschappijen, deelt en dat het doel van het ontwerp, de havens van Curaçao voor de scheepvaart aantrekkelijker te maken, hiermede eigenlijk, op andere wijze reeds bereikt is.

Wat nu, zegt spreker, is logischer dan dat men verwacht zou hebben, dat het Bestuur het ontwerp althans ten aanzien van de verlaging der tarieven zou hebben ingetrokken. Maar dit is niet gebeurd. Het antwoord van het Bestuur heeft spreker niet bevredigd. Spreker begrijpt, dat het bestuur met het ontwerp naast het voor de scheepvaart aantrekkelijker maken van Curaçao, tevens beoogt aan de scheepvaartmaatschappijen, die in de tegenwoordige tijden een harden dobber op financieel gebied meemaken, eenigszins tegemoet te komen. Door de devaluatie ondervonden scheepvaartmaatschappijen reeds een voordeel.

Spreker kan niet aannemen, dat de schepen, die Curaçao thans aandoen, er niet meer zullen komen indien het onderhavige ontwerp wordt verworpen. De schepen, die vóór de devaluatie van den gulden Curaçao aandeden, zullen na de devaluatie ook blijven komen, zonder dat de haven door verlaging der tarieven aantrekkelijker wordt gemaakt. Aangezien het ontwerp naar zijn meening niet in het belang van Curaçao is, zal hij zijn stem eraan onthouden.

De Heer *Martijn* verkrijgt thans het woord en zegt het volgende.

Mijnheer de Voorzitter:

Ik heb, wegens afwezigheid, de kwestie verlaging loodsgelden, niet in dezen Raad kunnen behandelen samen met mijne geachte medeleden, van het begin af.

Als ik goed ben ingelicht, dan wou men indertijd onze loodsgelden verlagen alleen en uitsluitend omdat onze gulden nog op de goude basis stond.

Sindsdien is de gulden gedevalueerd! Wat voor reden hebben wij dus om onze loodsgelden te verlagen? De vreemde schepen die de havens van Curaçao aandoen en die wij indertijd zouden helpen met verlaging der loodsgelden, hebben door de devaluatie vanzelf een voordeel gekregen van 20%, wat gelijk staat met een verlaging van 20%, waarvoor men indertijd streed. Een verlaging nu, is, volgens mijn bescheiden meening niet noodig, en als wij niettemin er toch toe over gaan, dan beschouw ik het gewoonweg als het te niet doen van een gezonde bron van inkomsten. Voordeel hiervan ondervindt het gebiedsdeel niet; het voordeel wordt uitsluitend getrokken door de vreemde stoomvaartmaatschappijen wier schepen onze havens aandoen. En wat de zaak nog gekker maakt is, dat terwijl wij bezig zijn voordeel op voordeel te ge-

ven aan die maatschappijen, deze overgegaan zijn intusschen om hun passagegelden van 15 tot 20% te verhoogen. Bovendien, hebben die maatschappijen de bekende *landingcharges* van $ 1.20 per ton lading die ze berekenen op bijna alle ladingen die ze hier lossen, nog niet verlaagd, ondanks de devaluatie. Mij is de laatste tijd een paar maal door kapiteins van zeeschepen gezegd, dat ze onze loodsgelden zooals ze nu zijn, niet hoog vinden. Om boven aangehaalde redenen, wensch ik daarom uitdrukkelijk hier te verklaren, dat ik tegen de verlaging der loodsgelden ben.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter!

De Heer *Senior* wil laten uitkomen, dat het door den heer *Martijn* genoemd bedrag van $ 1,20 uitsluitend betreft onkosten verbonden aan het vervoeren van de lading van een schip naar een der douaneloodsen, inclusief 5 dagen entrepot-huur. Vroeger werd de lading op de werf, waar het schip loste, aan de belanghebbenden afgegeven, maar thans geschiedt de afgifte van uit den douaneloods, en hieraan zijn kosten verbonden.

De Heer *Van den Biesen* sluit zich geheel aan bij de door zijne medeleden *Sprockel* en *Martijn* naar voren gebrachte argumenten er op wijzende, dat het Bestuur het argument van devaluatie zelf aan de hand doet, en wil hieraan nog het volgende toevoegen, ter motiveering van zijn stem tegen het ontwerp. Men wil zoo gaarne de kosten voor de scheepvaart in de haven zoo laag mogelijk houden, teneinde de concurrentie met omliggende havens te kunnen doorstaan. Spreker meent, dat het verschil in kosten voor het binnenloopen van de haven van Curaçao en die in andere havens niet zoo groot is, omdat daar zooveel andere kosten zijn, die in Curaçao niet bestaan. Behalve tengevolge van de devaluatie van den gulden is er een zekere welvaart voor de scheepvaart te bespeuren, doordat de schepen thans volle ladingen medekrijgen. Het bedrag van *f* 160.000.— dat 's Lands kas door de verlaagde tarieven zal moeten derven is op zich zelf niet weinig, maar, wanneer men dit bedrag verdeelt over verschillende schepen, die de haven van Curaçao aandoen, beteekent de verlaging per schip niet zóó veel, dat zij onze haven behoeven te mijden, wanneer de tarieven ongewijzigd blijven.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* zegt thans niet te weten hoe hij het heeft.

Terwijl in de gewisselde stukken betreffende het in behandeling zijnde ontwerp de Raad aan het Bestuur vraagt om de verordening met ingang van 1 Februari a.s. te doen in werking treden, laten thans drie zijner medeleden hun stem hooren tegen het ontwerp. Blijkbaar zijn deze leden van gedachten veranderd. Spreker wil zich afvragen of de gedachtengang van de leden zoo juist aan het woord wel juist is en komt tot de volgende meening. De heer *Sprockel* heeft gezegd, dat door de devaluatie de scheepvaartmaatschappijen reeds eenig voordeel hebben gehad, zoodat het doel, dat het ontwerp beoogt, reeds bereikt is. Men vergete niet, dat de scheepvaartmaatschappijen een harden strijd moeten voeren om het hoofd boven water te houden; vandaar dat over de geheele wereld aan deze maatschappijen van regeeringswege financieele steun wordt verleend. Daarom is spreker het zeer eens, dat, nu Curaçao zich eene opoffering kan getroosten, men de scheepvaart helpt door hare kosten te verlichten; ook al is eenige verlichting reeds verkregen door de devaluatie van den gulden; zulks is een plicht van het Bestuur en in 's Lands belang. Hij meent, dat met het oog op de financien het niet mogelijk is verder te gaan dan hetgeen belichaamd is in het ontwerp anders zou dit zeker moeten gebeuren. De Raad heeft er zelf bij het Gouvernement op aangedrongen de loodsgelden te verlagen, in de meening zoowel de belangen van Curaçao als die van de scheepvaart daarmede te dienen. Toen in het begin van den malaise tijd het noodig was 's Lands kas te steunen is men er toe overgegaan eenige heffingen te verhoogen, waaronder de loodsgelden en het accijns op gedistilleerd. Nu de inkomsten van 's Lands kas wat ruimer vloeien komen deze twee heffingen het eerst in aanmerking voor verlaging. Spreker is het niet eens met den heer *Sprockel*, dat men door de devaluatie voor de scheepvaart reeds bereikt heeft wat men wilde. Hij gaat verder en zegt, dat zelfs door het aannemen van het ontwerp in quaestie men nog niet bereikt heeft wat men wil, n.l. de haven van Curaçao een zoo goedkoop mogelijke haven te maken. Het argument voor verlaging is derhalve naar zijn oordeel nog altijd volkomen van kracht.

Het is niet juist, dat de verlaging alleen de scheepvaartmaatschappijen ten goede komt; spreker is er van overtuigd, dat wanneer de tarieven van verschillende op de scheepvaart drukkende lasten worden verlaagd, er meerdere schepen Curaçao zullen aandoen, wat het eiland ten goede komt. Bij eene vergelijking van Curaçao met andere havens mag zeker niet uit het oog worden verloren, dat Curaçao een mooie haven heeft, hetgeen een groot voordeel biedt. Maar wanneer de lasten voor de scheepvaart te zwaar zijn zal Curaçao niet kunnen profiteeren van zijn mooie haven. Spreker wijst er voorts op dat de verlaging in de eerste plaats aan de Nederlandsche scheepvaartmaatschappijen ten goede komt en dat daarmede dus een Nederlandsch belang gediend wordt.

De *Voorzitter* zegt, dat er, na het betoog van den heer *Bichon*, geen reden meer bestaat om het ontwerp in bescherming te nemen, doch hij wil het volgende zeggen om zijn stem voor het ontwerp te motiveeren. Nog eenige maanden geleden heeft den Raad gevraagd om voorstellen te doen tot verlaging van eenige posten op de begrooting der middelen, die op Curaçao in het algemeen drukten. Toen reeds was gebleken, dat de middelen ruimschoots vloeiden. Het Bestuur heeft toen gevraagd welke belastingen in de eerste plaats voor verlaging in aanmerking zouden komen. Het bedrag van 5 ton, hetwelk het Bestuur bereid was aan inkomsten te derven, werd gesplitst in loodsgelden, accijns op gedistilleerd, dienstverleening door de douane en invoerrecht op eenige eerste levensbehoeften. Er is geen sprake van geweest met de verlaging der loodsgelden alleen te beoogen een bepaalde scheepvaartmaatschappij te begunstigen, doch wel die lasten te verminderen voor de scheepvaart in het algemeen, die altijd voor Curaçao van groot belang blijkt te zijn. Spreker vindt de pertinente bewering van den heer *Sprockel*, dat de schepen Curaçao altijd zullen blijven aandoen, wel wat gewaagd. Zulks kan waar zijn, maar het kan ook anders uitloopen. Hij is met den heer *Bichon* van meening, dat met de devaluatie het doel, dat met het ontwerp beoogd wordt, niet bereikt is.

Waar de heer *Van den Biesen* eene vergelijking maakt tusschen de kosten van de scheepvaart op Curaçao en die in andere havens, zegt de *Voorzitter*, dat hij kort geleden uit een staat door de Kamer van Koophandel opgemaakt heeft gezien, dat de kosten op Curaçao zeer hoog zijn en dat Curaçao ook die andere kosten, die de andere havens zouden hebben, heeft.

De *Voorzitter* zegt ten slotte zich te vereenigen met het betoog van den heer *Bichon* en wil met nadruk bij zijne medeleden er op aandringen om voor het ontwerp te stemmen.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, bedankt den *Voorzitter* voor de tot hem gerichte welkomstgroet en zegt in antwoord op de vraag in het Eindverslag gesteld om de restrictie gemaakt ten aanzien van touristenschepen te laten vervallen, dat die restrictie naar het oordeel van het Bestuur moet blijven bestaan om niet in conflict te komen met de schepen, die geregeld op Curaçao varen en die ook op verschillende reizen in het jaar touristenreizen maken.

Hij heeft met aandacht de verschillende heeren, die aan het woord zijn geweest, zoowel de voor- als de tegenstanders gevolgd. Hij kan met zijn beantwoording kort zijn. Hij neemt niet *al* de argumenten door de voorstanders van het ontwerp naar voren gebracht over. De vier ontwerpen, heden avond in behandeling, maken als het ware één geheel uit, en zijn ingediend om eene gedane toezegging na te komen.

Wat de verlaging der loodsgelden betreft is het Bestuur van meening, dat het devaluatie-percentage niet van dien aard is dat het ontwerp niet te handhaven zou zijn. Wil de Raad het ontwerp afstemmen, dan zal het Bestuur zich er niet tegen verzetten.

De Heer *Sprockel* zegt, naar aanleiding van hetgeen de *Voorzitter* naar voren bracht, dat de Raad zich bereid verklaarde, toen er eenige welvaart viel te constateeren, om de door den *Voorzitter* aangehaalde belastingen af te schaffen; dit geschiedde vóór de devaluatie; aangezien echter door de devaluatie het doel reeds bereikt werd, was het volgens spreker niet noodig de voormelde stappen te nemen.

Met zijn bewering, dat de schepen op Curaçao zullen blijven komen heeft spreker niet willen zeggen, dat alle schepen dit zouden doen. Hij blijft van meening, dat er niet vele schepen zullen zijn, die Curaçao zullen mijden als de verlaging der loodsgelden niet zal plaats vinden. Wanneer men de belangen van de scheepvaart en die van Curaçao tegen elkaar afweegt, zal Curaçao in het nadeel blijken te komen door de verlaging. Het doel was om de scheepvaart eenigszins tegemoet te komen; die tegemoet koming heeft de scheepvaart door de devaluatie reeds ondervonden, laat Curaçao dan eerst afwachten en niet verder steun verleenen met derving van inkomsten. Spreker is het niet eens met zijn medelid *Bichon*, dat het argument voor verlaging even urgent was voor als na de devaluatie.

Spreker haalt aan hetgeen in de Memorie van Toelichting op het zoo juist ingediende ontwerp suppletoire begrooting voor 1937 is gezegd en wel:

„De wijziging van den monetairen toestand sedert 26 September jl. heeft eene dusdanige stijging van de kosten van levensonderhoud veroorzaakt dat het niet slechts billijk maar ook noodzakelijk voorkomt de salarissen van ambtenaren te herzien en de arbeidsloonen te verhoogen. Het aangevraagde krediet dient om, ter vermijding van overschrijding der diverse begrootingsartikelen, de uit de verhooging voortvloeiende extrakosten te bestrijden."

Het benoodigd bedrag wordt gevonden door de extra uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds te verminderen met een gelijk bedrag.

Spreker concludeert hieruit dus, dat het geld er niet is. Het argument van voor de devaluatie is dus niet honderd procent van kracht als na de devaluatie. De bewering, dat de verlaging der loodsgelden voor een groot deel ten goede komt aan Nederlandsche scheepvaartmaatschappijen, heeft betrekking op twee maatschappijen, n.l. de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij en de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij. Laatstgenoemde maatschappij heeft reeds een voordeel bij de heffing van loodsgelden, zoodat het voordeel alleen blijft voor eerstgenoemde maatschappij. Spreker kan niet ontkennen, dat de verlaging is toegezegd, doch acht haar niet in het belang van Curaçao.

De Heer *Van den Biesen* merkt op, dat het voorloopig verslag spreekt van één lid, waar gezegd wordt, dat de devaluatie bereids een voordeel voor de meeste scheepvaartmaatschappijen heeft gebracht en nadeelig is voor het Gouvernement. Hij is bij de behandeling van het ontwerp in de afdeeling niet tegenwoordig geweest wegens dienstreis, anders zou hij zeker meegegaan zijn met dat eene lid.

Waar een geleidelijke welvaart bij de scheepvaart valt te constateeren, is spreker van oordeel, dat men best kan wachten met de verlaging van loodsgelden; temeer als men nagaat wat de schepen in vreemde havens moeten betalen.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* zegt met genoegen van den gemachtigde van het Bestuur vernomen te hebben dat niet alleen de gedane toezegging een rol heeft gespeeld bij het handhaven van het ontwerp in behandeling, maar dat ook het devaluatiepercenage niet van dien aard is dat het ontwerp behoort te worden ingetrokken.

Met den *Voorzitter* is de heer *Bichon* het eens, dat Curaçao voor een belangrijk deel moet bestaan van de scheepvaart. Daarom moet de haven zoo aantrekkelijk mogelijk gemaakt worden. Dit geldt trouwens in het algemeen: Curaçao moet zoo aantrekkelijk zijn dat nieuwe ondernemingen zich vestigen en gevestigde ondernemingen blijven. Dit is van het allerhoogste belang. De aanneming van het ontwerp brengt voor Curaçao een voordeel met zich en daarom zal hij gaarne zijn stem eraan geven.

De Heer *Martijn* wil aanteekenen, dat gedurende de behandeling van het ontwerp in de afdeelingen, hij niet op Curaçao aanwezig was.

Aangezien niemand meer het woord verlangt gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 tot en met 8, en wel artikelen 1, 5 en 8, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 9 stelt de heer *Bichon van Ysselmonde* voor om het criterium welke schepen niet als touristenschepen worden aangemerkt uit dit artikel te lichten.

Het doel van de heffing van minder loodsgeld van touristenschepen is immers eene tegemoetkoming aan die schepen, teneinde een bezoek aan de haven te bevorderen. Het zal meermalen gebeuren, dat een touristenschip meer dan 5 passagiers aanbrengt, waardoor het niet onder de gunstige bepaling van artikel 9 komt te vallen. Spreker vraagt zich af of dit wel redelijk is, aangezien de schepen er toch komen uitsluitend voor de touristen en niet om die enkele passagiers te brengen.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, zegt, dat het Bestuur overwegende bezwaren heeft om die restrictie weg te laten. Er moet een grens zijn. Spreker meent, dat deze bepaling geen bezwaar zal opleveren voor de touristenschepen om Curaçao aan te doen.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* meent, dat de bezwaren van het Bestuur wellicht te ondervangen zijn door het aantal van 5 passagiers te veranderen in bijv. 15.

De Heer *Van der Drift* zegt, dat het Bestuur niet bereid is om het aantal van 5 te veranderen.

De Heer *Bichon* trekt zijn voorstel in.

Achtereenvolgens worden artikelen 9, 10 en 11, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, 12 (nieuw), 13 t/m 16, 17 en 18 (oud 16 en 17) zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen , 19 tot en met 30 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 31 stelt de Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, voor om het artikel te doen luiden: „Deze verordening treedt in werking op den dag na dien harer afkondiging."

Hierna worden artikel 31, zooals gewijzigd, het intitule en de considerans zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Op voorstel van den Heer *Sprockel* wordt het ontwerp in zijn geheel in stemming gebracht en aangenomen met 9 tegen 4 stemmen.

Voor stemmen de Heeren *Bichon van Ysselmonde, Muskus, Arends, Winkel, Maduro, Capriles, Senior, Van Leeuwen* en de *Voorzitter;* tegen stemmen de Heeren *Van den Biesen, Martijn, Sprockel* en de *Ondervoorzitter.*

Thans stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine. (1936—1937-13), en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1, 2, 3, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Nadat de *Voorzitter* den Heer gemachtigde van het Bestuur bedankt heeft voor de door hem verstrekte inlichtingen verlaat deze de vergaderzaal.

Op verzoek van den *Voorzitter* of nog iemand het woord verlangt, verkrijgt de heer *Winkel* het woord en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter:

Zooals U bekend zou ik in de maand November van verleden jaar naar Aruba vertrekken; aangezien echter op den 2den December d.a.v. eene openbare vergadering van dezen Raad zou worden gehouden heb ik mijn reis uitgesteld tot den 3den December, teneinde in de vergadering van 2 December de gelegenheid te hebben zekere klachten aan het Bestuur over te brengen. Helaas werd deze vergadering verdaagd en moest ik vertrekken zonder het Bestuur met mijne klachten in kennis te hebben kunnen brengen. Na mijn terugkomst op Curaçao op den 23n December hebben mij geen klachten bereikt, welke van zooveel beteekenis waren en had ik de goede hoop, dat de politie misschien zelf had ingezien, dat zekere veranderingen in den dienst noodig waren en de noodige maatregelen waren getroffen om deze klachten te voorkomen.

Mijnheer de *Voorzitter*, ik zal voorlezen wat ik op dien avond had willen zeggen.

Mijnheer de Voorzitter,

Ik ben een week of drie geleden uit Nederland op Curaçao teruggekeerd. Reeds voor mijn vertrek waren het niet lofuitingen welke omtrent de Politie vernomen werden.

Maar sedert mijn terugkomst heb ik zooveel klachten omtrent dezen tak van overheidsdienst vernomen, over de vele processenverbaal die opgemaakt worden, over de tact die daar wel eens te wenschen zou overlaten, over de behandeling die verdachten daar zouden ondervinden, over te veel macht die aan bepaalde personen zou gegeven zijn, door hunne benoeming tot hulpofficier van justitie, over het optreden tegenover vreemdelingen en in welke reeks het gebeurde in het kamp der vreemdelingen op Rio-Canario de kroon heeft gespannen, dat ik wil voorstellen dat de Koloniale Raad ter zake gebruik maakt van de bevoegdheid hem gegeven bij artikel 95 Regeerings-Reglement om de belangen der Kolonie bij te staan bij den Gouverneur.

Ik stel voor den Gouverneur te verzoeken op grond van de vele klachten al door mij daarover vermeld de noodige verbetering te doen aanbrengen.

Ik ben — ik geloof wij allen zijn — gaarne bereid bij het onderzoek desgevraagd mijne — onze — diensten te verleenen.

Mijnheer de Voorzitter,

Ik wil ook nog even de aandacht vestigen op het bezwaar van een parkeerplaats en van groote verkeersdrukte voor de Wilhelmina school en ook de meisjes school op het Brionplein. Ik heb in andere landen gezien dat in de nabijheid van scholen borden geplaatst worden waarop het Publiek tot voorzichtigheid aangemaand wordt. Hier plaatst men een parkeerplaats voor een school met de daaraan verbonden gevaren.

Het plan bestaat om de administratie van Financien in een gebouw met de douane onder te brengen op het de Ruyterplein.

Ik zou willen vragen of het niet beter zou zijn om de Wilhelminaschool over te plaatsen naar het vroegere woonhuis van de Familie Henriquez naast de Hendrik school die te krijgen is voor *f* 35.000.—. Op het tegenwoordige terrein Wilhelminaschool is ook voldoende plaats beschikbaar om een woning te bouwen voor den directeur der gevangenissen. Dit zal dan niet behoeven te geschieden tusschen de Loge en den Israelitischen Tempel zooals in het voornemen ligt.

Ook voor deze onderwerpen zoude ik de aandacht van Z.E den Gouverneur willen vragen.

Tot dusver wat ik in de Zitting van den 2den December gezegd zou hebben.

Thans, Mijnheer de Voorzitter, wil ik het volgende onder de aandacht van het Bestuur brengen en verzoek ik U een copie van het gezegde te willen doen toekomen aan Z. E. den Gouverneur.

De Commissie, spontaan gevormd om het eeuwfeest van de firma S. E. L. Maduro & Sons op een waardige wijze te herdenken, heeft op verzoek van den musicus Carlos Hurtado een muziek uitvoering op het program genomen te geven voor de bevolking in het Wilhelmina Park.

Toen echter om ongeveer 8 uur 15 minuten een paar leden van de feestcommissie het Wilhelmina Park naderden, hoorden zij klachten dat het volk niet toegelaten werd in het Wilhelmina Park en aangekomen bij een deur van het Park werd dit bevestigd door een politie man die midden in deze deur stond.

Daar het Wilhelmina Park naar de meening van deze heeren een Publiek Park is, heeft dit groote verwondering bij hen gewekt en besloten zij naar de wacht te gaan om te onderzoeken wat er aan de hand was.

Tot hun groote teleurstelling hebben zij moeten aanhooren dat er orders waren om alleen leden van de feestcommissie en menschen die speciaal uitgenoodigd waren toe te laten en wel omdat gevreesd werd dat alles in dit

park stuk getrapt zou worden, indien het volk tot dit Park werd toegelaten.

De Commissie had niemand speciaal uitgenoodigd, doch heeft aan het publiek in het algemeen bekend gemaakt dat er een muziekuitvoering gegeven zou worden in het Wilhelmina Park en heeft beschouwd dat iedereen welkom zou zijn in dit Park en heeft zich nooit kunnen indenken dat zonder van eenige voorwaarde van het Bestuur of Politie af te weten, het volk niet in een Publiek Park mocht komen.

Het was voor de leden van de Commissie onmogelijk uitzonderingen te maken en besluiten wie wel en wie niet toegelaten mocht worden en zou het als een beleediging tegenover het publiek beschouwen indien zij dit deden met publiek dat altijd naar muziekuitvoeringen gaat en welk publiek in zijn geheel toegelaten mocht en moest worden.

Van den Commandant van Politie moesten de heeren aanhooren dat het zijne ondervinding was dat het publiek de planten zou vernielen indien het toegelaten werd. Hij was overeengekomen met den Directeur van Openbare werken het volk niet toe te laten ter bescherming van de planten. Toen de heeren hem hadden medegedeeld dat hun ondervinding heel anders was omdat zij het weten dat gedurende zeker wel 20 jaar ongeveer eens in de maand muziekuitvoeringen in dit park zijn gegeven en dat er van politie zijde geen klachten waren dat planten vernield werden heeft hij gezegd dat zijne ondervinding zoo is en wel omdat op het Julianaplein toen bij de naamsverandering van Concordiaplein in Julianaplein, de planten op het open terrein beschadigd werden.

Mijnheer de Voorzitter, naar mijne meening moest deze ondervinding in dit geval niet worden aangehaald. Wij weten het immers allen dat de naamsverandering van dit plein, het eerste nummer was van het feestprogram van het huwelijk van onze beminde Prinses en dat de geheele bevolking belangstelling is gaan toonen en van zijn verknochtheid aan Hare Koninklijke Hoogheid en het huis van Oranje is gaan laten blijken. Ik, als bewonderaar van het Huis van Oranje, heb veel meer over dan een paar planten bij zoo'n gelegenheid en ik ben het volk van harte dankbaar voor de schitterende wijze waarop het zijne belangstelling heeft getoond.

Hoe kan bij zoo'n gelegenheid gelet worden op een paar plantjes en de vernieling hiervan zonder eenige schuld en dan dit als voorbeeld aanhalen om het Publiek te verbieden in een PUBLIEK PARK te komen ter gelegenheid van een Muziek avond aan dit Volk aangeboden. Naar mijne meening heeft het Publiek alle recht om in dit Park te komen en indien dit recht aan het Publiek voor gegronde redenen ontnomen moest worden zou naar mijne meening bekendheid gegeven moeten worden aan dit verbod.

En aan wie kunnen wij de schuld geven dat ter gelegenheid van het huwelijksfeest van Hare Koninklijke Hoogheid onze beminde Prinses Juliana deze open terreinen en al waren ze omheind, binnengestormd werden, de straten werden afgezet, er is niet gezorgd om voor plaats voor het publiek en voor het afzetten van de pleinen op een behoorlijke wijze is niet gezorgd. En zou dit wel juist geweest zijn een volk tegen te houden dat belangstelling komt toonen voor de Kroon. Dit moesten wij toejuichen, want wat zag het plein er niet mooi en feestelijk en vroolijk uit en thans wordt deze belangstelling van een volk dat Hare Prinses eert en bemint beloond met den blaam dat zij niet in een PUBLIEK Park mogen komen omdat zij Park vernielers zijn. Wat zou het treurig geweest zijn indien wij een plein vol groen en mooie bloemen hadden en dit plein met al dit moois leeg stond bij zoo'n voor ons van zooveel beteekenis zijnde gebeurtenis.

Mijnheer de Voorzitter ik vind het zeer onjuist en zelfs onrechtvaardig en zal de ondervinding van den Militairen Politie Commandant niet kunnen apprecieeren. Ik moet openhartig zeggen dat ik deze handelwijze ten sterkste afkeur.

Kan ontkend worden dat het Volk van Curaçao een volk is, waarmede zeer gemakkelijk is om te gaan, het Volk is gehoorzaam en mak, het bewijs hiervan is toch dikwijls geleverd en nog op dien bewusten avond is het stilletjes naar huis gegaan, na ondervonden teleurstelling.

Het volk dat stond te wachten op orders van de politie om in het PARK te komen, is een volk dat overal ter wereld in een Park kan worden toegelaten. De Politie moest toch beter zijn volk kennen en moest weten dat het volk dat naar muziek komt luisteren een net volk is en geen Park vernielers. Heeft de Politie ooit klacht van muziek luisteraars bij de muziekavonden die toch wel gegeven worden op het Brionplein.

Door het oponthoud en het niet toelaten van het publiek tot het Park, zijn er natuurlijk menschen opgehoopt waaronder natuurlijk ook misschien ongewenschte elementen.

Dit volk dat naar muziek komt luisteren is toch niet het volk dat komt wanneer bier of drank uitgedeeld wordt of wanneer een fakkeloptocht gehouden wordt of wanneer het een Nationaalfeest is dat alles en ook alles doorelkander loopt. Van dit volk zou men misschien last kunnen verwachten en dan nog mag ik misschien vragen of de last van de Politie zelfs bij die gelegenheid, waarvan in den laatsten tijd nog al druk gebruik is gemaakt, zoo groot is geweest en of het wel lijkt op volken van andere plaatsen bij zulke gelegenheden.

Bij het uitdeelen van drank op het plein achter de Maduro's Bank heb ik samen met de Politie deze vroolijke menschen uit het plein gekregen zonder eenige moeite welke genoemd kan worden. Het ging wel niet in eens omdat deze menschen nog meer wilden drinken, maar het is schitterend gegaan en ik moest zeggen dat de agenten die mij hebben bijgestaan keurig hun dienst hebben gedaan en met veel tact zijn opgetreden.

Ik zou zeggen dat wij allen moesten medewerken en zoo ook de Politie om het Bestuur van Curaçao populair en bemind te maken door deze bevolking, en dit krijgen wij niet gedaan door het nemen van drastische maatregelen of door het optreden als MILITAIR. De fouten van de lage klasse uit de bevolking moeten wij trachten te verbeteren en wij moeten trachten dit volk op te voeden en wennen overal op publieke plaatsen te kunnen komen zonder schade te berokkenen en de behandeling van de Politie moest zoodanig zijn, dat deze behandeling werkte op een corrigeerende en opvoedende wijze. Als wij dit volk afstooten en wij publieke plaatsen sluiten kunnen wij het niet gedaan krijgen.

Als wij zulk volk niet hadden en iedereen maar even netjes en fatsoenlijk en eerlijk was, hadden wij geen Politie noodig en konden wij het Politiekorps wel opdoeken.

Mijnheer de Voorzitter, Ik zou willen voorstellen Z.E. den Gouverneur te verzoeken het hekwerk van het Wilhelmina Park te willen doen afnemen en dit Park open te stellen voor het publiek en de Politie op te dragen behoorlijk toezicht te houden op dit park en in dien geest te werk te gaan om dit volk, ik bedoel het volk uit de laagste klasse der bevolking op te voeden en te wennen in Parken te komen zonder schade te berokkenen, en ik heb de overtuiging dat hiermede geen moeilijkheden gepaard zullen gaan, aangezien naar mijne meening zelfs dit volk geen planten vernieler is.

Immers, wat zou dit park waard zijn als er niemand

mocht komen anders dan wanneer het verlaten en eenzaam is, terwijl op muziekavonden alleen uitgekozen menschen toegelaten worden.

Als men thans in het Park komt treft men maar een paar menschen aan, die misschien zitten naast een flesch met drank of een meisje en des avonds wel in het donker.

Ik durf niet te zeggen dat de politie geen toezicht houdt op het Park, ik wil graag gelooven dat het zoo is, als men het mij zegt, maar thans geloof ik er niets van. Nu weet ik dat de politie de deuren des morgens openzet en des avonds sluit omdat ik wel eens gezien heb dat de politieman de deuren openzet.

Naar mijne meening kan van dit park een zeer nuttig plein gemaakt worden door muziekavonden te organiseeren en wil ik hiertoe aanmoediging geven als maar de Politie toestaat dat iedereen ten allen tijde mag komen en van de Politie zijde het juiste toezicht op dit park gehouden wordt.

Zooals U ziet heb ik juist de tegenovergestelde denkwijze over het Park dan de Politie en gaarne zou ik van de heeren willen hooren wat zij erover denken.

Mijnheer de Voorzitter,

Eindelijk zal ik toch aan het slot moeten komen van het gebeurde en kan ik U nog mededeelen, dat een paar leden van de feestcommissie toevallig twee van onze collega's die in deze commissie zitten, van den Commandant van Politie hebben moeten aanhooren, dat hij niet genegen was zijn politie mannen te laten optreden als kindermeisjes en wel omdat deze heeren het voorstel hadden gedaan om indien er vrees bestond van vernieling van planten in het Park, een paar posten in dit park te zetten om zich te belasten met het toezicht.

Uit de laagste klasse van bevolking van elk land zijn er bandieten die tot alles in staat zijn, maar deze menschen gaan toch niet naar muziek luisteren in een park en kunnen toch altijd door de politie er uitgehouden worden, dit soort Volk is er in alle landen van de wereld en vandaar de geheele opzet van Politie en op CURAÇAO zelfs MILITAIRE POLITIE.

Gelukkig en om aan Caesar te geven wat den Caesar toekomt, moet ik bekennen dat onder deze Politie heel geschikte politiemannen worden aangetroffen die misschien wel uitmuntende Politiemannen konden zijn indien zij geen Militaire orders hadden te volgen.

De tactiek in den avond van den 25sten dezer gebruikt laat naar mijn bescheiden meening veel te wenschen over en het optreden op zulke wijze kan alleen maar het volk van Bestuur, van Raad en zelfs van het Koninklijk huis afstooten en het is zeer zeker dat deze politiehaters worden. Ontevredenheid wordt geschapen en wat zullen de gevolgen zijn? Als een ieder met zijn pensioen naar huis gegaan zal zijn, waarvoor de Raad zorg draagt een fonds te vormen om deze pensioenen te verzekeren, dan blijven onze kinderen en kleinkinderen hier in de West zwoegen om deze te kunnen uitbetalen.

Van 8 uur 15 tot 9.30 heeft een ieder geduldig in spanning moeten afwachten en eindelijk was het antwoord dat de hoeveelheid menschen te schatten door de politie toegelaten mocht worden zooals ik het hoorde van mijn medelid, die deze boodschap overbracht aan den kapelmeester die al ongeduldig geworden was en daar het al laat geworden was maar besloot naar huis te gaan.

Ik wil vragen of het wel juist was, dat de Politie in overeenstemming met den directeur der Openbare werken, zonder de Feestcommissie er in te kennen, zulke maatregelen trof.

Zou deze commissie in geval zij mededeeling had gekregen geen maatregelen genomen hebben om te voorkomen dat zoovele fatsoenlijke menschen de moeite hadden genomen naar het Park te wandelen, al waar zij door de commissie werden uitgenoodigd. Deze moeite had hun gespaard kunnen blijven, de teleurstelling zouden zij niet gehad hebben en de ontevredenheid zou niet zijn ontstaan.

Tenslotte, mijnheer de Voorzitter zou ik ook willen vragen of dit PARK een publiek Park is of niet. Is het een Publiek Park dan zal ik mijn voorstel sterk willen handhaven en wel zonder afsluiting en beter verlicht, en is het geen Publiek Park dan zal ik willen voorstellen een publiek park ervan te maken op dezelfde manier, en de Politie aansprakelijk te stellen voor eventueele schade en desnoods een Parkopzichter in dienst te nemen.

Dan mijnheer de Voorzitter, zou ik zoo graag willen weten wat de bedoeling van de Politie was, den heer Carlos Hurtado naar de wacht te verzoeken.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* vraagt het woord en zegt kort te zullen zijn. Hij had gehoopt van zijn medelid Winkel ook een goed woordje over de politie te hooren, maar is in zijne verwachting teleurgesteld. Hetgeen de heer *Winkel* beweert, dat de klachten niet van de lucht zijn, is niet juist. Naar sprekers overtuiging is het aantal klachten over de politie zeer verminderd. Bij vele gelegenheden was het optreden van de politie van dien aard, dat zij eerbied afdwong; er is den laatsten tijd veel op politioneel gebied verbeterd. Het is onbillijk om de politie, die haar best doet om haar taak naar behooren te vervullen, altijd maar te verwijten, dat zij niet deugt. Als wij om maar een enkel voorbeeld te noemen nagaan wat de politie gedaan heeft in verband met het verkeer, laatst nog door het instellen van eene opleiding van chauffeurs, dan kan er niet ontkend worden, dat er op dit gebied keurig werk is verricht. Als men mijne meening vraagt kan ik niet anders doen dan te wenschen, dat de tegenwoordige politie voor ons behouden blijft.

De Heer *Winkel* antwoordt hierop, dat naar zijne overtuiging een militair politieman nooit een goed politieman kan zijn. Als een militair politieman uitgaat, krijgt hij bepaalde orders mede van zijn militairen chef, welke orders hij tegen alles in heeft op te volgen. Spreker kan nimmer toegeven, dat de militaire politie eene goede politie kan zijn.

De Heer *Martijn* zegt, dat de politie zeker een zware taak heeft te vervullen. In den breede is hij het eens met den Heer *Winkel*.

Spreker wil gaarne de volgende geruchten ter kennis van het Bestuur brengen:

1. dat een afdeeling chef een goed getuigschrift uitreikt aan een ambtenaar en dat diezelfde chef naderhand verklaart dat die bepaalde ambtenaar niet deugt;
2. dat er loodsen zijn die minder verdienen dan andere loodsen die hetzelfde werk verrichten en hetzelfde aantal of meer dienstjaren hebben;
3. dat iemand die naar een studiebeurs solliciteert, afgekeurd wordt en naderhand blijkt dat hij niets mankeert;
4. dat iemand die afgekeurd is geworden, naderhand toch een benoeming krijgt bij het gouvernement;
5. dat menschen zonder eenige academische opleiding benoemingen krijgen soms, die hooger zijn dan Curaçaoenaars met academische titels.
6. dat het bijzonder onderwijs zoogenaamd gelijk gesteld werd met het openbaar onderwijs, maar dat er aan het bijzonder onderwijs wettelijke verplichtingen zijn opgelegd betreffende inning van schoolgelden, waardoor er absoluut geen sprake kan zijn van gelijkstelling.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* zegt, dat hij hoopt, dat de Heer *Martijn* zelf twijfelt aan de juistheid van hetgeen hij beweert. Hij wil dus aannemen, dat de heer *Martijn* zijn opmerkingen niet als beschuldigingen aan het adres van de overheid uit, maar dat het zijne bedoeling is het Bestuur in kennis te stellen met enkele te zijner oore gekomen niet onderzochte klachten. Spreker zou gaarne hierop een antwoord van den heer *Martijn* willen hooren.

Overeenkomstig de bewering van den heer *Winkel* zou geen lid van de tegenwoordige politie op Curaçao in staat zijn een behoorlijke politiedienst te verrichten. Deze bewering komt Spreker zeer boud voor. De heer *Winkel* klaagt over de uitoefening van de politiedienst en beweert, dat een militair politieman alleen maar de orders die hij krijgt moet opvolgen, daarom wil spreker deze vraag stellen: hoe weet de Heer *Winkel* of de orders indruischen tegen het belang van het publiek.

De heer *Arends* vraagt den heer *Martijn* wie hij bedoelt met zijne bewering over de afkeuring van een ambtenaar.

Op het antwoord van den heer *Martijn*, dat hij hiermede de keuringscommissie bedoelt, zegt de heer *Arends* dat deze bewering getuigt van weinig egards voor de commissieleden.

De Heer *Martijn* zegt, dat naar zijn oordeel een lid van den Kolonialen Raad verplicht is, indien hij klachten verneemt, waarbij de naam van het Gouvernement in gedrang komt, dit onder de aandacht van het Bestuur te brengen. Met het opsommen van de zooeven door hem genoemde feiten heeft hij niet anders bedoeld dan die ter kennis van het Bestuur te brengen.

Hierna verkrijgt de heer *Capriles* het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

Hetgeen het geachte medelid *Winkel* gereleveerd heeft over de politie wil ik gaarne onderschrijven. Na het gebeurde van Zondagavond, wat ik zelf medegemaakt heb, en na het geval goed bekeken te hebben, moet ik erkennen, dat er alle reden bestaat om te gelooven, dat vele van de klachten, die wij hierover hooren, gegrond zijn. Het merkwaardige is, dat dit minder tactvol optreden zoo vaak plaats vindt. Laatst nog las ik van een eigenaardig optreden van de politie op een der werven bij de aankomst van een touristenboot. Volgens het blad, dat het stuk publiceerde, zou het den Procureur-Generaal zelf zijn geweest, die persoonlijk en ter plaatse de zaak tot eene oplossing had moeten brengen. En zoo hooren wij iederen dag klachten en nog eens klachten. Het in inderdaad jammer, want er zijn eenige elementen bij dat korps, die veel symphatie genieten, maar het schijnt dat de fout ergens anders zit. Wat betreft het geval van Zondag, men kan niet anders dan van gebrek aan tact bij de leiding spreken. In verband met dit feit zou ik graag de volgende vragen willen stellen:

Waarvoor zijn er publieke parken anders dan om bij een muziekuitvoering rustig langs de perken te kunnen wandelen? Waarom anders worden muziekuitvoeringen in parken gegeven? Heeft deze bevolking ooit gedurende de ruim vijf en dertig jaren van bestaan van dat park zoo'n vernielzucht aan den dag gelegd? Eigenaardig is het, dat bij de *eerste* muziekuitvoering, die gegeven wordt nadat het park in handen van het Bestuur is overgegaan, men plotseling zulk een vernielzucht vreest en over moet gaan tot het afsluiten van het park voor het publiek.

Ik weet, dat er vanwege het Departement van Openbare Werken langs al de perken paaltjes in den grond zijn geslagen teneinde, indien noodig, daarlangs een touw te kunnen spannen om de weelde van planten voor de vernielende voeten der muziekliefhebbers te sparen. Deze, anders zoo doelmatige maatregel, werd echter niet toegepast; men ging over tot een veel drastischer maatregel met het eigenaardig gevolg, dat al het volk op straat bleef, en het verkeer natuurlijk belemmerd werd.

Men had dus een afdoend middel aan de hand om de planten te beschermen en een ander gebruikt dat zeker niet gelukkig gekozen genoemd kan worden. Had men het publiek tot het park toegelaten, dan waren de straten vrij gebleven voor het verkeer. Getuigt dit van tact, Mijnheer de Voorzitter? Bevordert dit de zoo gewenschte goede verstandhouding tusschen burgerij en politie? Geeft het niet eerder aanleiding tot wrijving, wat steeds vermeden moet worden? Waarom is men er zoo op uit om den afstand steeds meer te vergrooten? Dat men om half tien een tegemoetkomende houding heeft willen aannemen, na heel wat vergeefsche pogingen van de commissie, neemt niet weg, dat men verkeerd gehandeld heeft.

Ook ik zou het Bestuur in overweging willen geven een onderzoek te willen laten instellen naar de klachten, die over de politie vernomen worden. Het wordt tijd.

Al deze klachten hier in het openbaar te behandelen acht ik niet bevorderlijk. Ik ben ook bereid, desgevraagd, het Bestuur op de hoogte te stellen van die klachten, welke mij ter oore komen, bij een eventueel onderzoek.

Ik dank U Mijnheer de Voorzitter.

De Heer *Bichon* zegt, dat, als men vindt, dat de politie niet in alle opzichten goed is, men moet trachten verbetering te bereiken. Maar als men uitsluitend klaagt en alleen op fouten wijst, ondermijnt men den dienst en kan er niet goed gewerkt, noch verbetering bereikt worden. Men dient ook een goedkeurend woord te laten hooren als goed werk verricht wordt. Iedere overheidsdienst maakt wel eens fouten.

De Heer *Capriles* antwoordt hierop, dat men van iederen ambtenaar, dus ook van den politieman, moet verwachten, dat hij goed optreedt. Men behoeft hem hiervoor niet te prijzen, maar de Raad is er om te wijzen op de fouten, die aan den een of anderen gouvernementsdienst kleven.

Naar aanleiding van het gezegde van den Heer *Bichon*, dat de politie keurig werk verricht op het gebied van verkeer, moet spreker tot zijn spijt constateeren dat volgens hem in vele opzichten de regeling van het verkeer zelfs slecht te noemen is.

De Heer *Winkel* zegt tegen het korps als zoodanig te zijn en niet individueel tegen elk lid van het korps. Bij de beoordeeling van de uitoefening van den politiedienst hangt er veel van af wie de Commandant van het korps is, wie op een gegeven oogenblik commandant van de wacht is, wie op dat oogenblik het te zeggen heeft. Evenals iedere tak van dienst heeft de politie ook zijn ups and downs.

Niemand meer het woord verlangende sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 15.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 23n Februari 1937, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heeren *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, Mr. P. J. J. van den Biesen, J. de J. Arends, David Capriles, A. P. A. van Leeuwen, C. N. Winkel, Ernesto C. Martijn* en *J. H. Sprockel*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeyer* griffier.

AFWEZIG: de heeren *S. A. Senior, R. R. Muskus* en *S. A. L. Maduro*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en doet voorlezing van een brief van den Gouverneur van 2 Februari 1937 No. 9218 waarin wordt medegedeeld, dat de verordeningen:

a. tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. & D. 1908" (P. B. No. 33);
b. tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine;
c. tot wijziging van de Gedistilleerdverordening 1908;
d. tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden;

welke de Raad in zijn vergadering van 26 Januari 1937 goedkeurde door den Gouverneur zijn vastgesteld en overeenkomstig artikel 49 van het Regeeringsreglement aan Hare Majesteit de Koningin zullen worden doorgezonden.

Voor onmiddellijke afkondiging overeenkomstig het tweede lid van artikel 50 van het Regeeringsreglement — zoo vervolgt de brief — konden alleen in aanmerking komen de verordeningen onder a en b genoemd, aangezien slechts daarvoor eene meerderheid in den Raad van Bestuur verkregen werd.

Daar de verordeingen evenwel alle met elkander verband houden, heeft de Gouverneur gemeend het oordeel van de Kroon vooraf op alle gelijkelijk te moeten afwachten.

De brief wordt voor notificatie aangenomen.

Hierop heeft de verkiezing plaats van candidaten ter voordracht voor de vervulling van de te ontstane vacatures door periodieke aftreding in April a.s. van de heeren: *J. H. Sprockel, Ernesto C. Martijn* en *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde.*

De Heeren *Bichon en Capriles* worden door den *voorzitter* tot stemopnemers aangewezen.

In de vacature *Sprockel* worden voor eersten candidaat 9 stemmen uitgebracht op den heer *J. H. Sprockel* en een stem op den heer *W. F. G. Mensing*, zoodat de eerste gekozen is. Voor tweede candidaat worden 10 stemmen uitgebracht op den heer *W. F. G. Mensing*, zoodat deze als zoodanig is gekozen.

In de vacature *Martijn* worden voor eersten candidaat 9 stemmen uitgebracht op den Heer *Ernesto C. Martijn* en een stem op den heer *J. M. J. Ellis*, zoodat de eerste als zoodanig is gekozen.

Voor tweede candidaat worden 8 stemmen uitgebracht op den heer *J. M. J. Ellis*, één op den heer *W. F. Romer* en één op den heer *J. Kroon*, zoodat de eerste gekozen is.

Vacature *F. Ph. Bichon van Ysselmonde.*

De heer *Bichon* vraagt het woord en geeft de wensch te kennen niet voor herkiezing in aanmerking te willen komen en vertrouwt dat de leden met deze wensch rekening zullen houden.

De *Voorzitter* zegt hierop dat hij met leedwezen kennis heeft genomen van het besluit van den heer *Bichon*.

Aangezien *Mr. Bichon* nog eenigen tijd aan de beraadslagingen zal blijven deelnemen, zal Spreker later de gelegenheid vinden om hem woorden tot afscheid toe te spreken.

Met 10 stemmen wordt vervolgens de heer *C. W. Jonckheer* als eerste candidaat gekozen. Voor tweede candidaat verkrijgt de Heer *C. M. Boom* 9 stemmen en de Heer *Th. Krafft* één stem, zoodat eerstgenoemde gekozen is.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangende sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 16.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Donderdag, den 4 Maart 1937, des avonds te 8 uur.

AANWEZIG: de heeren *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, David Capriles, J. H. Sprockel, Ernesto C. Martijn, Mr. P. J. J. van den Biesen, C. N. Winkel, J. de J. Arends, R. R. Muskus, A. P. A. van Leeuwen* en *S. A. Senior*, leden.

VOORTS: *Mr. C. F. Gronemeyer*, griffier.

AFWEZIG: de heer *S. A. L. Maduro*, lid.

De *Voorzitter* opent de vergadering en doet mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1. een gouvernements-schrijven van 23 Februari 1937 No. 10993*a*, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie, P. B. 1930 No. 2.

Besloten wordt het ontwerp met de bijbehoorende Memorie van Toelichting naar de afdeelingen te verwijzen.

2. een gouvernements-schrijven van 1 Maart 1937 No. 10205 waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

Besloten wordt het ontwerp met de bijbehoorende bijlagen naar de afdeelingen te verwijzen.

3. een brief van den heer *D. van Nijmegen Schonegevel*, van 3 Maart 1937 waarbij deze onder verwijzing naar zijnen brief van 22 Februari 1936 den Raad copie doet toekomen van zijn verder schrijven van 3 Maart 1937 aan den Gouverneur van Curaçao alsmede van de daarin geadviseerde bijlage.

De aangehaalde brief aan den Gouverneur wordt ter vergadering voorgelezen waarna besloten wordt den inhoud in de notulen op te nemen. Deze luidt als volgt:

Excellentie:

Gedurende mijne afwezigheid heb ik nog eenige aangelegenheden onderzocht, welke van belang konden zijn voor Curaçao en zijne bevolking; den uitslag daarvan heb ik de eer U hierbij mede te deelen en ik hoop, dat deze Uwe belangstelling zal mogen hebben.

1°. De mogelijkheid om op groote schaal z.g. doornlooze cactus te verbouwen en zoodoende goedkoop en overvloedig veevoeder te verschaffen.

Vele geruchen deden de ronde, dat het mogelijk zoude zijn hier doornlooze cactus te planten en dat zulks in Amerika op groote schaal was geschied.

Ten einde hierover het beste georiënteerd te zijn, heb ik mij gewend tot het Departement of Agriculture te Washington en het resultaat daarvan is nedergelegd in nevengaand schrijven dd. 23 October 1936 (bijlage I).

Dit ziet er weinig hoopvol uit, temeer daar een vroeger opgezette proef (Siberië) te Curaçao geen resultaten gaf.

Bij *uitstekende* controle zou op een gunstiger plaats de proef herhaald kunnen worden.

2°. In aansluiting op mijn schrijven aan Uw voorganger dd. 22 Februari 1936 heb ik mij verder gewend tot den Surgeon-General te Washington, die bekend staat als een der meest vooraanstaande bevechters der venerische ziekten.

Ik heb door zijne bemiddeling exemplaren van brochures gekregen, welke vol staan van zeer waardevolle gegevens voor de toepassing van verschillende strijdmethodes.

Deze literatuur is door mij ter hand gesteld aan de Afd. Curaçao van het „Roode Kruis" en zal Uwe Excellentie via deze Afdeeling te zijner tijd bereiken.

Ik ben vol vertrouwen, dat onder Uwe leiding deze volksgeesel op Curaçao zal worden overwonnen.

3°. De mogelijkheid om op Curaçao eene industrie te vestigen, welke zich ten doel stelt het verkrijgen van waardevolle producten uit zeewater.

Zooals Uwe Excellentie mischien bekend is, bereidt eene groote Amerikaansche maatschappij, The Dow Chemical Co., sinds eenige jaren brominen uit zeewater.

Deze brominen worden omgezet tot ethyl-bromine en als zoodanig gebruikt tot verbetering der antiknock eigenschappen van benzines. De z.g. „ethylgasoline", op de markt gebracht door de Standard Oil Co. of New Jersey, is gemaakt door bijmenging van deze ethyl-bromine.

Behalve brominen wordt jodium, magnesium, zout e.d. gewonnen.

Deze Mij opereert in Midland (S. Caroline) en heeft een groot kapitaal moeten steken in aanleg, warmtebronnen en krachtproductie.

Op Curaçao beschikt men over veel zonnewarmte ter verdamping (zout lagoons) en veel windkracht ter opwekking van zeer goedkoope electrische energie.

In dit verband dient opgemerkt, dat in Rusland en Duitschland windmolens van zeer groote vermogens worden gebouwd; in een extreem geval tot 1500 P.K.

Ik heb eenige op bovengenoemd onderwerp betrekking hebbende literatuur opgezonden aan de Technische Hoogeschool te Delft, doch tot dusverre nog

geen definitief bericht ontvangen over de mogelijkheid eener industrie alhier.

Zoodra ik nadere gegevens bezit, hoop ik op dit onderwerp terug te komen.

4°. De mogelijkheid om goedkoope visch als volksvoedsel in groote hoeveelheid beschikbaar te kunnen stellen. Men is hier sinds jaar en dag onder leiding van den heer *Sardeman* bezig het bovengenoemd doel te bereiken, doch alle pogingen zijn tot dusverre op niets uitgeloopen.

Waar goedkoope visch als volksvoedsel van zulk een groot belang geacht moet worden, mag m.i. geen moeite worden gespaard dit doel te bereiken en is het zelfs zeer gerechtvaardigd te noemen, in de huidige welvaartsperiode bedragen uit 's Lands kas beschikbaar te stellen.

Het belang is ook destijds ingezien, toen in opdracht van het Ministerie van Kolonien in 1905 Prof. Boeke eene uitgebreide studie van het onderwerp heeft gemaakt.

Tot dusverre is het eenige resultaat geweest een zeer compleet en waardevol boek in eenige bibliotheken.

Reeds eenige malen heb ik trawler-reeders in Holland doen polsen om hen te bewegen eens een goed opgezette proef te Curaçao te nemen. Men bleek daartoe slechts bereid, indien een of andere autoriteit of lichaam een zekeren winst garandeerde.

Hier kon door ons niet op worden ingegaan, daar volksvoeding Gouvernementszorg moet zijn en blijven en mijn doel slechts was, door het verzamelen van inlichtingen behulpzaam te zijn.

Gezien de niet onaanzienlijke kosten verbonden aan het zenden van een trawler over zulk een grooten afstand, heb ik ook eens getracht te onderzoeken in hoeverre een in de buurt werkende Mij. te bewegen zoude zijn eens hier te komen visschen, en heb dus door bemiddeling van den Gouverneur van Florida eene lijst van firma's gekregen, welke eventueel in aanmerking zouden komen om te worden gepolst.

Ik ben hierop niet verder ingegaan, niet wetende of U zich in principe accoord zoude verklaren met een dergelijke Amerikaansche onderneming; het doel van dit relaas is dan ook uitsluitend, de aandacht op dergelijke mogelijkheden te vestigen.

Persoonlijk ben ik er van overtuigd, dat de goedbedoelde en doorgezette pogingen van den Heer *Sardeman* zullen falen als men zich beperkt tot het inheemsche initiatief en doorzettingsvermogen, en ik hoop, door de aandacht te vestigen op andere mogelijkheden, een steentje te hebben bijgedragen tot het tot stand komen van een onuitputtelijke bron van goedkoop volksvoedsel, hetwelk onder krachtige leiding moet gelukken.

Ik heb de eer te zijn, met gevoelens van bijzondere hoogachting,

Van Uwe Excellentie

de dw. dr.,

(w.g.) SCHONEGEVEL.

Thans wordt aan de orde van behandeling gesteld de ontwerp-verordening tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand. (1935—1936-23) (1936—1937-7).

Aangezien niemand het woord wenscht te voeren voor de algemeene beraadslagingen wordt overgegaan tot artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden zonder discussie en zonder hoofdelijke stemming aangenomen de artikelen 1, 2, 3 en 4 (zooals bij nota van wijzigingen veranderd), 5, 6 (zooals bij nota van wijzigingen veranderd), 7, 8, 9 en 10 (zooals bij nota van wijzigingen veranderd en aangevuld), 11 (zooals bij nota van wijzigingen aangevuld), 12, 13, 14 t/m 17 (zooals bij nota van wijzigingen veranderd en aangevuld), art. 18, art. 19 (zooals bij nota van wijzigingen gewijzigd); het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen.

Bij de rondvraag verkrijgt de heer *Winkel* het woord en spreekt als volgt:

Mijnheer de Voorzitter:

Naar men mij heeft medegedeeld, is op het eiland Cuba met datum 3 Februari d.j. een Besluit genomen, waarbij alle vreemdelingen als arbeiders uitgesloten worden. Dit besluit zou een ander besluit van het jaar 1934 vervangen, waarbij zou zijn bepaald, dat minstens 50% van de arbeiders moest bestaan uit inheemsche krachten, terwijl ten hoogste 25% uit vreemdelingen getrouwd met Cubaansche vrouwen, 13% uit genationaliseerde vreemdelingen en 12% uit andere vreemdelingen zouden mogen bestaan.

Op den 28sten Februari j.l. is een arbeider Celestino Eusebio Merencia als stow-away aan boord van het M.S. Columbia alhier van Cuba aangekomen en heeft mij medegedeeld, dat er zeer vele Curaçaoenaren zonder werk op Cuba zijn, die wenschen terug te komen, doch niet beschikken over de noodige middelen daartoe.

Nu is de heer *Meersma* in opdracht van het Gouvernement van Curaçao in het jaar 1936 op Cuba geweest.

Ik zou den Raad willen voorstellen om, gebruik makende van het bepaalde in art. 97 van het Regeeringsreglement van Curaçao, Z .E. den Gouverneur na te melden inlichtingen te vragen.

1. Is het Bestuur iets bekend van een besluit, dat onder datum van 3 Februari d.j. in Cuba zou zijn uitgevaardigd, waarbij alle vreemdelingen als arbeiders uitgesloten worden en dat een ander Besluit van het jaar 1934 zou vervangen, waarbij zou zijn bepaald, dat minstens 50% van de arbeiders moest bestaan uit inheemsche krachten, terwijl ten hoogste 25% uit vreemdelingen getrouwd met Cubaansche vrouwen, 13% uit genationaliseerde vreemdelingen en 12% uit andere vreemdelingen zouden mogen bestaan?

2. Was het het Bestuur bekend, dat er op Cuba zeer vele Curaçaoenaars zonder werk zijn, die naar Curaçao wenschen terug te keeren, doch niet over de noodige middelen daartoe beschikken? Zoo ja, zijn er dan maatregelen genomen om hen daartoe in staat te stellen? En indien dit niet heeft plaats gehad, waarom niet? En is het Bestuur dan alsnog bereid deze maatregelen te nemen?

3. Welke was de opdracht van den heer *Meersma* op zijn reis naar Cuba? En welke waren de resultaten daarvan?

4. Is het waar, dat de heer *Meersma* aan kapiteins van schoeners, die naar Cuba varen, het verbod heeft opgelegd Curaçaoenaren, afkomstig van Cuba naar Curaçao te brengen, zonder dat dezen voorzien zijn van bewijzen, dat zij Nederlanders zijn, welke bewijzen door den Nederlandschen Consul ter plaatse onderteekend zouden moeten zijn? Zoo ja, is de heer *Meersma* daartoe gerechtigd?

Mijnheer de Voorzitter. Zooals U weet, ben ik 4 jaar lang in Cuba geweest en ik kan U de verzekering geven, dat vreemdelingen op Cuba, die geen werk hebben, harde noten te kraken hebben en daarom zou ik het Bestuur in overweging willen geven om zoo spoedig mogelijk tewerk te willen gaan om deze onze landgenooten te helpen repartieeren.

De Heer *Senior*, met den heer *Muskus* het voorstel van den heer *Winkel* ondersteunend, deelt mede dat hij, zoo juist uit Cuba teruggekeerd, te Havana vernomen heeft dat er te St. Jago zeer veel Curaçaoenaars zijn die naar Curaçao wenschen terug te keeren. Van den Nederlandschen Consul aldaar zou worden vernomen hoe groot het aantal wel was. Zooals bekend is de reden voor de terugkeer de door de Cubaansche Regeering genomen maatregel waardoor 50% der arbeiders op de plantages en fabrieken Cubanen moeten zijn. Verschillende landen hebben reeds hun maatregelen tot terugkeering hunner landgenooten genomen.

Jamaica bracht een fonds van 90000 gulden bijeen voor dat doel. Er moet dus ook iets worden gedaan door het Curaçaosche Gouvernement.

De Raad neemt hierop het voorstel aan en beslist een brief aan den Gouverneur te doen uitgaan van den volgenden inhoud.

De Koloniale Raad heeft, gebruik makende van de bevoegdheid, hem toegekend bij artikel 97 van het Regeeringsreglement van Curaçao, de eer Uwer Excellentie uit te noodigen schriftelijke inlichtingen te willen geven op de volgende vragen:

1. Is het Bestuur iets bekend van een besluit, dat onder datum van 3 Februari d.j. in Cuba zou zijn uitgevaardigd, waarbij alle vreemdelingen als arbeiders uitgesloten worden en dat een ander besluit van het jaar 1934 zou vervangen, waarbij zou zijn bepaald, dat minstens 50% van de arbeiders moest bestaan uit inheemsche krachten, terwijl ten hoogste 25% uit vreemdelingen getrouwd met Cubaansche vrouwen, 13% uit genationaliseerde vreemdelingen en 12% uit andere vreemdelingen zouden mogen bestaan?
2. Was het het Bestuur bekend, dat er op Cuba zeer vele Curaçaoenaars zonder werk zijn, die naar Curaçao wenschen terug te keeren, doch niet over de noodige middelen daartoe beschikken? Zoo ja, zijn er dan maatregelen genomen om hen daartoe in staat te stellen? En indien dit niet heeft plaats gehad, waarom niet? En is het Bestuur dan alsnog bereid deze maatregelen te nemen?
3. Welke was de opdracht van den heer *Meersma* op zijn reis naar Cuba? En welke waren de resultaten daarvan?
4. Is het waar, dat de heer *Meersma* aan kapiteins van schoeners, die naar Cuba varen, het verbod heeft opgelegd Curaçaoenaren, afkomstig van Cuba naar Curaçao te brengen, zonder dat dezen voorzien zijn van bewijzen, dat zij Nederlanders zijn, welke bewijzen door den Nederlandschen consul ter plaatse onderteekend moesten zijn? Zoo ja, is de heer *Meersma* daartoe gerechtigd?

Het besluit tot deze interpellatie werd genomen in de vergadering van den Raad van Donderdag den 4den Maart 1937 op gemotiveerd voorstel van het lid den heer *C. N. Winkel*.

De Voorzitter,

De Griffier,

Aangezien niets meer aan de orde is en geen der leden het woord verlangt sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 17.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag den 23n Maart 1937 des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. de J. Arends, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, J. H. Sprockel, Mr. P. J. J. van den Biesen, S. A. Senior, A. P. A. van Leeuwen, S. A. L. Maduro*, en *David Capriles*, leden, zoomede de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier.

AFWEZIG: de Heeren *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, *R. R. Muskus, C. N. Winkel* en *Ernesto C. Martijn*, leden, laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Ondervoorzitter* opent de vergadering, zegt, dat de Voorzitter wegens familie aangelegenheden verhinderd is deze vergadering bij te wonen, en onderwerpt aan de goedkeuring van de vergadering de notulen van de vergaderingen van den 16den Juni, den 23n Juni, den 13den Juli en den 21n Juli 1936.

De heer *Senior* betuigt er zijn leedwezen over, dat deze notulen eerst nu, na ruim 8 maanden ter goedkeuring worden aangeboden en zegt, dat het moeilijk is om na te gaan of hetgeen daarin weergegeven is, juist is. Voor wat betreft het door hem gezegde vereenigt spreker zich met het in die notulen weergegevene, doch weet niet of zulks het geval is met de andere leden. Daarom stelt hij voor deze notulen „salva errore et omisione" goed te keuren. Spreker drukt den wensch uit, dat de notulen in den vervolge in een korter termijn na de vergadering ter goedkeuring worden aangeboden.

Naar aanleiding hiervan ontstond eene korte gedachtenwisseling, waarbij den Griffier wordt uitgenoodigd met den wensch van den Raad rekening te houden en in de toekomst de ontworpen notulen vóór het ter perse gaan aan de leden ter inzage rond te zenden.

Hierna worden de notulen van de hierboven genoemde vergaderingen goedgekeurd en onderteekend.

De *Ondervoorzitter* doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depeche van den 16n Maart 1937 No. 9275, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende pensioenregeling voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen; (1936—1937-30)

2o. een gouvernements-depeche van den 16n Maart 1937 No. 11008, waarbij, onder toezending van afschriften van het desbetrefende decreet en de resoluties, verschenen in de Official Gazette van Cuba van 21 Januari, 4 en 6 Februari 1937, den Raad, in antwoord op zijn brief van 6 Maart 1937 No. 8 om inlichtingen betreffende het arbeidersvraagstuk in Cuba, het volgende wordt medegedeeld:

ad 2. Het Bestuur is op 18 Februari jl. telegrafisch van de tengevolge der voormelde wettelijke maatregelen ingetreden situatie op de hoogte gesteld en heeft toen terstond een aanvang gemaakt met de voorbereiding van eventueel te treffen maatregelen.

Vóór genoemd tijdstip was het aan het Bestuur niet bekend, dat er onder de Curaçaoenaars op Cuba in belangrijk meerdere mate werkloosheid heerschte dan in verband met het seizoenbedrijf aldaar normaal kan worden geacht.

Het was het Bestuur bekend, dat verschillende werkloozen voor rekening van het Gouvernement naar Curaçao wenschten terug te keeren.

Het Bestuur heeft geen aanleiding gevonden om zulks te doen geschieden en zou daartoe onder gelijke omstandigheden ook thans geen aanleiding vinden.

ad 3. Den Heer *Meersma* is in Mei 1936 opdracht gegeven zich naar Cuba te begeven, ten einde aldaar een onderzoek in te stellen, hoeveel en welke personen van Curaçaoschen landaard in aanmerking dienen te komen om voor rekening van het Gouvernement naar Curaçao gerepatrieerd te worden.

Het resultaat daarvan is vervat in het hiervoren in de tweede, derde en vierde alinea ad 2 medegedeelde.

Het rapport is van vertrouwelijken aard. Het Bestuur zou echter geen bezwaar hebben om den Heer Voorzitter van den Raad desgewenscht inzage daarvan te verleenen.

ad 4. Deze vraag (Is het waar, dat de heer *Meersma* aan kapiteins van schoeners, die naar Cuba varen, het verbod heeft opgelegd Curaçaoenaren, afkomstig van Cuba naar Curaçao te brengen, zonder dat dezen voorzien zijn van bewijzen, dat zij Nederlanders zijn, welke bewijzen door den Nederlandschen Consul ter plaatse onderteekend moesten zijn?) wordt in ontkennenden zin beantwoord. De beantwoording van de in het slot gestelde vraag komt daarmede te vervallen.

Op voorstel van den *Ondervoorzitter* wordt besloten het ontwerp sub 1o. en de depeche sub 2o. genoemd naar de Afdeelingen te verwijzen.

Hierop stelt de *Ondervoorzitter* aan de orde de behandeling van de ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie (P. B. 1930 No. 2) (1936—1937-31) en opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Senior* verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter,

Aangezien wij in het voorloopig verslag, tevens eindverslag over dit ontwerp het Bestuur alleen in overweging hebben gegeven „vuurwapens en munitie", die aan boord van schepen voor rechtstreekschen doorvoer zonder overlading door Curaçao worden vervoerd, onder dezelfde regeling te brengen als die voor ontplofbare stoffen, m.a.w. die ladingen welke ontploffingsgevaar kunnen opleveren, bijv. dynamiet en dergelijke te behandelen, heeft het Bestuur het blijkbaar niet noodig geacht schriftelijk noch mondeling door een gemachtigde ons hierop te antwoorden.

Aangezien deze zaak van groot belang is verzoek ik den Raad met mij in te stemmen en een verzoek aan het Bestuur te richten om ons in kennis te stellen met hetgeen het Bestuur in deze aangelegenheid van plan is te doen.

De *Ondervoorzitter* antwoordt hierop, dat hij meent te weten, dat bij het Bestuur een voorstel in behandeling is tot verlaging van het tarief van het Vuurwapenbesluit, zoodat er zijns inziens geen aanleiding is om op het voorstel van den heer *Senior* in te gaan.

De vergadering vereenigt zich hiermede.

Aangezien niemand meer het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen I en II, de considerans, het intitulé en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Ondervoorzitter* verzoekt de aandacht van de vergadering en houdt de volgende rede:

Ik mag gaarne van deze gelegenheid gebruik om nog even terug te komen op een aangelegenheid in de gewisselde stukken nopens een wijziging van de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1936 reeds behandeld.

In het Eindverslag dd. 24 September 1936 is het verzoek gedaan het aantal notarissen alhier, thans drie, met nog een uit te breiden, aangezien aan die uitbreiding behoefte wordt gevoeld.

Blijkens de Nota naar aanleiding van dat Eindverslag ontmoette dat verzoek bij Zijne Excellentie den Gouverneur geen bezwaar. De Gouverneur antwoordde: „zoodra een persoon, geschikt en tevens voldoende bekwaam geacht, zich aanmeldt, zal tot benoeming worden overgegaan."

De behoefte aan een vierde notaris wordt intusschen hoe langer hoe dringender gevoeld.

Uit goede bron vernam ik, dat de drie notairssen alhier het steeds overdruk hebben en dat er mogelijk achterstand zal ontstaan in de afdoening van zaken.

Nu vernam ik toevallig van een der notarissen, den heer *Lansberg*, die binnenkort voor een tijdje met verlof denkt te gaan, dat er sinds de maand Januari ll. een Nederlandsche candidaat-notaris, met overlegging van de bij de wet vereischte stukken en van zeer goede getuigschriften voorzien, zich heeft aangemeld.

Ik zou daarom gaarne het Bestuur in het belang van een goeden gang van zaken, wat betreft de notarieele werkzaamheden, aan zijn hierboven vermelde toezegging willen herinneren en zou gaarne vernemen of binnenkort eene benoeming te verwachten is.

De leden vereenigden zich met het vorenstaande.

De heer *Van den Biesen* verzoekt thans namens de commissie voor de verzoekschriften om de verzoekschriften, onderteekend door ingezetenen van Curaçao en Aruba, om verlaging van het invoerrecht op bier, — welke verzoekschriften ingevolge beslissing van de vergadering van den 26n Januari 1937 in handen van de commissie voor de verzoekschriften zijn gesteld, — naar de afdeelingen te verwijzen.

Aldus wordt besloten.

Aangezien niemand meer het woord verlangt, sluit de *Ondervoorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 18.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag 4 Mei 1937, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, voorts de heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, onder-voorzitter en de heeren *J. de J. Arends, S. A. Senior, J. H. Sprockel, Mr. P. J. J. van den Biesen, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, S. A. L. Maduro, A. P. A. van Leeuwen, David Capriles*, en *C. N. Winkel*, leden en *Mr. C. F. Gronemijer*, griffier.

ZOOMEDE: de heeren *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal, *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financien, *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, *H. J. A. Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, *W. Gauw*, Havenmeester.

AFWEZIG: de heeren *R. R. Muskus* en *Ernesto C. Martijn*.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan de goedkeuring van den Raad de in druk verschenen ontwerp-notulen van de vergaderingen op 18 Augustus 1936, 28 September 1936, 2 October 1936 en 13 October 1936.

De heer *Senior* zegt dat de thans ter goedkeuring aangeboden Notulen weer 8 à 10 maanden oud zijn. Indien deze late inzending aan den drukker ligt zou hij willen verzoeken de notulen éérst met de cyclostyle te doen vermenigvuldigen en aan de leden rond te zenden.

Spreker zegt thans niet te kunnen beoordeelen of de in de notulen voorkomende rede van den heer *Capriles* juist is weergegeven.

De *Voorzitter* zegt dat ook hij het betreurt dat de notulen zoo lang op zich hebben doen wachten.

Vóór dat de notulen gedrukt werden, zijn ze evenwel rond gezonden bij de leden die het woord hebben gevoerd.

Hierop antwoordt de Heer *Senior*, dat het hier gaat om de goedkeuring van den Raad, en niet om de goedkeuring der leden of Bestuursgemachtigden die in die vergaderingen het woord hebben gevoerd.

De Raad moet hier iets gaan goedkeuren, dat de Raad na ruim tien maanden onmogelijk kan weten of het gezegde, in de notulen juist weergegeven is.

Hij verklaart daarom zijn goedkeuring aan de Notulen slechts voorwaardelijk te kunnen geven.

Aangezien niemand meer over dit punt het woord verlangt verklaart de *Voorzitter* dat de Notulen beschouwd worden als te zijn goedgekeurd.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken.

1o. Een schrijven van C. E. Wolff te Paramaribo dd. 2 April 1937, houdend verzoek om hem bij de vervulling van de vacature van Griffier der Staten van Curaçao voor de benoeming in die functie in aanmerking te willen brengen.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dezen brief voor kennisgeving aan te nemen.

2o. een schrijven van P. A. Apostolic Church, te St. Nicolaas (Aruba) dd. 25 Maart 1937, waarbij ter kennisneming wordt aangeboden, afschrift van een ingezonden verzoekschrift aan den Gouverneur om een bijdrage uit 's landskas ten behoeve van den predikant James E. F. Jackson.

Deze stukken worden, op voorstel van den *Voorzitter*, voor kennisgeving aangenomen.

3o. een gouvernements-depeche dd. 9 Maart 1937, nr. 9450, waarbij de dank van Hare Majesteit de Koningin wordt overgebracht voor de gelukwenschen, welke de Raad aan Hare Majesteit heeft aangeboden ter gelegenheid van het huwelijk van Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard.

4o. een gouvernements-depeche dd. 3 April 1937, nr. 9326a waarbij de Gouverneur den Raad aanbiedt een ontwerp-landsverordening tot regeling van het gebruik van visch- en treknetten in Curaçao.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit stuk naar de Afdeelingen te verwijzen.

5o. een gouvernements-depeche dd. 3 April 1937, nr. 11076a, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur van den Minister van Kolonien telegrafisch bericht heeft ontvangen, dat het Harer Majesteit de Koningin behaagd heeft bij Koninklijk Besluit van den 30n Maart 1937 No. 6, de heeren *J. C. Henriquez, J. W. J. van der Linde Schotborgh, J. H. Sprockel, E. C. Martijn* en *C. W. J. Jonckheer*, met ingang van den tweeden Dinsdag van Mei 1937, te benoemen tot onderscheidenlijk Voorzitter, Ondervoorzitter en Leden van den Kolonialen Raad.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit stuk voor kennisgeving aan te nemen.

6o. een gouvernements-depeche dd. 3 Mei 1937, nr. 10227, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 89 der Curaçaosche Staatsrege-

ling den Administrateur van Financien, den Procureur-Generaal, den Inspecteur van het Onderwijs, den Directeur van Openbare Werken en den Havenmeester heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad omtrent de ontwerp-verordening tot wijziging van de Verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936, nr. 55), houdende voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet de gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hen de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die zij zullen meenen te moeten verstrekken.

De *Voorzitter* zegt vervolgens:

Ik wil de zoo even genoemde heeren mijn hartelijke gelukwenschen aanbieden met de herbenoeming tot ondervoorzitter respectievelijk leden van dezen Raad.

Tot den Heer *Jonckheer*, die pas benoemd is tot lid roep ik welkom in ons midden en ik kan hem de toezegging doen van eene aangename samenwerking onzerzijds.

Tot den Heer *Bichon* die hedenavond voor 't laatst de vergadering van dezen Raad bijwoont wil ik bij deze gelegenheid een kort woord van afscheid richten.

Toen eenigen tijd geleden de Heer *Bichon* in deze zaal de mededeeling deed van zijn beslissing om niet verder in aanmerking te willen komen voor een eventueele benoeming tot lid van dit college, voelde een ieder dat de Raad een zwaar verlies zou lijden.

Ik wil hier geen opsomming geven van de veie verdiensten van den Heer *Bichon* als lid van den Raad, aangezien dit reeds door de plaatselijke pers is gedaan en verder U allen reeds bekend is.

Ik kan echter niet nalaten te vermelden dat gedurende de jaren van zijn lidmaatschap, al zijn collega's de meest aangename en prettige samenwerking van hem hebben ondervonden.

Velen die gaarne kwamen luisteren naar de goed gedocumenteerde redevoeringen van den Heer *Bichon* zullen hem in den vervolge zeker missen bij de openbare zittingen van den Raad.

De grootste prestaties echter van den Heer *Bichon* moeten worden gezocht in zijn arbeid in de afdeelingen en dit werk kunnen alleen zij waardeeren die het voorrecht hebben genoten met hem samen te werken.

Bij de behandeling van elk ontwerp heeft hij getoond steeds veel tijd te hebben besteed aan de bestudeering daarvan, hetgeen veel heeft bijgedragen om aan de werkzaamheden een vlot verloop te geven.

Voor de vele en gewichtige werkzaamheden door hem verricht in dit college, wil ik hem namens allen onzen hartelijken dank zeggen en hem de verzekering geven dat zijn vertrek door alle leden, van welke richting ook diep wordt betreurd.

De heer *van der Linde Schotborgh* zegt den *Voorzitter* dank voor zijn gelukwenschen.

De heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën verkrijgt thans het woord en spreekt het volgende:

Het zij mij vergund Mijnheer de Voorzitter mij namens het Bestuur aan te sluiten bij de vriendelijke woorden van afscheid zoo juist door U gericht tot het geachte lid *Mr. Bichon van Ysselmonde*.

De Heer *Mr. Bichon* ziet zich door persoonlijke omstandigheden genoodzaakt ontslag te nemen als lid van den Kolonialen Raad en het Bestuur, respecteerend overigens de redenen welke hem tot dit besluit hebben gebracht, betreurt de genomen decisie ten zeerste.

Gedurende de drie jaren welke de Heer *Bichon* lid is van Uw college heeft hij niet alleen getoond iemand te zijn met een open oog voor de belangen van het Gebiedsdeel doch heeft, daar waar hij die belangen meende te moeten dienen nimmer geaarzeld deze belangen met de hem ten dienste staande middelen te verdedigen.

Het was voor de Bestuursgemachtigden steeds een aangename taak om in deze vergadering met den Heer *Bichon* van gedachten te wisselen. Noode zien wij hem vertrekken die, op de hem eigen aangename wijze, steeds blijken gaf van gedegen studie van de door hem behandelende onderwerpen.

Mijnheer de Voorzitter. Namens het Bestuur neem ik op deze plaats dan afscheid van den heer *Bichon* doch spreek tevens de hoop uit dat de omstandigheden welke den heer *Bichon* noopten zijn ontslag te nemen zich nog eens zullen wijzigen, zoodat ik er een welgemeend „tot wederziens" aan toevoeg.

Aan de orde is thans:

Ontwerp-verordening tot regeling van het gebruik van Visch- en Treknetten in Curaçao (1936—1937-33).

De *Voorzitter* zegt dat de plaatsing van dit punt op de agenda op een vergissing berust en stelt voor dit punt van de agenda af te voeren.

Hiertoe wordt besloten.

Aan de orde is vervolgens:

De Ontwerp-verordening tot wijziging der Verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936, No. 55), tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937 (1936—1937-24).

De *Voorzitter* stelt den heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën in de gelegenheid enkele punten, in het Eindverslag naar voren gebracht, te beantwoorden.

De heer *van der Drift* zegt het volgende:

Op de eerste plaats moge ik U, Mijnheer de Voorzitter bedanken voor de woorden van welkom welke U wel tot ons hebt willen richten.

Komende tot de beantwoording van de beschouwingen en opmerkingen gemaakt in het Eindverslag kan worden medegedeeld dat het Bestuur hiervan met belangstelling kennis nam. Inzonderheid had de aandacht de bespreking van de te volgen welvaartspolitiek. Ook het Bestuur houdt rekening met de voor de deur staande liquidatie van den nieuwbouw der oliemaatschappij op Curaçao. Wat betreft de in verband hiermede gerelateerde uitbreiding van personeel voor 1938 kan worden medegedeeld dat deze uitbreiding slechts schijnbaar is. Wat toch is het geval. Het door de Afdeelingen thans voorgestelde inzake het voorzien in de eischen van den dienst door aanstelling van tijdelijk personeel is in het verleden voor het Bestuur steeds richtsnoer geweest met het gevolg dat thans tijdelijke beambten in dienst van het Gouvernement zijn, die reeds een zeer groot aantal dienstjaren als zoodanig hebben.

Nagegaan is wie van deze beambten en werklieden in tijden van de grootste depressie als zoodanig steeds zijn gehandhaafd. Er was toen geen bezwaar meer hen aan te stellen tot ambtenaren in vasten dienst. Opgemerkt worde hierbij dat deze nieuw aan te stellen ambtenaren hunne bijdragen zullen gaan storten in het Pensioenfonds.

De balans van het opgerichte pensioenfonds geeft per 31 December 1936 aan een kapitaal van *f* 452.470,55
sedert is gestort in het fonds het restant
van artikel 107 der begrooting 1937..... 275.000,—
nog te storten zijn de bijdragen der ambtenaren over 1936..... ± 190.000,—

nog te storten het bedrag artikel 112 der begrooting voor 1938 waaronder saldo 1934 ad *f* 124.337,—	400.000,—
voorts nog te storten het saldo 1935, bij benadering bedragend	120.000,—
Totaal	*f* 1.437.470,55

Onmtrent het saldo van 1936 kan worden medegedeeld, dat slechts de voorloopige uitkomsten van den dienst bekend zijn.

Ad 6um. Medegedeeld kan worden dat het aantal ongevallen, vallende onder de Ongevallenregeling 1936, volgens de aangiften bedoeld in de Verordening van 1 November 1934 (P. B. 1935 No. 27) over het jaar 1936, bedroeg 1009.

Wat betreft de vraag of een eventueel met de uitvoering van sociale regelingen te belasten ambtenaar onder de Administratie van Financien dan wel onder den Openbaren Gezondheidsdienst dient te ressorteeren, moge als antwoord dienen dat de onderwerpelijke aangelegenheid nog in studie is en hieromtrent nog niets met zekerheid is te zeggen.

Ad 11um en 12um. Naar aanleiding van de opmerking dat de betaling van de verhooging van het salaris der ambtenaren wordt geput uit eene gelijke vermindering van het bedrag der uitkeering aan het Curaçaosche Pensioenfonds moge worden medegedeeld dat eene andere constructie van de begrooting, welke ruimte laat voor de raming van een hooger bedrag voor Onvoorziene Uitgaven, vermoedelijk zou hebben voorkomen dat de vermindering in kwestie diende te worden voorgesteld.

In antwoord op de vraag wat te verstaan is onder „de klasse van personen waartoe de ambtenaren behooren" kan worden medegedeeld dat het gebruikelijk is statistieken van kosten van levensonderhoud aan te houden afzonderlijk voor bepaalde klassen van gezinnen als ambtenarengezinnen en arbeidersgezinnen. Vandaar dat deze terminologie ook is gebezigd in de Memorie van Antwoord ook al beschikt Curaçao niet over een bureau waar deze statistieken worden aangehouden.

Voor het geven van een becijfering waaruit met zekerheid zou kunnen worden afgeleid dat de verhooging van de bezoldigingen der ambtenaren over de geheele lijn met 5% voldoende is, zou het Bestuur tevoren hebben moeten beschikken over een zeer uitgebreid ambtelijk apparaat. Eenigen tijd geleden is aan den Accountantsdienst opgedragen gegevens te verzamelen teneinde te kunnen geraken tot de inrichting van een statistiek van levensonderhoud. De werkzaamheden zijn echter gestaakt uit overweging dat verschillende andere belangrijke werkzaamheden anders zouden moeten blijven liggen. Ook werd niet steeds de noodige medewerking ondervonden van de zijde van degenen die waren aangezocht tot het verschaffen van het statistisch materiaal.

Met betrekking tot de vraag door welke regelingen de salarissen der Militaire Politietroepen beheerscht worden en de opname daarvan in het publicatieblad moge het navolgende worden medegedeeld.

De inkomsten, welke zij als militair genieten zijn vastgelegd in de z.g. Militaire Bezoldigingsregelingen van het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger 1934, vastgesteld bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie van 17 Maart 1934 No. 21, van toepassing verklaard op de troepen in Curaçao bij de Koninklijke Besluiten van 13 September 1928 No. 32 en van 7 December 1935 No. 28.

De Militaire Bezoldigingsregeling 1934 hiervoor genoemd is een lijvig boekwerk. Publicatie daarvan komt niet practisch voor. Principieel bezwaar daartegen is er echter niet. Wanneer de leden van den Kolonialen Raad van den inhoud kennis willen nemen, zou een exemplaar ter Griffie kunnen worden gedeponeerd ter inzage voor de leden.

De politietoelagen zijn geregeld bij beschikking van den Gouverneur van 16 Januari 1937 No. 54.

Aangenomen kan worden dat de inkomsten der politiemilitairen gemiddeld het volgende bedragen:

Gemiddelde inkomsten per jaar.
Gehuwd en ongehuwd.

Adjudant onderofficier instructeur	*f* 5280.—
„ „ administrateur	4980.—
Sergeant-majoor instructeur	4800.—
„ „ administrateur	4200.—
Sergeant	4380.—

	Gehuwd	Ongehuwd
Brigadier	*f* 3340.—	*f* 2530.—
Infanterist 1e klasse	2935.—	2125.—
Fuselier	2700.—	1890.—

In verband met enkele opmerkingen in het Eindverslag gemaakt met betrekking tot eenige, naar het oordeel der Afdeelingen, bestaande ongewenschte salarisverhoudingen, is het Bestuur voornemens, het geheele Bezoldigingsbesluit nog eens te bestudeeren en eventueel over te gaan tot het wegwerken van ongewenschte plooien in de regeling der bezoldigingen.

Het programma van het in de Memorie van Antwoord bedoelde vakexamen zal, zoodra dit gereed is, ter kennis van den Raad worden gebracht.

Ad 14um. In aansluiting aan de opmerking in het Eindverslag dat de pogingen om verbetering te brengen in den landbouw, er op gericht dienen te zijn de jeugd te infiltreeren van de betere en nieuwere methodes op dit gebied moge worden medegedeeld dat het Bestuur reeds sedert lang, met de bescheiden krachten waarover het de beschikking heeft, in deze richting bezig is te werken, niet slechts op het gebied van de landbouw doch ook op dat van de veehouderij.

Omtrent hetgeen door enkele leden naar voren werd gebracht met betrekking tot het aanleggen van dammen op Aruba, werd door den zich thans op Curaçao bevindenden deskundige het volgende medegedeeld:

„De geologische en topografische gesteldheid van Aruba is in vele opzichten verschillend van die van Curaçao; de omstandigheden zijn er minder gunstig voor de toepassing van dammen dan op laatstgenoemd eiland.

Een belangrijk gedeelte van Aruba vertoont aan de oppervlakte kwarts-dioriet en verwante gesteenten, die na verwering grof kwarts-zand vormen. Voor een gering deel bestaat de bodem uit diabaas, terwijl bepaalde gedeelten uit kalksteen zijn opgebouwd.

De dalen (rooien) zijn in het algemeen kort, en bezitten een groot verhang. De schaarsche, doch soms hevige regens veroorzaken er banjirs, welke zich diepe beddingen in het losse materiaal der rooien uitslijpen, en veel van dit materiaal in zee voeren.

Met den bouw van dammen op Curaçao, waar men in hoofdzaak met diabaas te doen heeft, wordt beoogd het tijdens regenbuien bovengronds snel afvloeiende regenwater op te houden, en in den ondergrond — den verweerden diabaas — te doen dringen, waar het den grondwaterstand verhoogt, om vervolgens langzaam naar zee te vloeien.

Beneden de dammen gegraven putten vertoonen daardoor, althans gedurende eenigen tijd na den regentijd, een verhoogde opbrengst.

Een der bijkomstige gevolgen hiervan kan voorst zijn een verbetering door uitloging (op den duur!) van de kwaliteit van het oorspronkelijk teveel zouten bevattende grondwater.

Op Aruba zal aanleg van dammen van overeenkomstige constructie in de met goed-doorlatend, grof materiaal gevulde rooien met groot verhand minder effectief zijn, daar het in den bodem dringende water nog betrekkelijk snel ondergronds zal afvloeien. Bovendien zal, indien althans geen speciale spui-inrichtingen worden aangebracht, en geen geregeld onderhoud plaats vindt, een snelle opvulling van het bekken met zand plaats vinden, waardoor de dam zijn waarde verliest.

Alleen op de schaarsche punten op Aruba, waar rooigedeelten met een gering verhang worden aangetroffen, zal met eenig succes damaanleg, als bovenbedoeld, kunnen plaats vinden.

Op Aruba worden thans slechts enkele dammen aangetroffen, alle op terreinen van particulieren gelegen.

Eén daarvan, eerst ongeveer een jaar geleden tot stand gekomen, en gebouwd in beton, bleek, bij gebreke aan een behoorlijken overloop en een spui-inrichting, achterloopsch geworden te zijn; het bekken was voor een belangrijk deel verzand.

Een andere dam, van aarde opgetrokken, was in het midden doorgebroken. Bij behoorlijk onderhoud zou deze zeker nog aan het gestelde doel kunnen blijven beantwoorden.

Een derde, eveneens aarden dam, was geheel opgevuld, en niet meer als zoodanig te gebruiken.

Een vierde vestigde den indruk, onvoltooid in den steek te zijn gelaten.

Opgemerkt zij tenslotte nog, dat het met het besproken type dammen beoogde doel, t.w. tijdelijke verhooging van den grondwaterstand benedenstrooms ervan, in het algemeen slechts plaatselijk profijt afwerpt, en derhalve, vooropgesteld dat de topografische en geologische omstandigheden zich daartoe leenen, alleen indien op groote schaal toegepast, tot de verbetering der toestanden op landbouwgebied van een bepaalde streek zullen kunnen bijdragen."

De *Voorzitter* verleent vervolgens het woord aan den heer *C. N. Winkel*. Deze houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,

In het eindverslag wordt een beschouwing gehouden over de welvaartspolitiek van Curaçao en wel naar aanleiding van de mededeeling van het Bestuur dat het noodig is, Curaçao zooveel mogelijk onafhankelijk te maken van de Oliemaatschappijen.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben dit volkomen eens met het Bestuur en ik geloof dat bevordering van het vreemdelingenverkeer hiertoe kan bijdragen. Zonder vreemdelingen kan er geen voldoende handel op Curaçao zijn.

Naar mijne meening moeten alle vreemdelingen hier welkom zijn, zoolang zij niet komen om het werk uit handen van de Curaçaoenaren te slaan. Hoelang is hier naar echter niet gestreefd en wat zijn de resutaten van ons streven?

Curaçao zit vol menschen die eruit gehouden hadden moeten worden. En juist die menschen die Curaçao noodig heeft en wenscht te ontvangen en die hier vroeger geregeld in grooten getale kwamen en zich hier vaak vestigden, hunne kinderen op onze scholen deden en hunne zieken in onze hospitalen komen tegenwoordig veel minder.

Was Curaçao niet bij uitstek de plaats voor opvoeding van kinderen, verpleging van zieken en rustoord van velen die al dan niet in politieke moeilijkheden zaten in hun land doch die een rustig leven wilden hebben?

Het leven is hier moeilijker en duurder geworden dan vroeger. Maar ook de vreemdelingen-contrôle, althans de wijze waarop deze uitgeoefend wordt is niet bevorderlijk voor het vreemdelingen verkeer.

Ik geloof dat ons streven erop gericht moet zijn, dat wij goede vrienden blijven met onze buren als in het Eindverslag gezegd en ook dat wij intensief het vreemdelingen verkeer moeten bevorderen.

En ik geloof dat de vele brieven die de Kamer van Koophandel in zake de vreemdelingcontrole tot het Bestuur heeft gericht en de inhoud der stukken indertijd van de afdeelingen van dezen Raad uitgegaan naar aanleiding van de nog steeds aanhangige ontwerp-verordening tot wijziging van de vigeerende Vreemdelingen-Verordening er op wijst dat de wijze waarop de vreemdelingen-contrôle geschiedt niet de juiste is.

Mijnheer de Voorzitter.

Ik geloof niet dat plantsoenen de vreemdelingen zullen kunnen aantrekken. Ik heb er niets tegen dat het Bestuur door het onderhouden van de bestaande en het aanleggen van nieuwe het Stadsschoon bevordert. Dit is voor ons zelf aangenaam en kan den goeden indruk dien wij op de vreemdelingen moeten maken bevorderen.

Mijnheer de Voorzitter.

Het Bestuur wil verder die onafhankelijkheid van de oliemaatschappijen trachten te bevorderen door het laten uitkomen van een landbouwkundige om te trachten door raadgevingen speciaal den kleinen man wat op dat gebied te helpen bereiken.

Mijnheer de Voorzitter.

Ik ben daaromtrent zeer sceptisch gestemd.

Wij die hier geboren en getogen zijn weten allemaal dat er hier geen water is en dat wat wij noodig hebben water is en geen deskundige op het gebied van landbouw.

Waarom dan niet eerst het water dat naar zee stroomt trachten op te vangen en in den grond te houden?

Bezwijken niet voortdurend groote vruchtboomen onder de droogte? En zijn niet prachtige koenoekoes achteruitgegaan daardoor?

Ik noem U, Brievengat, Zapateer, Vergenoeging, Davelaar, Suikertuintje, Cerrito enz.

In verband hiermede werd in het eindverslag damaanleg aanbevolen.

Ik ben dankbaar voor de inlichtingen, welke hieromtrent zooeven van de zijde van het Betsuur werden gegeven.

Het Bestuur zou het waterprobleem moeten bestudeeren ter vergrooting van den watervoorraad. Aan hofjeshouders zou steun gegeven kunnen worden door hen te helpen de putten te onderhouden en molens erop te zetten.

Zeer zeldzaam zijn de plekken op Curaçao waar er hofjes zijn die het ook in den drogen tijd uithouden.

Ik zou mijn stem er niet toe willen geven om een Europeschen landbouwkundige te laten uikomen, omdat ik de overtuiging heb dat Curaçao niet in de eerste plaats deskundig advies, maar water noodig heeft om met vrucht landbouw te kunnen beoefenen.

Ik zou echter geen bezwaar hebben tegen een praktischen West-Indischen landbouwer, van wien ik verwacht dat hij door raad en daad met betrekking tot gewassen die zich speciaal leenen voor verbouwing in onze streken den landbouwer helpen kan.

Het liefst zou ik Chineezen die getoond hebben succes met tuinbouw te hebben kunnen behalen, daarin voorbeeld willen laten geven.

Deze menschen zijn misschien minder geleerd dan een Europeesche landbouwkundige maar zij kunnen toonen wat door hard werken en taai geduld nog te bereiken is.

Een factor, welke bijdraagt om mij sceptisch te stemmen

omtrent de pogingen ter bevordering van den landbouw is de concurrentie van het buitenland. Wij allen weten dat in de naburige landen de vruchten als het ware in het wild groeien en het werkloon veel lager is dan hier. Onze markt wordt dan ook overstroomd met buitenlandsche vruchten.

Mijnheer de Voorzitter.

Ik zou nog in overweging willen geven de aandacht te schenken aan onze Oranjeappelboompjes, deze geraken in slechten toestand. Vruchten daarvan heeft men graag voor het maken van Curaçao-Likeur; wij moeten daarom zorgen dat die boompjes niet uitsterven en dat wij de vruchten tegen lagen prijs kunnen produceeren.

Thans is de prijs van de buitenlandsche Oranjeappel ver beneden de onze, wij kunnen daarom onzen voorraad niet verkoopen en de planters verwaarloozen misschien deze boompjes omdat de kosten van onderhoud niet gedekt kunnen worden, met den tegenwoordigen concurreerenden prijs.

Juist de droogte die er op Curaçao heerscht, schijnt deze vrucht beter maken dan de buitenlandsche; deze plant moet tijdig besproeid worden en dan weer voor een tijd droog blijven en kan niet tegen water op alle tijden en ook niet tegen te veel. Aan planters van deze vrucht zou het Bestuur steun moeten geven op alle noodige manier.

Bestudeering van den mispelboom verdient ook de aandacht. De mispel is zeer goed op Curaçao, en wel om dezelfde reden als de Oranjeappel, de vrucht is goed in den drogen tijd, maar de droogte moet niet te lang aanhouden, of er moet water zijn om den boom te besproeien. Als er in eens te veel water komt na langdurige droogte komen er wormpjes in deze vrucht.

Ook ware er een proef te nemen met aanplant van veevoedsel, dat met weinig of zonder water groeit.

Met genoegen heb ik zooeven vernomen dat het Bestuur reeds pogingen aanwendt om verbetering te brengen in den Landbouw.

Mijnheer de Voorzitter.

Met verontwaardiging heeft de Bevolking van Curaçao in de Memorie van antwoord gelezen:

De prestaties van de jongelieden die in Nederland opgeleid werden voor politie-Militair zijn van dien aard, dat de genomen proef als niet geslaagd te beschouwen is.

Waren gedurende de opleidingen op Curaçao en in Nederland de vorderingen bij het onderricht, hetwelk grootendeels theoretisch was, ruim voldoende te noemen, in de inderdaad moeilijke praktijk van het politievak zijn deze krachten niet geschikt bevonden.

Uitbreiding van hun aantal zou het functioneeren van den politiedienst in ongunstigen zin beinvloeden en is dan ook met de eischen van orde en rust en publieke veiligheid niet overeen te brengen.

Het komt ondergeteekende dan ook niet wenschelijk voor dat verdere opleiding als hier bedoeld zal plaats vinden.

Mijnheer de Voorzitter.

Men vraagt zich af wat deze politiemannen toch gedaan moeten hebben dat zulk een oordeel omtrent hen geveld wordt.

Dan vraagt men zich af:

Is voor de politie mislukking van de opleiding van enkele Curaçaoenaren genoeg om te besluiten, dat het niet wenschelijk is, dat verdere opleiding van Curaçaoenaren plaats zal vinden? terwijl in dezelfde memorie van antwoord o.m. gezegd wordt „dat vroegere pogingen tot verbetering van den landbouw, schipbreuk hebben geleden, mag naar de meening van het Bestuur geen reden zijn om bij de pakken neer te gaan zitten."

In de nieuwbladen kan men lezen en uit de stukken kan men opmaken dat men op Curaçao sceptisch gestemd is omtrent het succes dat een landbouwkundige hier kan hebben, maar het is een zeer algemeene wensch, dat het aantal Inheemsche krachten in de Politiekorpsen wordt uitgebreid. In de programma's van beide op Curaçao opgerichte kiespartijen van Leden van de Staten is opgenomen het streven naar uitbreiding van dat aantal.

Mijnheer de Voorzitter.

Ik blijf er op aandringen dat de proef herhaald wordt.

Mijnheer de Voorzitter. In het eindverslag wordt ook gesproken over de inkrimping van het Bestuursapparaat. Efficiency moet bij de overheidsbemoeiingen betracht worden. Daarmede in verband zou ik willen zeggen dat de kantoren zooveel mogelijk bij elkaar moeten zijn en daarom had ik gaarne gezien dat het gebouw Wilhelminaschool omgezet werd in kantoren. Voor school is het gebouw immers niet meer geschikt.

Waarom dan niet een school gebouwd en de ruimte van de tegenwoordige Wilhelminaschool aangesloten op het Fort Amsterdam?

Naast de bestaande Wilhelminaschool kan nog een woning gebouwd worden voor den directeur der Gevangenissen. Een nieuwe Wilhelminaschool en een dito Hendrikschool zouden opgericht kunnen worden op het terrein waar de tegenwoordige Hendrikschool staat met dat waarop het huis van de familie Henriquez daarnaast.

Ik blijf daarom aandringen op het koopen van dat terrein voor dat doel.

Mijnheer de Voorzitter.

Principieel ben ik zeker tegen het scheppen van nieuwe rangen en zeer zeker ook tegen het benoemen van ambtenaren tot Hoofdcommiezen, Commiezen en Adjunctcommiezen dan noodig is.

Echter ben ik er wel voor om de ambtenaren thans in vasten dienst te zijner tijd behoorlijk te bevorderen, en ik zou niet willen zien, dat nieuwe ambtenaren uitkomen, die promotie van de thans in dienst zijnde ambtenaren komen in den weg staan.

In gevallen van trouwe ambtenaren, met vele dienstjaren, zou ik er geen bezwaar tegen hebben uitzonderingen te maken en de promoties wat voordeeliger voor hen te doen zijn.

Mijnheer de Voorzitter.

Zooals het U bekend is kom ik dikwijls voor zaken op het eiland Aruba.

Ik heb daar meermalen meegemaakt dat na een regenbuitje vele straten van Oranjestad onder water zijn.

Het lijkt mij toe alsof deze straten te plat gebouwd zijn en dat er niet gelet is geworden op den afvoer van het water.

Ik hoop dat verandering hierin te brengen is, want niet alleen moet men door het water waden, maar ook worden in de nabijheid zijnde personen vooral bij het oversteken van den weg, nat en vuil door voorbij rijdende voertuigen.

Ook kan ik U mededeelen dat ik uit goede bronnen weet, dat de verwaarloozing van de jeugd toeneemt op Aruba.

Naar mijne meening werken de omstandigheden vooral op Sint Nicolaas dit in de hand.

Op Aruba bestaat geen gelegenheid om deze jongelieden in een gesticht onder te brengen. Wel bestaat het plan om een vereeniging op te richten die zich het lot dezer kinderen zal aantrekken, wat ik ten sterkste toejuich, en bij voorbaat wil ik er bij het bestuur op aandringen om deze vereeniging te ondersteunen.

En dan, mijnheer de voorzitter, heb ik mij kunnen overtuigen van de urgentie van zekere verbeteringen aan de haven van Aruba.

In de eerste plaats zou ik willen verzoeken over te wil-

len gaan tot de verbreeding en verlenging van de thans bestaande pier en het bouwen van een gouvernements bergplaats.

Als er twee booten in de haven zijn en een schoener aan het laden of lossen gaat dit met groote moeilijkheden gepaard en is er gevaar voor menschenlevens. Het lossen gebeurt als het ware over de hoofden heen van arbeiders en chauffeurs.

Er is oponthoud en schade wordt berokkent aan scheepvaartmaatschappijen en kooplieden. De steiger is niet toereikend voor het werk dat daarop verricht wordt. De bergplaats is te klein voor de lading welke op Aruba aankomt.

Bij gebrek aan ruimte in de tegenwoordige bergplaats hebben de kooplieden en vooral die op St. Nicolaas veel tijdverlies, moeite en schade en wel omdat dezen dikwijls naar Oranjestad moeten rijden om hunne goederen af te halen en deze moeten achterlaten omdat zij niet te bereiken zijn.

Thans wordt al een hoek bij de steiger gedempt, waar men mij gezegd heeft dat een nieuwe bergplaats zal komen, echter kan ik het niet gelooven, daar deze dan naar mijne meening een sta in den weg zou worden.

Aan de pier kunnen nauwelijks twee booten liggen met de noodige lengte om te kunnen lossen en naar mijne meening moeten deze te veel manoeuvreeren om te kunnen draaien en de haven uit te kunnen gaan.

Ook geloof ik, Mijnheer de voorzitter, dat het aan te bevelen is, het binnen komen van schepen van de K.N.S.M. en alle dergelijke schepen van andere maatschappijen mogelijk te maken, zonder het minste gevaar. Deze schepen brengen toch lading bestemd voor Aruba op Curaçao en deze ladingen moet overgescheept worden op kleinere booten van de maatschappijen die Aruba aandoen. Deze overlading brengt moeite, kosten en vertraging met zich mede en ook moet de lading er onder lijden.

De verbetering zooals hierboven door mij aangegeven, acht ik direct noodzakelijk en gaarne zou ik een voorstel van het Bestuur willen zien om hiertoe over te gaan.

Echter moet ik zeggen dat de Arubanen meer wenschen. Aruba wenscht en acht het noodzakelijk een eerste klasse haven te hebben , waar alle schepen zonder het minst gevaar in en uit kunnen loopen.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik graag hieraan zou willen medewerken. Alleen zal dit belangrijk onderwerp van alle kanten uit bezien en bestudeerd moet worden en wanneer Bestuur, deskundigen, kooplieden en scheepvaartmaatschappijen ter plaatse samen gekomen, dit in het algemeen belang achten, zal ik zeker met plezier op voorstel van het Bestuur mijn stem er toe geven om de noodige gelden te voteeren.

Het zou jammer zijn, Mijnheer de Voorzitter, de Amerikaansche baggermachine, thans op het eiland Aruba, te zien vertrekken zonder het noodige werk te hebben verricht, daar het weder uitzenden van een dergelijke machine tonnen kosten en het werk thans gedaan zal kunnen worden voor tonnen minder.

Ik zou het Bestuur willen vragen zoo spoedig mogelijk het noodzakelijke werk te doen verrichten. Mocht het blijken dat het maken van de Paardenbaai in Aruba tot een eerste klasse haven niet al te belangrijk meer kost dan het door mij ontplooide plan dan zou ik willen voorstellen zou spoedig mogelijk daartoe te willen overgaan opdat gebruik gemaakt kan worden van de gelegenheid dat de baggermachine op Aruba is.

De heer *Capriles* houdt vervolgens de volgende redevoering:

Mijnheer de Voorzitter. Ik zal niet veel tijd van U in beslag nemen met deze algemeene beschouwingen; ik zal mij beperken tot het geven van mijn meening met betrekking tot de promotiekansen van onze ambtenaren, tot het vragen van een paar nadere toelichtingen aan de geachte gemachtigden van het Bestuur, in verband met gedane mededeelingen of gemaakte opmerkingen in de gewisselde stukken, en tot het wijzen op eenige gezegden van den kant van het Bestuur, die een ongunstigen indruk bij de burgerij hebben gewekt, en ik moge met alle eerbied erop wijzen dat dergelijke opmerkingen, die vaak beleedigend uitvallen, te allen tijde vermeden dienen te worden.

Toen de Raad in het Voorloopig Verslag erop aandrong de promotie-kansen van de landskinderen althans van de thans in dienst zijnde ambtenaren te vermeerderen, lag het nooit in 's Raad bedoeling dat deze vermeerdering van promotiekansen gepaard moest gaan met het creëeren van nieuwe en kostbare rangen, die een onnoodige last op de begrooting zouden leggen. Er werd alleen beoogd de landskinderen en de reeds in dienst zijnde ambtenaren zelf in de gelegenheid te stellen die promoties te maken die nu ten dage te maken zijn doch die helaas vaak door geimporteerde krachten behaald worden.

Ik wil grif toegeven dat in sommige gevallen het aanbeveling verdient krachten uit het Moederland aan te stellen, doch niet in het tempo waarmee men nu te werk gaat.

Indien het echter absoluut noodzakelijk mocht blijken, teneinde de promotie kansen van onze ambtenaren te vergrooten, over te gaan tot de regeling zooals het Bestuur het zich voorstelt, dan spreek ik de vurige hoop uit dat daarbij wel degelijk rekening worde gehouden met de wenschen, bij herhaling in dezen Raad uitgesproken, dat die kansen bij voorkeur worden gegeven aan onze landgenooten.

Ik moet nu weer een teer punt aanroeren, Mijnheer de Voorzitter, n.l. de Militaire Politie, althans teer voor het Bestuur zooals blijkt uit de gewisselde stukken, telkens als er in dezen Raad over dit Korps gesproken wordt.

Echter de opmerking van het Bestuur in verband met de voortzetting van de opleiding van landskinderen tot Militaire Politie, heeft bij de burgerij een zeer slechte indruk gemaakt, en mij is ter oore gekomen dat men gezegd zou hebben, waarschijnlijk om 's Bestuurs eigen woorden te bezigen, dat een dergelijke opmerking moeilijk „in overeenstemming te brengen is" met de wenschen om de goede verstandhouding tusschen inheemschen en Nederlanders te bevorderen.

Ik ben benieuwd of de geachte gemachtigden van het Bestuur in staat zal zijn ons mede te deelen wat de tekortkomingen van het Curaçaosch element, speciaal van het vijftal waarmede een eerste en eenigste proef is genomen, zijn geweest, welke aanleiding hebben gegeven tot deze opmerking van het Bestuur. Het wil mij voorkomen, dat indien deze jongelui in de practijk ongeschikt zijn gebleken, de burgerij eenigzins deze tekortkomingen moet hebben bespeurd, want m.i. moet het publiek, dat het meest in aanraking komt met de Politie in het practisch gedeelte van haar dienst, iets van deze fouten of tekortkomingen merken. Eigenaardig is het dat juist in de practijk waar men, redelijkerwijze gesproken, verwachten moet, dat landskinderen beter moeten voldoen dan vreemdelingen, dat juist dáár deze landskinderen zulke tekortkomingen aan den dag leggen, dat gezegd moet worden dat zij het Korps in ongunstigen zin beinvloeden zoodat zelfs vermeerdering van hun aantal niet in overeenstemming is te brengen met de openbare orde en veiligheid.

Bepaalde eischen zijn bij besluit vastgesteld waaraan een goed politieman moet voldoen;eischen van geschiktheid, en onder die eischen wordt als een zeer belangrijke aangemerkt de kennis van de landstaal; en daar moet het

landskind ver boven den Nederlander uitsteken; het kennen van de mentaliteit van deze bevolking, uiteraard geheel en al anders dan die der Europeanen, m.i. evenzeer vereischte van primair belang voor een goed functionneerend politiekorps, ook hier moet het landskind verreweg de baas zijn van den vreemdeling. Dat er allicht een paar onder de landskinderen zijn die minder geschikt zijn kan iedereen zich best indenken; dat is trouwens ook het geval met de *niet inheemschen*, doch dat daarom het Curaçaosche element in zijn geheel geweerd moet worden uit het Korps, dat is niet goed Mijnheer de Voorzitter; het is zelfs beleedigend voor het eerlijk en geschikt gedeelte van de bevolking.

Hierbij moge tevens worden opgemerkt dat de wijze waarop het Bestuur zich over het Curaçaosche element bij het Korps uitlaat een dusdanige slechte invloed op de animo van dat gedeelte van de bevolking, waaronder juist een keuze behoort te worden gedaan, heeft, dat de vrees bestaat dat het doel hetwelk men zich misschien stelt, reeds bij voorbaat tot mislukking gedoemd is.

Ik moge hierbij aan toevoegen dat het in Suriname schijnbaar wel mogelijk is om landskinderen bij de politie op te nemen. Ik lees althans in een der bladen het navolgende bericht:

„Een negentien-tal jonge mannen is, na te zijn gekeurd, aangenomen om tot politie-agent te worden opgeleid. Zij worden gekazerneerd en na een half jaar zal uit dit aantal een keuze worden gedaan van dertien."

Ik zou nog van den geachten gemachtigde willen vernemen of er iets gedaan is om de vele klachten over het verkeer uit den weg te ruimen. De geachte gemachtigde kan ervan overtuigd zijn dat het verkeer zooals het nu is groote ongerieven met zich medebrengt, vooral het verkeer in de Columbusstraat, langs de De Ruyterkade, en de Handelskade, en vooral langs de Handelskade, daar is het een ellende, en alleen omdat AL het verkeer van Punda langs deze kade gaat; ik moge het Bestuur nogmaals in overweging geven deze zaak in studie te nemen en de noodige verbeteringen aan te brengen. Het kan zoo moeilijk door blijven gaan.

Voor wat betreft de telefoon Mijnheer de Voorzitter wil ik volstaan met de hoop uit te spreken dat het Bestuur ten deze diligent blijft zoodat wij spoedig op een modern systeem kunnen bogen.

De volgende nadere toelichting zou ik gaarne van het Bestuur krijgen: Op onze vraag of de eerstdaags uit te komen luitenant der Militaire Politietroepen een autotoelage zal genieten en ten bedrage waarvan, antwoordt het Bestuur: „voor zoover dezerzijds bekend, zou een autotoelage worden toegekend ten bedrage van *f* 700.— 's jaars."

„Voor zoover dezerzijds bekend," is mij niet recht duidelijk, Mijnheer de Voorzitter.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De heer *Mr. Jas* antwoordt den heer *Capriles* dat de zinsnede, „voorzoover dezerzijds bekend" inderdaad foutief is opgenomen. Deze bijvoeging kan vervallen.

De heer *van den Biesen* verklaart, dat nu het vraagstuk van de promotie der ambtenaren ter sprake is gebracht, hij daarover ook zijn meening naar voren wil brengen.

Het schijnt, zegt spreker, dat het voorloopig verslag sub 11 en 12 aanleiding geeft tot de opvatting, als zouden de afdeelingen van meening zijn, dat toewijding en bekwaamheid van de ambtenaren niet beloond behoeven te worden door promotie.

Deze opvatting is onjuist naar ik meen.

De aldaar geuite meening moet beschouwd worden in het licht van wat bij voorloopig verslag en memorie van antwoord is gezegd.

Met het oog op den financieelen toestand van Curaçao, werd door de afdeelingen in het eindverslag afgekeurd, dat het Bestuur van plan scheen een nieuw ambt van Referendaris te scheppen en meer ambtenaren tot hoofdcommies, commies en adjunct-commies te benoemen, alleen om den ambtenaren betere betaling te verschaffen, door verhooging der promotiekansen.

Hiertegen wilden de afdeelingen stelling nemen.

Zij juichten echter toe, het voornemen van het Bestuur, om de promotiekansen te verhoogen, door cursussen in het leven te roepen, waarbij aan de ambtenaren de noodige kennis wordt bijgebracht, om belangrijker werk te kunnen verrichten.

Maar, en dit is het gewichtigste, in het voorloopig verslag werd tevens te verstaan gegeven, dat geen buiten het ambtenarencorps staande personen uit Holland uitgezonden of reeds aanwezig op Curaçao, in genoemd corps vóór anderen zouden worden opgenomen.

Op deze wijze wilden de afdeelingen de promotiekansen verhoogen en niet door het uitbreiden van het ambtenarencorps, behoudens dienstbelangen.

Zóó moet de betreffende opmerking in het Eindverslag verstaan worden, naar ik meen.

Wat de cursussen betreft, werd te kennen gegeven, dat het niet de bedoeling moet zijn, daarvoor krachten uit het moederland te laten komen, tengegevolge waarvan de opgeleide ambtenaren na verloop van tijd den weg naar promotie door hun opleiders, versperd zouden zien.

Intusschen, dat mag wel in het oog worden gehouden, zitten we in de toestand, dat reeds lang vele plaatsen van uit het Moederland zijn aangevuld en de promotiekansen reeds lang gering waren. Dit is de reden van ontevredenheid.

En indien het Bestuur er prijs op stelt, deze ontevredenheid weg te nemen, dan neme het passende maatregelen in die richting.

De afdeelingen hebben m.i. vooral het oog gehad op de toekomstige promotiekansen en niet op het euvel dat thans reeds bestaat.

De heer *Bichon van Ysselmonde* zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Met Uw goedvinden zal ik de vriendelijke woorden door U en door den Gemachtigde van het Bestuur tot mij gericht, bij de rondvraag beantwoorden.

Mijnheer de Voorzitter:

Gewoonlijk heb ik de gelegenheid, die elke behandeling van een begrooting bood om beschouwingen te geven over het financieel beleid van het Bestuur en wenschen en verlangens omtrent het te voeren beleid naar voren te brengen, dankbaar aangegrepen.

Zoo heb ik ook vanavond heel wat op mijn hart. Ik zal er echter niet in treden, behoudens op een punt waarop ik voor vanavond alle aandacht zou willen concentreeren: de toekomst van Curaçao.

Indien men de berichten in de Pers mag gelooven, is de economische wereldcrisis afgeloopen en allerwege wederom een opleving te bespeuren, welke voor de toekomst het beste doet verwachten.

Is nu ook voor Curaçao de crisis bezworen? Zal Curaçao dan mede deelen in de voordeelen van de komende hausse? Deze vragen liggen voor de hand. De vraagstelling is echter verkeerd. Curaçao heeft n.l. niet of nagenoeg niet, mede gedeeld in de crisis op de wereldmarkt en zal dan ook niet, of nagenoeg niet, deelen in de voordeelen van een hausse. De oorzaak van dit verschijnsel moet gezocht worden in de eigenaardige economische structuur van Curaçao. Deze toch is nauwelijks direct af-

hankelijk van de wereldmarkt. Zij is voor slechts een gering gedeelte van de markten in de omliggende landen en overigens, voor het grootste gedeelte, van de op haar gebiedsdeel gevestigde oliemaatschappijen afhankelijk, met dien verstande, dat de grootte der bedragen van de loonlijsten dezer ondernemingen beslissend is voor de ups and downs van het economisch leven in dit gebiedsdeel.

Mag ik U even in herinnering brengen de geschiedenis van deze ondernemingen gedurende de laatste jaren?

Het einde van de twintiger jaren toonde zoowel op Aruba als op Curaçao een kolossale uitbreiding van de apparatuur dezer maatschappijen, uiteraard gepaard gaande met een evenredige stijging van de behoefte aan arbeidskrachten om het te investeeren kapitaal te verwerken, met als resultaat verhoogde bedragen op de loonlijsten en welvaart in het geheele gebiedsdeel.

In het begin van de dertiger jaren — toevallig of niet toevallig samenvallende met de wereldcrisis, dit heeft voor Curaçao geen belang — vond de liquidatie plaats van de vooraf gegane nieuwbouw-periode, eveneens op beide eilanden. De voor uitbreiding te bouwen apparatuur was gereed gekomen, het nieuwbouw-programma afgewerkt en een groot deel der arbeiders overtollig geworden, met als gevolg aanzienlijke daling van de bedragen op de loonlijsten en terugslag daarvan op het economisch leven wederom van het geheele gebiedsdeel.

Men is geneigd de hier bedoelde terugslag te betitelen met het woord: „crisis", doch dit is onjuist. Voor elk bedrijf is het exploitatiestadium gepaard gaande met betrekkelijk geringen nieuwbouw het normale stadium; abnormaal echter was de tijd aan het einde der twintiger jaren toen sprongsgewijze nieuwbouw plaats vond. Daarom moet m.i. dan ook op Curaçao niet van „hausse" en „crisis", maar van tijden van nieuwbouw en van geen nieuwbouw bij de industrie gesproken worden.

De weerslag van wat bij de olieondernemingen gebeurde was duidelijk in het economisch leven van Curaçao te bespeuren.

In de periode van den nieuwbouw in 1928, 1929 en 1930 stroomde het geld, werd het met handen vol uitgegeven; allerlei nieuwe zaken en handeltjes werden opgezet. In de periode 1931, 1932 en 1933, waarin de nieuwbouw tot staan kwam, daalde het in circulatie zijnde geld tengevolge van de daling van het totale inkomen; de opgezette zaken en handeltjes werden non-rendabel, schulden werden gemaakt, achterstand in belasting onstond en het economisch leven scheen geheel uit zijn voegen gerukt.

Gedurende de laatste drie achter ons liggende jaren 1934, 1935 en 1936 geschiedde weer het omgekeerde: de nieuwbouw op de olie-ondernemingen breidde zich sterk uit, het inkomen steeg met aanzienlijke bedragen en toen eenmaal de schulden afbetaald en de achterstallige belasting was ingehaald, brak een periode van welvaart weer aan, werden weer nieuwe zaken geopend, enz. enz.

Een weerslag van de besproken perioden vinden wij ook duidelijk terug in de financieele gestie van het Gouvernement.

De eerste periode, die van opgang bij de industrie, werd gekenmerkt door het opnemen van voorschotten in het Moederland, als ik mij niet vergis, tot een bedrag van ongeveer *f* 7.000.000.— en een stijging van de uitgaven van *f* 5.400.000.— in 1928 tot rond *f* 9.000.000 in 1929, *f* 12.000.000.— in 1930 en *f* 8.000.000.— in 1931.

De tweede periode, die van neergang bij de industrieen, kenmerkte zich door drastische bezuiniging op de uitgaven van 25 tot 50% toe, voor een goed deel door den Raad zelf aangebracht; de uitgaven daalden tot ± *f* 6.300.000.— in 1932 en 1933.

De derde periode, die van hernieuwden opgang bij de industrie ging weer gepaard met stijging der uitgaven tot *f* 8.300.000.— in 1934 en 1935 en *f* 7.900.000.— in 1936, terwijl de raming der uitgaven voor 1937 en 1938 *f* 8.200.000.— bedraagt.

In het kort samengevat is dit de geschiedenis van het bedrijfsleven in het bijzonder, van het economisch leven van Curaçao in het algemeen en van de financien van het Gouvernement over de afgeloopen 10 jaren: opleving tengevolge van nieuwbouw bij de ondernemingen gepaard gaande met stijging der uitgaven van het Gouvernement en neergang als gevolg van de afwezigheid van nieuwbouw bij de ondernemingen, gepaard gaande met inkrimping der uitgaven bij het Gouvernement.

Deze geschiedenis heeft ons geleerd, dat wij ter beantwoording van de vraag: hoe in de toekomst de vermoedelijke loop van 's-Lands financien zal zijn, moeten nagaan wat de perspectieven voor de olie-ondernemingen zijn.

Veel wijst er op, dat er bij die ondernemingen een kentering op komst is, dat de jongste nieuwbouwperiode binnen afzienbaren tijd afloopt en dat die bedrijven zullen terugkeeren tot het zuivere exploitatiestadium. M.a.w. dat gerekend moet worden met een herhaling bij die ondernemingen van wat in 1931 en 1932 gebeurde: een liquidatie van den nieuwbouw met alle gevolgen van dien.

Maar dan moet er ook op gerekend worden, dat evenals in het verleden, het landsinkomen zal inkrimpen, dat de opbrengst der middelen aanzienlijk lager zal liggen dan wij de laatste jaren gewend waren.

Indien men met deze kansen tijdig rekening houdt, kan voorkomen worden, dat drastische bezuiniging met alle ellende daaraan verbonden, niet het minst voor het personeel in overheidsdienst, noodig zal zijn.

Mijnheer de Voorzitter, het is de hoogste tijd het waarschuwingssein te hijschen. Als mij iets spijt, is het dat ik deze waarschuwing eerst nu laat hooren en niet drie jaar lang bij voortduring op de dreigende toekomst gewezen heb.

De verwachtingen bij de olie-ondernemingen zijn zoodanig, dat ernstig met de bedoelde kentering rekening gehouden behoort te worden. Het is nog tijd om van Bestuurszijde de noodige maatregelen te nemen met het oog op deze naaste toekomst; om te zorgen, dat straks geen inkrimping van een onevenredig uitgezet bestuursapparaat noodzaak wordt en reorganisaties aan de orde van den dag komen, waarbij diensten ontwricht worden en vele slachtoffers moeten vallen. Noodzakelijk is zoo spoedig mogelijk paal en perk te stellen aan de stijging van de „vaste" posten der begrootingen.

Beschouw ik als „vaste" posten het totaal der uitgaven na aftrek van de posten voor aflossing der kasvoorschotten, voor wegenverbetering voor zoover niet bestreden uit de Motorvoertuigen-belasting, voor nieuwbouwwerken en voor extra storting in het Pensioenfonds, welke uitgaven ik de „variabele" zou willen noemen, dan vertoonen de „vaste" uitgaven tusschen 1934 en de raming 1938 een voortdurende en aanzienlijke stijging:

1934 : *f* 5.500.000.—
1935 : „ 6.000.000.—
1936 : „ 6.100.000.—
raming 1937 : „ 6.600.000.—
raming 1938 : „ 6.900.000.—

Bovenbedoelde „variabele" uitgaven vertoonen in dezelfde periode een voortdurende en aanzienlijke daling:

1934 : *f* 2.800.000.—
1935 : „ 2.300.000.—
1936 : „ 1.800.000.—
raming 1937 : „ 1.700.000.—
raming 1938 : „ 1.255.000.—

De „variabele" uitgaven zijn dus in de periode 1934—1938 gedaald ruim 50%, de „vaste" gestegen met bijna 30%.

Deze stijging der „vaste" gepaard gaande met een daling van de „variabele" uitgaven is verontrustend. Verontrustend is ook de loop van de salaris-post in die jaren. Ook hier een grootere stijging dan m.i. verantwoord is: 1935 nog *f* 2.300.000.—, doch begrooting 1938 reeds *f* 3.000.000.—.

Ik dring aan op uiterste voorzichtigheid in het financieel beleid. Uitbreiding van de „vaste" uitgaven is thans uitermate riscant en moet dus voorkomen worden, althans zoolang het beeld van de toekomst niet klaarder is geworden.

Als de kentering komt, moet Curaçao gereed zijn om op andere wijze de welvaart te doen voortduren, de eenzijdige orienteering op de olie moet spoedig plaats maken voor een meer gevarieerde samenstelling van de bronnen, waaruit de bevolking haar welvaart put. Vóór alles vraagt dit probleem: het vinden van nieuwe welvaartsbronnen voor Curaçao, de volle aandacht. Betreurd moet worden, dat voor dit doel nog in het geheel geen gelden uitgetrokken zijn.

Verheugend is, dat het Gouvernement de landbouwverbetering weer ter hand neemt; de landbouw zal altijd waarde voor Curaçao houden, al zal deze tak van werkzaamheid geen rijke bron van welvaart kunnen zijn. Ik hoop van harte, dat de proef zal slagen. Daarvoor zal echter noodig zijn een behoorlijke opzet, niet te bescheiden, niet te bekrompen. Zoo dikwijls toch zijn proeven mislukt, doordat niet het volle gewicht achter de poging werd gezet.

Dat handel en scheepvaart, van oudsher bronnen van welvaart voor dit gebiedsdeel, blijvend de aandacht vereischen, behoef ik waarlijk niet te betoogen. Vrees, dat deze stiefmoederlijk bedeeld zullen worden, bestaat bij mij niet.

Doch behalve uit deze bronnen van welvaart heeft Curaçao de laatste jaren een groot inkomen getrokken uit enkele industrieele ondernemingen (vooral uit de olie-industrie) en het komt mij voor, dat getracht moet worden om de mogelijkheid van vestiging van andere industricën ernstig onder het oog te zien. Indien de activiteit bij de olie-ondernemingen vermindert, of deze laatste geheel uit het gebiedsdeel verdwijnen, welk gevaar immer voor Curaçao aanwezig is, zij het ook in een verdere toekomst dan het gevaar van vermindering van activiteit, dan zullen andere industrieën het verlies moeten kunnen compenseeren.

Zeker, nieuwe industrieën kunnen niet uit den grond gestampt worden — bij gebrek aan voldoende arbeidskrachten zouden zij onder de huidige omstandigheden zich niet eens kunnen vestigen — maar daar ligt ook niet de taak van de overheid. Wel is het Bestuurstaak om alle mogelijkheden te onderzoeken, om paraat te zijn en op de hoogte van wat wel en wat niet kan, om gereed te zijn met het onderzoek tegen den tijd, dat nieuwe industrieen de plaats van de olie-ondernemingen moeten gaan innemen. Op dit gebied mag niets onbeproefd gelaten worden.

Het zoeken naar nieuwe industrieele mogelijkheden en het opzetten van proeven in deze richting zullen ongetwijfeld veel geld vereischen; dit is echter urgenter dan de bouw van nieuwe landsgebouwen of de aanleg van den weg naar Westpunt in zoo'n snel tempo als het Gouvernement thans volgt.

Het tempo kan hier wat langzamer genomen worden; ten slotte staan de landsgebouwen toch niet op instorten? En wat de wegen betreft ben ik van meening, dat indien de bestaande wat beter onderhouden werden, de behoefte aan nieuwe wegen niet zoo groot zou zijn. Het geld noodig voor het zoeken naar nieuwe welvaartsbronnen voor Curaçao, dat een dringend probleem geworden is, kan zeer wel gevonden worden door wat minder uit te geven voor andere objecten, waarop nu wel wat al te eenzijdig de aandacht van het Bestuur is gevestigd.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij afgevraagd of ik naast deze waarschuwing een daad zou moeten stellen en of ik goed zou doen elke post dezer suppletoire begrooting, waarbij de „vaste" uitgaven worden verhoogd, af te stemmen. Ik heb echter gemeend die vraag ontkennend te moeten beantwoorden en het trekken van de noodige conclusies uit mijn ernstige opmerkingen aan het Bestuur te kunnen overlaten.

Ik ben hiermede gekomen aan het einde der Algemeene Beschouwingen, doch zou nog gaarne even willen ingaan op een mededeeling door den geachten Gemachtigde van het Bestuur, den Heer Administrateur van Financien, gedaan. Deze heeft medegedeeld, dat het aantal bedrijfsongevallen in 1936 bedroeg 1009. Mijnheer de Voorzitter, dit getal zal iedereen hoog vinden, indien daarbij geen toelichting wordt gegeven, welke het cijfer in een geheel ander daglicht plaatst. Men moet in het oog houden, dat de meeste bedrijfsongevallen gevallen zijn van lichte verwondingen, veroorzaakt b.v. door het trappen in een spijker, het struikelen over een voorwerp e.d.m., ongevallen van niet ernstigen aard. Verbiedt de geneesheer van de onderneming, waartoe hem volledige vrijheid gelaten wordt, den betrokken persoon aan het werk te blijven en geldt dit verbod voor langer dan 24 uur na het ongeval, dan wordt op grond van de redactie van de verordening het ongeval aangegeven met de ernstig klinkende term „bedrijfsongeval". Daarom had de Raad wellicht beter gedaan naar het aantal ernstige ongevallen te vragen. In ieder geval behoort onderscheid gemaakt te worden en een toelichting leek mij derhalve niet overbodig.

De heer *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal verkrijgt thans de gelegenheid enkele in het Eindverslag gestelde vragen te beantwoorden. Hij zegt daartoe het volgende:

Naar aanleiding der door de afdeelingen gestelde vraag hoeveel K.M. voor dienst het Bestuur verwacht, dat de uit te zenden officier zal rijden, kan ik U mededeelen, dat deze autotoelage is gebaseerd op een gemiddeld rijden voor dienst van 8100 K.M. per jaar zijnde 675 K.M. per maand.

De afdeelingen bleven voorts met zeer groote klem erop aandringen, dat de proef met de Curaçaosche jongelieden voor den politiedienst wordt herhaald.

Ter adstructie wordt toegejuicht de opmerking door het Bestuur gemaakt ad 14 (landbouw) „dat vroegere pogingen schipbreuk hebben geleden mag geen reden zijn om bij de pakken neer te zitten". Deze woorden werden daar door het Bestuur gebruikt met betrekking tot het daar beoogde doel: verbetering van den landbouw. Inderdaad, als men zich eenmaal een bepaald doel gesteld heeft, dan behoort men dat zoo goed mogelijk te trachten te bereiken en liefst niet bij de pakken neer te zitten. De Afdeelingen zien echter, geloof ik, over het hoofd, dat hier de doelstelling der Militaire Politietroepen niet is om Curaçaosche jongelieden daarin op te nemen, doch het doel een ander is en de door het Bestuur gedeelde wensch om Curaçaosche jongelieden mede daarbij te benoemen slechts voor vervulling vatbaar is, *indien en voorzoover de doelstelling dat toelaat.*

Gevraagd wordt voorts wat het Bestuur verstaat onder „in het algemeen niet geschikt bevonden".

Het Bestuur kan dit, reeds hierom, omdat de personen in kwestie niet individueel in het debat betrokken mogen worden, slechts zeer in het algemeen toelichten.

Het Bestuur verstaat daaronder in casu een dermate

gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel en ongeschiktheid om zelfstandig op te treden, dat vermeerdering van hun aantal niet toelaatbaar wordt geacht. Deze gebreken blijken pas in de practijk. Vandaar dat zij gedurende de vooropleiding wel reeds geconstateerd zijn, doch niet zoo sterk hebben gesproken. Men vergete niet, dat zij voor zij hier werden ingelijfd nimmer zelfstandig dienst hadden verricht. Zij zijn minder goed bevonden zoowel als militair als wel als politieman. Daar de militaire werkzaamheden der politietroepen echter van veel minder beteekenenden aard zijn, doen hunne tekortkomingen zich op politioneel gebied verreweg het zwaarst gevoelen. Het oordeel van het Bestuur vindt mede steun in hunne strafregisters.

Men vraagt om herhaling der proefneming. De politiedienst leent zich slecht voor proefnemingen. Ik laat in het midden dat zij bovendien zeer kostbaar zijn. De kosten der opleiding bedragen nl. — die van het vervoer van en naar Nederland niet medegerekend — ongeveer *f* 2.500.— per persoon. Er valt echter niet over een herhaling der proefneming te denken voor deze jongelieden weder zijn afgevloeid. Er wordt hier geen onderscheid gemaakt met de overige — derhalve niet-Curaçaosche politiemilitairen. Ook dezen wordt verlenging van dienstverband geweigerd en zoonoodig ontslag verleend, indien zij den politiedienst in ongunstigen zin beinvloeden. Aanleiding om de Curaçaosche jongelieden te ontslaan bestaat er thans niet. Met zes is de proef begonnen. Eén daarvan is in den aanvang der opleiding moeten worden ontslagen. De overige vijf zullen thans indien zich geen bijzondere feiten voordoen hun loopend dienstverband moeten beeindigen.

Het Bestuur kan zich ten hoogste bereid verklaren om de proef te herhalen na of tegen afvloeiing der vijf, die thans in dienst zijn .

Opleiding in Curaçao is niet mogelijk. Daartoe ontbreekt het noodige personeel en materiaal. Met uiterste krachtsinspanning is hier een vooropleiding van 6 maanden gegeven. Bovendien acht het Bestuur opleiding in Nederland voor hun algemeene ontwikkeling onontbeerlijk.

De heer *Ten Brink*, Directeur van Openbaren Werken, zegt dat hij de opmerkingen van den heer *Winkel* en enkele in het eindverslag gestelde vraagpunten tegelijk zal beantwoorden.

Inderdaad geeft — zegt spreker — het aanzetten van een motorfiets, zooals in de nabijheid van de Wilhelminaschool meermalen daags voorkomt, een hinderlijk geluid, dat tijdelijke storingen kan veroorzaken in den gang van het onderwijs.

Op de voorgestelde plaats voor een nieuw te bouwen school zal wellicht ook de last van het stadsgewoel en het verkeersrumoer worden ondervonden, zoodat de verwachtingen van een rustiger omgeving na verplaatsing van het schoolgebouw niet te hoog mogen worden gesteld.

Het gebouw van de Wilhelmina-school is voor zijn tegenwoordige bestemming over het algemeen wel geschikt. Betwijfeld mag worden of ombouw tot Gouvernementskantoor in het bijzonder tot gebruik voor den Openbaren Gezondheidsdienst gevoegelijk kan geschieden.

Tegen een verbinding tusschen dit gebouw en het achtergelegen Fort Amsterdam bestaat uit een oogpunt van defensiebelangen overwegend bezwaar.

Indien naast het bestaande gebouw een woning voor den Directeur der Gevangenissen moet worden opgericht, zal een eventueele doorbraak achter de panden aan de zuidzijde van de Breedestraat in de toekomst onmogelijk worden gemaakt.

Ook dient in overweging te worden genomen de vraag of het aldaar plaatsen van een woning tot verfraaiing van het Wilhelminaplein zal bijdragen.

De gegeven beschouwingen tegen elkaar afwegende, geloof ik niet, dat de toekomst van de ter sprake gebrachte landsgebouwen over het geheel zal worden verbeterd door aankoop van het aangewezen terrein.

Omtrent de in het eindverslag gevraagde resultaten van de peilingen in de haven van Aruba geeft spreker de volgende inlichtingen.

Uit het bodemonderzoek in de Paardenbaai te Aruba ter plaatse van den ontworpen havengeul is gebleken, dat rotsgrond of zeer vaste bodemformaties niet kunnen worden verwacht op een diepte van minder dan 22 voet onder gemiddeld havenpeil.

De bovenste bodemlagen ter dikte van ongeveer twee meter bleken eenigszins vast te zijn; daaronder werd op verschillende plaatsen een vrij slappe grondsoort aangetroffen.

Vermoedelijk zal eventueel baggerwerk in deze grondsoorten geen moeilijkheid opleveren, of het moest zijn dat de dieper dan twee meter onder den bodem voorkomende slappe grondsoort zoo weinig stabiel is, dat het gemaakte werk weer spoedig zal verzanden.

Met het oog op den slappen ondergrond zal een diepte van den havengeul, aanmerkelijk grooter dan 22 voet, moeten worden ontraden.

Ten aanzien van de door den heer *Winkel* gemaakte opmerking over de slechte afwatering van de straten in Aruba zegt spreker:

Er is aldaar geen rioleering, waardoor niet veel kan worden gedaan om dit euvel te verhelpen.

De aanleg van een rioleering zou zeer kostbaar blijken.

Teneinde tegemoet te komen aan de klacht over te geringe bergruimte op de pier te Aruba — zegt spreker — is een nieuwe loods geprojecteerd. Het constructiewerk van deze loods is onlangs uit Nederland aangekomen; met de oprichting van de loods zal weldra worden aangevangen. Na het gereedkomen van de nieuwe loods zal er voldoende ruimte zijn om daarlangs den steiger te bereiken.

De kosten voor het weder uitzenden van een baggermachine zijn inderdaad belangrijk, doch behoeven niet zooals de Heer *Winkel* vreest, het bedrag van eenige tonnen te beloopen.

Ten aanzien van de havenverbetering wenscht spreker het volgende op te merken.

De desbetreffende wenschen van eenige handelaren te Aruba zijn tweeërlei.

De eerste wensch gaat uit naar het verdiepen van de Paardenbaai en het verruimen door het openbaggeren van een Westelijken uitgang.

Ofschoon de haven reeds thans toegankelijk is voor schepen van middelbare grootte, voorzoover deze in den 220 meter breeden havenkom kunnen manoeuvreeren, wordt de bestaande toestand van zekere Arubaansche zijde als onvoldoende beschouwd en wordt verlangd een haven van een geheel ander karakter, een eerste-klas haven, toegankelijk voor schepen van de grootste afmetingen.

Eenige factoren van interne economie pleiten voor deze uitbreiding: wellicht zal na het opnemen van Aruba in het grootscheepsverkeer gelegenheid worden geschapen tot overslag van goederen uit nabijgelegen Zuid-Amerikaansche havens, zal het vrachtvervoer goedkooper en het personenverkeer gemakkelijker worden en aan de goederen minder schade door overlading ontstaan — daartegen kan worden aangevoerd, dat een aanzienlijk bedrag in havenwerken wordt vastgelegd en jaarlijks terugkeerende kosten voor onderhoud en exploitatie moeten worden berekend.

Van meer gewicht echter zijn de factoren, die buiten het bereik van het Bestuur liggen en waarvan de beoordeeling toekomt aan de scheepvaartmaatschappijen. Im-

mers, de aanwezigheid van een haven geeft alleen de mogelijkheid tot verkeer, maar of de haven inderdaad in het verkeer zal worden opgenomen hangt af van het inzicht der scheepvaartmaatschappijen omtrent de daardoor voor henzelf te verwachten voordeelen, en rekening houdende met het feit, dat zij reeds beschikken over een geregelden dienst met kleinere vaartuigen naar de nabijgelegen eilanden en kusten.

Geen der hier gevestigde scheepvaartmaatschappijen heeft zich tegenover het Bestuur willen verbinden tot het geregeld aanloopen van de haven van Aruba met hare grootere schepen, indien deze daartoe geschikt zal zijn gemaakt. Integendeel wordt van de bestaande mogelijkheid om Aruba aan te doen met schepen van middelbare grootte, uitgezonderd die van de Red "D" Line en de Horn Linie, slechts bij hooge uitzondering gebruik gemaakt.

Blijkbaar wordt er dus door de maatschappijen geen voordeel in gezien om meer en grootere schepen naar Aruba te zenden en bestaat er gegronde vrees, dat de voor de aangevraagde verbeteringen benoodigde gelden onnuttig besteed zouden zijn.

De tweede wensch betreft het uitvoeren van werken tot verbetering van de bestaande haven met behoud van haar tegenwoordig karakter, zooals het verlengen van den steiger en het uitbreiden van de loodsruimte.

De noodzakelijkheid van het eerstgenoemde werk staat ter beoordeeling van den Havenmeester die Uwen Raad nauwkeurige gegevens kan verschaffen omtrent het gebruik van den steiger. Echter moge ik opmerken, dat niet tot verlenging van den steiger kan worden overgegaan, indien niet de havendiepte voor de verre toekomst is vastgesteld.

Overigens dient nog te worden nagegaan of niet op annere, minder kostbare wijze kan worden voorzien in uitbreiding van de bestaande los- en laadgelegenheid.

Ook kan worden verwacht, dat thans na het gereedkomen van de nieuwe schoener-steiger nog slechts bij uitzondering zeilschepen aan den grooten steiger zullen meren.

De gewenschte uitbreiding van de loodsruimte zal, zooals ik hiervoor reeds gezegd heb, binnenkort tot stand worden gebracht.

De heer *Gauw*, Havenmeester, het door den heer *Winkel* gesprokene, beantwoord, zegt dat het Bestuur ten aanzien van de haven van Aruba altijd zeer diligent is geweest.

Groote sommen zijn ten koste gelegd aan de pier, het baggerwerk en de Havenverlichting.

In de jaren 1932 t/m 1934 was er inderdaad een toename in het havenverkeer. Het aantal stoomschepen dat de Paardenbaai aandeed bedroeg nl. in 1932: 307, in 1933: 333 en in 1934: 363.

Hiermede was het maximum evenwel bereikt.

Een daling trad in tot 359 in 1935 en 341 in 1936, hoewel in dit laatste jaar overal een opleving in de bedrijvigheid valt te bespeuren.

De vraag is echter, waar zou een vermeerdering vandaan moeten komen. Meer export of import valt niet te verwachten.

Vandaar dat het aantal schepen dat de haven aandoet stationnair zal blijken.

De urgentie tot het scheppen van een groote haven is daarom geenszins aangetoond. De uitvoering van dit groote werk kan daarom niet aan de orde worden gesteld wijl het Gouvernement een zeer voorzichtige politiek moet voeren en rekening moet houden met de jaarlijks terugkeerende onderhoudspost welke dit werk bovendien zoude medebrengen.

De verlangens welke van de zijde van Aruba worden geuit gaan vaak nog veel verder.

Toegegeven moet worden dat een enkele maal vertraging voorkomt. In 1936 was dit acht maal het geval. In totaal gingen hiermede 31 uur verloren op een totaal aantal van 11.000. Alzoo procentsgewijze zeer weinig.

Gedurende de eerste 4 maanden van 1937 deed zich deze situatie tweemaal voor, waarmede 18 uren waren gemoeid.

Dat er gevaar bestaat voor de arbeiders bij het lossen is nog nimmer gebleken; een ongeluk is er dan ook nooit gebeurd.

De pier is groot genoeg voor den afvoer van goederen en is niet als opslagplaats bedoeld.

De kwestie op welke wijze in vergrooting van de pierruimte kan worden voorzien, in verband met de daaraan bestaande behoefte, is nog in studie.

De heer *Senior* zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Even wil terugkomen op hetgeen van de zijde van het Bestuur met betrekking tot de haven van Aruba is gezegd.

De economische kant van de zaak wil ik voorloopig niet naar voren brengen; ik weet ook niet wat de kosten der uit te voeren werken zouden bedragen.

Maar het argument van den heer *Ten Brink*, dat de Scheepvaart-maatschappijen niet te kennen hebben gegeven dat ze de haven van Aruba willen aandoen acht ik niet steekhoudend.

Er moet vooreerst een goede haven zijn en dan pas kunnen we groote schepen verwachten.

Ook de Scheepvaartmaatschappijen hebben toch niet eerst naar lading gezocht en zijn pas daarna schepen gaan bouwen; ze beginnen met het bouwen der schepen en dan pas zoeken ze lading.

We moeten dus eerst de haven hebben en dan pas kunnen er schepen komen.

Curaçao zou ook nooit zoo vooruit gegaan zijn, indien er niet een goede haven was geweest.

Niemand kan zeggen, dat indien Aruba een goed haven zou hebben er dan geen schepen zouden komen.

In antwoord op het betoog van den heer *Senior* zegt de heer *Gauw*, gemachtigde van het bestuur, dat ook al aanvaardt men de stelling dat „de kost de baat vooruitgaat" er dan toch nog eenig uitzicht op de baat moet bestaan.

Ik vermeen — gaat spreker voort — dat de kosten der havenverbetering grooter zullen zijn dan de baten welke er van mogen worden verwacht.

Het bevolkings-getal is constant. Waarschijnlijk zal in de eerst-volgende jaren de export niet zooveel vermeerderen en de invoer niet beduidend toenemen.

De Olie-Maatschappijen behandelen hetgeen zij noodig hebben met gebruikmaking van haar eigen haven.

De noodzakelijkheid om groote havenwerken uit te voeren is daarom geenszins aangetoond.

Uiteraard kan het bestuur zich niet wagen aan een experiment, waarvan de kansen op gunstige resultaten zoo gering zijn.

De heer *Senior* zegt:

Van een experiment is geen sprake.

Ik blijf bij mijn meening dat als er geen haven is, er ook geen schepen zullen komen.

De heer *Ten Brink*, gemachtigde van het bestuur, wijst er op dat de haven van Aruba op het oogenblik toegankelijk is voor middelbaar groote schepen.

Waarom komen die dan niet? vraagt spreker.

De heer *Senior* zegt, dat de groote schepen niet naar

Aruba gaan omdat dit te gevaarlijk wordt geacht.

Er moet eerst een haven zijn om scheepvaart aan te trekken.

Door de Scheepvaartmaatschappijen is niet beweerd dat ze niet naar Aruba willen gaan.

De heer *Winkel* dankt den gemachtigde van het bestuur voor de verstrekte inlichtingen.

Door den gemachtigde is, zegt spreker, met betrekking tot de militaire politie gezegd, dat de doelstelling van dat instituut vergelijking met den landbouw niet toelaat.

De politiedienst zit zwaar op Curaçao.

De proefnemingen zijn begonnen met een getal van 6 Curaçaosche jongelieden, doch deze kunnen dit zware werk niet goed verrichten; één is er zelfs ontslagen.

En voordat deze vijf meer bewijzen leveren kunnen er geen proeven met Curaçaoenaars meer genomen worden.

Dat wil zeggen, dat wanneer een proef met 6 Curaçaoenaars is mislukt, dan zijn de overige Curaçaoenaars van den Politiedienst uitgesloten.

Ik betreur dit ten zeerste, gaat spreker voort. Niet alleen ik betreur dit, maar geheel Curaçao stelt er prijs op dat de meerderheid van het getal der politie-mannen uit Curaçaoenaars zou bestaan.

Verder is door den gemachtigde gesproken over de afwatering der straten in Aruba en over het ontbreken van een rioleering.

Ik stel mij evenwel voor, dat de gemachtigde ook wel eens op Aruba heeft gezien, dat in sommige straten het water gewoon op de straten blijft staan, omdat het wegdek plat is en niet zooals op Curaçao bol. Het water kan daardoor niet wegvloeien.

Van de zijde van het Bestuur is gezegd dat het gebouw der Wilhelmina-school uit een oogpunt van defensie-belang niet verbonden kan worden met de kantoren in het fort Amsterdam.

Maar waarom zou niet door middel van een bruggetje de verbinding tot stand kunnen worden gebracht?

Het bestuur geeft er blijkens het betoog van den gemachtigde, de voorkeur aan te wachten tot betere plaatsen voor het bouwen van scholen beschikbaar komen.

Het blijft evenwel mijn meening dat er geen betere plaats is dan daar waar de Hendrikschool thans staat.

Wat de baggermachine aangaat, volgens door mij verkregen inlichtingen heeft het brengen van zoo'n machine naar Aruba een bedrag gevorderd van *f* 200.000.—.

Aan hetgeen van bestuurszijde en door den heer *Senior* is gezegd omtrent de haven van Aruba, wil ik nog toevoegen, dat enkele agenten van scheepvaartmaatschappijen mij hebben verklaard, dat de grootere schepen er niet in kunnen.

Hoe de K.N.S.M. er tegenover staat weet ik niet. Ik zou een onderhoud hebben met den heer *Kiès* maar ongelukkiger wijze kon dit niet doorgaan.

Ik heb echter gezien dat het Bestuur wel zeer diligent is geweest; dit blijkt wel uit de gegevens van den Havenmeester; ik vind dat de laatste alle moeite heeft gedaan om goed op de hoogte zijn.

Gevaar bij het laden en lossen der schepen bestaat er wel. Ik heb wel eens meegemaakt, dat aan den eenen kant van de pier een schoener loste en aan den anderen kant tegelijkertijd een boot.

De pier bood hiervoor onvoldoende ruimte. De werklieden met het lossen belast moesten daardoor hun arbeid verrichten terwijl de colli's boven hunne hoofden werden uitgeladen.

Ik ben blij te vernemen dat het bestuur het brengen van verbeteringen aan de haven in overweging heeft genomen.

Gaarne zal ik zien dat de bestudeering dezer aangelegenheid wordt voortgezet, opdat zeer spoedig de verbeteringen welke het bestuur noodig acht in uitvoering zullen kunnen worden genomen.

De heer *Gauw*, Havenmeester, wijst er op dat hij heeft gezegd dat in studie is de kwestie van eventueele uitbreiding der laadruimte op de pier; niet de geheele uitbreiding der haven.

Wat betreft het aanleggen van schepen van de K.N.S.M. daar heb ik vroeger reeds enkele malen naar geinformeerd, zegt spreker.

Waarom is het binnenloopen van de „Venezuela" en de „Crijnsen" niet herhaald? De hoeveelheid vracht zal daarvoor wel te gering zijn en dan is overlading in kleine schepen economischer.

De heer *Sprockel*, thans het woord verkrijgend, zegt het navolgende:

Mijnheer de Voorzitter. In het eindverslag lees ik:

„Het door het Bestuur voorgestelde, om de verhooging van het salaris der ambtenaren in mindering van de uitkeering aan het Curaçaosche Pensioenfonds te brengen, kon blijvend bij de meeste leden geen instemming verwerven."

De gemachtigde van het Bestuur heeft hieromtrent gezegd: „indien de constructie van de begrooting anders was d.w.z. de post voor onvoorziene uitgaven hooger geraamd, dan zou vermoedelijk de vermindering in kwestie niet noodig zijn geweest.

Ik zou willen vragen of het de gedachte bij het Bestuur is om de post van *f* 100.000.— voor onvoorziene uitgaven te vermeerderen met *f* 225.000.— om aldus de uitbetaling der salaris-verhooging mogelijk te maken. En dit op een totaal-budget van 8 millioen. Vergelijking met Nederland doet zien dat aldaar slechts *f* 50.000.— voor onvoorziene uitgaven is uitgetrokken.

Graag zou ik daarom weten wat het bestuur bedoelt met „een andere constructie der begrooting."

Voorts heb ik met genoegen van den geachten gemachtigde vernomen, dat het Bestuur de meening deelt, dat om de resultaten van den landbouw op te voeren, men moet beginnen met de jeugd.

De gemachtigde heeft gezegd dat het Bestuur, zij het op bescheiden schaal en met bescheiden krachten, hiermede reeds bezig is.

Ik zou den gemachtigde willen vragen ons nader te willen inlichten omtrent hetgeen ten deze heeft plaats gehad en met welk resultaat.

Een eerste vereischte is dat men den landbouwer van behoorlijke stukjes grond voorziet en niet van rotgrondjes tegen de berghellingen, waarmede nooit iets valt te beginnen.

Op een terzake in het Eindverslag gestelde vraag is geen antwoord ontvangen.

Gaarne zou ik nog de meening van het bestuur hieromtrent vernemen.

Verder hebben de afdeelingen met klem er op aangedrongen om de proef met de opleiding van Curaçaosche jongelieden voor den politiedienst te herhalen. Zij hebben daarbij verwezen naar de proeven bij den landbouw welke eveneens worden herhaald en de woorden van de Memorie van Antwoord, dat vroegere pogingen schipbreuk hebben geleden nog geen reden mag zijn om bij de pakken neer te gaan zitten, tot de hare gemaakt.

De gemachtigde van het bestuur heeft geantwoord: de doelstelling van de proeven met betrekking tot den landbouw is geheel anders dan bij de politie. Ik geef toe het doel van de proeven met den Landbouw is de inkomsten der landbouwer ruimer te doen vloeien, het bestaan van dezen te verbeteren. Het doel met betrekking

tot de politie is inderdaad anders maar dit neemt niet weg dat er bij den Landbouw heel veel zal moeten gebeuren alvorens de in te voeren verbetering aan de bevolking een voordeel zal bieden van 6 ton, welk bedrag met de opneming van inlanders in het politie-corps zou kunnen worden bereikt. Dit laatste zal alzoo inderdaad een middel van bestaan en wel een nieuw middel van bestaan voor de bevolking kunnen vormen. Er zouden dan geen Hollanders meer moeten overkomen om dezen dienst te verrichten. Het is daarom zeer zeker de moeite waard om de proeven met de politie te herhalen.

Een proef met 6 personen heeft plaats gehad. Men heeft hierbij niet goed gegrepen en het vereischte resultaat is daardoor niet bereikt. Er moet dus getracht worden betere krachten te vinden voor het politie-ambt.

Bij de burgerpolitie voldoen de inlandsche krachten toch wel goed, de dienst is daarbij ook zwaar. Waarom zouden de Curaçaoenaars dan ongeschikt zijn als militair?

Ik zou meenen, dat men het niet moet laten bij een enkele proef en ik blijf er met de Afdeelingen op aandringen dat de proef wordt herhaald.

Van de zijde van het Bestuur is gezegd: eerst moeten 5 jongelieden zijn afgevloeid.

Is het de bedoeling dat er eerst 5 moeten zijn afgevloeid daaronder begrepen dus ook Nederlanders of moeten speciaal die 5 opgeleide Curaçaoenaars zijn afgevloeid, alvorens een nieuwe proefneming zal kunnen aanvangen?

Deze vraag zou ik nog gaarne beantwoord zien door den gemachtigde van het Bestuur.

De heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, aan wien vervolgens het woord verleend wordt, vangt aan met er op te wijzen dat bij de voorafgegane discussiën de „Algemeene beschouwingen" uit het Eindverslag en hetgeen onder „Het eenig artikel" is vermeld, dooreen hebben geloopen en dat hij daarom thans de opmerkingen onder „Het eenig artikel" omtrent het onderwijs gemaakt, wil beantwoorden.

Het Bestuur heeft te kennen gegeven, zegt spreker, dat ook hij overtuigd is van de wenschelijkheid om de R.K. scholen te Groot Kwartier en Santa Maria om te zetten in scholen voor gewoon lager onderwijs B.

Enkele leden waren evenwel blijkens het Eindverslag van meening, dat de bedoelde omzetting niet moet worden afhankelijk gesteld van de vraag of de betrokken onderwijs-congregatie de benoodigde krachten kan krijgen. Deze leden waren van gevoelen, dat als die B scholen noodig zijn — en dat is zoo — zij er dan moeten komen.

Het Bestuur is van hetzelfde gevoelen.

Het komt het bestuur echter niet juist voor om de onderwijscongregatie's in verlegenheid te brengen door nu reeds den eisch te stellen dat het volgend jaar de omzetting moet plaats hebben en — anders geen subsidie.

Het is mij bekend dat de betrokken congregatie's welke de scholen te Groot Kwartier en Santa Maria bedienen ook in Nederland of in Suriname alle pogingen aanwenden om hare scholen naar den eisch te doen bezetten.

Het is daarom beter te wachten tot 1 Januari 1938.

Ik geloof dat ik wel de verzekering kan geven, dat alsdan zal worden aangedrongen om deze scholen met leerkrachten te bezetten, die de omzetting onmiddellijk mogelijk maken.

De heer *Capriles* verklaart zich aan te sluiten bij hetgeen door den heer *Sprockel* is gesproken omtrent de politie en den landbouw.

Naar mijne meening — zegt spreker — is het doel gelijk.

Ik meen zelfs dat het doel dat bij de politie bereikt moet worden urgenter is, omdat men daarmede eerder directe voordeelen kan behalen.

Op hetgeen bepaald is in Publicatieblad nr. 24 van 1932 omtrent de opleiding van politie-personeel wil ik niet in details terug komen. Voor het bepaalde in artikel 1, sub c wil ik echter bijzondere aandacht vragen, want de politie behoort tactvol op te treden.

In dat artikel lees ik:

De eischen van geschiktheid, voor den politiedienst, waaraan het personeel der drie politiekorpsen moet voldoen, zijn de volgende:

c. goede vormen bezitten, en zich behoorlijk en tactvol in het openbaar weten te gedragen.

Spreker noemt hierop voorbeelden ter illustreering dat niet-inheemschen blijk geven aan deze vereischten niet te voldoen.

En toch — zegt spreker — wordt doorgegaan met indienstneming van niet-inheemschen, al voldoen deze in dit opzicht niet.

Ook ik zou willen vragen of er gewacht moet worden tot dat de 5 jongelieden die in dienst zijn, zijn afgevloeid, inplaats van uit de inheemsche krachten van de bevolking enkelen uit te kiezen voor een nieuwe opleiding?

Ik ben er vóór de pogingen weer te herhalen; een nieuwe bron van inkomen kan hierdoor worden geschapen.

De heer *Jas*, Procureur-Generaal, de gemaakte opmerkingen beantwoordend, constateert met voldoening dat de heeren *Sprockel* en *Capriles* de zaak der politie-opleiding vrij principieel hebben behandeld.

Zij zien — zegt spreker — in de politie een bron van inkomen voor de bevolking. Dit is echter inderdaad een principieel verschil met het eigenlijke doel der militaire politie. Deze toch wordt niet gehouden als bron van inkomen voor Curaçao. Er zouden wel meer Curaçaoënaars kunnen worden opgenomen, doch alleen indien er voor zoover het doel: „een absoluut betrouwbaar korps" dit zou toelaten. Op dit punt is geen compromis mogelijk.

De heer Capriles heeft er op gewezen dat het de politie bij haar optreden wel eens aan tact ontbreekt. Dit bewijst des te meer hoe veelzijdig de taak der politie is. Ongetwijfeld heeft de militaire politie tactvol op te treden tegenover iedereen. Maar toch is dit niet de voornaamste taak. Betrouwbaarheid gaat voor. Wanneer ik moet kiezen tusschen een ontactvolle, onbeleefde maar betrouwbare politieman en een die tactvol, zeer beleefd maar minder betrouwbaar zou zijn dan kies ik den eerste.

Het Bestuur acht het niet toelaatbaar om het aantal Curaçaosche agenten op te voeren voordat eerst die waarmede de proef is genomen, zijn afgevloeid. In totaal vloeien er elk jaar wel meer dan vijf af.

De 5 of 6 waarmede de proef genomen is, zijn gekozen uit een ruim aantal gegadigden, alle moeite is gedaan om de besten te krijgen.

Het is wel mogelijk dat de proef indien ze herhaald wordt beter resultaat zal opleveren. Er is meer licht geworpen op de eischen waaraan een politieman moet voldoen en door de daaraan gegeven publiciteit is de kans van slagen grooter.

In Nederland bestaan de moeilijkheden, welke men hier heeft niet. In Suriname blijkbaar evenmin, althans in veel mindere mate. Verwijzing naar Nederland of Suriname kan hier geen argument zijn.

Het is ten aanzien van Curaçao echter niet mogelijk om de feiten te forceeren.

De heer *Van der Drift*, administrateur van Financiën, wijst er op, dat de door den heer *Sprockel* gemaakte vergelijking met de Rijksbegrooting ten aanzien van de ra-

ming van den post voor onvoorziene uitgaven, niet opgaat.

In de Rijksbegrooting van uitgaven — zegt spreker — wordt opgenomen een hoofdstuk voor onvoorziene uitgaven, terwijl daarnaast in de verschillende hoofdstukken artikelen voor onvoorziene uitgaven voorkomen.

Gevraagd is voorts wat het bestuur voor den Landbouw heeft gedaan. Ik dacht — zegt spreker — dat hetgeen in den loop der jaren terzake is verricht, wel in ruime kring bekend zou zijn geworden.

Telken jare zijn op de begrooting groote bedragen uitgetrokken voor het verleenen van voorschotten ter bevordering van landbouw en veeteelt.

Deze voorschotten zijn gegeven aan landbouwers voor het maken van putten, het plaatsen van windmolens enz. De landbouw in de buitendistricten is bevorderd door plantenstekken en boomen uit het buitenland te laten komen.

Uit den aard der zaak kon een en ander niet op deskundige wijze geschieden, meer te hooi en te gras.

Hetgeen het Bestuur heeft gedaan, geschiedde ongeorganiseerd en hierin wil het juist verandering brengen.

De heer *Sprockel* heeft gezegd dat een eerste vereischte is, dat den landbouwers behoorlijke strookjes grond worden gegeven en dat met rotsgrond tegen de berghellingen nooit iets valt te beginnen.

Ik kan hierop antwoorden, dat, voorzoover het Gouvernement beschikt over goede gronden, deze ook in huur worden uitgegeven.

Het bestuur kan bovendien binnenkort beslag leggen op een stuk grond groot 9 H.A. van de familie Royer gelegen te Matancia.

Ik stel daarom voor staande de vergadering te besluiten punt 17e van de Verordening tot wijziging van de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1937 met *f* 2.000.— te verhoogen en dit onderdeel aldus nader te lezen:

„onderartikel 134 wordt verhoogd met *f* 126.550.— en gebracht op *f* 380.850.—."

Voorts stel ik voor, in de wijziging op te nemen een verhooging van artikel 27 dier begrooting met *f* 1000.—; het artikel wordt hierdoor gebracht op *f* 4000.—.

Deze verhooging zal vermoedelijk noodig blijken, wijl het voornemen bestaat de verstrekking van schoolvoeding eenigzins uit te breiden.

De heer *Capriles* vraagt of de Curaçaoenaars bij de burgerpolitie betrouwbaar zijn gebleken.

De heer *Jas*, Procureur-Generaal, zegt, dat hij deze vraag over het algemeen in bevestigenden zin kan beantwoorden.

De heer *Sprockel* zegt dat hij, naar aanleiding van hetgeen de gemachtigde van het bestuur naar voren heeft gebracht, wil opmerken dat het hier gaat over „doelstelling." Ik moet erkennen, dat de doelstelling, zooals die geformuleerd is door den gemachtigde, juist is. Maar daarbij mag toch wel gelet worden op den economischen factor.

Ik ben het dus eens met den gemachtigde van het bestuur, om indien het absoluut uitgesloten is die goede krachten welke bij de politie noodig zijn uit de inheemschen te vinden, het beter is de proef niet te herhalen. Want dan zou het weggegooid geld zijn.

Zelf ben ik daarvan niet overtuigd. Er is maar één keer een proef genomen en wellicht levert een tweede proef betere resultaten op.

Beide doeleinden n.l. een goede politiedienst en een bron van inkomen te verkrijgen, waren aldus te verwezenlijken.

Natuurlijk moet de politiedienst in ieder geval voorgaan.

Naar aanleiding van hetgeen de gemachtigde op mijn vraag omtrent den landbouw heeft geantwoord, wil ik nog dit opmerken, dat ik meende verstaan te hebben dat het bestuur nu reeds bezig was „de jeugd te infiltreeren van de betere en nieuwere methodes op dit gebied" en vandaar mijn vraag waar die opleiding der jeugd plaats vindt.

De heer *Bichon* zegt naar aanleiding van het betoog van den Heer Procureur-Generaal over de politieaangelegenheden, dat de Procureur harde woorden gesproken heeft, weliswaar ingegeven door zijn overtuiging, die te respecteeren is, maar toch zoo hard, dat het spreker spijt dat dit heeft moeten gebeuren.

Spreker zegt eenigen tijd gelegen in den Raad met den Heer *Diekmann* een debat gehad te hebben over hetzelfde onderwerp, waarbij het spreker na veel moeite gelukt is een belofte tot voortzetting der proeven met Curaçaoenaren in het politiekorps van dien gemachtigde van het Bestuur te verkrijgen. Natuurlijk kan het Bestuur inmiddels van gedachte veranderd zijn en de voortzetting der proeven thans ongewenscht achten. Bij die gelegenheid heeft spreker de vraag gesteld, waarom, indien de in het korps reeds opgenomen Curaçaoenaren zoo weinig voldoen, dat opname van meerdere inheemsche elementen niet gewenscht is, deze niet worden ontslagen. Daarop werd toen geen bevredigend antwoord verkregen, daarom wil spreker de vraag thans herhalen. Hetgeen de Procureur gezegd heeft, wijst er op, dat de bedoelde 5 Curaçaoenaren niet geschikt zijn voor den dienst als politiemilitair en spreker ziet dan ook als eenige consequentie, dat die personen uit den dienst verwijderd worden en de proef met anderen voortgang vindt.

Spreker erkent, dat onder alle omstandigheden het dienstbelang voor gaat. Hij wil er echter toch aan herinneren, dat het van oudsher de veel geroemde politiek van Nederland is geweest om in door haar bestuurde overzeesche gewesten het inheemsche element waar eeniszins mogelijk te betrekken in het volvoeren van de overheidstaak en plaatsen in overheidsorganen te doen bezetten. Hij meent, dat in deze richting ook ten aanzien van de Curaçaosche militaire politie ernstig gestreefd moet worden door geleidelijk Curaçaoenaren in het korps op te nemen, althans door de proefnemingen ter zake voort te zetten. Er moet hier een compromis tusschen het standpunt van den Procureur en den wensch van den Raad gevonden worden. Spreker twijfelt er niet aan, dat op den duur geschikte mannen gevonden kunnen worden. Worden die niet gevonden dan treft in deze het Gouvernement een verwijt, want dan blijkt het heerschende opvoedingssysteem niet goed te zijn.

Spreker wijst er op, dat als regel patrouille wordt geloopen in dubbele bezetting en vraagt zich af, of niet door gedeeltelijke halveering dezer bezetting het personeel gevonden zou kunnen worden om de opleiding van Curaçaoenaren tot goede militaire politiemannen ter hand te nemen.

De heer *Capriles* zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Dit doet mij van het hart. Het geachte lid de heer *Bichon* memoreert hoe eenigen tijd geleden na veel moeite van den heer *Diekmann* de belofte werd verkregen dat voortgegaan zou worden met de proeven. De manier waarop deze belofte toen als het ware van den Gemachtigde ontwrongen werd deed de vrees bij mij rijzen dat er in werkelijkheid niets van komen zou. Het blijkt nu dat mijn vrees gegrond was. Het leek mij toe alsof de proef reeds bij voorbaat tot mislukking gedoemd was.

De gemachtigde, de heer *Jas*, beantwoordt het gesprokene door de heeren *Capriles* en *Bichon van Ysselmonde*.

Spreker betoogt dat uitbreiding van het politiekorps momenteel niet mogelijk is en er dus op dit tijdstip geen sprake kan zijn van het herhalen der proefneming.

Hij wijst er op dat hij heeft gezegd dat de 5 opgeleide Curaçaoenaars niet in die mate voldoen, „dat vermeerdering van hun aantal (niet) toelaatbaar wordt geacht."

Voor ontslag zouden zij alleen in aanmerking kunnen komen, indien daar bepaalde redenen voor zouden zijn, het is een kwestie van nuances. Was het Bestuur van meening dat zoodanige redenen aanwezig zijn, dan zouden zij ook inderdaad zijn ontslagen.

De opmerking van den Heer *Bichon* doet mij vreezen dat ik in het debat mij er misschien toe heb laten brengen om de Curaçaosche jongelieden in een ongunstiger daglicht te stellen dan zij verdienen en mijne bedoeling was.

Ik zou het op prijs stellen indien de heer *Bichon van Ysselmonde* zijn betoog inzake de dubbele patrouilles nader zou willen toelichten.

De Heer *Bichon* antwoordt den Heer Procureur-Generaal, geeft de gevraagde nadere toelichting en dringt nogmaals aan op overplaatsing van de bedoelde 5 Curaçaoenaren naar een anderen tak van dienst bij het Gouvernement, waardoor plaats gemaakt wordt voor een ander 5-tal Curaçaoenaren, waarmede de proef herhaald kan worden. Spreker is overtuigd, dat het Bestuur bij nadere overweging van de zaak wel een weg zal vinden om aan de ernstige en bij herhaling door verscheidene leden geuite wenschen van den Raad tegemoet te komen. Hij acht het voortgaan op den weg der proefnemingen een noodzakelijkheid waaraan niet te ontkomen is.

De gemachtigde van het Bestuur, de heer *Jas*, zegt dat dubbele patrouilles in vele gevallen niet kunnen worden gemist.

Eén van de oorzaken hiervan kan zijn: onvoldoende zelfstandigheid van Curaçaosche manschappen.

Zonder bepaalde redenen kan geen ontslag worden verleend, zóóver kan het Bestuur niet gaan. Voor overplaatsing zou evenzeer ontslag uit den militairen dienst moeten worden verleend en dit kan als gezegd alleen wegens bepaalde feiten.

De heer *Sprockel* zegt:

Telkens hoor ik dat het aantal van 5 politiemannen niet mag worden uitgebreid. Blijkbaar wordt door het Bestuur à priori aangenomen en gaat het Bestuur dus reeds bij voorbaat uit van de veronderstelling dat ook een tweede proef zal mislukken.

De heer *Jas*, antwoordt den heer *Sprockel*, dat het Bestuur de uitbreiding van het aantal Curaçaosche jongelieden niet mag risqueeren.

Door den *Voorzitter* wordt thans overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling der ingediende begrootingswijziging, zooals deze door den gemachtigde van het bestuur nader is aangevuld en gewijzigd.

Zonder discussie of hoofdelijke stemming worden alle onderdeelen goedgekeurd met uitzondering van:

het onderdeel luidend:

„na onderdeel 102 wordt een nieuw onderartikel inge-
„voegd luidende:

„artikel 102bis. Gelden ter bekostiging van eene ver-
„hooging van bezoldigingen en loonen *f* 225.000.—.";

De heer *Maduro* stelt voor instede van „*f* 225.000.—" te lezen „*f* 223.404.—." in verband met de vermindering van de bezoldigingen van den Gouvernements-Accountant en den Veearts tot den ouden voet plus 5%.

Het amendement wordt ondersteund door de heeren *Senior* en *Winkel*.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur verklaart dat de voorgestelde wijziging onaanvaardbaar is.

De redenen hiervan, zegt spreker, zijn gelegen in de omstandigheid, dat de werkzaamheden van den Gouvernements-veearts zoodanig zijn, dat het op peil brengen van zijn salaris in verhouding tot die van andere ambtenaren, noodzakelijk is.

Met betrekking tot den Gouvernements-accountant geldt hetzelfde. Deze ambtenaar staat aan het hoofd van een dienst welke zich langzaam heeft ontwikkeld tot een groote en verantwoordelijke tak van dienst.

Zijn salaris is daarom te laag en verhooging daarvan noodzakelijk.

De *Voorzitter* brengt het amendement in stemming. Het wordt aangenomen met algemeene stemmen.

Thans worden achtereenvolgens het intitulé, de considerans en het ontwerp der begrootings-wijziging in zijn geheel, zooals het is gewijzigd, zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De *Voorzitter* richt vervolgens eenige woorden van afscheid tot den heer *H. J. A. Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, die de laatste maal de vergadering van den Raad bijwoont in verband met zijn vertrek naar Nederland.

Spreker dankt den heer *Schroeder* voor de goede samenwerking welke de Raad gedurende zijn verblijf in Curaçao heeft ondervonden, wenscht hem een goede reis en vele jaren het genot van zijn pensioen met zijn gezin.

De heer *Schroeder* zegt den *Voorzitter* hartelijk dank voor zijne vriendelijke woorden. Hij wijst er op dat hij meermalen in den loop van de 10 jaren van zijn verblijf in Curaçao, de vergaderingen van den Raad, staande onder leiding van den *Voorzitter* en van diens ambtsvoorganger heeft bijgewoond en dat hij steeds de meest aangename herinnering zal bewaren aan de besprekingen in den Raad en aan de welwillendheid waarmede hij als gemachtigde van het Bestuur steeds is ontvangen.

Spreker spreekt den wensch uit dat het den *Voorzitter* en de leden van den Raad in alle opzichten goed moge gaan en dat de werkzaamheden van den Raad succes mogen hebben.

De heer *Bichon van Ysselmonde* houdt thans zijn afscheidsrede.

Spreker zegt het volgende:

Het oogenblik is aangebroken, waarop ik voor de laatste maal tot den Kolonialen Raad het woord mag richten. Ik grijp deze gelegenheid met beide handen aan om in de eerste plaats U, *Mijnheer de Voorzitter*, te danken voor de vriendelijke woorden bij den aanvang dezer vergadering tot mij gesproken. Ik dank ook den Heer Administrateur van Financien, die mij namens het Bestuur heeft toegesproken en het verheugt mij, dat juist hem deze taak te beurt viel, omdat de gedachtenwisseling, die vanaf deze plaats menigmaal tusschen mij en het Bestuur heeft plaats gehad meestal met den Heer Administrateur van Financien als gemachtigde van het Bestuur werd gevoerd.

Het scheiden valt mij zwaar. Drie jaren heb ik nu samen met U, *Mijnheer de Voorzitter*, en de leden ge-

streefd naar bereiking van datgene, dat in het algemeen belang van dit gebiedsdeel als geheel en van elk eiland afzonderlijk wenschelijk of noodzakelijk geacht kon worden.

Samen met U heb ik mij gewijd aan de eervolle, doch lang niet gemakkelijke en soms ondankbare taak mij een oordeel te vormen over het algemeen regeerbeleid, mijne meening daarover te uiten, contrôle op het Bestuur uit te oefenen, opbouwende kritiek te geven, verordeningen en keuren te maken, het budgetrecht te hanteeren, in het kort 's-Lands zaken naar beste vermogen te behartigen.

Samen met U heb ik geluisterd naar wat leeft onder de bevolking, naar haar wenschen en verlangens. Wij hebben deze samen getoetst aan eigen inzichten.

Daarbij is tusschen U en mij een band gevormd, waarvoor ik U allen, ook die leden, die hier hedenavond niet aanwezig zijn, altijd dankbaar zal blijven. Het was mij een groot voorrecht op het gebied van de politiek met U zoo vruchtbaar te mogen samenwerken.

Naast een voorrecht was het mij een genoegen elken Dinsdagavond ter bespreking van 's-Lands zaken bijeen te komen in den kring der Afdeelingen, waarin groot onderling vertrouwen heerscht en waarin het elkaar trachten te begrijpen en te waardeeren iets vanzelfsprekends is.

Mijnheer de Voorzitter, deze vertrouwelijke sfeer, die een goede behandeling van 's-Lands zaken waarborgt, is in de eerste plaats wel te danken aan Uw welbewuste en bezadigde leiding, waarvoor ik groote bewondering koester. Uw leiding getuigde steeds van bijzondere kennis en Uw oordeel, waarvan ik zeer veel geleerd heb, was immer weldoordacht. Moge het Vertegenwoordigend Lichaam van Curaçao het privilege genieten U nog vele jaren als zijn Voorzitter te behouden.

De sfeer van vriendschap in dezen kring, die ik zoo noode zal missen, is mede te danken aan den wil tot samenwerking, die bij alle leden realiteit was. Ik blijf daarvoor het College en elk lid afzonderlijk zeer erkentelijk. Ik hoop, dat mijn opvolger, de Heer *Jonckheer*, met evenveel genoegen en profijt aan Uw beraadslagingen zal deelnemen als ik.

Een woord van dank moge ik ook richten tot den Heer *Ferguson*, onzen algemeen rapporteur, die door zijn onvermoeide arbeid en kennis van zaken mijn werk en ons gezamenlijk werk in de Afdeelingen zeer aanmerkelijk verlicht heeft.

Mijnheer de Voorzitter, moge de geest van onderling goede verstandhouding in dezen Raad blijven heerschen tot in lengte van dagen. Moge verdraagzaamheid en vertrouwen het streven en oneenigheid en verscheurdheid verre blijven. Moge de Almachtige Zijn zegen over Uwen arbeid gebieden tot heil van Land en Volk, dat mij zeer dierbaar geworden is.

De *Voorzitter* dankt de gemachtigden van het Bestuur voor de door hen verstrekte inlichtingen.

Aangezien niets meer aan de orde is en niemand meer het woord verlangt, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936—1937.

NOTULEN.

No. 19.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag, den 11n Mei 1937, des voormiddags te half negen.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh, C. N. Winkel, Mr. P. J. J. van den Biesen, A. P. A. van Leeuwen, David Capriles, C. W. J. Jonckheer, J. H. Sprockel, S. A. L. Maduro, S. A. Senior*, benevens de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *R. R. Muskus, J. de J. Arends* en *Ernesto C. Martijn*, de laatste wegens verblijf buitenslands.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat, aangezien de notulen van de laatste vergadering nog niet gereed zijn, deze in een volgende vergadering aan de goedkeuring van den Raad zullen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van het volgende ingekomen stuk:

een Gouvernements-depeche van den 4den Mei 1937, no. 4968b, houdende het verzoek aan den Voorzitter om op heden, vóór negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingsjaar 1936—1937 namens den Gouverneur te sluiten en de leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingsjaar is verricht.

De *Voorzitter* benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur, die zoo aanstonds de vergadering voor het nieuwe zittingsjaar zal openen. De commissie wordt samengesteld uit de heeren: *Mr. P. J. J. van den Biesen, A. P. A. van Leeuwen* en *David Capriles*.

Vervolgens zegt de *Voorzitter*, ter voldoening aan het verzoek vervat in de Gouvernements-depeche van den 4den Mei 1937, no. 4968b, den leden van den Raad, namens den Gouverneur, dank voor hetgeen zij in het afgeloopen zittingsjaar hebben verricht.

Aangezien geen der leden het woord verlangt en deze vergadering de laatste openbare van dit zittingsjaar is, worden op voorstel van den *Voorzitter*, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in de zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Hierop verklaart de *Voorzitter*, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1936—1937 gesloten.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—1.

Verordening van den....., houdende eenige bepalingen betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 19 van het zittingsjaar 1932-1933, No. 25 van het zittingsjaar 1934-1935 en No. 17 van het zittingsjaar 1935-1936)

Algemeene beschouwingen.

De indiening van het ontwerp van wet tot regeling van het zelfstandig uitoefenen van beroepen en bedrijven door vreemdelingen in Nederland heeft ook de aandacht van het Bestuur getrokken.

Ondergeteekende is van meening, dat de omstandigheden, welke er toe geleid hebben zulk een regeling in Nederland aan de orde te brengen van geheel anderen aard zijn dan de moeilijkheden welke den inheemschen handel in Curaçao bedreigen. Uit eene aanvaarding van den wensch van den Raad om op het voetspoor van dat ontwerp ook in het vergunningsstelsel, dat aan de onderhavige ontwerp-verordening ten grondslag ligt, een onderscheiding te maken tusschen vreemdelingen en niet-vreemdelingen, mag dan ook niet de gevolgtrekking worden gemaakt, dat het Bestuur daarmede te kennen geeft terstond de voorgestelde bevoegdheid te zullen gebruiken om het vestigen van vreemde zaken geheel te voorkomen.

Ondergeteekende acht het echter zeer gewenscht, dat, ook al hebben de tijden zich sedert de indiening van de ontwerpverordening ten gunste van Curaçao gewijzigd, het Bestuur een middel ten dienste staat teneinde den inheemschen handel te kunnen beschermen tegen eene eventueele nieuwe invasie van buitenlandsche handelaren.

Om deze redenen heeft ondergeteekende dan ook gemeend zijn houding ten aanzien van den bij het Voorloopig Verslag kenbaar gemaakten wensch tot onderscheiding tusschen vreemdelingen en niet-vreemdelingen te moeten herzien, en heeft hij dienovereenkomstig de bepalingen in de ontwerp-verordening, voor zoover betrekking hebbende op de vergunning bij vestiging eener zaak, beperkt tot vreemdelingen en vreemde ondernemingen. Voor de omschrijving van de begrippen „vreemdeling" en „vreemde onderneming" is de tekst van voornoemd wetsontwerp gevolgd. Een en ander vindt in de wijziging van artikel 1 van het onderhavig ontwerp uitdrukking.

Het Bestuur meent tegemoet te zijn gekomen aan den wensch van den Raad, uitgedrukt in de derde alinea der algemeene beschouwingen, door in artikel 2 nevens zooeven vermelde wijzigingen, ook een verbod op te nemen tot overname van eene bestaande zaak door een vreemdeling of vreemde onderneming zonder vereischte vergunning.

Met de meening van den Raad, dat filiaalzaken voor de toepassing der verordening als afzonderlijke zaken beschouwd moeten worden kan ondergeteekende zich vereenigen.

Ondergeteekende meent 's Raads bedoelingen juist weer te geven door, behalve de invoeging van een nieuw lid achter het eerste lid van artikel 2, strafbaar te stellen dengeen die het beheer voert over een in Curaçao gevestigd filiaal, bijkantoor of andere nederzetting, door middel waarvan eene vreemde onderneming in strijd met het bepaalde in artikel 2 lid 1 een bedrijf uitoefent zonder de voorgeschreven vergunning te hebben verkregen of zonder volledige inachtneming van de aan die vergunning verbonden voorwaarden en beperkingen.

Ondergeteekende onderschrijft geheel hetgeen verschillende leden omtrent het belang van vestiging van nijverheidson-

dernemingen op Curaçao voor de volkswelvaart hebben naar voren gebracht. Evenwel moet hij de zijde kiezen van hen, die er geen bezwaar inzien, dat de nijverheid ook onder het vergunningsstelsel gebracht wordt. Dikwijls zal de werkkring van de nijverheidsonderneming voor een belangrijk deel samenvallen met die van het daaraan verbonden handelsbedrijf, zoodat in de praktijk de nijverheidsonderneming als handelslichaam eene vergunning noodig zal hebben.

Daarnevens is ondergeteekende het eens met de leden die in de handhaving van de bestaande bepalingen een voordeel zien, dat de overheid ook t.a.v. de nijverheid zoo noodig regelend behoort te kunnen optreden. Met name is ondergeteekende van meening dat het belang der werknemers, ten aanzien van wie maatregelen tot bescherming tegen overmatige indringing van vreemde werkkrachten in het kader van deze verordening passen, niet mag worden verwaarloosd; het ontwerp is bijzonder geschikt om aan het Bestuur de bevoegdheid te verleenen zekeren invloed uit te oefenen op de voorwaarden waaronder de nijverheidsondernemingen zich hier vestigen, een invloed, welke waarlijk niet die ondernemingen van vestiging op Curaçao zal afschrikken.

In zake reorganisatie van de Kamer van Koophandel en Nijverheid bij afzonderlijk ontwerp handhaaft ondergeteekende zijn meening, reeds eerder tegenover de Kamer van Koophandel geuit, dat eerst de in werking treding van een stelsel voor de verkiezing van leden voor de Staten afgewacht moet worden alvorens die reorganisatie in het leven geroepen mag worden; daarmede houdt de afzonderlijke behandeling van de inrichting van het handelsregister nauw verband.

Intusschen kan aan de Afdeelingen de verzekering worden gegeven, dat een en ander in voorbereiding is, opdat die regelingen op het daarvoor geschikte oogenblik in werking zullen kunnen treden.

Artikelen.

In de Nota van Wijzigingen is rekening gehouden met verschillende desiderata van den Raad; volstaan moge worden naar den tekst der Nota te verwijzen in verband met hetgeen hierboven is uiteengezet.

In het bijzonder vestigt ondergeteekende de aandacht op eene uitvoerige redactie der strafbepalingen en wat daarmede samenhangt. Deze uitbreiding houdt o.a. verband met het behoud van het nijverheidselement in de verordening.

Willemstad, den 27sten Mei 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—1.

Verordening van den....., houdende eenige bepalingen betreffende ondernemingen waarin een bedrijf wordt uitgeoefend.

Nota van Wijzigingen naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 2.

In de considerans van het ontwerp wordt het woord „kooplieden" vervangen door: „ondernemingen, waarin een bedrijf wordt uitgeoefend".

In artikel 1, zooals gewijzigd en aangevuld bij Nota van Wijzigingen, wordt tusschen lid 1 en lid 2 een nieuw lid ingevoegd luidende:

„2. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder „vreemdeling", hij, die geen Nederlander is noch uit anderen hoofde het Nederlandsch onderdaanschap bezit; onder „vreemde onderneming",

a. buiten het Koninkrijk gevestigde lichamen;
b. binnen het Koninkrijk gevestigde naamlooze vennootschappen, cooperatieve en andere rechtspersoonlijkheid bezittende vereenigingen en stichtingen, indien van deze lichamen één of meer der bestuurders, één of meer der commissarissen of één of meer van hen, die daarbij een taak vervullen, welke in den regel aan een bestuurder of commissaris is opgedragen, vreemdeling is."

Lid 2 wordt genummerd 3.
Lid 3 wordt genummerd 4.
Lid 4 wordt genummerd 5 en instede van sub 3 onder c en d wordt gelezen sub 4 onder c en d.

In artikel 2, zooals bij Nota van Wijzigingen gewijzigd en aangevuld, wordt het eerste lid als volgt gelezen:

„1. Het is aan vreemdelingen of aan vreemde ondernemingen verboden een zaak te vestigen of een bestaande zaak over te nemen, zonder voorafgaande schriftelijke vergunning, op het eiland Curaçao door den Gouverneur en op de andere eilanden door den Gezaghebber verleend."

Tusschen lid 1 en 2 van artikel 2 wordt ingevoegd een nieuw lid luidende:

„2. Filialen, bijkantoren en andere nederzettingen van zaken toebehoorende aan vreemdelingen of vreemde ondernemingen, in den zin van deze verordening, worden ongeacht of de beheerder vreemdeling is of niet, ten aanzien van de bepalingen omtrent de vestiging beschouwd als zaken."

Lid 2 wordt genummerd 3.
Lid 3 wordt genummerd 4.
Lid 4 wordt genummerd 5.

Aan het slot van artikel 2 lid 5 (oud 4) zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging wordt de punt veranderd in een komma en daaraan toegevoegd „en eene omschrijving van den aard der zaak".

Het laatste lid bij Nota van Wijziging ingevoegd, vervalt.

In artikel 3 worden de woorden „den plaatselijken handelsstand voor" vervangen door: „de bestaande zaken van."

Aan artikel 4 wordt een tweede lid toegevoegd luidende:

„2. Aan de intrekking der vergunning zal de bevoegde autoriteit een redelijken termijn verstrekken, waarbinnen de vergunninghouder zijn zaak zal kunnen liquideeren."

In artikel 5 (nieuw) vervallen de woorden „den Secretaris van".

Het artikel wordt aangevuld met een nieuw lid luidende:
„3. Voor elke inschrijving van een zaak in het register van zaken is door den eigenaar een bedrag van vijf gulden verschuldigd aan 's Lands kas, welk bedrag moet worden gestort ten kantore van den Ontvanger."

In artikel 6 lid 4 wordt het woord „handelszaak" vervangen door „zaak".

In artikel 7 (nieuw) zooals gewijzigd en aangevuld bij Nota van Wijzigingen vervallen de woorden „den Secretaris van".

In artikel 11 (nieuw) wordt het woord „handelszaak" vervangen door „zaak".

Artikel 17 (nieuw) vervalt.

De artikelen 18, 19, 20, 21 en 22 worden respectievelijk genummerd 17, 18, 19, 20 en 21.

Het eerste lid van artikel 21 (nieuw) wordt gelezen:
„Met geldboete van ten hoogste driehonderd gulden wordt gestraft:
a. hij die in strijd met het bepaalde in artikel 2, eerste lid, een zaak vestigt of een bestaande zaak overneemt zonder de voorgeschreven vergunning te hebben verkregen;
b. hij, die zonder volledige inachtneming van de aan de vergunning tot vestiging verbonden voorwaarden eene zaak drijft;
c. hij, die een zaak drijft, waarvan ingevolge artikel 4 de vergunning tot vestiging is ingetrokken;
d. hij, die het beheer voert over een in het Gebiedsdeel gehouden filiaal, bijkantoor of andere nederzetting, door middel waarvan een vreemdeling of vreemde onderneming een beroep of bedrijf uitoefent zonder dat daartoe de voorgeschreven vergunning verkregen is, of, indien de voorgeschreven vergunning verkregen is, zulks doet zonder volledige inachtneming van de aan die vergunning verbonden voorwaarden."

Tusschen het 1e en 2e lid van artikel 21 (nieuw) wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:
„2. Indien tijdens het plegen van het feit nog geen twee jaren zijn verloopen sedert een vroegere veroordeeling van den schuldige wegens een gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kan hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste duizend gulden worden opgelegd."
Het 2de, 3de en 4de lid (oud) worden respectievelijk 3de, 4de en 5de lid.

Achter artikel 21 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:
„Artikel 22. Indien een feit, strafbaar gesteld bij artikel 21 (nieuw) wordt begaan door eene naamlooze vennootschap, een cooperatieve of andere rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging of een stichting, wordt de vervolging ingesteld en de straf uitgesproken tegen de leden van het Bestuur.
Geen straf wordt uitgesproken tegen het lid van het bestuur, van wien blijkt, dat het feit buiten zijn toedoen is gepleegd.

Artikel 23.

Met het opsporen van de feiten, strafbaar gesteld bij artikel 21 zijn belast, behalve de bij of krachtens artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, zij die daartoe worden aangewezen bij Besluit van den Gouverneur.

Artikel 23 (nieuw) wordt genummerd 24.

Willemstad, den 27sten Mei 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—2.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling.

Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 27 van het zittingsjaar 1935-1936 en onder No. 38 van het zittingsjaar 1934-1935)

Algemeene beschouwingen.

De afdeelingen meenden, dat bij het inwerking treden dezer verordening, de verordening betreffende de aangifte van beroepsziekten en — ongevallen, P. B. 1935 No. 27, dient te worden ingetrokken. Zij stelden voor een daartoe strekkende bepaling aan het ontwerp toe te voegen. Men meende toch, dat statistische gegevens voldoende bekend zullen worden uit de registers, welke ingevolge art. 16 moeten worden aangehouden.

Artikelen.

Ad art. 1. De meeste leden voelden vooralsnog weinig voor de voorgestelde regeling ten aanzien van schepelingen. De bestaande regeling van het Wetboek van Koophandel is, zoo betoogden zij, voor den schepeling zelf gunstiger en voorziet ook in gevallen, waaraan in het onderhavige ontwerp niet gedacht is (artt. 403[2],404[2] en 405). De beste oplossing scheen hun handhaving der betrekkelijke bepalingen van het bestaande Wetboek van Koophandel tot het nieuwe Wetboek van Koophandel op dit gebied ingevoerd kan worden en niet toepasselijkverklaring van het onderhavige ontwerp op schepelingen. Enkele andere leden merkten echter op, dat het Wetboek van Koophandel geen uitkeering regelt ten opzichte der nagelaten betrekkingen, zoodat in dit opzicht de regeling van het Wetboek van Koophandel ten achterstaat bij deze.

In de definitie van *loon* zou men gaarne in plaats van „uitgezonderd overwerkgelden" willen lezen „uitgezonderd overwerk- en premiegelden". Immers het bezwaar om overwerkgelden als loon te beschouwen geldt ook t.a.v. premiegelden.

De definitie van *maand*loon en lid 2 zou men geheel willen wijzigen. Beter toch is naar analogie van de Ziekteregeling het begrip „dagloon" te aanvaarden. Voorts moet niet als basis genomen worden het laatst door den arbeider *verdiende* loon, daar dit door b.v. ziekte of afwezigheid, lager dan normaal kan zijn geweest, doch het laatst door den werkgever voor den arbeider *vastgestelde* loon, zij dit een uur-, dag- week- of maandloon. Derhalve werd voorgesteld een en ander te laten vervallen en te vervangen door:

„— onder *dagloon*, het laatst door den werkgever voor den arbeider vastgestelde loon per uur, per dag, per week of per maand onderscheidenlijk vermenigvuldigd met 8 en 1 en gedeeld door 6 en 30.

2. Indien de arbeider bij tusschenpoozen slechts werkzaam is en bij den dag of per uur wordt betaald, wordt het dagloon geacht te zijn hetgeen soortgelijke arbeiders gedurende een jaar gemiddeld plegen te verdienen, gedeeld door 312.".

Ad art 2. Voor hetzelfde begrip wordt nu eens geschreven „gebied van Curaçao", dan weer „Curaçao". Beter is uitsluitend „Curaçao" te gebruiken, waarmede bedoeld wordt het gebiedsdeel.

lid 2. Tusschen „buitenlandsche" en „ongevallenregeling" dient ingevoegd te worden: „wettelijke".

lid. 2. Voorgesteld werd sub a „daarvoor" en sub b „diens bedrijf in Curaçao uitoefent" te vervangen door resp. „voor zijn bedrijf" en „in diens bedrijf in Curaçao werkzaam is".

Ad art 3, lid 1, sub. a. Meerdere leden bleven bij hun opvatting, dat hier gelezen moet worden: „jegens den arbeider ingeval hem in het bedrijf van zijn werkgever in rechtstreeksch verband met de uitoefening van zijn te verrichten arbeid een ongeval overkomt." Zij verwachtten geen chicanes, indien deze redactie wordt opgenomen, doch voorzagen wel interpretatiemoeilijkheden, indien die door het Bestuur voorgesteld gehandhaafd blijft. De meeste leden konden zich met de redactie door evenbedoelde meerdere leden voorgestaan, wel vereenigen, mits zonder het woord „rechtstreeksch".

sub. b. Meerdere leden betreurden, dat de voorgestelde toevoegingen niet zijn overgenomen. De preventieve werking daarvan zal naar hunne meening noode gemist worden.

lid 3. Enkele verklaarden van meening te blijven, dat dronkenschap enz. geheel bevrijdend moet werken. De preventieve werking van een dergelijke bepaling kan naar hunne meening niet gemist worden. Zij stelden derhalve voor in plaats van de woorden „de helft der" te lezen „geen". De meeste leden brachten daarop echter naar voren, dat de werkgever een arbeider, van wien hij ziet, dat hij niet heelemaal nuchter is, van het werk moet wegsturen. Hiermede vereenigden zich ook de enkele leden daareven aan het woord, weshalve algemeen voorgesteld werd achter het woordje „geen", daareven vermeld, te lezen: „tenzij de werkgever, of degene die hem vertegenwoordigt, kennis droeg van deze dronkenschap."

Ad art. 5. Men meende, dat de laatste zin inspringend gedrukt moet worden.

Ad art. 6. Het woord „maandloon" moet overal vervangen worden door „dagloon".

lid 1 sub a. Verzocht werd hier te voegen: „een en ander totdat de patient als zoodanig wordt ontslagen" en dit in lid 9 te doen vervallen.

lid 1 sub c. Gemist werd een bepaling, waaruit de periodiciteit der uitkeering en de duur verplichting blijkt.

Voorgesteld werd naar analogie van de Ziekteregeling toe te voegen, na de punt in een komma veranderd te hebben, „welke uitkeering genoten wordt onafhankelijk van de voortduring der dienstbetrekking en uitgekeerd wordt over iederen dag — uitgezonderd Zon- en feestdagen indien het loon per uur, per dag of per week werd vastgesteld — dat de geheele of gedeeltelijke ongeschiktheid tot arbeid duurt.".

De afdeelingen bleven bij de opvatting, dat in plaats van f. 300.— gelezen moet worden f. 200.— Zij werden in deze opvatting versterkt doordat in Nederland f. 200.— als maximum is aanvaard.

lid 2. De meeste leden bleven een maximum uitkeering van 50% van het dagloon voldoende achten. Een hooger percentage zal, meenden zij, te zwaar drukken, met name op den kleinen werkgever.

Men vroeg zich af, of het niet beter is in de laatste alinea in plaats van „waarin bovenstaande percentages geen toepassing kunnen vinden" te lezen „waarin een der partijen meent, dat bovenstaande percentages geen toepassing kunnen vinden".

lid 3. Men verzocht de verschillende percentages in het cijfertype te drukken Aangezien naar de meening van de meeste leden het uitkeeringspercentage in het vorige lid genoemd tot 50% verlaagd dient te worden, zullen ook de in dit lid genoemde percentages verminderd moeten worden en wel tot resp. 25%, 7½%, 12½%, 25%, 40% en 40%.

lid 4. Opgemerkt werd, dat van het bepaalde in den laatsten zin in de practijk niets terecht zal komen.

lid 6. De afdeelingen waren van meening, dat omzetting mogelijk moet zijn, indien beide partijen dit goedvinden. Derhalve werd voorgesteld het lid als volgt te lezen: „Partijen kunnen tot uiterlijk een jaar na het ongeval overeenkomen, dat de uitkeering wordt omgezet in een uitkeering in eens," enz.

Het getal 36 moet steeds veranderd worden in 936.

lid 7. Ook het recht op geneeskundige behandeling en verpleging dient bij niet nakoming te vervallen, zoo betoogde men.

Het werd gewenscht geacht een nieuw 12de lid toe te voegen, luidende: „Het recht op uitkeering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging vervalt, indien de arbeider volgens verklaring van den behandelenden geneesheer zich schuldig maakt aan gedragingen, waardoor zijn genezing wordt belemmerd". Gelegenheid tot beroep als bedoeld in art. 20. ware van deze verklaring open te stellen.

Ad art. 7. Het artikel werd niet duidelijk en het begrip „aangenomen blijvende ongeschiktheid" duister gevonden. Voorts werd gevraagd, of herziening der uitkeering in de andere gevallen — niet aangenomen blijvende en aangenomen en niet aangenomen tijdelijke ongeschiktheid — uitgesloten is, dan wel gebonden aan de termijnen van art. 21 lid. 2. Dit leek niet de bedoeling. Men stelde het geval, dat een arbeider terzake van een ongeval 13 maanden in een ziekeninrichting verpleegd werd en dus gedurende dien tijd de hoogste uitkeering genoot en nu weer aan eenigen arbeid kan gaan. De geneesheer geeft nog hoop op algeheele beterschap, kan althans nog niet blijvende ongeschiktheid vaststellen. Gevraagd werd: is de uitkeering nog voor verlaging vatbaar, en zoo ja, tot welk tijdstip kan de uitkeering herzien worden? Men meende, dat volstaan kan worden met de lezing: „Zoowel de werkgever als de arbeider kunnen binnen 3 jaar" enz.

De afdeelingen herhaalden haar wensch het volgende aan dit artikel toe te voegen: „Wijziging van den ongeschiktheidsgraad zal geen verhooging der uitkeering ten gevolge kunnen hebben, indien die wijziging blijkens verklaring van den behandelenden geneesheer aan opzet of grove schuld of een buiten den dienst ontstaan nieuw ongeval van den getroffene te wijten valt.". Gelegenheid tot beroep als bedoeld in art. 20, ware van deze verklaring open te stellen.

Ad art. 10. Gevoelde onzekerheid ten opzichte van de loonsappreciatie van de losse havenarbeiders vooral — de een werkt weinig en de andere elken dag — was aanleiding tot ampele bespreking van dit artikel. Men kwam tot de slotsom, dat voor een en ander — ook werkgevers met meer dan 10 arbeiders in dienst kunnen wel eens geen voldoende waarborgen bieden, dat zij t.z.t. de uitkeeringen zullen kunnen doen — een oplossing gevonden wordt in de volgende redactie van artikel 10: „De werkgever is verplicht zijn risico te verzekeren bij het Gouvernement van Curaçao, tenzij hij naar het oordeel van den Gouverneur voldoende waarborgen biedt, dat hij de verplichtingen uit deze verordening voortvloeiende, zal nakomen. Ook in dit geval kan de werkgever desgewenscht zijn risico bij het Gouvernement van Curaçao onderbrengen ten aanzien van een deel of het geheel van zijn arbeiders of ten aanzien van een of meer zijner verplichtingen uit deze verordening voortvloeiende. Nadere regeling van een en ander geschiedt bij besluit van den Gouverneur.".

Tegenover de opmerkingen van een lid, dat hij geen behoefte ziet aan de verplichting zich als regel bij het Gouvernement te verzekeren, waar immers groote maatschappijen de verzekering zelfs tegen kleinere premies zullen kunnen doen en hij aan den anderen kant het Gouvernement niet, als dit niet bepaald noodig is, in de rompslomp van een enorme administratie zou willen steken, werd anderzijds opgemerkt, dat de rechten van de arbeiders bij het Gouvernement wel het beste verzekerd zijn, dat het Gouvernement geen winst behoeft te maken, er geen maatschappijen te vinden zijn, waarbij de losse arbeiders verzekerd kunnen worden en dat, hoe grooter het aantal verzekerden, hoe voordeeliger dit voor het Gouvernement zal zijn.

Men betoogde, dat het Gouvernement natuurlijk desgewenscht en indien mogelijk, zijn risico bij een particuliere maatschappij zou kunnen onderbrengen.

Ad art. 11, lid 2 en 3. Ter vermijding van een zeer uitgebreide administratie stelde men voor de aangifteplicht te beperken tot die gevallen, waarbij de arbeider langer dan 24 uren zijn normale werkzaamheden niet heeft kunnen vervullen. Te dien einde ware een 6de lid in te voegen, luidende: „De verplichting in het 2de en 3de lid bedoeld bestaat slechts in geval de arbeider tengevolge van het ongeval langer dan 24 uren zijn normale werkzaamheden niet kan vervullen.".

Gevraagd werd, of in lid 2 met „plaatselijken Gouvernements-geneeskundige" voldoende is aangeduid, wie hiermede op het eiland Aruba wordt bedoeld. Gemeend werd, dat ten aanzien van Aruba de redactie zou moeten luiden: „den door den Gezaghebber aan te wijzen Gouvernements-geneeskundige".

Met betrekking tot den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst werd gedacht aan het geval, dat deze b.v. ziek of afwezig is en zijn vervanger de geneeskundige, die de eerste hulp verleende. In dit geval zou voorzien kunnen worden door de volgende redactie: „in geval van afwezigheid of ontstentenis om andere redenen van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, aan den door den Gouverneur aan te wijzen Gouvernements-geneeskundige".

Met deze opmerking ware ook op andere plaatsen in het ontwerp rekening te houden.

lid 5. Voorgesteld werd echter het woord „wordt" toe te voegen „desgevraagd" ter vermijding van onnoodige administratie.

Ad art. 12, lid 1. Gevraagd werd duidelijk te laten uitkomen, wie het onderzoek noodig moet achten en voorts wie degene is, die de opdracht geeft.

lid 2. Voorgesteld werd het woord „autoriteit" te vervangen door „ambtenaar of Gezaghebber".

Ad art 18, lid 3. Een drukfout in het woord „schikking" dient hersteld te worden.

Ad art. 20, lid 1. Een drukfout in het woord „geneeskundige" moet hersteld worden.

sub b. Wenschelijk lijkt ook hier het woord „arbeidsongeschikt" in plaats van „ongeschikt tot werken" te gebruiken.

lid 4. „Ten fine van" moet zijn „ter fine van".

Ad art. 24. Te wijzigen in overeenstemming met art. 3.

Ad art. 29. Te wijzigen in overeenstemming met art. 6.

In het vertrouwen, dat het Bestuur bovenstaande beschouwingen en opmerkingen wel voor de openbare behandeling van het ontwerp schriftelijk zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3den Juni 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936–1937-2.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 2.

De beschouwingen en opmerkingen der afdeelingen getuigen wederom van grondige studie van het nader gewijzigd ontwerp. Voor de degelijke arbeid welke door de afdeelingen aan de onderwerpelijke materie is gewijd, moge ondergeteekende hier zijn waardeering uitspreken.

Ondergeteekende acht het doel dat hij zich gesteld heeft ten volle bereikt indien een bevredigende regeling tot stand komt. Het is daarom dat hij bereid is tegemoet te komen aan den wensch der afdeelingen om het ontwerp hier en daar nader te wijzigen, ook al kan hij die wijzigingen niet steeds verbeteringen vinden, mits de voorgestelde bepalingen met de in het ontwerp nedergelegde beginselen niet in strijd komen.

Ondergeteekende moge ten deze kort zijn en wil daar, waar van geen werkelijke bezwaren blijkt, volstaan met „geen bezwaar".

Algemeene beschouwingen.

Aan art. 42 ware het No. 43 te geven en een nieuw art. 42 zou kunnen luiden: „Bij het inwerkingtreden van deze verordening, is de verordening dd. 1 November 1934 betreffende de aangifte van beroepsziekten en — ongevallen, P. B. 1935 No. 27, ingetrokken.

Artikelen.

Ad art. 1. Het nieuwe Wetboek van Koophandel bevat evenals het Nederlandsche Wetboek van Koophandel enkel een voorziening ingeval van ziekte van den schipper en de schepelingen.

Een ongevallenregeling is in geen dier wetboeken te vinden.

Voor de schepelingen (inbegrepen de kapitein) op Nederlandsche schepen geldt een bijzondere regeling voor ongevallen, te vinden in de Zeeongevallenwet 1919.

Bij invoering van het Curaçaosche Wetboek van Koophandel zullen dus de schepelingen, als ze uit het ontwerp zouden worden geschrapt, onbeschermd zijn tegen ongevallen „in dienst van het schip", zooals de Zeeongevallenwet 1919 het uitdrukt.

Daar zooals vroeger reeds opgemerkt de IV de titel van het 2e boek van het oude Wetboek waarschijnlijk voorloopig zal worden gehandhaafd, zullen de schepelingen ook voorloopig bij „verwonding en verminking" recht op schadeloosstelling behouden. Doch het bedrag der schadeloosstelling hangt in de lucht en ook de waarborgen voor de voldoening zijn geringer dan die in de onderwerpelijke regeling. Van een gunstiger regeling in het oude Wetboek te spreken, is daarom niet juist.

Een beslist bezwaar tegen de uitsluiting van den schepeling van de ongevallen regeling is dat de nagelaten betrekkingen alsdan tot geen uitkeering gerechtigd zijn.

Ondergeteekende vermeent dat, wil men ten slotte toch die uitsluiten, alsdan aan art. 2 een 4e lid behoort te worden toegevoegd, luidende:

„Zoolang het voor Curaçao geldende Wetboek van Koophandel een regeling voor ongevallen bevat voor den schipper

en de schepelingen in dienst van zeevaartuigen, zijn de bepalingen dezer verordening op hen van toepassing voorzooveel de hierbij omschreven verplichting des werkgevers tot schadeloosstelling in dat Wetboek geen voorziening vindt."

De definitie van loon kan zonder bezwaar worden gelezen zooals wordt voorgesteld.

Dezerzijds zal geen bezwaar gemaakt worden tegen de vervanging van het woord „maandloon" in „dagloon" en derhalve niet tegen de consequenties dier wijziging.

Opgemerkt wordt slechts dat de vervanging door het aangevoerde argument niet wordt gemotiveerd. In de ziekteregeling past het begrip „dagloon" omdat de uitkeering over een beperkt aantal dagen verschuldigd wordt.

De definitie van „dagloon" zal echter een kleine wijziging moeten ondergaan. In plaats van „door den werkgever voor den arbeider vastgestelde" zal gelezen moeten worden „tusschen den werkgever en den arbeider overeengekomen".

Ad art. 2. Geen bezwaar.
lid 2. Idem.
lid 3. Idem.

Ad art. 3. lid 1, sub a. Ondergeteekende meent te moeten vasthouden aan de in het ontwerp voorkomende redactie.

Overigens wordt opgemerkt dat het bezwaar tegen de voorgestelde wijziging minder groot wordt indien het woord „rechtstreeksch" worden geschrapt.

Sub b. Op vroeger uitvoering medegedeelde gronden meent ondergeteekende dat de bewuste toevoegingen niet kunnen worden aanvaard.

lid. 3. Ook ten deze meent ondergeteekende zijn standpunt te moeten handhaven, derhalve kan ook niet accoord worden gegaan met de aanvulling als nader geformuleerd.

Ad art. 5. Geen bezwaar.

Ad art. 6. Idem.

lid 1, sub a. Idem.

Sub c. Ook hiertegen heeft ondergeteekende geen bedenking behalve voor wat betreft de vermindering van het bedrag hetwelk gehandhaafd wordt.

lid 2. Ook hierin kan ondergeteekende niet met de afdeelingen meegaan en wenscht hij het percentage van het ontwerp te handhaven.

Alhoewel geen bezwaar gemaakt zal worden tegen de toevoeging van de woorden „een der partijen meent dat" is ondergeteekende van oordeel dat hier de uitdrukking „geen toepassing kan vinden" meer op haar plaats is. In hoofdzaak toch is ten deze gedacht aan inwendige laesies, welke uit den aard der zaak niet in het staatje konden worden opgesomd en niet aan gevallen welke volgens een der partijen niet naar juistheid zouden zijn benoemd.

Het zou eventueel aanbeveling verdienen te lezen : „geen toepassing kunnen vinden dan wel naar het oordeel van partijen of een derzelve niet van toepassing zijn".

lid 3. Met het gedane verzoek voorzooveel het eerste deel ervan betreft zal rekening worden gehouden.

lid 4. Op principieele gronden meent ondergeteekende deze bepaling te moeten handhaven.

lid 6. Tegen de nu voorgestelde lezing heeft ondergeteekende bedenking en moge hij ten deze verwijzen naar hetgeen in de gewisselde stukken voorkomt.

lid 7. Geen bezwaar.

Met een 12e lid als voorgesteld kan ondergeteekende zich wel vereenigen doch de woorden „indien enz." zullen moeten luiden „indien de arbeider bewezen wordt zich schuldig te hebben gemaakt aan gedragingen enz." Hier toch beslist uiteindelijk de rechter.

Ad art. 7. De woorden „bij aangenomen blijvende enz." kunnen inderdaad vervallen.

Van een herziening van de ongeschiktheidsgraad kan eerst sprake zijn als tusschen partijen in der minne of na rechterlijke uitspraak de uitkeering definitief is vastgesteld.

Zoolang de getroffene zich onder döktersbehandeling bevindt, is van een tijdelijke ongeschiktheid sprake, welke doorloopt tot de dokter niets meer kan doen.

Tegen de in overweging gegeven aanvulling bestaat geen bedenking, behoudens dat voor de woorden „blijkens verklaring enz." in de plaats gesteld moet worden „bewezen wordt aan opzet of grove schuld van den getroffene of een buiten den dienst deze overkomen nieuw ongeval te wijten te zijn". Toelichting als boven.

Ad art. 10. Het blijkt ondergeteekende dat men ten deze veel verder gaat dan destijds toegezegd is.

Er is toen gepleit voor de kleine werkgevers en ondergeteekende heeft onmiddellijk ingestemd met de verzochte tegemoetkoming.

Thans wordt de exceptie tot regel verheven.

Alhoewel ondergeteekende het zou toejuichen als alle werkgevers zich tegen het risico uit deze regeling voortvloeiende zouden verzekeren, immers zouden alsdan de aanspraken des arbeiders zeker zijn gesteld, moet hij niettemin bedenking opperen tegen een met het ontwerp strijdig systeem dat het Gouvernement zou belasten met een administratie en met een verantwoordelijkheid, die groote bezwaren met zich meebrengen.

Ondergeteekende meent dus niet verder te moeten gaan dan in de 2e Nota van Wijzigingen bekend gesteld.

Overigens is er — afgezien van evengemeld bezwaar — aanmerking te maken op de redactie van het voorstel niet alleen doch ook op den inhoud. Men kan niet verlangen dat het Gouvernement als verzekeraar gaat optreden als dat niet absoluut noodzakelijk is en verder kan niet worden gedoogd dat een werkgever zijn zware en ongewenschte risico's zou afschuiven op het Gouvernement en de andere voor zich zelf zou houden. Daarin zou nimmer getreden kunnen worden.

Teneinde tegemoet te komen aan de vrees van de afdeelingen, dat ook werkgevers met meer dan 10 arbeiders in dienst wel eens geen voldoende waarborg zouden kunnen bieden dat zij te zijner tijd de uitkeeringen zullen kunnen doen, worden het 1e en 2e lid van artikel 10 als volgt gelezen :

„1. De werkgever, die ten genoege van den Gouverneur aantoont, dat hij financieel niet in staat is de nakoming der verplichtingen uit deze verordening te waarborgen en dat geen gelegenheid open staat zich ten deze te dekken bij eenig particulier verzekeringsbedrijf is verplicht bij het Gouvernement van Curaçao zijn risico te verzekeren.

2. De Gouverneur stelt bij besluit de voor deze gouvernements verzekering noodige bepalingen vast."

In lid 3 wordt in plaats van „in het 1e lid van dit artikel bedoeld" gelezen : „hiervoren bedoeld" en worden de woorden : „de autoriteit" vervangen door „den ambtenaar / Gezaghebber".

Ad art. 11. lid 2 en 3. Geen bezwaar.

Waar op Aruba een drietal gouvernements-geneeskundigen gevestigd zijn, is inderdaad ten aanzien van Aruba te bepalen als voorgesteld wordt.

Ook met de voorgestelde aanvulling betreffende den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst indien deze wegens afwezigheid of ontstentenis niet kan optreden wordt accoord gegaan. Daartoe zou bijvoorbeeld als 7de lid kunnen worden bepaald :

„Overal waar in deze verordening wordt gesproken van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst treedt ingeval van afwezigheid of ontstentenis om andere redenen van dezen hoofdambtenaar op de door den Gouverneur aan te wijzen gouvernements-geneeskundige".

lid 5. Geen bezwaar.

Ad art. 12 lid 1. Achter het woord „waarin" behoort in-

gelast te worden „door den ambtenaar of door den Gezaghebber".

lid 2. Geen bezwaar.

Ad art. 18. lid 3 en art. 20, lid 1, sub b en lid 4. Geen bezwaar.

Ad art. 24. Ten deze wordt verwezen naar het onder art. 3 opgemerkte.

Ad art. 29. Ten deze wordt verwezen naar het hiervoor daaromtrent opgemerkte.

Het is ondergeteekende nader gebleken dat art. 9 aanvulling behoeft en wel met de volgende woorden: en tot verhaal van onderhoud waartoe degene, die ze geniet voor de wet is gehouden".

Willemstad, 8 Juni 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936- 1937-2.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling.

Nota van Wijzigingen naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 3.

Artikel 1.

In het 1ste lid worden:

a. in de definitie van *loon* de woorden „uitgezonderd overwerkgelden" vervangen door: „uitgezonderd overwerk- en premiegelden".
b. de definitie van *maandloon* zoodanig gewijzigd dat zij komt te luiden:
„onder *dagloon*, het laatst tusschen den werkgever en den arbeider overeengekomen loon per uur, per dag, per week of per maand onderscheidenlijk vermenigvuldigd met 8 en 1 en gedeeld door 6 en 30.

In het 2de lid vervalt de aanhef mitsgaders het gestelde onder a en b; in het onderdeel c vervalt dit letterteeken, wordt het woord „indien" aangevangen met een hoofdletter; „hij" vervangen door „de arbeider"; „maandloon" gewijzigd in „dagloon" en de woorden „te deelen door 12" vervangen door: „gedeeld door 312".

Artikel 2.

In lid 1 onder *a* vervallen de woorden „het gebied van";
In lid 2 wordt tusschen „buitenlandsche" en „ongevallenregeling" ingevoegd „wettelijke";
In lid 3 wordt onder *a* „daarvoor" vervangen door „voor zijn bedrijf" en onder *b* tusschen de komma achter „werkgever" en „diens" ingevoegd „in" en „uitoefent" vervangen door „werkzaam is".

Artikel 6.

In lid 1 onder *a* wordt de zin vervolgd met de woorden: „een en ander totdat de patient als zoodanig wordt ontslagen.";
onder *b* wordt „eenmaal" vervangen door „dertigmaal" en „maandloon" gewijzigd in „dagloon";
onder *c* wordt „maandloon" gewijzigd in „dagloon", en „f. 300.— 's maands" vervangen door: „f. 10.— 's daags" en de zin vervolgd met: „welke uitkeering genoten wordt onafhankelijk van de voortduring der dienstbetrekking en uitgekeerd wordt over iederen dag — uitgezonderd Zon- en feestdagen, indien het loon per uur of per week werd vastgesteld — dat de geheele of gedeeltelijke ongeschiktheid tot arbeid duurt."
In lid 2 laatste zinsnede worden vóór de komma achter „vinden" ingevoegd de woorden: „dan wel naar het oordeel van partijen of een derzelve niet van toepassing zijn".
In lid 3 worden achtereenvolgens onder *a*, *b* en *c* (eerste en tweede zinsnede) de woorden „dertig procent", „tien procent", „maandloon", „vijftien procent", „dertig procent", „maandloon", „vijftig procent", „maandloon" en „vijftig procent" respectievelijk vervangen door „30%", „10%", „dagloon", „15%", „30%", „dagloon", „50%", „dagloon" en „50%".
In lid 6 wordt overal waar „maandloon" staat daarvoor gelezen: „dagloon" en voor „36 ×" gelezen „936 ×".

In lid 7 worden tusschen de woorden „op straffe van verlies van het recht op" en „uitkeering" ingevoegd de woorden „geneeskundige behandeling en verpleging en op".

In lid 9 vervallen de woorden „een en ander totdat de patiënt als zoodanig wordt ontslagen" en wordt de voorafgaande komma veranderd in een punt.

Aan het artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„12. Het recht op uitkeering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging vervalt, indien bewezen wordt dat de arbeider zich schuldig heeft gemaakt aan gedragingen, waardoor zijne genezing wordt belemmerd."

Artikel 7.

De alinea wordt aangeduid met het cijfer „1". De woorden „bij aangenomen blijvende ongeschiktheid tot werken van den laatste" vervallen.

Aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd luidende:

„2 Wijziging van den ongeschiktheidsgraad zal geen verhooging der uitkeering ten gevolge kunnen hebben, indien die wijziging bewezen wordt aan opzet of grove schuld van den getroffene op een buiten den dienst dezen overkomen nieuw ongeval te wijten te zijn."

Artikel 9.

Het artikel wordt vervolgd met de woorden: „en tot verhaal van onderhoud waartoe degene, die de uitkeering geniet voor de wet is gehouden".

Artikel 10.

Lid 1 wordt gelezen als volgt:

„De werkgever, die ten genoegen van den Gouverneur aantoont, dat hij financieel niet in staat is de nakoming der verplichtingen uit deze verordening te waarborgen en dat geen gelegenheid openstaat zich ten deze te dekken bij eenig particulier verzekeringsbedrijf is verplicht bij het Gouvernement van Curaçao zijn risico te verzekeren."

De eerste zin van lid 2 vervalt.

In lid 3 worden de woorden „in het 1e lid van dit artikel bedoeld" vervangen door „hiervoren bedoeld" en worden voor „de autoriteit" gelezen: „den ambtenaar/Gezaghebber".

Artikel 11.

In het 2de lid worden achter „Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst" gevoegd: ", op het eiland Aruba aan den door den Gezaghebber aan te wijzen Gouvernements-geneeskundige".

In lid 5 wordt tusschen de woorden „wordt" en „door" ingevoegd „desgevraagd".

Aan het artikel worden toegevoegd twee nieuwe leden luidende:

„6. De verplichting in het 2de en 3de lid bedoeld bestaat slechts in geval de arbeider tengevolge van het ongeval langer dan 24 uren zijn normale werkzaamheden niet kan vervullen.

7. Overal waar in deze verordening wordt gesproken van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst treedt ingeval van afwezigheid of ontstentenis om andere redenen van dezen hoofdambtenaar op de door den Gouverneur aan te wijzen Gouvernements-geneeskundige."

Artikel 12.

In lid 1 wordt tusschen de woorden „waarin" en „een onderzoek" ingevoegd „van gouvernementswege".

De laatste zin vervalt.

In lid 2 wordt „autoriteit" vervangen door „ambtenaar of Gezaghebber".

Artikel 20.

In lid 1 onder *b* worden de woorden: „ongeschikt is tot werken" vervangen door „arbeidsongeschikt".

In lid 4 wordt „ten fine" verbeterd door „ter fine".

Artikel 29.

In het artikel wordt „maandloon" en „f. 300.—" resp. gewijzigd in: „dagloon" en „f. 10.—".

Artikel 42.

Het artikel wordt vernummerd in 43 en voorafgegaan door een nieuw artikel, luidende:

„Artikel 42. Bij het inwerkingtreden van deze verordening is de verordening dd. 1 November 1934 betreffende de aangifte van beroepsziekten en -ongevallen (P.B. 1935 No. 27) ingetrokken."

Willemstad, 11 Juni 1936.

De Gouverneur van Curaçao.

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936-1937-3.

Verordening van den..... houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte.

Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 9 van het zittingsjaar 1935-1936 en onder No. 45 van het zittingsjaar 1934-1935).

Algemeene beschouwingen.

Gewenscht werd. dat de regeling zich zooveel mogelijk aanpast aan de Ongevallenregeling. Met het oog hierop werden verscheidene wijzigingen voorgesteld, o. m. een indeeling in hoofdstukken, en toevoegingen zooals bepalingen naar analogie van artt. 4, 20 en 30 der Ongevallenregeling. Een en ander gaf aanleiding het ontwerp te redigeeren als in bijgaande bijlage.

Artikelen.

Ad art. 1. Sub definitie werkgever: Gemeend werd, dat de definitie verbeterd kon worden als aangegeven in de bijlage. In hoeverre de verordening van toepassing is op het Gouvernement en Gouvernementsarbeiders ware liever te regelen in art. 2.

Sub definitie arbeider: Een geheel nieuwe redactie werd voorgesteld. Zie bijlage. Geschrapt werd de restrictie, dat de dienstbetrekking voor geen korteren tijd dan bij de week moet zijn aangegaan, immers voorkomen moet worden, dat de werkgever zich van zijn verplichtingen ontdoet door den arbeider bij den dag aan te nemen. Van de toepassing der regeling behooren uitgezonderd te worden de groep thuiswerkers c. s. en de groep volontairs c. s. genoemd in art. 1 Ongevallenregeling, voorts schepelingen, aangezien voor hen een regeling neergelegd is in het Wetboek van Koophandel, en ten slotte zij, die korter dan 2 weken onafgebroken bij denzelfden werkgever arbeid hebben verricht.

Sub definitie loon: Achter „ontvangt" is toe te voegen: „uitgezonderd overwerk- en premiegelden".

Sub definitie dagloon: Hiervoor wordt verwezen naar het opgemerkte in het Eindverslag Ongevallenregeling.
Het kwam gewenscht voor het artikel uit te breiden met een 2de lid, waarin bepaald wordt hetgeen in het ontwerp vermeld staat in de laatste alinea van art. 3.

Ad art. 2.: Gewenscht werd het artikel te redigeeren overeenkomstig art. 2 Ongevallenregeling en tevens daarin op te nemen in welke gevallen de verordening niet van toepassing is op het Gouvernement en gouvernementsarbeiders.

Ad artt 3, 4 en 5: Deze artikelen werden geheel nieuw geformuleerd in verband met den wensch aanpassing aan de Ongevallenregeling te verkrijgen. Vele bedenkingen werden wederom tegen de redactie van het ontwerp aangevoerd. Niet de volledigheid, doch de bruikbaarheid eener regeling maakt haar waarde uit. Regelingen, die in vele gevallen niet baten kunnen, hebben weinig aantrekkelijks voor de afdeelingen.
Ook van een bij de indiensttreding bestaande afwijking dient te blijken uit een geneeskundige verklaring.
Gewenscht was opname van een bepaling naar analogie van art. 3, lid 2 Ongevallenregeling.

De kwestie van het beroepsgeheim kwam weer ter sprake. Gemeend werd, dat deze opgelost is, indien bepaald wordt, dat de uitkeeringsplicht alleen bestaat, indien de ziekte niet is veroorzaakt door misdrijf, opzet of onzedelijkheid van den arbeider, waaraan toegevoegd werd dronkenschap en gebruik van bedwelmende middelen.

Gewenscht werd geacht een bepaling te maken, dat de uitkeering in geen geval aanvangt, alvorens de werkgever van de ziekte heeft kennis gekregen.

Het bovenstaande werd neergelegd in een nieuw art. 3.

Het bepaalde bij de voorlaatste alinea van art. 3 werd onnoodig geacht.

Voorgesteld werd een nieuw art. 4 naar analogie van art. 4 Ongevallenregeling.

De verplichting van den werkgever tot tegemoetkoming (uitkeering en geneeskundige behandeling en verpleging) werd nader omschreven in een nieuw art. 5. Hierbij werd veel uit art. 6 Ongevallenregeling overgenomen, wat niet gemist kon worden. Ten aanzien van de uitkeeringen werd vastgehouden aan het schema in het voorloopig verslag voorgesteld.

Het begrip ongeval hoort niet thuis in deze regeling, meende men. Zoo werd dit en wat verder uit de artt. 3—5 van het ontwerp gemist kon worden, weggelaten.

In de nieuwe artikelen 6 en 7 werd overgenomen het bepaalde bij de artt. 8 en 9 Ongevallenregeling.

Een nieuw art. 8 werd geredigeerd naar analogie van art. 20 Ongevallenregeling. Een toevoeging werd gemaakt ten einde de bepaling van het voorgestelde nieuwe art. 3, lid 1, effect te doen sorteeren.

De verplichting van den arbeider tot aangifte der ziekte werd neergelegd in een nieuw artikel 10. Onnoodig en ongewenscht scheen den arbeider te verplichten een geneeskundige verklaring over te leggen. De werkgever moet, zoo noodig, voor geneeskundige behandeling zorg dragen.

Ad art. 6. De in het eindverslag betreffende het ontwerp-ongevallenregeling voorgestelde redactie van art. 10, werd als art. 9 in de bijlage overgenomen.

Ad art. 7. Dit diende, meende men, uitgebreid te worden met een bepaling naar analogie van art. 21, lid 1, Ongevallenregeling. (Zie nieuw art. 11).

Ad art. 8. Dit werd overgenomen als art. 12 nieuw.

Gewenscht werd een artikel toe te voegen naar analogie van art. 30 Ongevallenregeling (Zie art. 13 nieuw).

Ad art. 9. Dit diende te vervallen, nu het begrip ongeval uit de regeling gelicht is.

Ad artt. 10, 11 en 12. Deze werden na enkele wijzigingen overgenomen als artt. 14, 15 en 16 nieuw.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande en het in de bijlage vervatte schriftelijk zal willen mededeelen, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3den Juni 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—3.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte.

Bijlage bij het Eindverslag.

No. 2.

Inleidende bepalingen.

Artikel 1.

1. In deze verordening wordt verstaan:

onder *werkgever*, ieder natuurlijk of rechtspersoon, die anderen in zijn dienst arbeid doet verrichten. Voor de toepassing dezer verordening wordt voor zooveel betreft den werkgever die arbeid in Curaçao doet verrichten, doch buiten Curaçao woont of gevestigd is, diens vertegenwoordiger of agent in Curaçao als zoodanig aangemerkt;

onder *arbeider*, ieder, die in loondienst van den werkgever arbeid verricht tegen geen hooger loon dan f 170,— over 4 weken of per maand gerekend.

Voor de toepassing der verordening worden niet als arbeiders beschouwd volontairs, leerlingen en dergelijke personen, die in verband met hun opleiding nog geen loon ontvangen; thuiswerkers; ouders, echtgenoote en inwonende kinderen van den werkgever, die uitsluitend voor zijn rekening arbeid verrichten; zij die korter dan 12 dagen, Zon- en feestdagen niet medegerekend, onafgebroken in dienst van den werkgever zijn geweest, en schepelingen.

onder *loon*, elke uitkeering, welke de arbeider als vergoeding voor zijn arbeid van zijn werkgever ontvangt, uitgezonderd overwerk- en premiegelden; indien het loon gedeeltelijk of geheel bestaat in huisvesting, verstrekkingen in natura of wel in beide. wordt de geldswaarde geschat; voor de berekening van loon volgens deze verordening worden medegerekend ontvangsten van derden. welke van invloed zijn op de voorwaarden der arbeidsovereenkomst.

onder *dagloon*, het laatst door den werkgever voor den arbeider vastgestelde loon per uur, per dag, per week of per maand onderscheidenlijk vermenigvuldigd met 8 en 1 en gedeeld door 6 en 30.

2. Zwangerschap en bevalling worden niet als ziekte aangemerkt.

Artikel 2.

1. De bepalingen dezer verordening zijn ook van toepassing:

a) op den werkgever, die in Curaçao gevestigd is, voorzooveel hij in het buitenland arbeid door een arbeider doet verrichten ten aanzien van den arbeider, dien hij daarvoor gebruikt, zoo deze Nederlander of Nederlandsch onderdaan is en zijn woonplaats in Curaçao heeft;

b) op den onder a) bedoelden arbeider, die in het buitenland tot het verrichten van arbeid wegens ziekte ongeschikt wordt.

2. Indien de onder b) van het eerste lid bedoelde arbeider bij voorkomend geval rechten zou kunnen ontleenen zoowel aan deze regeling als aan een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling, heeft hij de keus tusschen de rechten uit de eene of de andere regeling. Deze keus moet door belanghebbende binnen één maand, nadat hij wegens ziekte ongeschikt werd tot het verrichten van arbeid, schriftelijk ter kennis van den werkgever worden gebracht, bij gebreke waarvan de hier te lande geldende regeling van toepassing is.

3. De bepalingen dezer verordening zijn niet van toepassing:
a) op den werkgever, die in Curaçao arbeid door een arbeider doet verrichten, doch die buiten Curaçao is gevestigd, ten aanzien van den arbeider, dien hij arbeid in Curaçao doet verrichten en die onder een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling valt;
b) op den arbeider, die, in dienst van den onder a) bedoelden werkgever, tot het verrichten van arbeid wegens ziekte ongeschikt wordt en onder een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling valt;
c) op het Gouvernement van Curaçao ten aanzien van diegenen zijner arbeiders, die behooren tot hen op wie eenige andere wettelijke regeling betreffende uitkeering bij ziekte van toepassing is;
d) op den arbeider van het Gouvernement van Curaçao op wien eenige andere wettelijke regeling betreffende uitkeering bij ziekte van toepassing is.

Uitkeeringsplicht.

Artikel 3.

1. De werkgever is jegens den arbeider, die wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van arbeid tot tegemoetkoming verplicht als nader bij artikel 5 omschreven, indien de ziekte niet is veroorzaakt door misdrijf, opzet, onzedelijkheid of dronkenschap van den arbeider, of door het gebruik van bedwelmende middelen door den arbeider.

2. De tegemoetkoming kan op vordering van den werkgever door den rechter op een lager bedrag worden vastgesteld, indien de ziekte in belangrijke mate aan grove schuld van den arbeider te wijten is.

3. De werkgever is tot die tegemoetkoming niet verplicht, indien de ziekte bestond op het tijdstip van indiensttreding, of het gevolg is van een bij de indiensttreding bestaande afwijking. Een en ander moet blijken uit een geneeskundige verklaring met vermelding van den aard der ziekte of anders aannemelijk worden aangetoond.

4. De werkgever is evenmin tot die tegemoetkoming verplicht, indien hij ingevolge de „Ongevallenregeling 1936" jegens den arbeider gehouden is tot schadeloosstelling.

5. De tegemoetkoming vangt in geen geval eerder aan dan den dag waarop de werkgever de kennisgeving bedoeld in art. 10 ontvangt.

Artikel 4.

De werkgever is ook tot tegemoetkoming als vorenbedoeld verplicht, indien degene, die wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van arbeid, in aangenomen werk voor den werkgever persoonlijk arbeid verricht, indien hij niet aangemerkt kan worden zelf werkgever te zijn. Hetgeen voor de verrichting van dien arbeid wordt genoten, wordt als loon in den zin dezer verordening beschouwd. Indien de in aangenomen werk arbeidende persoon in dit artikel bedoeld voor het verrichten van den arbeid andere personen in dienst heeft, worden ook deze voor de toepassing dezer verordening beschouwd hun arbeid te verrichten in dienst van den werkgever. Hetgeen voor den gezamenlijk verrichten arbeid wordt genoten, wordt geacht door ieder dergenen, die den arbeid hebben verricht, voor een gelijk deel te zijn genoten.

Tegemoetkoming.

Artikel 5.

1. De tegemoetkoming bestaat uit:
a) vrije geneeskundige behandeling en verpleging, vervoer in verband met de ziekte, genees- en verbandmiddelen dan wel een vergoeding voor een en ander; daaronder is niet begrepen tandheelkundige behandeling door een tandarts; een en ander totdat de patiënt als zoodanig wordt ontslagen;
b) een uitkeering in geld, ziekengeld genaamd, welke genoten wordt onafhankelijk van de voortduring der dienstbetrekking en met inachtneming van het bepaalde bij het derde lid van dit artikel uitgekeerd wordt over iederen

dag, uitgezonderd Zon- en feestdagen, indien het loon per uur, per dag of per week werd vastgesteld, dat de ongeschiktheid tot arbeid duurt.

2. De uitkeering bedraagt indien de arbeider gehuwd is of in het onderhoud van zijne ouders pleegt te voorzien, 70 % van het dagloon bij huisverpleging en 50 % van het dagloon bij ziekenhuisverpleging en indien hij niet gehuwd is en niet in het onderhoud van zijne ouders pleegt te voorzien, onderscheidenlijk 50% en 30% van het dagloon.

3. Het aantal dagen waarvoor een arbeider ter zake van eenzelfde ziekteoorzaak recht op ziekengeld heeft, bedraagt in eenig kalenderjaar 40.

4. De uitkeering hierboven bedoeld geschiedt op de tijdstippen en ter plaatse als gebruikelijk voor de betaling van loon en wel aan den zieke persoonlijk of aan dengene, door hem/haar voor de ontvangst ervan gemachtigd, en voorzooveel de minderjarigen betreft aan den voogd/voogdes.

5. De arbeider, die ziekengeld ontvangt, mag, op straffe van verlies van het recht op uitkeering, op geneeskundige behandeling en verpleging, zonder toestemming van den uitkeeringsplichtigen werkgever, het eiland waar zijn werkgever woont of gevestigd is, niet verlaten.

6. Onder vrije geneeskundige behandeling en verpleging wordt verstaan het geneeskundig onderzoeken van den patiënt, geneeskundige behandeling in haar vollen omvang, verpleging en/of observatie, zoo noodig, in een daartoe geschikte ziekeninrichting, zoomede specialistische behandeling voorzoover deze op het eiland, waar de patiënt verblijft, te verkrijgen is.

7. De arbeider is verplicht om, indien de behandelende geneesheer zulks noodig oordeelt, zich in een ziekeninrichting te doen opnemen. Bij weigering wordt op Curaçao de beslissing van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst ingeroepen en op de andere eilanden die van een door den Gezaghebber aan te wijzen tweeden geneeskundige. De geneeskundige die den arbeider behandeld heeft, is verplicht den hoofdambtenaar c.q. den tweeden geneeskundige de gevraagde inlichtingen te verstrekken. Op de eilanden waar slechts één geneeskundige aanwezig is, is deze verplicht den Directeur voornoemd per eerste postgelegenheid uitvoerige gegevens omtrent het geval te doen toekomen. Deze hoofdambtenaar beslist op die gegevens waarvan hij aanvulling kan vorderen. Wanneer meergenoemde hoofdambtenaar de opneming noodig acht en de arbeider blijft weigeren, dan vervalt zijn recht op verdere uitkeering en op verdere geneeskundige behandeling en verpleging. (Hierbij ware nog rekening te houden met het in het Eindverslag betreffende de Ongevallenregeling ad art. 11 opgemerkte met betrekking tot het geval van ontstentenis van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, terwijl zijn vervanger de behandelende geneesheer is.)

8. Op straffe van verlies van het recht op uitkeering en geneeskundige behandeling en verpleging is de arbeider verplicht te allen tijde, onderzoek en/of behandeling door een door den werkgever daartoe aangewezen geneeskundige toe te staan, op tijd en plaatsen door den werkgever daartoe aangewezen, de voorschriften van dien geneeskundige op te volgen en intusschen geen andere geneeskundige behandeling daarnaast te doen verrichten.

9. Het recht op uitkeering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging vervalt, indien de arbeider volgens verklaring van den behandelenden geneesheer gedurende zijn ziekte zich schuldig maakt aan gedragingen waardoor zijn genezing wordt belemmerd. (Hier ware nog beroep open te stellen als in art. 8 bedoeld).

Artikel 6.

Bij insolvabiliteit van den werkgever worden de tegemoetkomingen opgenomen onder de bevoorrechte schulden op de goederen van den werkgever en wel — voor zoover betreft het Burgerlijk Wetboek — tusschen 3o. en 4o. van artikel 1175.

Artikel 7.

De tegemoetkomingen zijn onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of beleening, evenmin voor executoriaal of conservatoir beslag, noch voor faillissementsbeslag, behalve tot

verhaal van het verschuldigde wegens levering van levensbehoeften verstrekt aan dengene, tegen wien het beslag gedaan wordt.

Artikel 8.

1. Zoodra de behandelende geneeskundige bevindt:
a) dat de arbeider niet/niet meer arbeidsongeschikt is;
b) dat de arbeider arbeidsongeschikt is;
een en ander wegens ziekte niet veroorzaakt door misdrijf, opzet, onzedelijkheid, dronkenschap van den arbeider of door diens gebruik van bedwelmende middelen, geeft hij daarvan aan den arbeider en aan den werkgever schriftelijk kennis.
2. Tegen zijn uitspraak is binnen drie dagen na ontvangst der kennisgeving beroep, op het eiland Curaçao en op de andere eilanden, indien daar slechts één geneeskundige aanwezig is, op den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de andere eilanden, waar meer geneeskundigen zijn op een door den Gezaghebber aan te wijzen tweeden geneeskundige. De Directeur voornoemd, c.q. de tweede geneeskundige beslist zoo spoedig mogelijk na onderzoek, partijen en geneeskundige, die den getroffene behandeld heeft, gehoord, bij gemotiveerde uitspraak in hoogste instantie. Ten aanzien van gevallen op de eilanden, waar slechts één geneeskundige aanwezig is, beslist voornoemde Directeur op uitvoerige gegevens, welke de geneeskundige verplicht is aan hem te doen toekomen en op een proces-verbaal van den Gezaghebber houdende verklaringen van partijen. (Zie tusschen haakjes opgemerkte aan het slot van art. 5, sub 7).
3. Het beroep geschiedt schriftelijk en is gericht op het eiland Curaçao aan den Directeur, en op de andere eilanden aan den Gezaghebber. Bij ter post bezorgde beroepschriften geldt het poststempel, bij de overige de aanteekening van ontvangst op het stuk als datum van indiening.
4. Indien de beslissing in beroep een verandering brengt in het recht op tegemoetkoming, dan heeft zij te dien aanzien terugwerkende kracht.

Artikel 9.

De werkgever is verplicht zijn risico te verzekeren bij het Gouvernement van Curaçao, tenzij hij naar het oordeel van den Gouverneur voldoende waarborgen biedt, dat hij de verplichtingen uit deze verordening voortvloeiende, zal nakomen. Ook in dit geval kan de werkgever desgewenscht zijn risico bij het Gouvernement van Curaçao onderbrengen ten aanzien van een deel of het geheel van zijn arbeiders of ten aanzien van een of meer zijner verplichtingen uit deze verordening voortvloeiende. Nadere regeling van een en ander geschiedt bij besluit van den Gouverneur.

Aangifte der ziekte.

Artikel 10.

Op straffe van verlies van het recht op uitkeering en geneeskundige hulp en verpleging is de arbeider verplicht zoo spoedig mogelijk nadat hij wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van arbeid daarvan kennis te geven aan den werkgever.

Vorderingsrecht.

Artikel 11.

1. Iedere vordering krachtens de bepalingen dezer verordening wordt ingesteld en vervolgd op de wijze als bij het Curaçaosche Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorzien.
2. Ieder vorderingsrecht krachtens de bepalingen dezer verordening vervalt na verloop van drie maanden na den aanvang der ziekte.

Algemeene bepalingen.

Artikel 12.

Ieder beding, dat de aansprakelijkheid van den werkgever ingevolge deze regeling uitsluit of vermindert, is nietig.

Artikel 13.

Hetgeen verder ter uitvoering van deze verordening noodig is, wordt bij Besluit van den Gouverneur geregeld.

Slotbepalingen.

Artikel 14.

Alle tengevolge van deze verordening opgemaakte of overgelegde stukken, verzoekschriften en beschikkingen zijn vrij van het recht van zegel en van de formaliteit van registratie.

Artikel 15.

Deze verordening kan worden aangehaald als „Ziekteregeling 1936".

Artikel 16.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—3.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 3.

Algemeene beschouwingen.

Ondergeteekende kan in het algemeen zich vereenigen met den nieuwen vorm waarin het ontwerp is gegoten.

Op een enkel punt is die nieuwe vorm echter naar het voorkomt voor verbetering vatbaar.

Het wil practisch toeschijnen bij de beantwoording van het Eindverslag het nieuwe ontwerp als uitgangspunt te nemen. Aan de hand daarvan wordt het volgende opgemerkt.

Artikelen.

Ad art. 1. Indien in de nieuwe definitie van werkgever achter „dienst" opgenomen wordt „tegen loon", kan de passage betreffende volontairs enz. onder de definitie van arbeider vervallen.

Alsdan kan de alinea ten aanzien van hen, die ten deze niet als arbeider beschouwd worden luiden: „Voor de toepassing der verordening worden niet als arbeiders beschouwd de huiswerkers enz."

Hieraan zou zich direct kunnen aansluiten hetgeen in art. 4 is opgenomen, aldus: „Voor de toepassing der verordening wordt als arbeider beschouwd degene die in aangenomen werk voor den werkgever persoonlijken arbeid verricht, enz." en verder zooals onder art. 4 vermeld.

Wordt prijs gesteld op handhaving van het aantal artikelen dan zou in een nieuw artikel 3 kunnen worden opgenomen hetgeen nu voorkomt in het 2de lid van art. 1, welke plaats minder geeigend schijnt.

Onder het hoofdstuk Uitkeeringsplicht wordt dan artikel 3 genummerd 4.

Ad dit artikel. Het is ondergeteekende opgevallen dat geen speciale melding is gemaakt van de weglating van het woord „zijn" voor „arbeid". Het ontwerp toch spreekt overal van „zijn arbeid".

Er is in de stukken betoogd dat iemand wegens ziekte ongeschikt kan zijn voor zijn gewonen arbeid doch niet voor elken arbeid.

En er is dezerzijds gewezen op de moeilijkheid welke kan ontstaan indien vagelijk van arbeid wordt gesproken en niet van „zijn arbeid".

Ten einde de afdoening der regeling niet tegen te houden en ook in het vertrouwen dat de rechter in voorkomende gevallen daaromtrent een billijke uitspraak zal geven, wordt niet meer op de oude redactie, welke theoretisch juister moet worden geacht, teruggekomen.

Het 5de lid wil onbillijk schijnen. Het is niet duidelijk waarom de werkgever, indien inderdaad de arbeider wegens ziekte arbeidsongeschikt blijkt, niet van den aanvang af de tegemoetkoming zou verschuldigd zijn. Ondergeteekende heeft dan ook tegen overneming van dat lid bezwaar, temeer omdat het in strijd komt met het onder *b* van art. 5 bepaalde.

Ad art. 5. Aan het 3de lid ware uit een oogpunt van rechtszekerheid, conform het ontwerp in de 2de zin van art. 5,

toe te voegen : „Zoolang de arbeider gedurende de ongeschiktheid tot werken wegens ziekte zijne gewone loon ontvangt, zal dit geacht worden als ziekengeld te zijn genoten".

In het 9de lid zal voor de woorden „indien" tot en met „schuldig maakt" moeten worden vervangen door „indien bewezen wordt, dat de arbeider zich gedurende zijn ziekte heeft schuldig gemaakt".

Ad art. 7. Aan dit artikel behoort te worden toegevoegd „en tot verhaal van onderhoud waartoe degene die ze geniet volgens de wet is gehouden".

Tegen artikel 9 bestaat principieel bezwaar.

Het is voor het Gouvernement van wege de administratie ondoenlijk om de risico's uit de regeling voortvloeiend te verzekeren, waarbij ook nog een schifting zou moeten worden gemaakt tusschen die werkgevers die wel en die niet in staat zijn ze te dragen. Men bedenke dat ook de dienstboden als arbeiders onder de regeling vallen.

Niet vergeten mag worden dat het risico van ziektegelden zeer gering is. Het Gouvernement is enkel in staat om de sub a van art. 5 bedoelde verplichting over te nemen, doch wil daartoe niemand verplichten.

De redactie zal dus moeten luiden : „De werkgever kan het risico bedoeld bij art. 5 sub a bij het Gouvernement van Curaçao verzekeren.

Nadere regeling hieromtrent geschiedt bij besluit van den Gouverneur".

Art. 9 van het oorspronkelijk ontwerp kan naar het voorkomt niet gemist worden. Het is namelijk mogelijk dat de werkgever de oorzaak is van de ziekte van den arbeider; dat deze aan des werkgevers opzet of onvoorzichtigheid is te wijten.

Het zou een onrechtvaardigheid zijn om den arbeider de actie deswege te ontnemen of te bemoeilijken.

Er is in de stukken en het oorspronkelijk ontwerp gesproken van „ongeval"; bedoeld was „ziekte uit een ongeval ontstaan".

Conform hetgeen vroeger is voorgesteld, ware een artikel in te lasschen, onder de algemeene bepalingen, hetwelk als volgt zou kunnen luiden : „Indien de arbeider, die in verband met de ongeschiktheid tot werken waarvoor hij een tegemoetkoming als in de verordening bedoeld ontvangt, tegen den werkgever een rechtsvordering tot schadeloosstelling heeft naar burgerlijk recht, wordt deze door deze regeling niet verloren."

Ontwerp, voorlaatste alinea van art 3. Een bepaling van die strekking is wel noodig en zal als 10de lid van art. 5 moeten worden ingevoegd. Trouwens het bestaan der gedraging zal door den werkgever bewezen moeten worden en het is zijn belang dat hij mededeeling doet dat de gedraging hem bekend is.

Percentages. Hierin kan ondergeteekende niet met de afdeelingen meegaan. Hij handhaaft ten deze zijn uit de stukken blijkend standpunt.

Geneeskundige verklaring. Het wil voorkomen dat art. 8 den geneesheer in een moeilijk parket zal kunnen brengen. Met name door de toevoeging : „een en ander tot en met middelen". Die woorden behooren te worden geschrapt, wil de bepaling redelijken zin hebben.

Willemstad, den 8sten Juni 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—3.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte.

Nota van Wijzigingen naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 4.

Het ontwerp wordt dusdanig gewijzigd, dat de tekst als volgt komt te luiden.

Inleidende bepalingen.

Artikel 1.

In deze verordening wordt verstaan:

onder *werkgever*, ieder natuurlijk of rechtspersoon, die anderen in zijn dienst arbeid tegen loon doet verrichten. Voor de toepassing dezer verordening wordt voor zooveel betreft den werkgever die arbeid in Curaçao doet verrichten, doch buiten Curaçao woont of gevestigd is, diens vertegenwoordiger of agent in Curaçao als zoodanig aangemerkt;

onder *arbeider*, ieder, die in loondienst van den werkgever arbeid verricht tegen geen hooger loon dan f 170,— over 4 weken of per maand gerekend.

Voor de toepassing der verordening worden niet als arbeiders beschouwd de huiswerkers, ouders, echtgenoote en inwonende kinderen van den werkgever, die uitsluitend voor zijn rekening arbeid verrichten; zij die korter dan 12 dagen, Zon- en feestdagen niet medegerekend, onafgebroken in dienst van den werkgever zijn geweest, en schepelingen.

Voor de toepassing der verordening wordt als arbeider beschouwd degene die in aangenomen werk voor den werkgever persoonlijken arbeid verricht, indien hij niet aangemerkt kan worden zelf werkgever te zijn. Hetgeen voor de verrichting van dien arbeid wordt genoten, wordt als loon in den zin dezer verordening beschouwd.

Indien de in aangenomen werk arbeidende persoon in dit artikel bedoeld voor het verrichten van den arbeid andere personen in dienst heeft, worden ook deze voor de toepassing dezer verordening beschouwd hun arbeid te verrichten in dienst van den werkgever.

Hetgeen voor den gezamenlijk verrichten arbeid wordt genoten, wordt geacht door ieder dergenen, die den arbeid hebben verricht, voor een gelijk deel te zijn genoten.

onder *loon*, elke uitkeering, welke de arbeider als vergoeding voor zijn arbeid van zijn werkgever ontvangt, uitgezonderd overwerk- en premiegelden; indien het loon gedeeltelijk of geheel bestaat in huisvesting, verstrekkingen in natura of wel in beide. wordt de geldswaarde geschat; voor de berekening van loon volgens deze verordening worden medegerekend ontvangsten van derden, welke van invloed zijn op de voorwaarden der arbeidsovereenkomst.

onder *dagloon*, het laatst tusschen den werkgever en den arbeider overeengekomen loon per uur, per dag, per week of per maand onderscheidenlijk vermenigvuldigd met 8 en 1 en gedeeld door 6 en 30.

Artikel 2.

1. De bepalingen dezer verordening zijn ook van toepassing:

a) op den werkgever, die in Curaçao gevestigd is, voorzooveel hij in het buitenland arbeid door een arbeider doet verrichten ten aanzien van den arbeider, dien hij

daarvoor gebruikt, zoo deze Nederlander of Nederlandsch onderdaan is en zijn woonplaats in Curaçao heeft;

b) op den onder a) bedoelden arbeider, die in het buitenland tot het verrichten van arbeid wegens ziekte ongeschikt wordt.

2. Indien de onder b) van het eerste lid bedoelde arbeider bij voorkomend geval rechten zou kunnen ontleenen zoowel aan deze regeling als aan een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling, heeft hij de keus tusschen de rechten uit de eene of de andere regeling. Deze keus moet door belanghebbende binnen één maand, nadat hij wegens ziekte ongeschikt werd tot het verrichten van arbeid, schriftelijk ter kennis van den werkgever worden gebracht, bij gebreke waarvan de hier te lande geldende regeling van toepassing is.

3. De bepalingen dezer verordening zijn niet van toepassing:

a) op den werkgever, die in Curaçao arbeid door een arbeider doet verrichten, doch die buiten Curaçao is gevestigd, ten aanzien van den arbeider, dien hij arbeid in Curaçao doet verrichten en die onder een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling valt;

b) op den arbeider, die, in dienst van den onder a) bedoelden werkgever, tot het verrichten van arbeid wegens ziekte ongeschikt wordt en onder een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling valt;

c) op het Gouvernement van Curaçao ten aanzien van diegenen zijner arbeiders, die behooren tot hen op wie eenige andere wettelijke regeling betreffende uitkeering bij ziekte van toepassing is;

d) op den arbeider van het Gouvernement van Curaçao op wien eenige andere wettelijke regeling betreffende uitkeering bij ziekte van toepassing is.

Artikel 3.

Zwangerschap en bevalling worden niet als ziekte aangemerkt.

Uitkeeringsplicht.

Artikel 4.

1. De werkgever is jegens den arbeider, die wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van arbeid tot tegemoetkoming verplicht als nader bij artikel 5 omschreven, indien de ziekte niet is veroorzaakt door misdrijf, opzet, onzedelijkheid of dronkenschap van den arbeider, of door het gebruik van bedwelmende middelen door den arbeider.

2. De tegemoetkoming kan op vordering van den werkgever door den rechter op een lager bedrag worden vastgesteld, indien de ziekte in belangrijke mate aan grove schuld van den arbeider te wijten is.

3. De werkgever is tot die tegemoetkoming niet verplicht, indien de ziekte bestond op het tijdstip van indiensttreding, of het gevolg is van een bij de indiensttreding bestaande afwijking. Een en ander moet blijken uit een geneeskundige verklaring met vermelding van den aard der ziekte of anders aannemelijk worden aangetoond.

4. De werkgever is evenmin tot die tegemoetkoming verplicht, indien hij ingevolge de „Ongevallenregeling 1936" jegens den arbeider gehouden is tot schadeloosstelling.

Tegemoetkoming.

Artikel 5.

1. De tegemoetkoming bestaat uit:

a) vrije geneeskundige behandeling en verpleging, vervoer in verband met de ziekte, genees- en verbandmiddelen dan wel een vergoeding voor een en ander; daaronder is niet begrepen tandheelkundige behandeling door een tandarts; een en ander totdat de patiënt als zoodanig wordt ontslagen;

b) een uitkeering in geld, ziekengeld genaamd, welke genoten wordt onafhankelijk van de voortduring der dienstbetrekking en met inachtneming van het bepaalde bij het derde lid van dit artikel uitgekeerd wordt over iederen dag, uitgezonderd Zon- en feestdagen, indien het loon

per uur, per dag of per week werd vastgesteld, dat de ongeschiktheid tot arbeid duurt.

2. Het ziekengeld bedraagt 70% van het dagloon en wordt genoten onafhankelijk van de voortduring der dienstbetrekking.

3. Het aantal dagen waarvoor een arbeider ter zake van eenzelfde ziekteoorzaak recht op ziekengeld heeft, bedraagt in eenig kalenderjaar 40. Zoolang de arbeider gedurende de ongeschiktheid tot werken wegens ziekte zijne gewone loon ontvangt, zal dit geacht worden als ziekengeld te zijn genoten.

4. De uitkeering hierboven bedoeld geschiedt op de tijdstippen en ter plaatse als gebruikelijk voor de betaling van loon en wel aan den zieke persoonlijk of aan dengene, door hem/haar voor de ontvangst ervan gemachtigd, en voorzooveel de minderjarigen betreft aan den voogd/voogdes.

5. De arbeider, die ziekengeld ontvangt, mag, op straffe van verlies van het recht op uitkeering, op geneeskundige behandeling en verpleging, zonder toestemming van den uitkeeringsplichtigen werkgever, het eiland waar zijn werkgever woont of gevestigd is, niet verlaten.

6. Onder vrije geneeskundige behandeling en verpleging wordt verstaan het geneeskundig onderzoeken van den patiënt, geneeskundige behandeling in haar vollen omvang, verpleging en/of observatie, zoo noodig, in een daartoe geschikte ziekeninrichting, zoomede specialistische behandeling voorzoover deze op het eiland, waar de patiënt verblijft, te verkrijgen is.

7. De arbeider is verplicht om, indien de behandelende geneesheer zulks noodig oordeelt, zich in een ziekeninrichting te doen opnemen. Bij weigering wordt op Curaçao de beslissing van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst ingeroepen en op de andere eilanden die van een door den Gezaghebber aan te wijzen tweeden geneeskundige. De geneeskundige die den arbeider behandeld heeft, is verplicht den hoofdambtenaar c.q. den tweeden geneeskundige de gevraagde inlichtingen te verstrekken. Op de eilanden waar slechts één geneeskundige aanwezig is, is deze verplicht den Directeur voornoemd per eerste postgelegenheid uitvoerige gegevens omtrent het geval te doen toekomen. Deze hoofdambtenaar beslist op die gegevens waarvan hij aanvulling kan vorderen. Wanneer meergenoemde hoofdambtenaar de opneming noodig acht en de arbeider blijft weigeren, dan vervalt zijn recht op verdere uitkeering en op verdere geneeskundige behandeling en verpleging.

8. Op straffe van verlies van het recht op uitkeering en geneeskundige behandeling en verpleging is de arbeider verplicht te allen tijde, onderzoek en/of behandeling door een door den werkgever daartoe aangewezen geneeskundige toe te staan, op tijd en plaatsen door den werkgever daartoe aangewezen, de voorschriften van dien geneeskundige op te volgen en intusschen geen andere geneeskundige behandeling daarnaast te doen verrichten.

9. Het recht op uitkeering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging vervalt indien bewezen wordt, dat de arbeider zich gedurende zijn ziekte heeft schuldig gemaakt aan gedragingen waardoor zijn genezing wordt belemmerd.

10. In de gevallen waarin de werkgever beroep kan doen op zijn niet (verdere) gehoudenheid, zal hij binnen bekwamen termijn, in elk bijzonder geval naar omstandigheden te beoordeelen, aan den arbeider moeten kennis geven, dat en op welke gronden hij zich niet (niet langer) tot de bij het 1e lid van dit artikel bedoelde verplichting gehouden acht.

11. Waar in deze verordening wordt gesproken van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst treedt ingeval van afwezigheid of ontstentenis om andere redenen van dezen hoofdambtenaar op de door den Gouverneur aan te wijzen gouvernements-geneeskundige.

Artikel 6.

Bij insolvabiliteit van den werkgever worden de tegemoetkomingen opgenomen onder de bevoorrechte schulden op de goederen van den werkgever en wel — voor zoover betreft het Burgerlijk Wetboek — tusschen 3o. en 4o. van artikel 1175.

Artikel 7.

De tegemoetkomingen zijn onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of beleening, evenmin voor executoriaal of conservatoir beslag, noch voor faillissementsbeslag, behalve tot verhaal van het verschuldigde wegens levering van levensbehoeften verstrekt aan dengene, tegen wien het beslag gedaan wordt en tot verhaal van onderhoud waartoe degene die de uitkeering geniet voor de wet is gehonden.

Artikel 8.

1. Zoodra de behandelende geneeskundige bevindt:
a) dat de arbeider niet/niet meer arbeidsongeschikt is;
b) dat de arbeider arbeidsongeschikt is,
geeft hij daarvan aan den arbeider en aan den werkgever schriftelijk kennis.
2. Tegen zijn uitspraak is binnen drie dagen na ontvangst der kennisgeving beroep, op het eiland Curaçao en op de andere eilanden, indien daar slechts één geneeskundige aanwezig is, op den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de andere eilanden, waar meer geneeskundigen zijn op een door den Gezaghebber aan te wijzen tweeden geneeskundige. De Directeur voornoemd, c.q. de tweede geneeskundige beslist zoo spoedig mogelijk na onderzoek, partijen en geneeskundige, die den getroffene behandeld heeft, gehoord, bij gemotiveerde uitspraak in hoogste instantie. Ten aanzien van gevallen op de eilanden, waar slechts één geneeskundige aanwezig is, beslist voornoemde Directeur op uitvoerige gegevens, welke de geneeskundige verplicht is aan hem te doen toekomen en op een proces-verbaal van den Gezaghebber houdende verklaringen van partijen. (Zie tusschen haakjes opgemerkte aan het slot van art. 5, sub 7).
3. Het beroep geschiedt schriftelijk en is gericht op het eiland Curaçao aan den Directeur, en op de andere eilanden aan den Gezaghebber. Bij ter post bezorgde beroepschriften geldt het poststempel, bij de overige de aanteekening van ontvangst op het stuk als datum van indiening.
4. Indien de beslissing in beroep een verandering brengt in het recht op tegemoetkoming, dan heeft zij te dien aanzien terugwerkende kracht.

Artikel 9.

De werkgever kan het risico bedoeld bij art. 5 sub a bij het Gouvernement van Curaçao verzekeren.
Nadere regeling hieromtrent geschiedt bij besluit van den Gouverneur.

Aangifte der ziekte.

Artikel 10.

Op straffe van verlies van het recht op uitkeering en geneeskundige hulp en verpleging is de arbeider verplicht zoo spoedig mogelijk nadat hij wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van arbeid daarvan kennis te geven aan den werkgever.

Vorderingsrecht.

Artikel 11.

1. Iedere vordering krachtens de bepalingen dezer verordening wordt ingesteld en vervolgd op de wijze als bij het Curaçaosche Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorzien.
2. Ieder vorderingsrecht krachtens de bepalingen dezer verordening vervalt na verloop van drie maanden na den aanvang der ziekte.

Artikel 12.

Indien de arbeider, die in verband met de ongeschiktheid tot werken waarvoor hij een tegemoetkoming als in de verordening bedoeld ontvangt/ heeft ontvangen, tegen den werkgever een rechtsvordering tot schadeloosstelling heeft naar

burgerlijk recht, wordt deze door deze regeling niet verloren, doch wordt door den rechter bij de vaststelling der schadevergoeding rekening gehouden met hetgeen krachtens deze verordening door den arbeider genoten wordt/ is.

Algemeene bepalingen.

Artikel 13

Ieder beding, dat de aansprakelijkheid van den werkgever ingevolge deze regeling uitsluit of vermindert, is nietig.

Artikel 14.

Hetgeen verder ter uitvoering van deze verordening noodig is, wordt bij Besluit van den Gouverneur geregeld.

Slotbepalingen.

Artikel 15.

Alle tengevolge van deze verordening opgemaakte of overgelegde stukken, verzoekschriften en beschikkingen zijn vrij van het recht van zegel en van de formaliteit van registratie.

Artikel 16.

Deze verordening kan worden aangehaald als „Ziekteregeling 1936".

Artikel 17.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Willemstad, den 8sten Juni 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937—4.

Verordening van den....., tot wijziging van het bij Koninklijk besluit van den 22sten Mei 1914, No. 84 (P. B. 1930 No. 56) vastgestelde Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 38 van het zittingsjaar 1935—1936.)

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Verscheidene leden verklaarden echter van meening te blijven, dat de meest elegante oplossing voor deze kwestie zou zijn de Boven- en de Benedenwindsche eilanden in één kantongerecht te vereenigen.

De afdeelingen hadden den indruk, dat niettegenstaande de bij de behandeling van het vorige ontwerp tot wijziging van het Reglement op de Rechterlijke Inrichting betoogde wenschelijkheid, dat de rechter niet langer op de Bovenwindsche eilanden verblijft, dan in verband met de werkzaamheden geboden is, een rechter daar langer dan noodig vertoeft.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 4n. Juni 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937—5.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P.B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 20 van het zittingsjaar 1935-1936 en onder No. 14 van het zittingsjaar 1934-1935).

De afdeelingen legden zich algemeen neer bij het in het gewijzigd ontwerp voorgestelde ten aanzien van de verzending van aanslagbiljetten. Waar echter blijkens de Memorie van Antwoord de medewerking, welke de werkgever zal moeten verleenen zich niet beperkt tot uitreiking der biljetten, doch ook andere werkzaamheden aan hem zullen kunnen worden opgedragen, waaraan meer werk verbonden is en waaruit meer moeilijkheden voor hem kunnen voortvloeien, werd algemeen voorgesteld de vergoeding van 4 op 8 % te brengen.

De afdeelingen waren van oordeel, dat de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 9den Juli 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—6.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de Quarantaine-verordening, P. B. 1931 No. 92.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de quarantaine-verordening, P. B. 1931 No. 92, te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Ad artikel 15. In het tweede lid wordt achter het woord „reiniging" gevoegd: „ontsmetting en of uitrooking".

Het 4o., 5o. en 6o. lid van artikel 15 wordt ondergebracht in een nieuw artikel 15a, terwijl de punt aan het slot wordt veranderd in een komma en daar achter gevoegd: „volgens model door den Gouverneur vast te stellen.".

Vervolgens wordt aan dit nieuwe artikel 15a een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Indien bij onderzoek door het personeel van den openbaren gezondheidsdienst is gebleken, dat er geen ratten aan boord van een schip zijn, kan de Directeur van den openbaren gezondheidsdienst een vrijstellingscertificaat afgeven, volgens model door den Gouverneur vast te stellen.
Dit certificaat is geldig voor ten hoogste zes maanden. De kosten van dit vrijstellingscertificaat worden door den Gouverneur vastgesteld.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937—6.

Verordening van den....., tot wijziging van de Quarantaine-verordening, P.B. 1931 No. 92.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het belang van de scheepvaart vordert, dat op Curaçao de gelegenheid wordt gegeven tot afgifte van vrijstellingscertificaten van ontratting van schepen, indien blijkt, dat de schepen voldoende waarborgen geven, dat er zich geen ratten aan boord bevinden. Een dergelijk certificaat waarborgt in de landen die er rekening mee houden vrijstelling van maatregelen, welke maatregelen kosten en tijd met zich brengen, waaraan de schepen anders onderworpen moeten worden.

Het ontwerp, dat den Kolonialen Raad hierbij wordt aangeboden, beoogt het gouvernement in staat te stellen dergelijke certificaten af te geven, waarvoor bij bestuursmaatregel de formulieren worden vastgesteld.

Aldus wordt overeenstemming bereikt met de internationale bepalingen op dit gebied.

Door artikel 15 te splitsen in een gelijknamig artikel en een artikel 15 a — kennelijk bij een vorige wijziging verzuimd — wordt een duidelijke onderscheiding gemaakt tusschen het nemen van maatregelen door den Openbaren Gezondheidsdienst in Curaçao geëischt en handelingen op verzoek van belanghebbenden door dien dienst te verrichten.

Tevens worden in artikel 15 een tweetal maatregelen opgenomen, ontsmetting en uitrooking, welke in de practijk steeds bij „algemeene reiniging" werden ondergebracht, maar welke beter afzonderlijk worden genoemd, gelijk ook in het vierde lid van het bestaande artikel 15 (nieuw artikel 15a eerste lid) geschied is.

Willemstad, den 20sten Juli 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—7.

Verordening van den..... tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 23 van het zittingsjaar 1935—1936.)

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Met de strekking van het ontwerp: de regeling betreffende het toezicht op de praktizijns op een nieuwen grondslag te plaatsen, die meer in overeenstemming is met de veranderde Rechterlijke Inrichting en rekening houdt met de afschaffing der verplichte vertegenwoordiging in burgerlijke zaken, met plaatsing van de verspreide bepalingen betreffende het toezicht op allen, die van het verleenen van rechtsbijstand hun beroep maken, in eene algemeene verordening, konden de afdeelingen zich algemeen vereenigen.

Artikelen.

Ad art. 2. Men achtte het gewenscht het 1ste lid van dit artikel zoodanig aan te vullen, dat de weigering niet geschiedt, dan nadat de belanghebbende is gehoord, althans daartoe behoorlijk opgeroepen. Ook kwam het gewenscht voor gelegenheid te openen tot beroep bij den Gouverneur binnen een maand na den datum der beslissing.

Ad art. 3. Instede van een onderzoek naar de kennis der candidaten „van het bestaande recht, de rechtspleging daaronder begrepen", wat zeer uitgebreid opgevat zou kunnen worden — immers vallen ook alle in de publicatiebladen verspreide wettelijke regelingen daaronder — zou men bij het examen liever een onderzoek willen laten doen naar de kennis van het Curaçaosch burgerlijk-, handels- en faillissementsrecht, staats- en strafrecht, daaronder begrepen de burgerlijke en de strafrechtspleging, alsmede van de belastingwetten in het algemeen.

In overweging werd gegeven te bepalen, dat tweemaal examen gedaan kan worden voor hetzelfde examengeld.

Ad art. 4. Opgemerkt werd, dat t.z.t. instede van „Reglement op het beleid der Regeering" gelezen zal moeten worden: „Wet op de staatsinrichting van Curaçao".

Ad art. 6. Uitgaande van het standpunt, dat de wettelijke regelingen zoo eenvoudig mogelijk gehouden moeten worden, vroeg men, of het bepaald noodzakelijk is, dat de praktizijn, wanneer hij geen woonplaats heeft op Curaçao, daar woonplaats kiest. Zou — aldus werd gevraagd — ten deze niet volstaan kunnen worden met woonplaatskiezing op Curaçao, indien de praktizijn daar een zaak te behandelen heeft? Daaruit zou dan echter logisch voortvloeien, dat ook op de andere eilanden in analoog geval door den praktizijn woonplaats gekozen moet worden.

Ad art. 8. De afdeelingen zouden gaarne tusschen „straffen" en „op te leggen" in het tweede lid, willen lezen: „bij met redenen omkleede beslissing".

Achter „berisping," wilde men stellen: „en in eerste ressort, met beroep op den Gouverneur:" en vóór de laatste zinsnede, aanvangende met „zulks echter", het bepaalde in art. 10, aldus: „doorhaling van de inschrijving".

Ad art. 9. Zou dit artikel — zoo vroeg men — met het oog op art. 64 Cur. Wetb. van B. Rv. niet kunnen vervallen?

Ad art. 11. Het eerste lid zou men willen aanvullen met de woorden : „en kan desgewenscht een barret bij zich hebben".

Ad 2de Afdeeling. Men vroeg, hoe of het ten aanzien van de belasting-adviseurs zal staan met de verdiensten en uitschotten. Is hier geen tarief noodig, als ten aanzien van de praktizijns bepaald ?

Ad art. 14. De afdeelingen hadden bezwaar tegen het plaatsen als derde lid in de examencommissie van een tot den actieven dienst der belastingen behoorenden ambtenaar, die immers ondergeschikt is aan de beide andere leden en daardoor wel eens minder onafhankelijk tegenover hen zou kunnen staan. Zij gaven in overweging deze plaats liever te doen bekleeden door den gouvernements-accountant.

Ad art. 15. Men zou de eerste twee leden van dit artikel tot één willen vereenigen, aldus :
„De Gouverneur is bevoegd, na verhoor van den belanghebbende of deze behoorlijk opgeroepen zijnde, en bij met redenen omkleede beslissing, de toelating van hem, die het beroep van belasting-adviseur uitoefent, in te trekken.". Deze redactie is dan overeenkomstig het voorgestelde art. 10, jo. art. 8.
Zoo art. 9 komt te vervallen, zou de inhoud daarvan hier overgenomen moeten worden.

Ad art. 16. De afdeelingen zouden gaarne de gronden vernemen, waarop het Bestuur ten opzichte der zaakwaarnemers nu een andere gedachte is toegedaan dan in het ontwerp, dat geleid heeft, tot de verordening van 17 November 1933, en nu de bevoegdheid der zaakwaarnemers niet heeft gelimiteerd. De memorie van toelichting verschaft daaromtrent geen licht. Dat deze bevoegdheid onbegrensd kan zijn op de eilanden, waar geen twee praktizijns zijn, gaf men gereedelijk toe, doch zag daartoe geen aanleiding voor wat betreft de andere.
In overweging werd gegeven het vierde lid aan te vullen met de woorden : „na verhoor of behoorlijke oproeping van den belanghebbende".

Ad art. 17. De eerste twee leden van dit artikel zou men willen wijzigen overeenkomstig art. 15 en doen luiden : „De rechter is bevoegd een zaakwaarnemer uit dat beroep te ontzetten en hem van de lijst van zaakwaarnemers af te voeren.".
Als bij art. 16 werd in overweging gegeven het vierde lid aan te vullen met de woorden : „na verhoor of behoorlijke oproeping van den belanghebbende".
Ook in dit artikel zou, indien art. 9 vervalt, de inhoud daarvan vermeld dienen te worden.

Ad art. 18. Gaarne zouden de afdeelingen ingelicht worden omtrent de beteekenis van het woord „zaak". Vallen daaronder ook die, welke niet voor den rechter komen, zoo werd gevraagd ?
Wenschelijk werd geacht te bepalen, dat de bepaling van het bedrag van het loon geschiedt na overlegging van een staat van kosten.

Ad art. 19. Instede van „Wetboek van Burgelijke Rechtsvordening" zal gelezen moeten worden : „Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordening".
Gevraagd werd of na „(P.B. 1918 No. 61)" niet gelezen moet worden : „zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij het bij Koninklijk besluit van 16 April 1931 (P.B. 1931 No. 45) vastgesteld Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en waarvan de tekst der artt. 8 t/m 18 is opgenomen in P.B. 1931 No. 46" enz.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 23n. Juni 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—7.

Verordening van den....., tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Algemeene beschouwingen.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen dat algemeen met de strekking van het ontwerp wordt ingestemd.

Artikelen.

ad art. 2 lid 1. Naar de meening van ondergeteekende ligt in den eisch, dat 's Hofs beslissing met redenen omkleed moet zijn, besloten een alleszins voldoende waarborg, dat het Hof geen verzoek tot inschrijving zal weigeren zonder een nauwgezet onderzoek, hetwelk bezwaarlijk nauwgezet kan worden genoemd indien de betrokkene niet ook wordt gehoord. Vooral van een rechterlijk college, het opperste in het gebiedsdeel, is dat niet aan te nemen.

Daarom is er ook n. h. v. geen voldoende grond aan te voeren voor het voorgestelde beroep.

ad art. 3. De voorgestelde wijziging van dit artikel wordt overgenomen. Alhoewel de woorden van het ontwerp den examinatoren wel duidelijk zullen zijn en de vrees, dat deze die anders zullen uitleggen dan in de wijziging is omschreven, ongegrond voorkomt.

Voor opneming van een bepaling, dat tweemaal examen gedaan kan worden voor hetzelfde examengeld, wordt niets gevoeld. Daarmede wordt probeeren in de hand gewerkt.

ad ad. 4. Te verkiezen is enkel te lezen „de wet".

Aldus wordt dit artikel gewijzigd.

ad art 6. De door de afdeelingen bedoelde woonplaats wordt in R.v geregeld, heeft met de hier bedoelde woonplaats niets uitstaande. Deze laatste houdt verband met de inschrijving op het eiland Curaçao, waar de praktizijn — naar gemeend werd — door het Hof moet kunnen worden bereikt.

Bij nader inzien is er geen bezwaar tegen de woorden „een woonplaats aldaar kiezen en daarvan doen blijken" te vervangen door „zijn woonplaats schriftelijk bekend stellen".

Aldus wordt ook het doel bereikt.

Het artikel wordt derhalve zoo gewijzigd.

ad art. 8. Alle rechterlijke uitspraken behooren met redenen omkleed te zijn, behooren de gronden in te houden waarop zij berusten. Ook ten deze zal het Hof daarvan niet afwijken De voorgestelde aanvulling wordt overbodig geacht.

Het beroep op den Gouverneur wil onjuist voorkomen. Het Hof kan beter dan de Gouverneur beoordeelen of het plichtverzuim van ernstigen aard is.

De doorhaling der inschrijving behoort in een apart artikel — art. 10 — thuis. Het betreft hier niet een meer of minder zware disciplinaire maatregel doch de ontneming van de bevoegdheid b. v. wegens veroordeeling ter zake van misdrijf, wegens liederlijk particulier leven enz.

Er is geen bezwaar *aan art. 10 een 2de lid toe te voegen* van dezen inhoud: „De praktizijn heeft gedurende een maand, nadat de doorhaling hem door het Hof is bericht, beroep op den Gouverneur". Hier toch heeft niet het meer of minder ernstig plichtverzuim den doorslag gegeven, doch de maatschappelijke gedraging van den praktizijn.

Het artikel 10 wordt aldus aangevuld.

ad art. 9. Ook buiten proces kan een praktizijn door schuld— achteloosheid zijn cliënt benadeelen. De bepaling is dus niet overbodig.

Vóór den praktizijn „veroordeelen tot het" wordt beter gelezen „bepalen dat de praktizijn zal" en voor „van": „de".

ad art. 11. Geen bezwaar.

ad 2de afdeeling. Een tarief is bezwaarlijk vast te stellen. Aan art. 15 zou als 4e lid zijn toe te voegen: „De Inspecteur der belastingen of de Raad van beroep, indien de zaak voor dit college is behandeld, bepaalt in elke zaak het bedrag van het honorarium dat den cliënt in rekening mag worden gebracht". Aldus wordt het artikel aangevuld.

Het is den Inspecteur—Raad van beroep zeer wel mogelijk in elk bijzonder geval te beoordeelen hoeveel arbeid de adviseur aan de zaak heeft gehad.

ad art. 14. Tegen de vervanging van de woorden „een tot den actieven dienst der belastingen behoorenden ambtenaar" door: „den Gouvernements-accountant" is geen bezwaar.

Het artikel wordt aldus gewijzigd.

Voorts wordt aan het tweede lid een zinsnede toegevoegd ter voorziening in de vervanging van de in het artikel genoemde leden der examen commissie.

ad art. 15. Aangevuld met de woorden achter „is hij bevoegd": „na verhoor van den belanghebbende of deze behoorlijk opgeroepen en bij met redenen omkleede beslissing,". wordt de redactie van het ontwerp geprefereerd. De redenen die aanleiding kunnen geven tot intrekking moeten n. h. v. worden opgenoemd.

ad art 16. Het wil bij nader inzien gewenscht voorkomen de bevoegdheid der zaakwaarnemers op Curaçao binnen de perken te houden.

In de plaats van de punt aan het slot van het artikel wordt gelezen:", met dien verstaande dat hij, die bij het kantongerecht op Curaçao is ingeschreven, alleenlijk kan optreden,

— in burgerlijke zaken:

a. indien de vordering loopt over een bepaalde waarde, het bedrag van tweehonderd gulden niet te boven gaande en niet een gedeelte betreft van een grootere geldsom;

b. indien de vordering strekt tot ontruiming van gehuurde onroerende goederen wegens geeindigde huur of tot ontbinding van huur van onroerende goederen en tot ontruiming dientengevolge ter zake van wanbetaling van huurpenningen;

— in strafzaken:

indien de verdachte voor wien hij optreedt terecht staat wegens een overtreding."

Om hoogervermelde reden wil aanvulling van het 4e lid zooals voorgesteld onnoodig voorkomen.

ad art. 17. De redactie wordt gehandhaafd. Ten deze wordt verwezen naar hetgeen boven onder art. 15 en het slot van art. 16 is aangevoerd. In het eerste lid is één keer „is" weggevallen. Wordt bij dezen hersteld.

ad art. 18. Onder „zaak" wordt verstaan rechtzaak. De rechter is zonder opgaaf van kosten ten volle in staat den arbeid des zaakwaarnemers te schatten. Het gaat enkel om het honorarium.

Op des zaakwaarnemers rekeningen buiten rechtsgeding is geen toezicht te houden, deze kunnen enkel aanleiding geven tot klachten. Artikel 17 wordt daarom aangevuld in lid 2 met de woorden (te plaatsen achter „zaakwaarnemer"): „zich schuldig maakt aan het vorderen van buitensporige honoraria voor diensten buiten eigenlijk rechtsgeding,".

ad art. 19. Het 2e lid van het artikel moet n.h.v. anders luiden en wordt aldus gewijzigd.

Willemstad den 28n. September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936--1937--7.

Verordening van den....., tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand.

Nota van Wijzigingen

No. 3.

In het ontwerp worden de volgende wijzigingen aangebracht :

I. In het eerste lid van artikel 3 worden de woorden „bestaande recht, de rechtspleging daaronder begrepen" vervangen door „Curaçaosch burgerlijk-, handels- en faillissementsrecht, staats- en strafrecht, daaronder begrepen de burgerlijke en de strafrechtspleging, alsmede van de belastingwetten in het algemeen".

II. In de eed bedoeld bij artikel 4 vervallen de woorden „het Reglement op het beleid der Regeering" en wordt daarvoor in de plaats gelezen „de wet".

III. In artikel 6 worden de woorden „een woonplaats aldaar kiezen en daarvan doen blijken" vervangen door „zijn woonplaats schriftelijk bekend stellen".

IV. Artikel 9 wordt gewijzigd en zal luiden als volgt: „Indien daartoe termen zijn kan de rechter bepalen dat de praktizijn zal dragen of vergoeden geheel of ten deele de door zijn schuld of achteloosheid aan een client veroorzaakte kosten."

V. Artikel 10 wordt aangevuld met een tweede lid, luidende: „De praktizijn heeft gedurende een maand, nadat de doorhaling hem door het Hof is bericht, beroep op den Gouverneur."

VI. De punt aan het slot van het eerste lid van artikel 11 wordt vervangen door een komma, waarna wordt toegevoegd „en kan desgewenscht een baret bij zich hebben."

VII. De woorden „een tot den actieven dienst der belastingen behoorenden ambtenaar" in het tweede lid van artikel 14 worden vervangen door „door den Gouvernementsaccountant". Voorts wordt aan het tweede lid een zinsnede toegevoegd luidende: „Bij verhindering of ontstentenis van een lid benoemt de Gouverneur een plaatsvervanger."

VIII. In het eerste lid van artikel 15 worden achter het woord „bevoegd" gevoegd: „na verhoor van den belanghebbende of deze behoorlijk opgeroepen en bij met redenen omkleede beslissing".
Aan dit artikel wordt een vierde lid toegevoegd, luidende: „De Inspecteur der belastingen of de Raad van beroep, indien de zaak voor dit college is behandeld, bepaalt in elke zaak het bedrag van het honorarium dat den client in rekening mag worden gebracht."

IX. De punt aan het slot van artikel 16 wordt veranderd in een komma en daarachter gevoegd: „met dien verstande, dat hij die bij het Kantongerecht op Curaçao is ingeschreven alleenlijk kan optreden,
— in burgerlijke zaken:
a. indien de vordering loopt over een bepaalde waarde, het bedrag van tweehonderd gulden niet te boven gaande en niet een gedeelte betreft van een grootere geldsom;
b. indien de vordering strekt tot ontruiming van ge-

huurde onroerende goederen wegens geeindigde huur of tot ontbinding van huur van onroerende goederen en tot ontruiming dientengevolge ter zake van wanbetaling van huurpenningen;
— in strafzaken:
indien de verdachte voor wien hij optreedt terecht staat wegens een overtreding.".

X. In het eerste lid van artikel 17 vervalt de komma achter „gedrag" en wordt geplaatst achter „is", terwijl daarachter opnieuw het woord „is" wordt ingevoegd. In het tweede lid van dat artikel wordt achter het woord „zaakwaarnemer" ingevoegd: „zich schuldig maakt aan het vorderen van buitensporige honoraria voor diensten buiten eigenlijk rechtsgeding,".

XI. Het tweede lid van artikel 19 wordt gelezen als volgt: „Bij hare inwerkingtreding vervallen het besluit van 25 November 1868, houdende vaststelling van een Reglement op de admissie en het costuum der praktizijns en het toezicht van het Hof van Justitie over de handelingen der praktizijns als zoodanig (P. B. No. 20), zooals gewijzigd bij artikel 2 van het besluit van 10 October 1919 (P. B. No. 71), artikel 754 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het bepaalde bij artikel 17, derde lid, van het Koninklijk Besluit van 6 Juli 1918 No. 72 (P.B. No. 61), houdende wijziging van de rechterlijke macht en van de rechtspleging in burgerlijke en strafzaken in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij het bij Koninklijk Besluit van 16 April 1931 No. 50 (P.B. No. 45) vastgesteld Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, van welk artikel de tekst is opgenomen in P.B. 1931 No. 46.".

Willemstad, den 28n. September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936 - 1937-7.

Verordening van den....., tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand.

Eindverslag.

No. 4

De kennisneming in de afdeelingen van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Ad art. 2, lid 1. In de afdeelingen werd gansch niet in twijfel getrokken, dat het Hof ter zake een nauwgezet onderzoek zal doen en dus ook den betrokkene hooren. Men merkte echter op, dat het verhoor van betrokkenen in vele wettelijke bepalingen wordt voorgeschreven en zou daarom gaarne voor de volledigheid ook dit artikel in dien zin aangevuld willen zien.

Ad art. 3. Gaarne zou men het voorstel, te bepalen, dat tweemaal voor hetzelfde geld examen kan worden gedaan, willen handhaven. Dit geldt ook ten opzichte van de universiteitsexamens in Holland.

Ad art. 8. Men handhaafde volledigheidshalve het voorstel om tusschen „straffen" en „op te leggen" in het tweede lid te lezen: „bij met redenen omkleede beslissing".

Ad art. 16. Speciaal op het eiland Aruba is het niet onmogelijk, dat zich binnen niet te langen tijd praktizijns vestigen. Door de bevoegdheid van zaakwaarnemers daar onbegrensd te laten, wordt die vestiging tegengehouden. De afdeelingen gaven daarom in overweging de bevoegdheid der zaakwaarnemers te beperken op de eilanden, waar meer dan één praktizijn is gevestigd, als in het voorloopig verslag aangegeven.

Volledigheidshalve handhaafde men het voorstel tot aanvulling van het vierde lid.

Ad art. 17. Men handhaafde ook hier volledigheidshalve het voorstel tot aanvulling van het vierde lid.

Het eerste lid van dit artikel zou men alsnog liever willen laten aanvangen met: „Indien de rechter van oordeel is", enz., overeenkomstig het tweede, en art. 15.

Ad art. 18. Men kon zich algemeen vereenigen met de met het oog op eventueele buitensporige honoraria voor diensten buiten eigenlijk rechtsgeding voorgestelde aanvulling van art. 17. Aanvulling van art. 15 met een analoge bepaling voor belasting-adviseurs werd aanbevolen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur vóór de openbare behandeling van het ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen te kennen geven, achtte men die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 15n. December 1936.

De Rapporteurs,

DAVID CAPRILES.

S. A. L. MADURO.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-7.

Verordening van den....., tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 5.

Blijkens de hiernevensgaande 2e Nota van Wijzigingen is voldaan aan de wenschen van den Raad, niet omdat ondergeteekende het belang van de voorgestelde aanvullingen/wijzigingen zoozeer aanvoelt danwel omdat deze geen principieele bezwaren ontmoeten. En het is gewenscht dat de regeling spoedigst haar beslag krijgt.

Vermeend wordt dat nu algeheele overeenstemming bestaat.

Willemstad, den 29n Januari 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-7.

Verordening van den....., tot vaststelling van bepalingen omtrent hen, die hun beroep maken van het verleenen van rechtsbijstand.

2de Nota van Wijzigingen.

No. 6.

Aan art. 2 lid 1 wordt toegevoegd nadat de punt in een komma veranderd is: „doch niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den verzoeker."

Aan art. 3 wordt een 4e lid toegevoegd, luidende: „Ingeval van afwijzing wordt voor de eerste herhaling van het examen geen betaling gevorderd."

In art. 8 wordt voor de woorden „een der navolgende straffen op te leggen" ingelascht: „bij met redenen omkleede beslissing".

In art. 15 wordt in het 2e lid achter „de betrokkene" ingelascht: „zich schuldig maakt aan het vorderen van buitensporige honoraria voor diensten waarvan de Administratie geen kennis krijgt,"

De bij 1e Nota van Wijzigingen voorgestelde aanvulling van art. 16 wordt gewijzigd als volgt:
„met dien verstande dat hij, die bij de Kantongerechten op de eilanden, waar twee of meer praktizijns woonplaats hebben, is ingeschreven" enz.

In het 4e lid van art. 16 wordt tusschen „doet" en „uitspraak" ingevoegd:
„na verhoor of behoorlijke oproeping van den belanghebbende".

Het eerste lid van art. 17 wordt gelezen:
„Indien de rechter van oordeel is, dat een zaakwaarnemer van slecht maatschappelijk gedrag is, is hij" enz.

In het voorlaatste lid van evengenoemd artikel wordt tusschen „doet" en „uitspraak" ingevoegd:
„na verhoor of behoorlijke oproeping van den belanghebbende".

Willemstad, den 29n Januri 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937—8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk wordt geacht de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37), te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 15den Mei 1935 (P.B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1o. onderartikel 36 wordt verhoogd met f 580,— en gebracht op f 82.140,—;
2o. onderartikel 44 wordt verhoogd met f 3000,— en gebracht op f 754.874,—;
3o. onderartikel 47 wordt verhoogd met f 1000,— en gebracht op f 53.200,—;
4o. na onderartikel 55 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„artikel 55bis. Vacatiegeld aan de Bioscoop-commissie op Curaçao f 2000,—;"
5o. tusschen de artikelen 110 en 111 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„artikel 110bis. Kosten van brandverzekering van landseigendommen f 2.278,—;"
6o. tusschen de onderartikelen 113 en 114 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„artikel 113bis. Voorschot voor woningbouw aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij f 50.000.—;"
7o. onderartikel 121 wordt verhoogd met f 6400,— en gebracht op f 139.450.—;
8o. tusschen de onderartikelen 121 en 122 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„artikel 121bis. Vergoeding aan den bouwkundige J. H. Werner wegens een oude vordering voor de verbouwing van het Gouvernementshuis in 1932 f 2559,—;"
9o. onderartikel 123 wordt verhoogd met f 97.500,— en gebracht op f 192.500,—;
10o. onderartikel 134 wordt verhoogd met f 172.300,— en gebracht op f 419.900,—;
11o. onderartikel 158 wordt verhoogd met f 10.700,— en gebracht op f 102.510,—.

B. De totalen van de volgende afdeelingen der voormel-

de begrooting worden op twee plaatsen, op het einde der afdeelingen en in het Algemeen Overzicht gewijzigd en gelezen als volgt:

IIde	Afdeeling	Binnenlandsch Bestuur	f 1.207.487,—
IIIde	„	Justitie	„ 1.138.296,—
IVde	„	Financiën	„ 3.548.197,—
Vde	„	Openbare Werken	„ 1.257.537,—
VIde	„	Openbare Gezondheidsdienst	„ 538.741,—

C. Het eindcijfer der begrooting wordt gewijzigd en gebracht op f 7.943.609,— (Zeven millioen negenhonderd drie en veertig duizend zeshonderd en negen gulden).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad

ZITTINGSJAAR 1936—1937—8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P.B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden heeft ten doel kredieten te verkrijgen voor enkele noodzakelijke voorzieningen welke niet tot het jaar 1937 kunnen worden uitgesteld.

Ad 1um. Op de begrooting voor 1937 is door Uwen Raad goedgekeurd een bedrag van f 1000,— als bijdrage aan het Vrijwilligerskorps „Juliana". Het wordt wenschelijk geacht dit korps reeds in 1936 tegemoet te komen met een bijdrage, waarvoor hierbij een krediet van f 580,—, zijnde 7/12 van f 1000,—, wordt aangevraagd.

Ad 2um. In de buitengewone omstandigheden, welke zich in Februari en Juli van dit jaar voordeden, is scherper dan ooit de noodzaak gevoeld om het sinds Mei 1933 tot op een officier teruggebracht commando der politietroepen wederom te brengen op twee officieren. Afgezien ook trouwens van buitengewone omstandigheden, ten aanzien waarvan zelfs de vraag zou kunnen worden gesteld of de bestaande toestand wel verantwoord is, hebben de voortdurend toenemende werkzaamheden herstel van de vóór Mei 1933 bestaande toestand noodzakelijk gemaakt. Uitzending van een officier, die tevens als plaatsvervangend commandant zal kunnen fungeeren, wordt derhalve noodzakelijk geacht. Aangenomen dat deze tusschen 4 en 13 dienstjaren zal hebben, zal zijne bezoldiging tusschen f 5.820,— en f 7.740,— bedragen. Voor 1936 zal intusschen, omdat vermoedelijk nog eene korte detacheering bij een der groote politiekorpsen in Nederland aan de uitzending zal moeten voorafgaan, het thans aangevraagde bedrag voldoende zijn.

Ad 3um. Bij de samenstelling van artikel 47 blijkt niet voldoende te zijn rekening gehouden met de behoefte aan munitie voor de Vrijwilligerskorpsen. Het bedrag ad f 500,— hetwelk is uitgetrokken voor wapens en munitie is reeds niet meer geheel toereikend voor politie en veldwacht.

Ad 4um. In verband met de laatste wijziging van de „Bioscoopkeur 1933", waarbij vacatiegelden aan de Bioscoopcommissie in uitzicht zijn gesteld, worden hierbij de daar voor benoodigde gelden aangevraagd.

Ad 5um. Dezerzijds is gemeend met het sluiten van brandverzekering van de Gouvernements-gebouwen, waarvoor op de begrooting voor 1937 kredieten zijn toegestaan, niet te mogen wachten tot 1937. Het hierbij aangevraagde krediet dient om de kosten van premiebetaling te bestrijden.

Ad 6um. Het ligt in de bedoeling, ter bevordering van den woningbouw in het algemeen aan eene, vanwege de C.P.I.M. op te richten stichting, welke zich ten doel zal stellen het bouwen van woningen ten behoeve van inheemsche arbeiders, werkzaam bij die Maatschappij, een rentegevend voorschot te verleenen. De voorwaarden waarop dit voorschot zal worden verleend zullen in hoofdzaak dezelfde zijn als die waarop aan de Stichting „Volkshuisvesting" een voorschot is verleend.

Ad 7um. De vernieuwing van het dak van de Gezaghebbers-woning op Bonaire, welke op het werkprogramma van 1937

was en waarmede onder artikel 120 dier begrooting rekening is gehouden, blijkt reeds in 1936 noodzakelijk te zijn. Het betrekkelijke artikel van de begrooting 1937 zal t.z.t. met een overeenkomstig bedrag kunnen worden verlaagd

b. Tengevolge van de uitbreiding van personeel op diverse kantoren moest meer meubilair worden aangeschaft danwaarop bij de samenstelling der begrooting was gerekend, terwijl het ook noodig bleek enkele kantoren van brandkasten en brandvrije documentenkasten te voorzien. Ter voorkoming van overschrijding van de daarvoor bestemde post wordt eene verhooging van het krediet aangevraagd.

Ad 8um. Door den bouwkundige J. H. Werner werd wegens meer werk aan de verbouwing van het Gouvernementshuis, volgens contract dd. 16 Maart 1932, een vordering ingediend, waarmede toen geen genoegen werd genomen. Thans is nader overeengekomen een bedrag van f 3.051,77 terzake aan belanghebbende uit te betalen, waarvan in 1933 reeds een bedrag van f 493,74 werd betaalbaar gesteld. Het hierbij aangevraagd krediet strekt ter betaling van het restant.

Ad 9um Verschillende wegen zoowel in het stadsdistrict als in de buitendistricten van Curaçao zijn door het steeds toenemend verkeer in zoodanigen staat geraakt, dat niet meer volstaan kan worden met „gewoon onderhoud". Overgegaan dient te worden tot grondige reparatie in den vorm van verharding, hetgeen vanzelfsprekend hoogere kosten met zich brengt. Onder de hier bedoelde wegen is de weg van Cas Chiquito naar Julianadorp en vandaar tot voorbij de bochten van Zegoe alsmede het onverharde gedeelte van den weg naar Santa Rosa bij Suikertuintje.

Ad 10um. In den loop van het jaar moesten verschillende werken worden uitgevoerd, welke strikt genomen niet onder „onderhoud en herstelling van gebouwen" gerangschikt konden worden, doch als nieuwe werken zijn aan te merken. Deze zijn:

Bijbouw van een dienstbodekamer bij de woning van den Districtmeester van het 3de District.....	f	800,—
Bijbouw van 2 kamers aan de politiewoning Jacob Binckestraat 13.....	„	2500,—
Verbouwing voorgalerij vleeschmarkt.....	„	2000,—
Bouw van afdaken bij het veekoraal en abattoir...	„	2050,—
Bouwen van een nieuwen muur in de doaneloods te Caracasbaai.....	„	225,—
Bouwrijp maken terrein Maduro—waterleiding.....	„	600,—
Betonneeren van de speelplaats van de Wilhelminaschool.....	„	275,—
Vervaardigen van een afrastering voor het kruithuis Groot Kwartier.....	„	300,—
Verplaatsen van de garage van de brandspuit Waterfort enz.....	„	1550,—
Voorbereiding van deze werken.....	„	2500,—
	f	12800,—

Voorts is reeds in 1936 overgegaan tot de voltooiing van het Leprozengesticht (Zie Gedrukte stukken 1935—36 No. 32 ad 18um), waarvoor benoodigd was f. 5000,—.

Het optrekken van een kantoorgebouw en een wachtlokaal voor den Districtmeester in het tweede District is een reeds langgevoelde behoefte. De raming hiervoor is f. 6500,—.

Voor de inrichting van het nieuwe politiebureau moest nog een bedrag van f 3500,— worden uitgegeven.

Voor de voltooiing van het krankzinnigen-gesticht te Groot Kwartier wordt nog een bedrag van f 35000,— aangevraagd.

Eene goede uitoefening van den doaunedienst maakt het noodzakelijk over te gaan tot intrekking van de vele vergunningen verleend voor bergplaatsen van tijdelijken opslag op Aruba, waarin in hoofdzaak gedistilleerd wordt opgeslagen. Het bouwen van een loods voor het entreposeeren van gedistilleerd aldaar is daarom noodzakelijk. De kosten hiervan worden geraamd op f 15.000,—.

Reeds geruimen tijd biedt de douaneloods op Aruba niet de voldoende ruimte tot het opslaan van ingevoerde goederen. Hierdoor ondervindt de handel op Aruba groot ongerief.

In verband daarmede wordt thans aangevraagd een krediet voor de vergrooting van bedoelde loods, waarvan de kosten f 19.500,— zullen bedragen.

Ten behoeve van de straatverbreeding in Willemstad werd en zal worden overgegaan tot aankoop van verschillende perceelen in de Punda, waarvan de kosten van aankoop en overdracht enz. in totaal bedragen f 75.000,—. Een specificatie van dit bedrag wordt ter Griffie van den Raad gedeponeerd.

Ad 11um. De overeenkomsten met de ziekenhuizen op Aruba, Bonaire en St. Martin inzake verpleging van onvermogenden enz. werden onlangs herzien, hetgeen meerdere uitgaven met zich bracht. Teneinde overschrijding van het krediet te vermijden wordt thans een verhooging met f 10.700,— aangevraagd, te splitsen als volgt:

Aruba	f	6.500,—
Bonaire	„	2.500,—
St. Martin	„	1.700,—

De raming der middelen kan aan de hand van de opbrengsten van het eerste halfjaar worden verhoogd:

Invoerrecht	f	120.000,—
Accijns op gedistilleerd	„	30.000,—
Inkomstenbelasting enz.	„	75.000,—
Boeten	„	20.000,—
Huur van landsgronden en eigendommen	„	70.000,—
Opbrengst van landsradioposten	„	45.000,—
Totaal:	f	360.000,—

Het totaal van de raming der middelen en inkomsten wordt als volgt:

A. Belastingen	f	4.993.300,—
B. Inkomsten van onderscheiden aard	„	2.976.106,—
	f	7.969.406,—

Zoodat het totaal voor Uitgaven nader aangevraagde bedrag ruimschoots zal worden gedekt.

Willemstad, den 11den Augustus 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937—8.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P.B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Algemeene beschouwingen.

Sommige leden vroegen of de geruchten, dat er een ingenieur voor het maken van een nieuwe brug zou uitkomen, waarheid bevatten. Indien de geruchten waar zijn, stelde men de vraag of die ingenieur uitsluitend voor de brug zou uitkomen of ook nog voor andere projecten — zoo ja — welke?

Indien hij voor de brug uitkomt vroeg men zich af, welke werkzaamheden hij dan zal moeten verrichten, aangezien die leden uit het feit, dat een post voor deze brug is gevoteerd, concludeerden, dat de plannen gereed zijn, terwijl men meende, dat voor de uitvoering van die plannen de bestaande organisatie van het departement van openbare werken voldoende is. Indien hij voor andere werken uitkomt, uit welke post zal dan het salaris van dien ingenieur worden betaald?

Enkele leden merkten op, hoe, waar algemeen aan particulieren verboden wordt de ramen openslaand naar buiten op de openbare straat aan te brengen, het te verklaren is, dat de ramen van het nieuwe politiebureau naar buiten slaand over den openbaren weg zijn aangebracht.

T.a.v. de telefoon werd gevraagd. of het Gouvernement reeds in staat is eenige mededeelingen te doen omtrent plannen tot reorganisatie.

Gevraagd werd de betalingen van de telefoon-abonnementen voortaan ten gerieve van het publiek te doen plaats hebben ten kantore van den Koloniaal-Ontvanger en niet langer bij Lands Radio- en Telefoondienst op het Rif.

Enkele leden verzochten toelating van voertuigen door de poort onder het Gouvernementshuis op die avonden, waarop de mail in het postkantoor wordt gedistribueerd ten gerieve van hen die deze post komen afhalen.

Enkele leden spraken den wensch uit, dat de straten, welke namen van gewezen Gouverneurs dragen, niet zooals thans geschiedt, soms wel en soms niet met de toevoeging van „Gouverneur" worden aangeduid.

Sommige leden betreurden, dat op deze suppletoire begrooting geen post is gebracht ter bestrijding van de uitgaven, noodzakelijk om een juiste contrôle op het waterverbruik mogelijk te maken.

Deze leden vroegen, tegen wanneer zij eene verlaging, als door den gemachtigde van het Bestuur bij de behandeling der begrooting 1937 genoemd, kunnen tegemoet zien.

Gevraagd werd door enkele leden opgave te mogen ontvangen van de op dit eiland geldende grondhuren voor in erfpacht of in huur uitgegeven domeingronden, zoo noodig naar verschillende rubrieken.

Teneinde de uitbreiding van het aantal vervoermiddelen op den weg tegen te gaan en eventueel het bestaande aantal te beperken, zonder de vervoergelegenheid voor het publiek in te krimpen, stelden enkele leden voor tusschen de verschillende centra van bewoning en in het stadsdistrict autobusdiensten in exploitatie te brengen met lichte autobussen voor ongeveer twintig personen.

Deze leden meenden, dat het publiek hiermede gebaat zal zijn, doordat een goedkoope en behoorlijke vervoergelegenheid wordt geschapen en het verkeer op den weg beperkt wordt.

Indien het Gouvernement voor dergelijke busdiensten geen particulier zou kunnen interesseeren, zou het gouvernement de exploitatie zelf ter hand kunben nemen. Door uit-

breiding dezer busdiensten zou aan de toenemende behoefte van het publiek aan vervoermiddelen tegemoet worden gekomen met een geringer aantal eenheden op den weg, dan bij toename van het aantal busjes, welke thans het volksvervoermiddel bij uitstek zijn.

Andere leden vroegen waarom het Bestuur nog altijd wacht met het vergunningsstelsel voor buschauffeurs, dat reeds is opgenomen in de Politiekeur.

Artikelen.

Ad 2um. Verwijzing naar de buitengewone omstandigheden, welke zich in Februari en Juli j.l. voordeden, werd door de afdeelingen niet gelukkig geacht.

Aan deze omstandigheden, die buitengewoon waren, mag geen argument ontleend worden voor permanente uitbreiding der leiding van het korps militaire politietroepen.

Niet kon worden ingezien, hoe aan hetgeen zich in Juli voordeed ook maar één argument in deze richting kan worden ontleend.

Wat het gebeurde in Februari betreft werd opgemerkt, dat men de wijze waarop toen door de politietroepen is opgetreden alleszins te prijzen achtte en dat van een tekort aan leiding bij haar commando niet is gebleken.

Meerdere leden hadden evenwel hierom geen bezwaar tegen verdubbeling van het commando, omdat zij overtuigd waren, dat de werkzaamheden van den commandant zouden worden verlicht en hij meer gelegenheid zou hebben controle uit te oefenen op de wijze waarop de ondergeschikten hun taak uitvoeren en meer aandacht zou kunnen besteden aan de wenschen en de critiek van het publiek.

De andere leden konden zich alleen dan vereenigen met de verdubbeling van het commando, indien daardoor inderdaad aan de wenschen van het publiek zou worden tegemoet gekomen.

In dit verband werd nogmaals den wensch uitgesproken, dat de militaire-politie bij de uitvoering van haar taak minder automatisme en meer tact aan den dag zou leggen.

Enkele leden spraken nader als hunne meening uit, dat handhaving der militaire-politie voor Curaçao wenschelijk is. Andere leden daarentegen konden zich slechts schikken in het instituut der militaire-politie, omdat zij vooralsnog geen andere organisatie weten aan wie de meervoudige taak, welke thans aan de militaire-politie is toevertrouwd, kan worden opgedragen.

Ad 3um. Eenige leden stelden de volgende vragen.

Is het Bestuur van oordeel, dat de vrijwilligers-korpsen noodig of gewenscht zijn, nu Curaçao de beschikking heeft over het korps mariniers, het flottiile-vaartuig en de militaire-politie?

Hoe denkt het Bestuur te voorkomen, dat van de gereede gelegenheid, die de vrijwilligers-korpsen bieden, om zich in den wapenhandel te oefenen gebruik wordt gemaakt door personen wien het niet te doen is te eeniger tijd op te treden tegen een buitenlandschen vijand, maar die daarmede andere doeleinden op het oog hebben?

Ad 6um. Een lid verstrekte de volgende mededeelingen.

Niet de C.P.I.M., doch anderen zullen de stichting oprichten, welke zich o.m. ten doel stelt het bouwen van woningen t.b.v. arbeiders werkzaam bij de C.P.I.M. en uit te geven in huurkoopsysteem, met dien verstande, dat indien de huurder de huurpenningen niet meer voldoet het huurkoopcontract wordt verbroken onder uitkeering van een door den gouvernements-accountant vastgestelde schadevergoeding.

Omtrent de voorwaarden, waarop dit rentegevend voorschot zal worden verleend, is nog geen overeenstemming bereikt.

N.a.v. deze mededeelingen spraken andere leden het vertrouwen uit, dat de voorwaarden, waaronder bedoelde stichting een voorschot zou kunnen ontvangen, dezelfde zullen zijn als waaronder aan de stichting „Volkshuisvesting" voorschotten uit 's Lands kas zijn verleend.

Zij merkten bovendien op, dat naar hunne meening ook voorschotten verleend zouden kunnen worden, indien de daarmede te bouwen woningen ook aan anderen dan inheemschen in huurkoop worden uitgegeven.

Elke nieuwe woning toch welke gebouwd wordt verbetert den algemeenen woningtoestand op dit eiland, waardoor ook inheemschen indirect zullen profiteeren.

Ad 7um. sub. a. Enkele leden zouden willen vernemen in hoeverre bij de uitvoering der werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van Bonairiaansche werkkrachten.

Ad. 9um. De afdeelingen vroegen welke andere wegen, dan die in de M. v. T. genoemd, worden bedoeld.

Opgemerkt werd, dat de verharding van den weg naar Hato bestreden wordt uit de post „onderhoud wegen" en gevraagd of hierdoor deze post niet zoodanig wordt belast, dat het onderhoud van andere wegen achterwege moet blijven of te lijden heeft.

Ad 10um. Wederom werd door de afdeelingen opgemerkt, dat indien dergelijke posten niet gerangschikt kunnen worden onder gevoteerde begrootingsposten, de uitgaven niet behooren te worden gedaan, alvorens een krediet door den Kolonialen Raad terzake is toegestaan.

Met aandrang verzochten de afdeelingen hiermede in de toekomst rekening te houden.

Bovendien werd onjuist gevonden, dat de voorbereiding van deze werken in een verzamelpost wordt opgegeven, aangezien het boekhoudkundig juister is de voorbereidingswerken voor elk werk op het werk zelf te verantwoorden. Verder werd gevraagd welke voorbereidingswerken dit zijn geweest.

De afdeelingen stelden de vraag, waaraan het bedrag ad f 35.000.— voor het Rustoord „Groot Kwartier" wordt besteed en hoeveel de totaalkosten van gebouw en inrichting hebben bedragen.

Zij spraken voorts de hoop uit, dat voor dit doel in de toekomst geen nieuwe kredieten meer zullen worden gevraagd.

Bij den post „bouw van een loods op Aruba" merkten de afdeelingen op, dat i. v. m. het feit, dat toen het Gouvernement geen behoorlijke bergplaats ter beschikking kon stellen, belanghebbenden deze zelf moesten inrichten, welke bergplaatsen thans niet meer hun bestemming kunnen volgen. Men achtte het billijk thans aan te dringen op een algemeene tariefsverlaging voor opslag in gouvernements bergplaatsen voor gedistilleerd, althans wat Aruba betreft en waar de handel geen particuliere bergplaats mag hebben.

Wat betreft den aankoop van perceelen in Punda, konden de afdeelingen zich geheel vereenigen met bedoelde uitgave voor het aangegeven doel.

Zij herhaalden echter, dat het principieel onjuist is dergelijke uitgaven te doen, alvorens deze door den Raad zijn toegestaan. De noodzakelijkheid van geheimhouding kan altijd verzekerd worden en dus geen argument opleveren voor het doen der uitgave alvorens deze door den Raad is gevoteerd. Men zou dan ook gaarne zien, dat indien het Gouvernement meerdere kredieten voor gelijke doeleinden zou behoeven, de betreffende bedragen eerst ter goedkeuring aan den Raad worden onderworpen, eventueel nog op deze suppletoire begrooting, waarbij dan de aanduiding van de straat, voor welke uitbreiding de gebouwen zullen worden aangekocht, ter griffie van den Raad ter kennis van de leden zal worden gebracht.

N. a. v. deze post werden door verschillende leden meerdere klachten geuit omtrent de wijze waarop de „Bouwverordening" wordt toegepast, waarbij de gevallen met name genoemd werden.

De afdeelingen hebben den indruk gekregen, dat vergunningen als bedoeld in de bouwverordening worden geweigerd op andere gronden dan waarop die verordening weigering toelaat.

Ook is gebleken, dat de bevoegdheid, welke de bouwverordening aan de Overheid geeft, aangewend werd om zekere doeleinden te bereiken, welke naar den letter en den geest der verordening en het bepaalde bij het Regeeringsreglement slechts door onteigening met volledige schadevergoeding bereikt zouden kunnen worden.

Men achtte deze houding, waardoor het vertrouwen in de Overheid wordt ondermijnd, ten eenenmale verwerpelijk.

Met den meesten nadruk dringen de afdeelingen er dan ook op aan bedoelde houding te verlaten, dat de bouwverordening

wordt toegepast strikt naar recht en billijkheid en daardoor in den geest waarin deze verordening door den Raad is behandeld en goedgekeurd.

Indien dit niet bereikt zou worden en daaruit blijken, dat de redactie van de verordening voor dubbelzinnige uitlegging vatbaar is, dan zullen de afdeelingen moeten overwegen voorstellen in te dienen, welke de bedoeling juister weergeven, waardoor dergelijke verkeerde interpretaties onmogelijk worden, aangezien de afdeelingen den indruk hebben, dat het publiek van meening is, dat zij hebben medegewerkt aan een onbillijke wetgeving.

Verzocht werd, dat bij de uitgifte van vergunningen meer spoed wordt betracht en men den kleinen man daarbij behulpzaam zal zijn.

Ad 11um. De afdeelingen herhaalden bij dezen post, dat het Bestuur dergelijke verhoogingen niet mag verleenen, alvorens het krediet door den Raad is toegestaan.

T. a. v. de raming der middelen zouden enkele leden gaarne willen weten, wat het woord „enz." achter „Inkomstenbelasting" inhoudt.

De afdeelingen vonden, dat de verhooging van de post „Boeten" minder kiesch is.

Bovendien betreurde men, dat de post „Boeten" een stijgende tendenz vertoont.

Willemstad, 27 Augustus 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937—8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P.B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Aan den Minister van Koloniën is verzocht voor te bereiden de detacheering van een ingenieur van den Rijkswaterstaat in Nederland als ingenieur van Openbare Werken te Curaçao voor een tijdvak van ten minste twee en ten hoogste drie jaren, ten einde te worden belast met de voorbereiding en de uitvoering van de vernieuwing van de Koningin Emmabrug en andere werken. Het was de bedoeling om de kosten van uitzending en bezoldiging te brengen ten laste van het artikel, waarbij in de begrootingen voor de jaren 1937 en 1938 gelden voor de vernieuwing van de brug, eventueel andere belangrijke werken, zullen zijn toegestaan.

Ter vermijding van administratieve moeilijkheden wordt echter thans bij Nota van Wijziging voorgesteld de bezoldiging van 4 maanden van 1936 ten laste van art. 118 van de begrooting te brengen.

Door den Dienst der Openbare Werken is een voorloopig plan voor de vernieuwing van de Koningin Emmabrug ontworpen, maar niet voldoende gedetailleerd voor de uitvoering van het werk. De nadere uitwerking van de plannen, de voorbereidingen voor aanbesteding en het toezicht bij de uitvoering zal o.a. behooren tot de werkzaamheden van den uit te zenden ingenieur.

Tegenover de opmerking van de leden moge worden aangevoerd dat de verhouding tusschen openbare gebouwen en openbaren weg een geheel andere is dan tusschen particuliere gebouwen en openbaren weg.

Volgens het bepaalde in paragraaf 11 van de „Bouw- en woningverordening 1935" is het verboden om zonder vergunning een onderdeel van een gebouw te laten uitsteken over een openbaren weg.

De mogelijkheid om naar buiten draaiende ramen te hebben is dus zelfs voor particuliere gebouwen niet uitgesloten.

Aanvankelijk bestond het plan om langs den noordgevel van het politiebureau een strook grond aan het openbaar gebruik te onttrekken en, afgescheiden door een hek, bij het terrein van het politiebureau te voegen. Met het oog op de te groote vernauwing van het aanwezige straatje is dit plan opgegeven. De voetgangers ondervinden nu hinder van de openstaande ramen, hetgeen aanleiding is geweest om deze ramen te veranderen en naar binnen draaiend te maken.

Eenigen tijd geleden hebben enkele vertegenwoordigers van eene Engelsche Mij. zich bij den Administrateur van Financiën vervoegd en aanbiedingen gedaan, zoowel voor den aanleg van een automatische telefoon met exploitatie door het Gouvernement als voor exploitatie door deze maatschappij als concessiehoudster. Bij de gehouden besprekingen, welke uiteraard slechts een inleidend karakter hadden, werd overeengekomen dat een schriftelijk aanbod zou worden gedaan met uitvoerige berekeningen voor elken vorm afzonderlijk waaronder tot reorganisatie van de telefoon kan worden overgegaan.

Nu het kantoor van den Koloniaal Ontvanger meer ruimte biedt bestaat er geen bezwaar meer om de betaling van telefoonabonnementen in den vervolge aldaar te doen plaats hebben. Maatregelen worden genomen om binnen korten tijd de mogelijkheid van betaling van abonnementen en kosten op dat kantoor open te stellen.

Met het oog op de veiligheid en de benoodigde contrôle komt het ondergeteekende onjuist voor af te wijken van de

destijds voor de wachten opgemaakte consignes om op avonden, waarop mail wordt gedistribueerd voertuigen toe te laten in het fort Amsterdam ten gerieve van hen die post komen afhalen.

De quaestie der straatnamen, door enkele leden ter sprake gebracht, had reeds de aandacht aan het bestuur.

In den vervolge zullen de straten, welke namen van gewezen Gouverneurs dragen, allen worden aangeduid zonder toevoeging van het woord „Gouverneur".

Aangezien eene langdurige beproeving in de werkplaats noodig is, om te kunnen nagaan de inwerking van de in het water zich bevindende calcium, magnesium, koolzuur en andere bestanddeelen, op de bewegende deelen van het contrôle apparaat en alsnog niet kan worden vastgesteld in hoeverre de incrustatie nadeelig is op de werking dezer apparaten bij lang gebruik, kan nog niet worden overgegaan tot het aanvragen van een crediet tot aanschaffing dezer apparaten.

De verlaging van den waterprijs werd bij de behandeling van de begrooting voor 1937 afhankelijk gesteld van de in gebruikneming dier apparaten. Eene verlaging van het tarief, waardoor een grooter hoeveelheid water gebruikt kan worden dan nu het geval is, opent de mogelijkheid van groote uitbreiding van de watervoorzieningswerken, waardoor de exploitatiekosten, vooral in den drogen tijd, zeer hoog opgevoerd worden. Op Aruba zal dan vermoedelijk aanstonds een tweede distillatie-inrichting moeten worden aangeschaft.

Naar aanleiding van de vraag welke de geldende grondhuren op Curaçao zijn voor in erfpacht of in huur uitgegeven domeingronden kan het volgende worden medegedeeld.

I. Perceelen bestemd voor woningbouw in erfpacht.

Complex Abraham de Veerstraat f 0,42 per M2.
Mundo Nobo ten Zuiden van tennisveld en Rifweg f 0,24 „ „
Terrein voormalige waterleiding, Groot-Kwartier
aan Schottegatweg en Rio Canario.....f 0,18 „ „
Mundo Nobo ten Noorden van Piscaderaweg
en Roodeweg (achterweg.....f 0,15 „ „
Groot Kwartier (achterweg.....f 0,045 „ „
Suffisant.....f 0,035 „ „

II Perceelen bestemd voor woningbouw in huur.

Monteverde, Baas Jose en Steenrijk
per 100 M2 per jaar.....f 30,—
Charo, Villa Maria
Per M2 per jaar.....f 0,15
2de District
per M2 per jaar.....f 0,05
In het 3de District per perceel van
± 175 M2.....f 6,— f 12,—
per jaar.

III Gronden voor landbouwdoeleinden.

Huurprijzen per jaar:

In het 2de District van f 5,— per H. A. tot f 10,— per H. A. naar gelang de soort van grond.

In het 3de District van f 5,— per H. A. tot f 7,50 per H. A. naar gelang de soort van grond.

Naar aanleiding der door enkele leden geuite wenschelijkheid, dat autobusdiensten tusschen de verschillende centra en in het Stadsdistrict in exploitatie worden gebracht, merkt het Bestuur op, dat inderdaad voor eene verbinding tusschen de verschillende centra vaste autobusdiensten zeer goed mogelijk en zelfs eene verbetering zouden kunnen zijn.

Het Stadsdistrict zelf leent zich in het algemeen in verband met de geringe breedte der straten daartoe veel minder.

Ieder particulier initiatief in deze richting wordt echter, naar het oordeel van het bestuur, onmogelijk gemaakt door het bestaande systeem van een onbeperkt aantal vrije autobussen.

Slechts indien aan eene op te richten maatschappij bij uitsluiting of vrijwel bij uitsluiting het geheele personenverkeer zou worden toevertrouwd, zou naar het oordeel van het Bestuur eene rendabele exploitatie denkbaar zijn.

Hetzelfde geldt eveneens voor eene exploitatie door het Gouvernement.

Het vergunningsstelsel der buschauffeurs is nog niet in werking getreden, omdat, in de voorwaarden in de vergunningen te stellen, zal worden opgenomen, een van ongeveer deze strekking, dat de houder moet zijn in het bezit van een diploma, waaruit blijkt dat hij met goed gevolg een ver-

keerscursus heeft gevolgd. Deze cursussen zijn ingesteld door de Commissie van Veilig Verkeer en zullen binnenkort in werking treden. Zoodra de chauffeurs behoorlijk gelegenheid zullen hebben gehad om deze cursussen te volgen en er een voldoend aantal geslaagd is, zullen de vergunningen aan de geslaagden uitgereikt worden.

Het Bestuur moge van deze gelegenheid gebruik maken om de aandacht van den Raad te vestigen op het volgende.

Bij Nota naar Aanleiding het Eindverslag 1935/36-19 No. 4 is het standpunt van het Bestuur ten aanzien van de toepassing van het vergunningsstelsel uiteengezet. Het vangt aan met de zinsnede „Weigering om een vergunning te verleenen op den enkelen grond, dat er geen behoefte aan vermeerdering van het aantal bussen bestaat, wordt niet juist geacht". Het Bestuur is nog van die meening, doch acht vermeerdering van het aantal bussen een gevaar voor de publieke veiligheid en vermindering daarvan thans zelfs noodzakelijk.

Er rijden nu ongeveer 400 bussen. Voor een dergelijk aantal bestaat ternauwernood emplooi, hetgeen tengevolge van den scherpen daaruit voortvloeienden concurrentiestrijd, naar het oordeel van het Bestuur tot vele verkeerswantoestanden aanleiding geeft. Wel kan door het opvoeren der exameneischen tot uitschakeling van een aantal ouschauffeurs gekomen worden, doch dit zal niet tot eene vermindering van het aantal autobussen behoeven te leiden.

Het Bestuur meent, dat voor ten hoogste een 250 bussen alhier behoorlijk plaats is.

Het Bestuur zou het op prijs stellen alsnog het oordeel van den Raad in deze te mogen vernemen.

Het was het Bestuur aangenaam te vernemen dat de Raad, zij het op eenigszins andere gronden dan het Bestuur, zich wel met de voorgestelde uitbreiding van het commando der Militaire Politietroepen schijnt te kunnen vereenigen.

Ad 3um. Hoewel Curaçao beschikt over een aantal mariniers, een flotillevaartuig en ruim 90 man militaire politietroepen, is naar de meening van den ondergeteekende de totale sterkte niet voldoende om ernstige mogelijkheden het hoofd te bieden. Zoolang dan ook niet over een grooter garnizoen beschikt kan worden moet, hoewel aan vaste troepen de voorkeur zou worden gegeven, voor bepaalde doeleinden van vrijwilliger korpsen gebruik worden gemaakt.

Op de tweede vraag kan worden geantwoord dat het Bestuur slechts die personen tot Vrijwilligerkorpsen laat toetreden van wie het overtuigd is, dat zij in die korpsen ten volle op hun plaats zijn.

In verband met het vertrouwen door enkele leden uitgesproken, dat de voorwaarden, waaronder de stichting „Volkswoningbouw" een voorschot zou kunnen ontvangen dezelfde zullen zijn als die waaronder de stichting „Volkshuisvesting" een voorschot uit 's lands kas ontving kan worden medegedeeld, dat deze voorwaarden inderdaad gelijk zullen zijn, met dit onderscheid slechts dat aan de Stichting „Volkswoningbouw" zal worden toegestaan hare woningen uitsluitend ter beschikking te stellen van arbeiders van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij.

Tegen het in huurkoop uitgeven van de te bouwen woningen aan anderen dan inheemschen zal van Bestuurszijde geen bezwaar worden gemaakt.

Ad 7a. Bij het Departement van Openbare Werken waren volgens de opnamen van 30 Juni en 31 December 1935 op Curaçao slechts 4 Bonairianen als daglooner werkzaam.

Bij de uitvoering van de herstellingswerkzaamheden aan het dak van de Gezaghebberswoning te Bonaire waren geen andere dan Bonairiaansche werkkrachten aanwezig onder leiding van een uit Curaçao gezonden timmerman-uitvoerder.

Ad 9. De aangevraagde post is bestemd voor de volgende verbeteringen:

weg Julianadorp	f 61.500,—
weg Julianadorp naar Zegoe	14.000,—
weg Santa Rosa bij Suikertuintje	12.000,—
onderhoud buitenwegen door de Districtmeesters	10.000,—
Samen	f 97.500,—

Voor herstelling van de wegen naar Hato, Newport en Bullenbaai is een afzonderlijke post bij de verdeeling der beschikbare fondsen uitgetrokken, grootendeels bestemd voor het maken van duikers en bijbehoorende grondwerken in den weg naar Hato.

Na voltooiing dezer werken zal in het jaar 1937 verharding van den weg kunnen volgen.

Aangezien tijdens de uitvoering van deze werken is gebleken, dat wegens de voorspoedige en snelle uitvoering van de wegen op en nabij het Rif van de daartoe noodig geraamde bedragen, geld is overgebleven en het tegelijk met het grondwerk uitvoeren van de verharding goedkooper is dan gescheiden uitvoeringen, is reeds in dit jaar een begin gemaakt met de verharding van den weg naar Hato.

Aan de andere wegen wordt hetzelfde onderhoud besteed als in voorgaande jaren.

Ad 10. De behoefte aan deze bouwwerken was zoodanig dat daaraan op korten termijn behoorde te worden voldaan.

De voorbereiding heeft bestaan uit meet- en teekenwerk.

Aan den bouw van het Rustoord te Groot Kwartier was op 31 December 1935 verwerkt een bedrag van f 174.000,—.

Uit het beschikbaar gestelde bedrag van f 200.000,— bleef toen nog over in 1936 te verwerken een bedrag van f 26.000,—.

Voorts zijn nog de volgende werken noodig gebleken en reeds uitgevoerd:

het bijbouwen van overdekte dagverblijven	f 1100,—
het bijbouwen van een W. C. bij de keuken	300,—
het maken van een tweede afrastering	375,—
aanschaffing van speciale sloten en sleutels	400,—
uitbreiding van de rioleering	4350,—
completeering van de inrichting	750,—
het aanbrengen van wandbetegeling in de W.C.'s	425,—
verschillende reparaties	350,—
onvoorzien en ter afronding	200.—
totaal	f 9000,—

De totaalkosten van de gebouwen hebben dus bedragen f 209.000,—.

De bouwwerken zijn thans geheel voltooid. Aan inrichting is besteed rond f 10.300,—.

Het bestaande tarief voor opslag in entrepot kan niet hoog genoemd worden. Niet lang geleden werd de entrepothuur van f 4,— op f 1,50 teruggebracht. Niettemin zal opnieuw worden nagegaan in hoeverre deze retributie voor verdere verlaging in aanmerking komt.

Het was den ondergeteekende aangenaam uit het Voorloopig Verslag te mogen vernemen dat de Afdeelingen zich geheel konden vereenigen met de uitgave voor den aankoop van perceelen in Punda.

De spoed waarmede enkele van de onderwerpelijke acties moesten worden tot stand gebracht lieten niet toe, te voren het oordeel van den Raad te vragen. Zoo de aankoop van een pand, hetwelk in openbare veiling werd verkocht en waardoor juist de mogelijkheid werd geopend om in de toekomst een behoorlijke parkeerruimte te verkrijgen. Voorts de aankoop van een pand, waarvan de toestand minder deugdelijk was, waardoor een bepaald oogenblik gunstig werd voor den aankoop. De onderhandelingen met de eigenaren leveren bovendien wel eens moeilijkheden op zoodat het benoodigde crediet eventueel niet steeds met juistheid zou zijn op te geven. Ook wenschen de eigenaren somtijds eene onmiddellijke beslissing. Niettemin, zal daar waar mogelijk met de verlangens van de Afdeelingen worden rekening gehouden. Gevolg gevende aan de in het Voorloopig Verslag geuite wensch wordt bij Nota van Wijziging alsnog een bedrag van f 17875,— aangevraagd. Eene specificatie van de betrekkelijke fondsen is ter Griffie gedeponeerd ter inzage voor de leden.

[redacted]

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937—8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen:

I. tusschen de onderdeelen 6o. en 7o. van sub A van het Eenig artikel wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:
„6o.bis onderartikel 118 wordt met f 2800,— verhoogd en gebracht op f 82.406, ;"

II. de in onderdeel 10o. van sub A van het Eenig artikel vermelde bedragen worden gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 190.175,— en f 437.775,— ;

III. in sub B van het Eenig artikel wordt het achter de Vde Afdeeling vermeld bedrag gewijzigd en gebracht op f 1.278.212,— ;

IV. in sub C van het Eenig artikel wordt het eindcijfer der begrooting gebracht op f 7.964.284,— (zeven millioen negenhonderd vier en zestig duizend tweehonderd vier en tachtig gulden).

Willemstad, den 18den September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Bij het uitgeven van bouwvergunningen is voortdurend gestreefd naar eene toepassing van de Bouw- en Woningverordening 1935 overeenkomstig den tekst van deze verordening en de tijdens de behandeling van het ontwerp gegeven toelichtingen.

Gebleken is dat de door het bouwtoezicht in praktijk gebrachte interpretatie van de verordening op sommige punten afwijkt van de opvatting van den Kolonialen Raad.

Het Bestuur is genegen om binnenkort eene wijziging voor te stellen van de bepalingen. vervat in deze verordening bij artikel 33 tweede lid en om te onderzoeken of aanvulling van artikel 23 is gewenscht en of er aanleiding bestaat om het bepaalde in artikel 36 tweede lid, in aanmerking genomen artikel 33 eerste lid, te doen vervallen.

Bij de uitgifte van bouwvergunningen wordt de grootst mogelijke spoed betracht en de noodige hulp aan de aanvragers verleend.

Het woordje „enz." achter „Inkomstenbelasting" is eene misstelling.

Aangezien onder de middelen steeds, zonder bezwaar van de zijde der Afdeelingen een post „Boeten" werd geraamd, gelijk zulks óók het geval is bij andere begrootingen, kan niet worden ingezien dat eene verhoogde raming, minder kiesch is. Overigens wordt ook door ondergeteekende betreurd, dat de post „Boeten" een stijgende tendenz vertoont.

Willemstad, den 18den September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Eindverslag.

No. 6.

De kennisneming in de afdeelingen van de Memorie van Antwoord en de Nota van Wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Meerdere leden betreurden, dat het Bestuur bij de behandeling van de begrooting 1937 nagelaten heeft mededeeling te doen van zijn verzoek aan den Minister van Koloniën om detacheering van een ingenieur voor den dienst van Openbare Werken, en evenmin diens bezoldiging afzonderlijk op bedoelde begrooting heeft gebracht. Zij hebben het gevoel niet volledig ingelicht te zijn en thans min of meer gebonden te zijn den gevraagden post te voteeren.

De niet lang geleden den Raad medegedeelde raming van kosten der vernieuwing van de brug blijkt uit de gedane mededeelingen een zeer voorloopige te zijn. Men sprak daarom het vertrouwen uit dat niet met uitvoering der werkzaamheden zal worden begonnen, alvorens den Raad de plannen zijn medegedeeld en welk bedrag daarmede gemoeid is.

Algemeen wilde men doen uitkomen, dat, indien met de mededeeling, dat de verhouding tusschen openbare gebouwen en openbaren weg een geheel andere is dan tusschen particuliere gebouwen en openbaren weg, bedoeld wordt, dat voorschriften b.v. in de „Bouw- en woningverordening 1935" voor particulieren gegeven, niet bindend zouden zijn voor de Overheid, dit een verkeerd principe werd geacht, daar men algemeen van een andere meening is.

De afdeelingen zullen het op prijs stellen op de hoogte gehouden te worden omtrent de aanbiedingen ten aanzien van aanleg en exploitatie van een automatisch telefoon-systeem. Men drong aan op een spoedige oplossing.

Het deed den afdeelingen genoegen, dat het Bestuur aan den wensch om de betalingen van de telefoonabonnementen te doen plaats hebben ten kantore van den Koloniaal Ontvanger, gevolg zal geven.

In het antwoord van het Bestuur op de zesde alinea van het Voorloopig Verslag is blijkbaar het woord „niet" uitgevallen. Immers zou volgens het antwoord, zooals het thans luidt, reeds nu aan den wensch van de leden gevolg gegeven worden, hetgeen in feite niet het geval is.

Met genoegen vernam men, dat de aanduiding der bedoelde straatnamen voortaan uniform zal zijn. Enkele leden verzochten reeds nu eenvormigheid daarin te brengen.

De afdeelingen begrepen, dat nog eenig geduld geoefend moet worden alvorens men de apparaten ter controleering van het waterverbruik kan aanschaffen.

Uit de laatste zinnen van het antwoord van het Bestuur meende men te moeten opmaken, dat het Bestuur thans weer minder voelt voor verlaging van het watertarief, dan eenigen tijd geleden, toen de gemachtigde van het Bestuur verklaarde, dat „over de wenschelijkheid om het leidingwater tegen den laagst mogelijken prijs te leveren volkomen overeenstemming heerscht tusschen Raad en Bestuur", „dat het nooit de bedoeling is geweest om dit bedrijf winstgevend te doen zijn", dat „het Bestuur niet het standpunt inneemt, dat gewacht moet worden tot over de jaren verdeeld het bedrijf winst blijkt te geven", en dat „bij het in gebruik stellen der apparaten, indien men de uitgaven er voor niet op de verbruikers wil verhalen de prijs

van het water zeker op de helft van het tegenwoordige tarief kan worden gebracht". Nogmaals bracht men het groote belang van een laag watertarief voor het warme en stoffige Curaçaosche gebiedsdeel naar voren en drong aan op het betrachten van groote voortvarendheid.

Vele leden waren van meening, dat voor een oplossing ten deze niet gewacht behoeft te worden op bedoelde apparaten, doch dat reeds thans tot verlaging van den waterprijs zou kunnen worden overgaan, als het tarief zoodanig gewijzigd werd, dat ten aanzien van het minimum differentiatie gemaakt wordt in verband met de groote der huizen en van de gezinnen. Daarbij ware niet over te gaan tot verplichte aansluiting. Overigens zou het tarief zeer wel in droge jaren hooger kunnen zijn dan in jaren, waarin geen watergebrek is en dus bijna uitsluitend putwater wordt geleverd.

Enkele leden wezen op de mogelijkheid door omheinde gecementeerde regenvangers meer regenwater te verzamelen dan met het bestaande systeem van dammen. Zij zouden gaarne de meening van het Bestuur daaromtrent vernemen.

Met belangstelling namen meerdere leden kennis van de opgave der geldende grondhuren op Curaçao Zich voorbehoudend deze prijzen later aan een grondige beschouwing te onderwerpen, merkten zij reeds thans op, dat de grondprijzen, welke tot grondslag liggen aan de opgegeven jaarhuren zeer veel hooger zijn dan de prijzen, welke op de open markt voor den aankoop van soortgelijke particuliere gronden gelden. Men uitte dan ook de overtuiging, dat de huidige grondpolitiek van het Bestuur remmend werkt op den in Curaçao zoo noodigen bouw van nieuwe woningen, ook al doordat het Gouvernement in het algemeen niet bereid is domeingrond te verkoopen.

Uit de Memorie van Antwoord werd de indruk verkregen, dat het Bestuur geneigd is het aantal autobussen te hoog te achten. Hiermede kon men zich echter niet vereenigen. Immers volgens mededeeling van het Bestuur reden op 16 December 1935 300 bussen; thans rijden er 400. Derhalve steeg het aantal in 1 jaar tijd met 100 of wel met een derde. Deze stijging werd onmogelijk te verklaren geacht, indien er voor deze bussen geen loonend emploot te vinden zou zijn.

Het volgende werd ten aanzien van het verkeersvraagstuk betoogd: Primair is het belang van het publiek. Dit belang valt uiteen in: belang bij veilige verkeerstoestanden, en belang bij een voldoend aantal vervoermiddelen tegen redelijken prijs.

Men was van meening, dat verkeersveiligheid door selectie onder de buschauffeurs te bereiken is. Het groote aantal busjes brengt niet de verkeersveiligheid in gevaar, doch daardoor wordt wel het verkeer belemmerd. Dit zou in de toekomst een bezwaar kunnen blijken. Dan ware de oplossing te zoeken in het brengen van grootere eenheden op den weg — ongeveer groot genoeg voor 20 personen —, zóó dat het belang van het publiek, gelegen in een voldoend aantal vervoermiddelen tegen redelijken prijs, niet geschaad wordt. Dit belang zou wel geschaad worden door aan één vervoermaatschappij een monopolie te verleenen. Indien het Gouvernement de exploitatie op zich zou nemen, zou dit bezwaar minder zwaar wegen. Slechts door gezonde concurrentie kan het belang van het publiek in voldoende mate behartigd worden. Men kon de meening van het Bestuur, dat de exploitatie, van vaste autobusdiensten zonder monopolie-positie niet rendabel te maken zou zijn, vooralsnog niet deelen.

Enkele leden merkten op, dat zoolang wij hier nog niet zoover zijn, dat de auto's, als in groote steden, voortdurend in files rijden, nog niet veel te klagen valt over het groot aantal busjes.

Algemeen gaf men in overweging om een bedrag van f. 15.000.— op deze begrooting te brengen voor de feestviering in verband met het aanstaande huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana.

Enkele leden betoogden, dat behoefte gevoeld wordt aan aanstelling van nog een notaris op Curaçao, waarom zij verzochten gebruik te maken van de bevoegdheid verleend bij art. 3 van het Reglement op het notarisambt om nog een vierden notaris op Curaçao aan te stellen.

Deze leden betoogden, dat ook behoefte aan aanstelling van nog een roqimeester op Curaçao gevoeld wordt, waarom zij verzochten ook daartoe te willen overgaan.

Het eenig artikel.

Ad 2um. De afeelingen waren niet voldaan over hetgeen het Bestuur in de Memorie van Antwoord mededeelde naar aanleiding van den indruk, dien het gekregen had, dat de Raad zich wel met de voorgestelde uitbreiding van het commando der Militaire Politietroepen schijnt te kunnen vereenigen. Zij zouden n. l. gaarne 's Bestuurs meening vernemen omtrent de gronden, waarop men zich met de verdubbeling van het commando kon vereenigen; met name zouden de afdeelingen gaarne willen vernemen of, als de werkzaamheden van den commandant verlicht worden, door deze van de meerdere gelegenheid, die hij dan verkrijgt om controle uit te oefenen op de wijze, waarop de ondergeschikten hun taak uitvoeren — wat minder automatisch en met meer tact zou moeten geschieden — en om meer aandacht te besteden aan de wenschen en de critiek van het publiek, gebruik zal maken.

Ad 6um. Het lid, dat de in het Voorlopig Verslag gegeven inlichtingen verstrekte, deelde mede, dat nog immer geen overeenstemming is bereikt omtrent de voorwaarden, waaronder de Stichting „Volkswoningbouw" een voorschot zou kunnen ontvangen en dat derhalve nog immer niet vaststaat, of bedoelde Stichting een aanvrage ter verkrijging van een voorschot zal indienen.

Ad 10um. De afdeelingen merkten op, dat zoo noodig even eens op korten termijn de toestemming van den Raad voor het doen van uitgaven verkregen kan worden. Met genoegen constateerden zij overigens, dat waar mogelijk met het verlangen van de afdeelingen, dat geen uitgaven worden gedaan, alvorens de betrekkelijke posten door den Raad zijn gevoteerd, zal worden rekening gehouden.

De afdeelingen stelden het op prijs, dat het Bestuur opnieuw zal doen nagaan in hoeverre de entrepothuur voor verlaging in aanmerking komt. Immers achtte men deze, in tegenstelling met het Bestuur, toch wel hoog ten opzichte van de accijnsgoederen op Aruba. Het publiek is verplicht die goederen in de gouvernements entrepots op te slaan, wil menden accijns en de invoerrechten op deze goederen, waarvan het overgroote deel bestemd is voor doorvoer niet betalen.

De afdeelingen zullen gaarne bevestiging ontvangen, dat de door het Bouwtoezicht in practijk te brengen interpretatie van „Bouw- en Woningverordening 1935" in de toekomst zal overeenstemmen met de opvattingen van den Kolonialen Raad.

Het deed den afdeelingen genoegen te vernemen, dat het Gouvernement binnenkort de door de afdeelingen gewenschte wijzigingen en aanvullingen van verschillende artikelen van bedoelde verordening zal voorstellen. Deze wijzigingen en aanvullingen blijken noodig te zijn ter voorkoming van een onjuiste interpretatie van de verordening door het Bouwtoezicht.

In dit verband werd opgemerkt, dat een verordening niet alleen naar den letter, doch ook naar den geest moet worden geinterpreteerd.

Gaarne zullen de afdeelingen bevestiging ontvangen, dat in de toekomst bij afkoop van particuliere eigendommen een schadevergoeding zal worden betaald, die ten volle dekt de door de eigenaren te lijden schade, welk beginsel in ons geheele recht verankerd ligt, en tengevolge waarvan minder moeilijkheden bij onderhandelingen ontmoet zullen worden. In dit verband brachten meerdere leden de wenschelijkheid naar voren, dat, indien in het verleden op dit punt door het Bestuur te weinig tegemoetkomendheid is betoond, den betrokken eigenaren alsnog ongevraagd een schadevergoeding uit 's Lands worde toegekend. Gevraagd werd of het Gouvernement hiertoe bereid is.

De afdeelingen spraken het vertrouwen uit, dat in de toekomst bij de uitgifte van bouwvergunningen meer spoed betracht en meer hulp aan de aanvragers verleend zal worden.

Gevraagd werd of de geruchten juist zijn, dat op Aruba in enkele gevallen de verleening van bouwvergunningen afhankelijk werd gesteld van betaling van achterstallige belastingpenningen.

Naar vernomen, bestaan er nog steeds moeilijkheden ten aanzien van den wegenaanleg op Zeelandia. De afdeelingen

deden bijna algemeen als haar inzicht kennen, dat ofschoon art. 22 der „Bouw- en woningverordening 1935" dat niet zelf zegt. uit analogie van art. 40 volgt, dat de aanleg van de wegen door de eigenaren van de huizen moet geschieden, in overeenstemming met naburige dergelijke wegen. Enkele leden konden zich daarmede niet zoo maar vereenigen. Zij betwijfelden of met den in art. 22 sub. 6o. bedoelden weg een door de eigenaren aangelegde bedoeld is. Zij waren echter wel van meening, dat indien art. 40 analogisch toegepast wordt, de aanleg dier wegen in overeenstemming met naburige, overeenkomstig moet geschieden. In dit verband werd gedacht aan den weg naar Popo, den weg beoosten Seritoe e.d.

Ten aanzien van het onderhoud der wegen was men het algemeen eens, dat het een moreele plicht van het Bestuur is, dit over te nemen, ook ter verzekering van het onderhoud: ter voorkoming van de mogelijkheid, dat straks niet bereikt kan worden, dat de eigenaren de wegen naar den eisch des tijds onderhouden. Er ontstaat op Zeelandia een villapark, de bewoners zullen belasting betalen en vele leden konden niet inzien, waarom ten opzichte van deze bewoners van Curaçao een ander standpunt ingenomen zou moeten worden, dan ten opzichte van de overige, ten gerieve van wie immers door het Gouvernement wegen onderhouden worden. Bovendien zou het Gouvernement door overname van bedoeld onderhoud den woningbouw bevorderen. En 's Lands financien zijn niet van dien aard, dat haar toestand een bezwaar tegen die overname vormt. Men betoogde voorts, dat bij een ander standpunt het Bestuur het verkavelen van gronden zou tegengaan, daar men dan immers er op uit zou moeten zijn om zooveel mogelijk slechts aan bestaande wegen te bouwen.

Naar verluidt, heeft het Bestuur onlangs aan de eigenares van een perceel, dat men voor straatverbreeding noodig had, als schadevergoeding o. a. een lijfrente à f. 20.— 's maands toegekend. Men vroeg of dit juist is en zoo ja, waarop de bevoegdheid van het Bestuur berust om een overeenkomst van lijfrente te sluiten.

In het vertrouwen, dat het Bestuur het bovenstaande wel vóór de openbare behandeling schriftelijk zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n. September 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. 1935 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, zooals gewijzigd bij verordening van den 6den Maart 1936 (P.B. 1936 No. 37).

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 7.

Naar aanleiding van het in de 2de alinea van het Eindverslag uitgesproken vertrouwen kan worden medegedeeld dat ondergeteekende inderdaad bereid is den Raad in kennis te stellen met de brugplannen, voordat met de uitvoering daarvan wordt begonnen en zeer zeker, indien afwijkingen van het aanvankelijk gestelde plan of aanmerkelijke overschrijding van de voorloopig geraamde kosten noodig zou blijken.

De gemaakte opmerking met betrekking tot de verhouding tusschen openbare gebouwen en den openbaren weg eenerzijds en particuliere gebouwen en den openbaren weg anderzijds dient te worden bezien in verband met het bepaalde in paragraaf 11 van de Bouw- en Woningverordening.

Medegedeeld kan nog worden dat in verband met de aanbiedingen ten aanzien van aanleg en exploitatie van een automatisch telefoonsysteem niets meer vernomen is van degenen, die zich hebben aangemeld.

Met betrekking tot het antwoord op de 6o alinea van het Voorloopig Verslag kan worden medegedeeld, dat daarin tusschen de woorden „gedistribueerd" en „voertuigen" het woord „geen" is uitgevallen.

Aan het verlangen van enkele leden om reeds thans eenvormigheid te brengen in de aanduiding van straatnamen zal worden voldaan, zoodra de nieuwe borden zijn aangekomen.

Ten onrechte meenen de Afdeelingen uit de laatste zinnen van het antwoord van het Bestuur te moeten opmaken dat het Bestuur minder zou voelen voor eene verlaging van het watertarief dan eenigen tijd geleden. Integendeel, het Bestuur staat terzake nog op hetzelfde standpunt. De bedoelde zinnen strekken slechts tot het belichten van enkele moeilijkheden, welke de oplossing van het watervraagstuk medebrengt. Ondergeteekende stelt zich voor het ingewikkelde probleem van eene goedkoope watervoorziening binnen den kortstmogelijken tijd in studie te nemen, waarbij de door de in het Eindverslag aan het woord zijnde leden gegeven aanwijzingen gaarne ter harte zullen worden genomen.

Ondergeteekende zal gaarne vernemen om welke redenen meerdere leden van meening zijn, dat de opgegeven jaarhuren zeer veel hooger zijn dan de prijzen, welke op de open markt voor den aankoop van soortgelijke particuliere gronden gelden. De stelling dat de huidige grondpolitiek van het Bestuur remmend zou werken op den zoo noodigen bouw van nieuwe woningen wijst ondergeteekende met de meeste stelligheid af. De prijzen zijn in de laatste jaren herhaaldelijk verlaagd, zulks niettegenstaande de stijgende conjunctuur. Tegen het hier van ouds bestaande systeem om gronden in huur te geven, waarvoor in de laatste jaren met betrekking tot den bouw van een bepaald soort gebouwen, in de plaats is getreden het erfpachtsysteem, zijn in Curaçao nimmer bezwaren gerezen.

Inderdaad acht het Bestuur het aantal autobussen te hoog. Uit het betoog van den Kolonialen Raad, waarvan door het Bestuur met belangstelling is kennis genomen, komt naar het oordeel van het Bestuur naar voren, dat het op dit punt bestaand verschil van meening, grootendeels voortvloeit uit een verschil van appreciatie van wat onder gezonde concurrentie moet worden verstaan.

Tegen de aanstelling van een vierden notaris bestaan bij ondergeteekende geen bezwaren. Zoodra een persoon, ge-

schikt en tevens voldoende bekwaam geacht, zich aanmeldt, zal tot benoeming worden overgegaan.

Binnenkort zal met de opleiding van nog een ambtenaar tot rooimeester worden aangevangen.

Het bestuur ziet in de door de afdeelingen gestelde vraag eene kritiek op de werkwijze en dienstregeling der Militaire politie. Daar deze punten ter uitsluitende beoordeeling staan van de uitvoerende macht, is het deze macht niet wel mogelijk daarop in te gaan.

Inderdaad is terzake nog geen overeenstemming bereikt, omtrent de voorwaarden, waaronder aan de Stichting „Volkswoningbouw" een voorschot kan worden verleend, aangezien de genoemde Stichting nog steeds geen beslissing heeft genomen ten aanzien van de vraag welke gronden zij denkt in erfpacht te nemen. Ook bestaat verschil van meening omtrent de hoogte van de te betalen canon zulks hoewel deze ter bevordering van den volkswoningbouw door het Bestuur tot op ongeveer de helft van geldende prijzen is gereduceerd.

Gevreesd wordt, dat aan de door de Afdeelingen gevraagde bevestiging (interpretatie van de „Bouw- en Woningverordening 1935" overeenkomstig de opvattingen van den Koloniale Raad) een te wijde strekking zou kunnen worden gegeven.

Wel kan het Bestuur in overweging nemen om zoodra verschil in opvatting door het Bouwtoezicht en de leden van den Raad is ontstaan, ten spoedigste na gebleken noodzaak een ontwerp tot wijziging van de redactie in te dienen.

Een wijziging van de verordening ten aanzien van de vergoeding van schade wegens het vaststellen van een rooilijn en een onderzoek naar de wenschelijkheid van andere wijzigingen zijn reeds in de Memorie van Antwoord in het vooruitzicht gesteld.

Indien bij gebrek aan overeenstemming omtrent het bedrag der schadevergoeding bij afkoop van particuliere eigendommen de onderhandelingen dreigen vast te loopen, zal de bepaling van de schade aan den rechter worden overgelaten.

In de reeds gesloten overeenkomsten kan bezwaarlijk nog wijziging worden aangebracht, aangezien zulks tot niet te overziene consequenties zou kunnen leiden, ook ten aanzien van andere met het Gouvernement aangegane transacties.

Meer hulp aan aanvragers van bouwvergunningen in dien zin, dat aan onbekwame aannemers van eenigszins belangrijke bouwwerken uitvoerige aanwijzingen worden gegeven, kan niet worden toegezegd.

Voor dezulken bestaat op de Ambachtsschool gelegenheid om zich de noodige bekwaamheid eigen te maken.

Voor het door den eigenaar zelf bouwen van kleine volkswoningen en ondergeschikte verbouwingen wordt alle noodige hulp verstrekt en worden de afmetingen van de verschillende constructiedeelen vastgesteld.

Inderdaad werd korten tijd geleden het verleenen van alle vergunningen op Aruba afhankelijk gesteld van de betaling van achterstallige belastingpenningen. Later is deze maatregel ingetrokken. Het komt wenschelijk voor op deze intrekking terug te komen voor zooveel betreft schulden aan het vaste goed klevend. Zoo zal b.v. moeilijk eene bouwvergunning kunnen worden verleend voor een onroerend goed, waarvoor de huur of de erfpachtscanon niet op tijd wordt betaald.

De moeilijkheden ten aanzien van de wegenaanleg op Zeelandia zijn intusschen tot oplossing gekomen.

Met betrekking tot de vereischte hoedanigheid van de wegen moge worden verwezen naar het terrein Rio Canario, waar door de zorg van de C. P. I. M., ten behoeve van het aldaar in aanbouw zijnde woningcomplex, een uitgebreid net van asphaltwegen wordt tot stand gebracht. Een vergelijking van de wegen op Zeelandia met de wegen naar Popo, Cerrito e. d. is niet geheel juist, omdat aan laatstgenoemde wegen geen woningcomplexen doch slechts een zeer verspreide bebouwing is gelegen.

De eigenaren der woningen zijn verplicht om de wegen in een toestand, beantwoordende aan de ter zake bestaande voorschriften, te onderhouden. Het is nog geenszins gebleken, dat het onderhoud van de wegen op Zeelandia niet op andere wijze kan worden verzekerd, dan door en op kosten van het Gouvernement.

Indien in de toekomst het onderhoud van de wegen door de woningeigenaren op onoverkomelijke bezwaren mocht stuiten, dan blijft voor het Bestuur nog steeds de gelegenheid om regelend en tegemoetkomend op te treden zonder eenige verplichting op zich te nemen.

De stadswegen en de buiten de stad gelegen verkeerswegen zijn meer van algemeen nut dan de wegen *in* het villapark Zeelandia en hebben dus meer de zorg van het Gouvernement noodig, de eerstgenoemde wegen zijn door het Gouvernement verbeterd en worden onderhouden ook in het belang van het doorgaand verkeer en niet uitsluitend ten gerieve van de aangrenzende perceelen.

Bevordering van de woningbouw heeft steeds de aandacht van het Bestuur, waarbij in de eerste plaats gelet wordt op de woningen voor arbeiders en kleine middenstanders en eerst in latere instantie op die van villa-bewoners.

Het wil ondergeteekende voorkomen, dat in het algemeen de mogelijkheid om aan bestaande wegen te bouwen zeer beperkt is en dat het belang van de grondeigenaren meebrengt om de meer binnenwaarts gelegen gedeelten van hun terreinen bouwrijp te maken door het aanleggen van wegen.

De eigenares van een perceel in de Kuiperstraat is voor den aankoop van haar perceel schadeloos gesteld met een onderstand. Het perceel moest als onbewoonbaar en bouwvallig worden aangemerkt toen van een belendend perceel de gevel achterwaarts werd verplaatst voor straatverbreeding. De eigenares verloor door de bouwvalligverklaring haar geheele inkomen, op welk feit van harentwege bij de onderhandelingen de nadruk werd gelegd. Overeengekomen werd daarom haar een onderstand toe te kennen ten beloope van haar inkomen uit het huis. Gelet op den leeftijd van de betrokkene mag de transactie niet als voor het Gouvernement nadeelig worden beschouwd en is deze ook, naar het voorkomt. in den geest van de meerdere leden in dit Eindverslag aan het woord, die bij afkoop van particuliere eigendommen eene schadevergoeding bepleiten, welke de door eigenaren te lijden schade ten volle dekt.

Willemstad, den 6n October 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—9.

Verordening van den....., tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao (P. B. 1914 No. 21) en van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (P. B. 1931 No. 50).

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende dat het wenschelijk is het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao (P. P. 1914 No. 21) en het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (P.B. 1931 No. 50) te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 147 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, vastgesteld bij K. B. van 22 Mei 1914 No. 83 (P. B. 1914 No. 21), zooals laatstelijk gewijzigd bij verordening van den 3den September 1935 (P.B. 1936 No. 2), worden de volgende wijzigingen gebracht:

De tweede zinsnede van het tweede lid vervalt.

In het vierde lid wordt voor „toegestaan" gelezen „toestaan" en voor „het" gelezen „hij".

In artikel 45 zoomede in artikel 170 van genoemd Wetboek vervalt de tweede zinsnede van het tweede lid.

Artikel 2.

In artikel 145 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, vastgesteld bij K.B. van 16 April 1931 No. 50 (P. B. 1931 No. 45), zooals laatstelijk gewijzigd bij verordening van den 15n. Mei 1935 (P. B. No. 84), wordt de volgende wijziging gebracht:

De tweede zinsnede van het eerste lid vervalt.

De woorden , „indien hij niet tot een erkende godsdienstige gezindte behoort," in artikel 29, zoomede de tweede zinsnede van artikel 161 van genoemd Wetboek vervallen.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—9.

Verordening van den.....,
tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao (P. B. 1914 No. 21) en van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (P. B. 1931 No. 50).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De tweede zinsneden van de artikelen 147 Sv. en 145 Rv. bepalen dat zij die tot geen *erkende* godsdienstige gezindheid behooren de belofte afleggen nadat hun is voorgehouden de strafbepaling op het geven van een valsch getuigenis, m.a.w. uitgesloten zijn van het doen van den eed.

De erkenning van godsdienstige gezindten nu is geheel ongeregeld, zoodat feitelijk bedoelde zinsneden elken zin, elke beteekenis missen, althans voor den rechter die in elk bijzonder geval zelfstandig behoort te beslissen of eenige gezindheid is aan te merken als een godsdienstige gezindheid van algemeene gelding, algemeene bekendheid.

Bij de behandeling van de Herziening der Regeeringsreglementen heeft de wenschelijkheid tot wijziging van artikel 142 van het Surinaamsch Regeeringsreglement (artikel 163 vanhet Curaçaosch Regeerings Reglement) bespreking gevonden. Voor zoover noodig wordt ter zake verwezen naar het Verslag der Commissie van Voorbereiding uit de Tweede Kamer zitting 1935–1936–53 No. 4. Blijkens dit verslag heeft de Minister bij het mondeling overleg met genoemde Commissie te kennen gegeven, dat aan het bezwaar dat zij, die niet behooren tot een der „erkende" kerkgenootschappen, niet den eed mogen afleggen, tegemoet gekomen zou kunnen worden door wijziging aan te brengen in de Surinaamsche verordeningen (Burgerlijke Rechtsvordering en Strafvordering).

Zoodanige wijziging komt in de betreffende Curaçaosche wetboeken eveneens wenschelijk voor.

Ondergeteekende is van oordeel dat als de voorgestelde wijzigingen kracht van wet zullen bekomen hebben de vraag of een getuige den eed of de belofte zal moeten doen ten rechte losgemaakt is van den vraag welke de beteekenis is van de in artikel 163 R. R. voorkomende woorden „erkende kerkgenootschappen". De rechter eenige gezindheid als een godsdienstige gezindheid van algemeene gelding erkennende zal alsdan beslissen of de eed of de belofte zal worden gedaan.

De wijziging van het vierde lid van artikel 147 Strafvordering bedoelt enkel een paar drukfouten te herstellen.

Voor deskundigen en tolken behoort hetzelfde te gelden als voor getuigen, zoodat ook de artikelen 45 en 170 Sv. en 29 en 161 Rv. wijziging behoeven.

Curaçao den 8n. September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937— 9

Verordening van den....., tot wijziging van den Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao (P. B. 1914 No. 21) en van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (P. B. 1931 No. 50).

Voorloopig verslag

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

De aandacht werd nog gevestigd op het 2de lid van art. 1930 B. W.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 9n. November 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—9.

Verordening van den....., tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, het Curaçaosch Wetboek van burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 4

Het ontwerp ondergaat de volgende wijzigingen en aanvullingen.

A: in het intitulé en de considerans wordt „en" vervangen door een komma en aangevuld met „en het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao", terwijl de aanduidingen, waarin de Wetboeken zijn opgenomen, vervallen.

B: als laatste lid van artikel 1 wordt opgenomen: „In artikel 27 van meergenoemd Wetboek wordt sub. *c* tusschen „officieren" en „sergeanten-majoor" ingevoegd „adjudant-onderofficieren".

C: artikel 3 wordt gelezen:
„Het tweede lid van artikel 1930 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao vervalt".

D: artikel 3 wordt genommerd 4.

Curaçao, 1 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—9.

Verordening van den....., tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, het Curaçaosch Wetboek van burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Toelichting op de Nota van Wijzigingen,

No. 5.

Ad A en C. Dezerzijds was over het hoofd gezien dat ook artikel 1930 Burgerlijk Wetboek in aanmerking moest komen voor wijziging, zijnde ook daar de belofte voorgeschreven voor hen, die tot geen erkende godsdienstige gezindheid behooren.
Vermelding der aanduidingen heeft geen doel, omdat het Wetboeken betreft.

Ad B. Bij de totstandkoming van artikel 27 was vermoedelijk geen adjudant-onderofficier bij het korps militaire politietroepen aanwezig. Het feit dat dit thans wel het geval is, maakt aanvulling van het artikel als wordt voorgesteld noodig.
De gelegenheid om deze kleine verbetering aan te brengen wordt aangegrepen.

Curaçao, 1 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936-1937-9.

Verordening van den.....,
tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Voorloopig Verslag naar aanleiding van de Nota van Wijzigingen.

No. 6.

De kennisneming van de Nota van Wijzigingen en de toelichting daarop in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Slechts werd ad A van de Nota van Wijzigingen opgemerkt, dat het wel de bedoeling zal zijn de geheele nadere aanduiding der wetboeken — niet alleen, waarin zij zijn opgenomen — te laten vervallen.

Ad B deed men uitkomen, dat het eleganter zou zijn de aanvulling van artikel 27 Strafvordering als eerste lid van artikel 1 van dit ontwerp op te nemen.

Men had daarom geen bedenking tegen de voorgestelde aanvulling van artikel 27 Strafvordering, omdat zij valt binnen het kader van het artikel, zooals het nu luidt. De afdeelingen zouden echter gaarne zien, dat het Bestuur de aanwijzing der hulpofficieren opnieuw regelde, waarbij dan, beter dan thans, gelet wordt op de hooge eischen, welke voor deze gewichtige functie gesteld mogen worden.

Enkele leden, zich vereenigende met het bovenstaande, verklaarden het op prijs te zullen stellen, als het Bestuur zoo spoedig mogelijk zulk een nieuwe regeling zou willen voorstellen.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n December 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-10.

Keur van den ....
tot wijziging en aanvulling van de „Motorboot en Havenpassagierskeur" 1930 (P.B. 1930 No. 19).

Voorloopig verslag

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder nummer 39 van het zittingsjaar 1935-1936).

Met de strekking der in ontwerp gedane voorstellen kon men zich algemeen vereenigen.

Ad I. Het kwam met het oog op het 3de lid van art. 3, *jo.* art. 19, en art. 6, 1ste lid, juister voor om, overeenkomstig de toelichting, personen in het bezit van een Nederlandsch of buitenlandsch stuurmans-diploma vrij te stellen van het afleggen der proef, in stede van te bepalen, dat zij geen bewijs van bekwaamheid behoeven te hebben.

Ad II. De bedoeling zal wel zijn, dat voor de keuring van kleine passagiersvaartuigen, welke door roeien of wrikken worden voortbewogen, geen betaling verschuldigd is. De redactie zou de bedoeling beter kunnen weergeven meende men.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 5n. September 1936.

De Rapporteurs,

A. v. LEEUWEN.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—10.

Keur van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Motorboot en Havenpassagiers-keur" 1930 (P. B. 1930 No. 19).

Memorie van Antwoord.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder nummer 39 van het Zittingsjaar 1935—1936).

Het was het Bestuur aangenaam ervan kennis te nemen, dat de afdeelingen zich algemeen met de strekking van dit ontwerp konden vereenigen.

Ad. I. Het Bestuur deelt de meening, dat het in verband met de in de geciteerde artikelen geschapen mogelijkheid om in bepaalde gevallen het bewijs van bekwaamheid in te trekken, juister is, om de voorgestelde vrijstelling te doen slaan op het afleggen der proef.

Ten aanzien van landsdienaren, die optreden als schipper op een motorboot, waarvan het land eigenaar is en die ieder oogenblik van den dienst op een motorboot kunnen worden ontheven of kunnen worden ontslagen is dit echter niet noodig.

Een voorstel tot wijziging in de hier aangegeven zin gaat hierbij.

Ad. II. Een in den aangegeven zin verduidelijkte redactie wordt voorgesteld.

Curaçao, 5 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—10.

Keur van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Motorboot en Havenpassagiers-keur" 1930 (P. B. 1930 No. 19).

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder nummer 39 van het Zittingsjaar 1935—1936).

Ad artikel 1.

I. Het voorstel zal luiden:

Van deze proef zijn vrijgesteld personen in het bezit van een Nederlandsch of buitenlandsch stuurmansdiploma. Voor zoover zij als landsdienaren optreden als schipper van een motorboot waarvan het Land eigenaar is, zijn zij vrijgesteld van de verplichting om in het bezit te zijn van een bewijs van bekwaamheid als bedoeld in het eerste lid.

II. „bepaling" wordt vervangen door „betaling".

Curaçao, 5 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937-10.

Keur van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Motorboot en Havenpassagierskeur" 1930 (P. B. 1930 No. 19).

Eindverslag

No. 4.

De kennisneming van de Memorie van antwoord en de Nota van wijzigingen in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen:

Ad artikel 1, I. De tweede zin van de voorgestelde toevoeging aan het eerste lid van artikel 3 werd met het oog op het voorgestelde artikel 6 bis bezwaarlijk geacht. Men zou hem daarom liever laten vervallen.

II. Met het oog op de redactie van artikel 5 zou men de toevoeging liever willen doen luiden: „Van de betaling voor de keuring bedoeld in het eerste lid van art. 2 en voor het onderzoek, dat in het geval, bedoeld in het laatste lid van dat artikel plaats heeft, zijn vrijgesteld kleine passagiersvaartuigen, welke door roeien of wrikken worden voortbewogen.". Roeien *of* wrikken kwam ook beter voor dan roeien *en* wrikken.

Onder te kennengeving van het bovenstaande, achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n December 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-11.

Verordening van den..... tot wijziging van de verordening van den 18n. Juni 1903 (P. B. No. 39) houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop de verzending van geld door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 18n. Juni 1903 (P.B. No. 39) houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop de verzending van geld door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden, zooals gewijzigd bij de verordening van den 16den Februari 1923 (P.B. No. 23), nader te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 18n. Juni 1903 (P.B. No. 39) houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop de verzending van geld door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden, zooals gewijzigd bij de verordening van den 16den Februari 1923 (P. B. No. 23), wordt als volgt nader gewijzigd:

1o. in het opschrift en in de overweging wordt instede van „der kolonie" gelezen „van Curaçao";

2o. artikel 1 wordt als volgt gelezen:
„Er wordt gelegenheid gegeven om door middel van postwissels gelden in het binnenlandsch verkeer van Curaçao over te maken.
De postwissels op de post- en hulppostkantoren in Curaçao gestort en bestemd om in Curaçao te worden uitbetaald worden aangemerkt als te behooren tot het binnenlandsch verkeer."

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936- 1937-11.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 18n. Juni 1903 (P. B. No. 39) houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop de verzending van geld door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het komt ondergeteekende gewenscht voor de mogelijkheid tot het verzenden van gelden door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer uit te breiden.

Zooals de verordening thans luidt kunnen slechts tusschen de kantoren der posterijen onderling gelden door middel van postwissels worden overgemaakt, terwijl de behoefte zich doet voelen om ook de mogelijkheid tot het verzenden van postwissels aan op een der eilanden wonende personen door het aldaar gevestigde kantoor open te stellen.

Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om het woord „kolonie" uit de verordening te doen vervallen.

Willemstad den 18n. September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936–1937-11.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 18n Juni 1903 (P. B. No. 39) houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop de verzending van geld door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 9n November 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—12.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33) zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 23sten September 1935 (P. B. 1936 No. 54), nader te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 128 van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 23sten September 1935 (P. B. 1936 No. 54) wordt instede van „Aardappelen 100 K. G. f. 2,—" gelezen „Aardappelen 100 K. G. f. 1,—" en instede van „Rijst 100 K. G. f. 3,—" „Rijst 100 K. G. f. 2,—".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op 1 Januari 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—12.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Ondergeteekende is van oordeel, dat tot verlaging der belastingen drukkende op de eerste levensbehoeften geleidelijk moet worden overgegaan.

Als eerste komen hiervoor in aanmerking:

aardappelen en rijst.

De vermindering van het invoerrecht op aardappelen tot op de helft en van rijst met één gulden per 100 K. G., zal een mindere bate beteekenen van ongeveer f. 40,000 per jaar.

Willemstad, den 26sten September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—12.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

Voorloopig verslag.

No. 3.

De afdeelingen konden zich algemeen met de voorgestelde verlagingen vereenigen.

Verwijzende naar het besprokene bij de behandeling van het voorstel tot bestendiging der benzinebelasting (gedrukt stuk 1936—1937-13 No. 3) werd voorgesteld de invoerrrechten op koffie en margarine te halveeren.

Ad. art. 2. In overweging werd gegeven dit artikel zoo te doen luiden, dat de verordening in werking treedt met ingang van 1 Januari 1937.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. November 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-12.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was den ondergeteekende aangenaam uit het Voorloopig Verslag te vernemen dat de Afdeelingen zich algemeen met de voorgestelde verlagingen konden vereenigen.

Aangaande de ter sprake gebrachte verlaging van het invoerrecht op koffie moge worden opgemerkt, dat het bedrag aan invoerrecht, drukkend op de normaal gekochte hoeveelheid, zoo gering is dat eene prijsvermindering niet in centen is uit te drukken (*f* 0.00225 per ¼ lb.), zoodat de verlaging uitsluitend ten goede zou komen aan den winkelier, hetgeen niet de bedoeling is van het ontwerp.

Hetzelfde geldt vermoedelijk voor margarine waar de prijsvermindering per pond zou kunnen bedragen 1¼ cent.

Ad artikel 2. Bij Nota van Wijziging wordt de voorgestelde redactiewijziging aangebracht.

Willemstad, 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—12.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de volgende wijziging.
In artikel 2 wordt instede van „op" gelezen „met ingang van".

Willemstad, 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—12.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

Eindverslag.

No. 6.

Naar aanleiding van het in de memorie van antwoord betoogde omtrent de prijsvermindering van koffie, werd eenerzijds door een lid opgemerkt, dat niet ¼ pond de gebruikelijke hoeveelheid is, welke door de minvermogenden wordt gekocht, doch 1 pond, en dat op een pond de vermindering toch 1 cent zou bedragen, wat niet zoo onbeteekend is, en anderzijds door een ander lid, dat hij uit ondervinding weet, dat de arme bevolking wel gewoon is koffie bij pakjes van ¼ pond te koopen.

Eenige leden die gaarne het invoerrecht op bier terruggebracht zouden willen zien op het peil van vóór 1931, zouden gaarne willen vernemen hoeveel dit kosten zou.

Algemeen werd in overweging gegeven de verordening met ingang van 1 Februari a.s. te laten in werking treden.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór de openbare behandeling de in dit verslag gestelde vraag schriftelijk zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n Januari 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-12.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Algemeene verordening I. U. en D. 1908" (P B. No. 33).

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 7.

Op de vraag gesteld in het eindverslag kan ondergeteekende mededeelen dat het invoerrecht op bier, ingevoerd op de eilanden Curaçao en Aruba, over 1936 *f* 317.831,— opbracht.

Indien het invoerrecht teruggebracht werd op het peil van vóór 1931 zou dit derhalve een nadeel beteekenen van *f* 158.000 per jaar. Dit bedrag zal ruim *f* 160.000 worden indien ook het op de andere eilanden ingevoerde bier bijgerekend wordt.

Willemstad, 16 Januari 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende dat het wenschelijk is de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine zooals gewijzigd bij de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. No. 81) nader te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine, zooals gewijzigd bij de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. No. 81) vervallen in het intitulé het woord „tijdelijke" en in de considerans het woord „tijdelijk".

Artikel 2.

Het tweede lid van artikel 22 vervalt.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op 1 Januari 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het hierbij aan Uwen Raad aangeboden ontwerp strekt om de thans nog bestaande tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine ook voor 1939 en volgende jaren te bestendigen.

Ondergeteekende is van oordeel, dat na de mindering van de kosten der dienstverleening en bij een eventueele verlaging van den gedistilleerdaccijns en een vermindering der loodsgelden, de opbrengst van de benzinebelasting niet kan worden gemist.

Hoewel de kasvoorschotten thans aan Nederland zijn afbetaald zal geruime tijd verloopen voordat een voldoende reserve in den vorm van een pensioenfonds gemaakt is.

Willemstad, den 26sten September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936- 1937-13

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen verklaarden de leden zich te kunnen vereenigen met het voorstel tot bestendiging der benzinebelasting, echter niet op de gronden door het Bestuur aangegeven in de memorie van toelichting — aangezien men van gevoelen was, dat die motiveering, eenigen tijd geleden juist, nu de opbrengst der middelen boven verwachting blijkt te zijn, niet meer gelden kan — maar omdat men die belasting een redelijke acht.

Nu de middelen zooveeel meer opbrengen — waartoe in de toekomst handhaving der benzinebelasting zal bijdragen — achtten de afdeelingen algemeen nog verdere verlaging van lasten of retributiën dan voorgesteld gemotiveerd en de gelegenheid gunstig om meer gelden in het algemeen belang te besteden.

In het voorloopig verslag betreffende het ontwerp tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33) (gedrukt stuk 1936—1937-12 No. 3) wordt het voorstel gedaan tot verlaging van invoerrechten op een paar artikelen, welke gerekend worden tot de volksvoedingsmiddelen te behooren. Daarnaast wilde men in overweging geven de belasting op fietsen — een volksvervoermiddel — te verlagen.

Verder werd algemeen en met nadruk in het belang der volkshygiene verlaging van den prijs van het leidingwater bepleit. Ook de wenschelijkheid van een volkszweminrichting met badinrichting annex, werd naar voren gebracht.

Ten slotte werd nog gewezen op den slechten toestand van vele wegen buiten de stad. Men betoogde, dat daarover veel geklaagd wordt. Gaarne zou men meer gelden willen voteeren om daarin verbetering te brengen.

De afdeelingen verklaarden het zeer te zullen waardeeren de zienswijze van het Bestuur omtrent het bepleite als bovenvermeld, te mogen vernemen.

Ad artikel 3. De gedurende langen tijd gevolgde methode om wettelijke regelingen op tijdstippen te laten in werking treden, kwam juister voor, waarom in overweging werd gegeven dit artikel zoo te doen luiden, dat de verordening in werking treedt met ingang van 1 Januari 1937.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. November 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Memorie van Antwoord.

No. 4

Het was den ongeteekende aangenaam uit het Voorloopig Verslag te vernemen dat de leden zich konden vereenigen met het voorstel tot bestendigen der benzinebelasting.

Wat betreft eene verdere verlaging van lasten als in het Voorloopig Verslag voorgesteld moge worden opgemerkt, dat de doorwerking van de inmiddels plaats gehad hebbende devaluatie van den gulden groote onkosten voor het Gouvernement zal medebrengen zoodat in de toekomst niet op overschotten van de grootte van die welke de diensten van de laatste jaren pleegden aan te geven, mag worden gerekend. Ten aanzien van verdere voorstellen tot verlaging van belastingen en retributien zal derhalve voorzichtigheid dienen te worden betracht.

Zooals reeds werd medegedeeld is bij ondergeteekende de mogelijkheid van verlaging van den prijs van het leidingwater in studie.

Op het inmiddels ingediende ontwerp suppletoire begrooting voor 1937 worden wederom, evenals op de oorspronkelijke begrooting bedragen voor nieuwe werken aangevraagd voorzoover de zeer hooge raming der middelen zulks toeliet.

Niet ontkend kan worden dat eene volkszwem- en badinrichting wenschelijk is.

Naar de aanvankelijke meening van ondergeteekende zijn er echter belangrijker werken welke vóór dienen te gaan. Hierbij komt dat het onderwerp reeds bij de C.B.L.O. in studie is.

Ook voor 1937 zijn wederom belangrijke bedragen voor verbetering van wegen uitgetrokken waaronder voor wegen buiten de stad.

Mede verwijzende naar hetgeen in de laatste jaren op het gebied van gebouwen en wegen is tot stand gebracht moge het bekende gezegde, dat Keulen en Aken niet op één dag gebouwd zijn, hier een plaats vinden.

Ad artikel 3. Bij Nota van Wijziging wordt de voorgestelde redactiewijziging aangebracht.

Willemstad, 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de volgende wijziging.
In artikel 3 wordt instede van „op" gelezen „met ingang van".

Willemstad, 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936–1937—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Eindverslag.

No. 6.

Algemeen werd in overweging gegeven de verordening met ingang van 1 Februari a.s. in werking te laten treden.

Onder te kennengeving van het bovenstaande achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld, op Curaçao, den 13n Januari 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—14.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de Gedistilleerdverordening 1908.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de Gedistilleerdverordening 1908 (P. B. No. 34) zooals gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 29sten Juli 1933 (P. B. No. 69), nader te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 7 van de Gedistilleerdverordening 1908 (P. B. No. 34), zooals gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 29sten Juli 1933 (P. B. No. 69) wordt instede van „twee honderd" gelezen „honderd en vijftig".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op 1 Januari 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—14.

Verordening van den....., tot wijziging van de Gedistilleerdverordening 1908.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Overeenkomstig de door ondergeteekende gedane toezegging, dat zoodra de geldmiddelen zulks toelieten, voorstellen zouden worden gedaan tot verlaging der daarvoor in aanmerking komende heffingen, wordt hierbij Uwen Raad deze wijziging der Gedistilleerdverordening aangeboden.

Met het oog op den handel van gedistilleerd met doortrekkende passagiers en toeristen komt deze heffing naar de meening van ondergeteekende voor verlaging in aanmerking.

Eene mindere opbrengst van dit middel ten bedrage van f. 200.000,— wordt door dezen maatregel verwacht.

Willemstad, den 26sten September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—14.

Verordening van den....., tot wijziging van de Gedistilleerd-verordening 1908.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

De meeste leden konden zich met het voorstel tot verlaging van den gedistilleerdaccijns behalve om den in de memorie van toelichting aangegevene, ook op deze gronden vereenigen, dat daarmede in de hand gewerkt wordt dat de bevolking gedistilleerd van betere kwaliteit gebruikt en de aanleiding tot smokkelen geringer wordt.

Andere leden, ofschoon voelende voor de argumenten der leden eerst aan het woord, verklaarden hunne medewerking niet aan het voorstel te kunnen verleenen, omdat zij vreezen, dat verlaging van den accijns vermeerdering van drankmisbruik ten gevolge zal hebben.

Een lid verklaarde zich zijn stem voor te behouden, omdat hij wel is waar de vrees der leden zoo juist aan het woord voor vermeerdering van drankmisbruik deelde, doch ook aan den anderen kant meende, dat de voordeelen door de leden eerst aan het woord naar voren gebracht, maanden tot niet al te groote bezorgdheid.

De leden eerst aan het woord verklaarden deze vrees niet te deelen, omdat de verlaging van den accijns in details te weinig verschil maakt om het drankmisbruik te stimuleeren.

Ad art. 2. In overweging werd gegeven dit artikel zoo te doen luiden, dat de verordening in werking treedt met ingang van den 1n. Januari 1937.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. November 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936--1937--14.

Verordening van den....., tot wijziging van de Gedistilleerdverordening 1908.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was den ondergeteekende aangenaam uit het Voorloopig Verslag te vernemen dat de meeste leden zich met het voorstel tot verlaging van den gedistilleerdaccijns konden vereenigen.

De vrees dat de verlaging van den accijns, vermeerdering van drankmisbruik ten gevolge zal hebben wordt door ondergeteekende niet gedeeld.

De meening van de meeste leden, dat de vermindering van den accijns de smokelhandel zal doen verminderen, wordt gedeeld, tenminste indien de gedistilleerdhandel de prijzen, in overeenstemming met den verminderden accijns, zal verlagen. Indien dit laatste niet het geval zou zijn, zou ondergeteekende zich toch genoodzaakt zien wederom een ontwerp tot verhooging van den accijns in te dienen waarbij dan de hoop gekoesterd kan worden op steun van de meeste leden in het Voorloopig Verslag aan het woord. Immers indien de verlaging van den accijns niet zou effectueeren in de kleinhandelsprijs zou het doel van het ontwerp niet worden bereikt. Dit doel is in de Memorie van Toelichting omschreven, doch niet minder belangrijk is, zooals de meeste leden terecht opmerkten, dat prijsverlaging van gedistilleerd het gebruik van gedenatureerd gedistilleerd zal doen verminderen hetgeen ten goede komt aan de volksgezondheid en dat deze prijsverlaging de smokkelarij zal doen verminderen hetgeen niet na zal laten een goede moreele invloed uit te oefenen.

Ad artikel 2. Bij Nota van Wijziging wordt de voorgestelde redactiewijziging aangebracht.

Willemstad, 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—14.

Verordening van den....., tot wijziging van de Gedistilleerdverordening 1908.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de volgende wijziging.
In artikel 2 wordt instede van „op" gelezen „met ingang van"

Willemstad, 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—14.

Verordening van den....., tot wijziging van de Gedistilleerdverordening 1908.

Eindverslag.

No. 6.

Algemeen werd in overweging gegeven de verordening met ingang van 1 Februari a.s. te laten in werking treden.

Onder tekennengeving van het bovenstaande achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n Januari 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—15.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73).

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73) te wijzigen en aan te vullen:

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73), ondergaat de volgende wijzigingen en aanvullingen:

1. Instede van „Nederlandsch gemunt goud" in het intitulé, de considerans en in artikel 1, wordt gelezen „gemunt goud";
2. in artikel 2 worden na „uitvoer is" en na „vergunning" telkens ingevoegd de woorden „ten aanzien van zilver".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—15.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Door de maatregelen genomen door Frankrijk en Zwitserland acht de Nederlandsche Regeering de mogelijkheid tot handhaving van de huidige monetaire politiek niet meer aanwezig en besloot Zij tot dadelijk ingaand goud-uitvoer-verbod.

Ondergeteekende acht het, in verband daarmede, wenschelijk om het bepaalde in de verordening van den 30sten Augustus 1935, houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud, Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver (P. B. 1935 No. 73). uit te breiden tot alle gemunt goud.

Het ontwerp hetwelk hierbij wordt aangeboden is strekkende tot verkrijging van deze uitbreiding.

Willemstad, den 27sten September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—~~15~~ 16.

Verordening van den.....,
tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN !

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de heffing van loodsgelden opnieuw te regelen en in verband daarmede bepalingen omtrent den loodsdienst vast te stellen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Algemeene bepalingen.

Artikel 1.

Voor de toepassing van deze verordening worden verstaan onder:

„schepen": alle vaartuigen hoe ook genaamd en van welken aard ook;
„lichters": lichters, dokken of andere dergelijke voorwerpen, welke zonder eigen beweegkracht over het water gesleept worden;
„stoomschepen": vaartuigen, welke uitsluitend of hoofdzakelijk door machines voortbewogen worden;
„passagierschepen": vaartuigen met hutaccomodatie voor 12 of meer 1o klasse passagiers.
Deze hutaccomodatie wordt afgeleid uit het aantal vaste bedden;
„zeilschepen": vaartuigen, welke als zoodanig getuigd, uitsluitend of hoofdzakelijk door zeilen voortbewogen worden;
„Curaçao": het geheele gebiedsdeel;
„haven": eveneens de baaien of reeden van alle eilanden van het gebiedsdeel Curaçao;
„Haven van Willemstad": al het voor vaartuigen bevaarbare water gelegen binnen de gasboei voor de St. Annabaai;
„ton"; een inhoudsmaat van 2.83 M3;
„kapitein": ook gezagvoerder of schipper.

Artikel 2.

Aan het Gouvernement van Curaçao wordt voorbehouden de uitsluitende bevoegdheid tot het doen loodsen van vaartuigen in en uit de havens van Curaçao.
De uitoefening van den loodsdienst geschiedt door daartoe door den Gouverneur aangestelde ambtenaren.

Artikel 3.

De regeling van de loodsdienst geschiedt door den Gouverneur: deze stelt voor de ambtenaren bij den loodsdienst een instructie vast.
Het Gouvernement is niet verantwoordelijk voor de daden of verzuimen der ambtenaren van den loodsdienst.

Artikel 4.

De kapiteins van vaartuigen, die daarmede een der havens, waar door den Gouverneur een of meer loodsen ter beschikking worden gesteld, willen binnenkomen of uitgaan, zijn verplicht zich te bedienen van een loods.

In alle andere gevallen kan de hulp van een loods verleend worden wanneer die wordt verlangd.

Artikel 5.

Van de verplichting, bij het eerste lid van het vorig artikel bepaald, zijn uitgezonderd :

1o. oorlogschepen ;

2o. vaartuigen met een bruto inhoud van 50 tonnen of daarbeneden, mits deze vaartuigen geen ander vaartuig op sleeptouw hebben ;

3o. vaartuigen met een bruto inhoud van 300 tonnen of daarbeneden van petroleummaatschappijen of bij deze maatschappijen in gebruik, wanneer de havens van hetzelfde eiland worden in- of uitgevaren om materialen, gereedschappen en werktuigen of baggerspecie langs de kust te vervoeren of teneinde in een andere haven van hetzelfde eiland werkzaamheden te verrichten in verband met het bedrijf dier maatschappijen.
Ten aanzien van deze vaartuigen, evenwel onder voorwaarde dat aan die havens emplacementen van petroleummaatschappijen gelegen zijn, waarvoor de materialen, gereedschappen en werktuigen of baggerspecie bestemd zijn en voor alle gevallen onder voorwaarde, dat deze vaartuigen niet meer dan één vaartuig van ten hoogste 135 tonnen inhoud of twee vaartuigen met een gezamenlijken inhoud van ten hoogste 135 tonnen op sleeptouw hebben.
Indien voormelde vaartuigen meer dan twee vaartuigen op sleeptouw hebben, kan de vrijstelling in dit geval bedoeld worden toegepast in ieder geval afzonderlijk ter beoordeeling van den Havenmeester.

Artikel 6.

Als de bruto inhoud van een vaartuig wordt aangemerkt de op de zee- of meetbrief uitgedrukte maat.
Bij gebreke van een zee- of meetbrief of eenig ander document, waaruit de bruto inhoud blijkt, wordt het vaartuig op kosten van den kapitein gemeten.

TARIEF.

Artikel 7.

Het loodsgeld bedraagt voor :

STOOMSCHEPEN EN LICHTERS.

A. het loodsen in de Haven van Willemstad, de Caracasbaai, de Bullenbaai of de Fuikbaai op Curaçao en de Paardenbaai of de St. Nicolaasbaai op Aruba, met inbegrip van de wendingen tot het meren of ankeren, totdat het schip aan zijn opgegeven ligplaats definitief gemeerd of geankerd is, of voor het loodsen uit de hierboven genoemde havens naar zee, voor een stoomschip of gesleepten lichter met een bruto inhoud :

beneden			400 tonnen	f. 21,—
van	400	tot	800 tonnen	„ 36,—
van	800	tot	1800 tonnen	„ 43,—
van	1800	tot	10000 tonnen	„ 54,—
van	10000	tot	13000 tonnen	„ 72,—
boven 13000 tonnen				„ 90,—

ZEILSCHEPEN.

B. als voren, voor een zeilschip met een bruto inhoud :

beneden			25 tonnen	f. 3,50
van	25	tot	50 tonnen	5,—
van	50	tot	75 tonnen	7,—
van	75	tot	150 tonnen	9,—
van	150	tot	300 tonnen	14,—
boven 300 tonnen				21,—

C. het loodsen in of uit andere dan onder A genoemde havens de helft van het onder A en B bepaalde, naar de daar gemaakte onderscheidingen.

Artikel 8.

De helft van het onder A, B en C van art. 7 genoemde loodsgeld naar de daar gemaakte onderscheidingen, is verschuldigd voor:

VERHALEN.

a. 1) het verhalen van eene ligplaats naar de andere in dezelfde haven met gebruikmaking van een loods;

2) het achtereenvolgens uitloodsen uit en binnenloodsen in havens van eenzelfde eiland, met dien verstande, dat het zich verplaatsen van de eene haven naar de andere rechtstreeks en met geen ander doel geschiedt;

OLIE AANBRENGENDE SCHEPEN.

b. het in- en uitloodsen van stoomschepen, die havens in Curaçao aandoen uitsluitend om ruwe olie of olieproducten gestort in te voeren;

PASSAGIERSSCHEPEN.

c. het in- en uitloodsen van passagiersschepen;

ZEILSCHEPEN.

d. het in- en uitloodsen van een zeilschip, hetwelk komt van of vertrekt naar een andere haven van Curaçao.

Artikel 9.

Een vierde van het onder A, B en C van artikel 7 genoemde loodsgeld, naar de daar gemaakte onderscheidingen is verschuldigd voor.

BUNKERENDE SCHEPEN.

a. het in- en uitloodsen van stoomschepen, die uitsluitend komen om olie of steenkolen te bunkeren. Als stoomschepen die uitsluitend komen om te bunkeren worden niet aangemerkt die schepen welke meer dan 5 passagiers voor of van de aanleghaven aanbrengen of medenemen en in totaal meer dan 2 ton goederen lossen of laden;

TOURISTENSCHEPEN

b. stoomschepen welke zoogenaamde „cruises" ondernemen. Als touristenschepen worden niet aangemerkt die schepen welke meer dan 5 passagiers voor of van de aanleghaven aanbrengen of medenemen en/of in totaal meer dan 2 ton goederen lossen of laden.

VRIJSTELLINGEN

Artikel 10.

Van de betaling van loodsgeld zijn vrijgesteld:

1o. vaartuigen in Gouvernementsdienst of onder overeenkomst met het Gouvernement in de vaart tusschen de eilanden van Curaçao;

2o. oorlogschepen;

3o. in Curaçao thuisbehoorende jachten en pleziervaartuigen, en zoodanige vreemde vaartuigen, die tot erkende jachtclubs behooren, behalve wanneer koopmansgoederen of tegen betaling passagiers worden vervoerd.

Mede wordt geen loodsgeld betaald voor:

a. het loodsen in en uit de Caracasbaai van een schip, dat aldaar uitsluitend met het doel komt om explosiefstoffen tijdelijk in een lichter op te slaan, teneinde de Haven van Willemstad te kunnen binnenloopen;

b. het loodsen in en uit de Caracasbaai van een schip dat

aldaar uitsluitend met het doel komt om de in letter a bedoelde explosiefstoffen weder aanboord te nemen ;

c. het loodsen in en uit de Haven van Willemstad en de Caracasbaai van lichters en daarbij behoorende sleepboo ten, indien deze lichters uitsluitend bestemd zijn voor tijdelijken opslag van explosiefstoffen van het onder a bedoelde schip ;

d. het loodsen in en uit de Caracasbaai van een schip, dat van uit de Haven van Willemstad naar eerstgemelde baai is gegaan, uitsluitend om van een aldaar liggend schip, met explosiefstoffen, lading over te nemen om deze zonder de Haven van Willemstad weder aan te doen, verder te vervoeren ;

e. het loodsen uit en in de Haven van Willemstad en in en uit de Caracasbaai van een schip, dat uit de Haven van Willemstad naar de Caracasbaai en terug een reis maakt uitsluitend om van een aldaar, terzake van het aanboord hebben van explosiefstoffen liggend schip andere lading dan explosiefstoffen over te nemen, om deze direct naar de Haven van Willemstad te vervoeren.

LOODSEN NA BEZETTEN TIJD.

Artikel 11.

Boven het hiervoren bepaalde loodsgeld is verschuldigd voor het loodsen van een schip uit zee in de havens van Curaçao, waar door den Gouverneur een of meer loodsen ter beschikking worden gesteld, of omgekeerd, wanneer een en ander geschiedt vóór 5 uur 30 minuten des morgens of na 6 uur 30 minuten des avonds ;

DE HELFT van het bedrag dat volgens artikel 7 verschuldigd is, naar de daar gemaakte onderscheidingen.

Artikel 13 is ten deze toepasselijk.

NOODELOOS BESTELLEN VAN EEN LOODS.

Artikel 12.

Wegens het bestellen van een loods aanboord van een stoomschip, dat na verloop van een half uur na aanboordkomst van den loods niet gereed is om de reis te aanvaarden, is een bedrag van f. 25,— verschuldigd, zoowel bij dag als bij nacht.

SLEEPDIENSTEN.

Artikel 13.

Indien een of meer schepen met een of meer vaartuigen op sleeptouw de havens binnenkomen of uitgaan, is het loodsgeld verschuldigd voor alle, zoowel sleepende als gesleepte vaartuigen, voor zoover zij niet vallen onder de vrijstellingen van artikel 5 en artikel 10.

Artikel 14

Voor zoover de loodsdienst het toelaat zullen de te beloodsen zeilschepen door de loodsbooten kunnen worden gesleept, voor welken dienst boven het loodsgeld verschuldigd is een bedrag gelijk aan de helft van het loodsgeld.

Ingeval het sleepen niet geschiedt op verzoek van den betrokken kapitein, doch op aanwijzing van den havenmeester, worden geen kosten in rekening gebracht.

Voor andere sleepdiensten of motorbootassistenties, niet vallende onder de tarieven, zal in alle gevallen afzonderlijk eene overeenkomst worden aangegaan met den plaatselijken havenmeester.

De uit dezen hoofde binnenkomende gelden zullen ook krachtens de loodsopgaven worden geind en als loodsgelden worden verantwoord.

BEREKENING EN BETALING.

Artikel 15.

Bij de toepassing van de tarieven in de vorige artikelen bedoeld, worden onderdeelen van den gulden als geheel gerekend.

Artikel 16.

Het loodsgeld wordt geheven ten behoeve van 's Lands kas en is verschuldigd zoo dikwijls van de hulp van een door het Gouvernement aangestelden loods wordt gebruik gemaakt.

Artikel 17.

De betaling van het loodsgeld geschiedt ten kantore van den Ontvanger, of van den ambtenaar nader door den Gouverneur aan te wijzen, uit zee komende binnen zesmaal 24 uren, uitgaande vóór het vertrek.

Wanneer een vaartuig niet in de hoofdplaats van een eiland komt, alsmede in de gevallen bij artikelen 11 en 12 bedoeld, kan het loodsgeld ook worden betaald in handen van den ambtenaar van den loodsdienst alvorens deze van boord gaat.

Geen vertrekpas wordt uitgereikt aan schepen, waarvan het verschuldigde loodsgeld niet is voldaan, tenzij volgens het volgende artikel daartoe zekerheid is gesteld.

De loods zal zijne diensten niet verleenen alvorens hem gebleken is, dat aan de bepalingen dezer verordening is voldaan.

ZEKERHEIDSTELLINGEN.

Artikel 18.

De Administrateur van financiën kan vergunnen, dat eene doorloopende zekerheid wordt gesteld tot een door hem te bepalen bedrag voor de betaling van de verschuldigde loodsgelden.

Ingeval van zekerheidstelling moeten de loodsgelden, die in den loop van de maand vorderbaar zijn geworden, vóór den 10den dag van de daarop volgende maand worden betaald.

Bij niet nakoming van de bepaling van het voorgaand lid kan de gunst van zekerheidstelling worden ingetrokken.

Artikel 19.

De te stellen zekerheid kan zijn persoonlijk of zakelijk en dient te geschieden ten genoege van den Ontvanger.

De kosten dier zekerheidstelling komen ten laste van belanghebbende.

Artikel 20.

Door de zorg van den Ontvanger zal van elke zekerheidsstelling aan den loodsdienst kennis worden gegeven en eventueel ook van het vervallen daarvan.

TERUGVORDERING EN KWIJTSCHELDING.

Artikel 21.

De terugvordering van te veel betaalde loodsgelden verjaart met één jaar, te rekenen van den dag, waarop zij betaald zijn.

Artikel 22.

De Gouverneur kan in bijzondere gevallen van dwaling of van onwillig verzuim in de nakoming van de bepalingen dezer verordening kwijtschelding van het verschuldigde of vermindering van het betaalde loodsgeld verleenen.

Artikel 23.

De Gouverneur kan voor elk bijzonder geval vrijstelling of vermindering van het verschuldigde loodsgeld verleenen, wanneer en naarmate door daden of verzuimen van ambtenaren van den loodsdienst schade aan of door een beloodst vaartuig is veroorzaakt.

STRAFFEN.

Artikel 24.

Hij, die nalaat zich te bedienen van een loods in de geval

len, waarin dit bij deze verordening voorgeschreven is, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste 3 maanden of geldboete van ten hoogste 300 gulden.
Bovendien is het loodsgeld verschuldigd.

Artikel 25.

De bij deze verordening strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen.

Artikel 26.

Met de opsporing van overtredingen dezer verordening zijn, behalve de in artikel 8 Nos. 1—4 van het Wetboek van Strafvordering genoemde personen belast de door den Gouverneur aangestelde ambtenaren van den loodsdienst en alle ambtenaren der belastingen.
Artikel 16, eerste lid, tweede zinsnede van dat Wetboek is op hen toepasselijk.

SLOTBEPALINGEN.

Artikel 27.

De stukken krachtens deze verordening opgemaakt zijn vrij van zegel.

Artikel 28.

Deze verordening kan worden aangehaald onder den titel van „Loodsdienstverordening 1937".

Artikel 29.

Bij de inwerkingtreding dezer verordening vervalt de verordening van den 21sten September 1922 (P.B. 1922, No. 71), zooals laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 13n. April 1935 (P.B. 1935, No. 32) en blijven buiten werking alle andere wettelijke regelingen op het stuk van loodsdienst en loodsgelden in Curaçao.

Artikel 30.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—16.

Verordening van den.....,
tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Met dit ontwerp, waarbij een aanzienlijke verlaging der loodsgelden wordt voorgesteld, wordt in hoofdzaak beoogd de havens van Curaçao voor de scheepvaart aantrekkelijker te maken. Daar voor de schepen, welke het ruwe product voor de groote bedrijven aanbrengen, reeds in 1925 een aanmerkelijke vermindering werd verkregen en later voor de bunkerende schepen een voordeeliger tarief kon worden vastgesteld heeft ondergeteekende voor de verlaging van loodsgelden thans in het bijzonder het oog gehad op die schepen, welke in het algemeen passagiers vervoeren.

Teneinde voor de toekomst een toeneming van het touristen verkeer te bevorderen, wordt een verlaging der kosten voor de schepen, welke dat verkeer verzorgen, hier op zijn plaats geacht.

Voor het loodsen ná zonsondergang en vóór 5.30 des voormiddags, voor passagiersschepen en voor bunkerende schepen zal, wanneer dit ontwerp aangenomen wordt, de helft van het bestaande tarief (derhalve de helft der verhooging) verschuldigd zijn.

Voor het verhalen worden de kosten van $^2/_3$ der loodsgelden geproduceerd tot de helft dier gelden.

Bovendien wordt over de geheele lijn een verlaging met 10% van het bestaande tarief voorgesteld.

Van dit verlaagde tarief zal voor touristenschepen slechts een vierde verschuldigd zijn.

Volgens de bestaande bepalingen kost het verhalen, wanneer van de diensten van een loods wordt gebruik gemaakt, 2/3 van het loodsgeld, hetwelk verschuldigd zou zijn om het betreffende schip in de haven te loodsen. Het verhalen evenwel van de St. Annabaai of het Schottegat naar de Bullenbaai of de Caracasbaai, wanneer ruwe olie of olieproducten worden vervoerd, geschiedt tot nu kosteloos, niettegenstaande juist dit verhalen uit den aard der zaak veel meer werk vordert dan een gewone verhaalreis. Immers zijn daarvoor minstens twee loodsen en twee motorbooten noodig. Daarentegen kost het verplaatsen van een schip van 9000 ton van de Oceaanpier naar de Oostpier f. 40,—.

Voor het verhalen evenwel in of buiten de havens of baaien van Aruba wordt geen uitzondering gemaakt.

Wanneer van uit de eene Arubaansche haven een andere haven aldaar moet worden aangedaan, b. v. voor vervoer van olie, dan is het volle loodsgeld verschuldigd voor in- en uitloodsen der beide havens. Dit komt ten aanzien van de aldaar gevestigde petroleummaatschappijen niet billijk voor.

Om bovengenoemde redenen is de betreffende bepaling geschrapt.

Het halveeren van het nachttarief zal, naar mag worden aangenomen, de schepen er eerder toe brengen om des nachts binnen te komen, waardoor niet zooals thans de morgen moet worden afgewacht om met de werkzaamheden een aanvang te maken

Ter bevordering van het touristenverkeer wordt mede, zooals gezegd, de verlaging van het loodsgeld voor passagierschepen voorgesteld. Aan het begrip „passagierschepen" wordt daartoe eene uitbreiding gegeven.

De totale ontvangsten wegens loodsgelden bedragen thans rond f. 800.000,—. Ondergeteekende heeft zich voorgesteld dit bedrag in totaal met ongeveer 20% ten voordeele der scheepvaart te kunnen verminderen. Bij de voorgestelde verlaging is, zooals uit bovenstaande beschouwingen blijkt, rekening gehouden met het directe belang van Curaçao. Daar-

naast is beoogd de verlaging vooral ten goede te doen komen aan die takken van het scheepvaartbedrijf waarop te hooge lasten drukken.

Op een scheepvaartverkeer als dat van 1935 rekenende, zal per jaar ongeveer rond f. 160.000,— minder aan loodsgelden worden ontvangen.

De mogelijkheid is evenwel niet uitgesloten dat, wellicht tengevolge van de voorgestelde verlagingen, toename van het scheepvaartverkeer de ontvangsten wegens loodsgelden gunstig zal beinvloeden.

Wil men Curaçao als bunkerhaven aanlokkelijk maken, dan dienen de havenkosten voor bunkerende schepen zoo laag mogelijk te worden gehouden. Deze toch moeten nu al dikwijls van hun route afwijken om Curaçao aan te loopen.

De bestaande loodsdienstverordening voorziet niet in een tarief voor verhuur van een loodsboot zonder loods. Over het algemeen wordt buitengaats bij sterken stroom gesleept. De kosten kunnen doorgaans op f. 30,— per uur worden gesteld. Dit is in geen geval een verhaal reis, anders zou normaal 2/3 van het loodsgeld in rekening moeten worden gebracht. Het is evenwel gewenscht de kosten voor deze sleepdiensten bij de wet te regelen, vandaar dat de artikelen 14 en 15 in de verordening zijn opgenomen.

Daar de bestaande verordening in den loop der jaren meermalen gewijzigd werd en deze wijzigingen het raadplegen der wet moeilijk maken, en omdat tevens eenige technische verbeteringen wenschelijk waren, worden de bepalingen op den loodsdienst en de loodsgelden Uwen Raad in een geheel nieuwe „Loodsdienstverordening" aangeboden. Daarbij is er naar gestreefd een praktische rangschikking te verkrijgen.

Willemstad, den 29sten September 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—16.

Verordening van den....., tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Met strekking van het ontwerp: middels een aanzienlijke verlaging der loodsgelden de haven van Curaçao voor de scheepvaart aantrekkelijker te maken, kon men zich algemeen vereenigen.

Een lid bracht te berde, dat de devaluatie bereids een voordeel voor de meeste scheepvaartmaatschappijen heeft gebracht en nadeelig is voor het Gouvernement. De scheepvaartmaatschappijen daareven bedoeld, berekenen immers haar vracht in vreemd geld, terwijl aan den anderen kant het Gouvernement meer ten koste moet leggen aan zijne bemoeiïngen, omdat de gulden in waarde is gedaald. Deze spreker stelde dan ook de vraag, of bij de waardeering der voorstellen in dit ontwerp vervat, daarmede geen rekening zou moeten worden gehouden. Hier tegeover werd in het midden gebracht, dat een van de motieven tot devaluatie juist is geweest het bevoordeelen van de scheepvaart, die het anders niet langer scheen te zullen uithouden, en dat men de verlaging der scheepvaartlasten eigenlijk grooter had willen doen zijn dan bij dit ontwerp voorgesteld, zoodat het voordeel door de devaluatie gebracht, er gaarne bij genomen wordt.

De mededeeling, dat voor het loodsen na zonsondergang en vóór 5.30 des voormiddags (enkel) door passagiersschepen en bunkerende schepen de helft van de verhooging verschuldigd zal zijn, kwam voor op een vergissing te berusten.

Omtrent de verwachting, dat het halveeren van het nachttarief de schepen er eerder toe brengen zal om des nachts binnen te komen, is men nogal sceptisch gestemd, zoolang het geneeskundig onderzoek dàn nog zoo duur blijft. Men wilde algemeen gaarne dat onderzoek ten aanzien van zeilschepen kosteloos stellen, omdat deze schepen, eenmaal voor de haven, het binnenkomen zeer bezwaarlijk kunnen uitstellen en dus ook 's nachts direct moeten binnenkomen. Ten aanzien van andere schepen zou men het tarief van het onderzok willen verlagen. Ook het onderzoek van deze schepen zou eigenlijk — waar het immers in het algemeen belang plaats heeft — geheel kosteloos moeten plaats hebben, meende men. Dit een en ander zou — aldus werd betoogd — best kunnen, omdat de opbrengst van de loodsgelden ook den dienst van den havendokter kan dekken.

De kosten van sleepen door een loodsmotorboot zonder loods à *f* 30.— per uur, werden zeer hoog gevonden. Ter wille van de zeilschepen werd in overweging gegeven dit hooge bedrag zeker niet in rekening te brengen.

Artikelen.

Ad art. 1. Men wees er op, dat de difinitie van „passagierschepen" (in art. 8 wordt dit woord met 2 s-en geschreven)

geen waarborg biedt, dat die 12 passagiers vervoerd mogen worden. Men zou dan ook de definitie willen aanvullen met den eisch, dat het schip een internationaal erkend veiligheidscertificaat heeft, dat het deze 12 passagiers (of meer) vervoeren mag.

Men verzocht te worden ingelicht hoe het Bestuur er toe gekomen is het aantal passagiers op ten minste 12 te stellen. Enkele leden zouden n.l. dit minimum, zoo het geen internationaal gebruikelijke is, op 20 willen brengen.

Men achtte het duidelijker de definitie van „kapitein" te lezen: „kapitein, gezagvoerder of schipper" of eenvoudig: „degene, die de leiding heeft op het schip."

Ad artt. 5, 2o en 7 B. Er is tegenspraak tusschen de bepaling van art. 5, 2o. volgens welke vaartuigen van 50 tonnen bruto-inhoud of minder geen loods behoeven te nemen en die van art. 7 B., volgens welke het loodsgeld voor zeilschepen van beneden 25 tonnen bruto-inhoud *f* 3,50 en van 25 tot 50 tonnen *f* 5.— bedraagt. De oplossing zou gevonden kunnen worden òf in het in art. 5, 2o. lezen van „stoomvaartuigen" in stede van „vaartuigen" òf in het laten aanvangen van het tarief in art. 7 B bedoeld, boven de 50 ton. Alvorens daaromtrent een keuze te doen, zou men algemeen gaarne eerst vernemen, hoeveel het laatste zou kosten aan inkomstenderving.

Ad art. 5, 3o. De redactie werd niet geheel correct en onduidelijk gevonden.

Ad art. 8, a, 1). Tusschen de woorden „van" en „eene" zou het woordje „de" geplaatst moeten worden.

Een vergelijking echter met art. 9 doet zien, dat — zooals de redactie nu luidt — het verhalen van een bunkerend schip duurder is, dan het in- of uitloodsen daarvan — wat zeker niet de bedoeling is. Men was dan ook van gevoelen, dat de kosten van het verhalen in een apart artikel geregeld zouden moeten worden en dat deze moeten zijn de helft van de in de artt. 7, 8, 9 en 11 bepaalde bedragen, naar de daar gemaakte onderscheidingen.

2). De afdeelingen verzochten te mogen vernemen, welke de bedoeling is van de woorden: „en met geen ander doel geschiedt".

b. Men zou gaarne willen vernemen, waarom het woord „uitsluitend" is ingevoegd.

Ad. art. 9. De punt achter „is verschuldigd voor" moet een dubbele punt zijn.

Enkele leden wilden het aantal passagiers, dat door bunkerende schepen mag worden vervoerd op 10 en de vracht, welke gelost of geladen mag worden op 4 ton brengen.

Meerdere leden wilden de restrictie ten aanzien van touristenschepen gemaakt, laten vervallen, omdat andres de bevoorrechting geen effect zou sorteeren.

Ad. art. 10. De afdeelingen verzochten mededeeling van de vaartuigen in gouvernementsdienst of onder overeenkomst met het Gouvernement in de vaart tusschen (het woordje „de" zal geschrapt moeten worden, meende men) eilanden van Curaçao. Ook zou men gaarne vernemen hoeveel de hierbedoelde vrijstelling ten aanzien van deze vaartuigen, aan inkomstderving nu kost.

Gemeend werd, dat het woord niet is „explosiefstoffen", doch „explosiestoffen".

e. Achter „van een schip, dat", wilde men gaarne de woorden: „of een lichter, die" voegen, wat in overeenstemming is met de praktijk ten deze.

Ad. art. 11. Achter „7" dient „8 en 9" te worden ingevoegd.

Ad art. 12. Enkele leden zouden deze bepaling alleen voor Willemstad willen doen gelden.

Ad art. 16. Gemeend werd, dat achter „is" de woorden „behalve in geval van art. 8, sub. a 2)" ingevoegd moeten worden.

Ad art. 17. De volgende redactie werd voor het 1ste lid aanbevolen: „De betaling van het loodsgeld geschiedt ten kantore van den Ontvanger, of van den ambtenaar nader door den Gouverneur aan te wijzen, voor uit zee komende schepen binnen zesmaal 24 uren, doch in ieder geval vóór het vertrek en voor naar zee gaande schepen vóór het vertrek.".

Ad art. 21. Men achtte het redelijk, dat achter „loodsgelden" worden ingevoegd de woorden: „en de vordering van niet of te weinig betaalde loodsgelden".

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n. November 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937-16.

Verordening van den....., tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Algemeene Beschouwingen.

Het Bestuur deelt de meening van het lid dat te kennen gaf dat de devaluatie een voordeel bracht voor de meeste scheepvaartmaatschappijen. Het doel van het ontwerp, de havens van Curaçao voor de scheepvaart aantrekkelijker te maken is hiermede eigenlijk, op andere wijze, reeds bereikt.

Inderdaad ziet de bepaling van artikel 11 van het ontwerp op alle schepen. Bij de redactie van de betreffende zin in de Memorie van Toelichting is uiteraard meer gedacht aan die soort schepen, waarvan het aandoen van de havens van Curaçao, meer dan zulks in het verleden geschiedde, de bloei van het Gebiedsdeel kan bevorderen.

Een verder gaan in de bij het ontwerp ingeslagen richting door ook de kosten voor het geneeskundig onderzoek te verlagen acht ondergeteekende niet verantwoord vooral nu door de devaluatie van den gulden reeds voor een groot deel aan de hier geuite bezwaren is tegemoet gekomen.

Het tarief voor het slepen door een loodsmotorboot zonder loods is gelijk aan het tarief hetwelk tot nog toe als retributie in rekening werd gebracht. Hiertegen werden nimmer bezwaren geuit. Ook wordt het niet wenschelijk geoordeeld aan particuliere sleepdiensten concurrentie aan te doen.

Artikelen.

Ad artikel 1. Bij het bepalen van het aantal van 12 passagiers heeft aan het Bestuur voor oogen gestaan dat schepen ingericht voor het vervoer van 12 of meer 1ste klasse passagiers in Nederland van een door een bevoegde autoriteit afgegeven certificaat moeten zijn voorzien. Ondergeteekende heeft er geen bezwaar tegen de definitie aan te vullen als gewenscht, waartoe bij Nota van Wijzigingen de redactie wordt veranderd.

Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt ten einde het woord „gasboei" te wijzigen in „boei".

Wat betreft de definitie van „kapitein" wil het den ondergeteekende voorkomen dat deze aan duidelijkheid niet te wenschen overlaat.

Ad artikelen 5, 2o en 7 B. De door de Afdeelingen vermoede tegenspraak tusschen de bepaling van artikel 5, 2 en die van artikel 7, B is in feite niet aanwezig, aangezien vaartuigen met een inhoud van minder dan 50 ton weliswaar niet loodsplichtig zijn, doch zich ingevolge het bepaalde in artikel 4, 2de lid van de hulp van een loods kunnen verzekeren.

Het wil den ondergeteekende daarom voorkomen dat noch de eerste noch de tweede in het Voorloopig Verslag aanbevolen redactiewijziging behoeft te worden aangebracht.

Ad artikel 5, 3o. Hoewel de meening, dat de redactie onduidelijk is, niet kan worden gedeeld, wordt bij Nota van Wijzigingen een nieuwe redactie voorgesteld.

Bij deze redactie is er tevens in voorzien dat aan de sleepbooten van de op Aruba gevestigde oliemaatschappijen dezelfde faciliteit verleend kan worden als aan die van de op Curaçao gevestigde oliemaatschappij.

Ad artikel 8, a 2. De woorden „en met geen ander doel geschiedt" beoogen te voorkomen, dat de bedoelde schepen op zee eenige werkzaamheid verrichten welke met het zich verplaatsen van de eene haven naar de andere in geen verband staat.

b. Het kwam noodig voor het woord „uitsluitend" hier in te voegen omdat de mogelijkheid dat de hierbedoelde schepen, zij het bijkomstig aan vrachtvervoer zouden worden dienstbaar gemaakt, diende te worden voorzien.

In verband met het in het Voorloopig Verslag geuite gevoelen om de kosten van verhalen in een apart artikel te regelen, wordt bij Nota van Wijzigingen dit artikel gesplitst in 2 artikelen nl. artikel 8 en artikel 12, waarbij rekening wordt gehouden met de voorgestelde redactie- en spellingwijziging

Ad artikel 9. Bij Nota van Wijzigingen wordt deze misstelling hersteld.

Naar de meening van ondergeteekende doet een schip, hetwelk 10 passagiers en 4 ton vracht aanbrengt, de havens van het Gebiedsdeel niet meer aan uitsluitend om te bunkeren, doch wordt zulk een schip door andere motieven geleid deze havens toch aan te doen. Komt een schip toch om andere redenen in de havens, dan vervalt de reden om de haven als bunkerhaven voor dat schip aantrekkelijker te maken.

Dezelfde redeneering geldt met betrekking tot de restrictie ten aanzien van touristenschepen. Ondergeteekende is ten aanzien van het effect sorteeren van de bevoorrechting dier schepen, niettegenstaande het bestaan der restrictie, meer optimistisch gestemd.

Ad artikel 10. De vaartuigen in Gouvernementsdienst of onder overeenkomst met het Gouvernement in de vaart tusschen eilanden van Curaçao zijn: het S. S. „Baralt" en het SS. „El Libertador" van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij, alsmede het zeilschip „Fedalma".

De hierbedoelde vrijstelling kost aan inkomstenderving jaarlijks rond *f* 45000,—.

Bij Nota van Wijzigingen zal de voorgestelde redactie- en spellingwijziging worden aangebracht.

e. De voorgestelde redactiewijziging wordt bij Nota van Wijziging aangebracht.

Ad artikel 11. Bij Nota van Wijzigingen wordt de verwijzing naar artikel 7 aangevuld met „8, 9 en 12".

Ad artikel 13, (oud 12.) Ondergeteekende kan niet inzien waarom het noodeloos bestellen van een loods in de andere havens van het Gebiedsdeel niet zou moeten worden vergoed.

Ad artikel 17 (oud 16). Het komt den ondergeteekende juister voor de in het Voorloopig Verslag voorgestelde redactie te doen luiden: „met dien verstande dat indien in het geval bedoeld in artikel 12 sub 2 tweemaal van een loods gebruik gemaakt wordt slechts éénmaal het volgens dit artikel verschuldigde loodsgeld in rekening zal worden gebracht." Deze zinsnede wordt dan ook bij Nota van Wijzigingen aan artikel 17, oud 16 toegevoegd.

Ad artikel 18 (oud 17). De in het Voorloopig Verslag voorgestelde redactie van het 1ste lid wordt bij Nota van Wijzigingen aangebracht.

Ad artikel 22 (oud 21.) De redelijkheid van het hier in het Voorloopig Verslag voorgestelde kan niet worden ingezien.

Indien een schip, niettegenstaande de bepaling van artikel 18 (oud 17) erin zou slagen een haven te verlaten zonder dat het verschuldigde loodsgeld is voldaan, wordt het niet redelijk geacht dit schip na verloop van een jaar wederom de gelegenheid te openen een der havens van het Gebiedsdeel aan te doen zonder dat het gedwongen zou kunnen worden het achterstallige loodsgeld te voldoen.

Curaçao, den 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-16.

Verordening van den....., tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen:

I. In artikel 1 wordt na „passagierschepen" instede van „vaartuigen met hutaccomodatie voor 12 of meer 1ste klasse passagiers. Deze hutaccomodatie wordt afgeleid uit het aantal vaste bedden;" gelezen: „vaartuigen in het bezit van een door een bevoegde autoriteit afgegeven certificaat tot het vervoer van 12 of meer 1ste klasse passagiers; voor vaartuigen op Curaçao thuisbehorende, worden te dien aanzien de in Nederland vigeerende voorschriften gevolgd;"

Voorts wordt in dit artikel instede van „gasboei" gelezen „boei".

II. Het onder 3o van artikel 5 bepaalde wordt aangevangen met:

„a. vaartuigen met een bruto inhoud van 300 ton of daarbeneden van petroleummaatschappijen of bij deze maatschappijen in gebruik, wanneer deze vaartuigen dezelfde haven uit- en invaren teneinde binnen drie zeemijlen buiten die haven werkzaamheden te verrichten in verband met het bedrijf dier maatschappijen en dan terug te keeren;" terwijl vóór het bestaande eerste lid gevoegd wordt „b".

De voorlaatste zinsnede wordt als volgt gelezen:

„Ten aanzien van de onder a en b bedoelde vaartuigen evenwel onder voorwaarde, dat deze niet meer dan één vaartuig op sleeptouw hebben of dat zij niet meer dan twee vaartuigen van een gezamenlijken inhoud van ten hoogste 135 ton op sleeptouw hebben."

III. Artikel 8 wordt als volgt gelezen:

„De helft van het onder A, B en C van artikel 7 genoemde loodsgeld naar de daar gemaakte onderscheidingen is verschuldigd voor:

OLIE AANBRENGENDE SCHEPEN

a. het in- en uitloodsen van stoomschepen, die havens in Curaçao aandoen uitsluitend om ruwe olie of olieproducten gestort in te voeren;

PASSAGIERSCHEPEN

b. het in- en uitloodsen van passagierschepen;

ZEILSCHEPEN

c. het in- en uitloodsen van een zeilschip, hetwelk komt van of vertrekt naar een andere haven van Curaçao."

IV. In artikel 9 wordt de punt achter „is verschuldigd voor" gewijzigd in een dubbele punt.

V. In artikel 10 onder 1o vervalt het woord „de" vóór het woord „eilanden".

Overal waar in dit artikel het woord „explosiefstoffen" voorkomt wordt in de plaats daarvan gelezen „explosiestoffen".

Voorts wordt onder 3o, e, na de woorden „van een schip, dat" gelezen „of een lichter, die".

VI. In het tweede lid van artikel 11 wordt na „7" ingevoegd „8, 9 en 12".

VII. Na artikel 11 wordt een artikel ingevoegd luidende:

„Artikel 12.

De helft van het onder A, B en C van artikel 7, 8, 9 en 11 genoemde loodsgeld naar de daar gemaakte onderscheidingen, is verschuldigd voor:

VERHALEN

1) het verhalen van de eene ligplaatst naar de andere in dezelfde haven met gebruikmaking van een loods;
2) het achtereenvolgens uitloodsen uit en binnenloodsen in havens van eenzelfde eiland, met dien verstande, dat het zich verplaatsen van de eene haven naar de andere rechtstreeks en met geen ander doel geschiedt."

VIII. De artikelen 12 tot en met 30 worden een nummer hooger gesteld.

IX. In artikel 17 (oud 16) wordt de punt na het woord „gemaakt" vervangen door een komma en daarachter gevoegd: „met dien verstande dat indien in het geval bedoeld in artikel 12 sub 2 tweemaal van een loods gebruik gemaakt wordt slechts een maal het volgens dit artikel verschuldigde loodsgeld in rekening zal worden gebracht."

X. Het eerste lid van artikel 18 (oud 17) wordt gelezen als volgt:
„De betaling van het loodsgeld geschiedt ten kantore van den Ontvanger, of van den ambtenaar nader door den Gouverneur aan te wijzen, voor uit zee komende schepen binnen zesmaal 24 uren, doch in ieder geval vóór het vertrek en voor naar zee gaande schepen vóór het vertrek."

Willemstad, den 24 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—16.

Verordening van den....., tot vaststelling van nieuwe bepalingen betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.

Eindverslag.

No. 6.

Ad artikel 1. Men gaf alsnog in overweging om in de definitie van passagierschepen tusschen „1ste" en „klasse" te stellen: „of kajuits".

Ad artikel 9. Algemeen bleef men aandringen op het laten vervallen van de restrictie gemaakt ten aanzien van touristenschepen.

Ad artikel 31 (oud 30). Algemeen werd in overweging gegeven de verordening met ingang van 1 Februari a.s. te laten in werking treden.

Onder te kennengeving van het bovenstaande achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n Januari 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—17.

Verordening van.. ....., houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is bepalingen vast te stellen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, onderstaande verordening vastgesteld.

Artikel 1.

Het is verboden de door den Gouverneur aan te wijzen, in de Curaçaosche Courant bekend te maken, goederen aan de wederverkoopers en aan de gebruikers of verbruikers te koop aan te bieden of te verkoopen tegen prijzen, welke te boven gaan de bedragen:

a. wat betreft goederen, welke van het buitenland ingevoerd, thans in Curaçao aanwezig zijn en waarvan betaling op 26 September 1936 bereids had plaats gevonden:
waartegen die goederen in de week eindigende 26 September 1936 waren geprijsd/werden verkocht;

b. wat betreft goederen, welke van het buitenland ingevoerd, thans in Curaçao aanwezig zijn, doch waarvan betaling op 26 September 1936 nog niet plaats had:
waartegen die goederen als voren waren geprijsd/werden verkocht, eventueel verhoogd met het verschil tusschen den kostprijs van het goed en de berekende kostprijs op basis van de betreffende wisselnoteeringen op 26 September 1936;

c. wat betreft nieuw van het buitenland ingevoerde goederen:
waartegen die goederen als voren waren geprijsd/werden verkocht, vermeerderd met het verschil tusschen de nieuwe en de oude inkoopprijzen;

d. wat betreft goederen, die in Curaçao worden voortgebracht:
waartegen die goederen als voren waren geprijsd/werden verkocht, met dien verstande evenwel, dat een prijsverhooging zal zijn toegestaan, indien de voortbrenger of verkooper aannemelijk maakt, dat deze noodzakelijk is ter dekking van verhoogde productiekosten of inkoopkosten.

Artikel 2.

Overtreding van de verbodsbepaling in artikel 1 wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijftien honderd gulden.

Artikel 3.

Het feit bij artikel 2 strafbaar gesteld, wordt beschouwd als overtreding.

Artikel 4.

Ongeacht de strafbepaling in artikel 2 kan de handelszaak van den overtreder op bevel van den Gouverneur voor den tijd van twee weken, bij herhaling voor den tijd van een maand, worden gesloten

Artikel 5.

Met het opsporen van feiten bij deze verordening strafbaar gesteld zijn, behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de Kolonie Curaçao aangewezen personen, belast de ambtenaren ressorteerende onder de Administratie van Financien.

Artikel 6.

Degene, die als kooper van eenig in artikel 1 bedoeld goed een hoogeren prijs heeft betaald dan waarvoor de verkooper gerechtigd was te verkoopen, kan het meerdere als onverschuldigd betaald terugvorderen, mits hij binnen acht dagen nadat de koop en verkoop heeft plaats gehad schriftelijk heeft kennis gegeven aan de Administratie van Financien.

Artikel 7.

Zij, die een bedrijf uitoefenen, zijn verplicht inzage te verleenen van boeken en bescheiden, die door daartoe door den Gouverneur aangewezen ambtenaren voor de opsporing en het onderzoek van overtredingen noodig geoordeeld worden. Zij zijn tevens verplicht de noodige mondelinge inlichtingen aan die ambtenaren te verschaffen.

Artikel 8.

De Gouverneur stelt regelen vast, welke voor een doelmatige uitvoering der verordening noodig zijn.

Artikel 9.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—17.

Verordening van.. ....., houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen.

Memorie van Toelichting.

No. 2

Het is het Bestuur van Curaçao gebleken, dat de recente gebeurtenissen op monetair gebied voor enkele kooplieden aanleiding zijn geweest tot prijsopzettingen over te gaan.

Voor zoover deze gerechtvaardigd kunnen worden door verhoogde kosten hetzij van inkoop hetzij van productie bestaat daartegen geen bezwaar.

Indien echter van de omstandigheden gebruik gemaakt zou worden om prijsverhoogingen toe te passen, waarvoor geen grond bestaat en waardoor het overige deel van deze gemeenschap zou worden bezwaard meent het Bestuur krachtig te moeten kunnen optreden.

Het ontwerp-verordening, dat den Kolonialen Raad hierbij wordt aangeboden verbiedt de bedoelde ongemotiveerde prijsverhoogingen, schept een terugvorderingsrecht voor de(n) benadeelde(n) en voorziet in vexatoire maatregelen waarvan de preventieve werking naar verwacht mag worden zoo groot is, dat alreeds daardoor het noodeloos verhoogen van prijzen zal worden voorkomen.

Wilemstad, den 1sten October 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—18.

Verordening van den....., tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is eenige artikelen der Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935, vastgesteld bij de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), zooals gewijzigd laatstelijk bij de verordening van den 23sten September 1935 (P. B. No. 93), nader te wijzigen.

Heeft, gehoord den Raad van Bestuur, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

De navolgende artikelen van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 worden verhoogd met en mitsdien gebracht op de bedragen daarbij vermeld:

	wordt verhoogd met:	en mitsdien gebracht op:
Artikel 1. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den gouvernementssecretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand, ambtenaren en beambten van de gouvernements-secretarie, van den burgerlijken stand en het bevolkingsbureau.....	f 6.960,—	f 62.383,—
Artikel 3. Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven.....	4.131,—	11.381,—
Artikel 5. Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven.....	75,—	675,—
Artikel 6. Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van H. M. de Koningin	67,—	4.067,—
Artikel 8. Drukkosten.....	1.896,—	17.896,—
Artikel 9. Onderstand aan behoeftigen.....	5.371,—	25.071,
Artikel 12. Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand.....	22.570,—	24.570,
Artikel 13. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen,		

	wordt verhoogd met:	en mitsdien gebracht op:
loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen v/d ambtenaren en beambtenf	460,—	f 62.104,—
Artikel 17. Dienstreizen van den Roomsch Katholieken geestelijke van den eersten rang	85,—	435,—
Artikel 21. Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen en andere uitgaven.....	412,—	15.412,—
Artikel 31. Kosten van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen.....	93.—	1.168.
Artikel 36. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden, van de ambtenaren en beambten.....	5.439.—	135.217.—
Artikel 37. Reis- en teerkosten.....	750.—	4.000.—
Artikel 46. Vernieuwing van het brandweermaterieel en andere uitgaven.....	67.—	2.067.—
Artikel 48. Andere uitgaven	285.—	385.—
Artikel 49. Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen.....	2.703.—	21.203.—
Artikel 50. Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen.....	1.944.—	3.444.
Artikel 59. Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonmaken van lokalen, bediening en onderhoud van de motorbooten op Aruba, kleeding voor de kommiezen, reis- en teerkosten van den inspecteur der belastingen en van den gouvernements-accountant en andere uitgaven	49.127.—	171.027.—
Artikel 61. Transitrechten, vervoer van brievenmalen en betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst.....	9.470.—	62.120.

	wordt verhoogd met:	en mitsdien gebracht op:
Artikel 65. Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradio- en -teletoondienst ..... f	320.—	f 1.820.—
Artikel 69. Loon en premie van het personeel.....	91.—	7.848.—
Artikel 70. Bedrijfs- en onderhoudskosten.....	1.902.—	24.902.—
Artikel 83. Bedrijfs- en onderhoudskosten.....	14.514.—	91.514.—
Artikel 85. Onderhoud en verbetering van putten in de buitendistricten van Curaçao	231.—	5.231.—
Artikel 88. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van het personeel ...	970.—	10.666.—
Artikel 91. Andere uitgaven	919.—	3.119.—
Artikel 92. Pensioenen van burgerlijke landsdienaren.....	4.470.—	287.285.—
Artikel 93. Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren	5.775.—	102.779.—
Artikel 96. Onderstanden...	556.—	19.820.—
Artikel 97. Gunstgaven en onverplichte betalingen.....	8.580.—	9.580.—
Artikel 98. Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven	2.662.—	7.662.
Artikel 99. Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een landsbetrekking	212.—	537.—
Artikel 101. Toelagen wegens gemis aan inkomsten en kindertoeslag.....	17.166.—	72.166.—
Artikel 104. Vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling.	33.—	72.033.—
Artikel 106. Grondbelasting op Landseigendommen, welke niet bestemd zijn voor den openbaren dienst	3.768.—	13.768.—
Artikel 107. Rente en aflossing van opgenomen kasgelden	1.100.145.—	1.700.145.—
Arlikel 109. Gelden te reserveeren voor een pensioenfonds	34.162.—	124.162.—
Artikel 110. Kantoorbehoeften.....	2.007.—	14.007.—
Artikel 111. Bindloon.....	514.—	2.014,—

	wordt verhoogd met:	en mitsdien gebracht op:
Artikel 114. Aankoop van materialen en teekenbenoodigdheden..... f	72.—	f 572.—
Artikel 115. Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen en eigendommen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen, aankoop van water en andere uitgaven	4.659.—	142.609.—
Artikel 119. Het op diepte houden of brengen van havens en baaien.....	225.—	7.225.—
Artikel 124. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den opzichter en de onderopzichters.....	371.—	14.699.—
Artikel 128bis. Terugbetaling aan de N. V. Dyckerhoff en Widmann van door haar betaalde inkomstenbelasting in verband met voor rekening van het Gouvernement van Curaçao in regie uitgevoerde werken	8.—	34.008.—
Artikel 129. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de ambtenaren en beambten, de gouvernementsgeneeskundigen, de gouvernements-vroedvrouwen en den secretaris van de gezondheidscommissie	2.323.—	142.645.
Artikel 131. Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door de commissie worden gehoord.....	2.—	502.
Artikel 133. Benoodigdheden en andere uitgaven.....	116.—	3.116.—
Artikel 137. Loon van den directeur en de oppassers....	1.200.—	13.656.—
Artikel 138. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven	8.208.—	63 208.—
Artikel 140. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....	870.--	19.870.—
Artikel 151. Verpleging van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel, begrafeniskosten van onvermogenden, huur van spreekkamers		

	wordt verhoogd met:		en mitsdien gebracht op:
voor gouvernements-geneeskundigen en vroedvrouwen, verloskundige hulp van onvermogenden en benoodigdheden daarvoor, reiskosten en onderwijs in de verloskunde....f	16.787.—	f	111.937.—
Artikel 152. Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, zoomede andere uitgaven.....	3.223,—		23.223.—
Artikel 159. Aankoop van materialen, onderhoud, verlichting, waterverbruik en andere uitgaven.....	467.—		13,087.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—18.

Verordening van den..... tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De uitgaven ten laste van de Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1935 te doen werden bij de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. 1934 No. 37) in totaal geraamd op f. 6.478.453,—, bij de verordening van den 7den Februari 1935 (P. B. No. 16) werden zij verhoogd en gebracht op f. 6.798.685,— en bij de verordening van den 23sten September 1935 (P.B. 1935 No. 93) nader verhoogd en gebracht op f. 7.329.785,—. Zij hebben bedragen f. 8.288.751,— of f. 958.966,— meer dan de raming. Op 53 artikelen is in totaal f. 1. 349.405,— meer uitgegeven dan was toegestaan, welke artikelen daarom bij dit ontwerp voor verhooging worden voorgedragen. Tegenover deze overschrijding staat een overschot van f. 390.439,— op 96 artikelen. Daar een Rijksbijdrage niet wordt vereischt, worden laatstbedoelde artikelen niet voor verlaging voorgedragen.

De overschrijdingen met meer dan f. 1000,— kunnen in het kort als volgt worden toegelicht.

Artikel 1. De overschrijding van dit krediet is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de plaatsing van een tweeden hoofdcommies op de Gouvernements-Secretarie en de toekenning van een tijdelijke verblijftoelage aan een commies.

Artikel 3. Het reeds in 1934 op het Bevolkingsbureau aangestelde los personeel moest, in verband met de werkzaamheden, worden gehandhaafd terwijl ook wegens aanschaffing van boekwerken meer moest worden uitgegeven dan waarop gerekend was.

Artikel 8. Door toeneming der werkzaamheden op alle kantoren moest het toegestaan krediet worden overschreden.

Artikel 9. Het toegestaan krediet is gebleken niet toereikend te zijn voor het verleenen van ondersteuning aan alle behoeftigen die hiervoor in aanmerking kwamen; overschrijding was derhalve onvermijdelijk.

Artikel 12. Het pand Werfstraat 6 werd eind 1935 in het openbaar verkocht. De zuivere opbrengst gedurende 1935 ad f. 24.229,28.— werd aan de verschillende godsdienstige gezindten uitgekeerd.

Artikel 36. Door uitbreiding en wisseling van personeel overschreden.

Artikel 49. Meer uitgegeven aangezien meer kinderen moesten worden verzorgd dan waarop bij het doen der raming was gerekend.

Artikel 50. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 59. Door het verantwoorden der vergoedingen aan de buitengewone hulpkommiezen ten laste van dit artikel alsmede door de toename van de scheepvaart in de havens van Curaçao en Aruba was overschrijding niet te vermijden.

Artikel 61. Door toename van het postverkeer moest meer aan transitrechten en kosten van vervoer van brievenmalen worden betaald dan waarop bij de raming was gerekend.

Artikel 70. Wegens groote reparaties aan de brug over schreden.

Artikel 83. Tengevolge van de uitbreiding van de waterdistributie op Aruba tot St. Nicolaas moest aldaar aan bedrijfs- en onderhoudskosten meer worden uitgegeven dan waarop bij de raming was gerekend.

Artikel 92 en 93. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 97. Dit krediet is belangrijk overschreden aangezien ten laste hiervan is verantwoord het bedrag van f 5000,— bedoeld aan het slot van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betreffende de begrooting voor het dienstjaar 1936 (Gedrukte stukken, Zittingsjaar 1934—1935–40 No. 11). Mede zijn ten laste hiervan verantwoord de overtochtskosten naar Nederland en terug van een ambtenaar en diens gezin, die niet als uitgezonden kon worden beschouwd, doch aan wien uit billijkheidsoverwegingen vrijen overtocht moest worden verleend.

Artikel 98. In verband met de omstandigheid dat gedurende 1935 meer ambtenaren verlof genoten dan waarop bij de raming is gerekend moest dit artikel overschreden worden.

Artikel 101. De raming voor 1935 was te laag.

Artikel 106. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 107. Voor 1935 is voor rente en aflossing van kasvoorschotten toegestaan in totaal een bedrag van f. 600.000,—; hierop is verantwoord een bedrag van f. 550.145,— zijnde f 50.145,— aan rente en f. 500.000,— aan aflossing.
Teneinde de regeling der kasvoorschotten te bespoedigen, komt het ondergeteekende gewenscht voor van de gunstige kaspositie gebruik te maken om reeds thans een hooger bedrag ten laste van de begrooting te brengen. De middelen hebben ruim 1½ millioen meer opgebracht dan de uitgaven, zoodat dit krediet thans met f. 1.100.145,— verhoogd kan worden, waardoor het bedrag der over 1935 afgeloste kasvoorschotten gebracht zal worden op f. 1.650.000,—.

Artikel 109. De kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerden hebben over 1935 f. 124.162,— bedragen, welk bedrag bestemd is als bijdrage voor de vorming van een pensioenfonds.

Artikel 110. In verband met de toename der werkzaamheden op alle kantoren was overschrijding onvermijdelijk.

Artikel 115. Door uitbreiding van de Landsdiensten is het waterverbruik uit de Landswaterleiding toegenomen, waardoor dit artikel werd overschreden.

Artikel 129. Begin 1935 vestigde zich op Aruba een chirurg. Het kwam gewenscht voor dezen te belasten met de heelkundige behandeling van de gouvernementspatienten aldaar waardoor de patienten vlugger zouden kunnen worden behandeld en de daaraan verbonden uitgaven minder bedragen dan bij een vervoer naar Curaçao. De overschrijding is hoofdzakelijk veroorzaakt door de bezoldiging van dezen chirurg.

Artikel 137. Dit krediet is overschreden aangezien gedurende 1935 het aantal oppassers met één moest worden uitgebreid.

Artikel 138. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 151 en 152. De overschrijdingen zijn hoofdzakelijk veroorzaakt doordat gedurende 1935 meer onvermogenden enz. moesten worden verpleegd dan waarop bij de raming was gerekend, tengevolge waarvan ook het uitgegeven bedrag voor geneesmiddelen hooger was.

Willemstad, den 5n. October 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

G.J.J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—18.

Verordening van den ..... tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—18.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 9n November 1936.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—19.

Verordening van den....., tot wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling bij verordening te regelen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel I.

Artikel 1557 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao vervalt.

Artikel II.

Aan het einde van den vijfden titel van het derde boek van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao wordt toegevoegd eene nieuwe afdeeling:

„ZESDE AFDEELING.

Van koop en verkoop op afbetaling.

§ 1. *Van koop en verkoop op afbetaling in het algemeen.*

Artikel 1557.

Koop en verkoop op afbetaling is de koop en verkoop, waarbij partijen overeenkomen, dat de koopprijs wordt betaald in termijnen, waarvan twee of meer verschijnen, nadat de verkochte zaak aan den kooper is overgedragen, al dan niet in eigendom.

Alle overeenkomsten, welke dezelfde strekking hebben, onder welken vorm of welke benaming ook aangegaan, worden als koop en verkoop op afbetaling aangemerkt.

Koop en verkoop op afbetaling in den zin der wet zijn niet de overeenkomsten, welke betrekking hebben op onroerende zaken of op schepen, die kunnen worden ingeschreven in een der registers, bedoeld in artikel 378 van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

Artikel 1557*a*.

Van de bepalingen dezer afdeelingen mag slechts worden afgeweken, indien en voor zoover dit daaruit blijkt.

Artikel 1557*b*.

Bedingen, waarbij of krachtens welke den schuldenaar, voor het geval hij eenige verplichting uit de overeenkomst niet vervult, de betaling van zekere som als schadevergoeding of eenige straf wordt of kan worden opgelegd, kunnen alleen bij schriftelijk aangegane overeenkomst worden gemaakt.

Indien de overeengekomen of opgelegde schadevergoeding of straf den rechter bovenmatig voorkomt, kan deze haar, ten aanzien van het hem voorgelegde geval, verminderen of opheffen.

Artikel 1557*c*.

Vervroegde opeischbaarheid, als straf wegens nalatigheid van den kooper in het betalen van termijnen, kan alleen bedongen worden voor het geval de achterstand bedraagt, ten aanzien van één termijn tenminste een tiende, of ten aanzien van meer termijnen gezamenlijk tenminste een twintigste deel van den geheelen koopprijs.

Onder geheelen koopprijs wordt verstaan de som van alle betalingen, waartoe de kooper bij regelmatige nakoming van de overeenkomst gehouden is.

Het tweede lid van artikel 1557*b* is hier niet van toepassing.

Artikel 1557*d*.

Op eenig beding, als bedoeld in de voorafgaande twee artikelen, kan wegens niet tijdige nakoming beroep alleen worden gedaan, indien de schuldenaar, na in gebreke te zijn gesteld, nalatig blijft om zijne verplichtingen na te komen.

Artikel 1557*e*.

De kooper is steeds bevoegd tot vervroegde betaling van één of meer eenstvolgende termijnen van den koopprijs.

In geval van vervroegde betaling ineens van het geheele nog verschuldigde bedrag heeft hij recht op een aftrek, berekend naar vijf ten honderd 's jaars over elken daarbij vervroegd betaalden termijn.

Van de bepalingen van dit artikel kan ten voordeele van den kooper door partijen worden afgeweken.

Artikel 1557*f*.

Overdracht, inpandgeving of elke andere handeling, waardoor de koopen aan den verkooper of aan een derde eenig recht toekent op zijn loon, pensioen of andere periodieke inkomsten wegens arbeidsovereenkomst, kan ter zake van koop en verkoop op afbetaling, behalve voor opeischbare verplichtingen, alleen geschieden voor betalingen, waartoe de kooper bij regelmatige nakoming van de overeenkomst zal gehouden zijn, en voor de kosten.

De handeling heeft alsdan geene werking dan naar gelang bedoelde termijnen verschijnen overeenkomstig een bij schriftelijke overeenkomst vastgelegd plan van regelmatige afbetaling of naar gelang er kosten vallen, telkens tot het beloop daarvan.

Bovendien is vereischt, dat de kooper, na in gebreke te zijn gesteld, nalatig is gebleven. Alleen de termijnen en kosten, waarover de ingebrekestelling is geschied, en die, welke daarna verschijnen, komen in aanmerking bij het bepalen van bedoelde werking.

Ten aanzien van hem, die de uitkeering wegens arbeidsovereenkomst verschuldigd is, heeft de handeling geen gevolg, alvorens de ingebrekestelling van den kooper en het plan van regelmatige afbetaling met opgave van hetgeen daarop voldaan is en van de gevorderde kosten schriftelijk te zijner kennis zijn gebracht, dan wel schriftelijk door hem zijn erkend. Betalingen, dienovereenkomstig te goeder trouw door hem gedaan, bevrijden hem tegenover den kooper.

Artikel 1557*g*.

Volmacht tot invordering van loon, pensioen of andere periodieke vorderingen ter zake van eene arbeidsovereenkomst, onder welken vorm of welke benaming ook, door den kooper verleend, is steeds herroepelijk.

§ 2. *Van huurkoop.*

Artikel 1557*h*.

Huurkoop is de koop en verkoop op afbetaling, waarbij partijen overeenkomen, dat de verkochte zaak niet door enkele overdracht in eigendom van den kooper overgaat.

Alle overeenkomsten, welke dezelfde strekking hebben, hetzij als huur en verhuur, hetzij onder anderen vorm of an-

dere benaming aangegaan, worden als huurkoop aangemerkt.

Onder huurkoop is begrepen de overeenkomst, waarbij ter zake van een koop en verkoop een derde, die den eigendom der zaak verwerft, aan den kooper crediet verleent des dat het geheel van handelingen de strekking van huurkoop erlangt.

Artikel 1557*i*.

Huurkoop wordt aangegaan bij authentieke of onderhandsche akte, welke voldoet aan de bepalingen van artikel 1557*j*.

Hetzelfde geldt voor overeenkomsten, welke bestaande overeenkomsten zoodanig wijzigen of aanvullen, dat daardoor huurkoop zou ontstaan.

Wordt de overeenkomst aangegaan bij onderhandsche akte, dan moet deze, zoo de kooper dit verlangt, in dubbel worden opgemaakt.

Het dubbel, of zoo dit niet is opgemaakt, een authentiek of door den verkooper onderteekend afschrift, wordt zoo spoedig mogelijk na het sluiten van de overeenkomst door den verkooper aan den kooper verstrekt.

Verder afschrift kan de kooper te allen tijde tegen betaling van de kosten vorderen.

Artikel 1557*j*.

De akte van huurkoop moet duidelijk vermelden den geheelen koopprijs, als bedoeld in artikel 1557*c*, het plan van regelmatige afbetaling, als bedoeld in artikel 1557*f*, en de bedingen betreffende voorbehoud en overgang van eigendom.

In de gevallen, bedoeld in het tweede en het derde lid van artikel 1557*h*, treden de overeenkomstige gegevens hiervoor in de plaats.

Ontbreekt eene akte, welke voldoet aan genoemde voorwaarden, dan geldt de overeenkomst niet als huurkoop, doch wordt de koop en verkoop op afbetaling geacht te zijn gesloten zonder beding, dat de verkochte zaak niet door enkele overdracht aan den kooper overgaat.

Artikel 1557*k*.

Ter zake van huurkoop kan de kooper geene andere woonplaats kiezen dan zijne werkelijke woonplaats of de plaats, waar hij zijn bedrijf, filiaal of bijkantoor heeft behalve voor het geval hij te eeniger tijd mocht wonen op een ander eiland dan waar hij bij het aangaan der overeenkomst woonachtig was, of hij geene bekende woonplaats noch bekend verblijf in Curaçao mocht hebben.

Artikel 1557*l*.

De verkooper draagt de in huurkoop verkochte zaak aan den kooper over en is verplicht hem ter zake van het rustig en vreedzaam genot en van de verborgen gebreken te vrijwaren. De bepalingen van de tweede afdeeling van dezen titel vinden hierop overeenkomstige toepassing, ook ten aanzien van de vrijheid van partijen om daarvan af te wijken.

Vervreemding door den verkooper van de in huurkoop overgedragen zaak werkt niet ten nadeele van den huurkooper.

Artikel 1557*m*.

De kooper heeft van de zaak, die hij krachtens huurkoop onder zich heeft, het genot, ook voordat hij den eigendom daarvan verkrijgt.

Hij mag de zaak gebruiken overeenkomstig hare bestemming.

Hare gedaante of inrichting mag hij niet veranderen, noch de zaak verhuren of zijn genot aan anderen afstaan.

Hij is aansprakelijk voor alle schaden, welke de zaak lijdt tijdens zijn genot. Voor haar onderhoud en bewaring draagt hij zorg als een goed huisvader.

Van deze bepalingen kan bij overeenkomst worden afgeweken.

Artikel 1557*n*.

De vruchten, welke de zaak tijdens het genot oplevert, behooren den kooper toe. Voorzoover bij de akte van huurkoop

hiervan is afgeweken, heeft de kooper niettemin het genot der vruchten, indien niet anders is overeengekomen.

De burgerlijke vruchten worden, voor zoover niet anders is overeengekomen, gerekend van dag tot dag verkregen te worden en den kooper toe te behooren, naarmate zijn genot duurt, welk ook het tijdstip moge wezen, waarop dezelve betaalbaar zijn.

De verplichting tot teruggave van de in huurkoop overgedragen zaak omvat die tot teruggave van de vruchten, welke den verkooper toebehooren.

Artikel 1557*o*.

Het recht van terughouding betreffende eene zaak, welke hij, tegen wien dit recht mocht gelden, in huurkoop heeft, kan ook tegen den verkooper worden ingeroepen, tenzij de gerechtigde bij de handeling, waaruit zijn recht ontstond, den kooper niet te goeder trouw als eigenaar mocht beschouwen.

Artikel 1557*p*.

De eigendom van eene in huurkoop overgedragen zaak gaat, gelijk anders door levering, aan den kooper over door betaling van het geheele, ter zake van den huurkoop verschuldigde, bedrag of door eerdere vervulling van andere voorwaarden, dienaangaande overeengekomen.

Hiervan kan worden afgeweken bij het aangaan van eene nieuwe schuld, tot zekerheid daarvan.

Artikel 1557*q*.

Ontbinding van huurkoop, of teruggave van eene in huurkoop gehouden zaak krachtens daartoe gemaakt beding, kan, wegens niet tijdige nakoming door den kooper van zijne verplichtingen, niet worden ingeroepen of gevorderd, tenzij de kooper, na in gebreke te zijn gesteld, nalatig blijft om zijne verplichtingen na te komen.

Artikel 1557*r*.

Wanneer de verkooper ontbinding van de overeenkomst of teruggave van de in huurkoop overgedragen zaak kan vorderen, zal hij, indien er redelijk belang bestaat bij onverwijlde voorziening, een rechterlijk bevel tot teruggave bij voorraad kunnen verkrijgen.

Artikel 1557*s*.

Indien, wegens het niet nakomen door den kooper van zijne verplichtingen, de in huurkoop overgedragen zaak krachtens daartoe gemaakt beding wordt teruggenomen, heeft dit ontbinding van de overeenkomst tot gevolg, tenzij tusschen partijen anders overeengekomen is.

Artikel 1557*t*.

Indien bij ontbinding van de overeenkomst wegens het niet nakomen door den kooper van zijne verplichtingen de verkooper in beteren vermogenstoestand zou geraken dan bij het in stand blijven van de overeenkomst, vindt volledige verrekening plaats.

Artikel 1557*u*.

Indien bij ontbinding der overeenkomst de kooper recht mocht hebben op eenige terugbetaling, kan hij door den rechter worden gemachtigd de zaak, die hij terug moet geven, onder zich te houden, totdat het hem verschuldigde wordt betaald of de verkooper daarvoor voldoende zekerheid heeft gesteld.

Artikel 1557*v*.

Indien wegens niet betaling van verschenen termijnen de in huurkoop overgedragen zaak is teruggenomen zonder voorafgaande rechterlijke tusschenkomst, kan de kooper gedurende veertien dagen na de terugneming de zaak inlossen, door be-

taling van de verschenen termijnen en de verschuldigde rente, boeten en kosten.

Mocht de overeenkomst zijn ontbonden, dan wordt dit door de inlossing ongedaan gemaakt.

Bij herhaling van het in het eerste lid genoemde geval heeft de kooper het recht van inlossing alleen onder volledige betaling.

Aan de vordering tot inlossing, anders dan onder volledige betaling, behoeft de verkooper niet te voldoen, indien omstandigheden aanwezig zijn, die tot toepassing van artikel 1557*r* aanleiding zouden geven.

Van de bepalingen van dit artikel kan ten voordeele van den kooper door partijen worden afgeweken.

Artikel 1557*w*.

In het vonnis, waarbij de verplichting tot teruggave van eene in huurkoop overgedragen zaak wordt vastgesteld of de overeenkomst wordt ontbonden, kan een bevel tot teruggave worden opgenomen.

Dit bevel, gelijk ook dat tot teruggave bij voorraad, wordt ten uitvoer gelegd op de wijze bepaald in de vierde afdeeling van den tweeden titel van het tweede boek van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Artikel 1557*x*.

Bij het vonnis, dat bevel tot teruggave uit kracht van huurkoop inhoudt, kan de geldswaarde der terug te geven zaak worden vastgesteld.

In dat geval kan de tenuitvoerlegging ook door uitwinning geschieden."

Artikel III.

Na artikel 156 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt ingevoegd een nieuw artikel:

„Artikel 156*a*.

De man, die met zijne vrouw eene gemeenschappelijke huishouding heeft, kan ten aanzien van zaken, welke kennelijk de behoeften der huishouding betreffen, geen huurkoop aangaan zonder schriftelijke toestemming van zijne vrouw of hare medewerking tot de akte.

De artikelen 161 en 163 vinden overeenkomstige toepassing."

Artikel IV.

Aan artikel 158 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt toegevoegd een tweede lid:

„Deze bepaling is niet toepasselijk ten opzichte van huurkoop, aangegaan door de vrouw, die met haren man eene gemeenschappelijke huishouding heeft."

Artikel V.

In artikel 1166 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt tusschen het eerste en het tweede lid ingevoegd een nieuw lid:

„Zoo echter de huurder goederen onder zich heeft krachtens huurkoop, zal de verhuurder tegenover den verkooper zijn voorrecht daarop niet kunnen doen gelden, indien de huurkoop betreft zaden of gereedschappen, dan wel indien bewezen wordt, dat de verhuurder van den huurkoop kennis droeg."

Artikel VI.

Na artikel 114 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt ingevoegd een nieuw artikel:

„Artikel 114*a*.

In zaken betrekkelijk tot eenen huurkoop wendt de verkooper, die een bevel tot teruggave bij voorraad van eene in

huurkoop overgedragen zaak verlangt, zich bij met redenen omkleed verzoekschrift tot den kantonregter.

Deze zal de teruggave bevelen, indien hem de gegrondheid van het verzoek aannemelijk wordt gemaakt.

Alvorens te beschikken, kan de regter de kooper hooren.

Bij het bevelschrift kan de regter bevelen, dat bij de tenuitvoerlegging tot een door hem te bepalen bedrag zekerheid zal worden gesteld voor de daardoor te veroorzaken kosten, schaden en interessen.

De bevolen zekerheid wordt aangeboden bij de beteekening van het bevelschrift, welke aan de tenuitvoerlegging voorafgaat.

De beschikking, waarbij het bevel wordt verleend, kan worden verklaard uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hooger beroep, zelfs op de minuut.

Binnen acht dagen na het verleend bevel zal de verkooper de vordering tot ontbinding der overeenkomst dan wel tot teruggave der zaak of bevestiging der teruggave bij voorraad moeten aanhangig maken. Bij gebreke van dien, alsmede bij afwijzing der vordering, zal de verkooper, die het bevel mocht hebben tenuitvoergelegd, gehouden zijn den kooper deswege schadeloos te stellen en den vroegeren toestand te herstellen."

Artikel VII.

Aan het einde van den tweeden titel van het tweede boek van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt ingevoegd eene nieuwe afdeeling:

„VIERDE AFDEELING.

Van de tenuitvoerlegging van bevelen in zaken van huurkoop.

Artikel 363*a*.

De tenuitvoerlegging van vonnissen en beschikkingen houdende bevel tot teruggave van in huurkoop overgedragen zaken heeft niet plaats, dan na beteekening daarvan en na bevel om binnen twee dagen aan den inhoud te voldoen.

Deze termijn behoeft niet in acht genomen te worden ten aanzien van het bevel tot teruggave bij voorraad, bedoeld in artikel 114*a*.

Artikel 363*b*.

De ten uitvoerlegging geschiedt doordien de deurwaarder de zaak onder zich neemt en vervolgens aan den in het vonnis of de beschikking aangewezen gerechtigde overgeeft.

De deurwaarder maakt hieromtrent onverwijld proces-verbaal op.

De artikelen 313 derde, vierde en vijfde lid, 314 tweede en derde lid, 317, 318, 318*a*, 318*b* en 327 vinden overeenkomstige toepassing.

Artikel 363*c*.

Indien de deurwaarder bevindt, dat de zaak reeds te voren is in beslag genomen, kan deze tenuitvoerlegging geen voortgang hebben.

Artikel 363*d*.

Bevindt de zaak zich onder eenen derde, die niet te goeder trouw zich tegen eene vordering van den kooper tot afgifte zou kunnen verzetten, dan kan de tenuitvoerlegging tegen dien derde geschieden op dezelfde wijze als in artikel 363*b* is bepaald.

Door deze tenuitvoerlegging wordt de derde deswege jegens den kooper bevrijd."

Artikel VIII

In het Curaçaosch Faillissements besluit wordt ingevoegd na artikel 34 een nieuw artikel:

„Artikel 34*a*.

Indien de gefailleerde huurkooper is, kan zoowel de curator als de verkooper den huurkoop ontbonden verklaren.

Deze ontbinding heeft dezelfde gevolgen als ontbinding der overeenkomst wegens het niet nakomen door den kooper van zijne verplichtingen.

De verkooper kan voor het hem verschuldigde bedrag als concurrent schuldeischer opkomen."

Artikel IX.

Aan het slot van het eerste lid van artikel 222 van het Curaçaosch Faillissementsbesluit wordt de punt vervangen door een komma-punt. Toegevoegd wordt een nieuw nummer:

„3o. van termijnen van huurkoop."

Artikel X.

Na artikel 227 van het Curaçaosch Faillissements besluit wordt ingevoegd:

„Artikel 227*a*.

Zoodra de surséance een aanvang heeft genomen, kan zoowel de schuldenaar, die huurkooper is, als de verkooper den huurkoop ontbonden verklaren.

Deze ontbinding heeft dezelfde gevolgen als ontbinding der overeenkomst wegens het niet nakomen door den kooper van zijne verplichtingen.

De verkooper kan voor het hem verschuldigde bedrag opkomen op den voet als in artikel 223 bepaald."

Artikel XI.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Zij geldt niet ten aanzien van overeenkomsten van huurkoop en van andere overeenkomsten van koop en verkoop op afbetaling, welke vóór hare inwerkingtreding zijn aangegaan.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—19.

Verordening van den.....
tot wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling.

Memorie van Toelichting.

No. 2

Bij dezen heeft de ondergeteekende de eer Uwen Raad aan te bieden een ontwerp-verordening tot wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling, welke een navolging is van een daartoe strekkende voorziening bij de Nederlandsche Wet van 23 April 1936 Stbl. No. 202.

Om haar innerlijke waarde, in verband tevens met het bepaalde bij art. 138 Regeeringsreglement, is overneming ervan in de wetgeving van Curaçao n.h.v. noodig.

De regeling in Ned. Stbl. 1936 No. 202 is door een daartoe speciaal ingestelde commissie voorbereid en door Regeering en Staten-Generaal van alle zijden bekeken.

Op wettelijke regeling van het afbetalingscontract was sinds jaren van vele zijden aangedrongen, vooral ook omdat omtrent het karakter van het huurkoopcontract — de meest voorkomende vorm van het afbetalingscontract — geen overeenstemming bestond. De rechtsonzekerheid is weggenomen en de huurkoop is aangemerkt en uitgewerkt als een bijzondere koop en verkoop.

In de Curaçaosche samenleving heeft het afbetalingscontract langzamerhand een groot belang gekregen. Voorwerpen van allerlei aard, waaronder zeer dure, worden dagelijks op afbetaling/ in huurkoop geleverd. In tegenstelling met dit belang staat het geheele gemis van wettelijke bepalingen. Hetgeen vooral daarom bedenkelijk is, omdat partijen niet gewoon zijn de wederzijdsche rechten en verplichtingen en vooral de gevolgen van het niet nakomen der verbintenis in de overeenkomst te regelen. De modellen, welke voor huurkoopcontracten gebezigd worden, zijn partijen zelve veelal duister.

Het afbetalingscontract is in Nederland als zesde afdeeling van den vijfden Titel van het Derde Boek „van koop en verkoop" in het Burgerlijk Wetboek ingelascht. De in Rechtsvordering, Faillissementswet enz. aangebrachte wijzigingen/ aanvullingen houden met de nieuwe wet onmiddellijk verband. Het ontwerp-verordening is ook in dit opzicht geheel gelijk aan de Nederlandsche Wet.

Het onderwerp is, ook artikelsgewijs, zoo duidelijk behandeld in de Memorie van Toelichting, in de Verslagen der Tweede en Eerste Kamer en in de nader gewisselde stukken, dat het geen doel heeft hier een en ander — zelfs ten deele — te herhalen. De ondergeteekende verzoekt den Raad de stukken evenbedoeld, die ter Griffie worden nedergelegd (I, II, III en IV rood), te beschouwen als één geheel uitmakende met deze toelichting.

Aangeteekend wordt:

— dat in verband met de Curaçaosch Rechterlijke Inrichting artikel VI niet voor overneming in aanmerking kwam;

— dat in verband met de hier voor alle zaken geldende rekest-procedure van artikel VII slechts de laatste bepaling behoefde overgenomen te worden, welke een n.h.v. juiste plaats is gegeven;

— dat de artikel IX en XIII en XIV, handelende over het Nederlandsche Tarief van justitiekosten en de Nederlandsche Zegelwet, zijn weggelaten, daar het eerste verband houdt met de wijze van procedeeren, die hier niet veranderd wordt, en de laatste niet passen in onze Zegelverordening, welke ongewijzigd kan blijven.

Willemstad, den 7n. October 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

G.J.J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936 - 1937-19.

Verordening van den.....,
tot wettelijke regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. December 1936.

De Rapporteurs,

S. A. SENIOR.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-20.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de artikelen 270, 276 en 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN CURAÇAO,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de artikelen 270, 276 en 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De tweede zinsnede van het derde lid van artikel 270 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt gelezen als volgt:

„Die aanteekening geschiedt niet dan nadat aan den griffier ter nadere verrekening is vooruitbetaald het bedrag der kosten van de aanzegging, van de beteekening van de memorie en de daarbij overgelegde bescheiden en van de zegels, welke voor het bij artikel 283 bedoelde afschrift-vonnis van den hoogeren rechter moeten worden gebezigd, desverlangd na taxatie door den rechter.".

Artikel 2.

In artikel 276 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden tusschen het woord „beroep" en de woorden „aan het hof van justitie" ingelascht de woorden: „en de voor het bij artikel 283 bedoelde afschrift-vonnis van den hoogeren rechter te bezigen zegels".

Artikel 3.

Het tweede lid van artikel 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt gelezen als volgt:

„De griffier van het hof van justitie zendt terstond een afschrift van het vonnis, in executorialen vorm opgemaakt en onderteekend, grosse genaamd, met de processtukken aan den eersten rechter.".

Artikel 4.

Deze verordening treedt in werking veertien dagen na den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—20.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de artikelen 270, 276 en 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij dezen heeft de ondergeteekende de eer Uwen Raad aan te bieden een ontwerp-verordening tot wijziging van eenige bepalingen van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Het artikel 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zooals het thans luidt, voldoet in de praktijk in geenen deele. De griffier van het hof van justitie zendt geen afschrift-vonnis, indien hem de kosten ervan, de te bezigen zegels, niet worden geremitteerd. De griffier van het kantongerecht heeft geen bevoegdheid vooruitbetaling dier kosten te vorderen — art 270 Rv. — zoodat het geheel van partijen afhangt of de eerste rechter al dan niet in het bezit komt van het appelvonnis.

Op Curaçao, waar de eerste rechter onderhands zich op de hoogte kan stellen, levert dat geen praktische bezwaren op (wel wettelijke — zie art. 286, waarbij uitdrukkelijk is voorgeschreven, dat de griffier van het kantongercht partijen kennis geeft, dat het appelvonnis is ingekomen en dat zij inzage en/of afschrift kunnen bekomen), doch op Aruba en de Bovenwindsche eilanden komt de eerste rechter in talrijke gevallen (b. v. indien den oorspronkelijken eischer zijn vordering is ontzegd of hij daarin niet-ontvankelijk is verklaard, als wanneer partijen weinig gevoelen voor het maken van extrakosten, hoe gering die ook mogen zijn) niets te weten van de overwegingen, welke tot de beslissing van den appelrechter hebben geleid.

Met de voorgestelde wijzigingen wordt aan dat euvel tegemoet gekomen.

Er is overwogen of voor het kantongerecht op Curaçao niet een afwijkende regeling gewenscht zou zijn, aangezien de griffier van het hof tevens is griffier van het kantongerecht en partijen veelal bij de uitspraak van het appelvonnis tegenwoordig zijn. De bezwaren daartegen kwamen echter grooter voor dan de voordeelen. Het zou bovendien in het systeem der wet niet passen. Beter is m. i. tenslotte eenige misschien overbodige dienstbrieven te doen schrijven dan allerlei aparte regelingen te scheppen.

Willemstad, den 24n November 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936–1937–20.

Verordening van den....., tot wijziging van de artikelen 270, 276 en 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. December 1936.

De Rapporteurs,

S. A. SENIOR.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-21.

Verordening van den....., tot aanvulling van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

De Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen, zooals gewijzigd laatstelijk bij de verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. No. 76), aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen, wordt als volgt aangevuld:

tusschen de artikelen 12 en 13 wordt ingelascht een artikel 12a, luidende:

„Met geldboete van ten hoogste duizend gulden wordt gestraft:

de gezagvoerder van een vaar- of vliegtuig aan boord waarvan een der in de artikelen 2 en 3 van deze verordening genoemde stoffen in strijd met de betrekkelijke bepalingen wordt aangetroffen, tenzij aannemelijk is, dat hij het redelijke heeft gedaan om de aanwezigheid dier stoffen aan boord daarvan te voorkomen;

degene, voor wiens rekening een vaar- of vliegtuig wordt gebruikt, indien aan boord daarvan een der hiervoor bedoelde stoffen in strijd met de betrekkelijke bepalingen wordt aangetroffen, tenzij aannemelijk is, dat geen der leden van de bemanning van dat vaar- of vliegtuig daarbij betrokken is, dan wel dat degene, voor wiens rekening het vaar- of vliegtuig wordt gebruikt, het redelijke heeft gedaan om door het doen houden van een nauwkeurig onderzoek te voorkomen, dat door leden der bemanning daarvan stoffen als evenbedoeld aan boord worden gebracht.

Indien een in dit artikel strafbaar gesteld feit gepleegd wordt door een rechtspersoon, wordt de strafvervolging ingesteld en de straf uitgesproken tegen de in Curaçao gevestigde bestuurders en commissarissen en bij ontstentenis van deze personen tegen den vertegenwoordiger van den rechtspersoon in Curaçao.

Deze bepaling is mede van toepassing in alle gevallen, waarin een rechtspersoon optreedt als bestuurder, Commissaris of vertegenwoordiger van een anderen rechtspersoon.

De feiten bij dit artikel strafbaar gesteld worden beschouwd als overtredingen."

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—21.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

In Nederlandsch-Indie is bij art. 25 van de Nederlandsch-Indische verdoovende-middelen-ordonnantie (Indisch Staatsblad 1927 No. 278 juncto 1933 No. 368) straf bedreigd tegen gezagvoerders en reeders van schepen, die in gebreke blijven het redelijke te doen, teneinde te voorkomen dat hun vaartuigen worden gebezigd voor den smokkelhandel in verdoovende middelen.

Het wil ondergeteekende voorkomen dat een gelijke strafbepaling op haar plaats is in de Curaçaosche opiumverordening en tevens dat ze mede van toepassing moet zijn op de gezagvoerders en eigenaren van vliegtuigen.

Het ontwerp behoeft naar het voorkomt geen nadere toelichting.

Willemstad, den 24n November 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-21.

Verordening van den....., tot aanvulling van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. December 1936.

De Rapporteurs,

S. A. SENIOR.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936 - 1937-22.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao ter betere bescherming van minderjarigen.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is ter betere bescherming van minderjarigen eenige wijzigingen en aanvullingen aan te brengen in de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

A.

Artikel 1.

In het tweede lid van artikel 251 wordt, in plaats van „artikel 254", gelezen:

„de artikelen 254 en 257".

Artikel 2.

Het eerste lid van artikel 256 wordt gelezen:

„Hij die door giften of beloften van geld of goed, misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of misleiding een minderjarige van onbesproken gedrag, wiens minderjarigheid hij kent of redelijkerwijs moet vermoeden, opzettelijk beweegt ontuchtige handelingen met hem te plegen of zoodanige handelingen van hem te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren."

Artikel 3.

Artikel 257 wordt gelezen:

„Artikel 257.

Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijne zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwden minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Met dezelfde straf wordt gestraft:

1°. de ambtenaar die ontucht pleegt met een persoon aan zijn gezag onderworpen of aan zijne waakzaamheid toevertrouwd of aanbevolen;

2°. de bestuurder, geneeskundige, onderwijzer, beambte, opzichter of bediende in eene gevangenis, tuchtschool, op-

voedingsgesticht, weeshuis, ziekenhuis, krankzinnigengesticht of instelling van weldadigheid, die ontucht pleegt met een persoon daarin opgenomen."

Artikel 4.

Het eerste lid van artikel 258 wordt gelezen:

„Wordt gestraft:

1°. met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren, hij die het plegen van ontucht door zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijne zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwden minderjarige of zijn minderjarigen bediende of ondergeschikte met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert;

2°. met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren, hij die, buiten de gevallen genoemd onder 1°., het plegen van ontucht door een minderjarige wiens minderjarigheid hij kent of redelijkerwijs moet vermoeden, met een derde opzettelijk teweegbrengt of bevordert."

B.

Artikel 5.

Artikel 246 wordt gelezen:

„Artikel 246.

Met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden wordt gestraft hij die aan een minderjarige van wien hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze den leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, hetzij eenig geschrift, eenige afbeelding of eenig voorwerp, aanstootelijk voor de eerbaarheid, hetzij eenig middel tot voorkoming of eenig middel tot verstoring van zwangerschap, aanbiedt, blijvend of tijdelijk afstaat, in handen geeft of vertoont, indien de inhoud van het geschrift of indien de afbeelding, het voorwerp of het middel hem bekend zijn.

Met dezelfde straf wordt gestraft hij die in tegenwoordigheid van een minderjarige als bedoeld in het voorgaande lid, den inhoud van een geschrift aanstootelijk voor de eerbaarheid, indien deze hem bekend is, ten gehoore brengt.

Met gevangenisstraf of hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden wordt gestraft hij die aan een minderjarige als bedoeld in het eerste lid hetzij eenig geschrift, eenige afbeelding of eenig voorwerp, aanstootelijk voor de eerbaarheid, hetzij eenig middel tot voorkoming of eenig middel tot verstoring van zwangerschap, aanbiedt, blijvend of tijdelijk afstaat, in handen geeft of vertoont, dan wel den inhoud van een geschrift, aanstootelijk voor de eerbaarheid, in tegenwoordigheid van een minderjarige als bedoeld in het eerste lid, ten gehoore brengt, indien hij ernstige reden heeft om te vermoeden, dat het geschrift, de afbeelding of het voorwerp aanstootelijk voor de eerbaarheid is, of dat het middel een middel tot voorkoming of tot verstoring van zwangerschap is."

Artikel 6.

Artikel 471 wordt gelezen:

„Artikel 471.

Met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste tweehonderd gulden wordt gestraft:

1°. hij die op of aan plaatsen, voor openbaar verkeer bestemd, eenig geschrift, waarvan de leesbaar gestelde titel, omslag of inhoud geschikt is om de zinnelijkheid van de jeugd te prikkelen, of eenige afbeelding of eenig voorwerp, geschikt om de zinnelijkheid van de jeugd te prikkelen, openlijk ten toon stelt, aanbiedt of aanslaat;

2°. hij die op of aan plaatsen, voor openbaar verkeer bestemd, den inhoud van eenig geschrift, geschikt om de zinnelijkheid van de jeugd te prikkelen, openlijk ten gehoore brengt.

Met dezelfde straf wordt gestraft:

1°. hij die eenig geschrift, eenige afbeelding of eenig voorwerp, geschikt om de zinnelijkheid van de jeugd te prikkelen aan een minderjarige beneden de achttien jaren aanbiedt, blijvend of tijdelijk afstaat, in handen geeft of vertoont;

2°. hij die den inhoud van een zoodanig geschrift in tegenwoordigheid van een minderjarige beneden de achttien jaren ten gehoore brengt."

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—22.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao ter betere bescherming van minderjarigen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De bij dit ontwerp voorgestelde wijzigingen en aanvullingen van het Curaçaosche Wetboek van Strafrecht zijn een copie van de in Staatsblad 1936 No. 203 vervatte wijzigingen en aanvullingen van het Nederlandsche.

Zooals het opschrift luidt strekken zij tot betere bescherming van minderjarigen.

De stukken betreffende de Nederlandsche Wet zijn: gedrukte stukken 2de Kamer, zitting 1934—1935-470 nos. 1, 2 en 3, zitting 1935—1936-85 nos. 1 t/m 6. Handelingen 2de Kamer van 1 April 1936 bld. 1802 t/m 1811. Gedrukte stukken 1ste Kamer, zitting 1935—1936 nos. 108, 123 en 123a. Handelingen 1ste Kamer van 15 Juli 1936 bld. 738.

Voor zooveel noodig moge hierbij naar deze stukken worden verwezen.

Willemstad, den 24n November 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-22.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de bepalingen betreffende de zeden in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao ter betere bescherming van minderjarigen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. December 1936.

De Rapporteurs,

S. A. SENIOR.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936–1937-23.

Verordening van den....., houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN CURAÇAO,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is nadere tijdelijke maatregelen te treffen ter voorkoming in de tegenwoordige omstandigheden van prijsopdrijving;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van artikel 50 van het Regeeringsreglement van Curaçao, onderstaande verordening vastgesteld.

Artikel 1.

1. De Administrateur van Financien is bevoegd, de bij artikel 2 bedoelde commissie van advies gehoord, voor wat betreft de binnenlandsche markt, prijzen vast te stellen, tegen welke goederen ten hoogste mogen worden te koop aangeboden of verkocht in den groothandel, den tusschenhandel of den kleinhandel.
2. Zijn beschikkingen ter zake worden in de Curaçaosche Courant bekend gemaakt. Zij gelden van het tijdstip dier bekendmakingen af, tenzij een ander tijdstip bij de beschikkingen is bepaald.

Artikel 2.

1. De Gouverneur benoemt een commissie, commissie van advies genaamd, bestaande uit vijf leden en vijf plaatsvervangende leden, die allen hun woonplaats op Curaçao hebben en van wie twee leden en twee plaatsvervangende leden in den handel werkzaam moeten zijn, welke commissie door den Administrateur van Financien alvorens deze eenige beschikking als bij genoemd artikel bedoeld neemt, moet worden gehoord.
2. De beschikkingen houden in dat de commissie is gehoord.

Artikel 3.

Hij die goederen, ten aanzien waarvan overeenkomstig het bij artikel 1 bepaalde maximumprijzen zijn vastgesteld, in het klein te koop aanbiedt of verkoopt is verplicht bij of aan die goederen op duidelijk zichtbare wijze den prijs dier goederen te vermelden.

Artikel 4.

1. Hij die goederen, ten aanzien waarvan overeenkomstig het bij artikel 1 bepaalde maximumprijzen zijn vastgesteld, te koop aanbiedt of verkoopt tegen prijzen, welke te boven gaan de bedragen, bij de bij artikel 1 bedoelde beschikkingen daaromtrent vastgesteld, wordt gestraft met hechtenis van ten hoog-

ste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijftien honderd gulden.

2. Niet naleving van het bij artikel 3 bepaalde wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

3. De feiten bij deze verordening strafbaar gesteld worden beschouwd als overtredingen.

4. Voor de overtreding van het bepaalde bij het eerste lid van dit artikel en de niet naleving van het bepaalde bij artikel 3 is het hoofd der handelszaak/de houder van den winkel strafrechtelijk aansprakelijk.

Artikel 5.

1. Met het opsporen van feiten bij deze verordening strafbaar gesteld zijn, behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao aangewezen personen, belast de ambtenaren ressorteerende onder de Administratie van Financien.

2. Voormelde opsporingsambtenaren zijn te allen tijde bevoegd, de uitlevering te vorderen van al hetgeen redelijkerwijze vermoed kan worden gediend te hebben of bestemd te zijn geweest tot het plegen van een bij deze verordening strafbaar gesteld feit en in beslag te nemen alles, wat dienen kan tot bewijs van dat feit.

3. Zij hebben te allen tijde vrijen toegang tot alle localiteiten en tot alle plaatsen, waar in strijd met het bepaalde bij de artikelen 3 en 4 dezer verordening gehandeld wordt, of waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat zulks het geval is. Wordt hun de toegang geweigerd of belemmerd, of wordt hun op aanmelding tot toegang niet geantwoord, dan verschaffen zij zich dien desnoods met inroeping van den sterken arm.

4. In woningen treden zij tegen den wil van den bewoner niet binnen dan op bijzonderen of algemeenen schriftelijken last op het eiland Curaçao van of van wege den Procureur-Generaal, en op de overige eilanden van of van wege den Gezaghebber. Van dit binnentreden wordt door hen proces-verbaal opgemaakt, dat binnen tweemaal vier en twintig uren aan hem, wiens woning is binnengetreden, in afschrift wordt medegedeeld.

Artikel 6.

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van den eersten Januari 1937.

2. Zij vervalt, behalve ten aanzien van de begane strafbare feiten, met ingang van 1 Mei 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936- 1937-23.

Verordening van den....., houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij dezen heeft de ondergeteekende de eer Uwen Raad aan te bieden een ontwerp-verordening, houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving.

De eerste verordening van dien aard, doch van veel verdere strekking, opgenomen onder No. 99 in het P. B. van dit jaar, vervalt ultimo December. Naar het oordeel van ondergeteekende is het niet verantwoord stil te zitten en af te wachten of wellicht de vrije concurrentie zal leiden tot een normaal prijspeil c. q. tot prijsverlaging.

Dit ontwerp beoogt enkel de gelegenheid tot dadelijk ingrijpen te scheppen, indien misbruiken zich mochten voordoen.

Door de instelling van een commissie van advies, waarvan de meerderheid der leden handelaren zijn, wordt voorkomen dat ambtelijke prijsbepaling te eenzijdig zou geschieden.

Het leek raadzaam om, zooals bij het 4e lid van artikel 4 is bepaald, het hoofd der handelszaak/houder van den winkel strafrechtelijk aansprakelijk te stellen voor de overtreding der gebods/verbodsbepalingen.

De artikelen vereischen geen toelichting.

Ook deze verordening zal weder van tijdelijken aard zijn.

Willemstad, den 4n December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936--1937--23.

Verordening van den.....,
houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Ter zake van het onderhavige ontwerp kwamen in de afdeelingen twee hoofdmeeningen naar voren: die van hen, die daartegen bezwaar hadden — de meerderheid — en die van hen, die er zich wel mede konden vereenigen.

Onder de tegenstanders van het ontwerp werd naar voren gebracht, dat het gaat om de vraag of er hier gevaar voor prijsopdrijving bestaat en wel speciaal ten aanzien van de eerste levensbehoeften, voornamelijk in de provisiebranche. Want, aldus deze leden, het was toch zeer zeker nooit de bedoeling, dat maatregelen getroffen zouden worden ten aanzien van luxe-artikelen, als Jantzen-zwempakken e.d. En dan antwoordden zij op die vraag, dat het wel mogelijk is, dat in het begin van de devaluatie enkelen misbruik hebben gemaakt van de situatie — enkele sporadische gevallen waren bekend — doch dat de concurrentie hier zoo sterk is, door het buitengewoon groote aantal winkeliers in evenredigheid tot de bevolking, dat hierdoor van zelf prijsopdrijving uitgesloten zal worden.

Inderdaad, aldus enkelen onder deze leden, maatregelen tegen prijsopdrijving zijn hier gansch niet noodig. De sporadische gevallen bovengemeld moeten wel zeer zeldzaam zijn geweest. De eigenaren van kleine provisiewinkels b.v., aldus deze enkelen, waarbij anderen dezer leden zich aansloten, zijn veelal achterstallig met het betalen hunner wissels en als ze bijzondere winsten gemaakt hadden, zou dat anders zijn.

Maar, aldus deze leden, als er iets gedaan moet worden, zouden zij geen bezwaar hebben om de bestaande regeling te verlengen, voorloopig voor 3 maanden b.v. De handel heeft daarvan niet veel last gehad en zij is, geloofden enkelen onder hen, met het oog op die enkele sporadische gevallen in het begin ook wel noodig geweest. Maar die sporadische gevallen en het geringe gevaar van prijsopdrijving motiveeren geenszins zulk een drastische regeling als bij dit ontwerp voorgesteld. Het gaat veel verder dan de oude regeling. Het geeft aan den Administrateur van financien een zeer groote macht. Daarin is ook besloten de bevoegdheid de winstmarge te bepalen. Het advies van de commissie van advies hoeft hij niet eens te volgen. Trouwens, waar is de waarborg dat die commissie met voldoende kennis van b.v. provisie-waren toegerust zal zijn en dat de leden van die commissie er geen belang bij zullen hebben de prijzen laag te houden. Deze leden konden zich ook niet goed indenken, hoe het Bestuur zich de vaststelling van de prijzen voorstelt. Er zijn toch zooveel verschillende kwaliteiten van hetzelfde artkel, en er is zooveel fluctuatie in de prijzen: maismeel b. v. verandert bij de week van prijs. Met de vigeerende regeling is alles best te controleeren: als iemand te hoog gaat met zijn prijzen, dan wordt hij gewaarschuwd of er wordt proces-verbaal tegen hem opgemaakt en hij gaat weer van zelf omlaag.

In Holland is de zaak anders, aldus deze leden. Daar heeft prijsbepaling plaats ten aanzien van een beperkt aantal producten, hoofdzakelijk van het eigen land, waarvan de prijzen niet sterk beinvloed worden door de buitenlandsche markt, wat wel het geval met Curaçao zou zijn, waar alle eerste levensbehoeften van uit het buitenland worden ingevoerd, met de daaraan verbonden fluctuaties in de prijzen, en in Holland is de vaststelling van de prijzen opgedragen aan den Minister.

Enkele leden begroetten met vreugde de indiening van het ontwerp, omdat zij met het Bestuur van overtuiging zijn, dat het nuttig is een gelegenheid te scheppen tot dadelijk ingrijpen, indien zich misbruiken, i.c. gevallen van prijsopdrijving, mochten voordoen. Een enkel lid was van meening, dat zich nog vele gevallen van prijsopdrijving voordoen ondanks de verordening opgenomen onder No. 99 in het P. B. van dit jaar.

Dit lid juichte de indiening van het ontwerp te meer toe, omdat in artikel 3 voorgeschreven wordt, dat voor die artikelen, waarvoor maximum-prijzen zijn vastgesteld, de winkelier zijn detailprijs op duidelijk zichtbare wijze moet bekendstellen. Daarmede zal althans voor een deel der provisiegoederen de geldende detailprijs vermeld worden, zoodat het publiek in de gelegenheid is voor die goederen prijsvergelijkingen te maken tusschen de verschillende winkels en een begin gemaakt wordt met de bestrijding van het maatschappelijk euvel, hierin bestaande, dat in vrijwel geen enkelen winkel de detailprijzen op of bij de goederen vermeld worden.

Tegenover de leden, die het bezwaarlijk achtten den Administrateur van Financien de bevoegdheid, bedoeld in artikel 1, te verleenen, deed dit lid het voorstel de bedoelde bevoegdheid te stellen in handen van den Gouverneur.

Ten einde het werk van de in art. 2. bedoelde commissie van advies zoo effectief mogelijk te doen zijn, stelde dit lid voor de verordening aan te vullen in dien zin, dat de meerderheid der commissieleden handelaar in provisiegoederen moet zijn.

Naar aanleiding van de opmerking van andere zijde, dat zich slechts sporadisch gevallen van prijsopdrijving voordoen, deed dit lid uitkomen, dat die opmerking geen argument tegen het ontwerp inhoudt, aangezien dit ontwerp bedoeld is alleen te werken, indien zich gevallen van prijsopdrijving mochten voordoen. Doen deze zich niet voor, dan zal de bevoegdheid bedoeld in art. 1 niet gebruikt worden. Het ontwerp moet dus zoo bezien worden, dat het een bevoegdheid verleent om in te grijpen alleen in de gevallen, dat dit noodzakelijk is.

Dit lid zou gaarne van het Bestuur willen vernemen, ten aanzien van welke artikelen in Holland maximum-prijzen zijn vastgesteld. Hij deed uitkomen, dat het in Holland verboden is om op de in verband met de devaluatie verhoogde prijzen een gelijk percentage winst als vroeger te maken, maar slechts toegestaan om hetzelfde bedrag als vroeger als winst te berekenen.

De leden eerst aan het woord vereenigen zich niet met den vorigen spreker. Zij zagen de noodzakelijkheid van het invoeren van de voorgestelde regeling niet in en bleven bij hun meening, dat de sporadische gevallen, die zich mochten voordoen, zeer goed met de oude verordening kunnen worden tegengegaan, trouwens met succes zijn tegengegaan.

Enkelen dezer vereenigden zich met den vorigen spreker ten opzichte van zijne meening, dat het een euvel is, dat er hier geen vaste prijzen bij de goederen vermeld worden, waardoor men nooit weet, waar men aan toe is. Hiertegenover werd echter weder opgemerkt, dat men zich hier moet aanpassen aan gewoonten, heerschende in de omliggende landen, waar het gebruik is, geen vaste prijzen te hebben. Men moest het in den handel vooral vroeger, immers van koopers uit de naburige staten hebben; de eigen bevolking kon niet veel koopen.

Met het verbod in Holland om op de in verband met de devaluatie verhoogde prijzen een gelijk percentage winst als vroeger te maken, zouden de tegenstanders van het ontwerp zich voor Curaçao gansch niet kunnen vereenigen. Zij betoogden,

dat zij dit bezwaarlijk voor den handelaar zouden achten, wiens kapitaal immers nu evenredig minder koopkrachtig is geworden en die in tegenstelling met zijn Hollandschen collega — althans ten aanzien van de eerste levensbehoeften — al zijn artikelen uit het buitenland moet importeeren en dus ook in veel sterkere mate door de devaluatie wordt getroffen. In Holland heeft men waarschijnlijk die bepaling gemaakt, omdat men den levensstandaard laag wilde houden om met het buitenland te kunnen concurreeren, maar dit is hier niet noodig.

Tegenover dit laatste werd door het lid, dat in het bijzonder de indiening van het ontwerp toejuichte, gewezen op de olieproducten, die ook met het buitenland te concurreeren hebben.

Een lid deed een tusschenvoorstel. Hij vond het tamelijk ingewikkeld, dat iedere handelaar zijn eigen prijzen bekend zou moeten maken. Hij vroeg, of het Gouvernement de vigeerende prijzen niet zou kunnen publiceeren: de heerschende minima en maxima van de eerste levensbehoeften: provisiewaren. De oude verordening zou dan, aangevuld met de bepaling, dat de prijzen als evenbedoeld regelmatig in de plaatselijke bladen worden gepubliceerd, gecontineerd kunnen worden.

Het vaststellen van alleen maximum-prijzen, als in het onderhavige ontwerp voorgesteld, aldus dit lid, zou het gevaar medebrengen, dat men geneigd zou zijn uitsluitend voor dat maximum te gaan verkoopen.

Met dit tusschenvoorstel vereenigden zich alle leden — het lid, dat in het bijzonder de indiening van het ontwerp toejuichte echter slechts subsidiair, hebbende hij er geen bezwaar tegen, dat de publicatie der prijzen als bovenbedoeld, in de regeling van het onderhavige ontwerp wordt opgenomen.

Het lid, dat het tusschenvoorstel deed, verzocht intusschen de resultaten te mogen vernemen van de bemoeiingen van de commissie, ingesteld om de prijsopdrijving te controleeren.

Artikelen.

Ad art. 5. Enkele leden maakten de opmerking, dat zij de opdracht in het 1ste lid van art. 5 bedoeld, aan de ambtenaren ressorteerende onder de Administratie van financien, veel te uitgebreid achten, ook in verband met de bevoegdheden in de volgende alinea's vermeld.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n December 1936.

De Rapporteurs,

S. A. SENIOR.

J. H. SPROCKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—24.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende dat het noodzakelijk wordt geacht de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937, te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937, worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1o. onderartikel 22 wordt verhoogd met *f.* 26.835,— en gebracht op *f.* 681.585,—;

2o. onderartikel 36 wordt verhoogd met *f.* 6000,— en gebracht op *f.* 88.560,—;

3o. onderartikel 45 wordt verhoogd met *f.* 6000,— en gebracht op *f.* 758.098,—;

4o. onderartikel 47 wordt verhoogd met *f.* 1000,— en gebracht op *f.* 55.200,—;

5o. tusschen de onderartikelen 55 en 56 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„artikel 55bis. Vacatiegeld aan de bioscoopcommissie op Curaçao *f.* 2000,—;"

6o. onderartikel 57 wordt verhoogd met *f.* 7200,— en gebracht op *f.* 95.853,—;

7o. tusschen de onderartikelen 66 en 67 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„artikel 66bis. Inrichting van het postkantoor te Oranjestad op Aruba *f.* 2000,—;"

8o. onderartikel 68 wordt verhoogd met *f.* 3408,— en gebracht op *f.* 147.089,—;

9o. onderartikel 76 wordt verhoogd met *f.* 5100,— en gebracht op *f.* 148.848,—;

10o. onderartikel 84 wordt verhoogd met *f.* 2000,— en gebracht op *f.* 15.900,—;

11o. na onderartikel 102 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd luidende:
„artikel 102bis. Gelden ter bekostiging van eene verhooging van bezoldigingen en loonen *f* 225.000,—;"

12o. onderartikel 107 wordt verlaagd met *f* 225.000,— en gebracht op *f* 275.000,—;

13o. tusschen de onderartikelen 109 en 110 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„artikel 109bis. Voorschot aan de afdeeling Volkshuisvesting van de Curaçaoschen Roomsch Katholieken Volksbond *f* 40.000,—;
artikel 109ter. Voorschot voor woningbouw aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Mij *f* 50.000,—;"

14o. onderartikel 117 wordt verhoogd met *f* 15000,— en gebracht op *f* 100.159,—;

15o. onderartikel 120 wordt verminderd met *f* 3000,— en gebracht op *f* 151.950,—;

16o. onderartikel 128 wordt verhoogd met *f* 12.000,— en gebracht op *f* 80.600,—;

17o. onderartikel 134 wordt verhoogd met *f* 124.550,— en gebracht op *f* 378.850,—;

18o. onderartikel 162 wordt verhoogd met *f* 7500,— en gebracht op *f* 115.310,—;

B. De totalen van de volgende afdeelingen der voormelde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde der Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht gewijzigd en gelezen als volgt:

IIde	Afdeeling	Binnenlandsch Bestuur	*f.* 1.253.785,—
IIIde	„	Justitie	1.135.234,—
IVde	„	Financien	3.821.196,—
Vde	„	Openbare Werken	1.479.625,—
VIde	„	Openbare Gezondheidsdienst	584.615,—

C. Het eindcijfer der begrooting wordt gewijzigd en gebracht op *f* 8.259.660,— (Acht millioen tweehonderd negen en vijftig duizend zeshonderd en zestig gulden).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—24.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden heeft ten doel kredieten te verkrijgen voor enkele noodzakelijke voorzieningen, welke niet tot het jaar 1938 kunnen worden uitgesteld.

Ad 1um. Het is gebleken dat de R. K. Bijzondere school te Noord op Aruba te klein is om het aantal schoolgaande leerlingen te bevatten, zoodat uitbreiding dier school met een klaslokaal noodzakelijk wordt geacht. Daarvoor is noodig voor bouwsubsidie, waaronder begrepen de kosten voor de eerste inrichting, een bedrag van *f.* 3600,—.

Ten behoeve van een op te richten R. K. Bijzondere jongensschool te St. Nicolaas op Aruba zijn voorts de volgende bedragen noodig:

als bouwsubsidie voor den bouw van drie klaslokalen en de sanitaire inrichting der school	*f.* 12.000,—
als subsidie voor de waarde van het terrein	315,—
als subsidie voor de eerste inrichting der school	1.420,—
als subsidie voor de salarissen der aan de school te verbinden 3 leerkrachten	9.000,—
	f. 22.735,—

In verband met de uitbreiding in 1937 van de R. K. Bijzondere meisjesschool te Oranjestad op Aruba met een klaslokaal is een bedrag van *f.* 500,— noodig voor aanschaffing van schoolmeubelen.

Ad 2um. Naar aanleiding van de herziening van de tusschen de Koninklijke Luchtvaart Mij. en het Gouvernement gesloten overeenkomst betreffende het vervoeren van luchtpost met vliegtuigen van de gemelde maatschappij wordt het noodig geacht als compensatie de aangenoemde maatschappij verleende subsidie te verhoogen met *f.* 6000,— en die te brengen op *f.* 56000,—. De tot nog toe geldende overeenkomst kwam niet voor verlenging in aanmerking, aangezien een te zware last op de begrooting der posterijen werd gelegd.

Ad 3um. Het bij de laatste suppletoire begrooting toegestane krediet voor een officier, die tevens als plaatsvervangend commandant der militaire politietroepen zal moeten fungeeren, wordt ook voor 1937 aangevraagd, thans voor een vol jaar salaris, zijnde *f.* 6000,—.

Ad 4um. Ook voor 1937 wordt, met het oog op de behoefte aan munitie voor de Vrijwilligerskorpsen, een verhooging van het voor wapens en munitie uitgetrokken bedrag noodzakelijk geacht.

Ad 5um. De voor de Bioscoopcommissie benoodigde vacatiegelden worden thans ook voor 1937 aangevraagd.

Ad 6um. Het komt den ondergeteekende wenschelijk voor de uitvoering van de „Ongevallenregeling 1936" op te dragen

aan iemand die op het gebied van de uitvoering van Sociale Wetten reeds de noodige ervaring bezit. Het onder dit onderdeel gevraagde crediet strekt tot het bekostigen van het salaris van dien ambtenaar.

Ad 7um. Het nieuwe postkantoor te Oranjestad op Aruba zal in 1937 geopend worden. Het aangevraagde krediet is noodzakelijk ter bekostiging van de inrichting van dat kantoor.

Ad 8um. De omvang welke het bedrijf van den radiodienst mede gevolg van het feit dat Curaçao en Aruba thans luchthavens zijn, heeft aangenomen, doet de behoefte aan meerder personeel gevoelen. Het aangevraagde krediet is benoodigd voor twee hulpseiners, een voor elk der voormelde eilanden.

Ad 9um. Het toenemende havenverkeer brengt met zich mede de noodzakelijkheid tot aanstelling van nog een loods, waarvoor hierbij een krediet wordt aangevraagd.

Ad 10um. Met het oog op den overgang van Curaçao tot het Internationale Verlichtingssysteem is het noodzakelijk enkele boeien opnieuw te schilderen en 6 onderbrekingsapparaten met toebehooren aan te schaffen, waarvoor het aangevraagde krediet benoodigd is.

Ad 11um. en 12um. De wijziging van den monetairen toestand sedert 26 September j.l. heeft eene dusdanige stijging van de kosten van levensonderhoud veroorzaakt dat het niet slechts billijk maar ook noodzakelijk voorkomt de salarissen van ambtenaren te herzien en de arbeidsloonen te verhoogen. Het aangevraagde krediet dient om, ter vermijding van overschrijding der diverse begrootingsartikelen, de uit de verhooging voortvloeiende extrakosten te bestrijden.

Het benoodigd bedrag wordt gevonden door de extra uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds te verminderen met een gelijk bedrag, hetgeen Uwen Raad hierbij wordt voorgesteld.

Ad 13um. Dezelfde redenen die geleid hebben tot het aanvragen van een bedrag van *f* 40.000,— ten behoeve van de Stichting Volkshuisvesting en van *f* 50.000,— ten behoeve van de Stichting Volkswoningbouw, als rentegevend voorschot voor den bouw van arbeiderswoningen leidden ondergeteekende er toe ook voor 1937 een gelijk bedrag voor elke stichting als rentegevend voorschot aan te vragen. De voorschotten zullen op gelijke voorwaarden verleend worden als die over 1936 zijn verleend.

Ad 14um. In het aangevraagde krediet is begrepen *f* 9000,— als salaris van den ingenieur bij Openbare Werken, voor welke salarieering door Uwen Raad reeds over een gedeelte van 1936 een bedrag bij suppletoire begrooting is toegestaan.

Het komt den ondergeteekende wenschelijk voor het toezicht op de plantsoenen op te dragen aan een persoon die terzake deskundig is. Tevens stelt hij zich voor door dezen persoon voorlichting te doen geven op landbouwkundig gebied op de wijze waarop zulks sedert eenigen tijd op de Bovenwindsche eilanden geschiedt. Het restant van het onder dit onderdeel gevraagde krediet is bestemd voor de salarieering van dezen ambtenaar.

Ad 15um. In verband met het medegedeelde ad 7um in de Memorie van Toelichting op de laatste suppletoire begrooting 1936, betreffende vernieuwing van het dak van de Gezaghebberswoning op Bonaire, wordt voorgesteld het betrekkelijke artikel thans te verlagen met *f* 3000,—.

Ad 16um. De noodzakelijkheid tot uitbreiding van de straatverlichting te Willemstad doet zich sterk gevoelen. Aangezien thans de gelegenheid bestaat deze onder voordeelige voorwaarden tot stand te brengen is gemeend niet tot 1938 te moeten wachten met deze uitbreiding tot stand te doen brengen.

Ad 17um. Wijziging van het bouwplan van het Douanekantoor, waardoor meerdere kantoren in het zelfde gebouw worden ondergebracht, heeft de geraamde bouwkosten, inbegrepen de inrichtingskosten, doen stijgen met *f* 35000,—. Een voorstel tot verhooging van het op de begrooting voorkomende krediet van *f* 55000,— wordt Uwen Raad hierbij aangeboden.

Het gouvernements logeergebouw op St. Martin voldeed als zoodanig reeds sinds eenigen tijd niet meer aan redelijke eischen waardoor overgegaan moest worden tot den huur van een particuliere woning.

De betrekkelijke huurovereenkomst loopt in 1937 ten einde. Van de zijde der verhuurders wenscht men deze slechts te vernieuwen tegen hoogeren huurprijs welke veel te hoog geacht wordt in aanmerking nemende het gebouw zelf en zijne ligging. Het zal op den duur voordeeliger blijken een nieuw gebouw als pasanggrahan op te trekken waarvoor hierbij een krediet wordt aangevraagd.

Voorts is in het thans aangevraagde krediet van *f* 124.550,— begrepen een som van *f* 71.550,— zijnde geraamde bouwkosten van een 19tal woningen op Aruba, bestemd voor Douaneambtenaren. Sedert eenigen tijd heerscht op Aruba een zeer ongewenschte toestand dat voor douaneambtenaren geen, althans geen geschikte woningen te krijgen zijn. Dit nu heeft een zeer nadeelige invloed, mede op den dienst. Teneinde aan dezen zeer ongewenschten toestand een einde te maken wordt een krediet tot bovengenoemd bedrag aangevraagd.

Ad 18um. Bij de 2de suppletoire begrooting 1936 is een krediet toegestaan teneinde overschrijding van het betrekkelijke artikel te vermijden in verband met de meerdere uitgaven welke de verpleging van Gouvernements-patienten vordert. Aan de hand van de thans ter beschikking staande gegevens is gebleken dat de voor 1937 toegestane kredieten nog niet voldoende zijn. Het hierbij aangevraagde krediet zal als volgt verdeeld kunnen worden:

Aruba	*f.* 3000,—
Bonaire	*f.* 2500,—
St. Martin	*f.* 2000,—

Tot dekking van vorenvermelde uitgaven kan de raming der middelen volgens de oorspronkelijke begrooting, gedaan aan de hand van de destijds ter beschikking staande gegevens, naar thans kan worden becijferd, worden verhoogd en wel als volgt:

invoerrechten met	*f.* 91.000,—
zegelbelasting met	12.000,—
grondbelasting met	30.000,—
gebruiksbelasting met	17.000,—
vergunningsrecht met	8.000,—
motorrijtuig- rijwiel en motorbootbelasting met	22.000,—
huur van landsgronden en eigendommen met	10.000,—
inkomsten van de posterij met	36.000,—
opbrengst van landsradioposten met	33.000,—
loodsgelden met	45.000,—
inkomsten van abattoir enz. met	7.000,—
	f 311.000,—

Het totaal van de raming der middelen en inkomsten wordt als volgt:

A. Belastingen	*f* 5.459.400,—
B. Inkomsten van onderscheiden aard	2.808.620,—
	f 8.268.020,—

zoodat de geraamde uitgaven zijn gedekt.

Willemstad, den 25sten Januari 1937

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936 1937-24.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Meerdere leden vroegen speciaal de aandacht van het Bestuur voor een artikel, getiteld: „Aanteekeningen over de economische beteekenis van Curaçao", van de hand van Dr. Ir. P. Cohen Henriquez in de Economische-Statische Berichten van 30 September 1936 No. 1083, en een naschrift van denzelfden schrijver op een artikel, getiteld: „Curaçao en Aruba" van den Heer J. J. Korndorffer in de Economisch-Statistische Berichten van 28 October 1936 No. 1087.

In dit artikel en naschrift zet de Heer Henriquez op duidelijke en gedegen wijze de economische positie van Curaçao uiteen en wijst, zooals reeds velen vóór hem, op de labiele basis, waarop de welvaart van Curaçao steunt.

Ten einde de mogelijkheden van verdere economische ontwikkeling van Curaçao in industrieele of andere richting te onderzoeken suggereert schrijver opname van het gebiedsdeel in het systeem van de Nederlandsche Economisch-Technologische Instituten.

De leden hier aan het woord achten het van uitermate groot belang niets onbeproefd te laten om het economisch leven op Curaçao een vastere basis te geven, dan dit thans bezit en zij zouden dan ook gaarne vernemen, of het Bestuur kennis heeft genomen van bedoelde artikelen, met de strekking daarvan instemt en stappen wil nemen om tot samenwerking met de Nederlandsche Economisch-Technologische Instituten te geraken, ten einde een onderzoek te doen instellen naar de mogelijkheden tot versterking van de pijlers, waarop het economisch leven van Curaçao rust en vermeerdering van hun aantal.

Het eenig artikel.

Ad A. 1um. Algemeen zouden de afdeelingen gaarne vernemen of er uitzicht bestaat, dat de school op Groot-Kwartier binnenkort een B-school wordt en hoe de plannen zijn ten opzichte der andere scholen om het Schottegat. Uit den toevloed van leerlingen van buiten naar stadsscholen blijkt n.l., dat men beter onderwijs op prijs stelt in de bevolkingscentra in de buitendistricten.

Opgemerkt werd, dat het gebouw der Hendrikschool niet voldoet aan redelijke eischen van hygiene en inrichting. Daaromtrent worden klachten van onderwijzers en leerlingen vernomen. Algemeen werd aangedrongen op verbetering.

Ad 2um. Verstaan werd, dat dan geen gelden meer ten laste van de begrooting der posterijen aan de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij zullen worden uitgekeerd.

Ad 3um. In verband met het feit, dat een krediet voor een vol jaar salaris van den titularis wordt aangevraagd, werd de

vraag gesteld, of bereids iemand benoemd is, en of zijn salaris reeds ten laste van Curaçao komt.

Gaarne zou men vernemen of de functionnaris ook een autotoelage zal genieten.

Eenige leden zouden gaarne vernemen hoe de salarisschalen van een 1n. luitenant en een commies op een der departementen in Nederland luiden.

Deze leden verzochten te worden ingelicht omtrent de prestaties van de in Nederland voor de militaire politie opgeleide Curaçaosche jongelieden. Zij vroegen wat de plannen zijn ten opzichte van een indertijd verzochte voortzetting van de opleiding van Curaçaosche jongelui voor de militaire politie.

Ad 4um. Gevraagd werd of, nu het Vrijwilligerskorps Juliana is opgeheven, en er nog maar één vrijwilligerskorps is op Curaçao, de verhooging nog noodig is.

Ad 6um. Eenige leden zouden gaarne vernemen, of de hier bedoelde ambtenaar de eenige zal zijn, die met de uitvoering van de „Ongevallenregeling 1936" zal worden belast. Zoo niet, dan zouden zij gaarne op de hoogte worden gesteld van de kosten, welke het Bestuur meent, dat globaal aan de uitvoering der regeling verbonden zullen zijn.

Is deze ambtenaar bedoeld om blijvend met die uitvoering belast te worden — vroegen zij —, of ligt het in de bedoeling, dat door hem de zaak wordt georganiseerd en op gang geholpen (waaronder tevens te verstaan het opleiden van ambtenaren hiervoor) en dat hij zich daarna zal terug trekken.

Algemeen wilde men gaarne dezen functionnaris onafhankelijk van de Administratie van financien geplaatst willen zien en voelde er meer voor hem bij den Openbaren Gezondheidsdienst onder te brengen.

Ad 7um. De afdeelingen vroegen dringend om in den vervolge bij het aanvragen van credieten voor den bouw van nieuwe kantoren, direct ook de kosten van inrichting daaronder te brengen.

Ad 11um en 12um. Men had nimmer begrepen, dat de bedoelde verhooging zou moeten gevonden worden door vermindering der uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds met een gelijk bedrag en had daartegen ernstige bezwaren. Gaarne zou men zien, dat de oplossing op een andere manier gevonden werd en wel door verhooging van sommige ramingen der middelen.

Enkele leden gaven het volgende overzicht van de kortingen, welke de inkomens der ambtenaren in de laatste vier jaar hebben ondergaan.

De in 1929 vastgestelde duurtetoeslag op het inkomen bleef gehandhaafd tot en met 1932. Deze toeslag bedroeg:

voor ongehuwden	10%
voor gehuwden:	
met inkomens boven *f* 9.600	10%
met inkomens beneden *f* 9.600	15%

Met 1 Januari 1933 werd de toeslag gewijzigd als volgt: de 10% voor de ongehuwden verviel; de toeslag voor de gehuwden werd teruggebracht tot 5% en dan nog alleen op inkomens beneden de *f* 9.600. Bovendien werd het premie-vrij pensioen ingetrokken en moesten alle ambtenaren zoowel gehuwden als ongehuwden 5% van hun inkomen storten.

Met 1 Januari 1934 verviel ook voor de gehuwden de toeslag van 5%, terwijl met dienzelfden datum de bezoldigingsregeling 1934 werd ingevoerd, die volgens de memorie van toelichting op de Ontwerp-begrooting 1934 een salarisvermindering omvatte van 10%.

Tot 1 Januari 1937 waren de ambtenaren dus als volgt in hun inkomen achteruit gegaan: de ongehuwden: de ingetrokken toeslag van 10%, de opgelegde korting voor pensioen van

5% en de salarisvermindering van de regeling 1934 van 10%, of in totaal 25%;
de gehuwden: de ingetrokken toeslag van 15% (eerst 10% en het daarop volgend jaar van 5%), de opgelegde korting voor pensioen van 5% en de salarisvermindering van de regeling 1934 van 10% of in totaal ..... 30%.

Verscheidene leden vroegen nu of de verhooging der salarissen met 5% voldoende is in verhouding tot de stijging van den levensstandaard. Gaarne zouden zij vernemen, hoe het Bestuur tot die 5% is geraakt.

Sommige leden maakten in dit verband de opmerking, dat sinds 1934 en vóór 26 September 1936 de levensstandaard op Curaçao aanzienlijk verlaagd was.

Naar vernomen, wordt art. 18, sub 5 van de Bezoldigingsregeling 1934 toegepast op de verhooging van 5%. Waar deze verhooging echter bedoeld is als een van het inkomen in verband met den verhoogden levensstandaard, werd dat niet juist geacht.

Gaarne zou men willen vernemen of de kortingen, welke de salarissen der ambtenaren in den loop der laatste 4 jaar hebben ondergaan, voor alle groepen ambtenaren in dezelfde mate en tegelijkertijd opgelegd zijn geworden, hoeveel de kortingen van de salarissen van het personeel der militaire politie en van de burger-politie sinds 1932 hebben bedragen en op welke tijdstippen deze kortingen van kracht zijn geworden.

Verscheidene leden hadden gaarne gezien, dat van de recente wijziging der salarissen gebruik gemaakt was, eenige der meest stuitende salarisplooien weg te nemen. Zonder diep hierop in te gaan, wilden zij toch de aandacht vestigen op de eigenaardigheid, dat de Advocaat-Generaal minder dan een 1ste Luitenant, die Commandant der militaire politie is, verdient, zelfs minder dan de Hoofdinspecteur der burgerpolitie, ongeacht, dat beide laatstgenoemden recht op vrije geneeskundige behandeling hebben, en eerstgenoemde niet. Beneden de Hoofdambtenaren, die op één lijn te stellen zijn, komen ter Administratie van financien en op de Gouvernements-Secretarie 2 Hoofdcommiezen, die minder verdienen dan de Hoofdinspecteur der burgerpolitie, die na den Procureur-Generaal eerst in de derde plaats komt.

Het is opgevallen, dat de bezoldiging van den Gouvernements-Accountant in strijd met de uitspraak van den Kolonialen Raad, gedaan bij de behandeling van de Ontwerp-begrooting 1937, nu verhoogd is tot boven die van den Inspecteur der belastingen, wat den leden algemeen zeer bevreemde.

Terloops werd opgemerkt, dat verschillend luidende regelingen omtrent vrije geneeskundige behandeling reden voor gerechtvaardigde ontstemming bij het ambtenarencorps is. In overweging werd gegeven die regelingen, met verhooging der minima zoo te veranderen, dat er over de heele lijn gelijkheid komt.

Ten zeerste werd toegejuicht, dat het in het voornemen van het Bestuur schijnt te liggen, de promotiekansen van de ambtenaren te verhoogen. Gehoopt werd echter, dat zulks niet zal beteekenen, dat buiten het ambtenarencorps staande personen, uit Holland uitgezonden of eigener gelegenheid naar Curaçao komende, in genoemd corps vóór anderen worden opgenomen, hetgeen het tegendeel van verbetering van promotiekansen zou inhouden. In dit verband werd gewezen op benoemingen van eenige uit Nederland gekomen jongelui zonder werk, tot klerk.

Ad 13um. In verband met de toelichting, zal in het voorgestelde art. 109ter instede van „Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij „gelezen moeten worden: „Stichting Volkswoningbouw."

Naar aanleiding van den laatsten zin der toelichting werd opgemerkt, dat de stichting Volkswoningbouw nog geen voorschotten heeft aangevraagd en deze dus aan die stichting ook nog niet zijn verleend. Verstaan werd, dat de voorschotten aan deze stichting onder dezelfde voorwaarden zullen worden verleend als die aan de Stichting Volkshuisvesting verschaft.

Ad 14um. Opgemerkt werd, dat het plantsoenenaantal op Curaçao toch niet zoo groot is, dat daarvoor iemand moet uitkomen, die dan nog wel blijkens de mededeeling, dat hij op landbouwkundig gebied voorlichting zal moeten kunnen geven, een landbouwkundige zal moeten zijn. Het onderhoud van die plantsoenen, aldus de leden, kan toch door plaatselijke, veel bescheidener krachten geschieden. En zeer uitdrukkelijk verklaarden de afdeelingen aanleg van meer plantsoenen, die alle toch immers regelmatig besproeid moeten worden, niet te kunnen goedkeuren, zoolang het water op Curaçao zoo duur is.

Omtrent het weder ter beschikking stellen van een landbouwkundige op de Benedenwindsche eilanden, die dan desnoods naar de meening van enkele leden een oogje op de bestaande plantsoenen zou kunnen houden, waren de meeningen in de afdeelingen verdeeld. Een lid zou wel hiertoe willen medewerken, omdat hij meent, dat voorlichting op landbouwkundig gebied op de Benedenwindsche eilanden noodig is en blijkens de ondervinding in den laatsten tijd ook wel gevolgd wordt. Dit lid zou dien deskundige landbouwcursussen aan de bevolking willen laten geven, vooral aan de jeugd. Zou zijn salaris niet bestreden kunnen worden uit onderartikel 34, vroeg dit lid?

Andere leden waren omtrent het succes van de bemoeiingen van een landbouwkundige zeer sceptisch gestemd, en verwezen ter zake naar de ondervinding vroeger opgedaan: de geschiedenis toont daaromtrent voortdurend mislukkingen aan.

Enkele leden verklaarden er wel voor te voelen, om in vruchtbare streken, b.v. in de buurt van Barber, een schooltje te openen, waar de kinderen zouden kunnen leeren de gewone Curaçaosche gewassen te verbouwen. Deze leden vereenigden zich dus in zooverre met de doelstelling van het lid het eerst aan het woord, doch vroegen, of dit niet ook zou kunnen geschieden door plaatselijke krachten, b.v. door een der Chineezen, die met zooveel succes op Veeris groenten verbouwen.

Ten slottte vereenigden de afdeelingen zich algemeen met het denkbeeld, den Landbouwkundige van de Bovenwindsche eilanden op gezette tijden een poosje op Curaçao te laten doorbrengen.

Meerdere leden vroegen of het Bestuur bereid is de stichting van een melkcentrale krachtdadig te bevorderen en zoo ja, op welke wijze het zich voorstelt dat te doen. Deze leden verwachten, dat de melkprijs door deze centrale zal dalen.

Ad 17um. Meerdere leden spraken wederom de ernstige vrees uit, dat de De Ruyterkade ter plaatse, waar het nieuwe douanekantoor gebouwd wordt, te nauw wordt. Zelfs werd medegedeeld, dat het plan zou bestaan om de De Ruyterkade ter plaatse te verbreeden, door uitbouw in het Waaigat. Algemeen te kennen gevende, dat men zich daarmede in geen geval zou kunnen vereenigen, werd, waar het werk gelukkig nog maar heel gering gevorderd is, ook algemeen in overweging gegeven om alsnog naar een andere plaats te zoeken, om dat gebouw neer te zetten.

Naar vernomen, wordt een woning op Aruba, niet lang geleden gebouwd voor den Ontvanger aldaar, nu verhuurd aan den officier der mariniers ter plaatse. De afdeelingen deden uitkomen, dat, indien dit juist is, zij er zich niet mede kunnen vereenigen, dat een woning, met gelden, voor een bepaald doel gevoteerd, gebouwd, voor een ander doel gebruikt wordt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Februari 1937.

De Rapporteurs,

DAVID CAPRILES.

J. H. SPROCKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-24.

Verordening van den..... tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937.

Memorie van Antwoord.

No. 4

Met belangstelling nam ondergeteekende kennis van de beschouwingen en opmerkingen waartoe het ontwerp in de Afdeelingen aanleiding heeft gegeven.

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN.

Van de bedoelde artikelen in de Economisch Statistische Berichten van de hand van Ir. P. Cohen Henriquez werd door het Bestuur kennis genomen.

Het onderwerp t.w. het onderzoeken van de mogelijkheden van verdere economische ontwikkeling van Curaçao in industrieele of andere richting, heeft reeds sedert jaren de belangstelling van de opeenvolgende Besturen van dit Gebiedsdeel. Thans wordt nagegaan of opname van Curaçao in het systeem van de Nederlandsche Economische Technologische Instituten inderdaad zal kunnen leiden tot versterking van de pijlers waarop het economisch leven van Curaçao rust alsmede tot vermeerdering van hun aantal.

Het eenig artikel.

Ad 1um. Ondergeteekende is met Uwen Raad overtuigd van de wenschelijkheid om de R. K. Bijzondere school te Groot-Kwartier om te zetten in eene school voor gewoon lager onderwijs B. Hij stelt zich voor hiertoe over te gaan, zoodra de onderwijscongregatie, die deze school bedient, kan beschikken over de daartoe vereischte leerkrachten. Hetzelfde geldt voor de school te Santa Maria. De school te Wishi is reeds eene lagere school B.

Het is ondergeteekende bekend, dat enkele lokalen der Hendrikschool de door den Uwen Raad naar voren gebrachte tekortkomingen vertoonen. Dit behoeft geen verwondering te wekken, daar de school vijftig jaren geleden gebouwd werd en niet bedoeld was om het aantal leerlingen, dat de school thans telt, te bevatten. De aangelegenheid heeft de aandacht van het Bestuur en te zijner tijd zullen Uwen Raad kredieten gevraagd worden om door algeheelen nieuwbouw der school aan de geopperde bezwaren tegemoet te komen.

Ad 2um. Het bestaande contract met de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij waarborgde aan deze Maatschappij betaling van *f* 15,— voor eene minimum hoeveelheid mail. In de praktijk bleek dat deze hoeveelheid, 3 K. G. per vlucht, nimmer werd vervoerd. Thans zal ten laste van de begrooting der posterijen nog slechts betaald een bedrag van *f* 4,— per K.G. werkelijk vervoerde mail, welk bedrag in overeenstemming is met de geheven porti en eene redelijke vergoeding beteekent voor de gepresteerde diensten.

Ad 3um. Er is inderdaad reeds een Eerste-Luitenant van de Koninklijke Nederlandsche Landmacht, behoorende tot het wapen der infanterie, aangewezen om t.z.t. naar hier te worden uitgezonden.

Het salaris van bedoelden officier alsmede de kosten verbonden aan zijn detacheeringen bij militaire- en burgerpolitie in verband met zijn opleiding, komen sinds 4 Januari l. l. ten laste van de Curaçaosche geldmiddelen.

Voorzoover dezerzijds bekend zou een autotoelage toegekend worden en wel ten bedrage van *f* 700,— 's jaars.

De salarisschaal van Commiezen bij departementen van algemeen bestuur is *f* 2340,— *f* 3240, te bereiken in 10 jaar.

Die van Eerste Luitenant *f* 1860,— *f* 3762,— te bereiken in 18 jaar.

De prestaties van de jongelieden die in Nederland opgeleid werden voor politie-militair zijn van dien aard, dat de genomen proef als niet geslaagd te beschouwen is.

Waren gedurende de opleidingen op Curaçao en in Nederland de vorderingen bij het onderricht, hetwelk grootendeels theoretisch was, ruim voldoende te noemen, in de inderdaad moeilijke practijk van het politievak zijn deze krachten in het algemeen niet geschikt bevonden.

Uitbreiding van hun aantal zou het functionneeren van den politiedienst in ongunstigen zin beinvloeden en is dan ook met de eischen van orde en rust en publieke veiligheid niet overeen te brengen.

Het komt ondergeteekende dan ook niet wenschelijk voor dat verdere opleidingen als hierbedoeld zullen plaats vinden.

Ad 4um. Momenteel bestaan naast het V.K.C. nog twee lichamen van soortgelijken aard, waarvan de onkosten aan schietoefeningen e. d. verbonden, ten laste van de begrooting komen, n. l. de Schietvereeniging der Pan Am. en de burgerwacht te Oranjestad.

Ook na opheffing van het Vrijwilligers Korps Juliana, hetwelk overigens van bescheiden omvang was, blijft de verhooging noodig.

Ad 6um. Voorloopig zal slechts één ambtenaar tijdelijk op Curaçao komen om het geheele vraagstuk der sociale wetgeving alhier in studie te nemen, na te gaan of uitbreiding dier wetgeving noodig of wenschelijk is en voorts omtrent de uitvoering van de aangenomen, doch nog niet afgekondigde ontwerp-verordeningen, te rapporteeren. Uit het vorenstaande volgt dat het Bestuur nog niet in staat is het bedrag der kosten te ramen hetwelk globaal aan de uitvoering van eenige regeling zal verbonden zijn.

Mede zal dan, evenbedoelde deskundige gehoord, worden overwogen of de organisatie door hem zelve zal worden ontworpen.

Bij de bestudeering van de genoemde onderwerpen zal ongetwijfeld onder oogen worden gezien het vraagstuk van de mogelijkheid van opleiding van eventueele ambtenaren met de uitvoering belast alsmede de plaatsing dier ambtenaren onder eene bepaalde Afdeeling van Bestuur. Het zal daarom ondergeteekende aangenaam zijn reeds thans te mogen vernemen waarom door de Afdeelingen er de voorkeur aan wordt gegeven een eventueelen functionaris bij den Openbaren Gezondheidsdienst onder te brengen.

Ad 7um. Aan den wensch der Afdeelingen om in den vervolge bij het aanvragen van credieten voor den bouw van nieuwe kantoren, direct ook de kosten van inrichtingen daaronder te brengen, zal worden voldaan.

Ad 11um en 12um. Naar de meening van ondergeteekende dient met de verdere verhooging van de ramingen der middelen de uiterste voorzichtigheid te worden betracht. In dit verband moge worden verwezen naar den staat aangevende de opbrengst der middelen over de maand Januari 1937 gepubliceerd in de Curaçaosche Courant. Wat betreft de vermindering der uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds, deze uitkeering kan later, indien de Koloniale Raad zijne medewerking hiertoe wil verleenen, bij regularisatie-begrooting wederom op het oorspronkelijke bedrag worden teruggebracht, indien blijkt dat

de werkelijke opbrengst der middelen hooger is dan de raming en daardoor de bedoelde verhooging toelaat.

Zich aansluitende bij de leden die de opmerking maakten, dat sinds 1934 en vóór 26 September 1936 de levensstandaard op Curaçao aanzienlijk is verlaagd, is ondergeteekende van meening dat de verhooging der salarissen met 5% voldoende kan worden geacht. Eene becijfering, aan de hand van de ten dienste staande middelen, geeft voor die klasse van personen, waartoe de ambtenaren behooren, eene stijging van den levensstandaard sedert 26 Septembre 1936 te zien van ca 13%. In aanmerking nemende de daling van den levensstandaard, in de periode 1934 tot 26 September 1936, acht ondergeteekende eene verhooging van bezoldiging over den geheelen lijn met 5% voldoende.

De ambtenaren op wier inkomen bij eventueele verhooging van bezoldiging artikel 18 sub 5 der Bezoldigingsregeling 1934 toepasselijk is, hebben in feite gedurende eenigen tijd eene te hooge bezoldiging genoten. Door de toepassing van artikel 18 sub 5 wordt thans de bezoldiging gebracht op het niveau der bezoldiging, waarop de ambtenaar in verband met kennis, prestatie en ongehuwd zijn, recht kan doen gelden.

Bij de invoering van de bezoldigingsregeling 1934, waarvan sprake is in de vijfde alinea van ad 11um en 12um van het Voorloopig Verslag en waarbij in het algemeen eene korting van 10% op de salarissen werd toegepast, had tevens eene herziening der salarissen plaats.

Door toepassing van artikel 18 sub 3 der bezoldigingsregeling bleef de daling van het salaris aan het maximum van 10% gebonden. Op de aan enkele ambten verbonden bezoldiging is echter een geringere of geen korting toegepast.

Ten aanzien van de kortingen toegepast op de inkomsten van het personeel der Militaire Politietroepen, diene het navolgende.

Uitgegaan wordt van den toestand op 1 Januari 1932.

Na dien datum werd meermalen het inkomen verminderd, welke verminderingen op 1 April 1934 herzien werden.

Deze herziening bestond hieruit, dat alle kortingen samengevat werden in een totaal korting van 21%.

Degenen op wien tot dusverre een geringere korting toegepast was, werden nu opnieuw in inkomen gekort, zoodat de totale vermindering 21% werd.

Degenen die kortingen ondergaan hadden die totaal meer dan 21% bedroegen, ontvingen een zoodanige persoonlijke toelage dat de korting tot 21% teruggebracht werd.

Militairen die na 1 April 1934 dienstdoende gesteld werden bij het Korps, kwamen niet voor de bovengenoemde persoonlijke toelage in aanmerking, zoodat hun inkomen veelal meer dan dan 21% lager was dan zij genoten zouden hebben op 1 Januari 1932, indien zij toen bij de Militaire Politietroepen gediend hadden.

Zoo geniet de tegenwoordige Commandant een inkomen hetwelk 27% minder bedraagt dan hij in deze functie genoten zou hebben op 1 Januari 1932.

Op 1 November 1935 zijn onafhankelijk van het bovenstaande de politietoelagen, welke een gedeelte van het inkomen uitmaken, herzien.

Deze herziening was om technische redenen gewenscht.

Tengevolge hiervan werden de inkomsten van velen verminderd, van sommigen zelfs ongeveer 10%.

Daarentegen werd de toelage van enkele anderen in gunstiger zin herzien.

Het aantal dergenen, wier inkomen verminderde was echter eenige malen grooter dan het aantal dergenen die hiermede geldelijk vooruit gingen.

De achteruitgang, welke hiervan het gevolg was, werd echter niet direct toegepast, doch er werd bepaald dat deze verrekend zou worden door het inhouden van periodieke verhoogingen totdat de vermindering in haar geheel ten uitvoer gelegd was.

Indien een vergelijking gemaakt wordt met den teruggang in bezoldiging van burgerambtenaren, diene niet uit het oog ver-

loren te worden dat de militairen ook vóór 1 Januari 1932 reeds onderworpen waren aan een storting voor eigen en weduwen en weezenpensioen en deze dus niet begrepen is in de hiervoren genoemde korting van 21%.

Bij beschouwing van den teruggang in tractementen van burgerambtenaren, dient om een zuivere vergelijking met militairen te maken, de verplichte storting voor pensioen ten bedrage van 5%, welke sinds 1 Januari 1933 geheven wordt, dan ook niet in de korting medegerekend te worden.

Bij de bovenstaande beschouwingen is geen rekening gehouden met de op 1 Januari 1937 toegepaste tractementsverhooging van 5%.

De korting der salarissen van de burgerpolitie is gelijk aan en op gelijken tijdstip als die van de overige burgerambtenaren van kracht geworden.

Naar aanleiding van de opmerkingen aangaande enkele, naar het oordeel der Afdeelingen bestaande, salarisplooien is ondergeteekende bereid de gesignaleerde gevallen nader onder oogen te zien. Overwogen zal worden of in verband met de positie der Hoofdcommiezen, in het Voorloopig Verslag bedoeld, instelling van den Referendarisrang, aanbeveling verdient.

Wat betreft de bezoldiging van den Inspecteur der Belastingen deze zal op hetzelfde peil gebracht worden als die van den Gouvernements-Accountant.

Aan de regeling van de vrije geneeskundige behandeling zal ondergeteekende gaarne zijn aandacht schenken in dier voege dat hij zich voorstelt eene zooveel mogelijk nivelleerende regeling te doen ontwerpen.

De promotiekansen zullen inderdaad worden vermeerderd door meer ambtenaren te benoemen tot hoofdcommies, commies en adjunct-commies.

Daartoe is evenwel noodig het peil van het ambtenaren-korps op te voeren, want om de hoogste rangen te kunnen bezetten, moet ook beschikt worden over de kennis, die van hoogere ambtenaren gevraagd kan en moet worden. Ondergeteekende stelt zich voor dit te bereiken o.m. door een vakexamen in het leven te roepen niet slechts voor Adjunct-commies doch ook voor klerk en voorts door de ambtenaren zoo weinig mogelijk van den eenen dienst naar den anderen over te plaatsen. De ambtenaren geraken daardoor meer doorkneed in hun werk. Om hen voor bovenbedoelde examens op te leiden, zijn in de hoogere rangen ambtenaren noodig, die les kunnen geven (vakonderwijs) aan schrijvers en klerken. Die instructeurs moeten *zeer goed* onderlegd zijn. Gelukt deze opzet, maar dan moeten schrijvers en klerken in hun vrijen tijd zich ook de noodige algemeene ontwikkeling eigen maken, dan zullen daardoor niet alleen de kansen op bevordering stijgen, maar zal tevens de behoefte aan ambtenaren uit het Moederland naar de meening van het Bestuur aanzienlijk verminderen.

Ad 13um. De voorgestelde verandering zal bij Nota van Wijzigingen worden aangebracht.

Inderdaad is het voor 1936 toegestane bedrag van *f* 50.000,— niet door de Stichting Volkswoningbouw opgevraagd, waardoor het toegestane crediet ongebruikt bleef. Zooals reeds voorheen (zie gewisselde stukken van den Kolonialen Raad 1936—1937-8) medegedeeld zullen de voorschotten, bij gelijke omstandigheden, onder gelijke voorwaarden worden verleend.

Ad 14um. Er wordt aanhoudend en naar de meening van ondergeteekende terecht op gewezen dat men er op moet rekenen, dat wel eens en misschien reeds spoedig een einde zou kunnen komen aan het bestaan der olieraffinaderijen in het Gebiedsdeel en dat men daarom er nu reeds zorg voor moet dragen zich voor zooveel mogelijk onafhankelijk te maken van genoemde raffinaderijen.

Als tot dit doel voerende middelen werden meermalen genoemd het scheppen van meer mogelijkheden voor, alsmede de uitbreiding van handel en industrie, alsook bevordering van het vreemdelingenverkeer.

Met het oog evenwel op de levensbelangen der Koenoekoebewoners moet in dit verband mede gedacht worden aan verbetering van land- en tuinbouw en van den veeteelt.

De bedoeling is niet slechts de plantagehouders ter wille te zijn, doch ook en vooral om den kleinen man in de buitendistricten te leeren hoe hij door het *vakkundig* bebouwen van zijn grond en het op *vakkundige* wijze fokken en houden van kippen, varkens, geiten en zoo mogelijk van een of meer koeien, in zijn eigen voeding en die der zijnen kan voorzien en hoe hij zich daarnaast nog een bescheiden inkomen zal kunnen verzekeren door datgene, wat hij niet noodig heeft voor zich en zijn gezin, *coöperatief* ter markt te brengen.

Om daartoe te geraken wordt o.m. getracht den bond van veehouders om te zetten in een landbouwvereeniging, en de pogingen van belanghebbenden bij de handel in versche melk om te komen tot de oprichting van een melkcentrale zooveel mogelijk te steunen.

Die landbouwvereeniging zal een taak hebben overeenkomende met die der boerenbonden in het Moederland.

Deze beschikken o.m. over vakkundigen, wier voornaamste taak is de landbouwers te bezoeken en op het land de noodige aanwijzingen te geven omtrent den verbouw van de te velde staande groenten enz., hun aandacht te vestigen op gemaakte fouten, hen te leeren op oordeelkundige wijze het land te bemesten, en hoe voor een nuttige irrigatie zorg te dragen, op welke wijze vruchtboomen moeten worden behandeld (bespuiten, bemesten, van dood hout ontdoen, vervangen van oud geboomte door jong hout enz.).

De taak van den uit te zenden landbouwkundige zal een soortgelijke zijn.

Deze gouvernements-ambtenaar zal dus na de tot standkoming der landbouwvereeniging de rechterhand dier vereeniging worden.

Komt die vereeniging niet tot stand dan zal hij de bovengenoemde taak toch kunnen vervullen en wel in samenwerking met de beide districtmeesters, die zich met bovenstaand vraagstuk reeds bezig houden.

Voorts zullen de bestaande gouvernements-hofjes, waarin reeds een vruchtboomaanplant aanwezig is, ter beschikking worden gesteld van den landbouwkundige, die tevens ook moet zorgen voor de landbouwbelangen der andere Benedenwindsche eilanden.

Deze hofjes zullen tot voorbeeld moeten strekken aan de kleine tuinbouwers ter verkrijging van betere marktproducten.

Die plantsoenverzorging maakt dus maar een heel gering onderdeel van de taak van den landbouwkundige uit.

Toch ziet het Bestuur de plantsoenverzorging en het planten van boomen niet als een taak van ondergeschikt belang van bedoelden ambtenaar. Gedacht wordt hierbij o.m. aan het bevorderen van het vreemdelingenbezoek. Wil men vreemdelingen trekken, dan moet men hen ook wat bieden.

En dat het aanzien van een stad en hare omgeving bij het trekken van vreemdelingen een belangrijke rol speelt, zal toch wel niet weersproken worden.

De aantrekkelijkheid van Willemstad kan naar de meening van ondergeteekende o. m. belangrijk worden verhoogd door bestaande plantsoenen te verbeteren en door, als de middelen het toelaten, nieuwe plantsoenen aan te leggen en door langs daarvoor in aanmerking komende wegen boomen aan te brengen.

De taak, welke het Bestuur voornemens is op de schouders van de uit te zenden landbouwkundige te leggen is dan ook naar de meening van ondergeteekende een belangrijke en veel omvattende; te belangrijk en te omvattend om daarmede een niet behoorlijk geschoolde kracht te belasten of den landbouwkundige der Bovenwindsche Eilanden, die slechts korten tijd op het eiland Curaçao en de andere Benedenwindsche Eilanden aanwezig kan zijn.

Dat vroegere pogingen ter verbetering van den landbouw

enz. schipbreuk hebben geleden, mag naar de meening van het Bestuur geen reden zijn om bij de pakken neer te gaan zitten. Integendeel, juist omdat er moeilijkheden te overwinnen zijn om de belangen van een groot deel der eilandbewoners in de Koenoekoe te kunnen behartigen — de mogelijkheid is zelfs niet uitgesloten, dat tegenwerking zal worden ondervonden van degenen die het Bestuur wil en naar de meening van ondergeteekende ook *moet* helpen — moeten de handen worden in elkander geslagen en moet eendrachtig worden samengewerkt aan het bereiken van het bovenomschreven doel.

Het Bestuur vleidt zich met de hoop dat na deze uitvoerige uiteenzetting tegen uitzending van een landbouwkundige als hier bedoeld van de zijde van den Kolonialen Raad geen bezwaren meer zullen geopperd worden.

Ad 17um. Bij de behandeling van de begrooting voor het jaar 1937 is reeds door den gemachtigde van het Bestuur opgemerkt, dat de verkeerscapaciteit van het wegvak tusschen het De Ruyterplein en de Koningin Emmabrug wordt bepaald door de breedte van de Handelskade en niet door de verkeersruimte op het gedeelte van de De Ruyterkade tusschen het De Ruyterplein en de Handelskade.

Tegen den bouw van een Douanekantoor op den hoek van de De Ruyterkade en de Handelskade zijn na de gegeven toelichting geen bezwaren ingebracht.

De thans voorgestelde wijziging in het bouwplan van het Douanekantoor houdt in een uitbreiding van het gebouw in verticalen zin met behoud van de oorspronkelijk ontworpen plattegrond; deswege kan derhalve, in vergelijking met het oorspronkelijke plan, geen grootere beperking van de verkeersruimte op de De Ruyterkade worden verwacht.

Evenwel zal worden nagegaan of het mogelijk is om door plaatselijke versmalling van de loskade een verbreeding van de De Ruyterkade langs het Douanekantoor tot stand te brengen.

Medegedeeld kan worden dat een plan tot verbreeding van de De Ruyterkade door uitbouw van het Waaigat niet bestaat.

Wat betreft de voor den Ontvanger op Aruba indertijd gebouwde woning kan worden medegedeeld dat reeds vóór het verschijnen van het Voorloopig Verslag opdracht was gegeven deze woning overeenkomstig de oorspronkelijke bestemming te doen bewonen.

Het is gebleken dat niet al de 19 woningen bestemd voor de Douaneambtenaren op Aruba in 1937 gebouwd kunnen worden. Ten hoogste zal een van de aldaar gevestigde aannemers een 7tal dit jaar kunnen bouwen. Daardoor zal slechts *f* 26.050,— van het aangevraagde krediet van *f* 71.550,— verbruikt kunnen worden.

Van den anderen kant is het komen vast te staan dat niet langer uitgesteld kan worden de uitvoering van de noodige herstellingen van de bekapping en gevel van het Raadhuis, waarbij tevens veranderingen in de inwendige ruimten, vergaderzaal van den Kolonialen Raad, Rechtszaal en Raadkamer zijn voorgenomen. Een gedeelte van de kosten aan deze werkzaamheden verbonden zal op het artikel van gewoon onderhoud en herstelling van Landsgebouwen verantwoord worden. Aangezien echter een ander gedeelte niet onder deze gewone kosten kon worden beschouwd te vallen, wordt hierbij voorgesteld het benoodigd bedrag, geschat op *f* 23.000,— uit dat gedeelte van bovengemeld krediet te putten, hetwelk onverbruikt zal blijven.

Voorts bestaat het plan om, ter verkrijging van de noodige ruimten, tegelijkertijd over te gaan tot de verbetering van het Raadhuis door het tegenwoordige woonhuis van den Directeur der gevangenis in archief-, wacht en toiletruimten in te deelen. Voor den Directeur zal dan een nieuwe woning gebouwd dienen te worden waarvoor een geschikte plek in de omgeving van het Raadhuis is gevonden.

De kosten voor het aanbrengen van bovengenoemde verbetering en het bouwen van deze nieuwe woning worden geraamd op *f* 15.000,—.

Voorgesteld wordt dit bedrag uit het ongebruikt blijvend bedrag ad *f* 45.500,— van meergenoemd krediet te bekostigen. Het verschil tusschen het bedrag ad *f* 45.500,— en *f* 38.000,— wordt geschat benoodigd te zijn voor aankoop van terrein en opnieuw optrekken van koraalmuren.

Het bij Nota van Wijzigingen aangevraagde krediet strekt tot het scheppen van de mogelijkheid om het abattoir van spoelen waschwater te voorzien, dat van mindere hardheid is dan het thans gebruikte zeewater, hetgeen zal bijdragen tot besparing van onderhoudskosten doordat het ijzerwerk dan minder aan roest onderhevig zal zijn.

Het bovenstaande zal op de volgende wijze bereikt worden:

In de nabijheid van het abattoir, alwaar duidelijke aanwijzingen zijn van het bestaan van water, zal een put gegraven en daarop een windmolen worden opgesteld, terwijl verder een vergaarbak zal worden gemaakt.

De geheele opzet zal op bescheiden voet geschieden zoodat de uitgaven slechts *f* 2275,— zullen bedragen.

Deze uitgaven kunnen nog bestreden worden uit de geraamde inkomsten.

Willemstad, den 4n Maart 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936 - 1937-24.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen:

I in onderdeel 13° van sub A van het Eenig artikel wordt instede van „Curaçaosche Petroleum Industrie Mij." gelezen „Stichting Volkswoningbouw";

II tusschen de onderdeelen 17° en 18° van sub A van het Eenig artikel wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:
„17° bis na onderartikel 161 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
Artikel 161bis. Aanleg van een watervoorziening voor het abattoir *f* 2275,—;"

III in sub B van het Eenig artikel wordt het achter de VI Afdeeling vermeld bedrag gewijzigd en gebracht op *f* 586.890,—;

IV in sub C van het Eenig artikel wordt het eindcijfer der begrooting gebracht op *f* 8.261.935,— (acht millioen tweehonderd een en zestig duizend negenhonderd en vijf en dertig gulden).

Willemstad, 4 Maart 1937.

De Gouverneur van Curaçao

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936- 1937-24.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 7den Mei 1936 (P. B. 1936 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1937.

Eindverslag.

No. 6.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Algemeen en volkomen konden de afdeelingen zich vereenigen met datgene, waarop blijkens de mededeeling sub. 14um van de memorie van antwoord aanhoudend — en naar de meening van het Bestuur terecht — gewezen wordt, n.l. dat men er op moet rekenen, dat weleens en misschien reeds spoedig een einde zou kunnen komen aan het bestaan der olieraffinaderijen in het Gebiedsdeel en dat men daarom er nu reeds zorg voor moet dragen, zich voor zooveel mogelijk onafhankelijk te maken van genoemde raffinaderijen.

Daarom werd het dan ook betreurd, dat het Bestuur niet verder is ingegaan op het in het voorloopig verslag te berde gebrachte naar aanleiding van de stukken in de Economische Statistische Berichten van de hand van Dr. Ir. P. Cohen Henriquez. Het is toch heusch zoo noodig, aldus de leden, dat nieuwe welvaartsbronnen voor Curaçao worden aangeboord. Enkele leden moesten echter tot hun spijt doen uitkomen, dat naar hunne meening de mogelijkheid tot het vestigen alhier van de industrieën door Dr. Ir. P. Cohen Henriquez bedoeld, zeer en zeer problematisch is. Niet, dat zij er bezwaar tegen zouden hebben onderzoekingen in die richting te doen, integendeel, maar naar de meening dezer sprekers, moet in de eerste plaats onze politiek, onze diplomatie, er op gericht zijn, dat we goede vrienden blijven met onze naburen, van wie we het door de jaren hebben moeten hebben. Goede vrienden, niet alleen op papier, doch in werkelijkheid.

Daarom had men ook verwacht, dat het Bestuur bij de ontwerp begrooting voor 1938 voorstellen zou hebben gedaan tot inkrimping van het Bestuursapparaat, wat immers tot bezuiniging zou hebben geleid in stede van de voorgestelde belangrijke uitbreiding.

Er is immers meer, aldus de afdeelingen.

Zeer zeker zal eens een einde komen aan het bestaan van de olieraffinaderijen in het Gebiedsdeel, doch menschelijkerwijze gesproken, ligt dat in de verre toekomst. Wat echter dichter voor de deur staat, zijn de gevolgen van het gereedkomen van de enorme uitbreiding, welke de Curaçaosche Olie maatschappij aan haar raffinaderij gegeven heeft in de laatste jaren: de liquidatie van den nieuwbouw. Naar de meening der afdeelingen, heeft in de jaren 1930—1933 Curaçao betrekkelijk weinig invloed ondervonden van de wereldmalaise. Hoofdoorzaak van den terugloop der welvaart in die jaren was echter het gereedkomen kort te voren van den nieuwbouw bij de oliemaatschappijen. Men heeft dan ook in Curaçao naar het gevoelen der leden te rekenen op jaren van boom en op jaren van teruggang, al naar gelang de olie maatschappijen zich uitbreiden of niet.

Op dit beginsel gebaseerd werd een bespreking van de te volgen welvaartspolitiek in de afdeelingen gevoerd.

Met de voor de deur staande liquidatie van den nieuwbouw der olie maatschappij op Curaçao zou al dadelijk rekening gehouden moeten worden, door niet over te gaan tot de voor 1938 voorgestelde uitbreiding, integendeel, door vereenvoudiging en inkrimping van het Bestuursapparaat. Zijn hier en daar de werkzaamheden niet te verrichten zonder meer krachten, dan ware daarin tijdelijk te voorzien. Dit was ook als vast systeem te nemen voor de toekomst: slechts personeel in vasten dienst om het werk te verrichten in de jaren, waarin geen uitbreiding plaats heeft bij de oliemaatschappijen en tijdelijk personeel voor perioden van nieuwbouw. Aan deze tijdelijke krachten zou desnoods wat meer betaald kunnen worden, opdat zij zich kunnen verzekeren.

In dit verband werd gewezen op de noodzakelijkheid steeds te waken tegen bureaucratie: tegen onnoodig geschrijf, en vereenvoudig te betrachten.

Men vroeg zich af, of het niet veiliger zou zijn het Bestuursapparaat te stellen op den omvang van 1937 en het inkomen, dat dan gespaard wordt, gedeeltelijk te storten in het pensioenfonds en gedeeltelijk in welvaartsfondsen; deze laatste gelden om gebruikt te worden, als de olie terugloopt, of erger, weggaat. Enkele leden koesterden n.l. de vrees, dat wegens de bepaling van het Koninklijk besluit betreffende het pensioenfonds, dat alle begrootingsoverschotten in het pensioenfonds moeten worden gestort, het streven gewekt wordt, om de gelden zooveel mogelijk te gebruiken, omdat zij anders toch in het pensioenfonds zouden moeten. Mocht dit streven inderdaad bestaan, dan ware het in ieder geval beter die gelden te storten in een welvaartsfonds, dan ze te gebruiken voor het betalen van meer personeel, dat toch steeds voor het bestaande personeel een gevaar vormt voor het geval van afvloeiïng.

Enkele leden merkten op, dat zij het beleggen van gelden in Europa als een gevaar beschouwen voor fondsen. Deze leden zouden gaarne vernemen hoeveel reeds in het pensioenfonds gestort is en hoeveel daarvoor nog beschikbaar komt wegens voordeelige saldi van vorige jaren.

Het eenig artikel.

Ad sub. 1um. Met voldoening werd gezien, dat het Bestuur overtuigd is van de wenschelijkheid om de R. K. bijzondere scholen te Groot Kwartier en Santa Maria om te zetten in scholen voor gewoon lager onderwijs B. Vertrouwd werd, dat de betrekkelijke onderwijscongregatie het hare zal doen om de vereischte krachten te krijgen.

Enkele leden waren van meening, dat de bedoelde omzetting niet moet worden afhankelijk gesteld van de vraag of de betrokken onderwijscongregatie de benoodigde krachten kan krijgen. Deze leden waren van gevoelen, dat als die B. scholen noodig zijn — en dat is zoo — zij er moeten komen.

Meerdere leden gaven, waar het Bestuur mededeelt, dat overgegaan zal moeten worden tot algeheelen nieuwbouw van de Hendrikschool, en zij de ligging van de Wilhelminaschool als zeer ongunstig beschouwen met het oog op het drukke autoverkeer in de nabijheid, waar autostandplaatsen zijn aangelegd en met het oog op het gesnor van motorfietsen, telkens als er een aan de politiewacht komt of deze verlaat, in overweging om het terrein met het huis van de familie Henriquez naast de Hendrikschool, groot 2500 M² te koopen en daarop een nieuwe, moderne Hendrikschool te bouwen, en op het terrein, waar thans de Hendrikschool staat, een dito Wilhelminaschool. De Wilhelminaschool, welker ligging zeer gunstig is om er gouvernementskantoren in onder te brengen, daar het verbonden kan worden met de kantoren in het Fort Amsterdam, ware dan te bezigen voor dat doel. Het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst b.v., waarvoor, naar vernomen, reeds lang naar een geschikt gebouw wordt omgezien, zou daar gevoegelijk in kunnen trekken. Daarnaast is dan nog genoeg ruimte om een woning te bouwen voor den directeur der gevangenissen

Ad 3um. De afdeelingen zouden gaarne vernemen hoeveel kilometer per jaar voor dienst het Bestuur verwacht, dat deze titularis zal rijden tegenover de autotoelage van *f* 700.— per jaar.

De afdeelingen bleven er met zeer groote klem op aandringen, dat de proef met de opleiding van Curaçaosche jongelieden voor den politiedienst, ofschoon volgens het Bestuur mislukt, doch omtrent welke mislukking de afdeelingen niet over gegevens beschikken om zich daaromtrent een oordeel te kunnen vormen, herhaald wordt. Men was het trouwens geheel eens met de meening van het Bestuur ad 14um (landbouw) te kennen gegeven: „dat vroegere pogingen schipbreuk hebben geleden mag geen reden zijn om bij de pakken neer te gaan zitten". Zijn deze jongelieden misschien minder geschikt, wellicht zullen andere beter zijn. Er zijn er immers ook onder de Hollandsche politiemannen, die den politiedienst in ongunstigen zin beïnvloeden en toch zouden de afdeelingen op grond daarvan niet willen zeggen, dat de proef met uitzending van Hollandsche politiekrachten mislukt is. Waar de bedoelde jongelui in Holland blijkbaar zeer goed voldeden, was naar de meening der afdeelingen de vraag gewettigd, of de opleiding tot de praktijk wel goed is geweest. Men vroeg zich af of de jongelui niet beter hier zelf zouden kunnen worden opgeleid. Men zou het op prijs stellen te mogen vernemen wat moet worden verstaan onder „in het algemeen niet geschikt bevonden". Zijn de jongelui minder goed als militair of minder goed als politieman.

Ad 6um. De afdeelingen zouden gaarne vernemen hoeveel ongevallen, die onder de „Ongevallenregeling 1936" vallen, hier ongeveer per jaar voorkomen. Dit in verband met de vraag, welke in de afdeelingen werd geopperd, of het wel noodig is een aparten ambtenaar met de uitvoering van die regeling te belasten.

De afdeelingen achtten het bezwaarlijk om de Administratie van financien nog meer uit te breiden en waar de aangifte van ongevallen onder den Openbaren Gezondheidsdienst ressorteert, werd in deze aan dat Departement gedacht. Daarbij komt, dat het Bestuur zelf in deze partij is, zoodat het wenschelijk is den bedoelden functionnaris onder te brengen bij een afdeeling die niet over de financien waakt.

Ad 11um en 12um. Het door het Bestuur voorgestelde, om de verhooging van het salaris der ambtenaren in mindering van de uitkeering aan het Curaçaosche Pensioenfonds te brengen, kon blijvend bij de meeste leden geen instemming verwerven. Uiteraard zal vermeerdering of vermindering van inkomsten van invloed zijn op de hoegrootheid der uitkeering aan genoemd Fonds.

Het door het Bestuur gelegde verband echter doet de uitkeering aan het Pensioenfonds naar de meening der leden wel wat al te veel als sluitpost der begrooting kennen.

Verschillende leden zouden gaarne vernemen, wat te verstaan is onder „de klasse van personen, waartoe de ambtenaren behooren". Deze leden zouden gaarne de motiveering van de meening van het Bestuur, dat een verhooging van de bezoldigingen der ambtenaren over de geheele lijn met 5% voldoende is, in cijfers uitgedrukt willen zien.

Meerdere leden zouden gaarne vernemen door welke regelingen de salarissen van het personeel der militaire politie beheerscht worden. Zij waren van meening, dat, waar dat personeel door Curaçao betaald wordt, het goed zou zijn, dat de regelingen en hare wijzigingen in het publicatieblad bekend gemaakt worden.

De afdeelingen konden zich niet vereenigen met een instelling van den referendarisrang; zij waren principieel tegen het scheppen van nieuwe rangen in het algemeen en ook tegen het benoemen van meer ambtenaren tot hoofdcommiezen, commies, of adjunct-commies dan noodig is — en deze noodzakelijkheid werd bestreden —, omdat men voorzichtig moet zijn met de opvoering der uitgaven. De afdeelingen zouden er juist voor zijn,

dat het getal der vaste krachten in gouvernementsdienst zoo laag mogelijk wordt gehouden. Waar de afdeelingen blijkens het voorloopig verslag het toejuichen, dat het in het voornemen schijnt te liggen de promotiekansen der ambtenaren te verhoogen, werd bedoeld in de eerste plaats toe te juichen, dat door cursus-onderwijs en anderszins den ambtenaren de geschiktheid wordt bijgebracht om belangrijker werk te gaan verrichten, maar niet dat die promotiekansen zouden worden verhoogd alleen om de ambtenaren betere betaling te verschaffen.

Met de opmerking in het voorloopig verslag, dat het bevreemding verwekte, dat de bezoldiging van den gouvernements-accountant verhoogd is tot boven die van den Inspecteur der belastingen, werd niet bedoeld, dat de bezoldiging van den Inspecteur der belastingen daarmede op eenzelfde peil gebracht moest worden. Integendeel, dat die van den gouvernements-accountant op het oude peil plus 5% zou worden gehandhaafd.

Intusschen is het weder opgevallen, dat ook het salaris van den gouvernements veearts boven de 5% is opgevoerd.

De afdeelingen konden zich met deze werkwijze gansch niet vereenigen en waren van gevoelen dat ongewenschte salarisplooien dienen te worden weggewerkt door herziening van de geheele salarisregeling, doch niet incidenteel. De salarissen dienen daarbij, wil gerechtvaardigde ontevredenheid onder de diverse groepen van ambtenaren uitgesloten zijn, te worden vastgesteld naar normen, die voor uit de Curaçaosche geldmiddelen betaalde ambtenaren, gelijk zijn. Dit achtten zij van evident belang voor den goeden gang van zaken bij het Gouvernement. Gaarne verwezen zij in dit verband naar het in Nederland geldende systeem.

Algemeen werd in de afdeelingen zeer toegejuicht, dat eindelijk van Bestuurszijde is ingezien, dat de vele overplaatsingen van eenigen tijd geleden verkeerd waren. Enkele leden deden uitkomen, dat overplaatsingen haar nut hebben, maar dan met mate.

Gevraagd werd het progamma van het in de memorie van antwoord bedoelde vakexamen ter inzage te moge ontvangen. Het wilde den leden aan het woord voorkomen, dat op Curaçao voldoende krachten aanwezig zijn, die bevoegd zijn les te geven ter opleiding van een vakexamen, aan adjunct-commiezen, klerken en schrijvers. Zij namen aan, dat het niet de bedoeling zal zijn deze krachten uit Nederland te doen uitkomen, tengevolge waarvan de opgeleide ambtenaren na verloop van tijd den weg naar promotie door hun opleiders versperd zouden zien. Veeleer bevalen zij een voortgezet streven tot detacheering van ambtenaren gedurende hun verlof in Nederland aan.

Ad 14um. Algemeen was men van gevoelen, dat er op landbouwkundig gebied nog wat te leeren valt op de Benedenwindsche eilanden: op het gebied van vruchtenteelt b.v. en de teelt van peulvruchten; ook in de wijze van behandeling van de mais kan misschien verbetering komen. En dat het billijk is wat te doen voor de landbouwers. Verschillende leden verklaarden dan ook wel te voelen voor het Bestuursvoorstel om een landbouwkundige te laten uitkomen, om te probeeren door voorlichting wat te bereiken op dat gebied. Deze zal echter een werkelijke deskundige moeten zijn, een man van ondervinding, die niet bang is, zoo noodig, zelf de handen uit de mouw te steken.

Enkele leden deden uitkomen, de voorkeur te geven aan plaatselijke krachten, Chineezen, althans aan practische West-Indische landbouwers, die meer speciaal op de hoogte zijn van mogelijkheden, die op Curaçao resultaat kunnen geven.

Algemeen gaf men te kennen, dat men niet verwacht, dat bij de oudere menschen veel resultaat zal worden behaald; dezen laten zich niet meer bekeeren. De pogingen zullen naar het algemeene gevoelen der afdeelingen er op gericht moeten zijn de jeugd te infiltreeren van de betere en nieuwere methodes. Men gaf daarom algemeen in overweging den deskundige een paar uur per week in de eventueel op te richten werkkampen onderricht te laten geven.

Een eerste vereischte om den kleinen man in de buitendistricten te helpen in den landbouw is echter het verschaffen aan hem van behoorlijke stukjes grond. Met de rotsgrondjes, vaak tegen berghellingen, waarover die lui nu veelal de beschikking hebben, kunnen zij nooit iets beginnen.

Naar het algemeene gevoelen der leden zullen de vreemdelingen niet hierheen gelokt worden door plantsoenen. De vreemdelingen komen uitsluitend op Curaçao, omdat de boot, waarop zij een reis maken, hierheen komt, en koopen dan hier, omdat zij dat hier goedkooper kunnen doen dan elders. Zij kunnen vaak deze zaken elders weer duurder verkoopen en hebben hun reis dan althans voor een deel vrij. Het goedkoope van Curaçao, kan de menschen, de schepen trekken en hoe goedkooper de levensstandaard, hoe goedkooper de zaken. Curaçao is tegenwoordig echter een van de duurste plaatsen ter wereld. De vreemdelingen komen ook minder dan vroeger, omdat de omstandigheden moeilijker zijn dan eertijds. Zij kunnen het elders beter hebben.

Enkele leden brachten naar voren, dat het van algemeene bekendheid is, dat het leggen van dammen om het regenwater zooveel mogelijk tegen te houden en te dwingen in den bodem te dringen, het beste middel gebleken is om de kwantiteit en kwaliteit van het grondwater op te voeren. Het is ook bekend, aldus deze leden, dat het op Aruba treurig gesteld is met het grondwater: dit is gering en van slechte kwaliteit. Indien deze leden goed ingelicht waren, werden vele jaren geleden 2 dammen aangelegd op Aruba, die sinds jaren doorgebroken en niet weer hersteld zijn. Deze leden gaven in overweging om nu wij een deskundige in ons midden hebben, deze naar zijn meening te vragen omtrent de mogelijkheid om het regenwater, dat in den regentijd in den vorm van kleine rivieren naar zee stroomt, tegen te houden, zoodoende beter grondwater op Aruba zoowel kwalitatief als kwantitatief te verkrijgen. Aanleg van hofjes en irrigatie voor veevoer en tuinbouw, zooals op Curaçao, is op Aruba zoo goed als niet mogelijk, aldus deze leden.

Ad 17um. Naar verluidt is de nieuwe woning van den Directeur der gevangenissen geprojecteerd tusschen de Loge de Vergenoeging en den Tempel. Deze plaats werd door alle leden op een na, minder geschikt geacht met het oog op het stadsschoon. Zij verwezen daarom naar het omtrent een plaats voor deze woning gezegde ad 1um.

De afdeelingen zouden gaarne de resultaten vernemen van de peilingen in de haven van Aruba, waarvoor niet lang geleden credieten zijn verleend.

In het vertrouwen, dat het Bestuur vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp bovenstaande beschouwingen en opmerkingen zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 19n April 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—25.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1).

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN CURAÇAO,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1) te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1) worden de volgende wijzigingen en aanvullingen aangebracht:

1o. in artikel 1 wordt instede van „'s Lands kas" gelezen „het pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, verder in deze verordening te noemen het Fonds";

2o. in het 9e lid van artikel 6, het 1e, 5e en 6e lid van artikel 16 en het 1e lid van artikel 18 wordt instede van „'s Lands kas" gelezen „het Fonds";

3o. Artikel 19 wordt gelezen als volgt:

1. Indien de ambtenaar nochtans daartoe den wensch te kennen geeft, kunnen de kortingen en stortingen bedoeld bij de artikelen 16, 17, 18 en 20 worden aangezuiverd, door bij elke betaling zijner bezoldiging een door den Gouverneur te bepalen percentage- met inachtneming van een minimum van 7½% en een maximum van 20% daarvan in te houden.

2. Bij pensionneering of overlijden van een ambtenaar of bij overlijden van een gepensionneerd ambtenaar, bepaalt de Gouverneur, dat het bedrag, voor zoover alsdan verschuldigd, wordt aangezuiverd door inhoudingen van ten minste 7½% en ten hoogste 20% bij elke betaling onderscheidenlijk op het pensioen van den ambtenaar, van de weduwe en van de weezen.

3. De aanzuivering wordt gestaakt:
   a. bij het ophouden van het weduwen- of weezenpensioen;
   b. wanneer een ambtenaar zonder genot van pensioen den dienst verlaat.

4. In het geval sub b. vervalt het recht op het verzekerd weduwen- en weezenpensioen. De gewezen ambtenaar kan evenwel zijne weduwe en weezen het recht op pensioen laten behouden, door alsnog het verschuldigde aan te zuiveren in gelijke termijnen als vóór zijn ontslag.

5. Wenscht hij evenwel van deze bepaling geen gebruik te maken dan zal hem, op zijn schriftelijk tot den Gouverneur te richten verzoek, de door hem terzake van de verzekering van weduwen- en weezenpensioen betaalde bedragen uit 's Lands kas of ten laste van het Fonds worden terugbetaald, al naar gelang die gelden in 's Lands kas dan wel in het Fonds zijn gestort.

4o. in het 1e lid van artikel 20 wordt het laatste woord „terugontvangen" vervangen door de woorden „of ten laste van het Fonds terugontvangen, al naar gelang die gelden in 's Lands kas dan wel in het Fonds zijn gestort."

5o. in artikel 24 wordt het eerste gedeelte gelezen als volgt: „Uitgezonderd in de gevallen bedoeld in het 5e lid van artikel 19 en in het 1e lid van artikel 20,".

6o. het tweede lid van artikel 27 wordt gelezen als volgt: „Het recht op pensioen van de weduwe- en weezen van den aldus ontzetten of ontslagen ambtenaar, gaat niet verloren; ten aanzien van het verzekerd pensioen geldt het bepaalde bij het laatste lid van artikel 19, met dien verstande, dat het alsnog verschuldigd bedrag moet worden aangezuiverd op de wijze door den Gouverneur te bepalen."

7o. Na artikel 31 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 31 A.

De ter zake van verzekering van weduwen- en weezenpensioen vóór 1 Januari 1937 verleende voorschotten blijven van kracht, met dien verstande dat de inhoudingen ter aanzuivering van die voorschotten in het Fonds worden gestort.

Artikel 31 B.

Bij het vervallen of verliezen door zonder pensioen ontslagen ambtenaren van het voor hunne weduwen- en weezen verzekerd recht op pensioen ingevolge het 4e lid van artikel 19 of het 1e lid van artikel 20, worden de terzake in de jaren 1930 tot en met 1936 ten voordeele van 's Lands kas ingehouden kortingen of gedane stortingen van die ambtenaren, indien en voor zoover die kortingen of stortingen krachtens het Koninklijk besluit van den 27n April 1936 opgenomen in P. B. 1936, No. 66, aan het Fonds zijn uitgekeert, ten laste van het Fonds in 's Lands kas teruggestort.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—25.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij Koninklijk besluit van den 27n April 1936 opgenomen in P. B. 1936, No. 66 werd voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen- en weezen een pensioenfonds opgericht, welk Koninklijk besluit den 1n Januari 1937 in werking treedt.

Krachtens de bepalingen van dit Koninklijk besluit zullen vanaf dien datum alle kortingen en stortingen dier ambtenaren ten voordeele van dat Fonds verantwoord moeten worden, terwijl alle pensioenen ten laste van gemeld Fonds worden betaald.

In verband hiermede is het noodig de pensioenverordeningen voor de burgerlijke ambtenaren en van de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs te wijzigen en in overeenstemming te brengen met de bepalingen van genoemd Koninklijk besluit. Het ontwerp hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden is strekkende tot het verkrijgen van de vereischte overeenstemming.

Voor het doen der stortingen voor eene verzekering van weduwe- en weezenpensioen werd ingevolge artikel 19 der bestaande verordening aan den ambtenaar een renteloos voorschot verleend. De verleening van dit voorschot was echter steeds proforma daar het niet werd uitgekeerd, terwijl de kortingen ter aanzuivering van het voorschot in 's Lands kas werden gestort.

Thans echter zou bij handhaving van de bestaande tekst een in 1937 te verleenen voorschot aan het Fonds moeten worden uitgekeerd en zouden de kortingen ter aanzuivering daarvan ten voordeele van 's Lands kas moeten worden gebracht, aangezien door het Fonds zelf geen voorschot verleend kan worden.

Om dit bezwaar op te heffen wordt artikel 19 zoodanig gewijzigd dat geen voorschot meer verleend wordt, terwijl de geldende wijze van aanzuivering van het verschuldigde gehandhaafd blijft.

De voorgestelde twee nieuwe artikelen betreffen overgangsbepalingen.

Bij artikel 31 B wordt in het geval voorzien dat de gedane kortingen of stortingen voor weduwen en weezenpensioen, voorzoover deze aan het Fonds ten goede zijn gekomen, doch aan een ambtenaar moeten worden teruggegeven, door het Fonds in 's Lands kas wordt teruggestort ter uitkeering aan dien ambtenaar.

Curaçao, 10 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,
Bij afwezigheid,
De wnd. Gouverneur,

F. A. JAS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-25.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Pensioenverordening 1899" (P. B. 1933 No. 1).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n December 1936.

De Rapporteurs,

S. A. SENIOR.

J. H. SPROCKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-26.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 45) tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN CURAÇAO,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 45) tot regeling van de uit 's Lands te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 45) tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen worden de volgende wijzigingen en aanvullingen aangebracht:

1o. in het intitulé wordt instede van „'s Lands kas" gelezen „het pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen";

2o. in artikel 1 wordt instede van „'s Lands kas" gelezen „het pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, verder in deze verordening te noemen het Fonds";

3o. in het tweede lid van artikel 7 vervalt het gestelde achter het woord „ambtenaren" en wordt daar achter een komma geplaatst en toegevoegd de woorden „terwijl voor wat betreft de verschuldigde storting het bepaalde in artikel 17 van overeenkomstige toepassing".

4o. In het eerste lid van artikel 12 worden na het woord „dragen" ingevoegd de woorden „ten behoeve van het Fonds".

5o. In artikel 16 vervalt het gestelde achter „waarbij" en wordt daarvoor in de plaats gelezen „ook de berekening van het in het Fonds te storten verzekeringsbedrag op dezelfde wijze geschiedt als voor deze ambtenaren bepaald."

6o. In artikel 17 wordt instede van „'s Lands kas" gelezen „in het Fonds".

7o. In het eerste lid van artikel 18 worden na de woorden „'s Lands Kas" ingevoegd de woorden „of ten laste van het

Fonds", terwijl aan het slot na het woord „terugontvangen" worden toegevoegd de woorden „al naar gelang die gelden in 's Lands kas dan wel in het Fonds zijn gestort".

8o. in artikel 19 wordt na het woord „uitgezonderd" gelezen in de gevallen, overeenkomstig aan die, waarin dit voor de burgerlijke ambtenaren mogelijk is".

9o. a. In het derde lid van artikel 29 wordt na het woord „bedoelden" en in het 6e lid van dat artikel na het woord „diensttijd" ingevoegd „ten behoeve van het Fonds".
b. Het zevende lid van gemeld artikel 29 wordt gelezen als volgt „Met betrekking tot de storting van de in het tweede lid bedoelde bijdrage is het bepaalde bij artikel 17 van toepassing".

10o. Na artikel 30 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 30 A.

De ter zake van verzekering van weduwen en weezenpensioen vóór 1 Januari 1937 verleende voorschotten blijven van kracht, met dien verstande dat de inhoudingen ter aanzuivering van die voorschotten in het Fonds worden gestort.

Artikel 30 B.

Bij het vervallen of verliezen door zonder pensioen ontslagen onderwijzers van het voor hunne weduwen en weezen verzekerde recht op pensioen ingevolge de voor onderwijzers geldende desbetreffende bepalingen van de pensioenverordening voor de burgerlijke ambtenaren of ingevolge het 1e lid van artikel 18 worden de terzake in de jaren 1935 en 1936 ten voordeele van 's Lands kas ingehouden kortingen of gedane stortingen van die onderwijzers, indien en voor zoover die kortingen of stortingen krachtens het Koninklijk besluit van den 27n April 1936 opgenomen in P. B. 1936, No. 66 aan het Fonds zijn uitgekeerd, ten laste van het Fonds in 's Lands kas teruggestort.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-26.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 45) tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Kortheidshalve moge worden verwezen naar de toelichting op de ontwerp-verordening tot wijziging van de Pensioensverordening 1899, P. B. 1933 No. 1. Dezelfde overwegingen welke geleid hebben tot het ontwerpen der voorstellen tot wijziging van laatstgenoemde verordening maken de indiening van bijgaand ontwerp noodig.

De artikelen 30 A en 30 B zijn van overeenkomstige strekking als de beide nieuwe artikelen voorgesteld bij het ontwerp tot wijziging en aanvulling van de Pensioenverordening 1899.

Curaçao, 10 December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,
Bij afwezigheid,
De wnd. Gouverneur,

F. A. JAS.

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936-1937-26.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. No. 45) tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n December 1936.

De Rapporteurs,

S. A. SENIOR.

J. H. SPROCKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—27.

Verordening van den....., tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Zegelverordening 1908.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao, het Curaçasch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Zegelverordening 1908 te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. in art. 1706 wordt in stede van „onroerende" gelezen: „roerende", en in stede van „vereischten": „vereischen";

b. in art. 1770 wordt in stede van „leener" gelezen: „uitleener".

Artikel 2.

In het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. het tweede lid van art. 13 wordt gelezen: „In het geval van art. 3 geldt de door den ambtenaar in het buitendistrict vermelde dag van afgifte of poging tot afgifte, voor dag van exploit.";

b. in den eersten zin van het tweede lid van art. 46 vervallen de woorden: „en alle daarin gewezen vonnissen gebracht"; aan dit artikel wordt een vijfde lid toegevoegd, luidende: „Eindvonnissen worden afzonderlijk opgemaakt en binnen tweemaal vier en twintig uren na de uitspraak door den voorzitter of den kantonrechter en den griffier onderteekend. Het derde en het vierde lid van dit artikel vinden overeenkomstige toepassing.";

c. art. 742 wordt gelezen als volgt: „Het gevolg van de verleende toelating om kosteloos te procedeeren is, dat de gerechtelijke akten van de zijde des verkrijgers vrij van zegel zijn en gratis worden geregistreerd, mitsgaders dat aan hem het salaris van deurwaarders aan zijne zijde gevallen, niet mag worden in rekening gebracht.";

d. in art. 743 vervallen de woorden: „mitsgaders de zegel- en registratierechten".

Artikel 3.

In art. 60 van de Zegelverordening 1908 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

sub 18 wordt vóór de punt achter „afschriften" aangevuld

met: „zoomede de minuten der eindvonnissen in burgerlijke zaken";

de aanhef van sub 27 wordt gelezen: „De akten van benoeming en beëediging van voogden en toeziende voogden, curators en toeziende curators, de stukken, die daaraan voorafgaan en voor belanghebbenden bestemde afschriften die akten van benoeming en beëediging, de volmachten", enz.;

in sub 40 wordt na „door" gelezen: „de of ten behoeve van".

Artikel 4.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936 - 1937—27.

Verordening van den....., tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Zegelverordening 1908.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Ad art. 1 a en b. „onroerende" en „vereischten" in art. 1706 B. W. en „leener" in art. 1770 zijn kennelijk vergissingen. De bedoeling is deze te herstellen.

Ad art. 2.

a. De aanhef van art. 13 Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zooals het nu luidt, wijkt af van den regel, dat de deurwaarder de ambtenaar is, bevoegd tot het vaststellen van den datum, waarop een exploit is uitgebracht; die dien datum authentiek vastlegt. Hij is ook in strijd met art. 2 zelf, dat slechts zegt, dat de ambtenaar van het openbaar ministerie het oorspronkelijke exploit voor gezien teekent. Een dergelijke bepaling ontbreekt ook in het Nederlandsch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Zij kan gevoegelijk vervallen. Dat de ambtenaar in het buitendistrict in het geval van art. 3 den dag van het exploit vastlegt, is zonder bezwaar, omdat deze geacht moet worden de plaats van den deurwaarder in te nemen.

b. Eindvonnissen werden tot nu als in het tweede lid van art. 46 bepaald, gebracht in het proces-verbaal der zaak. Dit heeft ten gevolge, dat, zoo een zaak begonnen is in een jaar voorafgaande aan dat, waarin het vonnis daarin gewezen is, het vonnis in het archief gezocht moet worden in een ander jaar dan dat waarin het gewezen is. Dit brengt zijne bezwaren mede, als het publiek, dat steeds een vonnis bij den datum van zijn uitspraak kent, om inzage of een afschrift daarvan komt vragen. Het betrekkelijke voorstel heeft ten doel in deze verandering te brengen.

c en d. De bepalingen van de artt. 742 en 743, dat de gerechtelijke akten van de zijde des verkrijgers van kostelooze procedure in debet voor zegel moeten worden geviseerd en geregistreerd en dat, indien de wederpartij in het ongelijk gesteld en dienvolgende in de kosten verwezen wordt de zegel- en registratierechten op haar worden verhaald, zijn in de praktijk bezwaarlijk na te komen. Formeel moet de kosteloos geprocedeerd hebbende, winnende partij de proceskosten, w.o. de zegel- en registratierechten, van haar tegenpartij invorderen en dan in 's Lands kas storten of doen storten. Deze is echter bijna doorgaans ook onvermogend en heeft slechts uit onwetendheid niet ook kostelooze procedure aangevraagd. Het sop is dan ook de kool niet waard. In Nederlandsch-Indie heeft men de stukken in pro-deo-processen niet alleen van den kant van de kosteloos procedeerende partij, doch ook van den kant van haar wederpartij vrijgesteld van zegelrecht.

Ondergeteekende zou ten deze den middenweg willen bewandelen en de stukken slechts van de zijde van de kosteloos procedeerende partij willen vrijstellen, maar dan ook van het registratierecht.

Ad art. 3.

Ad sub 18. Nu de minuten van eindvonnissen in burgerlij-

ke zaken afzonderlijk zullen worden opgemaakt, zullen zij ook, om denzelfden toestand ten hunnen opzichte, als tot nu toe gold ten aanzien der zegelbelasting te behouden, hiervan moeten worden vrijgesteld.

Ad sub 27. Het wordt als een leemte gevoeld, dat op een bewijs van onvermogen van de belanghebbenden wel de akten van benoeming en beëediging van voogden, enz. op ongezegeld papier kunnen worden opgemaakt, doch geen afschriften daarvan. Vooral wanneer een belanghebbende onmiddellijk bij de benoeming een afschrift van de ake vraagt, staat men voor het feit, dat hij, ofschoon voorzien van een bewijs van onvermogen, krachtens welke hij geen zegelrecht behoeft te betalen voor de akte, zegel zou moeten betalen voor het afschrift daarvan, dat evenveel aan zegel kost als de akte.

Het voorstel beoogt in deze leemte te voorzien.

Ad sub 40. Ook wordt het als een leemte gevoeld, dat wel alle stukken opgemaakt door de voogdijraden, doch niet de stukken opgemaakt ten behoeve van de voogdijraden vrij van zegel zijn. Dezelfde ratio als voor het eerste bestaat, geldt ook voor het tweede. Het voorstel heeft ten doel in de leemte te voorzien.

Willemstad, den 21n December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937 - 28.

Verordening van den....., tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2n October 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 2n October 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen, met eenige bepalingen aangevuld voor nog vier maanden te handhaven;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel I.

Artikel 1 der verordening van den 2n October 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen, wordt aangevuld als volgt:

In het eerste lid wordt telkens ingevoegd achter de woorden „waartegen die goederen in de week eindigende 26 September 1936": „of na dien voor de eerste maal".

Voorts worden drie nieuwe leden toegevoegd, luidende:

lid 2. „Hij die eerste levensbehoeften en/of noodzakelijke gebruiksartikelen, zooals nader door den Gouverneur aan te wijzen en in de Curaçaosche Courant bekend te maken, in het klein te koop aanbiedt of verkoopt, is verplicht, indien en voorzooveel die goederen vallen onder de bij het eerste lid bedoelde goederen, in zijn verkooplokaal op voor het publiek duidelijk zichtbare wijze de prijzen dier goederen op een prijslijst dan wel bij of aan die goederen bekend te stellen."

lid 3. „Hij, die goederen, als in het tweede lid bedoeld, in het klein te koop aanbiedt of verkoopt, is verplicht elken 15n en laatsten van de maand, op het eiland Curaçao aan den Administrateur van financien en op de andere eilanden aan den Gezaghebber, schriftelijk opgaaf te doen van de door hem voor de volgende halve maand vastgestelde prijzen dier goederen."

lid 4. „De Administrateur van financien/Gezaghebber maakt telkens de op elk eiland geldende laagste en hoogste prijzen dier goederen op door hem te bepalen wijze algemeen bekend."

Artikel II.

Artikel 2 van de evengenoemde verordening wordt gelezen:

„Overtreding van de verbodsbepaling in het eerste lid van artikel 1 wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijftienhonderd gulden.

Niet-naleving van het bij het 2e en het 3e lid van genoemd artikel en van het bij artikel 7 bepaalde wordt gestraft met geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden.

Voor de overtreding van het bepaalde bij het 1e lid van artikel 1 en de niet-naleving van het bepaalde bij het 2e en het 3e lid van dat artikel is het hoofd der handelszaak/de houder van den winkel strafrechtelijk aansprakelijk."

Artikel III.

Artikel 3 van meergenoemde verordening wordt gelezen:

„De feiten bij deze verordening strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen."

Artikel IV.

Het 2e lid van artikel 9 der vaakgenoemde verordening wordt gelezen:

„Zij vervalt, behalve ten aanzien van de begane strafbare feiten, met ingang van 1 Mei 1937."

Artikel V.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937 - 28.

Verordening van den....., tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening van den 2n October 1936 (P. B. 1936 No. 99), houdende vaststelling van bepalingen ter voorkoming in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden van prijsopdrijving van door den Gouverneur aan te wijzen goederen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De tegen het bij schrijven van 4 dezer ingediende ontwerpverordening, houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van prijsopdrijving, ingebrachte bezwaren zijn van dien aard dat ondergeteekende van elke poging ter verdediging ervan als doelloos afziet en tot intrekking ervan heeft besloten.

Ondergeteekende heeft het raadzaam geoordeeld het in het Voorloopig Verslag omschreven tusschenvoorstel, waarmede alle leden zich konden vereenigen, over te nemen en heeft de eer bij Uwen Raad in te dienen een ontwerp/aanvulling/wijziging der oude verordening, waarin dat tusschenvoorstel is uitgewerkt.

In verband met de omstandigheid dat de oude verordening per ulto. dezer vervalt is het noodig, dat de aanvulling/wijzigingsverordening met den meesten spoed, immers vóór het vervallen der oude verordening, in behandeling genomen en afgehandeld wordt.

Nadere toelichting is uiteraard niet noodig, zijnde het uitgewerkte denkbeeld van den Raad zelf afkomstig.

Willemstad, den 29n December 1936.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-29.

Verordening van den.....;
houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is nadere tijdelijke maatregelen te treffen ter voorkoming in de tegenwoordige omstandigheden van onredelijke prijsverhooging;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

1. De Gouverneur is bevoegd, voor wat betreft de binnenlandsche markt, prijzen vast te stellen, tegen welke door Hem aan te wijzen en in de Curaçaosche Courant bekend te maken, tot de eerste levensbehoeften behoorende goederen ten hoogste mogen worden te koop aangeboden of verkocht in den groothandel, den tusschenhandel op den kleinhandel.
2. Zijn beschikkingen ter zake worden in de Curaçaosche Courant bekend gemaakt. Zij gelden van het tijdstip dier bekendmakingen af, tenzij een ander tijdstip bij de beschikkingen is bepaald.

Artikel 2.

De bij artikel 1 bedoelde prijzen worden bepaald door bij den inkoopprijs van eenig goed op te tellen een gemiddeld bedrijfsonkosten- en winstpercentage, waarbij als grondslag geldt inkoopprijs en bedrijfsonkosten- en winstmarge als gebruikelijk in te goeder naam bekend staande handelszaken op Curaçao.
Zij worden aan de hand van uit de boeken en bescheiden van ten minste vijf in die goederen handelende, door den Gouverneur aangewezen bedrijven met inachtneming van het vorenstaande, desnoodig dagelijks, berekend.

Artikel 3.

Hij die goederen, ten aanzien waarvan overeenkomstig het bij artikel 1 bepaalde maximumprijzen zijn vastgesteld, in het klein te koop aanbiedt of verkoopt is verplicht in zijn verkooplokaal op voor het publiek duidelijk zichtbare wijze op een prijslijst dan wel bij of aan die goederen de prijzen dier goederen te vermelden.

Artikel 4.

1. Hij die goederen, ten aanzien waarvan overeenkomstig het bij artikel 1 bepaalde maximumprijzen zijn vastgesteld, te koop aanbiedt of verkoopt tegen prijzen, welke te boven gaan de bedragen, bij de bij artikel 1 bedoelde beschikkingen daaromtrent vastgesteld, wordt gestraft met hechtenis van ten hoog-

ste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijftien honderd gulden.

2. Niet naleving van het bij artikel 3 bepaalde wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

3. De feiten bij deze verordening strafbaar gesteld worden beschouwd als overtredingen.

4. Voor de overtreding van het bepaalde bij het eerste lid van dit artikel en de niet naleving van het bepaalde bij artikel 3 is het hoofd der handelszaak/de houder van den winkel strafrechtelijk aansprakelijk.

Artikel 5.

1. Met het opsporen van feiten bij deze verordening strafbaar gesteld zijn, behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao aangewezen personen, belast de ambtenaren ressorteerende onder de Administratie van Financien.

2. Voormelde opsporingsambtenaren zijn te allen tijde bevoegd, de uitlevering te vorderen van al hetgeen redelijkerwijze vermoed kan worden gediend te hebben of bestemd te zijn geweest tot het plegen van een bij deze verordening strafbaar gesteld feit en in beslag te nemen alles, wat dienen kan tot bewijs van dat feit.

3. Zij hebben te allen tijde vrijen toegang tot alle localiteiten en tot alle plaatsen, waar in strijd met het bepaalde bij de artikelen 3 en 4 dezer verordening gehandeld wordt, of waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat zulks het geval is. Wordt hun de toegang geweigerd of belemmerd, of wordt hun op aanmelding tot toegang niet geantwoord, dan verschaffen zij zich dien desnoods met inroeping van den sterken arm.

4. In woningen treden zij tegen den wil van den bewoner niet binnen dan op bijzonderen of algemeenen schriftelijken last op het eiland Curaçao van of vanwege den Procureur-Generaal, en op de overige eilanden van of vanwege den Gezaghebber. Van dit binnentreden wordt door hen proces-verbaal opgemaakt, dat binnen tweemaal vier en twintig uren aan hem, wiens woning is binnengetreden, in afschrift wordt medegedeeld.

Artikel 6.

1. Deze verordening treedt in werking op het tijdstip harer afkondiging.

2. Zij vervalt, behalve ten aanzien van de begane strafbare feiten, met ingang van 1 Mei 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936 - 1937—29.

Verordening van den....., houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij de behandeling in de afdeelingen van het ontwerp verordening tot aanvulling en handhaving voor nog vier maanden van de verordening in P. B. 1936 No. 99, waarbij een vergeefsche poging is gedaan tot formuleering van het zoogenaamde „tusschenvoorstel", bedoeld in het Voorloopig Verslag dd. 18 December 1936 op het ontwerp verordening houdende bevoegdverklaring van den Administrateur van Financien om maximumprijzen vast te stellen, is tweeerlei gebleken:

1. dat de Raad niet afwijzend staat tegenover maatregelen, welke onredelijke prijsverhooging van eerste levensbehoeften beoogen te bestrijden,

2. dat tegen de vaststelling van maximumprijzen ter zake bij den Raad geen bezwaren bestaan mits met de rechtmatige belangen der handelaren algeheele rekening wordt gehouden.

Ondergeteekende, nog steeds de meening toegedaan zijnde dat bij onredelijke prijsverhooging onmiddellijk moet kunnen worden ingegrepen, heeft de eer den Raad hierbij aan te bieden een ontwerp verordening, waarbij:

1. de Gouverneur bevoegd verklaard wordt ten aanzien van eerste levensbehoeften voor wat de binnenlandsche markt betreft maximumprijzen vast te stellen- artikel 1;

2. voorschriften zijn gegeven hoe die prijzen behooren te worden berekend, zoodat deze niet willekeurig doch volgens vaste regels worden bepaald, immers aan de hand van cijfers, verkregen uit de boeken en bescheiden van een aantal door den Gouverneur aan te wijzen handelszaken- artikel 2.

Het wil ondergeteekende voorkomen dat daarmede aan de bij den Raad tegen de vaststelling van maximumprijzen gerezen bezwaren alleszins wordt tegemoet gekomen.

Over wat wel en wat niet onder eerste levensbehoeften begrepen moet worden, zullen de denkbeelden niet al te veel uiteen loopen. In de afdeelingen was men het over dat punt vrijwel eens.

Wanneer de gegevens aan het slot van artikel 2 bedoeld eenmaal verkregen zijn, bestaat de vaststelling van de maximumprijzen van diverse goederen in de oplossing van eenige rekensommen, waarbij het te berekenen gemiddelde van bedrijfsonkosten- en winstpercentage in een aantal een goeden naam hebbende zaken en de inkoopprijs van het betrekkelijke artikel als bekenden paraisseeren.

Een moeilijkheid zou zich kunnen voordoen, hierin bestaande dat er geen vijf handelaren te vinden zouden zijn, die hun boeken en bescheiden voor het doel zouden willen openleggen, doch deze acht ondergeteekende gering.

Tegen boekenonderzoek ter vaststelling van een juisten aanslag in de Inkomsten belasting is ook nimmer bezwaar gemaakt. Waar de voldoening aan het verzoek tot mededeeling van de noodige gegevens medewerking beteekent aan de behartiging van een algemeen belang, mag op een welwillende houding der handelaren staat gemaakt worden.

De artikelen 3 t/m 6 vereischen geen bijzondere bespreking.

Ook deze verordening zal weder van tijdelijken aard zijn.

Willemstad den 23n Januari 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—29.

Verordening van den....., houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Algemeen waren de Afdeelingen overtuigd, dat vaststelling en publicatie van maximum prijzen, als bedoeld in het ontwerp, gezien de althans op het oogenblik sterk wisselende inkoopsprijzen, onoverkomelijke bezwaren meebrengt, al was het alleen vanwege de daarvoor vereischte uitgebreide administratie.

De minderheid der leden achtte het nemen van eenige maatregel tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging thans verder volstrekt onnoodig, aangezien de vrije concurrentie automatisch prijsopdrijving zal voorkomen.

De meerderheid der leden echter was op dit punt niet zoo zeker en achtte daarom het nemen van maatregelen, waarbij de handel niet belemmerd wordt, toch redelijk. De leden hier aan het woord zouden echter gaarne zien, dat het ontwerp slechts bepalingen inhield van de volgende strekking:

1°. dat het verboden is goederen tot de eerste levensbehoeften behoorende in den detailhandel te koop aan te bieden of te verkoopen voor prijzen die hooger liggen dan de inkoopsprijs of de groothandelsprijs dier goederen, vermeerderd met een normaal en gebruikelijk bedrijfsonkosten- en winstpercentage, waarbij onder normaal en gebruikelijk percentage verstaan moet worden een percentage dat rekening houdt met dekking van het risico van aan bederf onderhevig goederen.

Men stelde zich voor, dat de Overheid de naleving dezer bepaling gemakkelijk kan controleeren door het nemen van steekproeven en voor de bepaling van bedoeld percentage als grondslag kan nemen de bedrijfsonkosten- en winstmarge gebruikelijk in te goeder naam bekend staande handelszaken op Curaçao.

2°. dat het geboden is aan alle detaillisten om in hun verkooplokalen voor bovenbedoelde goederen op voor het publiek duidelijk zichtbare wijze op een prijslijst, dan wel bij of aan die goederen, de telkenmale in dat verkooplokaal geldende prijzen dier goederen te vermelden.

Men bedoelde hiermede te bereiken dat voor de eerste levensbehoeften de consumenten zonder te vragen kennis kunnen nemen van de geldende prijzen.

Dezelfde leden achtten het gewenscht, dat de goederen, ten aanzien waarvan bovengeschetste bepalingen zouden gelden, met name vermeld worden in de verordening.

Deze leden namen de vrijheid het bestuur te verzoeken de geschetste gedachtengang neer te leggen in een nieuw stel bepalingen, onder bijvoeging van de noodige sanctie-bepalingen, en voorstellen te doen van de artikelen, welke naar de meening van het Bestuur tot de eerste levensbehoeften behooren.

Zij zouden gaarne zien dat aan dit tweeledig verzoek gehoor werd gegeven door indiening van eene Nota van Wijzigingen op dit onderhavig ontwerp.

De meeste leden zouden de betreffende bepalingen een tijdelijk karakter willen geven en doen gelden tot ultimo Mei 1937.

Andere leden achtten (afgezien van overwegingen ontstaan uit omstandigheden veroorzaakt door de devaluatie) de voorstellen van zoodanig belang, dat de bepalingen een blijvend karakter behooren te dragen.

Willemstad, 3 Februari 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—31.

Verordening van den....., tot aanvulling van de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie (P. B. 1930 No. 2).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende dat het noodzakelijk wordt geacht de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie (P. B. 1930 No. 2), te wijzigen, en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

ARTIKEL I.

Het gestelde onder 1°. van artikel 1 van bovengenoemde verordening wordt gelezen als volgt:

„1°. onder vuurwapenen mede verstaan bommen, handgra-
„naten en dergelijke voor ontploffing of voor het verspreiden
„van vergiftige, verstikkende of weerloosmakende gassen be-
„stemde wapenen, vlammenwerpers, zoomede, naar bij besluit
„van den Gouverneur te stellen regelen, alarmpistolen en ande-
„re soortgelijke voor bedreiging of afdreiging geschikte voor-
„werpen."

ARTIKEL II.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—31.

Verordening van den....., tot aanvulling van de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie (P. B. 1930 No. 2).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp, hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden, heeft ten doel de z.g. alarm- of knalpistolen en andere soortgelijke voor bedreiging of afdreiging geschikte voorwerpen onder het begrip „vuurwapenen" te brengen.

Behoefte aan deze uitbreiding is vooral gebleken nu de z.g. alarmpistolen — welke geheel den uiterlijken vorm van een gewoon pistool of revolver hebben, en waarmede, wat het geluid betreft, een even krachtig schot als met een gewoon pistool of revolver kan worden gelost, doch zonder wijziging van de constructie over het algemeen geen lichamelijk letsel kan worden toegebracht — zonder veel moeite of technische vaardigheid in gewone revolvers kunnen worden veranderd.

Ook afgezien van het vorenstaande komt het ondergeteekende alleszins gewenscht voor, het voorhanden hebben enz. van die voorwerpen onder de „Vuurwapenverordening 1930" te brengen. Immers in verkeerde handen kunnen die voorwerpen, die eerst bij een nauwkeurig onderzoek blijken geen werkelijke revolvers te zijn, worden gebruikt voor afdreiging en gewelddadig optreden, terwijl de bedreiging met een dergelijk voorwerp aanleiding kan geven tot een noodzakelijk gemeende zelfverdediging met noodlottige gevolgen voor hem, die het voorwerp gebruikte.

Overeenkomstige aanvulling der Vuurwapenwet 1919 heeft plaats gevonden bij de Wet van 8 Juli 1932 Staatsblad 1932 No. 345.

Willemstad, den 19n Februari 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—29.

Verordening van den....., houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging.

Memorie van Antwoord.

No. 4

Ondergeteekende is bereid in het ontwerp op te nemen welke artikelen als eerste levensbehoeften zullen aangemerkt worden, doch heeft ernstig bezwaar tegen de indiening van een nieuw ontwerp in den geest als aan het slot van het Voorloopig Verslag aangegeven.

Het ontwerp, als blijkens Nota van Wijziging aangevuld, wordt dus gehandhaafd.

De leden, die met het nemen van maatregelen tegen onredelijke prijsverhooging accoord kunnen gaan, zullen moeten toegeven dat alleen bepalingen, welke effect kunnen sorteeren, dienstig zijn.

N. h. v. kunnen bepalingen als bedoelde leden zich gedacht hebben niet tot het doel leiden.

Eerstens toch zou het dan den groot- en tusschenhandel mogelijk zijn te verhinderen dat iets in de gewenschte richting bereikt wordt.

Secundo zou de maatstaf, welke aangelegd wordt ter beoordeeling of eenige prijs onredelijk hoog is opgevoerd, dusdanig vaag geformuleerd zijn dat er niet mee gewerkt kan worden en dat uitgesloten is dat eenige veroordeeling mogelijk wordt.

Ad 1*m*. Meerbedoelde leden wenschen de detailhandelaren aan banden, zij het weinig knellende banden, te leggen maar meenen de prijszetting in den groot- en tusschenhandel aan dier vertegenwoordigers te kunnen overlaten. Ondergeteekende acht dit niet juist, doch is van oordeel dat het afwegen van het algemeen belang tegen het particulier belang meer eigenaardig de taak der Overheid is. Trouwens ten aanzien van detaillisten, tevens tusschenhandelaren — er zijn er zeer vele —, zou elke maatregel illusoir worden, daar zij door naar willekeur hun tusschenhandelprijzen omhoog te brengen gerechtigd zouden worden den detailprijs te verhoogen. Zoolang bepalingen tegen onredelijke prijsverhooging noodig of wenschelijk zijn, zal goede bestuurszorg kwalijk afhankelijk gemaakt mogen worden van den burgerzin en het wèlwillen van een deel der handelaren.

Ad 2m. Wat de een normaal en gebruikelijk vindt, zal de ander als onvoldoende betitelen. Het risico van aan bederf onderhevige goederen is voor ieder niet gelijk. De uitspraak daaromtrent van den eenen deskundige kan onmiddellijk door een tweeden worden bestreden. Men moet zich eens indenken in de positie van den rechter, die een geval van onredelijke prijsverhooging te beslissen krijgt.

Van de zijde van het Openbaar Ministerie worden deskundigen voorgebracht, die 25% bedrijfsonkosten en winstpercentage redelijk vinden en verdachte doet andere deskundigen hooren, die in verband met geringen omzet, hooge lasten, groot bederfrisico 35% niet onbehoorlijk vinden.

Steekproeven worden aanbevolen als grondslag voor een uitspraak omtrent wat redelijk en wat onredelijk is. Men komt dan terecht bij detaillisten, die boek houden. Maar het getuigenis van anderen, die geen boek houden en onder andere voorwaarden hun bedrijf uitoefenen, wordt daardoor voor den rechter

niet zonder waarde. Hoe wil men voorts die steekproeven verrichten. Aangenomen dat er een aantal detailhandelaren welwillend genoeg zijn hun boeken te vertoonen — waarvan ook het ontwerp uitgaat —, dan is telkens *bij elke overtreding*, welke men gemeend heeft te moeten constateeren, een uitgebreid onderzoek noodig, eerst door of van wege den Administrateur van Financien, dan door het parket en ten slotte door den rechter, met de boven uiteengezette moeilijkheden daaraan verbonden.

Aan een regeling als gesuggereerd moet iedere practische waarde worden ontzegd.

De door vaakbedoelde leden aanbevolen steekproeven wilde ook het bestuur als grondslag van te stellen normen, nemen, maar dan tot normen waarmee gewerkt kan worden: maximumprijzen derhalve. Alle onzekerheid bij vervolging en berechting wordt daarmee weggenomen.

Hetgeen absoluut noodig is. Het Bestuur ontveinst zich niet, dat moeilijkheden zich zullen voordoen, doch de knoop wordt doorgehakt en rechtszekerheid bereikt. Over den omvang van den arbeid, welke daaraan vastzit, behoeven de Afdeelingen zich niet bezorgd te maken. Eerstens toch zal het werk aanzienlijk moeilijker zijn indien voor elk geval wederom uitgebreide becijferingen noodig worden, doch in de tweede plaats wordt tegen werk, in het algemeen belang verricht, niet opgezien.

Aanvulling van het ontwerp met bekendstelling van wat onder eerste levensbehoeften wordt verstaan ondervindt geen bezwaar. Een 3e lid van artikel 1 wordt dientengevolge ingelascht, luidende als bij Nota van Wijziging voorgesteld.

Tegen een formuleering overeenkomstig die der eerste antiprijsopdrijvingsverordening zou op zich zelf geen bezwaar bestaan. Men zou op de woorden „met het verschil tusschen de nieuwe en de oude inkoopprijzen" kunnen doen volgen: „en met een percentage wegens verhoogde bedrijfsonkosten" dan wel woorden van die strekking of verdere strekking, doch de praktijk heeft uitgewezen dat niet of zeer moeilijk is na te gaan welke de prijzen waren in de week voorafgaande aan 26 September. 1936.

Er blijft derhalve onder de omstandigheden niet anders over dan het vaststellen van maximumprijzen. Ondergeteekende vermeent zulks met het bovenstaande duidelijk in het licht te hebben gesteld en hoopt de vaakbedoelde leden te hebben overtuigd van het onhoudbare van een opzet als door hen voorgedragen.

Waar enkel tegen het principe waarvan het ontwerp uitgaat bedenking is gerezen, niet ook tegen de uitwerking, moge met het vorenstaande worden volstaan.

Willemstad, den 5n Maart 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—29.

Verordening van den....., houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Aan artikel 1 wordt een lid toegevoegd, luidende:

„3. Als tot de eerste levensbehoeften behoorende goederen worden ten deze aangemerkt:

* Aardappelen, zoomede aardappelmeel, stijfsel en puddingpoeder.
Boonen.
Boter.
* Brood.
* Consumptie vetten.
* Eieren.
* Groenten.
Huisbrand.
* Kaas.
Koffie.
Maismeel.
Margarine.
Melk.
* Roggebloem.
Slaolie.
* Spek.
Suiker.
Tarwebloem.
* Vleesch.

* Voor de met een * gemerkte artikelen behoudens geringe bij deze artikelen steeds optredende marktschommelingen.

Wilemstad, den 5 Maart 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—29.

Verordening van den....., houdende nadere tijdelijke maatregelen tot het tegengaan van onredelijke prijsverhooging.

Eindverslag.

No. 6.

De noodzakelijkheid van de invoering der voorgestelde regeling werd in de afdeelingen door de meeste leden niet ingezien. Immers is geen der leden een geval bekend, waarin, gedurende de 3 maanden, dat wij zonder een verordening tot het tegengaan van prijsopdrijving gezeten hebben, behoefte aan een dusdanige regeling is gebleken. Zij verzochten daaromtrent door het Bestuur te worden ingelicht. Mocht toch in dien tijd de noodzakelijkheid gebleken zijn en blijft het Bestuur van gevoelen, dat er behoefte aan de voorgestelde regeling bestaat, dan zouden de afdeelingen geen bezwaar hebben tot de totstandkoming daarvan mede te werken voor een periode van 3 maanden, mits art. 2 zoodanig gewijzigd wordt, dat daarin uitgegaan wordt, bij stijging der prijzen, van de groothandelsprijzen (de prijzen op de wereldmarkt) en bij daling, van den inkoopsprijs.

Enkele leden deden uitkomen, dat naar hunne meening de invoering der voorgestelde regeling niet zal baten, noch schaden, waarom zij er geen bezwaar tegen hebben. Wat zij echter daarin wel van groot belang achten is, dat daardoor, althans voor een deel en voorloopig, bereikt wordt, dat bekendstelling van prijzen plaats zal hebben, wat zij van economisch belang voor de koopers achten en een stap in de goede richting.

Men wilde doen uitkomen, dat men zich niet bezorgd gemaakt heeft over den arbeid, welke het Bestuursvoorstel kan medebrengen. Het zijn de kosten, welke deze arbeid, medebrengt, die de aandacht verdienen.

Art. 6 zou gewijzigd moeten worden.

Onder mededeeling van het bovenstaande, en in het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van het ontwerp zijn gevoelen omtrent het bovenstaande zal willen mededeelen, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n April 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-33.

Verordening van den..... , tot regeling van het gebruik van visch- en treknetten in Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n April 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—30

Verordening van den....., houdende pensioenregeling voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is nieuwe bepalingen vast te stellen voor de regeling der pensioenen voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen.

Artikel 1.

Aan de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en aan hunne weduwen en weezen wordt, overeenkomstig de bepalingen bij deze verordening vastgesteld, pensioen verleend.

Artikel 2.

Deze verordening verstaat onder Curaçaosche burgerlijke landsdienaren de ambtenaren, zoowel mannelijke als vrouwelijke, die door of vanwege het daartoe bevoegd Gezag in Curaçaoschen burgerlijken dienst zijn benoemd, van eene vaste, schriftelijke aanstelling zijn voorzien en eene betrekking bekleeden, waaraan verbonden is eene jaarlijksche bezoldiging, die uit 's Lands kas wordt gekweten en die genoemd wordt in eene door den Gouverneur vast te stellen organieke regeling der bezoldigingen, voor zooverre deze regeling niet door den Koning aan zich is voorbehouden of bij algemeene verordening is geschied, in welke gevallen deze regelingen in de plaats treden van de organieke regeling, in deze verordening verder te noemen ambtenaren.

Artikel 3.

1. Voor benoeming tot eene betrekking in vasten dienst komen niet in aanmerking zij:
   a. die den 18-jarigen leeftijd nog niet bereikt hebben;
   b. die bij hunne eerste indiensttreding den 35-jarigen leeftijd reeds bereikt hebben;
   c. die niet bij geneeskundig onderzoek voor den dienst geschikt zijn verklaard.
2. Het in lid 1 onder b bepaalde geldt niet bij benoemingen bij Koninklijk besluit.

Artikel 4.

1. Elke benoeming als bedoeld in artikel 3 tot eene betrekking geschiedt schriftelijk.

2. Bij eerste indiensttreding worden, voor zooveel mogelijk, de geboortedatum en het geboortejaar van den betrokken landsdienaar bij de benoeming vermeld.

Artikel 5.

Onder eene betrekking in den zin dezer verordening wordt niet verstaan eene zoodanige, waarvoor niet geregeld een volle dagtaak wordt vereischt; door den Gouverneur worden de hier bedoelde betrekkingen bij besluit aangewezen.

Artikel 6.

Deze verordening verstaat onder bezoldiging, als bedoeld in artikel 2, alle, onder welke benaming ook, aan de betrekking vast verbonden inkomsten, hetzij eene in één bedrag bepaalde belooning, hetzij vaste emolumenten of andere vaste voordeelen, voor zooveel die niet strekken tot vergoeding van onkosten, door de waarneming dier betrekking veroorzaakt.

Artikel 7.

Vergoedingen voor vervoermiddelen, schadeloosstellingen, reiskosten, standplaatstoelagen, representatiekosten, kassierstoelagen en in het algemeen alles wat onder deze of andere benamingen tot vergoeding van onkosten wordt toegelegd, beloningen voor de waarneming van bijzondere commissien tijdelijke inkomsten of toevallige baten of voordeelen worden niet als bezoldiging beschouwd.

Artikel 8.

1. Onder tijdelijke inkomsten, bedoeld in artikel 7, wordt niet begrepen het meerder inkomen, door een pensioengerechtigd ambtenaar boven dat, verbonden aan zijne vaste betrekking, genoten in eene tijdelijke waargenomen betrekking, indien op de waarneming aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking is gevolgd eene vaste benoeming tot die betrekking, waaraan eene hoogere bezoldiging verbonden is dan aan de vorenbedoelde vaste betrekking, met dien verstande dat de tijdelijke meerdere inkomsten als vaste worden beschouwd slechts voor zoover zij niet hooger zijn dan het bedrag, waarmede de pensioengrondslag in de nieuwe, vaste betrekking dien in de vorige vaste betrekking overtreft.

2. Volgt de nieuwe vaste benoeming, bedoeld in lid 1, niet aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking, op de waarneming, dan zullen, met inachtneming van de in dat lid aangegeven beperking, de tijdelijke meerdere inkomsten alleen dan als vaste worden beschouwd, wanneer de waarneming tenminste 12 op elkander volgende maanden heeft geduurd.

HOOFDSTUK II.

Van het pensioen der ambtenaren.

§ 1. *van het recht op pensioen.*

Artikel 9.

Na bekomen ontslag hebben recht op pensioen ambtenaren:

a. die, bij het verlaten van den dienst, bij een leeftijd van tenminste 50 jaren, een diensttijd van minstens 20 jaren, — waarvan tenminste 10 in Curaçaoschen dienst — vervuld hebben;

b. die voor den verderen dienst ongeschikt zijn verklaard uit hoofde van ouderdom of van ziels- of lichaamsziekte of gebreken, tenzij deze, ter beoordeeling van den Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, het gevolg zijn van eigen moedwillige handelingen;

c. die, na op grond van de opheffing van de door hen bekleede betrekking of tengevolge van eene reorganisatie van den dienst in het genot van wachtgeld te zijn gesteld, bij het vervallen van het wachtgeld, een diensttijd van tenminste 20 jaren hebben vervuld, met dien verstande nochtans dat van den geheelen diensttijd alsdan een tijd van tenminste 10 jaren in Curaçaoschen dienst moet zijn doorgebracht.

Artikel 10.

Aan ambtenaren, die vóór het vervullen van de in artikel 9 onder a genoemde minimum dienst — en leeftijden, wegens ongeschiktheid voor den verderen dienst, om andere redenen dan in artikel 9 onder b vermeld, worden ontslagen, kan, wanneer zij een diensttijd van tenminste 10 jaren vervuld hebben, door den Gouverneur worden toegekend pensioen, volgens de bepalingen dezer verordening, of tijdelijk pensioen op den voet van de regelen, welke voor de toekenning van wachtgelden uit 's Lands kas gelden.

Artikel 11.

De ongeschiktheid, bedoeld in artikel 9 onder b moet worden vastgesteld door een geneeskundig onderzoek, terwijl de betrekkelijke geneeskundige verklaring den aard der ziekte of gebreken zal aangeven en tevens de omstandigheden vermelden, welke op de verleening van het pensioen en op den omvang daarvan van invloed kunnen zijn.

Artikel 12.

1. Het geneeskundig onderzoek, bedoeld in artikel 3, lid 1. onder c, en dat, bedoeld in artikel 11, geschieden voor hen, die zich in Curaçao of in Nederland bevinden, onderscheidenlijk door een Geneeskundige Commissie van tenminste drie leden door den Gouverneur te benoemen en door den Geneeskundigen Raad van het Departement van Kolonien, met dien verstande, dat de opdracht tot keuring uitgaat onderscheidenlijk, van den Gouverneur en van den Minister van Kolonien.

2. De belanghebbende moet vóór het plaats hebben van eenig onderzoek, als bedoeld in lid 1, verklaren of hij vroeger al al dan niet en zoo ja, waar, wanneer en met welken uitslag is gekeurd geworden.

3. Wanneer eenig onderzoek, als bedoeld in lid 1, moet geschieden van een belanghebbende, terwijl deze zich niet in Curaçao of in Nederland bevindt, zijn de Gouverneur en de Minister van Kolonien gelijkelijk bevoegd daartoe ook een ander lichaam of een of meer deskundige personen aan te wijzen.

4. Elk geneeskundig onderzoek, als in dit artikel bedoeld, geschiedt naar onderscheidenlijk door den Gouverneur en den Minister van Kolonien daartoe te stellen regelen.

§ 2. *Van den diensttijd.*

Artikel 13.

Als diensttijd, zoowel voor de beoordeeling der pensioenaanspraken, als voor de regeling van het pensioen, komt in aanmerking de tijd:

1. a. doorgebracht in vasten dienst van Curaçao in burgerlijke of kerkelijke betrekkingen of in betrekkingen bij het bijzonder onderwijs aldaar, indien deze aanspraak geven op pensioen;

b. doorgebracht in Nederland, Nederlandsch-Indie of Suriname en eenigerlei dienst, waarvan volgens de aldaar geldende bepalingen, de tijd in aanmerking kan komen voor de berekening van pensioen, met dien verstande dat, voor zoover betreft den diensttijd, welke in Nederland is vervuld, 2 jaren dienst voor één gerekend worden, tenzij volgens de Nederland-

sche pensioensbepalingen die diensttijd dubbel wordt gerekend, in welk geval de tijd ten volle in aanmerking komt.

2. gedurende welken, onder het genot van bezoldiging:

a. eene betrekking, als bedoeld in lid 1 onder a, in tijdelijken dienst is waargenomen,

b. dienstverrichtingen in tijdelijken dienst, waarvoor geregeld een volle dagtaak wordt vereischt, in of mede in het belang van Curaçao zijn opgedragen bij Koninklijk besluit, door den Minister van Kolonien of door den Gouverneur, indien daarop aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking, is gevolgd eene aanstelling in eene betrekking in vasten dienst.

Volgt de aanstelling in vasten dienst niet aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking, op den onder a of b bedoelden tijd, dan komt de tijdelijke diensttijd bij de bereking van het pensioen alleen dan in aanmerking, wanneer bij die waarneming of dienstverrichting tenminste 12 op elkander volgende maanden heeft geduurd.

De tijdelijke diensttijd telt jaar voor jaar, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht binnen de keerkringen en 2 jaren dienst voor één gerekend, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht buiten de keerkringen, terwijl voor het geval de betrokkene zich buitenslands moet begeven tot het doen dier dienstverrichtingen, de duur der heen- en die der terugreis ten volle van en met den dag van inscheping tot en met den dag van ontscheping — als diensttijd binnen de keerkringen in rekening wordt gebracht, indien de reis deels binnen en deels buiten de keerkringen is volbracht.

3. gedurende welken een ambtenaar, met stilstand van zijne bezoldiging, als bedoeld in artikel 2:

a. belast wordt met de tijdelijke waarneming van eene betrekking waaraan bezoldiging ten laste van de Rijksbegrooting is verbonden;

b. door den Gouverneur in of mede in het belang van Curaçao tijdelijk ter beschikking van derden wordt gesteld.

4. gedurende welken een tot lid van de Eerste Kamer van de Staten-Generaal benoemd ambtenaar, als zoodanig zitting nemende, dientengevolge tijdelijk van de door hem bekleed wordende betrekking wordt ontheven.

5. gedurende welken aan een ambtenaar tijdens diens verblijf buiten Curaçao, bij Koninklijk besluit, door den Minister van Kolonien of door den Gouverneur dienstverrichtingen, waarvoor geregeld een volle dagtaak, ter beoordeeling van den Gouverneur, wordt vereischt in of mede in het belang van Curaçao zijn opgedragen, mits die dienstverrichtingen langer hebben geduurd dan 6 maanden en onverschillig of daaraan al dan niet eene belooning was verbonden. Deze bepaling is eveneens van toepassing op den ambtenaar, die, ten einde gevolg te geven aan een door den Gouverneur gegeven opdracht, zich buiten Curaçao moet begeven.

In dit geval, alsmede in het geval, waarin een ambtenaar, na beeindiging van het aan hem verleende verlof tengevolge van bestendiging van eene vroegere of van eene hem gegeven nadere opdracht, als hiervoren bedoeld, niet naar Curaçao kan terugkeeren, komt de tijd van het geheele verblijf als gevolg van die opdracht of die opdrachten buiten Curaçao doorgebracht, als diensttijd in aanmerking, ongeacht den duur daarvan.

De onder dit punt, zoomede de onder punt 4 bedoelde diensttijd telt jaar voor jaar, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht binnen de keerkringen en 2 jaren dienst voor één gerekend, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht buiten de keerkringen.

In voorkomend geval wordt de duur eener reis, deel uitmakende van een onder dit punt en onder punt 4 bedoelden diensttijd ten volle — van en met den dag van inscheping tot en met den dag van ontscheping — in rekening gebracht, indien de reis deels binnen, deels buiten de keerkringen is volbracht.

6. door den ambtenaar, met behoud van bezoldiging of onder genot van verlofbezoldiging, doorgebracht met vrijstelling

van dienst of met binnenlandsch- of buitenlandsch verlof, met dien verstande dat wanneer en voor zoover de betrekkelijke vrijstelling van dienst of het betrekkelijke verlof buiten de keerkringen is doorgebracht ten aanzien van de berekening van den tijd het in dit artikel onder punt 5, laatste en voorlaatste alinea, bepaalde toepassing zal vinden.

7. Gedurende welken in Nederland, Nederlandsch-Indie of Suriname tijdelijke diensten zijn bewezen, welke diensten, voor zoover zij, nog niet vóór de indiensttreding in Curaçao voor pensioen waren geldig gemaakt en ook volgens de aldaar geldende bepalingen zouden zijn geldig te maken, bij de berekening van het Curaçaosch pensioen voor wat de diensten in Nederland betreft naar den maatstaf van twee jaren dienst voor één, worden medegerekend.

8. gedurende welken een ambtenaar wachtgeld geniet, twee jaren voor één gerekend.

Artikel 14.

Als diensttijd komt niet in aanmerking de tijd:

1. gedurende welken de ambtenaar:

a. verlof had buiten bezwaar van den Lande;

b. geschorst was in zijne betrekking, tenzij de schorsing wegens het instellen van een onderzoek is toegepast en dat onderzoek te zijnen gunste uitvalt;

c. diensten heeft vervuld vóór het voleindigen van het 18de levensjaar.

2. welke reeds met pensioen vergolden wordt ten laste van de Rijksbegrooting, van de begrooting van Nederlandsch-Indie, van Suriname of van Curaçao of van eenig publiekrechtelijk lichaam in Nederland, Nederlansch-Indie of Suriname of van eenig door het openbaar Gezag aldaar ingesteld fonds.

Artikel 15.

Voor hem, die, na om welke redenen ook ontslagen te zijn, later wordt herplaatst, is de diensttijd, vóór het ontslag vervuld — met inachtneming van het bij artikel 14 lid 2 bepaalde — gelijkelijk geldig als die, na de herplaatsing vervuld.

§ 3. *Van de berekening en het bedrag van het pensioen.*

Artikel 16.

1. Het pensioen wordt berekend over den geheelen diensttijd, een gedeelte van eene maand wordt voor eene geheele maand gerekend.

2. Het bedrag wordt naar boven afgerond tot het naaste getal volle guldens, dat een veelvoud is van drie.

Artikel 17.

Het pensioen aan een ambtenaar toe te kennen bedraagt bij twintigjarigen diensttijd de helft van de in artikel 22 bedoelde middelsom.

Artikel 18.

Eenzelfde persoon kan aan een of meer krachtens deze verordening, verleende pensioenen niet meer dan *f* 4500,— per jaar genieten.

Artikel 19.

Wanneer pensioen wordt verleend vóór de vervulling van den diensttijd, genoemd in artikel 17, ondergaat het voor den diensttijd, overeenkomstig dat artikel berekende pensioen eene vermindering van 1/20 voor elk aan dien diensttijd ontbrekend jaar.

Artikel 20.

Wanneer pensioen wordt verleend na de vervulling van den diensttijd, genoemd in artikel 17, ondergaat het voor den

diensttijd, overeenkomstig dat artikel berekende pensioen eene verhooging van 1/30 voor elk jaar daarboven vervulden diensttijd, met dien verstande, dat voor een diensttijd boven de 30 jaren eene zoodanige verhooging niet meer wordt verleend en dat in geen geval het maximumpensioen van *f* 4500,— wordt overschreden.

Artikel 21.

Het bedrag van het pensioen van:

a. ambtenaren, die in en door de uitoefening van hun ambt of terzake van die uitoefening, hetzij tengevolge van gewelddadige aanranding of verzet, hetzij van met gevaar gepaard gaande dienstverrrichtingen, een en ander mits niet aan hunne schuld te wijten, ziels- of lichaamsziekte of gebreken bekomen hebben, die hen volstrekt ongeschikt maken langer te dienen;

b. de voor het leven benoemde leden der Rechterlijke Macht, die tegen hunnen wil worden ontslagen wegens ongeschiktheid door meer dan 60-jarige ouderdom of door aanhoudende ziels- of lichaamsziekte of omdat zij onder curateele zijn gesteld, wordt bepaald naar het aantal jaren van hun diensttijd, doch niet lager dan op de helft van het bedrag van het pensioen voor een diensttijd van 20 jaren.

Artikel 22.

1. Als grondslag voor de regeling van het pensioen wordt genomen de middelsom van de pensioengrondslagen gedurende de laatste 24 maanden, die voor den ambtenaar als diensttijd ten volle in aanmerking komen.

2. Waar de in lid 1 bedoelde grondslag niet kan gelden, wordt daartoe genomen de middelsom over het kortere tijdvak, waarover de pensioengrondslagen loopen.

HOOFDSTUK III.

Van het pensioen der weduwen en weezen.

§ 1. *Van het recht op pensioen.*

Artikel 23.

1. De weduwe en weezen van een ambtenaar hebben recht op pensioen, tenzij het huwelijk of de wettiging waaraan dat recht zou kunnen worden ontleend, is gesloten of geschied:

a. gedurende de ziekte, die den dood van den ambtenaar binnen drie maanden na het aangaan van dat huwelijk of die wettiging ten gevolge heeft gehad;

b. nadat de ambtenaar den 60-jarigen leeftijd had bereikt.

2. Onder weezen verstaat deze verordening de wettige of gewettigde kinderen van een overleden mannelijken zoowel als vrouwelijke ambtenaar, voor wat betreft de kinderen van het mannelijk geslacht tot en met het 18de levensjaar en voor wat betreft de kinderen van het vrouwelijk geslacht tot met het 21ste levensjaar, en onder weduwe de nagelaten echtgenoote van een overleden mannelijken ambtenaar.

§ 2. *Van de berekening en het bedrag van het pensioen.*

Artikel 24.

1. Het weduwenpensioen wordt, ongeacht den diensttijd van den ambtenaar op het tijdstip van zijn overlijden, berekend naar den voor den ambtenaar op voormeld tijdstip gegolden hebbenden pensioengrondslag en wel 35 ten honderd van pensioengrondslagen van *f* 1.000,— of minder en voor wat betreft pensioengrondslagen hooger dan *f* 1.000.— daarenboven 30 ten honderd naar reden van de volgende *f* 5.000,— pensioengrondslag en 20 ten honderd naar reden van het overige deel van den pensioengrondslag, met dien verstande

nochtans dat het jaarlijksch bedrag van het weduwenpensioen niet boven *f* 2250,— mag stijgen.

2. Het weezenpensioen bedraagt:

a. voor de kinderen, wier moeder aan het overlijden van den vader aanspraak op pensioen ontleent, 10 ten honderd van het volgens lid 1 voor de weduwe bepaalde pensioensbedrag voor ieder kind boven twee met een maximum van 40 ten honderd voor zes kinderen of meer;

b. voor alle andere kinderen, die aanspraak op pensioen ontleenen aan het overlijden van hun vader van het pensioenbedrag, waarop diens weduwe ingevolge lid 1 aanspraak maakt of zou kunnen maken, en voor de kinderen, die aanspraak op pensioen ontleenen aan het overlijden van hunne moeder, van het pensioensbedrag, waarop de weduwe van een ambteanar, die in geheel dezelfde omstandigheden verkeerde als de vrouwelijke ambtenaren, aanspraak zou kunnen maken;

40% voor 1 kind,
70% voor 2 kinderen,
100% voor 3 kinderen,
110% voor 4 kinderen,
115% voor 5 of meer kinderen,

met dien verstande nochtans dat het jaarlijksch bedrag van het weezenpensioen niet boven *f* 2250,— mag stijgen;

3. Voor kinderen, die denzelfden vader hebben, doch uit verschillende moeders geboren zijn, zal, indien terzake van het overlijden van den vader weduwenpensioen wordt uitgekeerd, het totaal-bedrag van de toe te kennen weezenpensioenen niet mogen overtreffen.

4. Indien terzake van het overlijden van den vader geen weduwenpensioen, wordt uitgekeerd, zal het totaal-bedrag van de toe te kennen weezenpensioenen het dubbele van het pensioensbedrag, waarop diens weduwe ingevolge lid 1 aanspraak zou kunnen maken, niet mogen overtreffen.

5. Indien de kinderen aan het overlijden van ieder hunner ouders aanspraak op pensioen ontleenen, wordt het hoogste der pensioenen toegekend.

6. Het weezenpensioen wordt ambtshalve nader vastgesteld naar de percentages genoemd in lid 2 onder b, zoodra het weduwenpensioen van de moeder is geeindigd of zoolang dit op grond van eenige bepaling dezer verordening niet mag worden genoten.

7. Met betrekking tot de afronding van het bedrag der in lid 1 en 2 bedoelde pensioenen is artikel 16, lid 2, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 25.

1. Het weezenpensioen voor de gezamenlijke kinderen, uit één moeder geboren, wordt als een eenheid toegekend.

2. Zijn de kinderen, die den zelfden vader hebben, uit ververschillende moeders geboren, dan wordt het weezenpensioen voor elke groep als een afzonderlijke eenheid toegekend.

Gewettigde kinderen, wier ouders geen huwelijk hebben aangegaan, zoomede de moederlooze kinderen, die de vader bij zijn indiensttreding als ambtenaar had, worden te zamen gerekend als te zijn geboren uit één moeder. Indien het totaal-bedrag van de weezenpensioenen de in de leden 3 en 4 van het vorige artikel bedoelde maxima zou overschrijden geschiedt de vermindering naar de verhouding van de aanvankelijke berekening dier weezenpensioenen.

3. In afwijking van de beide vorige leden kan bij de toekenning of later in het belang der rechthebbenden het pensioen door den Gouverneur worden gesplitst.

§ 3. *Van de toekenning van tijdelijk pensioen.*

Atrikel 26.

1. Wanneer ingeval van vermissing van een ambtenaar of een gepensionneerd ambtenaar, gegronde redenen bestaan

om aan te nemen dat hij overleden is, kan aan zijne echtgenoote en zijne wettige of gewettigde kinderen, als waren zij weduwe en weezen, tijdelijk pensioen, op den voet van de bepalingen dezer verordening, worden toegekend.

2. De Gouverneur bepaalt de tijdstippen van ingang en einde van dit pensioen.

3. De Gouverneur kan bij de toekenning van het pensioen bepalen dat vooraf voldoende — te zijner beoordeeling — persoonlijke of zakelijke zekerheid worde gesteld, dat ingevolge die toekenning gedane uitkeeringen geheel of naar evenredigheid worden teruggestort, indien te eeniger tijde mocht blijken dat de vermiste ambtenaar niet, dan wel later dan het tijdstip van ingang van het pensioen, overleden was.

§ 4. *Van de weduwen en weezen van gepensionneerde ambtenaren.*

Artikel 27.

De bepalingen van de artikelen 23, 24 en 25 zijn van overeenkomstige toepassing op de weduwe en weezen van een gepensionneerden ambtenaar, terwijl een huwelijk en eene wettiging na de pensionneering aangegaan of geschied, ten aanzien van de bepalingen dezer verordening, als niet aangegaan en als niet geschied worden aangemerkt.

HOOFDSTUK IV.

Van de bijdrage voor pensioen en den pensioengrondslag.

Artikel 28.

1. De ambtenaren zijn verplicht zoowel ten behoeve van eigen-pensioen als ten behoeve van weduwe — en weezenpensioen bij te dragen.

2. Deze bijdragen bedragen:

a. ten behoeve van het eigen-pensioen van den ambtenaar 5% van den in artikel 38 en 39 bedoelden pensioengrondslag;

b. ten behoeve van het weduwe- en weezenpensioen voor de ambtenaren, die pensioengerechtigde betrekkingen hebben, 3% van den pensioengrondslag.

. Bovendien zijn de ambtenaren, die een huwelijk aangaan met eene vrouw, die op het tijdstip van de voltrekking van het huwelijk 20 of meer jaren jonger is dan de ambtenaar zelve — tenzij dit huwelijk wordt gesloten onder omstandigheden als bedoeld in artikel 23, lid 1 — ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen eene extra-bijdrage verschuldigd gelijk aan twee maanden van den op het tijdstip van de huwelijksvoltrekking geldenden pensioengrondslag.

Artikel 29.

1. Behoudens het bepaalde in lid 2 van dit artikel en in artikel 38, lid 7 is de bijdrage, bedoeld in artikel 28, verschuldigd over den vollen diensttijd.

2. Over diensttijd, welke in aanmerking komt twee jaren gerekend voor één, bedraagt de bijdrage, bedoeld in artikel 28 onder letter a van lid 2, de helft van het aldaar genoemde percentage.

Artikel 30.

1. Voor ambtenaren, die tevoren in Nederland, Nederlandsch-Indie of Suriname in dienst zijn geweest, zijn de in artikel 28, lid 2 bedoelde bijdragen ook verschuldigd over den voor pensioen in aanmerking komenden diensttijd, elders door hen vervuld, mits niet reeds met pensioen vergolden, terwijl voor diensttijd, die voor de helft in aanmerking komt, artikel 29 lid 2 overeenkomstige toepassing zal vinden.

2. Deze bijdragen worden berekend over de bezoldiging door

den ambtenaar, in den daarvoor in aanmerking komenden diensttijd, opvolgend genoten.

Artikel 31.

Ten aanzien van militairen of gewezen militairen, die in burgerlijken dienst treden, vindt het in artikel 30 bepaalde overeenkomstige toepassing.

Artikel 32.

1. De bijdrage bedoeld in artikel 28 is ook verschuldigd over de bezoldiging, die door den ambtenaar gedurende den tijdelijken diensttijd, als omschreven in artikel 13, opvolgend is genoten, voor zoover die bezoldiging niet hooger is dan die, verbonden aan de bij de benoeming in vasten dienst opgedragen betrekking.

2. De som(men), die tot grondslag(en) moet(en) strekken voor de bijdragen, wordt (worden) door den Gouverneur bepaald, met inachtneming van het voorgeschrevene in artikel 38, leden 1 en 2.

Artikel 33.

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 30 moet door de betrokkenen over den in dat artikel bedoelden anderen dan Curaçaoschen burgerlijken diensttijd, voorzoover over dien tijd door hen nog niet is voldaan, wat voldaan zou moeten zijn of worden om dien tijd krachtens de voor den anderen dienst geldende pensioenbepalingen te doen medetellen voor eigen-pensioen op den voet dier bepalingen, ook dat bedrag worden betaald.

2. Wanneer het bedrag van de in lid 1 bedoelde bijdrage niet kan worden vastgesteld, zal over den daar bedoelden diensttijd moeten worden gestort 2%, en indien deze voor de helft in aanmerking komt, 1% van de in dienst van Nederland, Nederlandsch-Indie of Suriname genoten bezoldigingen.

Artikel 34.

De bijdragen ten behoeve van het weduwen en weezenpensioen, bedoeld in artikel 28, zijn, voor zoover deze daarover niet reeds zijn voldaan, mede verschuldigd over de na het tijdstip van inwerkingtreden dezer verordening opvolgend gegolden hebbende pensioengrondslagen of genoten bezoldigingen:

a. door ambtenaren in den zin dezer verordening,

b. door de in artikel 30 bedoelde ambtenaren,

c. door de in artikel 31 bedoelde militairen of gewezen militairen.

d. door de personen vroeger in dienst van Curaçao in kerkelijke betrekkingen of in betrekkingen bij het bijzonder onderwijs, die na vorenbedoeld tijdstip pensioengerechtigde betrekkingen krijgen.

Artikel 35.

1. De in de artikelen 28 lid 3, 30, 32, 33 en 34 bedoelde bijdragen, zijn aanstonds verschuldigd.

2. Indien de ambtenaar nochtans daartoe den wensch te kennen geeft, kan het verschuldigde bedrag worden aangezuiverd door bij elke betaling zijner bezoldiging een door den Gouverneur te bepalen percentage — met inachtneming van een minimum van 5% en een maximum van 10% — daarvan in te houden.

3. Bij pensionneering of overlijden van een ambtenaar of bij overlijden van een gepensionneerd ambtenaar, kan de Gouverneur bepalen, dat het bedrag, voor zoover alsdan verschuldigd, aanstonds worde aangezuiverd of wel tot een door hem te bepalen percentage — met inachtneming van een minimum van 5% en een maximum van 20% — onderscheidenlijk bij el-

ke betaling op het pensioen van den ambtenaar, van de weduwe en van de weezen zal worden ingehouden.

4. Wanneer het weduwen- en weezenpensioen ophoudt of een ambtenaar zonder recht op pensioen den dienst verlaat, wordt het nog niet betaalde gedeelte van het verschuldigde bedrag niet ingevorderd.

5. Evenmin geschiedt die invordering in de gevallen, waarin en zoolang aan een gepensionneerden ambtenaar of de pensioen genietende weduwe en weezen het pensioen geheel of gedeeltelijk niet wordt uitbetaald, tenzij bij de gedeeltelijke uitbetaling van het pensioen het uit te keeren bedrag hooger is dan de in te houden korting, in welk geval de Gouverneur deze nader regelt.

Artikel 36.

Over het pensioen van den gewezen ambtenaar, die pensioengerechtigde betrekkingen heeft, is ten behoeve van weduwe- en weezenpensioen eene bijdrage van 3% verschuldigd.

Artikel 37.

De volgens deze verordening verschuldigde bijdragen worden bij de betaling van de bezoldiging of het pensioen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 35, daarvan ingehouden.

Artikel 38.

1. Bij de benoeming tot eene betrekking in vasten dienst wordt door den Gouverneur de som vastgesteld, welke voor den ambtenaar tot pensioengrondslag moet strekken en waarover ook de verschillende bijdragen moeten worden berekend.

De pensioengrondslag wordt gesteld op het bedrag der bezoldiging met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 6, 7, 8 en steeds met afronding tot volle guldens naar boven.

2. Bij verandering van betrekking of bezoldiging wordt de pensioengrondslag, met gelijke afronding als in lid 1 bedoeld, opnieuw vastgesteld.

3. Ten aanzien van in percenten bepaalde belooningen, emolumenten of andere aan eene betrekking verbonden onbepaalde inkomsten, wordt voor de vaststelling van den pensioengrondslag, telkens over tijdvakken van 5 jaren, het gemiddelde bedrag dier inkomsten vastgesteld.

4. Indien de maatstaf bedoeld in lid 3 ontbreekt, wordt daartoe genomen het gemiddelde bedrag over het kortere tijdvak of wordt, wanneer elk tijdvak ontbreekt, het bedrag door den Gouverneur naar omstandigheden vastgesteld.

5. Het, op de wijze van lid 4, vastgestelde gemiddelde bedrag wordt herzien, zoodra dit voor een tijdvak van 5 jaren vastgesteld kan worden en zal gelden voor het daaropvolgend 5-jarige tijdvak.

6. In de gevallen, omschreven onder de punten 3, 4, 5, 6 en 8 van artikel 13 blijft de pensioengrondslag van den ambtenaar gehandhaafd.

7. Over diensttijd, welke ingevolge artikel 14 niet voor eigen-pensioen van den ambtenaar in aanmerking komt, is geen bijdrage voor eigen-pensioen verschuldigd.

Artikel 39.

1. Door den Gouverneur worden de pensioengrondslagen en het te storten bedrag voor den tijd der waarneming, bedoeld in artikel 8, vastgesteld.

2. Met betrekking tot de in lid 1 bedoelde storting is artikel 35 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 40.

Kwijtschelding van bijdragen krachtens deze verordening

verschuldigd of teruggaaf daarvan, indien voldaan, wordt niet verleend.

HOOFDSTUK V.

Van aanvraag, ingang en einde van het pensioen.

Artikel 41.

1. Pensioen wordt niet anders verleend dan op aanvraag door of vanwege den belanghebbende, bij beschikking van den Gouverneur, houdende vermelding van de gronden, waarop het wordt verleend.

2. De aanvraag om pensioen heeft schriftelijk te geschieden en wordt aan den Gouverneur ingediend onder overlegging van:

a. — ingeval de aanvraag wordt gedaan op grond van het in artikel 9 onder a bepaalde — een uittreksel uit het geboorteregister of uit het kerkelijk doopboek en, bij ontstentenis daarvan, eene akte van bekendheid, voor den bevoegden ambtenaar verleden;

b. — ingeval de aanvraag wordt gedaan op grond van het in artikel 9 onder b bepaalde — eene verklaring als daar is bedoeld;

c. een staat van dienst met alle gegevens, benoodigd voor de berekening van het pensioen, desgeeischt met bijvoeging van de betrekkelijke besluiten, beschikkingen en akten van aanstelling;

d. eene verklaring dat alle Gouvernementsstukken, zoowel oorspronkelijke als afschriften, uittreksels of minuten, welke de betrokken ambtenaar onder zich mocht hebben, ter beschikking zijn gesteld van het Gouvernement of dat hij geen zoodanige stukken onder zich heeft;

e. eene verklaring van den Administrateur van Financien, bevattende opgaaf van de dienstjaren, de inkomsten, die tot bepaling van den pensioengrondslag hebben gestrekt en het pensioensbedrag, waarop de betrokkene(n) recht kan (kunnen) doen gelden.

3. Indien het pensioen wordt aangevraagd ten behoeve van weduwen en weezen van ambtenaren zullen, benevens de stukken in lid 2 onder c en e bedoeld, worden overgelegd: uittreksel uit de overlijdensakte en de huwelijksakte van den ambtenaar, de geboorteakte der kinderen, alsmede, indien het gewettigde kinderen betreft, de bewijzen der wettiging, zullende, indien het toe te kennen pensioen niet meer bedraagt dan *f* 1.000.— 's jaars de aanvraag, evenals de stukken, vrij zijn van zegel.

4. Indien het pensioen wordt aangevraagd ten behoeve van weduwen en weezen van gepensionneerde ambtenaren, vindt het in lid 3 bepaalde overeenkomstige toepassing, met dien verstande nochtans dat geen overlegging behoeft te geschieden van de stukken in lid 2 onder c bedoeld.

5. Bij gebreke van stukken als bedoeld in lid 2, lid 3 en lid 4 kan door den Gouverneur met andere stukken worden genoegen genomen, indien hij deze voor de regeling van het pensioen voldoende acht.

Artikel 42.

1. Als de aanvraag, in artikel 41 bedoeld, niet is ingekomen binnen achttien maanden na het ontstaan der omstandigheden, die aanspraak geven op pensioen, gaat het pensioen in op den eersten dag van het kwartaal, volgende op dat, waarin de aanvraag is ingekomen.

2. Is de aanvraag binnen voorschreven tijdvak ingekomen, dan gaat het pensioen in:

a. voor een ambtenaar op den dag, waarop het ontslag uit den dienst is ingegaan;

b. voor een op wachtgeld gesteld ambtenaar op den dag, volgende op dien, met welken het wachtgeld, dat door het pensioen vervangen wordt, ophoudt;

c. voor de weduwe en weezen of voor kinderen gewettigd na het overlijden van hun vader of hunne moeder, met ingang van den dag, volgende op dien van het overlijden van den ambtenaar of den gepensionneerden ambtenaar, waaraan het wordt ontleend;

d. voor een wees, geboren na het overlijden van den ambtenaar, met ingang van de maand, waarin de geboorte heeft plaats gehad.

3. Een aanvankelijk geweigerd pensioen of eene verhooging van pensioen gaat, behalve in het geval bedoeld in lid 4, eerst in met den dag waarop de aanvraag, die leidde tot toekenning van het aanvankelijk geweigerde pensioen of tot verhooging van het pensioen, bij den Gouverneur is ingekomen.

4. Ligt aan de aanvankelijke weigering of toekenning van een te laag pensioen ten grondslag eene dwaling ten aanzien van de feiten, die niet of niet uitsluitend aan een verzuim of aan eene verkeerde opgave van den belanghebbende te wijten is, dan gaat, indien de in lid 3 bedoelde aanvraag binnen achttien maanden na de dagteekening van de aanvankelijke beschikking bij den Gouverneur is ingekomen, het pensioen of het hooger pensioen in met den dag, waarop het recht daarop verkregen werd.

Artikel 43.

1. Het pensioen eindigt:

a. in geval van overlijden met het einde van de maand, waarin het overlijden heeft plaats gehad;

b. in elk ander geval — met inachtneming nochtans van het in artikel 26 lid 2 bepaalde — met het einde van de maand, waarin de oorzaak tot beeindiging van het betrekkelijk pensioen is ontstaan.

2. Bij het overlijden van een gepensionneerd ambtenaar, wordt, indien de betrokken gepensionneerde een weduwe nalaat aan deze en in andere gevallen aan een door den betrokkene vóór zijn overlijden schriftelijk aan den Gouverneur aangewezen persoon of bij het ontbreken daarvan aan de rechthebbenden een bedrag uitgekeerd gelijk aan het bedrag van het pensioen van den overledene over één maand.

HOOFDSTUK VI.

Bijzondere bepalingen betreffende de pensioenen in het algemeen.

Artikel 44.

1. De pensioenen zijn onvervreemdbaar.

2. De rechthebbende kan over zijn pensioen op geenerlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of beleening.

3. Indien hij last geeft het pensioen voor hem te ontvangen, kan hij die lastgeving te allen tijde herroepen.

4. Alle overeenkomsten of beschikkingen, strijdig met het in lid 1, lid 2 en lid 3 bepaalde, zijn nietig.

5. Onder de bij lid 2 verbonden verpanding of beleening is niet begrepen de verpanding of beleening ter verkrijging van voorschotten van het Gouvernement van Curaçao of van eenig ander publiekrechtelijk lichaam in Nederland, Nederlansch-Indie of Suriname en van liefdadige of tot algemeen nut werkende instellingen, al of niet tegen rente verschaft, mits de bepalingen, waarnaar de voorschotten geschieden, zijn goedgekeurd in Curaçao door den Gouverneur, in Nederland door den Minister van Kolonien, in Nederlandsch-Indie door den Gouverneur-Generaal en in Suriname door den Gouverneur.

6. Wanneer iemand, die krachtens deze verordening pensioen geniet, in een gesticht of eene instelling van weldadigheid, door het openbaar Gezag erkend of beheerd, is opgenomen of op welke wijze ook door een zoodanig gesticht of eene zoodanige instelling of vanwege eene burgerlijke gemeente of het

openbaar Gezag wordt verpleegd, wordt, zoolang dat geschiedt, het pensioen uitbetaald aan het bestuur van dat gesticht, die instelling of die gemeente of aan dat betrokken openbaar Gezag.

7. Indien het bedrag van het pensioen dat der verpleegkosten overtreft, wordt het verschil zoo spoedig mogelijk door het betrokken bestuur of openbaar Gezag aan dengene, die het pensioen geniet of aan diens wettelijken vertegenwoordiger uitbetaald.

8. In bijzondere gevallen, ter beoordeeling van den Gouverneur, kan, op verzoek van iemand, als bedoeld in lid 6 of van diens wettelijken vertegenwoordiger, de Gouverneur bepalen, dat het pensioen geheel of gedeeltelijk aan een ander of aan anderen, dan in dat lid vermeld, wordt uitbetaald.

Artikel 45.

Alle recht op pensioen gaat verloren voor:

a. den ambtenaar, die ontslagen wordt op eigen verzoek, voor en aleer hij aanspraak op pensioen heeft verkregen;

b. den ambtenaar, die ontslagen wordt uit zijne betrekking tengevolge van veroordeeling tot gevangenisstraf voor den tijd van drie jaren of tot zwaarder straf of uit hoofde van wangedrag, onzedelijkheid, verregaande achteloosheid of plichtverzuim;

c. de weduwe en weezen, die veroordeeld zijn terzake van het ombrengen van dengene, aan wien zij de pensioensaanspraken zouden kunnen ontleenen.

Artikel 46.

1. De aanspraak op het genot van pensioen wordt verloren:

a. door den gewezen ambtenaar, die overeenkomstig de bepalingen dezer verordening pensioen geniet, als hij andermaal eene betrekking bekleedt of gaat bekleeden, die krachtens de bepalingen van deze verordening of van eenige andere in Curaçao geldende wettelijke regeling de mogelijkheid van toekenning van pensioen opent, met dien verstande, dat wanneer het bedrag van het pensioen grooter is dan dat van de bezoldiging aan die betrekking verbonden, de aanspraak op het genot van het pensioen behouden blijft, echter tot geen hooger bedrag dan waarmee het pensioen die bezoldiging overtreft.

De Gouverneur kan nochtans in zeer bijzondere gevallen, bij eene met redenen omkleede beschikking, den Raad van Bestuur gehoord, de aanspraak op het genot van het pensioen geheel of ten deele laten behouden.

b. door den gewezen ambtenaar, die overeenkomstig de bepalingen dezer verordening pensioen geniet, zoodra hij, ingevolge eene veroordeeling tot eene gevangenisstraf van 3 maanden of langer deze straf ondergaat of zich door de vlucht aan de tenuitvoerlegging daarvan ontrekt.

De Gouverneur kan, daartoe termen vindende, gedurende dien tijd, over het pensioen van den veroordeelde, geheel of ten deele, ten behoeve van diens echtgenoote en diens bloedverwanten in de rechte lijn beschikken.

De Gouverneur kan bovendien, indien en voorzoover hij van de bevoegdheid hiervoren bedoeld geen gebruik heeft gemaakt, den veroordeelde, na zijne invrijheidstelling, in het genot stellen van eene uitkeering, die bij een straftijd van minder dan van één jaar de helft van het pensioensbedrag over diens straftijd en bij een straftijd van langeren duur de helft van het jaarlijksche pensioen niet te boven gaat.

c. door indiensttreding van den gewezen ambtenaar bij een vreemde mogendheid zonder de vereischte vergunning.

d. door de weezen bij het verkrijgen van eene betrekking, die krachtens de bepalingen van deze verordening of van eenige andere wettelijke regeling, de mogelijkheid van toekenning van pensioen ten laste van het fonds opent, met dien verstande dat wanneer het bedrag van het pensioen grooter is dan dat

der bezoldiging aan die betrekking verbonden, de aanspraak op het genot van het pensioen behouden blijft, echter tot geen hooger bedrag dan waarmee het pensioen de bezoldiging overtreft.

2. Met eene betrekking, als bedoeld in lid 1 onder a en d, wordt aldaar telkens gelijkgesteld de zoodanige, waartoe slechts is benoemd in tijdelijken dienst.

3. De aanspaak op het genot van pensioen herleeft bij het ophouden der omstandigheden tengevolge waarvan het werd verloren.

Artikel 47.

De invorderbare pensioensbedragen, welke gedurende vijf achtereenvolgende jaren niet zijn geind, worden aangemerkt als verjaard.

HOOFDSTUK VII.

Overgangs- en slotbepalingen.

Artikel 48.

Vanaf het tijdstip van het inwerkingtreden dezer verordening vervallen met inachtneming nochtans van het geen in de volgende artikelen nader is bepaald:

1o. de verordening van 16 Juli 1867 (P. B. 1868 No. 2), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en wettige of gewettigde weezen, met de verordeningen, welke die verordening of de laatstbedoelde verordeningen hebben aangevuld en/of gewijzigd;

2o. de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen, met de verordeningen, welke die verordening of de laatstbedoelde verordeningen hebben aangevuld en/of gewijzigd.

Artikel 49.

De bepalingen van de in artikel 48 genoemde en bedoelde verordeningen blijven van kracht, behoudens hetgeen te hunnen aanzien nader wordt bepaald:

1o. voor hen, die op het tijdstip van het inwerkingtreding dezer verordening, reeds op den voet van die bepalingen in het genot van pensioen zijn gesteld of wier recht op pensioen — volgens die bepalingen — alsdan reeds is ontstaan;

2o. voor hen, die, op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer verordening, ambtenaar zijn krachtens die bepalingen en alsdan twintig of meer dienstjaren volgens die bepalingen hebben vervuld.

3o. voor de weduwen en weezen van de onder 1o. vallende gepensionneerden en ambtenaren;

4o. voor de weduwen en weezen van de onder 2o. vallende ambtenaren.

Artikel 50.

Zij, die, op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer verordening, ambtenaar zijn krachtens de bepalingen van de in artikel 48 genoemde verordeningen en geen twintig of meer dienstjaren hebben vervuld, worden geacht ambtenaar te zijn in den zin dezer verordening, terwijl de door hen op dat tijdstip reeds vervulde diensttijd, zoowel voor de beoordeeling der pensioenaanspraken als voor de regeling van het pensioen zal mede-

tellen, voor zoover die diensttijd krachtens de juistbedoelde bepalingen daarvoor in aanmerking zou zijn gekomen.

Artikel 51.

Het eigen pensioen van hen, bedoeld in artikel 50, die na het inwerkingtreden dezer verordening recht op pensioen verkrijgen, wordt op geen lager bedrag gesteld dan dat, hetwelk hun, ingeval van pensionneering krachtens de bepalingen van de in artikel 48 genoemde verordeningen zou zijn toegekend naar hunnen op dat tijdstip van inwerkingtreden vervulden diensttijd en hunnen toen geldenden pensioengrondslag.

Artikel 52.

Ten aanzien van de in artikel 49 bedoelde personen, alsmede van alle overigen, die op het daarbedoelde tijdstip ambtenaar zijn krachtens de bepalingen van de in artikel 48 genoemde verordeningen geldt het in artikelen 23, lid 1, 27, slot en 28, lid 3, bepaalde, doch alleen voor zoover het betrekkelijk huwelijk of de wettiging na het tijdstip van het inwerkingtreding dezer verordening aangegaan of geschied is.

Artikel 53.

Voor hen, die op of na het tijdstip van het inwerkingtreden dezer verordening in vasten Curaçaoschen dienst worden benoemd of overgaan en diensttijd vóór 1921 en/of diensttijd na 1 Januari 1933 voor Curaçaosch pensioen hebben geldig te maken, zullen de bepalingen van de in artikel 48 genoemde verordeningen geacht worden als nog van kracht te zijn voor zooveel betreft de bijdragen voor pensioen.

Artikel 54.

1. De rechten voortvloeiende uit eene pensioenverzekering, als bedoeld in de artikelen 13 en 18 van de in artikel 48 genoemde verordeningen, gesloten door hen, die krachtens die verordeningen ambtenaar zijn of geweest waren op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer verordening, blijven gehandhaafd.

Zij die eene verzekering gesloten hebben krachtens genoemde verordeningen kunnen aan de bepalingen van de onderwerpelijke verordening geen rechten ontleenen op weduwen of weezenpensioen.

2. Indien de in het vorig lid bedoelde ambtenaren het verlangen daartoe aan den Gouverneur te kennen geven, kunnen zij zich recht op weduwen en weezenpensioen krachtens de onderwerpelijke verordening verschaffen.

De hiertoe strekkende verzoeken, moeten binnen één jaar na het inwerkingtreden dezer verordening schriftelijk worden ingediend.

3. In het geval in het vorig lid bedoeld wordt de verzekering krachtens de in artikel 48 genoemde verordeningen gesloten, geacht niet te zijn aangegaan en zullen vanaf het tijdstip van inwerkingtreding dezer verordening de bijdragen bedoeld in artikel 28 verschuldigd zijn.

4. De terzake van eene verzekering als bedoeld in het 1ste lid tot op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer verordening ingehouden kortingen op het inkomen van den betrokken ambtenaar, worden niet teruggegeven.

5. Het onaangezuiverd gedeelte van het verleende voorschot voor eene pensioenverzekering als in het 1ste lid bedoeld zal, voor zoover van het bepaalde in het 2de lid geen gebruik is gemaakt, op de voorgeschreven wijze moeten worden aangezuiverd en wordt in het Fonds gestort.

6. Is of wordt het voorschot voor pensioenverzekering in het 1ste lid bedoeld aangezuiverd en wordt door den ambtenaar geen gebruik gemaakt van het bepaalde bij het 2de lid,

dan zal de korting bedoeld in het 2de lid onder b van artikel 28 dezer verordening niet op hem worden toegepast.

Artikel 55.

Ten aanzien van de in artikel 49 bedoelde personen gelden van deze verordening — met verval der bepalingen van gelijke of gelijksoortige strekking van de verordeningen in artikel 48 bedoeld en voor zoover uiteraard op hen betrekking hebbende — de artikelen:

8, voor wat betreft eene waarneming na het inwerkingtreden dezer verordening.
9, voor wat betreft het onder b en c bepaalde,
11,
12,
13, punt 3b, punt 5 en punt 6, doch alleen ten aanzien van eenige ter beschikkingstelling, dienst opdracht of verlof, als daarbedoeld, na het inwerkingtreden dezer verordening,
16, lid 2, echter alleen voor wat betreft de personen, bedoeld in artikel 49, 2o. 3o. en 4o.,
38, lid 2, lid 3, lid 4, lid 5, lid 6 en lid 7,
41,
42,
43,
44,
45 en
46.

Artikel 56.

Deze verordening kan worden aangehaald als „Curaçaosche Pensioenverordening 1937".

Artikel 57.

Deze verordening treedt in werking op den 1n Juli 1937.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—30.

Verordening van den..... houdende pensioenregeling voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De behoefte om de pensioenverordening voor burgerlijke landsdienaren te herzien, doet zich reeds eenigen tijd gevoelen.

Aangezien thans een pensioenfonds is opgericht, is het noodzakelijk bedoelde verordening meer in overeenstemming te brengen met die voor andere landsdienaren, die deelgenooten zijn in andere pensioenfondsen.

De meeste bestaande pensioenreglementen kennen geen vrijwillige verzekering van weduwen en weezenpensioen, terwijl ook het weezenpensioen geen onderdeel vormt van het weduwenpensioen, doch als een afzonderlijke eenheid in aanmerking wordt gebracht.

Dit standpunt wordt bij deze wijzigingen gedeeltelijk overgenomen en wel ten aanzien van weduwen met meer dan twee kinderen, van de kinderen van vrouwelijke ambtenaren en van volle weezen.

Bij het overlijden van een ambtenaar zal het weduwenpensioen ongeacht den diensttijd van dien ambtenaar steeds berekend worden naar den voor hem gegolden hebbenden pensioengrondslag, terwijl het eventueele weezenpensioen, het weduwenpensioen tot maatstaf hebben zal.

Ten aanzien van het pensioen der nagelaten betrekkingen van de ambtenaren met kleine bezoldigingen, wordt tevens het percentage voor de berekening eenigszins verhoogd waardoor het beoogde doel — verzorging van weduwen en weezen — beter tot zijn recht komt.

Het principe dat het pensioen dient te worden genoten in verhouding tot het inkomen hetwelk de ambtenaar bij zijn pensionneering genoot en niet zooals thans is bepaald, naar reden van den hem onder gunstige omstandigheden toegekenden hoogeren pensioengrondslag, wordt hierbij tevens door gevoerd, zoodat bij verandering van betrekking of verlaging van inkomen, deze grondslag steeds opnieuw geregeld wordt.

Teneinde de behandelde stof zoo overzichtelijk mogelijk te maken en het nagaan der betrekkelijke onderdeelen te vergemakkelijken, zijn, waar zulks doenlijk was, de artikelen der oude verordening gesplitst en ten deele anders gerangschikt.

Na deze algemeene opmerkingen worden de artikelen, voor zoover zij in hun strekking afwijken van de oude bepalingen nader toegelicht, terwijl indien het alleen redactioneele wijzigingen betreft of indien het artikel geheel gelijkluidend is overgenomen, verwezen wordt naar de artikelen van de oude verordening.

Artikel 1.

Zie oud artikel 1.

Artikel 2.

Zie 1ste lid oud artikel 2.

Artikel 3.

De leeftijdsgrens van 18 jaren waarop de diensttijd kan aanvangen is gelijk aan het bepaalde bij oud artikel 5.

Het wordt echter noodig geacht ook een maximum leeftijdsgrens te stellen waarop een ambtenaar voor de eerste maal in vasten dienst benoemd kan worden en is daarom in navolging van de voor Nederlandsch-Indie geldende regeling, deze gesteld op 35 jaren. Onder indiensttreding wordt hier mede verstaan het treden in alle diensten in artikel 13 genoemd.

Reeds thans moeten de meeste ambtenaren bij indiensttreding zich aan een geneeskundig onderzoek onderwerpen, doch het wordt wenschelijk geacht dit voorschrift in de verordening vast te leggen.

Artikel 4.

Aangezien in verschillende opzichten de leeftijd van een ambtenaar van belang is, verdient het aanbeveling de opname daarvan in de beschikking van benoeming bij de eerste indiensttreding verplichtend te stellen; voor bijzondere gevallen, waarin aan dezen eisch niet kan worden voldaan, is in de redactie, door inlasch van de woorden „voor zooveel mogelijk", daarmede rekening gehouden.

Artikel 5.

Alhoewel bij de toepassing van het 2de lid van oud artikel 2, steeds als richtlijn heeft gegolden dat voor het bekleeden van eene betrekking de ambtenaar een volle dagtaak moest hebben, komt het beter voor een en ander bij de nieuwe redactie met zooveel woorden te bepalen.

Teneinde alle onzekerheid reeds bij voorbaat weg te nemen en teleurstellingen te dezen aanzien te voorkomen, is de bepaling opgenomen dat de hier bedoelde betrekkingen door den Gouverneur met name zullen worden aangewezen; naar gelang van bepaalde omstandigheden kan in deze aanwijzing verandering worden gebracht of kan derzelve worden aangevuld, nadat de Raad van Bestuur daarover is gehoord.

Artikel 6.

Zie 1ste lid oud artikel 8.

Artikel 7.

Zie 3de lid oud artikel 8.

Artikel 8.

Gelijk aan het 4de lid oud artikel 8, doch is de strekking van deze bepaling duidelijker uiteengezet.

Artikel 9.

Ad sub a.

Zie sub a 1ste lid van oud artikel 3, en het 1ste lid van oud artikel 4.

Ad sub b.

Het invoeren van een invaliditeitspensioen werd aan ondergeteekende door Zijne Excellentie den Minister van Kolonien eenigen tijd geleden in overweging gegeven en waar deze billijke bepaling in de Surinaamsche pensioenregeling is opgenomen, wordt deze ook voor de Curaçaosche ambtenaren overgenomen.

Ondergeteekende heeft gemeend ten aanzien van het invaliditeitspensioen geen eisch omtrent minimum diensttijd te moeten stellen, daar dit mogelijk tot onbillijkheid en ongewenschte hardheid zal kunnen leiden.

Aangezien het uiteraard nooit de bedoeling kan zijn, dat eenig pensioen uit dezen hoofde wordt genoten, wanneer de afkeuring het gevolg is van eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag, is deze beperking noodzakelijk.

Ad sub c.

Deze bepaling is gewenscht om vast te leggen, dat ook wachtgelders, die op het tijdstip van het eindigen van het genot van het wachtgeld wel een diensttijd van 20 jaren om pensioen te kunnen bekomen, hebben vervuld, maar nog niet den vereischten leeftijd van 50 jaren hebben terwijl zij lichamelijk nog geschikt, niet voor afkeuring in aanmerking komen, recht zullen kunnen doen gelden op pensioen.

Artikel 10.

De bedoeling van dit artikel is iemand, die in het belang van den dienst niet is te handhaven wegens gebleken of aangroeiende ongeschiktheid, een pensioen of wel tijdelijk pensioen toe te kennen, aangezien het onbillijk, voorkomt, wanneer het land geruimen tijd na zijn indiensttreding zich plotseling zonder meer, van den betrokkene losmaakte; dit gevoel van onbillijkheid zou wel eens aanleiding kunnen geven tot het in dienst houden van een zoodanigen ambtenaar, hetgeen den dienst niet ten goede komt.

Een minimum aantal van 10 dienstjaren is voor het hierbedoelde recht echter als eisch gesteld.

Artikel 11.

Door deze bepaling zal de voor de keuring aangewezen commissie zich niet — zooals thans het geval is — kunnen bepalen tot het afgeven van een verklaring van ongeschiktheid, doch zal voortaan omstandig moeten aangeven de gronden, waarop haar oordeel berust, onder vermelding van bijzonderheden, die op de verleening van het pensioen of op het toe te kennen bedrag van invloed kunnen zijn.

Artikel 12.

Dit artikel legt vast hetgeen in de praktijk reeds wordt toegepast.

Artikel 13.

Ad sub 1 en 2.

Deze zijn vrijwel gelijk aan verschillende onderdeelen van oud artikel 6.

Ad sub 3 en 4.

Deze zijn in navolging van de Surinaamsche regeling hieraan toegevoegd.

Ad sub 5.

Dit heeft ook wel dezelfde beteekenis als vermeld in het 2de lid van sub 11 van oud artikel 6.

De bedoeling en wijze van toepassing is thans echter uitvoeriger omschreven, hetgeen mede noodzakelijk was in verband met de nieuwe bepaling van sub 6.

Ad sub 6.

Een verlofganger moet over den tijd van zijn verlof voor pensioen bijdragen.

De tijd zelve kwam niet als pensioengeldigen diensttijd in aanmerking. Thans wordt een regeling getroffen waardoor verloftijd als hierbedoeld in aanmerking kan komen als diensttijd, onder inachtneming van het beginsel dezer verordening, dat tijd buiten de tropen doorgebracht voor de helft telt.

De korting voor pensioen wordt dan evenredig verminderd. Zie artikel 29 2o. lid.

Ad sub 7.

Zie sub 9 van oud artikel 6.

Ad sub 8.

Deze bepaling bestaat elders ook o.m. in de Surinaamsche regeling.

Artikel 14.

Deze bepaling is vrijwel gelijk aan die van sub 11 en sub 4 van respectievelijk oud artikelen 6 en 16.

Artikel 15.

Zie het 2de lid van sub 1 van oud artikel 6.

Artikel 16.

Voor de berekening van het pensioen wordt de pensioengrondslag genomen welke voor den ambtenaar gegolden heeft gedurende de laatste twee jaren van den geheelen dienst tijd terwijl een gedeelte van een maand eenvoudigheidshalve als een volle maand wordt gerekend (Zie 1e lid artikel 22).

De afronding tot veelvouden van drie gulden is overgenomen van de Surinaamsche regeling.

Artikel 17.

Zie sub 1 oud artikel 9.

Artikel 18.

Zie sub 1 oud artikel 15.

Artikel 19.

Zie sub 1 oud artikel 10.

Artikel 20.

Zie oud artikel 11.

Artikel 21.

Zie sub 2 oud artikel 10.

Artikel 22.

Dit artikel geeft aan over welken tijd, de gegolden hebbende pensioengrondslag genomen moet worden ter verkrijging van de middelsom bedoeld bij artikel 17.

Artikel 23.

De verordening spreekt van een pensioenregeling voor de landsdienaren en de door hen nagelaten betrekkingen.

Door den Lande dient alzoo voor de nagelaten betrekkingen van den ambtenaar gezorgd te worden, doch deze zorg behoeft zich naar de meening van ondergeteekende niet uit te strekken tot de door gepensionneerden, na hunne pensionneering gevormde betrekkingen.

Deze personen staan niet langer in 's Lands dienst, zoodat er geen feitelijke band meer bestaat tusschen hen en den Lande.

In afwijking van de oude regeling zal aan de nagelaten betrekkingen van een gepensionneerde, die een huwelijk na zijn pensionneering heeft aangegaan, in de toekomst geen pensioen meer worden toegekend.

Ad sub 1.

Bij sub 5 van oud artikel 18 werd een verzekering van weduwenpensioen nietig beschouwd indien het huwelijk gesloten is gedurende de ziekte die den dood van den ambtenaar ten gevolge had, binnen 1 maand nadat de verzekering is aangevraagd. Het komt juister voor deze termijn te stellen op 3 maanden.

De bepaling sub b komt ook voor in de Nederlandsche, Nederlandsch-Indische en Surinaamsche regeling en moet beschouwd worden als een der middelen ter beperking van den pensioenlast.

Ad sub 2.

Onder weezen worden thans verstaan de wettige of gewettigde kinderen beneden een zekere leeftijdsgrens en wel de kinderen van een overleden mannelijken zoowel als die van een vrouwelijke ambtenaar.

Ingevolge het gestelde in sub 6 van oud artikel 18 kon een vrouwelijk ambtenaar, weduwe zijnde of geworden, hare kinderen het recht op pensioen verzekeren. Deze verzekering is thans vervallen.

De gehuwde ambtenaren zoowel mannelijke als vrouwelijke moeten in den vervolge 3% van hun pensioengrondslag bijdragen ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen.

Het komt ondergeteekende daarom dan ook billijk voor, dat kinderen van een overleden vrouwelijk ambtenaar, evenals die van een overleden mannelijk ambtenaar, recht op pensioen verkrijgen.

Artikel 24.

Ad lid 1 en 2 a.

Zooals reeds in de algemeene beschouwingen medegedeeld wordt de vrijwillige verzekering thans opgeheven en wordt het weduwenpensioen ongeacht den diensttijd van den ambtenaar berekend naar den gegolden hebbenden pensioengrondslag op het tijdstip van het overlijden van den ambtenaar.

Krachtens de oude bepalingen zou het weduwenpensioen bij 20 jaren dienst 25% van den pensioengrondslag bedragen en bij 30 jaren dienst 33$^1/_3$%.

Bij deze nieuwe regeling wordt voor het weduwenpensioen als norm genomen een weduwe met 2 kinderen, terwijl aangezien bij kleine inkomens juist de steun grooter dient te zijn dan bij ruimere inkomens, ondergeteekende gemeend heeft ook in de percentages der berekening met deze omstandigheid rekening te moeten houden.

Bij het ontwerpen van deze regeling diende er echter tegen te worden gewaakt dat in de toekomst de pensioenlast niet te zeer zou worden verzwaard.

Het verschil tusschen de oude en de nieuwe regeling wordt hieronder voor enkele pensioengrondslagen aangegeven.

Weduwenpensioen.

Pensioengrondslag	Nieuwe regeling	Oude regeling. bij 20 jaren dienst	bij 30 jaren dienst.
f 1000,—	*f* 350,—	*f* 250,—	*f* 334,—
„ 2000,—	„ 650,—	„ 500,—	„ 667,—
„ 3000,—	„ 950,—	„ 750,—	„ 1000,—
„ 4000,—	„ 1250,—	„ 1000,—	„ 1334,—
„ 5000,—	„ 1550,—	„ 1250,—	„ 1667,—
„ 6000,—	„ 1850,—	„ 1500,—	„ 2000,—
„ 7000,—	„ 2050,—	„ 1750,—	„ 2250,—
„ 8000,—	„ 2250,—	„ 2000,—	„ 2250,—

Hieruit blijkt wel dat de nieuwe regeling de weduwe van een ambtenaar met 20 jaren dienst of minder voordeeliger is dan de oude regeling. Bij een diensttijd van meer dan 20 jaren wordt de nieuwe regeling geleidelijk minder voordeelig om bij een diensttijd van 30 jaren nadeeliger te worden dan de oude regeling.

Bedacht dient hierbij te worden, dat zooals hiervoor reeds opgemerkt, het weduwenpensioen zal berekend worden onafhankelijk van den diensttijd van den ambtenaar en is bedoeld als een steun aan de nagelaten betrekkingen zoodat juist in de gevallen van overlijden in dienst, wanneer de kinderen nog jong zijn de nieuwe regeling als geheel eene aanmerkelijke verbetering zal blijken.

Uitgaande van het beginsel dat de uitkeeringen geevenredigd dienen te zijn aan de behoeften van het achtergelaten gezin wordt bij lid 2, wanneer dat gezin uit meer dan 2 kinderen bestaat, bovendien nog een weezenpensioen toegekend, hetwelk voor elk kind 10% van het weduwenpensioen zal bedragen met een maximum van 40% bij zes of meer kinderen.

Ad. lid 2 b.

Krachtens de oude bepalingen verkregen de weezen ongeacht hun aantal steeds hetzelfde pensioen hetwelk de weduwe toekwam.

Een dergelijke regeling wordt niet slechts minder juist geacht, doch strookt niet meer met het thans aanvaarde beginsel van uitkeeringen naar de ontstane behoefte.

De behoeften zullen grooter zijn naarmate het aantal kinderen grooter is, om welke reden een percentage van 40% van het weduwenpensioen wordt toegekend aan een kind.

Bij 3 kinderen wordt het weezenpensioen gelijkgesteld aan het weduwenpensioen terwijl aan 4 of meer kinderen een bedrag hooger dan het weduwenpensioen wordt toegekend welk bedrag echter beneden het bedrag zal blijven hetwelk de weduwe met de kinderen tezamen krachtens sub 1a. zou hebben genoten.

ad lid 2 c.

Aangezien ingevolge het bepaalde in het volgend artikel kinderen uit verschillende huwelijken geboren als afzonderlijke groepen van kinderen zullen worden aangemerkt en het pensioen aan elk dier groepen toe te kennen als eene afzonderlijke eenheid moet worden beschouwd, wordt bij dit onderdeel het maximum weezenpensioen voor de gezamenlijke groepen beperkt tot het bedrag van het weduwenpensioen.

Ad lid 3.

Deze bepaling ziet zoowel op het geval dat de ouders beiden ambtenaar zijn, tegelijkertijd sterven, als op het geval waarin eerst de een sterft en daarna de ander overlijdt.

Is het pensioen hetwelk aan het overlijden van dezen laatste kan worden ontleend hooger dan het door de weezen genoten wordende, dan wordt het bedrag van hun pensioen alsnog verhoogd.

Ad lid 4.

Aangezien voor de toekenning van het weduwenpensioen alle gegevens dienen verstrekt te worden, kan de aanvraag om weezenpensioen, wanneer het weduwenpensioen ophoudt of stilstaat gevoeglijk achterwege blijven en de toekenning ambtshalve geschieden.

Ad lid 5.

Zie toelichting bij artikel 16.

Artikel 25.

Ad lid 1 en lid 2.

Wijl het weezenpensioen thans afzonderlijk zal worden toegekend, is het noodig voorschriften te geven, op welke wijze het pensioen zal worden verleend, ingeval er meerdere groepen van weezen van éénzelfden vader zijn.

Het pensioen van elke groep kan verminderen wanneer een kind uit betrekkelijke groep ophoudt te vallen in de termen van genot van pensioen.

Ad lid 3.

Dit lid ziet op het geval waarin de kinderen uit één huwelijk niet eenzelfde(n) wettelijke(n) vertegenwoordig(st)er hebben. In dat geval kan het pensioen naar evenredigdheid worden gesplitst.

Artikel 26.

De praktijk heeft aangetoond dat het wenschelijk is, de hierbedoelde bepalingen op te nemen. De procedure om te komen tot eene gerechtelijke verklaring van vermoedelijk overlijden is toch vaak zeer tijdroovend.

Ook elders bestaan regelingen in dezen geest.

Artikel 27.

In verband met de beperkende bepaling van artikel 23 omtrent het genot van weduwen- en weezenpensioen zullen voortaan de weduwe of weezen van een ambtenaar, die na zijn pensionneering in het huwelijk is getreden, niet meer voor pensioen kunnen worden in aanmerking gebracht.

Artikel 28.

Ad lid 1.

De korting voor het ambtenaarspensioen is op het bestaande percentage gehandhaafd.

Ad lid 2.

Krachtens de oude bepaling voor de berekening van de verzekering voor het weduwe- en weezenpensioen werd een gemiddelde genomen van 3%, welk percentage thans als verplichte bijdrage wordt ingevoerd voor de gehuwde ambtenaren.

Ad lid 3.

Waar bij een groot verschil in leeftijd tusschen man en vrouw het risico van langer genot van weduwenpensioen grooter is dan in normale omstandigheden het geval zal zijn, is het logisch dat, in verband met dit risico, in geval van zulk een huwelijk naast de gewone bijdrage een extra-bijdrage wordt gevorderd.

Tot de niet normale gevallen mag zeker worden gerekend een huwelijk waarbij de man twintig jaar ouder is dan zijne vrouw. Ofschoon geen volledige dekking van het hierbedoelde risico daardoor wordt verkregen, mag eene bijdrage voor eens van twee maanden bezoldiging, zooals bij de Surinaamsche regeling werd aanvaard, wel voldoende worden geacht.

Uiteraard zal deze bijdrage slechts door de betrekkelijke mannelijke landsdienaren verschuldigd zijn.

Artikel 29.

In verband met het in artikel 13 gegeven voorschrift ten aanzien van het voor de helft te stellen van diensttijd buiten

de tropen doorgebracht, wordt hierbij vastgelegd dat over de inkomsten, genoten gedurende den betrekkelijken diensttijd, de bijdrage tot de helft van het voorgeschreven percentage van 5% zal worden geheven.

Artikelen 30 en 31.

Bij deze artikelen wordt bepaald dat contributieheffing zoowel voor eigen pensioen als voor gezinspensioen zal plaats hebben ook vroegeren diensttijd elders vervuld, die als zoodanig voor Curaçaoschen diensttijd zal moet meetellen.

Als grondslag voor de berekening van de verschuldigde bijdragen wordt thans instede van de in Curaçao bij indiensttreding toe te kennen bezoldiging, als in lid 2 en 3 van oud artikel 17 bepaald, in aanmerking gebracht het door den ambtenaar elders opvolgend genoten inkomen. Daar dit inkomen doorgaans minder bedraagt dan de in Curaçao te genieten bezoldiging zal de voorgestelde wijziging niet bezwarend zijn voor de betrokkenen.

Artikel 32.

Zie lid 6 oud artikel 6 en lid 2 oud artikel 16.

Bij deze bepaling wordt vastgelegd dat indien de bij benoeming in vasten dienst toe te kennen pensioengrondslag lager mocht zijn, dan het in tijdelijken dienst genoten inkomen, hetgeen bij verandering van betrekking of salarisverlaging mogelijk is, de korting over het meerdere genotene in tijdelijken dienst niet wordt toegepast, hetgeen wel billijk is te achten.

Artikel 33.

De bijdrage in artikel 30 bedoeld, geldt voor diensttijd welke reeds voor pensioen geldig is en waarover dus in de betrokken gebiedsdeelen de daar voor pensioen verschuldigde bijdragen zijn voldaan. Dit artikel hetwelk een gelijkluidend voorschrift bevat als bepaald bij lid 9 en 10 van oud artikel 6, geeft de gelegenheid om diensttijd, welke in de bedoelde gebiedsdeelen niet voor pensioen is kunnen worden geldig gemaakt, alsnog door storting van de daarvoor verschuldigde bijdrage hier te lande, in te koopen. Waar deze diensttijd, alsdan voor Curaçaosch pensioen kan medetellen, zal daarover bovendien de bijdrage bedoeld bij artikel 30 verschuldigd zijn.

Artikel 34.

Bij de oude verordening bestond de mogelijkheid dat aan een weduwe van een ambtenaar pensioen wordt uitgekeerd zonder dat die ambtenaar eenige bijdrage voor dat pensioen gestort heeft.

Artikel 28 lid 2 b bepaalt thans wel dat gehuwde ambtenaren 3% moeten bijdragen, doch deze bijdrage zal kunnen worden toegepast voor zoover de ambtenaar bij indiensttreding gehuwd is of eerst na zijn huwelijk.

Het komt ondergeteekende echter billijk voor dat voor het verkrijgen van aanspraak op het weduwen of weezenpensioen de ambtenaren daarvoor steeds gelijk hebben bijgedragen, ongeacht het feit of het huwelijk reeds lang geleden gesloten is.

Dit artikel voorziet in deze omstandigheid, doch werd daaraan geen terugwerkende kracht verleend ten aanzien van het inkomen genoten door ambtenaren, gehuwd vóór de inwerkingtreding dezer verordening.

Artikel 35.

Ad sub 1, 2, 3 en 4.

Zie sub 1, 2 en 3 van oud artikel 19.

Ad sub 5.

Vastgelegd wordt hier hetgeen onder de oude regelingen reeds werd toegepast doch niet uitdrukkelijk was bepaald.

Artikel 36.

Zoolang een gepensionneerd ambtenaar het uitzicht heeft dat zijne eventueel na te laten betrekkingen het genot van pensioen zullen bekomen, zal hij verplicht zijn de voor het gezinspensioen verschuldigde bijdrage te voldoen.

Artikel 37.

Volledigheidshalve is deze bepaling opgenomen.

Artikel 38.

Ad lid 1.

Het beginsel van afronding van het pensioen wordt thans ook voor de vaststelling van den pensioengrondslag overgenomen.

Ad lid 2.

Zooals in de algemeene beschouwing reeds vermeld worden voor de bij lid 3 van oud artikel 22 betoonde vrijgevigheid in geval van „Vermindering" van inkomen, geen goede gronden aanwezig geacht. Overal elders wordt de pensioengrondslag dan ook bepaald naar de werkelijke bezoldiging; stijgt of daalt deze, dan wordt de grondslag daarnaar gewijzigd.

Ad lid 3.

Zie lid 1 oud artikel 22.
De vaststelling over een tijdvak van 5 jaren komt meer gewenscht voor dan over een tijdvak van 3 jaren.

Ad lid 4 en lid 5.

De bepaling is noodig voor de vastelling van den pensioengrondslag van een ambtenaar aan wier betrekking emolumenten verbonden zijn bij zijn indiensttreding. Na 5 jaren zal die grondslag dan echter zoo noodig kunnen worden herzien.

Ad lid 6 en lid 7.

Voor de gevallen, waarin diensttijd geheel of ten deele wel in aanmerking komt, zooals bij verlof, dan wel bij het verrichten van bijzondere diensten waarbij het vaste inkomen „tijdelijk" eene vermindering of vermeerdering ondergaat, blijft de pensioengrondslag gehandhaafd. Algemeen is aangenomen dat bij diensttijd voor de helft ook de korting voor het eigen pensioen voor de helft geldt, zoodat vanzelfsprekend de grondslag zelf moet gehandhaafd worden. Voorts is volledigheidshalve bepaald dat ingeval geen diensttijd gerekend wordt, ook geen pensioengrondslag geldt, zoodat vanzelf bedoelde bijdrage voor eigen pensioen in zulk geval niet kan in rekening worden gebracht.

Artikel 39.

Zoodra een ambtenaar, die reeds in vasten dienst eene betrekking vervult, difinitief wordt benoemd in een andere betrekking, welke hij tijdelijk vervulde onder genot van hoogere inkomsten dan zijn pensioengrondslag bedraagt, dienen die hoogere inkomsten ook over den tijd der waarneming tot zijn pensioengrondslag te worden gerekend. In verband daarmede zal hij naar dezen hoogeren grondslag alsnog voor pensioen moeten bijstorten.

Artikel 40.

Zie oud artikel 24.

Artikel 41.

Zie lid 1 oud artikel 21 en oud artikel 25.
Bij lid 5 van dit artikel wordt de mogelijkheid opengelaten ook met andere stukken, ter beoordeeling van den Gouverneur, genoegen te nemen.

Artikel 42.

Ad lid 1.

Zie lid 3 oud artikel 21.

Ad lid 2.

In de bepalingen van de oude verordening was niet uitdrukkelijk voorgeschreven wanneer het pensioen moest ingaan, thans wordt dit hierbij vastgelegd.

Ad lid 3 en lid 4.

Deze bepalingen komen ook in de Surinaamsche regeling voor en worden voor de Curaçaosche regeling volledigheidshalve overgenomen.

Artikel 43.

De oude verordening bevatte geen bepalingen wanneer het pensioen eindigde.
Krachtens de regeling betreffende betaalbaarstelling van bezoldigingen enz. waaronder ook pensioenen, opgenomen in P. B. 1924 No. 29, werden de pensioenen uitbetaald tot en met de maand van overlijden.
De Surinaamsche regeling bepaalt dat bij geval van overlijden het pensioen eindigt met de maand volgende op die van het overlijden.
Met het oog op het verminderde inkomen hetwelk de nagelaten betrekkingen van een gepensionneerd ambtenaar zullen verkrijgen, wordt een soortgelijke regeling wel billijk geacht en heeft ondergeteekende gemeend de bepalingen van het 2e lid te moeten opnemen waardoor aan de betrokken personen ééne uitkeering wordt toegekend gelijkstaande aan een maand pensioen.

Artikel 44.

Zie oud artikel 26.
De bepaling sub 8 is van de Surinaamsche regeling overgenomen en kan in de praktijk blijken noodig te zijn.

Artikel 45.

sub a.

Deze bepaling wordt volledigheidshalve opgenomen

sub b.

Zie 1ste lid oud artikel 27. Hieraan is ook nog toegevoegd de omstandigheid van veroordeeling tot gevangenisstraf voor den tijd van 3 jaren, welke bepaling in de Surinaamsche regeling ook voorkomt.

ad sub c.

Het wordt onwenschelijk geacht in een geval als het onderwerpelijke pensioen toe te kennen.

Artikel 46.

Ad sub 1 a en b.

Deze bepalingen zijn ook van de Surinaamsche regeling overgenomen en worden billijk geacht.

Ten aanzien van gevangenisstraf bepaalde oud artikel 28 dat het pensioen geschorst werd bij veroordeeling tot gevangenisstraf voor den tijd van 3 jaren of tot zwaardere straf, hetgeen thans teruggebracht wordt tot een termijn van 3 maanden.

ad sub 1 c.

Zie lid a oud artikel 29.

Ad sub 1 d.

Zie toelichting bij sub a en b.

Ad sub 2.

Dit voorschrift is noodig in verband met de bepalingen van lid 1.

ad sub 3.

Dit lid is noodig teneinde duidelijk aan te geven dat niet het recht zelf op het pensioen in verband met de voorafgaande bepalingen was vervallen, maar dat alleen het genot daarvan had opgehouden.

Artikel 47.

Zie oud artikel 31.

Overgangsbepalingen.

Inhoeverre de wijzigingen der oude regeling zouden moeten gelden voor de thans in dienst zijn de ambtenaren en voor reeds gepensionneerden, is een punt van ernstige overweging geweest.

Ondergeteekende meent het beginsel van „verkregen rechten" alleen dan te mogen aanvaarden voor zoover het betreft rechten, die reeds hunne uitwerking doen gelden of aan wier uitwerking althans niets meer in den weg staat.

Er is dan ook naar gestreefd in dergelijke gevallen zooveel mogelijk met billijke verwachtingen rekening te houden.

Aangezien met de onderwerpelijke wijzigingen niet is bedoeld de gehuwde ambtenaren, die reeds eene pensioenverzekering van hunne weduwen en weezen gesloten hebben, wederom eene korting van 3% op te leggen, wordt het billijk geacht hen van deze verplichte korting of wel vrij stellen of hen de keuze te laten die te aanvaarden ter verkrijging van gunstiger aanspraken op pensioen voor hunne weduwen en weezen.

Om dezelfde reden blijft voor de reeds gepensionneerden en voor de ambtenaren wier recht op pensioen reeds is ontstaan, de oude korting van 2% op hun pensioen gehandhaafd.

Daarentegen wordt het echter billijk geacht de bepalingen bedoeld bij artikel 52 voor iedereen te laten gelden.

Artikel 49.

Bij dit artikel is het begrip „verkregen rechten" in den meest ruimen zin toegepast.

Onder 1o. vallen degenen, die reeds pensioen genieten en die reeds afgekeurd of ontslagen zijn, maar nog niet in het genot van pensioen zijn gesteld; ook hunne weduwen en weezen blijven onder dezelfde bepalingen volgens 3o.

Onder 2o is opgenomen de categorie van hen, die voor wat het aantal dienstjaren betreft, reeds recht op pensioen kan doen gelden.

Artikel 50.

De bepalingen van dit artikel zijn noodig in verband met die van artikel 48; de begrippen ambtenaar en diensttijd van

de oude en van de nieuwe bepalingen dekken elkander nl. niet volkomen.

Artikel 51.

Deze bepaling geldt als eene tegemoetkoming voor die ambtenaren, die op het tijdstip van het inwerkingtreding dezer verordening reeds een groot aantal dienstjaren hebben en spoedig daarna gepensionneerd zouden kunnen worden, waarbij eventueel een op een hooger bedrag vast te stellen pensioengrondslag zou moeten gelden dan onder de vigeerende bepalingen zou hebben gegolden.

Artikel 52.

Ondergeteekende verwijst ten deze naar het op artikel 23, 27 en 28 aangeteekende.

De ratio van het in die artikelen bepaalde geldt uiteraard voor allen, ook voor hen, voor wie in andere opzichten de oude bepalingen zijn gehandhaafd.

Artikel 53.

De hierbedoelde regeling is noodzakelijk in verband met de omstandigheid dat tusschen de jaren 1920 en 1933 het pensioen premie-vrij was.

Artikel 54.

De pensioenverzekering dient te worden aangemerkt als eene overeenkomst, zoodat de bepalingen, waaronder deze is gesloten, van kracht behooren te blijven.

Aangezien echter voor sommige categorieën van ambtenaren de nieuwe bepalingen betreffende weduwenpensioen gunstiger zijn, wordt de mogelijkheid opengelaten voor die ambtenaren, tot de nieuwe regeling toe te treden.

Wordt door den ambtenaar van de bepaling in het vorig lid geen gebruik gemaakt, dan zal hij het alsnog verschuldigde van het verleende voorschot wegens pensioenverzekering moeten blijven aanzuiveren, terwijl indien hij er wel gebruik van maakt het alsnog verschuldigde niet behoeft te worden aangezuiverd, aangezien op hem dan de verplichte korting van 3% wordt toegepast.

Artikel 55.

In verband met het bepaalde in de artikelen 48 en 49 is het noodig vast te leggen welke voorschriften van de nieuwe verordening op de in gemeld artikel 49 bedoelde personen wel van kracht zullen zijn.

Gegeven te Willemstad, den 12n Maart 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad
ZITTINGSJAAR 1936—1937-31

Verordening van den....., tot aanvulling van de verordening van den 4den Januari 1930, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie (P. B. 1930 No. 2).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

De omstandigheid, dat onder het verbod van doorvoer, bedoeld in artikel 2 van het besluit van 7 Januari 1930 (P. B. No. 3) ter uitvoering van de artikelen 2, 7 en 10 van de „Vuurwapenverordening" 1930 (P. B. 1930 No. 2) ook rechtstreeksche doorvoer zonder overlading valt, zoodat ook hiervoor een consent moet worden gevraagd, met de daaraan verbonden kosten, werd besproken. Waar nu de ratio der regeling op het stuk van vuurwapenen en munitie niet was ontploffingsgevaar, dat deze kunnen medebrengen, doch slechts controle tegen ongewenschte distributie, verkrijging en voorhanden hebben daarvan, werd geen aanleiding daarvoor gevonden. Men vergeleek deze regeling met die betreffende den doorvoer van ontplofbare stoffen en merkte op, dat in geval van doorvoer zonder overlading, die regeling geen kosten medebrengt voor belanghebbenden. Algemeen werd daarom in overweging gegeven dezen doorvoer van vuurwapenen en munitie onder die regeling te brengen.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n Maart 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-32.

Verordening van den..... waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

Voorloopig Verslag.

No. 10.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen beschouwingen.

Verwijzende naar het eindverslag op het ontwerp-suppletoire begrooting 1937, wilden de afdeelingen ten opzichte van het algemeene financieele beleid, bij dit verslag volstaan met de algemeene opmerking, dat vrijwel alles zoo belangrijk uitgebreid is.

Algemeen zouden de leden gaarne worden ingelicht omtrent wat er met het tegoed van *f* 1.202.000.— op de rekening met Nederland moet geschieden. Vermoed werd, dat het t.z.t. wel in het pensioenfonds zal worden gestort. Maar brengt het intusschen rente op?

In de afdeelingen werd medegedeeld, dat besturen van vele bijzondere scholen bezwaren hebben tegen de regeling, dat *zij* de schoolgelden moeten innen. Daaraan is veel moeite en risico verbonden. De leden daareven aan het woord vroegen daarom of het niet mogelijk zou zijn aan die schoolbesturen een tegemoetkoming toe te kennen als ten opzichte van de belastingen voor werkgevers bepaald. Andere leden gaven als middel om de moeilijkheid te verhelpen in overweging om de bedoelde schoolgelden door den Ontvanger te doen innen.

De meeste leden bepleitten verandering der verkeersregeling in de Madurostraat en op de De Ruyterkade, omdat de autorijdende bevolking daar last van heeft. Op de De Ruyterkade zouden deze leden een tweerichtingsverkeer toegelaten wenschen te zien en ook in de Columbusstraat. In verband hiermede bevalen zij het plaatsen van signaallantaarns aan beide einden van de Columbusstraat aan. In de Columbusstraat zou het dan verboden moeten zijn te parkeeren.

Een lid verklaarde, dat hij tweerichtingsverkeer op de De Ruyterkade gevaarlijk zou achten met het oog op de kruising bij de Columbusstraat.

Het urinoir aan den voet van de Koningin Emmabrug op het Brionplein, Otrabanda, waarover reeds eerder gesproken is, werd wederom ter sprake gebracht. Men verzocht het te verplaatsen naar het Rif, aan den voet van de brug aldaar. Ook de urinoirs aan den voet van de brug van Scharlo en op den hoek Handelskade—De Ruyterkade, verspreiden een onaangenamen geur, waarom op verbetering werd aangedrongen.

Artikelen.

Ad art. 1. In de toelichting op dit artikel is te lezen, dat de verkiezingen voor de Staten in 1938 gehouden zullen worden. Er gaan echter geruchten, dat deze dit jaar nog zouden plaats hebben. Gaarne zou men dan ook willen vernemen of de bovengemelde, ter loops gedane mededeeling als een definitieve in deze moet worden beschouwd.

Algemeen vroeg men zich af, of de uitzending van den des-

kundigen commies wel noodig is. Men begreep n.l. niet, dat er op Curaçao geen ambtenaar te vinden zou zijn, om die voorbereidende werkzaamheden te verrichten.

Heeft deze commies in Holland speciale studie gemaakt van de verkiezingen? Maar, merkte men op, is het kiesreglement voor Curaçao niet een speciale?

Vele leden verklaarden, dat zij den indruk krijgen, dat het Bestuur redenen zoekt om ambtenaren uit Holland te laten uitkomen. Waarom, aldus deze sprekers, worden geen Curaçaosche jongelui naar Holland gestuurd om opgeleid te worden, als men speciale krachten noodig heeft?

Enkele leden deden als hun gevoelen uitkomen, dat het weleens noodig kan zijn Hollandsche krachten te laten uitkomen, als er hier geen te krijgen zijn. Waartegenover enkele der vorige sprekers opmerkten, dat zij zich dat ook wel kunnen voorstellen en dat het dan heel wat anders zou zijn, als in dat geval b.v. door advertenties in de krant, sollicitanten opgeroepen werden, waaruit men de besten koos, dan dat, zooals nu, iemand op goed geluk uit Holland of elders komt, en vóór anderen geschoven wordt.

In dit verband werd algemeen verwezen naar het terzake van de vervulling van betrekkingen in Curaçao gezegde in het eindverslag betreffende het ontwerp-begrooting van 1936.

En zou ook voor de plaatsing op de Secretarie niemand onder de Curaçaosche ambtenaren in aanmerking kunnen komen? Intusschen zal het werk op de Secretarie verlicht worden, als volgend jaar de Gouvernements-Secretaris geen Griffier van den Raad meer is.

Sommige leden vroegen, welke plaats die deskundige commies op de ranglijst van ambtenaren zal innemen.

Enkele leden merkten op, dat meermalen personen uit Holland in Curaçaoschen dienst genomen worden, die niet zoo jong meer zijn, waardoor ze spoedig gepensionneerd worden ten laste van Curaçao. Zij zouden liever zien, dat men jonge krachten nam, die de volle 20 jaar aan Curaçao kunnen wijden.

Ad art. 3. De verhooging van *f* 5.100 op *f* 15.000.— voor Curaçao werd zeer groot gevonden. Men vroeg of niet met minder zou kunnen worden toegekomen en of het niet voldoende zou kunnen zijn het totaal van dezen post te brengen op *f* 15.000.—. Zou niet goedkooper materiaal gebruikt kunnen worden, vroeg men en men verzocht tevens ingelicht te worden omtrent de omstandigheden, die er toe geleid hebben, dat voor 1936 een bedrag van *f* 12.950 werd toegestaan, tegenover voor 1937 een som van *f* 8.450.— en nu weer *f* 19.400.—

Ad art. 6a. Men verzocht te worden ingelicht omtrent de bedoeling ten opzichte van den secretaris van de Staten: zal deze een full-time secretaris moeten zijn, of zal hem ook nog ander werk worden opgedragen. Voor een full-time secretaris werd de uitgetrokken bezoldiging n.l. niet voldoende geacht.

Ad. art. 11. Vooropstellende, dat men geen bezwaar heeft, het totale bedrag te voteeren, wilden de afdeelingen doen uitkomen, dat de verhouding tusschen de voor de eilanden aangevraagde bedragen niet goed is. Naar gemeend werd, moet de verdeeling dezer bedragen plaats hebben naar het aantal bewoners.

Ad art. 14. Naar vernomen, is thans bepaald, dat de plaatsvervangende gezaghebbers 6 jaar op de eilanden moeten blijven. Men zou gaarne vernemen, of dit juist is.

Ad artt. 14b en 15. Gaarne zouden de afdeelingen vernemen, waarom dit jaar voor den Districtmeester van het 2de district een vergoeding voor het gebruik van zijn vervoermiddel wordt aangevraagd, terwijl de post onderhoud en bedrijf van de dienstauto van den Districtmeester van het 3de district à *f* 1500.— behouden is. Het bedrag der vergoeding à *f* 975.— kwam enkelen leden ook wel wat weinig voor.

Ad art. 20b. Men vroeg, of de Raden van politie op de andere eilanden nog zullen bestaan in 1938.

Ad art. 23a. Verschillende leden vroegen, of het niet gewenscht zou zijn, dat op St. Eustatius en Saba, elk, een B. school kwam.

Ad art. 23b. Vertrouwd werd, dat de scholen op Wishi en Salina, B. scholen zullen worden.

Ad. art. 31. Algemeen zouden de leden gaarne worden ingelicht omrtent de vraag, hoe het Bestuur zich de oprichting, het onderhoud en de instandhouding van deze werkkampen denkt.

Als bezwaren tegen deze werkkampen werd in de afdeelingen naar voren gebracht: 1o. dat de kinderen uit het gezinsverband worden gehaald, en 2o. dat de onders, die weinig verantwoordelijkheidsgevoel hebben, die werkkampen als een welkom middel zouden kunnen gaan beschouwen om die kinderen kwijt te raken.

De leden, die eerstgemeld bezwaar maakten, deelden, nadat zij vernomen hadden, dat het in het bijzonder de bedoeling is werklooze kinderen en kinderen, wier ouders geen voldoenden tijd hebben om zich aan hunne kinderen te wijden, aan tucht te wennen en na eenige opleiding (landbouw, enz.) aan werk te helpen, mede, dat dat bezwaar voor hen vervallen was.

De leden, die het tweede bezwaar maakten echter, voegden daaraan nog toe, dat zij er ook huiverig voor zouden zijn dergelijke kinderen van 14 — 20 jaar in werkkampen te doen verblijven — zooals zij vernomen hadden, dat in de bedoeling zou liggen —, omdat er zoovele zijn. Deze sprekers wilden eerst een limiet stellen van 17 jaar, omdat zij meenen, dat jongens van dien leeftijd reeds aan het werk kunnen en vinden, dat er geen sprake van mag zijn om dergelijke jongelui kosteloos voeding en onderhoud te verschaffen, doch verklaarden ten slotte, nadat andere leden hadden medegedeeld, dat het de bedoeling moet zijn, dat de *opname* zal geschieden tusschen de 14 en 20 jaar en zoodra de jongens aan orde en tucht gewend zijn, ze dadelijk aan werk te helpen, dat zij wel gaarne zouden zien, dat de jongens een paar jaar in het werkkamp zouden blijven: ten hoogste 3 jaar, zoodat een knaap, die op zijn 14de jaar in een werkkamp opgenomen is, er op zijn laatst op zijn 17de jaar uitmoet.

Opgemerkt werd nog, dat de mogelijkheid zou kunnen openblijven voor de ouders om wat bij te dragen in de kosten, gedurende den tijd, dat de jongens in de werkkampen zijn. Ook zou niet vergeten moeten worden, dat de ouders veelal zelf graag hebben, dat de jongens spoedig aan het werk gaan, omdat dezen dan vaak wat aan hen afdragen.

Enkele leden stelden de vraag of de vele schoenpoetsers ook in aanmerking zullen komen om in een werkkamp te worden opgenomen. Naar de meening dezer leden moeten deze jongens als werkeloos worden beschouwd.

Ad art. 41d. Enkele leden vroegen, waarom de ambtenaar, door den Gouverneur bevoegd verklaard het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden waar te nemen, geen toelage krijgt, als die op Aruba.

Ad art. 45. Gemeend werd, dat het salaris van den Directeur der gevangenissen indertijd verhoogd is, omdat deze tevens administrateur zou zijn. In dit verband wekte het bevreemding, dat hij er nu een schrijver bij moet hebben.

De toelichting op de aangevraagde bezoldiging van 1 bewaarder meer op Aruba, werd gemist.

Ad art. 47. De afdeelingen verklaarden, na alles wat er in den laatsten tijd in de openbare stukken omtrent de politie is gezegd, daarop niet te willen terugkomen, doch slechts het vertrouwen te willen uitspreken, dat de een of andere weg gevon-

den zal worden om verbetering in den toestand te brengen, waardoor de vele klachten zullen worden vermeden.

In overweging werd gegeven de heele samenstelling met het oog op de jaarlijksche stijging der kosten onder de oogen te zien. Toegegeven werd, dat de uitbreiding der bevolking, toeneming der politieuitgaven veroorzaakt, doch men wees b.v. op het salaris van een chauffeur à *f* 1585.—, een kleermaker à *f* 1472.— en een schoenmaker à *f* 1272.— welke hoog gevonden werden. Zijn deze lui militairen, vroeg men? Zoo ja, zouden de functies niet goedkooper door burgers kunnen worden vervuld?

Naar vernomen, voldoen de in Curaçao voor de burgerpolitie opgeleide krachten goed. Men gaf daarom dan ook in overweging de voor dat corps benoodigde krachten in Curaçao te recruteeren.

Opgemerkt werd, dat het dienstlokaal van den vreemdelingendienst op Aruba, waar de vreemdelingen moeten wachten, niet geschikt, veel te klein is en dat verbetering ten deze gewenscht is.

Ad art. 57. Men verklaarde geen bezwaar te hebben tegen de afzonderlijke raming, mits dan art. 49 met *f* 1000.— verminderd wordt, wat alsnog niet is geschied.

Ad art. 62, 2o. Ten opzichte van het salaris van den Gouvernements-accountant werd verwezen naar het daaromtrent gezegde in de stukken betreffende de suppletoire begrooting 1937.

Ad art. 62, 3o. De afdeelingen zouden gaarne vernemen hoe het staat met de kadastreering. Zij vroegen, of de hypotheek- en kadasterdienst nu gefixeerd is, zoodat verwacht mag worden, dat de kosten niet hooger zullen worden dan bij deze begrooting aangevraagd.

Ad art. 67. Gevraagd werd of de brug over de haven verzekerd is tegen brand- en andere schade.

Ad art. 68. Het is opgevallen, dat voor Bonaire, met ongeveer 6000 inwoners, een klerk geprojecteerd is als ontvanger, terwijl voor elk der drie Bovenwindsche eilanden, elk, met veel minder inwoners dan Bonaire, bezoldiging voor een adjunct-commies is aangevraagd. De afdeelingen meenden dan ook, dat bij deze bezetting niet de goede verhouding is in acht genomen.

Ad art. 69. Op St. Martin N.G. komen herhaaldelijk veroordeelingen voor wegens smokkelen. Daar wordt ook, aldus werd medegedeeld, veel rum gedronken, terwijl het op het Nederlandsche gedeelte niet te koop is. Naar het oordeel der afdeelingen, is dat smokkelen niet bevorderlijk voor het moreel der bevolking, voor het respect, dat zij voor bepalingen der Overheid moet hebben. Men zou daarom gaarne willen weten, hoeveel gedistilleerd met betaald accijns van Curaçao naar St. Martin uitgevoerd is in de laatste jaren. Als deze hoeveelheid gering is, zou naar het gevoelen der afdeelingen gevoeglijk kunnen worden overgegaan tot de afschaffing van den accijns op gedistilleerd op St. Martin N.G., want de accijns op St. Martin zelf betaald, is miniem.

Ad art. 71. Opgemerkt werd, dat die overschrijding nogal belangrijk werd gevonden. Waar de aangeschafte automobielen, schrijf- en telmachines in den eersten tijd wel geen vernieuwing zullen behoeven, vond men de verhooging van dezen post ook niet gemotiveerd.

Ad art. 72. Betoogd werd, dat postbezorging in de buitendistricten hoe langer hoe noodzakelijker wordt, vooral in het tweede district en gevraagd, of in die behoefte niet te voorzien zou zijn.

Ad art 75. Opgemerkt werd, dat de telefoon zeer slecht is, wat blijkbaar niet anders kan met het groote aantal abonnés

en dit systeem. Men verklaarde het zeer op prijs te zullen stellen, te vernemen, hoever de plannen ten opzichte van de automatische telefoon gevorderd zijn en het te betreuren, dat daaromtrent nog niets op deze begrooting voorkomt. Is er reeds een contract afgesloten tot den aanleg? Dan zal wel de gebruikelijke methode gevolgd worden, dat de contractant zijn eigen deskundige-opzichter uitstuurt voor den aanleg? Zijn er prijsopgaven gevraagd van verschillende fabrikanten? Men interesseerde zich ook zeer voor een opgave omtrent de kosten van den aanleg.

Nu nieuwe kabels aangelegd worden, werd vertrouwd, dat deze ook voor de automatische telefoon gebezigd zullen kunnen worden. Men meende, dat het anders geen nut zou hebben deze nieuwe kabels nu te leggen. Men nam ook aan, dat er in die kabels voldoende lijnen zitten voor latere eventueele uitbreiding, zoodat deze dan niet onvoldoende zullen blijken.

De afdeelingen gaven in overweging het tarief van de telefoon voor de buitendistricten te herzien, aangezien het voor die districten veel te hoog is, waardoor er daar weinig abonnementen genomen worden. Ook de kosten van aanleg, welke door den abonné moeten worden betaald, zijn veel te hoog.

Medegedeeld werd, dat de seiners van den radiodienst er over klagen, dat zij hier lager bezoldigd worden dan de adjunct-commiezen, terwijl zij in Holland gelijk dezen betaald worden. Daarbij hebben zij zwaarder dienst dan de seiners in Holland. Ook in Suriname worden zij gelijk de adjunct-commiezen bezoldigd.

Interessant is ook een beschouwing van het salaris van het Hoofd van den Landsradiopost te Willemstad, die de heele administratie van den Landsradio- en telefoondienst voert, waaronder controle over de administratie der posten op de andere eilanden. Bovendien is hij belast met de correspondentie met het buitenland, welke in 3 vreemde talen gevoerd wordt. Hij is ook herhaaldelijk belast met de waarneming van het Directeurschap. Zijn salaris werd dan ook door verschillende leden niet in verhouding geacht te zijn met zijn prestaties. Vergelijking van zijn salarisschaal met die der commiezen, van den marktmeester, tevens opzichter van het abattoir en van den onderhavenmeester, valt uit in zijn nadeel. Evengemelde marktmeester is indertijd uitgekomen voor wegenbouw; nu is hij marktmeester, tevens opzichter in het abattoir geworden, met een hooger maximum salaris dan evengemeld Hoofd.

De afdeelingen gaven in overweging te bepalen, dat het examen voor telegrafist in den vervolge in het openbaar zal worden afgelegd, en dat daartoe ook zullen worden toegelaten personen, die niet in gouvernementsdienst zijn, of zullen komen. Getracht zou dan moeten worden, aldus de leden, de geslaagden ook geplaatst te krijgen aan boord van schepen, die onder Curaçao ressorteeren. Tot de opleidingscursus waren alleen toe te laten jongelui, in het bezit van M.U.L.O. examen, anders zou het kunnen zijn, dat het te lang duurt, voordat ze mee kunnen.

Ad art. 76. Men verzocht te mogen vernemen hoeveel extrainkomsten staan tegenover de extra-bedrijfskosten veroorzaakt door het in bedrijfstellen van den radioömroepzender. Naar verluidt, wordt deze zender verhuurd. Men vroeg voor hoeveel hij verhuurd wordt, indien dit juist is.

Ad art. 82c. De afdeelingen verklaarden het op prijs te zullen stellen omtrent dezen post te worden ingelicht.

Ad art. 95. Men vroeg of het aangevraagde crediet wel voldoende is. Men maakte er zich bezorgd over, dat het grondwater, door het steeds uitpompen, zonder dat er voldoende bij komt, opraakt en zou gaarne maatregelen daartegen willen nemen. Men dacht, dat het aanleggen van dammen daartoe in de eerste plaats aangewezen is, waarom men zich gaarne bereid verklaarde om, als het Bestuur met het voorgaande eens is, zoo noodig meer gelden voor dat doel te voteeren.

Men deelde mede veel belang te stellen in het werk van den deskundige op dit gebied, die nu in ons midden verkeert en hield zich aanbevolen voor mededeelingen daaromtrent.

Ad art. 100. Het viel op, dat de post, waarover verleden jaar zooveel gesproken is, nu weer met *f* 3000.— verhoogd is. De heele opzet kwam de afdeelingen te duur voor. De bedoeling, welke indertijd voorgezeten heeft, was het maken van propaganda voor Curaçao, waaraan dus verondersteld werd, dat het grootste deel van den post besteed zou worden, en nu ziet men, dat het grootste deel van het geld aangevraagd wordt voor administratie: niet minder dan ruim *f* 8000.—. Gemeend werd dan ook, dat van het aangevraagde bedrag veel te weinig in verhouding tot de andere uitgaven, besteed zou worden aan propaganda.

De meeste leden zouden het crediet gehandhaafd willen zien op het bedrag voor 1937 gevoteerd.

Algemeen werd gevraagd of, nu het kiesreglement verschenen is, spoedig de wijziging van het statuut der Kamer van Koophandel en instelling van het Handelsregister kunnen worden tegemoet gezien, waardoor de Kamer van Koophandel inkomsten kan produceeren, waaruit deze kosten — die dan niet meer moeten bedragen dan die ontvangsten — bestreden kunnen worden. Vertrouwd werd, dat evenbedoelde wijziging van het statuut der Kamer en instelling van het Handelsregister nog dit jaar tot stand zullen komen.

Ad art. 108. Men deelde in de afdeelingen mede, dat de ambtenaren, die op de Bovenwindsche eilanden geplaatst zijn, zelf de passage van de Bovenwindsche eilanden naar Curaçao en omgekeerd moeten betalen, ofschoon zij buitenlandsch verlof met vrijen overtocht gekregen hebben. Men vond dit in de afdeelingen zeer merkwaardig en vroeg of daarin niet te voorzien ware door het toekennen van een toelage, of op eenige andere manier.

Ad art. 110. Medegedeeld werd ook, dat op de Bovenwindsche eilanden er over geklaagd wordt, dat de Baralt geen gasoline daarheen kan vervoeren, omdat zij St. Thomas aandoet, alwaar zij geen gasoline aan boord mag hebben. In dit verband werd opgemerkt, dat het Gouvernement een belangrijk bedrag aan de verbinding met dit schip ten koste legt voor vervoer van personen en goederen tusschen Curaçao en de Bovenwindsche eilanden en omgekeerd, maar niet voor vervoer van personen en goederen naar of van St. Thomas.

Ad art. 112. De afdeelingen zouden er prijs op stellen te vernemen of in 1936 rente van opgenomen kasgelden is moeten worden betaald en zoo ja, hoeveel.

Ad art. 119a. Ten opzichte van het in vasten dienst nemen van tijdelijk personeel, refereerde men zich naar het ter zake der indienstneming van personeel in de algemeene beschouwingen van het eindverslag op de suppletoire begrooting 1937 gezegde.

Een lid vroeg, of de opdracht van den ingenieur nog niet afgeloopen is. Andere leden merkten daartegenover op, dat bij dergelijke groote werken als het bouwen van een brug, deskundig toezicht zeer goed is.

Ad art. 122a. Enkele leden hebben met belangstelling de herstelling van de trap naar het bordes op het stadhuis gevolgd en het is hun opgevallen, dat het heel wat moeite en tijd gekost heeft, voordat deze haar beslag gekregen had, daargelaten het verlies aan hout. Deze leden waren van gevoelen, dat als dit werk een staaltje is der werkwijze bij Openbare Werken, het wel te begrijpen is, dat het geld bij dat Departement wegvloeit.

Ad. art. 123. Men merkte op, dat in den tijd, dat het pand van de familie Bethencourt in de Breedestraat is verwijderd, vele huizen in de Kerkstraat door het Gouvernement zijn afgebroken. Men vroeg te mogen vernemen, wat de bedoeling is geweest van die afbraak. En waarom, aldus werd gevraagd, is

de door bovengemelde afbraken vrijgekomen ruimten nog niet voor het verkeer opengesteld?

Algemeen werd in de afdeelingen te kennen gegeven, dat men zeer is vóór wegenverbetering, doch niet op een onnoodig kostbare wijze als geschied met den weg naar Julianadorp.

Naar vernomen, ligt het in de bedoeling dezen weg door te trekken. Dit werd algemeen toegejuicht, omdat dit een economisch belang werd geacht ook voor later, wat — aldus enkele leden — niet gezegd kan worden van de geprojecteerde nieuwe dienstgebouwen, die later eerder een last zullen zijn, omdat zij te groot zullen zijn voor den alsdan bestaanden toestand en de beteekenis van Curaçao.

Ad art. 134b. De afdeelingen zouden zeer gaarne vernemen, waar het nieuwe postkantoor geprojecteerd is en wat gedaan zal worden met de door de verplaatsing van het postkantoor in het Fort Amsterdam vrijgekomen ruimten.

Ad art. 160. Men vond den heelen veterinairen dienst te duur. De bedoeling is altijd geweest dezen dienst zoo eenvoudig mogelijk te houden en nu blijkt dit artikel met bijna 50% te zijn verhoogd. De salarissen, speciaal der marktmeesters, kwamen te hoog voor. Ten opzichte van dat van den gouvernements-veearts refereerde men zich naar het ten opzichte daarvan gezegde in het eindverslag betreffende de suppletoire begrooting 1937.

Men zou gaarne de begrooting van dezen dienst willen behouden op de grootte van 1937.

Het is enkelen leden opgevallen, dat met schepen aankomend vee door den marktmeester gekeurd wordt. Gevraagd werd of deze wel voldoende bevoegdheid heeft daartoe en of het, waar we toch een veearts hebben, niet meer aanbeveling zou verdienen, dat deze die keuringen verricht.

Ad art. 169. Meerdere leden maakten bezwaar tegen de verdubbeling van dezen post, omdat zij meenden, dat daardoor in de hand gewerkt wordt, dat de uitgaven, die daarop verantwoord worden, niet zoo bepaald „onvoorzien" meer zijn. Zij meenden, n.l. dat in de meeste gevallen het votum van den Raad toch wel vooraf gevraagd kan worden. In 1936 is bijna *f* 35.000.— besteed in verband met het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana met Z.K.H. Prins Bernard, zoodat slechts ruim *f* 38.000.— eigenlijk onvoorzien is geweest. Men verklaarde er geen bezaar tegen te hebben een afzonderlijken post te voteeren voor verbreeding van straten (aankoop van gebouwen), waarvoor wel eens plotseling gelden benoodigd kunnen zijn.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n April 1937.

De Rapporteurs.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936-1937-32.

Verordening van den ....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

GEDETAILLEERD ECONOMISCH OVERZICHT VAN HET JAAR 1936.

N. 9.

Het jaar 1936 was, voor Curaçao als havenplaats, gunstig. 27 toeristenbooten bezochten Curaçao.

Het totaal gewicht van de ingevoerde ruwe olie voor de Petroleum-raffinaderijen nam toe.

BEVOLKING.

Deze bedroeg op den laatsten dag van het jaar 1936 als volgt :

op Curaçao	28064	mannen	en	30169	vrouwen,
„ Aruba	11097	„	„	10541	„
„ Bonaire	2619	„	„	3208	„
„ St. Maarten	1041	„	„	1525	„
„ St. Eustatius	523	„	„	680	„
„ Saba		„	„		„

SCHEEPVAART.

De cijfers toonen zoowel voor Curaçao als voor Aruba eene verbetering aan.

CURAÇAO.

	1936.		*1935.*	
	Aantal	Netto M3	Aantal	Netto M3
Aangekomen :				
Stoomschepen	5241	31.070.808	5047	29.662.634
Zeilschepen	1876	154.383	1574	158.460

ARUBA.

Stoomschepen	4185	26.604.400	3972	24.070.186
Zeilschepen	755	94.588	789	111.192

BONAIRE.

Stoomschepen	52	47.580	53	48.495
Zeilschepen	451	34.344	437	33.121

ST. MARTIN.

Stoomschepen	66	120.886	67	151.378
Zeilschepen	183	10.405	150	10.996

ST. EUSTATIUS.

Stoomschepen	53	48.495	57	48.385
Zeilschepen	266	5.621	195	4.281

SABA.

Stoomschepen			63	50.549
Zeilschepen			40	2.070

De cijfers van Saba over het jaar 1936 zijn achterwege gelaten omdat deze nog niet beschikbaar zijn.

De vloot van de Curaçaosche Scheepvaart Mij. werd gedurende het jaar 1936 met twee schepen uitgebreid.

Het verkeer met tankschepen tusschen Curaçao, Aruba en Maracaibo, nam belangrijk toe.

INVOER.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1936:	f 100.294.455,—
„ „ „ 1935:	91.305.410,—

	1936.	*1935.*
Ledige drums	f 237.867,—	f 427.581,—
IJzer bewerkt	23.513,—	61.494,—
Kistenhout	4.900,—	4.892,—
Mach. & Mat. voor Petr. Raffinaderijen	5.134.635,—	8.828.972,—
Gasolie	2.806.375,—	2.211.723,—
Stookolie	4.028.681,—	4.132.059,—
Ruwe Olie	73.048.734,—	62.898.134,—

	1936.	*1935.*
Ledige drums	37.602 St.	49.286 St.
IJzer bewerkt		
Kistenhout	40.255 KG.	115.167 KG.
Mach. & Mat. voor Petr. Raffinaderijen		
Gasolie	175.725 Tons	141.427 Tons
Stookolie	593.476 „	614.956 „
Ruwe Olie	8.243.658 „	7.398.644 „

ARUBA.

Totale waarde in 1936:	f 96.368.758—
„ „ „ 1935:	82.526.220,—

	1936.	*1935.*
Mach. & Mat. v. Petr. Raffinaderijen	f 3.255.485,—	f 4.063.950,—
Stookolie	646.407,—	778.819,—
Ruwe Olie	80.228.026,—	68.018.200,—

	1936.	*1935.*
Mach. & Mat. v. Petr. Raff.		
Stookolie	122.232 Tons	118.620 Tons
Ruwe Olie	10.546.661 Tons	9.890.240 Tons

BONAIRE.

Totale waarde in 1936:	f 142.574,—
„ „ „ 1935:	120.362,—

UITVOER.

Hieronder volgt een staat van den Uitvoer over 1936, vergeleken met dien over 1935.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1936:	f 93.894.710,—
„ „ „ 1935:	77.848.314,—

	1936.	*1935.*
Olie, diesel	f 5.716.872,—	f 3.837.933,—
„ gas	11.190.156,—	11.405.744,—
„ gasoline	26.769.743,—	18.740.516,—
„ petroleum	2.215.892,—	2.176.876,—
„ residu	33.284.328,—	31.497.827,—
„ ruw	9.559.299,—	6.188.030,—
„ smeer	4.257.093,—	3.173.496,—
Phosphorzure kalk	600.818,—	702.758,—
Steenkolen	1.119,—	1.204,—

	1936.	1935.
Olie, diesel	486.598.186 L.	374.318.248 L.
„ gas	702.420 Tons	737.873 Tons
„ gasoline	1.392.127.262 L.	1.028.892.412 L.
„ petroleum	128.361 659 L.	135.288.027 L.
„ residu	4.651.219 Tons	4.585.107 Tons
„ ruw	1.061.681 Tons	731.399 Tons
„ smeer	209.322.928 L.	202.861.727 L.
Phosphorzure kalk	78.131 Tons	90.709 Tons
Steenkolen	44 Tons	62 Tons

ARUBA.

Totale waarde in 1936:	f 107.552.254,—	
„ „ „ 1935:	89.328.848,—	

	1936.	1935.
Olie, diesel	f 8.484.496,—	f 5.584.764,—
„ gas	3.734 430,—	2.265.880,—
„ gasoline	52.019.402,—	37.635.673,—
„ petroleum	6.223.521,—	5.313.115,—
Residu	35.061.336,—	37.285.763,—
Olie, ruwe	1.565.294,—	1.025.239,—

	1936.	1935.
Olie, diesel	848.449 872 L.	531.805.114 L.
„ gas	373.443 Tons	215.371 Tons
„ gasoline	2.737.861.278 L.	2.279.392.819 L.
„ petroleum	414.904.829 L.	337.992.408 L.
Residu	6.528.609 Tons	5.973.717 Tons
Olie, ruwe	210.389 Tons	153.170 Tons

BONAIRE.

Totale waarde in 1936:	f 60.295,—	
„ „ „ 1935:	64.422,—	

Ten aanzien van den uitvoer van de Bovenwindsche eilanden worden cijfers achterwege gelaten, omdat deze van weinig belang zijn.

DOORVOER.

CURAÇAO.

Het hieronder gegeven overzicht wijst den omvang van den doorvoer aan:

Totaal gewicht in 1936:	284.744.187 K.G.	
„ „ „ 1935:	180.545.436 K.G.	

	1936.	1935.
Cement	23.948.253 K.G.	8.401.919 K.G.
Timmerhout	310.049 „	1.155.284 „
Hout a. s.	5.747.328 „	4.614.992 „
IJzerwaren	20.575.977 „	8.568.390 „
Koffie	35.896.745 „	23.181.383 „
Meel, tarwe, rogge en mais	2.629.505 „	2.291.569 „
Gasoline	119.261.972 „	77.756.240 „
Petroleum	9.769.807 „	16.993 „
Rijst	3.021.908 „	3.529.773 „
Bruine suiker	347.126 „	190.460 „
Wijn	294.318 „	392.287 „

ARUBA.

Totaal gewicht in 1936:	332.775.819 K.G.	
„ „ „ 1935:	202.749.594 K.G.	

	1936.	1935.
Olie Petroleum	113.843.128 K.G.	94.213.321 K.G.
Gasoline	180.725.812 „	106.607.782 „

Slechts ten aanzien van de Benedenwindsche eilanden worden cijfers gegeven omdat de doorvoer op de Bovenwinden van weinig belang is.

LANDBOUW.

De maisoogst op de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao was ondanks de weinig gunstige regenval niet onbevredigend te noemen. De oogst van divi-divi op Bonaire was goed; die van aloë op Aruba en Bonaire was wederom beter dan in het jaar 1935.

De prijs voor aloë varieerde van *f* 0,33 tot *f* 0,40 per K. G. Het afzetgebied voor aloë was nog voornamelijk New-York, hoewel ook de Londensche markt partijen tot zich trok. De aantrekkelijkheid der prijzen is bevorderlijk voor de zorg die aan het gewas wordt besteed hetgeen een volgend gewas ten goede zal komen.

Op de Bovenwindsche eilanden zette de Gouvernements-landbouwkundige zijn proefnemingen met verschillende landbouwgewassen voort.

De oogst der voedselgewassen aldaar was tengevolge van de regens in het tweede gedeelte van het jaar 1936 vrij goed, zoodat zij in het algemeen voldoende opleverde om in de behoeften der bevolking te voorzien.

NIJVERHEID.

Olie industrie.

Op Curaçao werd door de raffinaderij ongeveer 7.180.000 ton ruwe aardolie verwerkt tot gasoline, petroleum, gasolie en div. smeeroliën.

Op Aruba verwerkten de raffinaderijen ongeveer 10.336.000 ton ruwe olie tot bovengenoemde producten.

Hoedenvlechterij.

De stroohoedenvlecht-nijverheid werd door velen die werkloos waren of wier kostwinners zonder verdiensten kwamen, ook in 1936 beoefend; de uitgevoerde hoeveelheid bedroeg:

	1936.		*1935.*	
Curaçao:	23.959 doz.	f 71.555,—	12.918 doz.	f 31.985,—
Aruba :	100 „	100,—	—— „	——
Bonaire :	——	——	85 „	170,—

IJsfabricatie.

De ijsfabricatie bedroeg 3.685 tons waarvan 487.000 K.G. ter waarde van f 12.872,— werd uitgevoerd.

Zoutindustrie.

Van Curaçao, Bonaire. St. Martin N. G. werd in totaal 2.285.176 K.G. zout uitgevoerd tegen 3.781.619 K.G. in 1935.

Aloehars.

De uitgevoerde hoeveelheid aloehars wijst een vooruitgang aan; zij bedroeg:

	1936.		*1935.*	
Curaçao	66.698 K.G.	f 32.785,—	—— K.G.	f ——
Aruba	333.857 „	133.055,—	277.716 „	105.777,—
Bonaire	78.894 „	35.925,—	91.692 „	32.161,—

CIRCULATIE.

Het bankbiljettenkapitaal van de Curaçaosche Bank, dat op 1 Januari 1936 f 4.330.896,50 bedroeg nam toe en bedroeg op 31 December 1936 f 5.117.751,50.

Het aantal motorvervoermiddelen is toegenomen: thans rijden een 2000-tal personen- en lastwagens.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—33.

Verordening van den.....,
tot regeling van het gebruik van visch- en treknetten in Curaçao.

Ontwerp.

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is gebleken om regelen vast te stellen ter bescherming van den vischstand in Curaçao;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Deze verordening verstaat onder:

a. „visschen": het te water brengen, hebben, lichten of ophalen van visch- of treknetten;
b. „maaswijdte": de lengte van zonder bijzondere krachtsinspanning gestrekte maas tusschen haar eindknoopen, nat gemeten.

Artikel 2.

Het is verboden te visschen in Curaçao met visch- of treknetten, waarvan de maaswijdte van den zoogenaamden zak van het net, voor wat betreft het bovenste tweevijfde deel, kleiner is dan 3 cM. en voor wat betreft het onderste drievijfde deel, kleiner dan 2 cM.

Overtreding van deze verbodsbepaling wordt gestrafd met geldboete van ten hoogste vijftig gulden.

Het net waarmede de overtreding is gepleegd, kan worden verbeurd verklaard.

Het feit bij dit artikel strafbaar gesteld, wordt beschouwd als overtreding.

Artikel 3.

Behalve de ambtenaren bedoeld in artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de Kolonie Curaçao, zijn mede tot de opsporing der in deze verordening strafbaar gestelde feiten bevoegd en daarmede belast de ambtenaren der invoerrechten en accijnzen.

Artikel 4.

De verbodsbepaling vervat in artikel 2 is tot 1 Januari 1938 niet van toepassing op netten ten aanzien waarvan naar genoegen van het betrokken plaatselijk hoofd van politie wordt aangetoond, dat zij reeds in gebruik waren op den datum der indiening dezer verordening.

Artikel 5.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen dag.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—33.

Verordening van den....., tot regeling van het gebruik van visch- en treknetten in Curaçao.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Den laatsten tijd wordt door de visschersbevolking van Curaçao en Aruba geklaagd over den achteruitgang van den vischstand in de wateren dier eilanden. Daar de te Bonaire van kracht zijnde keur ter bescherming van den vischstand in de practijk voldoet, wordt eene overeenkomstige regeling voor het geheele gebiedsdeel hierbij ter goedkeuring aangeboden.

Willemstad, den 27n Maart 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936- 1937-33.

Verordening van den....., tot regeling van het gebruik van visch- en treknetten in Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 5n Mei 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1938.

DRUKKERIJ „DE CUR. COURANT"

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—32.

Verordening van den..... waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat, volgens artikel 100 van het reglement op het beleid der regeering, de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst, welke niet ten laste van de Nederlandsche schatkist komen en de middelen tot dekking van die uitgaven worden aangewezen op de Curaçaosche begrooting en dat, volgens artikel 102 van hetzelfde reglement, die begrooting, zoodanig als zij door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, door den Gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en afgekondigd;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening.

GURAÇAOSCHE BEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1938.

Artikel 1.

Voor de onderdeelen, in de hieronder voorkomende begrootingsartikelen aangewezen, worden voor het dienstjaar 1938 toegestaan de daarnevens uitgetrokken sommen:

1ste AFDEELING.

Gouvernements-Secretarie.

Artikel 1. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den gouvernements-secretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand, ambtenaren en beambten van de gouvernements-secretarie, van den burgerlijken stand en het bevolkingsbureau	*f*	91 862,—
Artikel 2. Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand		500,—
Artikel 3. Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten en andere uitgaven..		19 400,—
Transporteere...	*f*	111 762,—

Per transport...	*f*	111 762,—	
Koloniale Raad.			
Artikel 4. Loon van een algemeen verslaggever		222,—	
Artikel 5. Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven		200,—	
Staten.			
Artikel 6. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den griffier van de Staten en reis- en verblijfkosten van de leden		18 150,—	
Artikel 7. Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven		550,—	
Armenzorg.			
Artikel 8. Onderstand aan behoeftigen		29 900,—	
Artikel 9. Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen		8 700,—	
Artikel 10. Bijdrage aan het instituut voor doofstommen te St. Michiel-Gestel voor onderhoud van Curaçaosche doofstommen		600,—	
Algemeene kosten.			
Artikel 11. Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag, tevens regeeringsjubileum van H. M. de Koningin		32 500,—	
Artikel 12. Telegramkoskosten		12 000,—	
Artikel 13. Telefoonabonnementen		2 300,—	
Totaal der 1ste Afdeeling...	*f*		216 884,—
IIde AFDEELING.			
Binnenlandsch Bestuur.			
Artikel 14. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, representatiekosten, vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen en teerkosten van de ambtenaren en beambten	*f*	81 437,—	
Artikel 15. Onderhoud en bedrijf van 3 dienstauto's		3 000,—	
Artikel 16. Reis- en teerkosten van de gezagheb-			
Transporteere...	*f*	84 437,—	*f* 216,884,—

Per transport...	*f*	84 437,—	*f*	216 884,—
bers bij dienstreizen buiten hunne standplaatsen		1 300,—		
Eeredienst.				
Artikel 17. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten		130 704,—		
Artikel 18. Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang		500,—		
Onderwijs.				
1o. Schooltoezicht.				
Artikel 19. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon van den inspecteur van het onderwijs en van de ambtenaren en beambten van zijn kantoor		18 564,—		
Artikel 20. Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten van het schooltoezicht en andere uitgaven		1 970,—		
2o. Openbaar Onderwijs.				
Artikel 21. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel		160 346,—		
Artikel 22. Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen en andere uitgaven		10 000,—		
3o. Bijzonder Onderwijs.				
Artikel 23. Uitkeeringen ten behoeve van het bijzonder onderwijs		727 150,—		
4o. Verdere kosten van het Onderwijs.				
Artikel 24. Overtocht en studie van jongelieden die in Nederland eene opleiding ontvangen		15 000,—		
Artikel 25. Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hoogere bevoegdheden		2 000,—		
Artikel 26. Opleiding van onderwijzers		7 400,—		
Artikel 27. Examenkosten		1 300,—		
Transporteere...	*f*	1 160 671,—	*f*	216 884,—

Per transport...	*f* 1 160 671,—	*f*	216 884,—
Artikel 28. Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek	3 000,—		
Artikel 29. Kosten van het voorbereidend onderwijs	3 180,—		
Artikel 30. Leergangen ...	13 000,—		
Artikel 31. Kosten van onderhoud en instandhouding van werkkampen	30 000,—		
Openbare boekerijen en leeszalen.			
Artikel 32. Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad	1 260,—		
Artikel 33. Kosten van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen ...	1 550,—		
Landbouw.			
Artikel 34. Bezoldiging, verlofbezoldiging, toelage of loon van een landbouwkundige tevens plantsoenbeheerder op Curaçao en een landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden	11 040,—		
Artikel 35. Reis- en teerkosten van den landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden	1 000,—		
Artikel 36. Voorschotten ter bevordering van landbouw, tuinbouw, veeteelt en visscherij en andere uitgaven	25 000,—		
Artikel 37. Onderhoud van de gouvernementsproeftuinen op St. Maarten, St. Eustatius en Saba en kosten van proefnemingen	8 000,—		
Algemeene kosten.			
Artikel 38. Bijdragen aan verschillende lichamen	87 560,—		
Artikel 39. Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak en klok	800,—		
Transporteere...	*f* 1 346 061,—	*f*	216 884,—

Per transport...		*f* 1 346 061,—	*f*	216 884,—
Artikel 40. Telefoonabonnementen		1 600,—		
Totaal der IIde Afdeeling...				347 661.—

IIIde AFDEELING.

Justitie.

Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.

Artikel 41. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden, van de ambtenaren en beambten	*f*	154 545,-	
Artikel 42. Reis- en teerkosten		3 250,-	
Artikel 43. Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie		1 000,—	
Artikel 44. Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal, benoodigdheden voor het bureau van den industrieelen eigendom en andere uitgaven		4 000,—	

Gevangenissen.

Artikel 45. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur-administrateur van de gevangenis en het huis van bewaring en de beambten		57 756,—	
Artikel 46. Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven		24 300,—	

Politie en brandweer.

Artikel 47. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het politiepersoneel		834 571,—	
Artikel 48. Bijdrage aan			
Transporteere..	*f*	1 079 422,—	*f* 1 564 545,—

Per transport...	*f* 1 079 422,—	*f* 1 564 545,—
het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale Troepen	24 000,—	
Artikel 49. Verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven	54 200,—	
Artikel 50. Verplaatsingskosten	30 000,—	
Artikel 51. Vernieuwing van het brandweermaterieel en andere uitgaven ...	6 000,—	
Voogdijraden.		
Artikel 52. Loon van de secretarissen	624,—	
Artikel 53. Andere uitgaven	700,—	
Algemeene kosten.		
Artikel 54. Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen	22 000,—	
Artikel 55. Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen, waarvan de kosten, geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen	4 000,—	
Artikel 56. Uitgaven voor gerechtelijke schouwingen	500,—	
Artikel 57. Wapenen en munitie voor de Vrijwilligerskorpsen en uitgaven voor de saluutbatterij	1 000,—	
Artikel 58. Vergoeding aan de ambtenaren belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd	500,—	
Artikel 59. Aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige en kunstwerken	100,—	
Artikel 60. Vacatiegeld		
Transporteere...	*f* 1 223 046,—	*f* 1 564 545,—

Per transport...	*f* 1 223 046,—	*f*	1 564 545,—
aan de Bioscoopcommissie op Curaçao	2 700,—		
Artikel 61. Telefoonabonnementen	12 040,—		
Totaal der IIIde Afdeeling...			1 237 786,—

IVde AFDEELING.

Financiën.

Artikel 62. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den Administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche Bank en van de ambtenaren en beambten	*f* 116 167,—	
Artikel 63. Verplaatsingskosten van den administrateur van financiën en verder personeel, onderhoud en bedrijf van een auto voor den dienst van het kadaster en andere uitgaven	7 200,—	

Domeinwezen.

Artikel 64. Loon van de boschwachters en opzichters en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen	11 052,—	
Artikel 65. Andere uitgaven	1 500,—	
Artikel 66. Grondbelasting op Landseigendommen, welke niet bestemd zijn voor den openbaren dienst	15 000,—	
Artikel 67. Kosten van brandverzekering van Landseigendommen	3 000,—	

Belastingen.

Artikel 68. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal ontvanger, den ontvanger der invoerrechten en accijnzen, de ontvangers en de ambtenaren en beambten van hunne kantoren	137 735,—	
Artikel 69. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en		
Transporteere...	*f* 291 654,—	*f* 2 802 331,—

Per transport...	*f* 291 654,—	*f* 2 802 331,—
toelagen van de ambtenaren van den buitendienst der belastingen	258 623,—	
Artikel 70. Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd.	166 900,—	
Artikel 71. Gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonmaak van lokalen, kleeding voor de kommiezen, reis- en teerkosten van den inspecteur der belastingen en andere uitgaven ...	40 000,—	
Posterij, Landsradio- en telefoondienst.		
1o. Posterij.		
Artikel 72. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur en de ambtenaren en beambten van de posterij	111 300,—	
Artikel 73. Transitrechten, vervoer van brievenmalen, betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven	69 850,—	
Artikel 74. Benoodigdheden voor de postspaarbank	1 000,—	
2o. Landsradio- en telefoondienst.		
Artikel 75. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den landsradio- en -telefoondienst, de ambtenaren en het overige personeel	157 669,—	
Artikel 76. Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten	59 500,—	
Artikel 77. Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst	1 500,—	
Artikel 78. Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan de radio-		
Transporteere...	*f* 1 157 996,—	*f* 2 802 331,—

Per transport...	*f* 1 157 996,—	*f*	2 802 331,—
maatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen	25 000,—		
Artikel 79. Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon	35 500,—		
Koningin Emmabrug.			
Artikel 80. Loon van het personeel	8 700,—		
Artikel 81. Bedrijfs- en onderhoudskosten	15 000,—		
Haven- en loodswezen.			
Artikel 82. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den havenmeester, de ambtenaren en de beambten, alsmede andere uitgaven	155 248,—		
Artikel 83. Loon van de bemanning van de gouvernementsbooten onder beheer van het haven- en loodswezen, huur van een woning, onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven	85 445,—		
Artikel 84. Onderhoud, herstelling en bedrijf van de booten onder beheer van het haven- en loodswezen	49 500,—		
Artikel 85. Aanschaffing van booten en reservedeelen	25 000,—		
Artikel 86. Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij „Curaçao" gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai	2 000,—		
Seinwezen.			
Artikel 87. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het personeel	10 000,—		
Artikel 88. Andere uitgaven	1 650,—		
Kustverlichting.			
Artikel 89. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en reis- en teerkosten van het personeel ...	23 354,—		
Transporteere...	*f* 1 594 393,—	*f*	2 802 331,—

Per transport...	*f* 1 594 393,—	*f* 2 802 331,—
Artikel 90. Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven	14 900,—	
Weerkundige dienst.		
Artikel 91. Loon van 3 waarnemers	516,—	
Artikel 92. Andere uitgaven	1 000,—	
Watervoorzieningsdienst.		
Artikel 93. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den landswatervoorzieningsdienst, de ambtenaren en het overige personeel	106 842,—	
Artikel 94. Bedrijfs- en onderhoudskosten	86 000,—	
Artikel 95. Onderhoud en aanleg van dammen op Curaçao	10 000,—	
Artikel 96. Onderhoud en verbetering van putten in de buitendistricten van Curaçao	5 000,—	
Artikel 97. Onderhoud en verbetering van putten en aanleg en onderhoud van dammen op de eilanden buiten Curaçao	11 500,—	
Curaçaosche Bank.		
Artikel 98. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van het personeel	12 570,—	
Artikel 99. Benoodigdheden en andere uitgaven ...	5 000,—	
Kamers van Koophandel en Nijverheid.		
Artikel 100. Bijdrage in de kosten van de Kamers van Koophandel en Nijverheid op Curaçao en Aruba	13 900,—	
Wachtgelden, onderstanden, gunstgaven, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, toelagen en kindertoeslag.		
Artikel 101. Wachtgelden	*Memorie*	
Transporteere...	*f* 1 861 621,—	*f* 2 802 331,—

Per transport...	*f* 1 861 621,—	*f* 2 802 331,—
Artikel 102. Onderstanden	23 034,—	
Artikel 103. Gunstgaven en onverplichte betalingen	1 000,—	
Artikel 104. Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven	5 000,—	
Artikel 105. Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking	675.—	
Artikel 106. Toelagen aan weduwen van broeders in de orde van den Nederlandschen Leeuw	200,—	
Artikel 107. Toelagen wegens gemis aan inkomsten en kindertoeslag	83 500,—	
Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.		
Artikel 108. Uit- en terugzending van ambtenaren en werklieden, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten, uitzendingspremiën van uit Nederland gedetacheerde ambtenaren, tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing en andere uitgaven	47 000,—	
Artikel 109. Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden naar Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten	5 000,—	
Artikel 110. Vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling	72 000,—	
Transporteere...	*f* 2 099 030,—	*f* 2 802 331,—

Per transport...	*f* 2 099 030,—	*f* 2 802 331,—
Algemeene kosten.		
Artikel 111. Uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds van het bedrag der over het jaar 1938 uit te betalen pensioenen	458 105,—	
Artikel 112. Uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds ingevolge het K. B. van 27 April 1936 (Stbl. No. 941)	400 000,—	
Artikel 113. Voorschot aan de Afdeeling Volkshuisvesting van den Curaçaoschen Roomsch Katholieken Volksbond	60 000,—	
Artikel 114. Verzending van baar geld	1 000,—	
Artikel 115. Kantoorbehoeften	15 000,—	
Artikel 116. Drukkosten	19 000,—	
Artikel 117. Bindloon ...	2 000,—	
Artikel 118. Telefoonabonnementen	11 300,—	
Totaal der IVde Afdeeling...		3 065 435,—
Vde AFDEELING.		
Openbare Werken.		
Ambtenaren en beambten.		
Artikel 119. Bezoldigingen en verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van openbare werken en van de ambtenaren en het overige personeel.	*f* 155 719,—	
Artikel 120. Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen	9 600,—	
Artikel 121. Aankoop van kantoorbehoeften en teekenbenoodigdheden	900,—	
Landsgebouwen.		
Artikel 122. Onderhoud, herstelling en verbetering van de Landsgebouwen en eigendommen, aankoop en onderhoud van meubelen;		
Transporteere...	*f* 166 219,—	*f* 5 867 766,—

Per transport...	*f*	166 219,—	*f*	5 867 766,—
schoonhouden van kantoorlokalen, aankoop van water en andere uitgaven		137 550,—		
Straten en wegen.				
Artikel 123. Onderhoud, herstelling en verbetering van straten en wegen		393 300,—		
Kaden en bruggen.				
Artikel 124. Onderhoud en herstelling van kaden en landingsplaatsen, de Koningin Wilhelminabrug, de Rifbrug, de van Eyck van Voorthuyzenbrug en de hangbruggen over het Rifwater		14 400,—		
Baggerwerken en peilingen.				
Artikel 125. Het op diepte houden of brengen van havens en baaien		7 000,—		
Vaartuigen.				
Artikel 126. Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen		8 000,—		
Meerboeien.				
Artikel 127. Onderhoud en herstelling van meerboeien		3 000,—		
Straatverlichting.				
Artikel 128. Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers		1 030,—		
Artikel 129. Benoodigdheden en andere uitgaven		80 600,—		
Reinigingsdienst.				
Artikel 130. Aanschaffing van benoodigdheden, arbeidsloonen en andere uitgaven		103 500,—		
Gouvernements werkplaatsen.				
Artikel 131. Uitgaven voor de exploitatie van de gouvernements werkplaatsen welke worden verrekend met de werken en diensten, waarvoor werkzaamheden worden verricht.		*Memorie*		
Transporteere..	*f*	914 599,—	*f*	5 867 766,—

Per transport...	*f* 914 599,—	*f*	5 867 766,—
Magazijn.			
Artikel 132. Aankoop van materialen, die niet dadelijk, doch eerst later ten laste van bepaalde werken worden gebracht	*Memorie*		
Algemeene kosten.			
Artikel 133. Telefoonabonnementen	2 750,—		
Nieuwe werken.			
Artikel 134. Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen	555 130,—		
Totaal der Vde Afdeeling..			1 472 479,—

VIde AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Ambtenaren, beambten en gezondheidscommissie.

Artikel 135. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de ambtenaren en beambten, de gouvernements geneeskundigen, de gouvernements vroedvrouwen en den secretaris bij de gezondheidscomissie	*f* 160 506,—		
Artikel 136. Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst	750,—		
Artikel 137. Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord	500,—		
Laboratorium.			
Artikel 138. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den patholoog-anatoom, den scheikundige, den hulpbacterioloog, den amanuensis en de bedienden	29 436,—		
Transporteere...	*f* 191 192,—	*f*	7 340 245,—

Per transport...	*f*	191 192,—	*f*	7 340 245,—
Artikel 139. Benoodigdheden en andere uitgaven		3 000,—		
Artikel 140. Boekwerken voor den openbaren gezondheidsdienst		1 200,—		
Quarantainedienst.				
Artikel 141. Bezoldiging of loon van den opzichter en den bediende van de quarantaineplaats op Mundo Nobo		4 104,—		
Artikel 142. Benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven		4 000,—		
Artikel 143. Kosten van uitvoering van den dienst		750,—		
Krankzinnigengesticht.				
Artikel 144. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den geneesheer-directeur, den rector-administrateur en verder personeel		32 264,—		
Artikel 145. Onderhoud, herstelling en bedrijf van een diensttruck		900,—		
Artikel 146. Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht		1 000,—		
Artikel 147. Onderhoud van de verpleegden, werktherapie, dagelijksche kleeding en andere uitgaven ...		77 920,—		
Melaatschengesticht.				
Artikel 148. Loon van 1 oppasser		1 644,—		
Artikel 149. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven		25 500,—		
Artikel 150. Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht		1 200,—		
Inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.				
Artikel 151. Loon van het verplegend personeel		4 296,—		
Transporteere...	*f*	348 970,—	*f*	7 340 245,—

Per transport...	*f*	348 970,—	*f*	7 340 245,—
Artikel 152. Verpleegkosten, voeding van het inwonend verplegend personeel en wettig gezin, alsmede andere uitgaven		7 000,—		
Hygiënische dienst.				
Artikel 153. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den technisch ambtenaar en den controleur ...		9 066,—		
Artikel 154. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hulpkeurmeester op Aruba		3 000,—		
Artikel 155. Onderhoud en bediening van een dienstauto		2 500,—		
Artikel 156. Arbeidsloonen en andere uitgaven ...		4 500,—		
Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.				
Artikel 157. Aankoop van monsters		300,—		
Ziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.				
Artikel 158. Verpleegkosten en andere uitgaven ...		2 300,—		
Tuberculose bestrijding.				
Artikel 159. Verpleging, huisvesting en andere uitgaven voor tuberculose patiënten		40 000,—		
Veterinaire dienst.				
Artikel 160. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen en reis- en teerkosten van het personeel		34 321,—		
Artikel 161. Aankoop van materialen, onderhoud, verlichting, waterverbruik en andere uitgaven		15 700,—		
Algemeene kosten.				
Artikel 162. Verpleging van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat perso-				
Transporteere...	*f*	467 657,—	*f*	7 340 245,—

Per transport...	*f* 467 657,—	*f* 7 340 245,—
neel, begrafeniskosten van onvermogenden, huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen en -vroedvrouwen, verloskundige hulp aan onvermogenden en benoodigdheden daarvoor, reiskosten en onderwijs in de verloskunde en vervoer van gouvernements-patiënten	115 910,—	
Artikel 163. Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, zoomede andere uitgaven	25 000,—	
Artikel 164. Onderhoud van en andere uitgaven voor apotheken	1 500,—	
Artikel 165. Onderhoud en bediening van ziekenauto's	3 500,—	
Artikel 166. Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof	500,—	
Artikel 167. Terugbetaling aan het Rijk van de helft van de uitgaven voor den geneeskundigen dienst der landmacht (personeelsuitgaven en materieele behoeften en overige uitgaven)	13 600,—	
Artikel 168. Telefoonabonnementen	4 880,—	
Totaal der VIde Afdeeling...	*f*	631 947,—

VIIde AFDEELING.

Onvoorziene Uitgaven.

Artikel 169. Onvoorziene uitgaven.....	200 000,—
Totaal...	f 8 172 192,—

ALGEMEEN OVERZICHT.

Iste	Afdeeling	Gouvernements-Secretarie.....	f 216 884,—
IIde	„	Binnenlandsch Bestuur.....	1 347 661,—
IIIde	„	Justitie.....	1 237 786,—
IVde	„	Financiën.....	3 065 435,—
Vde	„	Openbare Werken.....	1 472 479,—
VIde	„	Openbare Gezondheidsdienst....	631 947,—
VIIde	„	Onvoorziene Uitgaven.....	200 000,—
			f 8 172 192,—

Acht millioen eenhonderd twee en zeventig duizend eenhonderd twee en negentig gulden.

Artikel 2.

Wanneer het bedrag, uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 70, 71, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 90, 92, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 114, 115, 116, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 133, 134, 136, 137, 139, 140, 142, 143, 145, 146, 147, 149, 150, 152, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting ontoereikend wordt bevonden, kan het, evenals de post bij *artikel* 101 voor *memorie* uitgetrokken, door overschrijving uit *artikel* 169 dier begrooting worden aangevuld.

Artikel 3.

Op *artikel* 169 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1938 behoorende uitgaven, die hare omschrijving niet vinden in een der *artikelen* van die begrooting en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

De uitgaven worden voor elk soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Artikel 4.

Tot goedmaking van de uitgaven begrepen in de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938 worden voor dat jaar gebezigd de na te noemen middelen en inkomsten, te weten:

A. *Belastingen.*

a. Invoerrecht;
b. Accijns op gedistilleerd;
c. Accijns op geslacht;
d. Zegelbelasting;
e. Overdrachtsbelasting;
f. Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed;
g. Grondbelasting;
h. Gebruiksbelasting;
i. Inkomstenbelasting;
j. Successiebelasting;
k. Vergunningsrecht;
l. Hondenbelasting;
m. Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.

B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*

a. Schoolgelden;
b. Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt-, visscherij- en andere voorschotten;
c. Inschrijving enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom;
d. Boeten;
e. Vergoeding door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van voor haar verrichte politiediensten;
f. Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen;
g. Keurgelden van motorbooten enz. en examengelden van aspirant-schippers van motorbooten, enz.;
h. Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk;
i. Huur van Landsgronden en eigendommen;
j. Registratierecht;
k. Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen;
l. Huur van opslagplaatsen;
m. Uitvoerrecht van mijnproducten;
n. Inkomsten van de posterij;
o. Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank;
p. Opbrengst van Landsradioposten;

q. Opbrengst van Landstelefoon;
r. Inkomsten van den havendienst;
s. Loodsgelden;
t. Opbrengst van den watervoorzieningsdienst;
u. Inkomsten van den hypotheekbewaarder en opbrengst rooigeiden op Curaçao;
v. Inkomsten van de Curaçaosche Bank;
w. Onderzoek en beproeving van stoomketels en vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels;
x. Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst;
y. Verpleeggelden;
z. Inkomsten van abattoir, markthallen en veekoralen;
aa. Vergunningsrecht op loterijen;
bb. Batig saldo over 1934.
cc. Alle andere ontvangsten.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—32

Verordening van den..... waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De opbrengsten van de meeste belastingen, met uitzondering van die van de belasting op openbare verkoopingen van roerend goed, hebben in 1936 de raming overschreden. Hetzelfde kan van de meeste overige inkomsten gezegd worden. Ook in het afgeloopen jaar bleef de opbrengst van het uitvoerrecht voor mijnproducten beneden de raming.

Bedroeg de raming der belastingen voor het jaar 1936 *f* 4 993 300,—, de opbrengst bedroeg *f* 5 779 651,—. Ook de raming der inkomsten van onderscheiden aard werd overschreden. De raming hiervan bedroeg *f* 2 976 106,— tegen eene opbrengst van *f* 3 491 571,—.

Met uitzondering van enkele middelen brachten de meeste belastingen meer op dan in 1935. De voornaamste uitzondering vormt de Inkomstenbelasting, welke ruim *f* 200 000,— minder opbracht dan in 1935. Het uitteraard wisselvallige middel der Successiebelasting gaf in 1936 eene bijzonder hooge opbrengst en wel meer dan de opbrengst over 1934 en 1935 tezamen.

Het jaar 1937 geeft als eindcijfer van de raming der middelen, zooals verhoogd bij de bij Uwen Raad in behandeling zijnde suppletoire begrooting, een bedrag aan van *f* 8 268 020,—. Voor 1938 is de raming *f* 8 190 037,—.

Het totaal der uitgaven is geraamd op *f* 8 172 192,—. De uitgaven zijn derhalve gedekt. Bij de raming der middelen is, indien kon worden aangenomen dat de opbrengst over 1938 hooger zal zijn dan het gemiddelde van de opbrengsten over de laatste drie jaren, de raming hooger gesteld. In het tegenovergestelde geval, indien tengevolge van belastingverlaging of om andere redenen eene lagere opbrengst moest worden verwacht, is de raming lager gesteld dan voornoemd gemiddelde.

Hierna volgt eene vergelijking van den loop der middelen over de jaren 1931—1938.

	UITKOMSTEN.						RAMINGEN.	
	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
ONTVANGSTEN:								
Belastingen.....	f 4 968 206	f 4 657 934	f 4 331 486	f 5 829 783	f 5 717 762	f 5 779 651	f 5 279 400	f 5 632 700
Inkomsten van onderscheiden aard.....	2 482 440	2 224 621	2 474 173	2 634 779	2 709 724	3 491 571	2 677 620	2 557 337
Te zamen.....	f 7 450 646	f 6 882 555	f 6 805 659	f 8 464 562	f 8 427 486	f 9 271 222	f 7 957 020	f 8 190 037
UITGAVEN.....	8 417 606	6 278 149	6 304 538 [1]	8 340 226 [2]	8 288 751 [3]	7 882 194 [4]	7 952 067 [5]	8 172 192
VERSCHIL minder..	f 966 960							
VERSCHIL meer.....		f 604 406	f 501 121	f 124 336	f 138 735	f 1 389 028	f 4 953	f 17 845

1) w.o. aflossing f 800 000,—.
2) „ „ 2 300 000,—.
3) „ „ 1 650 000,—.
4) „ „ 1 104 406,—.
5) „ „ 501 120,— en terugbetaling tekorten over 1895 en 1896 f 280 533.—.

De oorspronkelijke ramingen voor 1936, zooals vastgesteld bij de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. No. 36), waren als volgt:

Ontvangsten.....	f 7 406 406,—
Uitgaven.....	7 404 202,—
Voordeelig verschil	f 2 204,—

Aan de hand van de ontvangsten over de eerste maanden van het jaar 1936 is de raming der uitgaven bij de verordening van den 6n Maart 1936 (P. B. 1936 No. 37) en die van den 29n October 1936 (P. B. 1936 No. 111) verhoogd en gebracht op respectievelijk *f* 7 595 292,— en *f* 7 964 284,—.

De voorloopige uitkomsten van den dienst zijn als volgt:

Ontvangsten	*f* 9 271 222,—
Uitgaven	„ 7 882 028,—
Voordeelig verschil	*f* 1 389 028,—

De werkelijke uitgaven zijn derhalve *f* 82 090,— gebleven beneden het bedrag der geraamde uitgaven. De middelen brachten *f* 1 864 816,— meer op dan de oorspronkelijke raming bedroeg.

Bij den aanvang van het jaar 1936 bedroeg het saldo der rekening met Nederland *f* 349 000,—, welk bedrag kort daarna werd afbetaald.

De rekening met Nederland wees op 31 December 1936 een tegoed voor Curaçao aan van *f* 1 202 000,—.

Artikelen.

Afdeeling I.

Artikel 1. Het ligt in de bedoeling in 1937 voor de voorbereidende werkzaamheden van de in 1938 te houden verkiezingen een terzake kundigen Commies uit Nederland te doen uitzenden.

In den loop van 1938 zal bedoelde Commies na afloop der verkiezingen naar de Secretarie worden overgeplaatst, alwaar hij met het oog op de hand over hand toenemende werkzaamheden dringend noodig is, hetgeen ook de uitbreiding van het personeel met 1 schrijver wettigt.

Op het Bureau van den Burgerlijken Stand en het Bevolkingsregister zijn 2 adjunct-commiezen geraamd in verband met de in 1938 te verwachten bevorderingen.

De werkzaamheden verbonden aan de uitvoering van het Kiesreglement zullen blijvend uitbreiding van den dienst van het Bevolkingsregister noodzakelijk maken, tengevolge waarvan voor 1938 wederom meerdere schrijvers dan in het jaar tevoren worden aangevraagd.

Artikel 3. Overschrijding was onvermijdelijk.

De raming van dezen post is gegrond op de uitgaven welke in 1936 op dit artikel zijn gedaan. Bovendien is rekening gehouden met de aanschaffing van nieuwe huisnummerplaten en aanvulling van den voorraad bevolkingskaarten en trouwboekjes.

Artikel 6. In verband met de inwerkingtreding van de nieuwe Curaçaosche Staatsregeling zal een griffier der Staten moeten worden aangesteld wiens bezoldiging op niet minder dan *f* 4 200,— 's jaars zal kunnen worden gesteld.

Ingevolge artikel 77 van voornoemde Staatsregeling zullen de reis en verblijfkosten der leden van de Staten bij Landsverordening worden vastgesteld. In afwachting hiervan wordt voorloopig een bedrag van *f* 15 000,— hiervoor uitgetrokken.

Artikel 11. In 1938 zal het 40 jaren zijn, dat H. M. onze geëerbiedigde Koningin de Regeering heeft aanvaard. Teneinde dezen dag op een Curaçao waardige wijze te kunnen herdenken, worden de hierbij vermelde kredieten aangevraagd.

Afdeeling II.

Artikel 14. Het werk ten kantore van den Gezaghebber op Aruba neemt dusdanig toe dat vermeerdering van personeel met een schrijver noodzakelijk is.

Het is gebleken dat de functies van plv. Gezaghebber en Ontvanger-chef van het postkantoor op St. Eustatius en Saba niet langer door één persoon kunnen worden waargenomen zonder dat de dienst daaronder lijdt, weshalve overgegaan is tot splitsing van deze betrekking.

Artikel 19. De werkzaamheden ten kantore van den Inspecteur van het Onderwijs zijn zoodanig toegenomen, dat uitbreiding van het personeel met een schrijver noodzakelijk is.

Artikel 23b. Het aangevraagde krediet zal strekken tot het verleenen van bouwsubsidies bij den bouw of de uitbreiding van bijzondere lagere scholen aldus gespecificeerd:

f 9 500,—	voor den bouw van 2 klaslokalen en sanitaire inrichting aan de „Negropontschool" te Emmastad op Curaçao;
15 000,—	voor den bouw en inrichting van 3 klaslokalen van eene nieuwe school te Wishi op Curaçao;
15 000,—	voor den bouw en de inrichting van 3 klaslokalen van eene nieuwe school Salina ten Oosten van Willemstad;
3 750,—	voor den bouw van 1 klaslokaal aan de R.K. Bijzondere school genaamd St. Dominicusschool te Oranjestad op Aruba;
10 000,—	voor den bouw van overdekte speelplaatsen bij 4 bijzondere scholen op Curaçao.

De uitbreiding van de Negropontschool en de St. Dominicusschool is noodzakelijk gebleken door de toename van het aantal leerlingen. De nieuw te bouwen scholen in het stadsdistrict van Curaçao zullen zoowel de St. Vincentiusschool als de St. Jozefschool ontlasten welke scholen thans meer dan 600 leerlingen tellen.

Teneinde de mogelijkheid te scheppen het vak lichamelijke oefening aan enkele scholen voor gewoon lager onderwijs B. en uitgebreid lager onderwijs te onderwijzen wordt als eerste termijn een krediet aangevraagd voor het oprichten van overdekte speelplaatsen aan die scholen. De kosten van elke speelplaats worden op gemiddeld *f* 2 500,— geraamd. In de jaren 1936 en 1937 moest voor een groot aantal scholen ontheffing verleend worden van het verplicht gesteld onderwijs in vorengenoemd vak.

Het ligt in de bedoeling op volgende begrootingen eveneens een krediet tot het voortzetten van de bedoelde noodige voorziening aan te vragen.

Artikel 23c. Het onderwerpelijke krediet wordt aangevraagd teneinde de Negropontschool te Emmastad op Curaçao, 3 R. K. Bijzondere scholen op Aruba en de St. Jozefschool te Willemstad op Curaçao van enkele nieuwe schoolbanken te voorzien, noodig geworden door de toename van het aantal leerlingen.

Artikel 31. Teneinde de jeugd die de school heeft verlaten op te leiden tot werkzame leden van de maatschappij, stelt ondergeteekende zich voor de mogelijkheid te openen jongelieden in werkkampen tezamen te brengen tot den leeftijd waarop zij als arbeider in dienst eener onderneming kunnen treden. Voor onderhoud van deze jongelieden en uitgaven ten behoeve van het kamp wordt het hier uitgetrokken bedrag aangevraagd.

Artikel 34, 36 en 37. Voor het krediet ter betaling van de bezoldiging van een landbouwkundige, tevens plantsoenbeheerder moge worden verwezen naar de Memorie van Toelichting op de suppletoire begrooting 1937 (gedrukte stukken zittingsjaar 1936—1937-24) ad 12um.

Het ligt in de bedoeling op het gebied van landbouw en veeteelt diverse proefnemingen te doen, waarom de omschrijving van artikel 36 wordt gewijzigd en een krediet van *f* 5 000,— voor vorengenoemd doel wordt aangevraagd.

Door vermindering van het krediet in artikel 35 omschreven met *f* 11 000,— brengen vorenbedoelde ramingen geen meerdere kosten op de begrooting met zich mee.

Van het krediet voor 1936 werd aan voorschotten uitbetaald ruim *f* 17 000,—. Voorts werden ter bevordering van landbouw en veeteelt groote bedragen uitbetaald wegens toeslag op inheemsch vee en vracht op landbouwproducten en vee van de Bovenwindsche eilanden. Een en ander heeft tot overschrijding van het krediet geleid. Gemelde toeslag is inmiddels afgeschaft zoodat overschrijding in de toekomst uitgesloten kan worden geacht.

Afdeeling III.

Artikel 41. In verband met de toename der werkzaamheden op de griffie van het Hof van Justitie is het noodzakelijk gebleken het personeel met een commies en een bode uit te breiden.

Artikel 45. Tengevolge van de vermeerdering van de werkzaamheden van den directeur-administrateur, mede tengevolge van ingevoerde administratieve voorschriften is de toevoeging van een schrijver gewenscht.

Artikel 47. De steeds aanhoudende overbelasting van het politiepersoneel maakt wederom uitbreiding noodzakelijk. Voor Curaçao geldt dit in de eerste plaats t.a.v. de burgerpolitie.

Uitbreiding van het hier uit 20 man bestaande corps met 4 man wordt noodzakelijk geacht. Speciaal moge worden gewezen op het steeds toenemen van nachtelijke diefstallen, hetwelk een voortdurend patrouilleeren noodzakelijk maakt en waarvan de onderzoeken zeer veel tijd en arbeid vorderen.

Voor Aruba wordt uitbreiding der burgerpolitie met 2 man gevraagd, op grond der ook daar voortdurend toenemende werkzaamheden, doch wordt speciaal uitbreiding der straatpolitie met zes man noodzakelijk geacht. De huidige sterkte maakt het slechts mogelijk om bepaalde gedeelten van den dag politietoezicht op straat te doen plaats vinden, terwijl zulks op andere gedeelten wegens gebrek aan personeel achterwege moet blijven.

De voorgestelde uitbreiding beoogt aan deze onhoudbare toestand een einde te maken.

Afdeeling IV.

Artikel 62. De uitoefening van afdoende controle op de diverse diensten waarvan verschillende in den laatsten tijd zeer in omvang zijn toegenomen, brengt met zich mede dat ook het personeel ter Administratie van financien en bij den accountantsdienst uitgebreid moet worden.

Voor 1938 zijn boven de sterkte van 1937 geraamd:
ter Administratie van financien: 2 klerken, 3 schrijvers en 1 bode;
bij den Gouvernements accountantsdienst: 1 klerk en 3 schrijvers.

Ten aanzien van het uitgetrokken bedrag voor een ambtenaar voor de uitvoering van de Ongevallenregeling moge verwezen worden naar de Memorie van Toelichting op de Suppletoire begrooting voor 1937 (gedrukte stukken 1936—1937-24) ad 6um.

Artikel 68. In verband met den rang in Nederland van den als surnumerair uitgezonden ambtenaar is het wenschelijk dezen den titel van ontvanger der invoerrechten en accijnzen werkzaam ter inspectie te geven.

De steeds toenemende werkzaamheden maken het noodzakelijk ook in 1938 over te gaan tot personeelsuitbreiding op de diverse kantoren onder den belastingdienst ressorteerende.

Derhalve zijn op de inspectie der belastingen 2 klerken, bij den Koloniaal Ontvanger 1 commies en 1 klerk en bij den Ontvanger der invoerrechten en accijnzen 1 klerk meer geraamd dan voor 1937.

Artikel 69. De belangrijkheid en de omvang van den belastingdienst op Aruba eischen de aanstelling van een verificateur aldaar, terwijl voor de uitoefening van een betere contrôle den dienst der belastingen betreffende het noodig geacht wordt het personeel op St. Maarten met 2 kommiezen 2de klasse uit te breiden en 1 kommies 1e klasse op St. Eustatius aan te stellen.

Artikel 70. Wederom is het krediet voor kosten van dienstverleening gebleken niet toereikend te zijn. Dit is in hoofdzaak toe te schrijven aan de toeneming van de scheepvaart op Curaçao en Aruba en de omstandigheid dat het aantal buitengewone hulpkommiezen aanmerkelijk moest worden uitgebreid teneinde tegemoet te komen aan de hoogere eischen door de toeneming der werkzaamheden daaraan gesteld.

Thans worden voor genoemde eilanden hoogere kredieten aangevraagd waardoor overschrijding waarschijnlijk zal worden voorkomen.

Artikel 71. De overschrijding is veroorzaakt door de noodzakelijke vernieuwing van 2 automobielen, 7 schrijf- en telmachines, mede door verstrekking van kleeding aan het meerdere personeel dat, zooals blijkt uit de toelichting op het vorig artikel, moest worden aangesteld.

Verondersteld wordt dat voor 1938 met een bedrag van *f* 40 000,— zal kunnen worden volstaan.

Artikel 72. De uitbreiding van de verschillende stadswijken brengt met zich mede de noodzakelijkheid tot aanstelling van nog 1 brievenbesteller, terwijl de voor 1937 geraamde hulpbrievenbesteller in 1938 voor bevordering in aanmerking komt.

Artikel 93. Door de uitbreiding van het verzorgingsgebied met waterdistributie op St. Nicolaas moest het personeel met 2 hulpfitters en 1 daglooner worden uitgebreid waarvoor hierbij krediet wordt aangevraagd.

Artikel 113. Evenals in 1936 is toegestaan en bij de suppletoire begrooting 1937 (gedrukte stukken 1936—1937-24) aangevraagd, wordt wederom voor 1938 een krediet noodig geacht om als rentegevend voorschot aan de Afdeeling Volkshuisvesting van den Curaçaoschen Roomsch Katholieken Volksbond te worden verleend.

Afdeeling V.

Artikel 119. Voorgesteld wordt een aantal geschoolde of ervaren technische werkkrachten in vasten dienst te nemen in een zoodanig aantal als voor den geregelden gang van zaken zelfs bij inkrimping van den dienst niet zal kunnen worden gemist.

Het bureaupersoneel op Curaçao is uitgebreid met een telefoonbediende en 1 bode en op Aruba met 1 klerk, terwijl het personeel bij de Reinigingsdienst, tot dusverre in een afzonderlijk artikel geraamd, naar dit artikel is overgebracht.

Artikel 123. De in de voorgaande begrootingen voorkomende posten voor „onderhoud en verbetering van straten en wegen„ en voor „straten- en wegenverbetering te

bestrijden uit de opbrengst van de motorrijtuig-, rijwielen motorbootbelasting" zijn thans in één artikel ondergebracht.

Voor Curaçao wordt een verhooging van het krediet noodig geacht terwijl voor gewoon onderhoud op Aruba met ƒ 5 000,— minder kan worden volstaan.

De overschrijding van het toegestane bedrag met ƒ 5 000,— is een gevolg van het feit dat op het einde van het jaar nog eenige noodzakelijke werkzaamheden moesten worden verricht, hoewel het krediet reeds bijna was verbruikt.

Artikel 134 a. Aan de verbetering van het leprozengesticht zal met inbegrip van de in 1937 beschikbare gelden een bedrag van rond ƒ 46 000,— ten koste zijn gelegd. Hiermede is verkregen dat de patiënten zijn ondergebracht in geriefelijk ingerichte, afzonderlijk gelegen paviljoens en dat een volkomen scheiding tusschen de mannelijke en vrouwelijke patiënten onderling en tusschen verpleegsters en verpleegden is tot stand gebracht; verder is een afzonderlijk gebouwtje voor onderzoek en behandeling van de patiënten opgericht. Met het in 1937 beschikbare bedrag kunnen recreatiepaviljoens zoowel voor de afdeeling der mannen als die der vrouwen worden opgericht en de hoogst noodige onderhoudswerken aan het hoofdgebouw worden uitgevoerd.

De volgende werken worden alsnog als gewenscht aangegeven:

het verbouwen van een bestaand paviljoen in de mannenafdeeling tot hospitaal;

het verbouwen van den westelijken vleugel van het hoofdgebouw tot keuken en waschlokalen voor de vrouwelijke verpleegden;

het verbouwen van den oostenlijken vleugel tot keuken, waschlokalen, strijkkamer voor het verplegend personeel en tot kamer voor een leekenzuster;

het verbouwen van de eetzaal in het zustershuis;

het bouwen van een oppasserspaviljoen;

inrichting van de keuken;

het maken van overdekte betonnen looppaden en van terreinafscheidingen.

Artikel 134 b. Een postkantoor waarin al de verschillende afdeelingen ondergebracht kunnen worden is hoogst noodig. Thans worden hiervoor behalve het eigenlijke postkantoor nog vijf lokalen gebruikt welke van elkaar verspreid in het Fort Amsterdam liggen. De beschikbare ruimten zijn, zoowel voor het personeel als voor behandeling van de mails en postpakketten niet voldoende.

Met het gevraagde krediet wordt beoogd een nieuw postkantoor te bouwen, hetwelk aan de eischen die thans gesteld kunnen worden, beantwoordt, terwijl door centralisatie de dienst gebaat wordt. Dit gebouw zal meer in het centrum van den handel komen te staan.

Artikel 134 c. Op de begrooting voor het jaar 1937 is voor de vernieuwing van de Koningin Emmabrug als eerste termijn van de geraamde kosten ten bedrage van ƒ 325 000,—, een krediet van ƒ 150 000,— toegestaan. Als tweede termijn wordt thans het bedrag van ƒ 175 000,— aangevraagd.

Artikel 134 d. Evenals het vorig jaar (zie Memorie van Toelichting op de begrooting 1937 ad art. 133e) wordt thans voor het aanschaffen van benoodigd materieel voor de uit te voeren wegwerken een afzonderlijk krediet aangevraagd.

Artikel 134 e. Voor het inrichten van het nieuwe postkantoor zal noodig zijn aanschaffing van nieuw meubilair enz. aangezien van het tegenwoordige ameublement geen gebruik zal kunnen worden gemaakt.

Artikel 134 f. Wegens gezinsvorming door de manschappen der politie zullen behalve de drie te St. Nicolaas gebouwde woningen nog een drietal politiewoningen te Oranjestad benoodigd zijn.

Artikel 134 g. Wegens gebrek aan doelmatige woningen, die tegen een redelijken huurprijs door de kommiezen kunnen worden betrokken, wordt voorgesteld de bouw van totaal 19 woningen.

Hiervoor zijn ontworpen een woning met 4 slaapkamers voor een bouwsom van ƒ 4 500,— en 18 stuks met 3 slaapkamers, elk kostende ƒ 3 750,—. De uitvoering van deze woningbouw is over drie opeenvolgende jaren verdeeld gedacht.

Artikel 134 h. Gebleken is dat de werking van de aangeschafte motorbrandspuit voor Oranjestad, indien aangesloten op het buizennet van de waterleiding, niet voldoende is wegens te geringe capaciteit van de aanvoerleiding.

Teneinde hierin verbetering te brengen zou de bestaande aanvoerleiding kunnen worden vervangen door een leiding van grooteren diameter ofwel zouden in de stad één groot of verschillende kleine reservoirs van bluschwater kunnen worden gebouwd. Een andere oplossing, goedkooper en afdoende, bestaat hierin, dat een van de drinkwaterleiding afgezonderd stelsel buizen wordt aangelegd voor aanvoer van zeewater als brandbluschmiddel, waaruit op verschillende plaatsen middels brandkranen het water onder voldoende druk in de brandslangen kan worden gevoerd.

Te Oranjestad zal een motorpomp het water uit de zee oppompen waarna het onder druk wordt gebracht.

Te St. Nicolaas zal het leidingstelsel met toestemming en medewerking van de Lago Oil & Transport Co. worden aangesloten aan de op de fabrieksterreinen aanwezige brandleiding.

Artikel 134 i. Het groote transport over den weg naar de Noord, voornamelijk voor vervoer van arbeiders der beide oliemaatschappijen, maakt het noodzakelijk dezen weg voor een gedeelte te verharden en te asphalteeren opdat deze beter bestand zij tegen het drukke verkeer.

Artikel 134 j. De eerste helft van den weg Stad—Sta. Cruz kwam in den loop van 1936 gereed.

Met het verharden en asphalteeren van een daarop aansluitend gedeelte van dien weg zal in 1938 voortgegaan dienen te worden.

Artikel 134 k. De behoefte aan W.C.'s ten gerieve van personeel van de diverse landskantoren wordt sinds lang gevoeld.

Voorgesteld wordt een drietal moderne W.C.'s te maken en deze te voorzien van aansluiting op een mede te bouwen regenbakje.

Artikel 134. l. Door toename van het aantal leerlingen is de openbare school te Beneden-Prinsenkwartier op St. Maarten te klein geworden.

Het aangevraagde krediet zal strekken voor den bijbouw van een klaslokaal en een regenbakje.

Artikel 134 m. Teneinde de mogelijkheid te scheppen het vak lichamelijke oefening aan de openbare school te Philipsburg te onderwijzen wordt hierbij een krediet aangevraagd voor het bouwen van een overdekte speelplaats aan die school.

Artikel 134 n. Het wordt noodig geacht 3 armenhuisjes met regenbakken en W.C.'s te Philipsburg te bouwen om armlastige en bejaarde personen, die zich thans in

nagenoeg onbewoonbare huisjes ophouden, een behoorlijk onderdak te verschaffen.

Artikel 134 o. De vernieuwing van het telefoonnet op St. Maarten kan moeilijk langer uitgesteld worden. Hierbij zal meteen tot een kleine noodzakelijke uitbreiding worden overgegaan.

Artikel 134 p. Aangezien de goederen welke van de schepen gelost worden soms eenigen tijd op den steiger moeten blijven liggen en bij regenweer nat worden, wordt thans een krediet aangevraagd voor den bouw van een dak over den steiger.

Artikel 134 q. De beschikbare ruimte in de bestaande douane-opslagplaats aan de baai is voor het bergen van landbouwproducten die verscheept moeten worden te klein. Vele producten blijven daardoor in de open lucht opgeslagen en worden bij regenweer nat tengevolge waarvan zij bij verscheping door broeiing aan boord bederven.
Door den bouw van de aangevraagde loods wordt in een groote behoefte voorzien.

Artikel 134 r. Teneinde het telefoonnet op Saba in behoorlijken toestand te brengen is het aangevraagde krediet benoodigd.

Afdeeling VI.

Artikel 135. In verband met de toename der werkzaamheden was reeds in 1936 uitbreiding van het kantoorpersoneel met 2 schrijvers noodig.

Artikel 138. De werkzaamheden van den patholoog anatoom zijn zoodanig toegenomen dat hij de hulp van een technisch assistent onmogelijk langer kan missen, waarom hierbij krediet wordt aangevraagd voor een amanuensis. Voorts zijn in verband met de toename der werkzaamheden op het laboratorium nog noodig 1 hulpbediende.

Artikel 151. Het is gewenscht de verpleging der vrouwelijke patiënten in de kliniek onder de leiding te stellen van een deskundige verpleegster, die tevens in geval van quarantainemaatregelen in de quarantaine-inrichting dienst kan doen.

Artikel 153. Ten behoeve van den hygienischen dienst op Aruba is thans aangesteld een tot controleur opgeleid ambtenaar, die tevens belast wordt met het uitgassen van schepen. Deze laatste werkzaamheden werden tot dusverre door een persoon in lossen dienst uitgevoerd.

Artikel 160. Reeds in den loop van 1936 ontstond de behoefte aan uitbreiding van het personeel aan het abattoir en de markthallen, waardoor het krediet is overschreden. Thans wordt hierbij krediet aangevraagd voor 1 marktmeester en 3 werklieden meer.

Afdeeling VII.

Artikel 169. Teneinde overschrijdingen der begrootingsposten zooveel mogelijk te vermijden en artikel 2 der verordening te kunnen toepassen, wordt voor het jaar 1938 de post voor Onvoorziene Uitgaven op *f* 200 000,— geraamd.
Deze post bedraagt met dit bedrag nog geen 2½% van het totaal der geraamde uitgaven.

Willemstad, den 1n Maart 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936-1937-32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

No. 3.

ONTWERP

VAN DE

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1938.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		1ste AFDEELING.								
		Gouvernements-Secretarie.								
1		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den gouvernements-secretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand, ambtenaren en beambten van de gouvernements-secretarie, van den burgerlijken stand en het bevolkingsbureau:								
	a.	bezoldigingen en toelagen: (1)								
		1o. Gouvernements-secretarie:								
		1 gouvernements-secretaris	f	11 340,—			10 800,—			*Waar niet anders is vermeld hebben de ramingen betrekking op het eiland Curaçao.*
		1 hoofdcommies		7 248,—			6 900,—			*Met St. Maarten is het Nederlandsche gedeelte van het eiland bedoeld.*
		3 commiezen		16 080,—			10 500,—			*Waar niet anders is vermeld zijn de verschillen tusschen de uitgaven en ramingen van de artikelen waarbij kredieten voor bezoldigingen zijn toegestaan, te wijten aan het feit, dat bij het doen der ramingen de bezoldigingen genomen zijn voor gehuwde ambtenaren, terwijl er verschillende ongehuwd zijn en verder aan wisseling van personeel.*
		1 adjunct-commies		3 468,—			3 300,—			
		2 klerken		4 116,—			6 402.—			
		3 schrijvers		3 012,—			996,—			
		2 boden		2 628,—			2 617,—			*De bezoldigingen en toelagen van de ambtenaren en beambten zijn geraamd aan de hand van de onlangs toegekende salarisverhooging van 5% en rekening houdende met hun diensttijd. Waar niet anders is vermeld zijn de verschillen tusschen de ramingen voor 1937 en 1938 daaraan toe te schrijven, voorts nog aan bevordering of wisseling van personeel.*
					f 47 892,—					
		2o. Burgerlijke stand en bevolkingsbureau:								
		Curaçao:								
		1 hoofdcommies	f	6 942,—			(2) 6 000,—			(1) Zie de Memorie van Toelichting bij art. 1.
		2 adjunct-commiezen		7 155,—			3 604,—			(2) Toegestaan voor „1 commies".
		2 klerken		3 984,—			7 464,—			(3) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 3.
		10 schrijvers		10 216,—			2 856,—			(4) Met ingang van 1 April 1938 zullen de Staten zitting nemen. In verband daarmede zijn de kredieten voor den Kolonialen Raad berekend over drie en voor de Staten over negen maanden.
		3 controleurs		4 500.—						
					32 797,—					
		Aruba:								
		2 klerken	f	3 069,—			4 440,—			(5) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 6.
		5 schrijvers		5 164,—			2 868,—			
		1 controleur		1 500,—			1 428.—			
					9 733,—					
					f 90 422,—			f 73 021,—	f 69 383,—	(6) Aan de hand van de uitgaven over 1936 voor Curaçao en Aruba hooger geraamd. De aanvragen om financieelen steun aan hulpbehoevenden zijn wederom toegenomen waardoor overschrijding niet te vermijden was.
	b.	standplaatstoelage van 2 klerken op Aruba			1 440,—		1 440,—	1 440.—	1 582,—	
						f 91 862,—	**71 615,—**			
2		Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand (alle eilanden)				500,—	**500,—**	500,—	313,—	
3		Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten en andere uitgaven:								
		Curaçao (3)	f	15 000,—			5 100,—			
		Aruba		3 500,—			2 450,—			
		Bonaire		150,—			150,—			
		St. Maarten		350,—			350,—			
		St. Eustatius		200,—			200,—			
		Saba		200,—			200,—			
						19 400,—	**8 450,—**	1 2950,—	(3) 14 613,—	
		Koloniale Raad.								
4		Loon van een algemeen verslaggever (4)				222,—	**840,—**	840,	840,—	
5		Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven (4)				200,—	**750,—**	600,—	1 013.—	
		Staten.								
6		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den griffier van de Staten en reis- en verblijfkosten van de leden (5)								
	a.	bezoldiging of verlofbezoldiging van den griffier	f	3 150,—						
	b.	reis- en verblijfkosten		15 000,—						
						18 150,—				
7		Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven (4)				550,—				
		Armenzorg.								
8		Onderstand aan behoeftigen: (6)								
		Curaçao	f	12 000,—			11 000,—			
		Aruba		8 000,—			6 000,—			
		Bonaire		1 800,—			1 800,—			
		St. Maarten		3 600,—			3 000,—			
		St. Eustatius		2 000,—			2 000,—			
		Saba		2 500,—			2 500,—			
						29 900,—	**26 300,—**	22 700,	(6) 25 713,—	
9		Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen:								
		aan de Vereenigde Protestantsche Gemeente	f	1 500,—			1 500,—			
		aan de Roomsch-Katholieke Gemeente		6 700,—			6 700,—			
		aan de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlietische Gemeente		500,—			500,—			
						8 700,—	**8 700,—**	8 700,—	8 200,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
10		Bijdrage aan het instituut voor doofstommen te St. Michiel-Gestel voor onderhoud van Curaçaosche doofstommen (alle eilanden)	f 600,—	600,—	f 600,—	f 150,—	(7) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 11.
		Algemeene kosten.					(8) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 14.
11		Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag, tevens regeeringsjubileum van H.M. de Koningin (7)					(9) Toegestaan voor: „toelagen van 2 districtmeesters." Wordt niet meer geraamd, aangezien de toelage thans in de bezoldiging is verwerkt.
		Curaçao f 15 500,—		2 000,—			
		Aruba 12 500,—		1 000,—			
		Bonaire 1 500.—		400,—			
		St. Maarten 1 000.—		300,—			
		St. Eustatius 1 000.—		200,—			
		Saba 1 000,—		250,—			
			32 500,—	4 150,—	4 000,—	4 100,—	
12		Telegramkosten (alle eilanden)	12 000,—	12 000,—	12 000,—	12 533,—	(10) De dienstauto van den districtmeester van het 2e district verkeerde in zoodanigen toestand dat hij in 1936 moest worden vervangen door een nieuwe. De voorkeur is echter gegeven aan het toekennen van een vergoeding aan genoemden districtmeester, waarvoor hij zelf voor zijn vervoer moet zorg dragen. In verband hiermede zijn de uitgaven op artikel 15 beneden de raming gebleven en is het krediet voor 1938 lager gesteld.
13		Telefoonabonnementen:					
		Curaçao f 2 000,—		2 000,—			
		Aruba 300,—		300,—			
			2 300,—	2 300,—			(11) Door den Raad van Politie wordt billijk geacht den secretaris eene maandelijksche vergoeding te geven voor den door hem te presteeren arbeid, welke door de toenemende belangrijkheid van het ressort ook gestadig uitbreidt.
			f 216 884,—	136 205,—	f 137 351,—	f 138 440,—	
		IIde AFDEELING. **Binnenlandsch Bestuur.**					(12) Toegestaan voor: „Aanschaffing van een dienstauto voor den gezaghebber van Aruba."
14		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, representatiekosten, vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen en teerkosten van de ambtenaren en beambten (8).					.....
	a.	bezoldigingen, toelagen en loon:					
		1o. Curaçao:					
		2 districtmeesters f 13 608,—		12 000,—			
		3 schrijvers 3 796,—		3 372,—			
		f 17 404,—					
		2o. Aruba:					
		1 gezaghebber f 11 340,—		10 800,—			
		1 commies 6 118.—		5 700,—			
		1 adjunct-commies 3 375,—					
		1 klerk 1 776,—		4 132,—			
		2 schrijvers 1 956,—		900,—			
		24 565,—					
		3o. Bonaire:					
		1 gezaghebber f 7 632,—		7 260.—			
		1 klerk 2 340,—		2 176,—			
		1 schrijver 1 656,—		1 548,—			
		1 bode 636,—		600,—			
		12 264,—					
		4o. St. Maarten:					
		1 gezaghebber der Bovenwindsche eilanden f 7 632.—		7 260,—			
		2 schrijvers 1 995,—		1 884,—			
		9 627,—					
		5o. St. Eustatius:					
		1 commies, plaatsvervangend gezaghebber 5 040,—		4 250,—			
		6o. Saba:					
		1 commies, plaatsvervangend gezaghebber 5 676,—		5 350,—			
		f 74 576.—		f 65 882,—	f 65 541,—		
	b.	representatiekosten van:					
		den gezaghebber van Aruba f 1 992,—		1 992,—			
		den gezaghebber van Bonaire 396,—		396.—			
		den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden 996,—		996,—			
		den plaatsvervangend gezaghebber van St. Eustatius 396,—		396,—			
		den plaatsvervangend gezaghebber van Saba 396,		396,—			
		4 176,—			4 176,—	5 148,—	
	c.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van:		960,—	(9) 960,—	240,—	
		den districtmeester van het 2de district op Curaçao (10) f 975,—					
		den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden 500,—		500,—			
		1 475,—			1 916,—	1 021,—	
	d.	teerkosten van 3 schrijvers ten kantore van de districtmeesters op Curaçao	910,—	910,—	910,—	901,—	
	e.	vergoeding aan den secretaris van den Politieraad op Aruba (11)	300,—				
			f 81 437,—	73 778,—			
15		Onderhoud en bedrijf van 3 dienstauto's ten dienste van:					
		den districtmeester van het 3e district op Curaçao (10) f 1 500,—		3 000,—			
		den gezaghebber van Aruba 1 000,—		1 000,—			
		den gezaghebber van Bonaire 500,—		500,—			
			3 000,—	4 500,—	3 000,—	(10) 1 978,—	
					(12) 2 200,—	1 972,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
16		Reis- en teerkosten van de gezaghebbers bij dienstreizen buiten hunne standplaatsen.....	f 1 300,—	1 000,—	f 1 000,—	f 541,—	(13) Toegestaan voor: „Voorschot aan de Hervormde gemeente op Aruba in de kosten van herbouw van de kerk te Oranjestad", welk voorschot niet is opgenomen.
		Eeredienst.					
17		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten:					(14) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 19.
	a.	bezoldigingen of verlofbezoldigingen:					(15) De aantallen onderwijzers der verschillende klassen zijn in overeenstemming met hetgeen in de Onderwijsverordening ten aanzien van de bezetting der scholen vereischt of toegelaten is.
		3 predikanten bij de Protestantsche gemeenten op Curaçao... f 22 896,—		21 780,—			
		1 predikant bij de Hervormde gemeente op Aruba..... 7 632,—		7 260,—			
		1 leeraar bij de Hervormde gemeente op Bonaire..... 5 256,—		5 004,—			
		1 Roomsch-Katholieke geestelijke van den eersten rang ..... 8 796,—		8 376,—			
		25 Roomsch-Katholieke geestelijken van den tweeden rang:					
		16 op Curaçao..... f 38 784,—		36 864,—			
		4 op Aruba ..... 9 696,—		9 216,—			
		2 op Bonaire ..... 4 848,—		4 608,—			
		1 op St. Maarten..... 2 424,—		2 304,—			
		1 op St. Eustatius ..... 2 424,—		2 304,—			
		1 op Saba ..... 2 424,—		2 304,—			
		—————— 60 600,—					
		1 predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlietische gemeente..... 7 632,—		7 260,—			
		1 predikant bij de Nederlandsch-Hervormd-Israëlietische gemeente..... 7 632,—		7 260,—			
		2 leeraren bij de Methodisten gemeenten:					
		1 op St. Maarten..... f 3 000,—		2 856,—			
		1 op St. Eustatius ..... 3 000.—		2 856,—			
		—————— 6 000,—					
		1 Anglikaansche geestelijke op Saba ..... 3 000,—		2 856,—			
		—————— f 129 444,—			123 108,—	122 498,—	
	b.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen aan:					
		den predikant op Aruba ..... f 600,—		600,—			
		den leeraar op Bonaire ..... 500,—		500,—			
		4 Roomsch-Katholieke geestelijken op Aruba ..... 160,—		160,—			
		—————— 1 260,—			820,—	885,—	
		——————	130 704,—	124 368,—			
18		Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang	500,—	500,—	350,—	514,—	
		Onderwijs.			(13) 4 000,—	(13)	
		1o. Schooltoezicht.					
19		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon van den inspecteur van het onderwijs en van de ambtenaren en beambten van zijn kantoor:					
		1 inspecteur ..... f 10 212,—		9 720,—			
		1 adjunct-commies ..... 4 728,—		4 500,—			
		1 klerk..... 1 776,—		1 582,—			
		1 schrijver (14) ..... 900,—					
		1 bode ..... 948,—		900,—			
		——————	18 564,—	16 702,—	16 548,—	14 982,—	
20		Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten van het schooltoezicht en andere uitgaven:					
	a.	boekwerken..... f 50,—		50,—	50,—	62,—	
	b.	reis- en teerkosten:					
		van den inspecteur..... f 1 200.—		1 200,—			
		van de commissie van onderwijs op Curaçao en de raden van politie op de andere eilanden:					
		Curaçao .. .. f 200,—		200,—			
		Aruba..... 50,—		50,—			
		Bonaire..... 20,—		20,—			
		St. Maarten..... 40,—		40,—			
		Saba..... 10,—		10,—			
		—————— 320,—					
		—————— 1 520,—			1 520,—	998,—	
	c.	andere uitgaven..... 400,—		400,—	400,—	291,—	
		——————	1 970,—	1 970,—			
		2o. Openbaar Onderwijs.					
21		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel (15):					
	a.	bezoldigingen:					
		4 onderwijzers eerste klasse:					
		3 op Curaçao..... f 19 000,—		18 000,			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF			Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		1 op St. Maarten	f	5 800,—					
				— ———	f 24 800,—				
		3 onderwijzeressen eerste klasse op Curaçao			12 000,—				
		7 onderwijzers tweede klasse:							
		6 op Curaçao	f	23 000,—					
		1 op Aruba		4 500,—					
				———	27 500,—				
		6 onderwijzeressen tweede klasse op Curaçao			18 000,—				
		6 onderwijzers derde klasse:							
		2 op Curaçao	f	7 200,—					
		1 op Aruba		3 000,—					
		2 op St. Maarten		8 500,—					
		1 op St. Eustatius		3 200,—					
				———	21 900,—				
		7 onderwijzeressen derde klasse:							
		1 op Curaçao	f	2 300,—					
		2 op Aruba		6 000,—					
		2 op St. Maarten		5 000,—					
		2 op Saba		6 400,—					
				———	19 700,—				
		2 onderwijzers vierde klasse op St. Maarten			3 400,—				
		6 onderwijzeressen vierde klasse:							
		2 op Curaçao	f	2 700,—					
		2 op Aruba		3 100,—					
		1 op St. Maarten		1 800,—					
		1 op St. Eustatius		1 400,—					
				———	9 000,—				
		5 kweekelingen:							
		2 op St. Maarten	f	1 800,—					
		1 op St. Eustatius		900,—					
		2 op Saba		1 800,—					
				———	4 500,—				
		2 vakonderwijzeressen:							
		1 voor handwerken aan de Wilhelminaschool	f	1 260,—					
		1 voor Spaansch aan de Wilhelminaschool		3 350,—					
				———	4 610,—				
		6 onderwijzeressen voor handwerken:							
		1 op Curaçao	f	760,—					
		1 op Aruba		760,—					
		1 op St. Maarten		760,—					
		1 op St. Eustatius		570,—					
		2 op Saba		1 026,—					
				———	3 876,—				
					——— f 149 286,—	f 143 412,—	f 128 889,—		
	b.	toelagen:							
		11 hoofden van scholen:							
		2 op Curaçao	f	960,—					
		1 op Curaçao		240,—					
				———	f 1 200,—				
		1 op Aruba	f	360,—					
		1 op Aruba		240,—					
				———	600,—				
		1 op St. Maarten	f	360,—					
		2 op St. Maarten		360,—					
				———	720,—				
		1 op St. Eustatius			180,—				
		2 op Saba			360,—				
					——— f 3 060,—				
		aan onderwijzers wegens het bezit van bijakten (alle eilanden)			8 000,—				
					——— 11 060,—				
					f 160 346,—	161 932,—	10 320,—	7 638,—	
22		Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen en andere uitgaven (alle eilanden) (18)			10 000,—	15 000,—	15 000,—	9 871,— (19)	
		3o. Bijzonder Onderwijs.							
23		Uitkeeringen ten behoeve van het bijzonder onderwijs wegens:							
	a.	bezoldigingen en toelagen van het personeel (20):							
		Curaçao			f 433 000,—	384 000,—			
		Aruba			90 500,—	82 000,—			
		Bonaire			38 000,—	36 000,—			
		St. Maarten			19 500,—	19 000,—			
		St. Eustatius			3 000,—	3 000,—			
		Saba			9 600,—	9 000,—			
					f 593 600,—	542 100,—	(21) 544 064,—		

(16) Toegestaan voor: „1 voor Hoogduitsch aan de Hendrik- en de Wilhelminaschool."

(17) Toegestaan voor: „1 voor stenografie en machineschrijven aan de Hendrik- en de Wilhelminaschool".
Doordat thans aan die scholen onderwijzeressen werkzaam zijn met vorenbedoelde akten, is de aanstelling van vakonderwijzeressen overbodig.

(18) In verband met de in 1936 gedane uitgaven lager geraamd.

(19) Naar behoefte minder uitgegeven.

(20) Bestemd voor:

Curaçao:

3 scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs te Willemstad (3 hfd 39 onderwijzers)	f 135 000,—
1 filiaalschool voor meer uitgebreid lager onderwijs te Willemstad (1 hfd 5 onderwijzers)	20 000,—
1 school voor meer uitgebreid lager onderwijs te Emmastad (1 hfd 10 onderwijzers)	46 000,—
9 scholen voor gewoon lager onderwijs B te Willemstad (9 hfd 52 onderwijzers)	142 000,—
1 school voor gewoon lager onderwijs B te Scherpenheuvel (1 hfd 1 onderwijzer)	6 000,—
9 scholen voor gewoon lager onderwijs A in de buitendistricten (9 hfd 51 onderwijzers)	84 000,—
	f 433 000,—

Aruba:

2 scholen voor uitgebreid lager onderwijs te Oranjestad (2 hfd 15 onderwijzers)	f 44 500,—
2 scholen voor gewoon lager onderwijs B te St. Nicolaas (2 hfd 9 onderwijzers)	18 000,—
3 scholen voor gewoon lager onderwijs A in de buitendistricten (3 hfd 18 onderwijzers)	28 000,—
	f 90 500,—

Bonaire:

2 scholen voor gewoon lager onderwijs B te Kralendijk (2 hfd 12 onderwijzers)	f 31 000,—
1 school voor gewoon lager onderwijs A te Rincon (1 hfd 5 onderwijzers)	7 000,—
	f 38 000,—

St. Maarten:

1 school voor uitgebreid lager onderwijs te Philipsburg (1 hfd 6 onderwijzers)	f 16 500,—
1 school voor gewoon lager onderwijs A te Simpsonsbaai (1 hfd 1 onderwijzer)	3 000,—
	f 19 500,—

St. Eustatius:

1 school voor gewoon lager onderwijs A te Oranjestad (1 hfd 1 onderwijzer)	f 3 000,—

Saba:

1 school voor gewoon lager onderwijs A te Bottom (1 hfd 1 onderwijzer)	f 4 800,—
1 school voor gewoon lager onderwijs A te Windwardside (1 hfd 1 onderwijzer)	4 800,—
	f 9 600,—

(21) De uitkeeringen hebben plaats gehad overeenkomstig de bestaande wettelijke regelingen ten opzichte van de bezetting der scholen door bevoegde onderwijzers.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.		TOELICHTINGEN.
	b.	kosten van den bouw en het inrichten van schoolgebouwen en het aankoopen en inrichten van terreinen voor het onderwijs in lichamelijke oefening en speelterreinen: (22)								
		Curaçao	f	49 500,—		30 000,—				(22) Zie Memorie van Toelichting bij artikel 23 b.
		Aruba		3 750,—		7 500,—				(23) Toegestaan voor Bonaire.
			f	53 250,—		5 050,— (23)				(24) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 23 c.
							f 32 000,—	f	32 000,—	(25) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	c.	kosten van het aanschaffen van schoolmeubelen (alle eilanden) (24)		3 000,—		2 000,—				(26) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	d.	kosten van het onderhouden van de schoolgebouwen, de terreinen voor lichamelijke oefening en de speelterreinen (alle eilanden)		16 000,—,		16 000,—	14 040,—		14 920,—	(27) Gedurende 1936 is bij het bijzonder onderwijs niet in die mate van verlof gebruik gemaakt als tijdens het doen der raming werd verondersteld.
	e.	kosten van het onderhouden van de schoolmeubelen en het aanschaffen en onderhouden van de leer- en hulpmiddelen en de schoolbehoeften (alle eilanden)		16 000,—		16 000,—	15 600,—	(25)	14 435,—	(28) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	f.	kosten verbonden aan de uitzending uit Nederland of uit Suriname van verplichte onderwijzers en de terugzending daarvan (alle eilanden)		8 000,—		8 000,—	8 000,—	(26)	2 381,—	(29) Dit krediet is ongebruikt gebleven aangezien gedurende 1936 wederom geen opleiding tot hoogere bevoegdheden heeft plaats gehad.
	g.	kosten verbonden aan het verleenen van overtocht aan verplichte onderwijzers bij overplaatsing in Curaçao van het eene eiland naar het andere (alle eilanden)		300,—		200,—	200,—		60,—	(30) Minder uitgegeven dan geraamd aangezien gedurende 1936 op de Bovenwindsche eilanden geen opleiding van onderwijzers plaats vond.
	h.	kosten verbonden aan het verleenen van binnen- en buitenlandsche verloven aan verplichte onderwijzers (alle eilanden)		12 000,—		12 000,—	12 000,—	(27)	5 400,—	
	i.	vergoeding van rente of huur van schoolgebouwen (alle eilanden)		25 000,—		25 000,—	25 000,—		25 000,—	(31) Er hebben zich in 1936 geen gevallen voorgedaan waarbij gelden ten laste van dezen post gebracht dienden te worden.
					f 727 150,—	654 750,—				
		4o. Verdere kosten van het onderwijs.								(32) Naar de behoefte minder uitgegeven.
24		Overtocht en studie van jongelieden die in Nederland eene opleiding ontvangen (alle eilanden)			15 000,—	15 000,—	15 000,—	(28)	8 130,—	(33) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 31.
25		Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hoogere bevoegdheden (alle eilanden)			2 000,—	2 000,—	2 000,—	(29)		
26		Opleiding van onderwijzers:								
	a.	toelagen aan personen, belast met de opleiding:								
		aan de normaallessen op Curaçao	f	4 000,—		4 000,—				
		aan een leergang op de Bovenwindsche eilanden		1 800,—		1 200,—				
			f	5 800,—			5 200,—	(30)	3 709,—	
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen en andere uitgaven (alle eilanden)		400,—		400,—	400,—		50,—	
	c.	tegemoetkoming aan de leerlingen van de eilanden buiten Curaçao		1 200,—		1 200,—	1 200,—	(31)		
					7 400,—	6 800,—				
27		Examenkosten (alle eilanden):								
	a.	vergoeding aan de leden van de examencommissiën en andere uitgaven	f	1 000,—		1 000,—	800,—		1 649,—	
	b.	reiskosten van jongelieden die zich voor het toelatingsexamen der normaallessen naar Curaçao moeten begeven		300,—		300,—	300,—			
					1 300,—	1 300,—				
28		Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek (alle eilanden)			3 000,—	3 000,—	3 000,—		2 236,—	
29		Kosten van het voorbereidend onderwijs:								
	a.	bezoldigingen van het personeel:								
		1 onderwijzeres	f	1 800,—		1 620,—				
		1 kweekelinge		780,—		720,—				
			f	2 580,—			2 460,—		2 308,—	
	b.	kosten van het aanschaffen en onderhouden van schoolmeubelen en lees- en hulpmiddelen en andere uitgaven		600,—		600,—				
					3 180,—	2 940,—				
30		Leergangen (alle eilanden).								
	a.	kosten van leergangen	f	10 000,—		10 000,—				
	b.	ondersteuning ten behoeve van leerlingen, die een leergang of eene gesubsidieerde school voor beroepsonderwijs bezoeken		3 000,—		3 000,—				
					13 000,—	13 000,—	13 000,—	(32)	10 611,—	
31		Kosten van onderhoud en in standhouding van werkkampen (33)			30 000,—					
		Openbare boekeryen en leeszalen.								
32		Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad			1 260,—	1 200,—	1 200,—		1 200,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
33		Kosten van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen:					(34) Zie de Memorie van Toelichting bij de artikelen 34, 36 en 37.
	a.	aanvulling en onderhoud van de openbare boekerij en leeszaal ..... f 1 000,—		800,—	f 800,—	f 742,—	(35) Zie de Memorie van Toelichting op de suppletoire begrooting 1937, gedrukte stukken Zittingsjaar 1936—1937-24 ad 2um.
	b.	bijdragen aan de:					
		Philipsburgsche Jubileum bibliotheek ..... f 250,—		250,—			(36) Toegestaan voor: „Vrijwilligerskorps „Juliana." " Dit korps is wegens onvoldoende deelname ontbonden.
		Vereeniging boekerij en openbare leeszaal „Gertrude Judson" op St. Eustatius ..... 150,—		150,—			
		Vereeniging boekerij en openbare leeszaal „Koningin Wilhelmina" op Saba ..... 150,—		150,—			(37) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 41.
		——— 550,—			550,—	550,—	
			f 1 550,—	**1 350,—**			
		Landbouw.					
34		Bezoldiging, verlofbezoldiging, toelage of loon van een landbouwkundige tevens plantsoenbeheerder op Curaçao en een landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden. (34)					
		1 landbouwkundige tevens plantsoenbeheerder ..... f 6 000,—					
		1 landbouwkundige ..... 5 040,—					
		———	11 040,—	**4 800,—**	4 800,—	4 800,—	
35		Reis- en teerkosten van den landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden.	1 000,—	**1 000,—**	1 000,—	1 284,—	
36		Voorschotten ter bevordering van landbouw, tuinbouw, veeteelt en visscherij en andere uitgaven (alle eilanden) (34)	25 000,—	**36 000,—**	36 000,—	(34) 39 941,—	
37		Onderhoud van de gouvernements proeftuinen op St. Maarten, St. Eustatius en Saba en kosten van proefnemingen (34)					
	a.	Onderhoud van de gouvernements proeftuinen op St. Maarten, St. Eustatius en Saba ..... f 3 000,—		3 000,—			
	b.	Kosten van proefnemingen (alle eilanden) ..... 5 000,—					
		———	8 000,—	**3 000,—**	3 000,—	2 956,—	
		Algemeene kosten					
38		Bijdragen aan verschillende lichamen:					
		Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond ..... f 800,—		800,—			
		Muziekkorps „St. Cecilia" ..... 480,—		480,—			
		Vrijwilligerskorps „Curaçao" ..... 5 000,—		5 000,—			
		Burgerwacht op Aruba ..... 480,—		480,—			
		Ambachtsschool ..... 20 000,—		20 000,—			
		Leger des Heils ..... 3 000,—		3 000,—			
		Apostolaat ter Zee ..... 800,—		800,—			
		Curaçaosche Bond voor Lichamelijke Opvoeding ..... 1 000,—		1 000,—			
		Koninklijke Luchtvaart Maatschappij (35) ..... 56 000,—		50 000,—			
				1 000,— (36)			
		———	87 560,—	**82 560,—**	82 140,—	82 140,—	
39		Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak en klok	800,—	**800,—**	800,—	800,—	
40		Telefoonabonnementen:					
		Curaçao ..... f 700,—		700,—			
		Aruba ..... 900,—		600,—			
		———	1 600,—	**1 300,—**			
			f 1 347 661,—	f 1 230 550,—	f 1 218 162,—	f 1 165 336,—	
		IIIde AFDEELING.					
		Justitie.					
		Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.					
41		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den Voorzitter en de leden van, den procureur-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden, van de ambtenaren en beambten: (37)					
	a.	bezoldigingen, toelagen en loon:					
		1o. Hof van Justitie:					
		1 voorzitter ..... f 11 340,—		10 800,—			
		4 leden ..... 37 824,—		36 000,—			
		1 griffier ..... 7 632,—		7 260,—			
		1 substituut-griffier ..... 6 300,—		5 850,—			
		2 commiezen ..... 11 028,—		6 000,—			
		2 klerken ..... 5 244,—		6 782,—			
		2 schrijvers ..... 2 304,—		852,—			
		1 adjunct-commies dd. griffier op Aruba ..... 4 104,—		3 775,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF				Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		1 klerk ter griffie op Aruba	f	1 730,—			f 1 428,—			(38) Toegestaan voor: „2 adjunct-commiezen."
		1 schrijver ter griffie op Aruba		1 200,—			852,—			
		1 klerk dd. griffier op de Bovenwindsche eilanden		2 225,—			1 956,—			(39) Aan den tegenwoordigen functionaris van Curaçao daarheen overgeplaatst, is de gebruikelijke afloopende standplaatstoelage toegekend waarvoor hierbij krediet wordt aangevraagd.
		1 deurwaarder voor burgerlijke zaken		2 400,—			2 280,—			
		2 boden bij het Hof van Justitie, het kantongerecht en den voogdijraad		1 896,—			900,—			(40) Toegestaan voor: „huur van een gerechtsgebouw op Aruba." Begin 1936 is het nieuw gerechtsgebouw gereed gekomen waardoor dit krediet grootendeels ongebruikt is gebleven.
		1 bode-schrijver van den rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden		420,—			420,—			
					f 95 647,—					(41) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 45.
		2o. Parket van den Procureur-generaal:								
		1 procureur- generaal	f	11 340,—			10 800,—			
		1 advocaat-generaal		7 632,—			7 260,—			
		3 commiezien		15 660,—			5 450,—			
		2 klerken		3 633,—			(38) 6 200,—			
		3 schrijvers		3 497,—			1 582,—			
		2 ambtenaren door den Gouverneur bevoegd verklaard het openbaar ministerie bij het kantongerecht waar te nemen:					4 536,—			
		1 op Aruba		5 148,—			4 500,—			
		1 op de Bovenwindsche eilanden		4 104.—			3 725,—			
		1 deurwaarder voor strafzaken		2 400,—			2 280,—			
		1 deurwaarder op Aruba		2 400. —			2 280,—			
		1 deurwaarder cipier op Bonaire		636,—			600,—			
					56 450,—					
					f 152 097,—			f 137 804,—	f 134 138,—	
	b.	persoonlijke toelage aan den deurwaarder voor strafzaken			60,—		60,—	60.—	60,—	
	c.	standplaatstoelage van 1 klerk op Aruba (39)			468,—					
	d.	toelagen van:								
		1 griffier op Aruba	f	480,—			480.—			
		1 griffier op de Bovenwindsche eilanden		480,—			480,—			
		1 ambtenaar van het openbaar ministerie op Aruba		960,—			960,—			
					1 920,-			1 920,—	1 920,—	
					f 154 545,—		136 348,—	(40) 1 200,—	(40) 200,—	
42		Reis- en teerkosten van:								
		1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden	f	500,—			500,—			
		den griffier van het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden		500,—			500,—			
		1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden		750,—			750,—			
		den ambtenaar van het openbaar ministerie op de Bovenwindsche eilanden		750,—			750,—			
		den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden		750,—			750,—			
					3 250,—	3 250,—	3 250,—	3 250,—	3 664,—	
43		Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie				1 000,—	1 000,—	1 000,—	475,—	
44		Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal, benoodigdheden voor het bureau van den industrieelen eigendom en andere uitgaven (alle eilanden)				4 000,—	4 000,—	2 000,—	2 533,—	
		Gevangenissen.								
45		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur-administrateur van de gevangenis en het huis van bewaring en de beambten:								
		Curaçao:								
		1 directeur-administrateur	f	6 300,—			6 000,—			
		1 schrijver (41)		900,—						
		1 hoofdopzichter		5 088,—			4 836,—			
		6 opzichters		18 000,—			17 136,—			
		1 werkmeester		1 896,—			1 800,—			
		11 bewaarders		17 424,—			16 500,—			
					f 49 608,—					
		Aruba:								
		1 opzichter	f	3 000,—			2 856,—			
		3 bewaarders (41)		4 752,—			3 000,—			
					7 752,—					
		St. Maarten:								
		1 cipier			132.—		120,—			
		St. Eustatius:								
		1 cipier			132,—		120,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1938.
		Saba:			
		1 cipier	f	132,—	
					f 57 756,—
46		Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven:			
		Curaçao	f	17 000,—	
		Aruba(42)		6 000,—	
		Bonaire		300,—	
		St. Maarten		500,—	
		St. Eustatius		250,—	
		Saba		250,—	
					24 300,—
		Politie en brandweer.			
47		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het politiepersoneel (alle eilanden) (44)			834 571,—

TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
f 120,—			(42) Door wijziging in de huishouding der gevangenis zullen de uitgaven voor onderhoud der gevangenen met ± *f* 1000 kunnen worden verminderd.
52 488,—	f 52 488,—	f 51 918,—	
17 000,—			(43) Naar de behoefte minder uitgegeven.
7 000,—			(44) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 47.
300,—			Het hierbij aangevraagd krediet is samengesteld als volgt:
250,—			*Curaçao:*
250,—			1 Eerste luitenant Commandant *f* 8 895,—
250,—			1 Eerste luitenant toegevoegd officier 7 245,—
25 050,—	27 550,—	(43) 22 408,—	1 Adjudant O.O. Administrateur 5 610,—
			1 Sergeant-Majoor Administrateur 4 040,—
			5 Sergeanten-Majoor Instructeur 26 150,—
			9 Sergeanten 39 411,—
			84 Brigadiers en Soldaten 263 844,—
			15 Brigadiers gedurende de eerste zes maanden 23 558,—
			1 Hoofdinspecteur 7 944,—
			1 Onderinspecteur 5 472,—
			3 Hoofdagenten 13 632,—
			15 Agenten 1ste klasse 61 560,—
			4 Agenten 13 296,—
			1 Fourier 3 915,—
			1 Chauffeur 1 585,—
			1 Auto- en rijwielhersteller 2 400,—
			1 Kleermaker 1 472,—
			1 Schoenmaker 1 272,—
			5 Corveeërs 13 020,—
			1 Typiste 1 260,—
			5 Opzieners der Veldwacht 12 300,—
			30 Veldwachters 62 933,—
			1 Schrijver 1 004,—
			1 Wachter buskruitmagazijn 1 971,—
			f 584 789,—
			Aruba:
			1 Adjudant O.O. Instructeur *f* 6 222,—
			3 Sergeanten 12 681,—
			37 Brigadiers en soldaten 116 211,—
			1 Onderinspecteur 5 424,—
			1 Hoofdagent 4 608,—
			6 Agenten 1e klasse 24 624,—
			3 Agenten 9 416,—
			2 Opzieners der Veldwacht 4 920,—
			2 Veldwachters 3 996,—
			188 102,—
			Bonaire:
			1 Opziener der Veldwacht *f* 2 460,—
			9 Veldwachters 19 440,—
			21 900,—
			St. Maarten:
			1 Opziener der Veldwacht *f* 2 460,—
			6 Veldwachters 12 960,—
			15 420,—
			St. Eustatius:
			1 Opziener der Veldwacht *f* 2 460,—
			4 Veldwachters 8 640,—
			111 100,—
			Saba:
			1 Opziener der Veldwacht *f* 2 460,—
			5 Veldwachters 10 800,—
			13 260,—
			f 834 571,—
			(45) Tengevolge van latere uitzending uit Nederland der bij 1e suppletoire begrooting aangevraagde en toegestane politiemilitairen en latere benoeming bij de burgerpolitie en veldwacht dan aanvanke-

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF	GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.
48		Bijdrage aan het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale Troepen (alle eilanden)	f 24 000,—	24 000,—	f 24 000,—	f 24 000,—
49		Verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven (alle eilanden) (47)	54 200,—	54 200,—	(46) 6 750.— 53 200,—	(46) 2 800,— 52 827,—
50		Verplaatsingskosten (alle eilanden)	30 000,—	30 000,—	30 000,—	29 653.-
51		Vernieuwing van het brandweermaterieel en andere uitgaven (alle eilanden)	6 000,—	6 000,—	18 400,—	16 480. -
		Voogdijraden.				
52		Loon van de secretarissen:				
		Curaçao f 324,—		300,—		
		Aruba (48) 300,—				
			624,—	300,—	300,—	300,—
53		Andere uitgaven (alle eilanden)	700,—	400.—	400,—	432.—
		Algemeene kosten.				
54		Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen (alle eilanden)	22 000,—	22 000,—	19 000,—	(49) 21 962.—
55		Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen (alle eilanden) (50)	4 000,—	3 000,—	1 500,—	(50) 3 879,—
56		Uitgaven voor gerechtelijke schouwingen (51)	500,—			
57		Wapenen en munitie voor de Vrijwilligerskorpsen en uitgaven voor de saluutbatterij (52)...	1 000,—			
58		Vergoeding aan de ambtenaren belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd (alle eilanden)	500,—	500,—	500,—	156,—
59		Aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige en kunstwerken (alle eilanden)	100,—	100,—	100,—	100,—
60		Vacatiegeld aan de Bioscoopcommissie op Curaçao (52a)	2 700,—		2 000,-	1 552.—
61		Telefoonabonnementen:				
		Curaçao f 8 600,—		8 600,-		
		Aruba 3 440,—		2 900,—		
			12 040,—	11 500,—		
			f 1 237 786,—	f 1 126 234,—	f 1 138 296,—	f 1 088 374,—
		IVde AFDEELING.				
		Financiën.				
62		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den Administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche Bank en van de ambtenaren en beambten: (53)				
		1o. Administratie van Financiën:				
		1 administrateur f 11 340,—		f 10 800,—		
		1 hoofdcommies 7 248.—		6 900,—		
		1 ambtenaar voor de uitvoering van de ongevallenregeling 7 200,—		5 700,—		
		2 commiezen 11 340,—		17 200,		
		3 adjunct-commiezen 13 560,—		2 856,—		
		4 klerken 6 864,—		2 280,—		
		5 schrijvers 5 459,—		1 464,—		
		2 boden 2 802,—				
		f 65 813,—				
		2o. Accountantsdienst:				
		1 gouvernements-accountant f 10 212,—		8 928,—		
		1 assistent 5 676,—		5 375,—		
		1 adjunct-commies 3 520,—		2 484,—		
		2 klerken 3 000,—		1 428,—		
		4 schrijvers 4 502,—		852,—		
		26 910,—				
		3o. Hypotheken en kadaster:				
		1 hoofd f 6 596,—		6 000,—		
		1 landmeter 5 832,—		5 100,—		
		1 teekenaar-veldassistent 4 164,—		4 500,—		
		1 klerk 2 340,—		3 934 —		
		2 schijvers 2 412,-		852,—		
		2 meetarbeiders 2 100,—		2 000,-		
		23 444,—				
			f 116 167,—	88 653,—	f 64 858,—	f 63 463,—

TOELICHTINGEN.

lijk bedoeld was, is het bij 1e suppletoire begrooting 1936 toegestane bedrag van *f* 54.080,— slechts gedeeltelijk benut.

Ook over het bij 2e suppletoire begrooting toegestane bedrag van *f* 3000,— voor salaris van een luitenant der Politietroepen is niet beschikt.

(46) Toegestaan voor: „Opleiding van Curaçaosche jongelieden tot militaire politieagenten", welke opleiding in den loop van 1936 eindigde, waardoor een gedeelte van het krediet ongebruikt bleef.

(47) Dit krediet is samengesteld als volgt:

Onderhoud en verlichting wachthuizen	*f* 9 000,—
Aanschaffing en onderhoud meubilair	595,—
Onderhoud vervoermiddelen	10 000,—
Aanschaffing vervoermiddelen	6 000,—
Aanschaffing enz. van ledergoed	300,—
Schietoefeningen	300,—
Kleeding en wapening Veldwacht	5 400,—
Voeding arrestanten	1 500,—
Benoodigdheden en practische oefeningen	2 000,—
Opsporingsmiddelen	1 250,—
Recherchedienst	2 000,—
Advertentiën en abonnementen	1 000,—
Bibliotheek en Onderwijs	300,—
Kazerneering	300,—
Aanmaak, vernieuwing enz. van verkeersborden	2 125,—
Bijdrage verlichting Waterfort	720,—
Watervoorziening wachthuizen enz.	1 850,—
Schoonhouden lokalen enz.	240,—
Uitkeering op verjaardagen Vorstelijk Huis enz.	500,—
Wapenen en Munitie militaire- en burgerpolitie	1 250,—
Onderhoud Rembeproevingsinrichting	100,—
Verlichting kazerne Aruba	1 200,—
Aansluiting W.C. en cellen Rio Canario op rioleering C. P. I. M.	120,—
Gratificatie bij bevorderingen	150,—
Scheepskleeding repatrieerende Militairen	300,—
Bijdrage Koloniale Reserve	700,—
Premiën bij verbintenissen	1 000,—
Rijwiel- en kleedingtoelage burgerpolitie- en veldwacht	4 000,—
	f 54 200,—

(48) Reeds in 1936 bleek het noodig ook den Secretaris van den Voogdijraad op Aruba voor zijne werkzaamheden te beloonen waarvoor hierbij krediet wordt aangevraagd.

(49) Naar de behoefte meer uitgegeven.

(50) Naar de behoefte meer uitgegeven. Aan de hand daarvan de raming wederom verhoogd.

(51) De kosten hieruit voortvloeiende werden tot dusverre betaald uit het krediet in het vorige artikel omschreven. Het komt juister voor een afzonderlijk krediet hiervoor aan te vragen.

(52) De kosten hiervoor vormden tot dusverre een onderdeel van het krediet omschreven in artikel 49. Het is gewenscht deze kosten thans op een afzonderlijk artikel te brengen.

(52a) Zie Memorie van Toelichting bij de Suppletoire begrooting 1936, ad 4um (gedrukte stukken 1936—1937-8).

(53) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 62.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
63		Verplaatsingskosten van den administrateur van financiën en verder personeel, onderhoud en bedrijf van een auto voor den dienst van het kadaster en andere uitgaven.							
	a.	verplaatsingskosten van den administrateur van financiën en verder personeel	f	4 600,—		4 600,—			
	b.	onderhoud en bedrijf van een auto voor den dienst van het kadaster		750,—		750,—			
	c.	teerkosten van de rooimeesters (54)		400,—					
	d.	andere uitgaven		1 450,—		1 450,—			
					f 7 200,—	**6 800,—**	f 400,—	f 427,—	
		Domeinwezen.							
64		Loon van de boschwachters en opzichters en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen:							
	a.	loon van boschwachters en opzichters:							
		Curaçao:							
		2 boschwachters	f	1 896,—		1 800,—			
		3 opzichters		2 076,—		1 760,—			
			f	3 972,—					
		Aruba:							
		3 boschwachters		3 240,—		3 060,—			
		Bonaire:							
		3 boschwachters		3 240,—		30 60,—	9 685,—	9 984,—	
			f	10 452,—					
	b.	vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen aan de boschwachters op Aruba		600,—		60,—	60,—	60,—	
					11 052,—	**9 740,—**			
65		Andere uitgaven			**1 500,—**	15 00,—	1 658,—		
						(55)	19 556,—	15 386,—	(55) Toegestaan voor: „Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van het hoofd van den dienst van het kadaster, tevens hypotheekbewaarder en verder personeel."
						(56)	1 900,—	2 590,—	(56) Toegestaan voor: „Vervoerkosten en andere uitgaven."
66		Grondbelasting op Landseigendommen, welke niet bestemd zijn voor den openbaren dienst (alle eilanden)			**15 000,—**	**15 000,—**	15 000,—	13 299,—	
67		Kosten van brandverzekering van Landseigendommen			**3 000,—**	**3 000,—**	2 278,—	2 278,—	
		Belastingen.							
68		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal ontvanger, den ontvanger der invoerrechten en accijnzen, de ontvangers en de ambtenaren en beambten van hunne kantoren (57).							(57) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 68.
	a.	bezoldigingen of toelagen:							
		1o. Inspectie der belastingen:							
		1 inspecteur	f	9 384,—		8 928,—			
		1 ontvanger der invoerrechten en accijnzen werkzaam ter inspectie		5 988,—		4 200,—			
		1 commies		5 256,—		10 150,—			
		1 adjunct-commies		4 728,—					
		3 klerken		4 730,—					
		3 schrijvers		3 204,—		3 924,—			
					f 38 290,—				
		2o. Kantoor van den Koloniaal Ontvanger:							
		1 koloniaal ontvanger	f	7 632,—		7 260,—			
		2 commiezen		12 392,—		5 825,—			
		1 adjunct-commies		3 546,—		4 200,—			
		3 klerken		4 776,—		4 980,—			
		5 schrijvers		5 288,—		5 556,—			
		6 deurwaarders		9 072,—		8 640,—			
		1 bode		1 575,—		1 464,—			
					44 281,—				
		3o. Kantoor van den ontvanger der invoerrechten en accijnzen:							
		1 ontvanger	f	6 440,—		6 000,—			
		1 klerk		1 569,—					
		1 schrijver		913,—		1 548,—			
					8 922,—				
		4o. Kantoren van de ontvangers:							
		Aruba:							
		1 ontvanger		6 300,—		6 900,—			
		1 commies		5 988,—		54 00,—			
		2 adjunct-commiezen		8 751,—		8 100,—			
		2 klerken		3 506,—		4 176,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		2 schrijvers ..... f 2 496,—		2 256,—			(58) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 14.
		1 deurwaarder ..... 1 512,—		1 440,—			
		1 bode ..... 1 260,—		1 200,—			(59) Door wisseling van personeel meer uitgegeven.
		——— f 29 813,—					
		Bonaire:					(60) Toegestaan voor: „1 ontvanger op Aruba." Deze toelage is thans in de bezoldiging opgenomen, waardoor een gedeelte van het krediet ongebruikt is gebleven.
		1 klerk, ontvanger-chef postkantoor ..... 1 638,—		4 200,—			
		1 klerk ..... 2 616,—		2 374,—			(61) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 69.
		——— 4 254,—					
		St. Maarten:					
		1 adjunct-commies, ontvanger chef-postkantoor 3 546,—		1 956,—			
		1 schrijver ..... 1 056,—		1 140,—			
		——— 4 602,—					
		St. Eustatius:					
		1 adjunct-commies, ontvanger-chef postkantoor (58) f 3 468,—		1 560,—			
		1 schrijver ..... 1 356,—		1 140,—			
		——— 3 132,—					
		Saba:					
		1 adjunct-commies, ontvanger-chef postkantoor (58) f 3 546,—		1 582,—			
		1 schrijver ..... 1 265,—		1 140,—			
		——— 4 811,—					
		——— f 133 105,—		f 100 931,—	f (59) 104 459,—		
	b.	kassierstoelagen aan:					
		1 commies ten kantore van den koloniaal ontvanger ..... f 480,—		480,—			
		1 kassier ten kantore van den ontvanger der invoerrechten en accijnzen ..... 480,—		480,—			
		1 ambtenaar ten kantore van den koloniaal ontvanger ..... 150,—		150,—			
		1 kassier ten kantore van den ontvanger op Aruba ..... 480,—		(60) 1 440,—			
		4 ontvangers op Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba 1 920,—		480,—			
		——— — 3 510,—		1 920,—			
	c.	standplaatstoelage van 1 klerk op Aruba ..... 720,—		720,—	1 440,—	(60) 798,—	
	d	vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen aan den ontvanger op Bonaire ..... 400,—		400,—	400,—	193,—	
		——— f	137 735,—	**123 309,—**			
69		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van de ambtenaren van den buitendienst der belastingen:					
		Curaçao:					
		1 verificateur ..... f 4 884,—		4 372,—			
		3 kommiezen verificateur ..... 12 204,—		10 956,—			
		2 kommiezen entreposeur ..... 8 112,—		7 644,—			
		6 hoofdkommiezen ..... 22 416,—		18 320,—			
		13 assistenten ..... 36 036,—		34 320,—			
		19 kommiezen 1e klasse ..... 36 132,—		29 053,—			
		31 kommiezen 2e klasse ..... 44 705,—		41 066,—			
		—— —— f 164 489,—					
		Aruba:					
		1 verificateur (61) ..... f 4 536,—					
		1 kommies verificateur ..... 3 576,—		3 937,—			
		1 kommies-entreposeur ..... 3 826,—		2 820,—			
		2 hoofdcommiezen ..... 6 240,—		5 631,—			
		7 assistenten ..... 19 404,—		18 480,—			
		6 kommiezen 1e klasse ..... 9 330,—		10 416,—			
		22 kommiezen 2e klasse ..... 28 268,—		30 058,—			
		——— 75 180,—					
		Bonaire:					
		1 kommies 1e klasse ..... f 2 368,—		1 596,—			
		4 kommiezen 2e klasse ..... 5 594,—		5 856,—			
		——— 7 962,—					
		St. Maarten:					
		1 kommies 1e klasse ..... f 2 400,—		2 280,—			
		3 kommiezen 2e klasse (61) ..... 4 452,—		1 704,—			
		——— 6 852,—					
		St. Eustatius:					
		1 kommies 1e klasse (61) ..... 2 400,—					
		Saba:					
		1 kommies 1e klasse ..... 1 740,—		1 152,—			
		———	258 623,—	**229 661,—**	213 664,—	194 232,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF	GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
70		Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd:					(62) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 70.
		Curaçao (62) f 95 000,—		60000,—			
		Aruba (62) 70 000,—		40000,—			(63) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 71.
		Bonaire 1 000,—		1000,—			
		St. Maarten 700,—		700,—			(64) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 72.
		St. Eustatius 100,—		100,—			
		Saba 100,—		100,—			(65) Toegestaan voor: „1 hulpbrievenbesteller."
			f 166 900,—	**101 900,—**	f 101 900,—	f (62) 159 776,—	
71		Gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonmaak van lokalen, kleeding voor de kommiezen, reis- en teerkosten van den inspecteur der belastingen en andere uitgaven (alle eilanden) (63)	**40 000,—**	**20 000,—**	20 000,—	(63) 49 323,—	(66) Verhoogd wegens uitbreiding van het aantal brievenbestellers en vermeerdering hunner werkzaamheden.
		Posterij, Landsradio- en -telefoondienst.					(67) Het werd billijk geacht aan de 2 te Oranjestad wonende schrijvers op het hulppostkantoor te St. Nicolaas werkzaam, een toelage toe te kennen voor hun dagelijksch vervoer.
		1o. Posterij:					
72		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur en de ambtenaren en beambten van de posterij.					(68) De transitrechten en het vervoer van brievenmalen zijn verschuldigd krachtens het Algemeen Postverdrag en aangegane overeenkomsten.
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:					
		Curaçao:					
		1 postdirecteur f 8 208,—		7 812,—			
		1 commies 5 806,—		5 400,—			
		1 adjunct-commies 3 780,—		12 425,—			
		5 klerken 9 928,—		6 658,—			
		6 schrijvers 7 897,—		6 732,—			
		17 brievenbestellers (64) 34 528,—		29 544,—			
		f 70 147,—		852,—			
		Aruba:					
		Oranjestad:					
		1 commies, chef van het postkantoor... f 5 364,—		5 050,—			
		1 klerk 2 547,—					
		2 schrijvers 2 700,—		3 360,—			
		1 brievenbesteller 1 860,—		1 666,—			
		1 hulpbrievenbesteller 900,—		852,			
		f 13 371,—					
		St. Nicolaas:					
		1 adjunct-commies, chef van het hulppostkantoor f 4 598,—		4 375, —			
		2 schrijvers 2 556,—		2 148,—			
		1 hulpbrievenbesteller 900,—		8 52,—			
		8 054,—					
		21 425,—					
		Saba:					
		2 postbeambten 648,—		600,—			
		f 92 220,—			83 730,—	75 344,—	
	b.	toelagen van de ambtenaren, beambten en brievenbestellers op Curaçao en Aruba:					
		Curaçao:					
		9 ambtenaren en beambten f 4 320,—		4 320,—			
		17 brievenbestellers (66). 10 200,—		5 760,—			
		f 14 520,-					
		Aruba:					
		den chef van het postkantoor f 600,—		600,—			
		6 ambtenaren en beambten 2 160,—		2 160,—			
		3 brievenbestellers 1 080,—		1 080,—			
		3 840,—					
		18 360,—			12 600,—	12 638,—	
	c.	vervoertoelage van 2 schrijvers werkzaam op St. Nicolaas (67) 720,—	**111 300,—**	**102 246,—**			
73		Transitrechten, vervoer van brievenmalen, betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven:					
	a.	transitrechten en vervoer van brievenmalen (alle eilanden) f 45 000,—		45 000,—	30 000,—	(68) 44 156,—	
	b.	betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern (alle eilanden) 1 200,—		1 200,—	1 200,—	900,—	
	c.	benoodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, tijdelijk hulpbestellersloon, kleeding voor brievenbestellers, chauffeurs en bedienden, afhalen en bezorgen van brievenmalen en andere uitgaven:					
		Curaçao f 17 000,—		17 000,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		Aruba	f	5 000,—			5 000,—			
		Bonaire		150,—			150,—			
		St. Maarten		300,—			300,-			
		St. Eustatius		400,—			400,—			
		Saba		800,-			800,—			
					f 23 650,—			f 25 450,—	f 25 315,—	(69) Toegestaan voor: „Inrichting van het postkantoor te St. Nicolaas op Aruba."
						f 69 850,—	69 850,—			
74		Benoodigdheden voor de postspaarbank (alle eilanden)				1 000,—	1 000,—	(69) 7 000,— 1 000,—	7 327,— 755,—	(70) Het hierbij aangevraagd personeel is in overeenstemming gebracht met dat bij suppletoire begrooting voor 1937 (gedrukte stukken zittingsjaar 1936—1937-24) aangevraagd, terwijl voorts rekening is gehouden met de bevordering van 2 hulpseiners op Curaçao tot seiner.
		2o. Landsradio- en -telefoondienst.								
75		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den landsradio- en -telefoondienst, de ambtenaren en het overige personeel:								(71) Door het in bedrijf stellen van de radio omroepzender waarvoor extra bedrijfskosten noodig zijn, dient het krediet met *f* 5000,— te worden verhoogd. Hiertegenover staan evenwel ook extra inkomsten.
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								
		Curaçao:								
		1 directeur	f	9 048,—			8 616,—			
		1 hoofd van den post		5 868,—			5 580,—			
		1 chef monteur		5 868,—			5 580,—			
		1 monteur		4 524,—			4 308,—			
		14 seiners (70)		54 756,—			45 724,—			
		2 hulpseiners		3 600,—			5 112,—			
		1 schrijver		1 017,—			1 200,—			
		3 hulpmonteurs		8 434,—			7 944,—			
		5 telegrambestellers		4 740,—			4 500,—			
		11 telefonisten		10 428,—			9 900,—			
					f 108 283,—					
		Aruba:								
		1 hoofd van den post	f	4 524,—			4 308,—			
		1 monteur		4 524,—			4 308,—			
		3 seiners		13 020,—			12 236,—			
		1 hulpseiner (70)		1 800,—			972,—			
		1 schrijver		1 056,—			2 160,—			
		3 telegrambestellers		2 268,—			5 400,—			
		6 telefonisten		5 688,—						
					32 880,—					
		Bonaire:								
		1 hoofd van den post	f	4 098,—			3 780,—			
		1 telegrambesteller		636,—			600,—			
					4 734,—					
		St. Maarten:								
		1 hoofd van den post	f	4 524,—			4 308,—			
		1 motordrijver		1 764,—			1 680,—			
		1 telegrambesteller		384,—			365,—			
					6 672,—					
		St. Eustatius:								
		1 hulpseiner		300,—			300,—			
		Saba:								
		1 hulpseiner		300,—			300,—			
					f 153 169,—			138 026,—	131 214,—	
	b.	toelagen van 3 hoofden van posten en den seiner werkzaam op Groot Kwartier Curaçao:								
		Groot Kwartier, Curaçao	f	480,—			480,—			
		Aruba		480,—			480,—			
		Bonaire		480,—			480,—			
		St. Maarten		480,—			480,—			
					1920,—			1 920,—	1 920,—	
	c.	toelage aan het hoofd van den post op Aruba voor toezicht op den telefoondienst			480,—		480,—	480,—	480,—	
	d.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van:								
		den directeur	f	600,—			600,—			
		den chef monteur		900,—			900,—			
		het hoofd van den post op Aruba		600,—			600,—			
					2 100,—			2 172,—	2 060,—	
						157 669,—	143 681,—			
76		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten:								
		Curaçao (71)			f 50 000,—		45 000,—			
		Aruba			5 000,—		5 000,—			
		Bonaire			1 000,—		1 000,—			
		St. Maarten			2 000,—		2 000,—			
		St. Eustatius			750,—		750,—			
		Saba			750,—		750,—			
						59 500,—	54 500,—	60 000,—	59 837,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
77		Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst			f 1 500,—	1 500,—	f 1 500,—	f 1 587,—	(72) De in dit artikel omschreven betalingen geschieden krachtens internationaal verdrag. In verband met de uitgaven over 1936 wordt een krediet van *f* 25 000,— voor 1938 niet te hoog geacht.
78		Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan de radiomaatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen (alle eilanden) (72)			25 000,—	15 000,—	15 000,—	(72) 17 738,—	
79		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon:							(73) De aanschaffing van 2 pick up trucks voor Curaçao en Aruba is dringend noodig. Met het oog hierop wordt voor elk eiland *f* 1 250 meer geraamd.
		Curaçao (73)		f 26 250,—		25 000,—			
		Aruba (73)		8 750,—		7 500,—			
		Bonaire		400,—		400,—			
		Saba		100,—					
					35 500,—	32 900,—	37 500,—	36 964,—	(74) Toegestaan voor: „Uitbreiding van het telefoonnet tot Suikertuintje."
		Koningin Emmabrug.				15 000,— (74)			
							(75) 18 500,—	17 611,—	(75) Toegestaan voor: „Telefoonabonnementen."
80		Loon van het personeel:							(76) Aangezien omtrent het gereedkomen van de nieuwe oeverbinding nog niets met zekerheid valt te zeggen, wordt voor de oude brug hetzelfde bedrag als voor 1937 aangevraagd. Hierbij wordt er op gerekend dat evenals gedurende 1936 slechts de hoogst noodige reparatiën aan de oude brug zullen geschieden hetgeen ook de reden is voor het overschot in 1936.
		1 opzichter	f	3 804,—		3 650,—			
		3 machinisten		4 896,—		4 107,—			
					8 700,—	7 757,—	7 757,—	7 673,—	
81		Bedrijfs- en onderhoudskosten			15 000,—	15 000,—	23 000,—	(76) 12 136,—	
		Haven- en loodswezen.							(77) Toegestaan voor: „2 hulploodsen." In 1938 zullen deze tot loods kunnen worden bevorderd.
82		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den havenmeester, de ambtenaren en de beambten, alsmede andere uitgaven:							(78) De kredieten voor Curaçao en Aruba zijn hooger geraamd omdat voor de toenemende scheepvaart uitbreiding van het bootspersoneel noodig is. De overschrijding over 1936 is hieraan te wijten.
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:							
		Curaçao:							
		1 havenmeester	f	10 212,—		9 720,—			
		1 onderhavenmeester		7 944,—		7 560,—			
		13 loodsen		76 390,—		62 100,— (77)			
		1 chef havenbeambte		2 940,—		5 780,—			
		4 havenbeambten		8 394,—		2 784,—			
				f 105 880,—		7 536,—			
		Aruba:							
		1 havenmeester-loods te St. Nicolaasbaai	f	6 300,—		6 000,—			
		1 hulploods-havenmeester te Paardenbaai		4 524,—		4 308,—			
		2 loodsen te St. Nicolaasbaai		11 924,—		11 100,—			
		1 loods te Druif		1 260,—		1 200,—			
				24 008,—					
		Bonaire:							
		1 havenbeambte te Kralendijk	f	192,—		180,—			
		1 havenbeambte ter Lage Westkust		324,—		300,—			
				516,—					
		St. Maarten:							
		1 havenbeambte		324,—		300,—			
				f 130 728,—			119 918,—	114 263,—	
	b.	vergoeding aan de loodsen voor het in- en uitloodsen van schepen tusschen zonsondergang en -opgang en op Zon- en feestdagen:							
		Curaçao	f	17 000,—		17 000,			
		Aruba		5 000,—		5 000,—			
				22 000,—			19 000,—	18 917,—	
	c.	toelagen aan loodsen wegens gemis aan een ambtswoning		1 440,—		1 800,—	1 800,—	1 800,—	
	d	andere uitgaven:							
		Bonaire	f	180,—		180,—			
		St. Maarten		400,—		4 00,—			
		St. Eustatius		300,—		300,—			
		Saba		200,—		200,—			
				1 080,—			1 080,—	885,—	
					155 248,—	143 748,—			
83		Loon van de bemanning van de gouvernementsbooten onder beheer van het haven- en loodswezen, huur van een woning, onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven (78):							
	a.	loon:							
		Curaçao	f	62 500,—		52 100,—			
		Aruba		17 900,—		16 500,—			
		Bonaire, ter uitvoering van loods- en quarantainediensten te Kralendijk		945,—		900,—			
				f 81 345,—			65 400,—	(78) 67 555,—	
	b.	huur van een woning voor den loods te Caracasbaai		600,—		600,—	600,—	600,—	
	c.	onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven:							
		Curaçao	f	3 000,—		3 000,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF				Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		Aruba		f 500,—			500,—			(79) Naar de behoefte minder uitgegeven. Groote reparatiën kwamen niet voor.
					f 3 500,—		f 3 500,—	f 3 362,—		
						f 85 445,—	**73 600,—**			
84		Onderhoud, herstelling en bedrijf van de booten onder beheer van het haven- en loodswezen:								(80) In het voor 1937 toegestane krediet was begrepen een bedrag van *f* 34 000,— voor vernieuwing van de booten van den havendienst, welke uitgaaf voor 1938 niet noodig is; voor gewone vernieuwing van booten en aanschaffing van reservedeelen zal een bedrag van *f* 25 000,— toereikend zijn.
		Curaçao		f 36 000,—			36 000,—			
		Aruba		13 000,—			13 000,—			
		Bonaire		500,—			500,—			
						49 500,—	**49 500,—**	51 500,—	(79) 47 113,—	
85		Aanschaffing van booten en reservedeelen (80)				25 000,—	**55 000,—**	21 000,—	(81) 19 500,—	(81) Naar de behoefte minder uitgegeven.
86		Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij „Curaçao" gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai				2 000,—	**2 000,—**	2 000,—	2 060,—	(82) Toegestaan voor „1 bediende op Klein Curaçao."
		Seinwezen.								(83) Deze post is hooger geraamd in verband met vrachtverhooging voor cylinders welke geregeld naar Nederland ter hervulling moeten worden opgezonden en de noodzakelijke aanschaffing van een reserve lichtboei voor den ingang van de St. Annabaai.
87		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het personeel				10 000,—	**10 500,—**	10 500,—	9 763,—	
88		Andere uitgaven:								
		Curaçao		f 1 500,—			1 500,—			
		Saba		150,—			150,—			
						1 650,—	**1 650,—**	1 650,—	1 692,—	
		Kustverlichting.								
89		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en reis- en teerkosten van het personeel:								
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								
		1 technisch ambtenaar			f 6 170,—		5 700,—			
		6 vuurtorenwachters:								
		1 op Klein Curaçao		f 1 908,—			1 731,—			
		2 op Aruba:								
		1 te Noordwestpunt	f 1 584,—				1 500,—			
		1 te Cerro Colorado	1 584,—				1 590,—			
				3 168,—						
		3 op Bonaire:								
		1 te Boca Spelonk	f 1 260,—				1 200,—			
		1 te Noord Westpunt	1 260,—				1 200,—			
		1 ter Lage Westkust	1 260,—				540,—			
				3 780,—						
					8 856,—					
		6 hulpvuurtorenwachters:								
		2 op Klein Curaçao		f 2 520,—			1 200,—			
		1 op Aruba (Noord Westpunt)		1 260,—			1 200,—			
		3 op Bonaire:								
		1 te Boca Spelonk	f 1 140,—				1 080,—			
		1 te Noord Westpunt	1 140,—				1 080,—			
		1 ter Lage Westkust	1 140,—				1 080,—			
				3 420,—						
					7 200,—					
		1 lichtwachter op Fort Amsterdam op St. Maarten			328,—		(82) 840,—			
					f 22 554,—		312,—			
								19 915,—	19 907,—	
	b.	reis- en teerkosten van den technisch ambtenaar			800,—		800,—	500,—	509,—	
						23 354,—	**20 963,—**			
90		Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven:								
		Curaçao (83)		f 6 900,—			4 500,—			
		Klein Curaçao		1 200,—			1 200,—			
					f 8 100,—					
		Aruba			4 000,—		5 500,—			
		Bonaire			2 600,—		2 500,—			
		St. Maarten			200,—		200,—			
						14 900,—	**13 900,—**	11 400,—	8 716,—	
		Weerkundige dienst.								
91		Loon van 3 waarnemers:								
		St. Maarten			f 252,—		240,—			
		St. Eustatius			132,—		120,—			
		Saba			132,—		120,—			
						516,—	**480,—**	480,—	480,—	
92		andere uitgaven				1 000,—	**750,—**	750,—	946,—	
		Watervoorzieningsdienst.								
93		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den landswatervoorzieningsdienst, de ambtenaren								

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		en het overige personeel:					
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:					
		Curaçao:					
		1 directeur ... f 9 048,—		8 616,—			
		1 technisch ambtenaar ... 6 720,—		6 396,—			
		1 adjunct-commies ... 4 728,—		6 000,— (84)			(84) Toegestaan voor: „één commies".
		4 beambten, tevens meteropnemers ... 6 236,—		5 812,—			
		1 meternaersteller ... 1 956,—		1 860,—			
		2 pijpfitters ... 7 500,—		7 200,—			
		2 hulpfitters ... 2 900,—		2 600,—			
		1 chauffeur ... 1 054,—		1 000,—			
		3 daglooners ... 2 600,—		2 250,—			
		f 42 742,—					
		Distillatie-inrichtingen:					
		1 machinist ... f 4 920,—		4 740,—			
		5 stokers ... 3 800,—		3 600,—			
		3 verdampersbedienden ... 3 800,—		3 600,—			(88) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		1 olieman ... 1 054,—		1 000,—			
		1 oliepompman ... 1 054,—		1 000,—			
		2 daglooners ... 2 100,—		1 800,—			
		16 728,—					
		Pompstations:					
		5 wachters ... f 7 750,—		7 000,—			
		1 wachter-molenhersteller ... 2 100,—		1 800,—			
		3 helpers ... 2 650,—		2 000,—			
		12 500,—					
		f 71 970,—					
		Aruba:					
		1 adjunct-commies-administrateur ... f 4 546,—		4 200,—			
		1 beambte, tevens meteropnemer 1 550,—		1 464,—			
		1 pijpfitter ... 4 100,—		3 900,—			
		2 chauffeurs-hulpfitters ... 2 650,—		2 500,—			
		2 hulpfitters (85) ... 2 100,—					
		f 14 946,—					
		Distillatie-inrichting:					
		1 machinist ... f 5 172,—		4 440,—			
		3 stokers ... 4 750,—		4 500,—			
		3 verdampersbedienden ... 4 750,—		4 500,—			
		1 olieman ... 1 054,—		1 000,—			
		2 daglooners (85) ... 2 100,—		1 000,—			
		17 826,—					
		32 772,—					
		f 104 742,—		f 94 632,—	f 91 662,—		
	b.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van:					
		Curaçao:					
		den directeur ... f 700,—		700,—			
		den technisch ambtenaar ... 800,—		800,—			
		f 1 500,—					
		Aruba:					
		den administrateur ... 600,—		600,—			
		2 100,—		1 800,—	1 975,—		
			f 106 842,—	97 878,—			
94		Bedrijfs- en onderhoudskosten (86)					
		Curaçao ... f 55 000,—		50 000,—			
		Aruba ... 31 000,—		29 500,—			
			86 000,—	79 500,—	75 000,—	(87) 88 517,—	(87) Het krediet voor Aruba was te laag om ook de meerdere uitgaven voor de exploitatie van het nieuwe verzorgingsgebied St. Nicolaas te dekken en is eene overschrijding van *f* 10 000 onvermijdelijk geweest. Voorts zijn wegens reparatie van de Breedestraat Overzijde ten laste van dit artikel gebracht de kosten van nieuwe sleuven voor de waterleiding, met welke uitgaven bij de raming geen rekening kon worden gehouden.
95		Onderhoud en aanleg van dammen op Curaçao ...	10 000,—	10 000,—	10 000,—	(88) 7 676,—	
96		Onderhoud en verbetering van putten in de buitendistricten van Curaçao ...	5 000,—	5 000,—	5 000,—	4 915,—	
97		Onderhoud en verbetering van putten en aanleg en onderhoud van dammen op de eilanden buiten Curaçao:					
		Aruba ... f 5 000,—		5 000,—			
		Bonaire ... 3 000,—		3 000,—			
		St. Maarten ... 2 000,—		2 000,—			
		St. Eustatius ... 1 000,—		1 000,—			
		Saba ... 500,—					
			11 500,—	11 000,—	11 000,—	10 139,—	
		Curaçaosche Bank.					
98		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van het personeel:					
		1 secretaris ... f 5 040,—		4 800,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF			GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		1 kassier	f	2 520,—		2 400.—			(89) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		3 schrijvers		3 690,—		3 582,—			
		1 bode		1 320,—		1 284.—			(90) Het hierbij aangevraagd krediet is samengesteld als volgt:
					f 12 570,—	**12 066,—**	f 10 034.—	f 11 655,—	
99		Benoodigdheden en andere uitgaven			**5 000,—**	**5000,—**	5 000,—	(89) 2 709,—	Huur kantoor f 1 200,—
		Kamers van Koophandel en Nijverheid.							Salaris secretaris 3 000,—
100		Bijdragen in de kosten van de Kamers van Koophandel en Nijverheid op Curaçao en Aruba:							Salaris toeristengids 1 800,—
		Curaçao (90)	f	13 300,—		10 300,—			Salaris typiste 600,—
		Aruba		600,—		600,—			Loon loopjongen 480,—
					13 900,—	**10 900,—**	10 800,—	10 770,—	Loon werkster 180,—
		Wachtgelden, onderstanden, gunstgaven, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, toelagen en kindertoeslag.							Licht kantoor en lichtbak 180,—
									Telefoon 120,—
101		Wachtgelden (alle eilanden)			*Memorie*	*Memorie*	(91) 286 451,—	300 281,—	Water 35,—
							(92) 105 294.—	102 290,—	Gebruiksbelasting 60,—
102		Onderstanden (alle eilanden) (93)			**23 034,—**	**21 619,—**	*Memorie* 21 430,—	*Memorie* 19 173,—	Advertenties 200,—
103		Gunstgaven en onverplichte betalingen (alle eilanden)			**1 000,—**	**1 000,—**	1 000,—	1 254,—	Telegramkosten en porti 125,—
104		Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven (alle eilanden)			**5 000,—**	**5 000,—**	5 000,—	(94) 7 251,—	Kantoorbehoeften 100,—
105		Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking (alle eilanden)			**675,—**	**653,—**	325,—	675,—	Autohuur 75,—
106		Toelagen aan weduwen van broeders in de orde van den Nederlandschen Leeuw (alle eilanden)			**200,—**	**200,—**	200,—	200,—	Abonnementen 30,—
107		Toelagen wegens gemis aan inkomsten en kindertoeslag (alle eilanden):							Propaganda, drukwerk, jaarverslag enz. 5 090,—
	a.	toelagen wegens gemis aan inkomsten	f	500,—		1 000,—	1 800,—	397,—	Onvoorzien 115,—
	b.	kindertoeslag (95)		83 000,—		78 500,—	65 000,—	(95) 75 426.—	f 13 300,—
					83 500,—	**79 500,—**			
		Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.							(91) Toegestaan voor: „Pensioenen van burgerlijke landsdienaren."
108		Uit- en terugzending van ambtenaren en werklieden, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten, uitzendingspremiën van uit Nederland gedetacheerde ambtenaren, tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing en andere uitgaven (alle eilanden) (96):							(92) Toegestaan voor: „Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren."
	a.	uit- en terugzending van ambtenaren en werklieden	f	10 000,—		10 000.—	15 000,—	14 244,—	(93) Het totaal bedrag der toegekende onderstanden bedraagt volgens den ter Griffie van den Raad ter inzage van de leden nedergelegden staat A *f* 20 628,— De raming is 10% hooger gesteld met het oog op eventueel nog te verleenen onderstanden.
	b.	overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren		15 000,—		15 000,—	1 8000,—	13 338,—	
	c.	terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten		4 000,—		4 000,—	4 000,—	2 344,—	(94) Dit krediet is overschreden doordat verschillende gouvernements geneeskundigen en vroedvrouwen in den loop van 1936 gebruik maakten van hun aanspraak op verlof of vrijstelling van dienst. Het krediet voor bezoldiging dier ambtenaren liet de verantwoording der kosten hunner vervanging niet toe.
	d.	uitzendingspremiën van uit Nederland gedetacheerde ambtenaren		10 000,—		10 000,—	10 000,—		
	e	tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing		6 000,—		7 000,—	4 000,—	4 717,—	(95 Zooals blijkt uit noot 91 van den Uitgewerkten en Toelichtenden staat van de begrooting voor 1937 was reeds begin 1936 te voorzien, dat het voor 1936 toegestane krediet zou worden overschreden. Het voor 1938 aangevraagd bedrag is gelijk aan de uitgaven over 1936, vermeerderd met 10%.
	f.	andere uitgaven		2 000,—		1 000,—	1 000.—	1 682,—	
					47 000,—	**47 000,—**			(96) Op dit artikel is in totaal *f* 36 325,— uitgegeven zoodat het artikel een overschot van *f* 15 675,— aanwijst. Gedurende 1936 zijn minder ambtenaren met verlof gegaan dan waarop bij het doen der raming gerekend was. Het krediet onder d is ongebruikt gebleven aangezien zich in het afgeloopen jaar geen gevallen hebben voorgedaan waarin een premie moest worden uitgekeerd. Op de overige onderdeelen is naar de behoefte meer of minder uitgegeven.
109		Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden naar Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten (alle eilanden)			**5 000,—**	**5 000,—**	8 500.	(97) 2 449,—	(97) Naar de behoefte minder uitgegeven.
110		Vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling (alle eilanden)			**72 000,—**	**72 000,—**	72 000,—	71 431,—	(98) De raming voor 1938 is gesteld op het totaal van de ter Griffie van den Raad ter inzage van de leden nedergelegde staten B en C van reeds verleende, vermeerd met 10% voor eventueel in 1937 en 1938 te verleenen pensioenen. Aan het fonds zal evenwel het juiste bedrag der over 1938 uit te betalen pensioenen worden uitgekeerd.
		Algemeene kosten.							
111		Uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds van het bedrag der over het jaar 1938 uit te betalen pensioenen (alle eilanden) (98)			**458 105,—**	**447 631,—**			(99) Toegestaan voor: „rente van opgenomen kasgelden." Het verschuldigd bedrag is dz. nog niet bekend doch zal vermoedelijk nihil zijn aangezien de kasvoorschotten zijn afbetaald en Curaçao in Nederland een kastegoed heeft.
112		Uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds ingevolge het K.B. van 27 April 1936 (Stbl. No 941)			**400 000,—**	**500 000,—**			(100) Toegestaan voor: „afbetaling van opgenomen kasgelden."
							(99) 10 000,—	(99)	
							(100) 1 104 406,—	1 104 407,—	(101) Toegestaan voor: „Renteloos voorschot aan het St. Rose Hospitaal."
							(101) 20 000,—	20 000,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
113		Voorschot aan de Afdeeling Volkshuisvesting van den Curaçaoschen Roomsch Katholieken Volksbond (102)			f 60 000,—		f 40 000,—	f 40 000,—	(102) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 113.
							(103) 50 000,—	(103)	(103) Toegestaan voor: „Voorschot voor woningbouw aan de C.P.I.M.," welk voorschot niet is opgenomen.
						(104) 280 533,—			
						(105) 501 120,—			
						(106) 50 000,—			
114		Verzending van baar geld (alle eilanden)			1 000,—	1 000,—	1 000,—	200,—	(104) Toegestaan voor: „Terugbetaling van de begrootingstekorten over de dienstjaren 1895 en 1896."
115		Kantoorbehoeften (alle eilanden)			15 000,—	15 000,—	(107) 100 000,—	(107) 191 332,—	
116		Drukkosten (alle eilanden)			19 000,—	19 000,—	12 000,—	(108) 13 438,—	(105) Toegestaan voor: „Voorziening in de dekking van de nadeelige saldi over de dienstjaren 1928 t/m 1931." Dit krediet wordt niet meer geraamd aangezien verwacht wordt dat bij de regularisatie van de begrooting voor 1936 vorenbedoelde nadeelige saldi zullen zijn gedekt.
117		Bindloon (alle eilanden)			2 000,—	2 000,—	16 000,—	16 619,—	
118		Telefoonabonnementen:					1 500,—	1 759,—	
		Curaçao	f	9 000,—		9 000,—			(106) Toegestaan voor: „Renteloos voorschot aan de Stichting „St. Thomas College" voor uitbreiding van het Sint Vincentiusgesticht (Scherpenheuvel)."
		Aruba		2 300,—		2 200,—			
					11 300,—	11 200,—			
					f 3 065 435,—	f 3 720 888,—	f 3 553 522,—	f 3 630 674,—	
		Vde AFDEELING.							(107) Toegestaan voor: „Gelden te reserveeren voor een pensioenfonds." De kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerden zullen over het jaar 1936 *f* 191 332,— bedragen welke som bestemd is tot vorming van het pensioenfonds.
		Openbare Werken.							
		Ambtenaren en beambten.							(108) Naar de behoefte meer uitgegeven.
119		Bezoldigingen en verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van openbare werken en van de ambtenaren en het overige personeel: (109)							(109) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 119.
	a.	personeel in vasten dienst:							
		Curaçao:							
		1 directeur	f	11 340,—		10 800,—			
		1 ingenieur		9 000,—					
		1 commies		5 364,—		4 975,—			
		1 adjunct-commies		4 728,—		4 225,—			
		1 klerk		1 776,—					
		3 schrijvers		3 182,—		4 716,—			
		1 technisch ambtenaar voor wegen en bouwwerken		6 720,—		6 396,—			
		1 technisch ambtenaar voor gebouwen		6 300,—		6 000,—			
		1 technisch ambtenaar voor bouw- en woningtoezicht, rooiwezen en reinigingsdienst		6 720,—		6 396,—			
		1 technisch ambtenaar bij het stoomwezen		6 720,—		6 396,—			
		1 technisch ambtenaar, hoofd der werkplaatsen		6 720,—		6 396,—			
		1 assistent van het hoofd der werkplaatsen		5 810,—		4 000,—			
		1 opnemer		3 636,—					
		2 teekenaars		3 720,—		3 200,—			
		3 tijdschrijvers		3 744,—					
		3 uitvoerders voor timmer- en montagewerk		11 340,—					
		2 uitvoerders voor wegenwerk		4 640,—					
		5 metaalbewerkers en timmerlieden		10 950,—					
		2 opzichters van den reinigingsdienst		9 048,—		8 616,—			
		2 onderopzichters van den reinigingsdienst		3 444,—		2 700,—			
		1 magazijnmeester		2 400,—		2 280,—			
				f 127 302,—					
		Aruba:							
		1 technisch ambtenaar	f	6 720,—		6 396,—			
		1 klerk		1 500,—					
		1 schrijver		1 056,—		888,—			
		1 teekenaar		2 172,—		1 600,—			
		1 timmerman		2 292,—					
		1 onderopzichter van den reinigingsdienst		2 400,—		2 280,—			
				16 140,—					
				f 143 442,—			f 80 515,—	f 74 729,—	
	b.	personeel in tijdelijken dienst:							
		Curaçao:							
		2 magazijnknechten	f	2 120,—		2 000,—			
		3 wachters op Parera		4 040,—		3 825,—			
		1 wachter bij de Koningin Wilhelminabrug		1 392,—		1 320,—			
		1 telefoon bediende		630,—					
		2 boden		1 575,—		950,—			
				9 757,—					
		Aruba:							
		1 werkbaas		2 520,—		2 400,—			
				12 277,—			15 295,—	15 430,—	
				155 719,—		98 755,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF			GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
120		Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen : (110)							(110) In verband met het overbrengen van de bezoldigingen van de opzichters bij den reinigingsdienst naar het vorige artikel zijn ook de vroeger afzonderlijk geraamde vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen thans in dit krediet opgenomen.
	a.	reis- en teerkosten van den directeur en het overige personeel	f	1 000,—		1 000,—	f 1 000,—	f 1 372,—	
	b.	onderhoud van den dienst-autobus		1 000,—		900,—	900,—	1 051,—	
	c.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen :							(111) De op dit artikel drukkende uitgaven voor bezoldigingen en loon zijn voor een gedeelte overgebracht naar artikel 119. De post voor Bonaire is met *f* 4 000,— verlaagd aangezien na de grondige reparatiën aan de gebouwen in 1936 en 1937 volstaan kan worden met *f* 4 000,— voor gewoon onderhoud.
		Curaçao :							
		aan den directeur.....	f	800,—		800,—			
		aan 5 technische ambtenaren.....		5 000,—		5 000,—			
		aan 1 opzichter van den reinigingsdienst.....		1 000,—		1 000,—			
			f	6 800,—					
		Aruba :							
		aan 1 technisch ambtenaar.....		800,—		800,—			
				7 600,—			7 548,—	7 244,—	(111a) Aan de hand van de uitgaven voor 1936 lager geraamd.
					f 9 600,—	**9 500,—**			(112) Toegestaan voor: „Vergoeding aan den bouwkundige J. H. Werner wegens een oude vordering voor de verbouwing van het gouvernementshuis in 1932".
121		Aankoop van kantoorbehoeften en teekenbenoodigheden (alle eilanden).....			900,—	**900,—**	500,—	540,—	(113) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 123.
		Landsgebouwen.							
122		Onderhoud, herstelling en verbetering van de Landsgebouwen en eigendommen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen, aankoop van water en andere uitgaven : (111)							
	a.	onderhoud en herstelling van de gebouwen en eigendommen :							
		Curaçao.....	f	72 000,—		78 000,—			
		Aruba.....		20 000,—		20 000,—			
		Bonaire.....		4 000,—		8 000,—			
		St. Maarten		5 000,—		5 000,—			
		St. Eustatius.....		2 500,—		2 500,—			
		Saba.....		2 500,—		2 500,—			
				106 000,—			110 000,—	110 758,—	
	b.	aankoop en onderhoud van meubelen voor de kantoren en logeergebouwen :							
		Curaçao	f	5 000,—		4 500,—			
		Aruba.....		2 000,—		2 000,—			
		Bonaire		250,—		250,—			
		St. Maarten.....		600,—		250,—			
		St. Eustatius		500,—		400,—			
		Saba		300,—		500,—			
				8 650,—			8 450,—	9 219,—	
	c.	schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water :							
		Curaçao	f	2 600,—					
		Aruba		1 500,—					
		Bonaire.....		200,—					
		St. Maarten.....		300,—					
		St. Eustatius		150,—					
		Saba.....		150,—					
				4 900,—		4 000,—	4 000,—	3 634,—	
	d.	aankoop van water uit de Landswaterleiding : (111a).....		16 000,—		25 000,—	15 000,—	15 287,—	
	e.	andere uitgaven :							
		Curaçao	f	1 200,—					
		Aruba		300,—					
		Bonaire...		100,—					
		St. Maarten.....		200,—					
		St. Eustatius		100,—					
		Saba		100,—					
				2 000,—		2 000,—	2 000,—	2 751,—	
					137 550,—	**154 950,—**			
							(112) 2 559,	2 559,—	
		Straten en wegen.							
123		Onderhoud, herstelling en verbetering van straten en wegen : (113)							
		Curaçao.....		f 308 300,—		245 000,—			
		Aruba		60 000,—		65 000,—			
		Bonaire.....		9 000,—		9 000,—			
		St. Maarten		9 000,—		9 000,—			
		St. Eustatius		3 000,—		3 000,—			
		Saba		4 000,—		4 000,—			
					393 300,—	**335 000,—**	399 500,—	(113) 404 204,—	

Nummers der artikelen	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.		TOELICHTINGEN.
		Kaden en bruggen.								(114) Naar de behoefte minder uitgegeven.
124		Onderhoud en herstelling van kaden en landingsplaatsen, de Koningin Wilhelminabrug, de Rifbrug, de van Eyck van Voorthuyzenbrug en de hangbruggen over het Rifwater:								(115) Zie de Memorie van Toelichting op de Suppletoire begrooting 1937 (gedrukte stukken 1936—1937-24) ad 16um.
		Curaçao	f	10 000,—		10 000,—				(116) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		Aruba		2 000,—		2 000,—				
		Bonaire		1 500,—		1 500,—				
		St. Maarten		500,—		500,—				
		St. Eustatius		200,—		200,—				
		Saba		200,—		200,—				
					f 14 400,—	**14 400,—**	f 10 400,—	f (114)	8 960,—	
		Baggerwerken en peilingen.								
125		Het op diepte houden of brengen van havens en baaien (alle eilanden)			**7 000,—**	**7 000,—**	7 000,—	(114)	2 453,—	
		Vaartuigen.								
126		Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen:								
	a.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motor- en sleepbooten van het departement van openbare werken	f	5 000,—		5 000,—	7 000,—	(114)	5 188,—	
	b.	onderhoud en herstelling van de lichters en vlotten van het departement van openbare werken		3 000,—		3 000,—	3 000,—		2 650,—	
					8 000,—	**8 000,—**				
		Meerboeien.								
127		Onderhoud en herstelling van meerboeien:								
		Curaçao	f	2 300,—		2 300,—				
		Bonaire		700,—		700,—				
					3 000,—	**3 000,—**	3 000,—	(114)	1 009,—	
		Straatverlichting.								
128		Toelagen of loon van 4 lantaarn opstekers:								
		1 op Bonaire, tevens opsteker van het havenlicht en belast met het schoonhouden der landskantoren en het aanbrengen van drinkwater	f	324,—		300,—				
		1 op St. Eustatius		273,—		260,—				
		2 op Saba:								
		1 te Bottom	f	273,—		260,—				
		1 te Windwardside		160,—		150,—				
				433,—						
					1 030,—	**970,—**	970,—		970,—	
129		Benoodigdheden en andere uitgaven:								
		Curaçao (115)	f	49 000,—		37 000,—				
		Aruba		27 500,—		27 500,—				
		Bonaire		1 600,—		1 600,—				
		St. Maarten		1 300,—		1 300,—				
		St. Eustatius		600,—		600,—				
		Saba		600,—		600,—				
					80 600,—	**68 600,—**	63 800,—		63 326,—	
		Reinigingsdienst.								
130		Aanschaffing van benoodigdheden, arbeidsloonen en andere uitgaven:								
	a.	aanschaffing van benoodigdheden:								
		Curaçao	f	3 500,—		3 500,—				
		Aruba		2 500,—		2 500,—				
			f	6 000,—			6 000,—		5 128,—	
	b.	arbeidsloonen en andere uitgaven:								
		Curaçao	f	70 000,—		70 000,—				
		Aruba		20 000,—		20 000,—				
		Bonaire		1 500,—		1 500,—				
		St. Maarten		2 000,—		2 000,—				
		St. Eustatius		2 000,—		2 000,—				
		Saba		2 000,—		2 000,—				
				97 500,—			92 000,—	(116)	95 105,—	
					103 500,—	**103 000,—**				
		Gouvernements werkplaatsen.								
131		Uitgaven voor de exploitatie van de gouvernements werkplaatsen welke worden verrekend met de werken en diensten, waarvoor werkzaamheden worden verricht			*Memorie*	*Memorie*	*Memorie*			
		Magazijn.								
132		Aankoop van materialen, die niet dadelijk, doch eerst later ten laste van bepaalde werken worden gebracht			*Memorie*	*Memorie*	*Memorie*			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		Algemeene kosten.							(117) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 134.
133		Telefoonabonnementen :							
		Curaçao		f 2 500,—		2 500,—			(118) Toegestaan voor:
		Aruba		250,—		200,—			Curaçao:
					f 2 750,—	**2 700,—**			Bouw van een douanekantoor ... *f* 55 000,—
		Nieuwe werken. (117)							Bouw van een ambtswoning voor den geneesheer-directeur van het krankzinnigengesticht te Groot Kwartier ... 15 300,—
134		Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen.							Voltooiing van de verbouwing van het melaatschengesticht Zaquito ... 5 000,—
		Curaçao :							Vernieuwing van de Koningin Emmabrug (eerste termijn) ... 150 000,—
	a.	verbetering van het Leprozengesticht	f 22 000,—						Aanschaffing van materieel ... 12 000,—
	b.	bouw van een nieuw postkantoor	90 000,—						Aruba:
	c.	vernieuwing van de Koningin Emmabrug (tweede termijn)	175 000,—						Bouw van een gouvernementsschool te St. Nicolaas 12 000,—
	d.	aanschaffing van materieel	12 000,—						Bonaire:
	e.	inrichting van het nieuwe postkantoor	6 000,—						Bouw van een wachthuisje voor den kommies der belastingen te Slagbaai ... 1 500,—
				f 305 000,—					St. Martin:
		Aruba :							Aanschaffing van een brandspuit ... 3 500,—
	f.	bouw van drie politiewoningen	f 19 500,—						*f* 254 300,—
	g.	bouw van zes kommiezenwoningen	22 500,—						
	h.	maken van brandweer installaties te Oranjestad en St. Nicolaas	60 000,—						(119)
	i.	verharden en asphalteeren van een gedeelte weg naar de Noord	90 000,—						
	j.	verharden en asphalteeren van een gedeelte weg Stad—Santa Cruz	30 000,—						
				222 000,—					
		Bonaire :							
	k.	bouw van een regenbakje en W.C. bij het Ontvangerskantoor		1 500,—					
		St. Maarten :							
	l.	uitbreiding van de openbare school te Beneden Prinsenkwartier met één lokaal	f 5 000,—						
	m.	bouw van een overdekte speelplaats aan de openbare school te Philipsburg	2 500,—						
	n.	bouw van 3 armenhuisjes	1 200,—						
	o.	vernieuwing en uitbreiding van de telefoon	7 800,—						
	p.	gedeeltelijke overdekking van den steiger	1 000,—						
				17 500,—					
		St. Eustatius :							
	q.	bouw van een loods voor opslag van landbouwproducten aan de baai		8 000,—					
		Saba :							
	r.	vernieuwing van het teletoonnet		1 130,—					
					555 130,—	(118) **254 300,—**	f (119) 437 775,—	f (119) 398 233,—	
					f 1 472 479,—	f 1 061 075,—	f 1 278 212,—	f 1 231 800,—	

	Toegestaan voor 1936	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936
a. Bouw van een politiebureau	*f* 51 500,—	*f* 54 132,—
b. Uitbreiding van de Emmaschool	10 800,—	11 055,—
c. Bouw van een bijgebouw voor den Landsradiodienst te Groot Kwartier	6 500,—	6 991,—
d. Bouw van politiewoningen en garages te St. Nicolaas	20 000,—	20 843,—
e. Uitbreiding van de gevangenis te Oranjestad	4 000,—	4 000,—
f. Verbetering van den weg naar Sta. Cruz	80 000,—	83 741,—
g. Vernieuwing van den schoenersteiger in de Paardenbaai	30 000,—	26 812,—
h. Kosten van voorbereiding voor het maken van een Westelijken havenmond aan de Paardenbaai	10 000,—	7 699,—
j. Voortzetting van de verbetering van het leprozengesticht	25 000,—	25 970,—
k. Bouw van een postkantoor te Oranjestad op Aruba	16 500,—	8 405,—
l. Bouw van garages te St. Nicolaas op Aruba	1 800,—	1 787,—
m. Voltooiing krankzinnigengesticht te Groot Kwartier	35 000,—	35 000,—
n. Kosten van aankoop enz. van perceelen voor de straatverbreeding in Willemstad	92 875,—	92 433,—
o. Optrekking van een kantoorgebouw voor den districtmeester van het 2de district	6 500,—	7 100,—
p. Bijbouw van 1 dienstbodekamer bij de woning van den districtmeester van het 3de district	800,—	800,—
q. Bijbouw van 2 kamers aan de politiewoning Jacob Binckestraat No. 13	2 500,—	2 627,—
D. O.	*f* 393 775,—	*f* 389 395,—

Vide AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Ambtenaren, beambten en gezondheidscommissie.

135 Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de ambtenaren en beambten, de gouvernements geneeskundigen, de gouvernements vroedvrouwen en

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF	GERAAMD voor 1938.	OPGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.	O. D.	
		den secretaris bij de gezondheidscommissie (120):							
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:							
		Curaçao:							
		1 directeur ... f 11 340,—							
		1 commies ... 5 988,—							
		1 adjunct-commies ... 4 104,—							
		2 schrijvers ... 1 878,—							
		1 bode ... 756,—							
		——— f 24 066,—							
		5 gouvernements-geneeskundigen:							
		1 belast met den haven- en quarantaine dienst ... f 5 868,—							
		1 in het Oostelijk stadsdistrict ... 10 080,—							
		1 in het Westelijk stadsdistrict .. 10 080,—							
		2 in de buitendistricten ... 11 736,—							
		——— 37 764,—							
		5 gouvernements-vroedvrouwen ... 18 240,—							
		1 buitengewoon gouvernements geneeskundige belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrouwenziekten aan onvermogenden en ambtenaren die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling ... 3 780,—							
		2 hulpverpleegsters ... 1 896,—							
		1 secretaris bij de gezondheidscommissie ... 324,—							
		——— f 86 070,—							
		Aruba:							
		3 gouvernements-geneeskundigen ... f 17 604,—							
		2 gouvernements-vroedvrouwen ... 7 920,—							
		1 buitengewoon gouvernements-geneeskundige belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrouwenziekten aan onvermogenden en ambtenaren die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling ... 1 896,—							
		1 buitengewoon gouvernements-geneeskundige belast met den havendienst bij Druif ... 1 260,—							
		——— 28 680,—							
		Bonaire:							
		1 gouvernements-geneeskundige ... f 5 868,—							
		1 gouvernements-vroedvrouw ... 2 520,—							
		——— 8 388,—							
		St. Maarten:							
		1 gouvernements-geneeskundige ... 5 868,—							
		St. Eustatius:							
		1 gouvernements-geneeskundige ... 5 868,—							
		Saba:							
		1 gouvernements-geneeskundige ... 5 868,—							
		——— f 140 742,—							
	b.	vergoeding aan 1 gouvernements-geneeskundige belast met het visiteeren van schepen in de Caracasbaai ...	384,—	360,—	360,—	360,—			
	c.	toelagen aan de gouvernements-geneeskundigen:							
		in het 3de district van Curaçao ... f 720,—		720,—					
		Bonaire ... 720,—		720,—					
		St. Maarten ... 720,—		720,—					
		St. Eustatius ... 1 200,—		1 200,—					
		Saba ... 720,—		720,—					
		——— 4 080,—			4 080,—	4 080,—			
	d.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen aan:							
		den directeur ... f 800,—		800,—					
		10 gouvernements geneeskundigen:							
		4 op Curaçao ... 4 200,—		4 200,—					
		2 op Aruba ... 1 800,—		1 800,—					
		1 op Bonaire ... 800,—		800,—					
		1 op St. Maarten ... 500,—		500,—					
		1 St. Eustatius ... 400,—		400,—					
		1 op Saba ... 400,—		400,—					
		8 gouvernements-vroedvrouwen:							
		5 op Curaçao ... 4 000,—		4 000,—					
		2 op Aruba ... 1 600,—		1 600,—					
		1 op Bonaire ... 800,—		800,—					
		——— 15 300,—			11 084,—	(121) 12 380,—			
		——— f	160 506,—	(122)	240,—	32,—			
136		Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst (alle eilanden) ...	750,—	149 915,—					
				750,—	500,—	486,—			

O. D.	*f* 393 775,—	*f* 389 395,—
r. Verbouwing voorgalerij vleeschmarkt ...	2 000,—	2 000,—
s. Bouw van afdaken bij de veekoraal en het abattoir ...	2 050,—	1 988,—
t. Bouwen van een muur in de douaneloods te Caracasbaai ...	225,—	225,—
u. Bouwrijp maken terrein Maduro-waterleiding ...	600,—	———
v. Betonneeren van de speelplaats van de Wilhelminaschool ...	275,—	275,—
w. Vervaardigen van een afrastering voor het kruithuis te Groot Kwartier ...	300,—	300,—
x. Verplaatsen van de garage van de brandspuit Waterfort ...	1 550,—	1 550,—
y. Voorbereiding van deze werken	2 500,—	2 500,—
z. Bouw van een loods voor het entreposeeren van gedistilleerd op Aruba ...	15 000,—	———
aa Vergrooting van de douaneloods op Aruba ...	19 500,—	———
	f 437 775,—	*f* 398 233,—

(120) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 135.

(121) Door herziening eind 1935 van de vergoedingen, overschreden.

(122) Toegestaan voor: „vergoeding aan 4 gouvernements geneeskundigen voor het gebruik van hun telefoon voor dienst".

Nummers der artikelen	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
137		Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord	f 500,—	500,—	f 500,—	f 405,—	(123) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 138.
		Laboratorium.					
138		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den patholoog-anatoom, den scheikundige, den hulpbacterioloog, den amanuensis en de bedienden: (123)					
		1 patholoog-anatoom f 10 080,—		9 600,—			(125) Toegestaan voor: „1 opzichter aan de Caracasbaai". Deze post wordt thans niet meer noodig geacht en is derhalve opgeheven.
		1 scheikundige 7 044,—		6 708,—			
		1 hulpbacterioloog 6 300,—		6 000,—			
		1 amanuensis 3 000,—					
		1 bediende 2 112,—		2 004,—			(126) Aangezien de oppassers bij het krankzinnigengesticht bij voortdurend meer uren arbeid moeten verrichten dan andere soortgelijke krachten is het gewenscht ieder een maandelijksche toelage van *f* 15,— te verleenen boven hun gewone loon.
		1 hulpbediende 900,—					
			29 436,—	24 312,—	24 312,—	20 604,—	
139		Benoodigdheden en andere uitgaven	3 000,—	3 000,—	3 000,—	(124) 5 233,—	(127) Toegestaan voor: „Aanschaffing van een truck".
140		Boekwerken voor den openbaren gezondheidsdienst	1 200,—	1 200,—			(128) In verband met de toename der patiënten en de meerdere kosten van verlichting, van het nieuwe gesticht wordt het noodig geacht het krediet te verhoogen met *f* 6 920,—.
		Quarantainedienst.					
141		Bezoldiging of loon van den opzichter en den bediende van de quarantaineplaats op Mundo Nobo:		(125) 1 200,—			(129) Bij het in gebruik nemen van het nieuwe krankzinnigengesticht op Groot Kwartier in 1936 moest aan de dienstdoenden een uitkeering worden gedaan voor vervoermiddelen welke ten laste van dit krediet is verantwoord. Hierdoor was overschrijding niet te overmijden.
		1 opzichter bij de barakken op Mundo Nobo en openbare begraafplaatsen, tevens begeleider van de ambulance en hoofdverpleger in de kliniek voor geslachtsziekten op Mundo Nobo f 3 156,—		3 000,—			
		1 bediende 948,—		900,—			
			4 104,—	5 100,—	4 800,—	5 100,—	
142		Benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven	4 000,—	4 000,—	4 000,—	4 319,—	(130) Aangezien gebleken is dat het voor 1936 toegestaan bedrag overschreden moest worden, wordt voor 1938 geraamd een bedrag ongeveer gelijk aan de uitgaven over 1936.
143		Kosten van uitvoering van den dienst:					
		Aruba f 150,—		150,—			
		Bonaire 150,—		150,—			
		St. Maarten 150,—		150,—			
		St. Eustatius 150,—		150,—			
		Saba 150,—		150,—			
			750,—	750,—	750,—	60,—	
		Krankzinnigengesticht.					
144		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den geneesheer-directeur, den rector-administrateur en verder personeel:					
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:					
		1 geneesheer-directeur f 10 080,—		9 600,—			
		1 rector-administrateur, tevens directeur van het melaatschengesticht 1 896,—		1 800,—			
		1 hoofdverpleger 5 088,—		4 836,—			
		10 oppassers 12 600,—		12 000,—			
		f 29 664,—			14 886,—	17 847,—	
	b.	vergoeding voor het gebruik van een vervoermiddel aan den geneesheer-directeur 800,—		800,—			
	c.	toelage aan 10 oppassers (126) 1 800,—					
			32 264,—	29 036,—			
145		Onderhoud, herstelling en bedrijf van een diensttruck	900,—	900,—	(127) 1 800,—	1 448,—	
146		Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht	1 000,—	1 000,—			
147		Onderhoud van de verpleegden, werktherapie, dagelijksche kleeding en andere uitgaven:					
	a.	onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven (128) f 71 920,—		65 000,—	55 000,—	68 258,—	
	b.	werktherapie en dagelijksche kleeding 6 000,—		6 000,—	6 000,—	(129) 8 875,—	
			77 920,—	71 000,—			
		Melaatschengesticht.					
148		Loon van 1 oppasser	16 44	1 560,—	1 560,—	1560,—	
149		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven (130)	25 500,—	22 300,—	22 300,—	25 256,—	
150		Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht	1 200,—	1 200,—	1 200,—	1 200,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1938.	TOEGESTAAN voor 1937.	TOEGESTAAN voor 1936.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		Inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.							(131) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 151.
151		Loon van het verplegend personeel (131):							(132) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 153.
		1 inwonende verpleegster tevens belast met quarantaine verpleging	f	1 800,—		1 440,—			(133) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 160.
		1 inwonende hulpverpleger		1 512,—		900,—			
		1 inwonende hulpverpleegster		984,—		**2 340,—**	f 2 340,—	f 1 675,—	
					f 4 296,—				
152		Verpleegkosten, voeding van het inwonend verplegend personeel en wettig gezin, alsmede andere uitgaven:							
	a.	verpleegkosten en voeding van het inwonend verplegend personeel en wettig gezin	f	4 000,—		4 000,—	4 000,—	4 468,—	
	b.	verlichting, onderhoud, herstelling en aanvulling van meubilair, werktuigen enz., keuken- en waschpersoneel en andere uitgaven		3 000,—		3 000,—	3 000,—	3 347,—	
					7 000,—	**7 000,—**			
		Hygiënische dienst.							
153		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den technisch ambtenaar en den controleur (132).							
		Curaçao:							
		1 technisch ambtenaar	f	5 040,—		4 800,—			
		Aruba:							
		1 controleur, tevens belast met het uitgassen van schepen		4 026,—					
					9 066,—	**4 800,—**	3 960,—	4 197,—	
154		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hulpkeurmeester op Aruba			3 000,—	**3 000,—**	3 000,—	199,—	
155		Onderhoud en bediening van een dienstauto			2 500,—	**2 500,—**	2 500,—	1 577,—	
156		Arbeidsloonen en andere uitgaven:							
		Curaçao	f	2 700,—		2 700,—			
		Aruba		1 800,—		1 800,—			
					4 500,—	**4 500,—**	4 500,—	2 210,—	
		Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.							
157		Aankoop van monsters enz.:							
		Curaçao	f	150,—		150,—			
		Aruba		150,—		150,—			
					300,—	**300,—**	300,—	154,—	
		Ziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.							
158		Verpleegkosten en andere uitgaven:							
		St. Eustatius	f	1 500,—		1 500,—			
		Saba		800,—		800,—			
					2 300,—	**2 300,—**	2 300,—	1 990,—	
		Tuberculose bestrijding.							
159		Verpleging, huisvesting en andere uitgaven voor tuberculose patienten:							
		Curaçao	f	36 000,—		26 000,—			
		Aruba		4 000,—		14 000,—			
					40 000,—	**40 000,—**	40 000,—	23 748,—	
		Veterinaire dienst.							
160		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen en reis- en teerkosten van het personeel (133):							
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:							
		1 gouvernements-veearts	f	10 080,—		8 928,—			
		2 marktmeesters, tevens opzichters van het abattoir		8 508,—		4 188,—			
		1 vakwerkman aan het abattoir		2 555,—		2 190,—			
		2 controleurs aan de markthallen		2 190,—		3 285,—			
		9 werklieden		8 488,—		3 651,—			
			f	31 821,—			21 299,—	(133) 24 804,—	
	b.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen aan:							
		den gouvernements-veearts	f	900,—		900,—			
		1 marktmeester		900,—		900,—			
				1 800,—			1 440,—	1 714,—	
	c.	reis- en teerkosten		700,—		500,—	600,—	497,—	
					34 321,—	**24 542,—**			

Nummers der artikelen	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
161		Aankoop van materialen, onderhoud, verlichting, waterverbruik en andere uitgaven: (134)						(134) Op onderdeel b is naar de behoefte meer uitgegeven. Verwacht wordt dat met een verhoging van *f* 1 100,— overschrijding vermeden zal worden. Op onderdeel a wordt een verhoging van *f* 1 200,— aangevraagd in verband met noodzakelijke aanschaffing van instrumenten.
	a.	aankoop van materialen	f 5 200,—		4 000,—	f 4 050,—	f 4 074,—	
	b.	onderhoud en stroom- en waterverbruik	8 900,—		7 800,—	7 420,—	(134) 9 044,—	
	c.	andere uitgaven	1 600,—		1 600,—	1 200,—	1 572,—	
				f 15 700,—	**13 400,—**			(135) Zie de Memorie van Toelichting op de suppletoire begrooting 1937 (gedrukte stukken 1936—1937-24) ad 18 um. Het daarbij voor Aruba aangevraagd nader krediet is aan de hand van de uitgaven over 1936 gebleken niet voldoende te zullen zijn. Verwacht wordt dat met een krediet van *f* 19 000,— de uitgaven de raming niet zullen overschrijden.
		Algemeene kosten.						
162		Verpleging van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel, begrafeniskosten van onvermogenden, huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen en -vroedvrouwen, verloskundige hulp aan onvermogenden en benoodigdheden daarvoor, reiskosten en onderwijs in de verloskunde en vervoer van gouvernements-patiënten:						(136) Naar de behoefte meer uitgegeven.
	a.	verpleging van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en begrafeniskosten van onvermogenden: (135)						(137) Toegestaan voor: „reiskosten en intern onderwijs in Nederland van 4 candidaten vroedvrouw."
		Curaçao	f 80 000,—		80 000,—			
		Aruba	19 000,—		12 000,—			(138) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Bonaire	7 000,—		4 500,—			
		St. Maarten	4 500,—		2 500,—			(139) Toegestaan voor: „aanschaffing van een ambulance voor Aruba."
		St. Eustatius	100,—		100,—			
		Saba	100,—		100,—			
			f 110 700,—			93 900,—	(136) 109 802,—	(140) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 169.
	b.	huur van spreekkamers:						(141) Zie gedrukt stuk No. 7.
		Curaçao	f 1 650,—		1 650,—			
		Aruba	210,—		210,—			
			1 860,—			1 860,—	1 058,—	
	c.	verloskundige hulp aan onvermogenden:						
		Curaçao	f 1 400,—		1 400,—			
		Aruba	600,—		600,—			
		Bonaire	100,—		500,—			
		St. Maarten	100,—		100,—			
		St. Eustatius	100,—		100,—			
		Saba	50,—		50,—			
			2 350,—			2 750,—	1 704,—	
					(137) 3 000,—	3 000,—	2 000,—	
	d.	vervoer van gouvernements-patiënten, waaronder krankzinnigen en melaatschen en van hunne begeleiders	1 000,—		1 000,—	1 000,—	1 987,—	
				115 910,—	**107 810,—**			
163		Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, zoomede andere uitgaven (alle eilanden)		**25 000,—**	**25 000,—**	25 000,—	25 694,—	
164		Onderhoud van en andere uitgaven voor apotheken (alle eilanden)		**1 500,—**	**1 500,—**	1 500,—	1 385,—	
165		Onderhoud en bediening van ziekenauto's:						
		Curaçao	f 2 000,—		2 000,—			
		Aruba	1 500,—		1 500,—			
				3 500,—	**3 500,—**	3 500,—	(138) 1 929,—	
						(139) 4 250,—	4 250,—	
166		Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof (alle eilanden)		**500,—**	**500,—**	500,—	420,—	
167		Terugbetaling aan het Rijk van de helft van de uitgaven voor den geneeskundigen dienst der landmacht (personeelsuitgaven en materieele behoeften en overige uitgaven) (alle eilanden)		**13 000,—**	**13 000,—**	13 000,—	13 000,—	
168		Telefoonabonnementen:						
		Curaçao	f 4 200,—		4 200,—			
		Aruba	680,—		400,—			
				4 880,—	**4 600,—**			
				f 631 947,—	f 577 115,—	f 538 741,—	f 556 202,—	
		VIIde AFDEELING.						
		Onvoorziene Uitgaven.						
169		Onvoorziene uitgaven (140)		f 200 000,—	f 100 000,—	f 100 000,—	f (141) 71 368,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF	Geraamd voor 1938.	Toegestaan voor 1937.	Toegestaan voor 1936.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1936.	TOELICHTINGEN.
		Algemeen Overzicht.					
		Iste Afdeeling Gouvernements-Secretarie	f 216 884,—	136 205,—	f 137 351,—	f 138 440,—	
		IIde „ Binnenlandsch Bestuur	1 347 661,—	1 230 550,—	1 218 162,—	1 165 336,—	
		IIIde „ Justitie	1 237 786,—	1 126 234,—	1 138 296,—	1 088 374,—	
		IVde „ Financiën	3 065 435,—	3 720 888,—	3 553 522,—	3 630 674,—	
		Vde „ Openbare Werken	1 472 479,—	1 061 075,	1 278 212,—	1 231 800,—	
		VIde „ Openbare Gezondheidsdienst	631 947,—	577 115,—	538 741,—	556 202,—	
		VIIde „ Onvoorziene Uitgaven	200 000,—	100 000,—	100 000,—	71 368,—	
			f 8 172 192,—	7 952 067,—	f 7 964 284,—	f 7 882 194,—	

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936-1937-32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

RAMING DER MIDDELEN.

No. 4.

RAMING

DER

MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1938.

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN van Curaçao voor het dienstjaar 1938.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	CURAÇAO.	ARUBA.	BONAIRE.	St. MAARTEN (Nederlandsch gedeelte).	St. EUSTATIUS	SABA.	ALLE EILANDEN.	TOTAAL.	Letters.
	A. *Belastingen.*									
a.	Invoerrecht	f 1 500 000,—	f 680 000,—	8 000,—	f 9 000,—	f 3 000,—	f 4 500,—	f	f 2 204 500,—	*a.*
b.	Accijns op gedistilleerd	480 000,—	150 000,—	10 000,—		500,—	2 000,—		642 500,—	*b.*
c.	Accijns op geslacht	10 000,—	3 000,—						13 000,—	*c.*
d.	Zegelbelasting	55 000,—	22 000,—	1 000,—	900,—	200,—	300,—		79 400,—	*d.*
e.	Overdrachtsbelasting	20 000,—	5 000,—	200,—					25 200,—	*e.*
f.	Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 000,—							1 000,—	*f.*
g.	Grondbelasting	400 000,—	110 000,—	4 000,—					514 000,—	*g.*
h.	Gebruiksbelasting	102 000,—	38 000,—	500,—					140 500,—	*h.*
i.	Inkomstenbelasting	900 000,—	850 000,—	1 500,—					1 751 500,—	*i.*
j.	Successiebelasting	30 000,—							30 000,—	*j.*
k.	Vergunningsrecht	42 000,—	26 000,—	1 200,—	100,—	100,—	300,—		69 700,—	*k.*
l.	Hondenbelasting	6 500,—	1 500,—	700,—	300,—	100,—	100,—		9 200,—	*l.*
m	Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting	100 000,—	50 000,—	2 200,—					152 200,—	*m.*
		f 3 646 500,—	f 1 935 500,—	29 300,—	f 10 300,—	f 3 900,—	f 7 200,—		f 5 632 700,—	
	B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*									
a.	Schoolgelden	f 95 000,—	f		f	f	f	f	f 95 000,—	*a.*
b.	Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt-, visscherij- en andere voorschotten	20 000,—	500,—	6 000,—	700,—	500,—	500,—		28 200,—	*b.*
c.	Inschrijving enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom							1 000,—	1 000,—	*c.*
d.	Boeten	30 000,—	10 000,—		200,—				40 200,—	*d.*
e.	Vergoeding door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van voor haar verrichte politiediensten							27 000,—	27 000,—	*e.*
f.	Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	7 500,—	4 000,—						11 500,—	*f.*
g.	Keurgelden van motorbooten, enz. en examengelden van aspirant-schippers van motorbooten, enz.	500,—							500,—	*g.*
h.	Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk	500,—							500,—	*h.*
i.	Huur van Landsgronden en eigendommen	140 000,—	70 000,—	5 000,—		900,—			215 900,—	*i.*
j	Registratierecht	1 000,—	500,—						1 500,—	*j.*
k.	Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	105 000,—	105 000,—	500,—	300,—				210 800,—	*k.*
l.	Huur van opslagplaatsen	20 000,—	12 000,—	300,—					32 300,—	*l.*
m.	Uitvoerrecht van mijnproducten	30 000,—							30 000,—	*m.*
n.	Inkomsten van de posterij	120 000,—	50 000,—	3 000,—	4 200,—	1 000,—	3 000,—		181 200,—	*n.*
o.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank							5 000,—	5 000,—	*o.*
p.	Opbrengst van Landsradioposten	145 000,—	60 000,—	2 200,—	3 000,—	500,—	1 200,—		211 900,—	*p.*
q.	Opbrengst van Landstelefoon	90 000,—	20 000,—						110 000,—	*q.*
r.	Inkomsten van den havendienst	5 000,—							5 000,—	*r.*
s.	Loodsgelden	450 000,—	250 000,—						700 000,—	*s.*
t.	Opbrengst van den watervoorzieningsdienst	158 000,—	72 000,—						230 000,—	*t.*
u.	Inkomsten van den hypotheekbewaarder en opbrengst rooigelden op Curaçao	2 000,—							2 000,—	*u.*
v.	Inkomsten van de Curaçaosche bank: aandeel in de zuivere winst f —— ; teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten 17 500,—	17 500,—							17 500,—	*v.*
w.	Onderzoek en beproeving van stoomketels en vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels	3 900,—	600,—						4 500,—	*w.*
x.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst: geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz. f 2 000,— ; gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmettingen, enz. 8 500,— ; verhuur van ziekenauto's 1 000,— ; verkochte kaarten recht gevende op geneeskundige hulp 4 500,—	16 000,—	1 000,—	500,—					17 500,—	*x.*
y.	Verpleeggelden: van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen betalende patiënten f 1 500,— ; van in de inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten opgenomen patiënten 500,—	2 000,—							2 000,—	*y.*
z.	Inkomsten van abattoir, markthallen en veekoralen	40 000,—							40 000,—	*z.*
aa.	Vergunningsrecht op loterijen	95 000,—							95 000,—	*aa.*
bb.	Batig saldo over 1934							124 337,—	124 337,—	*bb.*
cc.	Alle andere ontvangsten	85 000,—	30 000,—	1 200,—	800,—				117 000,—	*cc.*
		f 1 678 900,—	f 685 600,—	18 700,—	f 9 200,—	f 2 900,—	f 4 700,—	f 157 337,—	f 2 557 337,—	

OVERZICHT.

A.	Belastingen	f 5 632 700,—	A.
B.	Inkomsten van onderscheiden aard	2 557 337,—	B.
		f 8 190 037,—	

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936-1937-32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

TOELICHTING VAN DE RAMING DER MIDDELEN.

No. 5.

TOELICHTING

VAN DE

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1938.

Letters	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	Raming voor 1938.	Raming voor 1937.	Raming voor 1936.	Opbrengst in 1936.	Gemiddelde opbrengst over 1934–1936.	TOELICHTINGEN.
	A. *Belastingen.*						
a.	Invoerrecht	f 2 204 500,—	f 1 921 500,—	f 1 780 500,—	f 2 070 447,—	f 1 886 685,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 en mede in verband met de tengevolge van de devaluatie van den gulden gestegen waarde der goederen hooger geraamd.
b.	Accijns op gedistilleerd	642 500.—	647 500,—	817 500,—	873 158,—	850 966,—	In verband met een gedachte verlaging van den accijns lager geraamd.
c.	Accijns op geslacht	13 000,—	12 000,—	11 000,—	13 126,—	12 240,—	
d.	Zegelbelasting	79 400,—	70 200,—	64 200,—	81 195,—	75 720,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.
e.	Overdrachtsbelasting	25 200,—	25 000,—	12 500,—	31 489,—	27 024,—	
f.	Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 000,—	1 000.—	1 000,—	501,—	1 054,—	
g.	Grondbelasting	514 000,—	429 000,—	429 000,—	560 779,—	498 579,—	Idem
h.	Gebruiksbelasting	140 500,—	115 000,—	95 000,—	143 939,—	125 830,—	Idem
i.	Inkomstenbelasting	1 751 500,—	1 851 500,—	1 613 500,—	1 701 159,—	1 999 877,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 lager geraamd.
j.	Successiebelasting	30 000,—	20 000,—	20 000,—	67 715,—	42 055,—	Aan de hand van de gemiddelde opbrengst over 1934–1936 hooger geraamd.
k.	Vergunningsrecht	69 700,—	66 500,—	61 600,—	71 230,—	72 628,—	
l.	Hondenbelasting	9 200,—	8 200,—	7 500,—	10 900,—	10 022,—	
m	Motorrijtuig- rijwiel- en motorbootbelasting	152 200,—	112 000,—	80 000,—	154 013,—	173 054,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.
		f 5 632 700,—	f 5 279 400,—	f 4 993 300,—	f 5 779 651,—		
	B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*						
a.	Schoolgelden	f 95 000,—	f 100 000,—	f 79 000,—	f 98 186,—	58 888,—	De raming voor 1937 was te hoog.
b.	Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt-, visscherij en andere voorschotten	28 200,—	17 000,—	10 500,—	22 454,—	17 932,—	De raming is gesteld op het bedrag hetwelk volgens de gesloten overeenkomsten in 1938 verschuldigd zal zijn.
c.	Inschrijving enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom	1 000,—	1 000,—	1 000,—	2 671,—	2 035,—	
d.	Boeten	40 200,—	32 500,—	40 000,—	42 246,—	36 069,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.
e.	Vergoeding door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van voor haar verrichte politiediensten	27 000,—	45 000,—	62 500,	27 000,—	44 833,—	De raming is gesteld op het door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. in 1938 te betalen bedrag.
f.	Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	11 500,—	8 000,—	7 000,—	16 608,—	12 446,—	
g.	Keurgelden van motorbooten enz. en examengelden van aspirant-schippers van motorbooten enz.	500,—	500,—	500,—	825,—	840,—	
h.	Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk	500,—	500,—	500,—	142,—	352,—	
i.	Huur van landsgronden en eigendommen	215 900,—	210 500,—	224 000,—	216 766,—	201 229,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.
j.	Registratierecht	1 500,—	1 500,—	1 500,—	1 957,—	2 008,—	
k.	Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	210 800,—	180 000,—	150 000,—	225 772,—	265 429,—	Idem
l.	Huur van opslagplaatsen	32 300,—	30 000,—	24 000,—	36 523,—	33 829,—	Idem
m.	Uitvoerrecht van mijnproducten	30 000,—	40 000,—	50 000,—	36 369,—	44 438,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 lager geraamd.
n.	Inkomsten van de posterij	181 200,—	150 500,—	135 000,—	189 034,—	190 101,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.
o.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank	5 000,—	5 000,—	5 000,—	9 165,—	7 269,—	
p.	Opbrengst van Landsradioposten	211 900,—	176 500,—	199 500,—	220 659,—	187 578,—	Idem
q.	Opbrengst van Landstelefoon	110 000,—	95 000,—	90 000,—	108 485,—	99 445,—	Idem
	Inkomsten van den havendienst	5 000,—	5 000,—	4 000,—	6 148,—	25 158,—	
s.	Loodsgelden	700 000,—	600 000,—	780 000,—	869 392,—	819 546,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd, rekening houdende echter met een gedachte verlaging van de loodsgelden.
t.	Opbrengst van den watervoorzieningsdienst	230 000,—	205 000,—	160 000,—	243 000,—	207 433,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.

Letters	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	Raming voor 1938.	Raming voor 1937.	Raming voor 1936.	Opbrengst in 1936.	Gemiddelde opbrengst over 1934–1936.	TOELICHTINGEN.
u.	Inkomsten van den hypotheekbewaarder en opbrengst rooigelden op Curaçao	f 2 000,—	f 2 000,—	f 1 500,—	3 844,—	f 2 660,—	
v.	Inkomsten van de Curaçaosche Bank	17 500,—	15 000,—	15 000,—	30 637,—	18 693,—	
				100 000,—	188 332,—	142 237,—	Geraamd voor „Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen."
w.	Onderzoek en beproeving van stoomketels en vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels	4 500,—	3 500,—	3 200,—	5 597,—	5 302,—	
x.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	17 500,—	12 500,—	12 500,—	18 432,—	16 131,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.
y.	Verpleeggelden	2 000,—	2 500,—	3 000,—	2 609,—	2 863,—	
z.	Inkomsten van abattoir, markthallen en veekoralen	40 000,—	35 000,—	30 000,—	42 089,—	37 240,—	Idem
aa.	Vergunningsrecht op loterijen	95 000,—	95 000,—	75 000,—	98 175,—	80 033,—	
bb.	Batig saldo over 1934	124 337,—	*) 501 120,—	**) 604 406,—	604 406,—	604 406,—	*) Geraamd voor: „Batig saldo over 1933."
cc.	Alle andere ontvangsten	117 000,—	107 500,—	107 500,—	124 048,—	175 530,—	**) Geraamd voor: „Batig saldo over 1932." Aan de hand van de ontvangsten over 1936 hooger geraamd.
		f 2 557 337,—	f 2 677 620,—	f 2 976 106,—	3 491 571,—		
	OVERZICHT.						
A.	Belastingen	f 5 632 700,—	f 5 279 400,—	f 4 993 300,—	5 779 651,—		
B.	Inkomsten van onderscheiden aard	2 557 337,—	2 677 620,—	2 976 106,—	3 491 571,—		
		f 8 190 037,—	f 7 957 020,—	f 7 969 406,—	9 271 222,—		
	Curaçao	f 5 325 400,—	f 4 763 500,—	f 4 728 500,—	5 536 722,—		
	Aruba	2 621 100,—	2 563 500,—	2 393 200,—	2 795 246,—		
	Bonaire	48 000,—	42 700,—	39 500,—	60 528,—		
	St. Maarten	19 500,—	17 500,—	17 500,—	23 848,—		
	St. Eustatius	6 800,—	6 500,—	6 500,—	9 190,—		
	Saba	11 900,—	11 200,—	11 300,—	14 114,—		
	Alle eilanden	157 337,—	552 120,—	772 906,—	831 574,—		
		f 8 190 037,—	f 7 957 020,—	f 7 969 406,—	9 271 222,—		

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1936-1937-32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

STAAT DER INKOMSTEN VAN CURAÇAO GEDURENDE DE JAREN 1932—1936.

No. 6.

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten van Curaçao over de jaren 1932-1936. (1)

(1) De cijfers over de jaren 1935 en 1936 zijn nog niet vastgesteld.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1932.	1933.	1934.	1935.	1936.
Curaçao.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	*f* 931 890	*f* 1 033 122	*f* 1 092 696	*f* 1 254 621	*f* 1 406 940
Accijns op gedistilleerd	427 050	484 979	578 802	608 496	647 240
Accijns op geslacht	14 582	10 816	9 250	9 442	10 201
Zegelbelasting	45 534	43 366	43 313	51 416	55 762
Overdrachtsbelasting	28 414	14 311	12 862	23 631	24 342
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 094	1 604	959	995	413
Grondbelasting	422 755	440 976	350 380	349 679	425 862
Gebruiksbelasting	95 125	81 964	71 770	92 972	105 241
Inkomstenbelasting	846 326	633 068	378 258	1 042 369	824 476
Successiebelasting	32 764	27 355	37 950	18 053	63 298
Vergunningsrecht	40 243	40 724	43 812	43 524	42 796
Hondenbelasting	3 197	6 542	6 590	7 931	7 059
Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting...	91 110	91 863	96 452	135 347	105 171
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Dienstverleening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand...	406	200			
Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat 6	2 437	2 161	1 723	24 570	
Schoolgelden	20 711	20 177	19 150	59 328	98 186
Aflossing en rente van land- en tuinbouw, veeteelt- en vischerijvoorschotten	4 357	3 826	3 756	6 877	9 308
Boeten	18 138	19 084	15 730	29 057	31 158
Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	3 900	4 095	4 620	8 090	12 058
Keurgelden van motorbooten enz. en examengelden van aspirant-schippers van motorbooten enz.	885	735	840	855	825
Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk	1 674	1 303	531	375	142
Huur van Landsgronden en eigendommen...	92 823	96 068	106 326	135 389	133 414
Registratierecht	1 316	990	1 007	1 327	1 218
Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	116 905	90 992	106 897	118 845	111 952
Huur van opslagplaatsen	17 339	18 600	19 932	20 201	21 779
Uitvoerrecht van mijnproducten	51 795	55 700	55 599	41 315	35 759
Inkomsten van de posterij	133 337	91 827	118 513	147 796	124 202
Opbrengst van Landsradioposten	79 399	91 643	108 392	141 180	144 582
Opbrengst van Landstelefoon	78 241	75 485	78 224	82 238	89 317
Inkomsten van den brug- en havendienst	120 362	135 927	63 356	5 969	6 148
Loodsgelden	439 222	495 517	481 749	461 721	536 401
Opbrengst van den watervoorzieningsdienst...	158 169	121 331	130 633	150 996	169 953
Loon van den hypotheekbewaarder	2 317	1 917	1 683	2 452	3 844
Inkomsten van de Curaçaosche Bank	17 560	17 583	11 693	13 750	30 637
Onderzoek en beproeving van stoomketels, enz.	4 670	3 915	3 636	5 369	4 645
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	10 458	11 595	12 004	12 911	15 536
Verpleeggelden	3 483	3 343	3 209	2 771	2 609
Inkomsten van abattoir markthallen en veekoralen	8 981	33 189	33 098	36 532	42 089
Vergunningsrecht op loterijen			63 300	78 625	98 175
Alle andere ontvangsten	134 028	201 873	232 881	101 605	88 984
Aruba.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	318 369	449 983	556 333	633 928	634 712
Accijns op gedistilleerd	203 387	189 172	214 426	240 909	208 150
Accijns op geslacht	1 950	1 903	2 113	2 788	2 925
Zegelbelasting	16 261	15 781	22 099	23 537	22 749
Overdrachtsbelasting	2 879	1 243	2 998	7 207	6 589
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	294	7	528	144	88
Grondbelasting	63 862	92 362	116 842	106 777	131 031
Gebruiksbelasting	26 393	34 472	31 390	35 871	38 140
Inkomstenbelasting	934 490	501 061	2 007 146	866 293	875 514
Successiebelasting	1 002			1 046	4 066
Vergunningsrecht	4 806	10 359	28 084	27 184	26 550

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1932.	1933.	1934.	1935.	1936.
Hondenbelasting	*f* 738	*f* 576	*f* 858	*f* 862	*f* 2 275
Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting...	43 561	58 080	62 195	66 183	46 332
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Dienstverleening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand ...	200	350			
Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt- en visscherijvoorschotten			475	525	25
Boeten	8 327	5 461	6 601	12 920	10 449
Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	3 405	3 165	3 720	4 110	4 500
Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk				7	
Huur van Landsgronden en eigendommen...	54 494	52 807	59 290	72 192	71 643
Registratierecht	666	668	703	667	612
Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	103 173	145 807	165 732	176 555	112 509
Huur van opslagplaatsen	3 907	5 569	9 305	14 363	14 050
Uitvoerrecht van mijnproducten				4	610
Inkomsten van de posterij	32 661	33 560	42 822	47 237	52 743
Opbrengst van Landsradioposten	40 096	42 163	40 360	35 426	68 513
Opbrengst van Landstelefoon	14 150	15 069	14 848	14 514	19 131
Loodsgelden	178 359	294 984	319 344	326 055	332 991
Opbrengst van den watervoorzieningsdienst...	16 938	34 023	34 029	63 641	73 047
Onderzoek en beproeving van stoomketels enz.	1 454	641	333	472	952
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	566	595	2 744	947	1 889
Alle andere ontvangsten	63 658	41 142	30 212	31 627	32 461
Bonaire.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	6 450	5 734	7 438	9 730	10 382
Accijns op gedistilleerd	8 573	16 821	15 342	14 630	14 904
Accijns op geslacht	520	116			
Zegelbelasting	1 174	1 142	1 123	1 047	961
Overdrachtsbelasting	645	238	327	1 675	284
Grondbelasting	4 445	4 390	5 228	6 048	3 886
Gebruiksbelasting	451	739	937	611	558
Inkomstenbelasting	1 727	2 678	2 281	1 835	1 169
Successiebelasting		2 854			348
Vergunningsrecht	1 908	1 728	1 422	1 368	1 332
Hondenbelasting	923	776	615	1 000	923
Motorrijtuig-, rijwiel en motorbootbelasting...	2 637	2 402	2 448	2 525	2 510
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Dienstverleening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand ...		25			
Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt- en visscherijvoorschotten	228	2 465	6 135	10 375	8 724
Boeten	14	3	123	55	132
Huur van Landsgronden en eigendommen ...	4 543	5 936	4 767	6 426	5 381
Registratierecht	73	63	65	63	46
Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	813	772	646	812	742
Huur van opslagplaatsen	372	472	416	733	650
Inkomsten van de posterij	2 230	2 403	2 782	3 305	3 098
Opbrengst van Landsradioposten	2 387	2 595	2 483	2 151	2 352
Loodsgelden	5	31	378		
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	174	264	347	735	896
Alle andere ontvangsten	2 706	1 280	2 270	1 323	1 250
St. Martin (Nederlandsch gedeelte).					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	11 188	10 069	8 354	10 159	10 032
Accijns op gedistilleerd	204	191	113	39	17
Accijns op geslacht	407	109			
Zegelbelasting	786	837	798	1 082	1 003
Overdrachtsbelasting	540	300	294	449	186

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1932.	1933.	1934.	1935.	1936.
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed		f 18	f 12	f 22	
Grondbelasting		102	2	2	
Gebruiksbelasting	f 10	121			
Inkomstenbelasting	1 443	1 225	168	111	
Successiebelasting			473	50	f 3
Vergunningsrecht	252	180	144	18	18
Hondenbelasting	204	370	316	338	362
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt- en visscherijvoorschotten		500	500	1 200	2 590
Boeten	200	177	453	266	441
Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	110	100	110	80	50
Huur van Landsgronden en eigendommen		30		386	424
Registratierecht	39	49	64	63	58
Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	267	355	317	418	385
Huur van opslagplaatsen	3	7	15		12
Inkomsten van de posterij	3 480				
Opbrengst van Landsradioposten	3 638	3 861	4 456	4 522	4 512
Loodsgelden	120	3 250	3 253	4 377	3 165
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	61	13	29	18	13
Alle andere ontvangsten	1 823	2 221	1 289	744	577
St. Eustatius.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	2 603	2 689	3 035	3 450	3 524
Accijns op gedistilleerd	997	1 157	743	694	361
Accijns op geslacht	289	54			
Zegelbelasting	366	316	256	349	349
Overdrachtsbelasting	183	46	5	55	77
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	2				
Grondbelasting	19	54			
Gebruiksbelasting	16	17			
Inkomstenbelasting	1 165	5			
Successiebelasting	559	165	878		
Vergunningsrecht	144	144	144	144	174
Hondenbelasting	114	222	242	174	164
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt en visscherijvoorschotten	60	500	500	500	1 307
Boeten	20		65	48	50
Huur van Landsgronden en eigendommen	638	1 406	1 170	966	891
Registratierecht	31	17	22	8	8
Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	62	20	56	95	101
Huur van opslagplaatsen		4			32
Uitvoerrecht van mijnproducten				27	
Inkomsten van de posterij	1 283	1 305	1 314	1 177	1 223
Opbrengst van Landradioposten	2 021	664	635	918	727
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	41	61	34	89	59
Alle andere ontvangsten	276	137	301	81	143
Saba.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	4 503	4 961	4 853	5 012	4 857
Accijns op gedistilleerd	1 761	1 704	2 673	2 873	2 486
Accijns op geslacht	137	34			
Zegelbelasting	298	286	424	520	371
Overdrachtsbelasting	56	39	11	68	11
Grondbelasting		8			

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1932.	1933.	1934.	1935.	1936.
Inkomstenbelasting	f 1 642	f 186	f 10		
Vergunningsrecht	390	444	450	f 360	f 360
Hondenbelasting	123	126	120	119	117
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Aflossing van rente van land- en tuinbouw-, veeteelt- en visscherijvoorschotten				500	500
Boeten	88	8	605	37	16
Huur van Landsgronden en eigendommen	5	5	5	5	13
Registratierecht	14	17	29	48	15
Dienstverleening bij den in-, uit en doorvoer van goederen	45	43	76	67	83
Inkomsten van de posterij	4 610	4 054	3 939	3 405	3 256
Opbrengst van Landsradioposten	1 654	1 352	1 489	1 411	1 320
Opbrengst van Landstelefoon	11	9	13	12	37
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	47	24	30	73	39
Alle andere ontvangsten	287	86	117	92	633
Alle eilanden.					
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Inschrijving enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom	1 082	1 005	1 905	1 530	2 671
Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank	5 855	5 073	5 373		9 165
Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegen pensioen	29 920	93 931	114 201	124 177	188 332
Terugbetaling door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van voor haar verrichte politiediensten	108 322	62 500	62 500	45 000	27 000
Batig saldo over 1932					604 406
	f 6 882 555	f 6 805 659	f 8 464 562	f 8 427 486	f 9 271 222

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—32

Verordening van den..... waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

UITGAVEN VAN HET DIENSTJAAR 1936, GEAFFECTEERD OP DEN POST VOOR ONVOORZIENE UITGAVEN.

No. 7.

OMSCHRIJVING van de in 1936 gedane onvoorziene uitgaven.

Curaçao:

Teerkosten aan de rooimeesters ..... *f* 409,50

Overboeking van een ten onrechte ten laste van de Rekening met Derden, H. Diversen verantwoord bedrag, aan de Lago Oil & Transport Co. Ltd. terugbetaald wegens een door haar gedane betaling voor door het Gouvernement van Curaçao aan haar geleverde materialen ten behoeve van den bouw van politiewoningen op San Nicolaas 365,70

Vergoeding aan een bode wegens het verrichten van extra-werkzaamheden voor de Commissie inzake het minimum-loon ..... 10,—

Vergoeding aan de All American Cables ingevolge artikel 7 van de Concessie 3,63

Kosten van de notarieele akte van aankoop van de plantage Rio Magdalena 130,95

Kosten verbonden aan de terugzending van de Curaçao—Nederland tentoonstellingsartikelen 181,63

Betaalde rekeningen van afgesloten dienstjaren 2 374,39

Afrasteren van 2 veekoralen en maken van betonnen drinkbakken bij het abattoir 418,12

Aanschaffing van propagandamiddelen voor de Commissie voor veilig verkeer. 817,74

Vergoeding aan leeraren en concierges van de verkeerscursus 1 883,75

In Nederland betaald pensioen over het tijdvak 3 April 1933 tot en met ultimo December 1934 671,61

Aanschaffing van 6 stalen Lipskasten voor het kantoor van den Koloniaal Ontvanger ... 540,—

Huur van de bovenverdieping van de Curiels Bank als kantoor van den Koloniaal Ontvanger ..... 750,—

Kosten verbonden aan het in orde maken van de benedenverdieping van de Gouvernements-Secretarie als Bureaux van den Burgerlijken Stand en Bevolkingsregister en aanschaffing van meubilair 5 163,40

Vergoeding wegens gedurende 1933 en 1934 te weinig aan een ambtenaar uitbetaalde bezoldiging 618,32

Aanschaffing van drie personenbussen en bouwen van een loods voor het stallen daarvan ..... 4 060,—

Vergoeding wegens het verrichten van werkzaamheden als secretaris van de Kamer van Koophandel en Nijverheid in 1934 en 1935 300,—

Koopsom en kosten in verband met de overdracht van eenige stukken grond op Jan Thiel voor verbetering van den weg naar Caracasbaai ..... 3 000,—

Koopsom van een stuk grond gelegen aan de Blauwe Steeg ..... 102,—

Kosten van de overeenkomsten met de eigenaren van eenige stroken grond gelegen aan de Heerenstraat, welke aan het Gouvernement verkocht zullen worden ..... 3,—

Kosten van een speciale tandheelkundige behandeling van een onvermogende ..... 500,—

Koersverschil op aangekochte wissels ter verrekening van gelden met de Nederlandsche Bank ..... 275,—

Koersverschil op terugbetaalde depositogelden van vreemdelingen 13,54

Gratificatie aan verschillende ambtenaren wegens verricht overwerk in 1936 ..... 470,—

Verlichting van het Rustoord Groot Kwartier 1 778,40

Uitgaven voor feestelijkheden in verband met de viering van het huwelijk van H. K. H. Prinses Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard 15 500,—

f 40 340,69

Aruba:

Huur van een gebouw teneinde tijdelijk te worden gebruikt als Bestuurskantoor	350,—
Afbouw van het landskantoor op Aruba	112,28
Voltooiing van de cel voor krankzinnigen bij het San Pedro de Verona hospitaal	1 017,30
Tegemoetkoming in de kosten van huishuur aan een commies	37.50
Kosten van een akte voor vestiging van het recht van opstal	34,—
Voltooiing van de politiepost op Sta. Cruz	973.07
Uitbetaling van de vierde termijn van oplevering van het Kantongerechtsgebouw en en verrekening van meer of minder werk ...	5 870,59
Tekort op de Oude Rekening Depositogelden Vreemdelingen	420,43½
Terugbetaling op oude recu's van Depositogelden Vreemdelingen	550,—
Uitgaven voor feestelijkheden in verband met de viering van het huwelijk van H.K.H Prinses Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard	12 500,—
	f 21 865,17½

Bonaire:

Vergoeding wegens geleden schade in verband met de opruiming van een aloëaanplant voor den aanleg van een vliegveld	825,—
Uitgaven voor feestelijkheden in verband met de viering van het huwelijk van H.K.H Prinses Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard	1 500,—
	f 2 325,—

St. Maarten:

Aanschaffing van schoeisel voor de bewoners van Simpsonbaai ter bestrijding van de mijnwormziekte	276,98
Huur van een gebouw voor pasangrahan...	600,—
Uitgaven voor feestelijkheden in verband met de viering van het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard	1 000,—
	f 1 876,98

St. Eustatius:

Voltooiing van het landskantoor	644,63
Uitgaven voor feestelijkheden in verband met de viering van het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard	1 000,—
	f 1 644,63

Saba:

Voltooiing van de bouw van 8 keukentjes	*f* 1 136,03
Afbouw van 8 huisjes op Saba	1 397,06
Voeding, passagekosten enz. van de schipbreukelingen van de gestrande „Mary Veleta"	125,75
Uitbreiding van het telefoonnet	1 950,62
Transport van materialen bestemd voor den aanleg van een haventje in de Fortbaai	7,17
Uitgaven voor feestelijkheden in verband met de viering van het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard	1 000,—
	f 5 616,63

OVERZICHT:

Curaçao	*f* 40 340,69
Aruba	21 865,17½
Bonaire	2 325,—
St. Maarten	1 876,98
St. Eustatius	1 644,63
Saba	5 616,63
	f 73 669,10½

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1936—1937—32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

STAAT

aantoonende de voorgestelde verhoogingen en verminderingen in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1938 in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor 1937.

No. 8.

VERHOOGINGEN EN VERMINDERINGEN

voorgesteld in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1938

in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van

de Curaçaosche begrooting 1937.

Artikel Begroting 1938.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
	Iste AFDEELING.					
	Gouvernements-Secretarie.					
1*a*.	Bezoldigingen enz. van den gouvernements-secretaris enz.			f 20 247,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 2.
3	Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten en andere uitgaven			10 950,—		M. v. T. blz. 2.
4	Loon van een algemeen verslaggever				f 618,—	U. en T. staat noot 4.
5	Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven				550,—	U. en T. staat noot 4.
6*a*.	Bezoldiging enz. van den griffier van de Staten	f 3 150,—				M. v. T. blz. 2.
6*b*.	Reis- en verblijfkosten van de leden	15 000,—				M. v. T. blz. 2.
				18 150,—		
7	Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven			550,—		U. en T. staat noot 4.
8	Onderstand aan behoeftigen			3 600,—		U. en T. staat noot 6
11	Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag, tevens regeeringsjubileum van H. M. de Koningin			28 350,—		M. v. T. blz. 2.
				f 81 847,—	f 1 168,—	
	Meer...			f 80 679,—		
	IIde AFDEELING.					
	Binnenlandsch Bestuur.					
14*a*.	Bezoldigingen enz. van de ambtenaren en beambten	f 7 344,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 2.
14*c*.	Vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen	975,—	f 960,—			U. en T. staat noot 9. U. en T. staat noot 10.
14*e*.	Vergoeding aan den Secretaris van den Politieraad op Aruba	300,—				U. en T. staat noot 11.
				f 7 659.—		
15	Onderhoud en bedrijf van 3 dienstauto's				f 1 500,—	U. en T. staat noot 10.
16	Reis- en teerkosten van de gezaghebbers bij dienstreizen buiten hunne standplaatsen			300,—		
17*a*.	Bezoldigingen enz. van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten			6 336,—		U. en T. staat alg. noot.
19	Bezoldigingen enz. van den inspecteur van het onderwijs enz.			1 862,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 2.
21*a*.	Bezoldigingen enz. van het onderwijzend personeel		f 2 086,—			U. en T. staat alg. noot en noten 15, 16 en 17.
21*b*.	Toelagen	f 500.—			1 586,—	
22	Schoolmeubelen enz.				5 000.—	U. en T. staat noot 18.
23*a*.	Uitkeeringen ten behoeve van het bijzonder onderwijs	f 60 600,—				U. en T. staat noot 20.
23*b*.	Kosten van den bouw en het inrichten van schoolgebouwen en het aankoopen en inrichten van terreinen voor het onderwijs in lichamelijke oefening en speelterreinen	10 700,—				M. v. T. blz. 2.
23*c*.	Kosten van het aanschaffen van schoolmeubelen	1 000,—				M. v. T. blz. 2.
23*g*.	Kosten verbonden aan het verleenen van overtocht aan verplichte onderwijzers bij overplaatsing in Curaçao van het eene eiland naar het andere	100,—				
				72 400,—		
26*a*.	Toelagen aan personen belast met de opleiding			600,—		
29*a*.	Bezoldigingen van het personeel			240,—		U. en T. staat alg. noot.
31	Kosten van onderhoud en instandhouding van werkkampen			30 000.—		M. v. T. blz. 2.
32	Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad			60.—		U. en T. staat alg. noot.
33*a*.	Aanvulling enz. van de openbare boekerij en leeszaal			200.—		
34	Bezoldiging enz. van een landbouwkundige, tevens plantsoenbeheerder op Curaçao en een landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden			6 240,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 2.
36	Voorschotten ter bevordering van landbouw enz.				11 000.—	M. v. T. blz. 2.

Artikel Begrooting 1938.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
37*b*.	Kosten van proefnemingen			f 5 000,—		M. v. T. blz. 2.
38	Bijdragen aan verschillende lichamen			5 000,—		U. en T. staat noot 36.
40	Telefoonabonnementen			300,—		
				f 136 197,—	f 19 086,—	
	Meer...			f 117 111,—		
	IIIde AFDEELING.					
	Justitie.					
41*a*.	Bezoldigingen enz. van den voorzitter van het Hof van Justitie enz.	f 17 729,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
41*c*.	Standplaatstoelage van een klerk op Aruba	468,—				U. en T. staat noot 39.
				f 18 197,—		
45	Bezoldigingen enz. van den directeur-administrateur van de gevangenis enz.			5 268,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
46	Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen enz.				f 750,—	U. en T. staat noot 42.
47	Bezoldigingen enz. van het politiepersoneel			82 473,—		U. en T. staat alg. noot, noot 44 en M. v. T. blz. 3.
52	Loon van de secretarissen			324,—		U. en T. staat alg. noot en noot 48.
53	Andere uitgaven			300,—		
55	Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen, enz.			1 000,—		U. en T. staat noot 50.
56	Uitgaven voor gerechtelijke schouwingen			500,—		U. en T. staat noot 51.
57	Wapenen en munitie voor de vrijwilligerskorpsen en uitgaven voor de saluut-batterij			1 000,—		U. en T. staat noot 52.
60	Vacatiegeld aan de bioscoop-commissie op Curaçao			2 700,—		U. en T. staat noot 52*a*.
61	Telefoonabonnementen			540.—		
				f 112 302,—	f 750,—	
	Meer...			f 111 552,—		
	IVde AFDEELING.					
	Financiën.					
62	Bezoldigingen enz. van den administrateur van financiën, ambtenaren en beambten			f 27 514.—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
63*c*.	Teerkosten van de rooimeesters			400,—		U. en T. staat noot 54.
64*a*.	Loon van de boschwachters en opzichters	f 772.—				U. en T. staat alg. noot.
64*b*.	Vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen aan de boschwachters op Aruba	540.—				
				1 312,—		
68*a*.	Bezoldigingen enz. van den inspecteur der belastingen enz.	f 15 866,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
68*b*.	Kassierstoelagen		f 1 440,—			U. en T. staat noot 60.
				14 426,—		
69	Bezoldigingen enz. van de ambtenaren van den buitendienst der belastingen			28 962,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
70	Vergoeding aan de kommiezen enz.			35 000,—		M. v. T. blz. 3.
71	Gerechtelijke vervolgingskosten enz.			20 000,—		M. v. T. blz. 3.
72*a*.	Bezoldigingen enz. van den postdirecteur enz.	f 3 894,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
72*b*.	Toelagen van de ambtenaren, beambten en brievenbestellers	4 440,—				U. en T. staat noot 66.
72*c*.	Vervoertoelage van 2 schrijvers werkzaam op St. Nicolaas	720,—				U. en T. staat noot 67.
				9 054,—		
75*a*.	Bezoldigingen enz. van den directeur van den Landsradio- en Telefoondienst enz.			13 988,—		U. en T. staat alg. noot en noot 70.
76	Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten			5 000,-		U. en T. staat noot 71.

Artikel Begrooting 1938.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
78	Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij enz.			f 10 000,—		U. en T. staat noot 72.
79	Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon			2 600,—		U. en T. staat noot 73.
80	Loon van het personeel			943,—	f 15 000,—	U. en T. staat noot 74. U. en T. staat alg. noot.
82*a*.	Bezoldigingen enz. van den havenmeester, de ambtenaren enz.	f 11 860,—				U. en T. staat alg. noot en noot 77.
82*c*.	Toelagen aan loodsen wegens gemis aan een ambtswoning		f 360,—	11 500,—		
83*a*.	Loon van de bemanning van de gouvernementsbooten onder beheer van het haven- en loodswezen enz.			11 845,—		U. en T. staat noot 78.
85	Aanschaffing van booten en reservedeelen				30 000,—	U. en T. staat noot 80.
87	Bezoldigingen enz. van het personeel				500,—	
89*a*.	Bezoldigingen enz. van het personeel			2 391,—		U. en T. staat alg. noot.
90	Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting enz.			1 000,-		U. en T. staat noot 83.
91	Loon van 3 waarnemers			36,—		U. en T. staat alg. noot.
92	Andere uitgaven			250,—		
93*a*.	Bezoldigingen enz. van den directeur enz.			8 964,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
94	Bedrijfs- en onderhoudskosten			6 500,—		U. en T. staat noot 86.
97	Onderhoud en verbetering van putten enz.			500,—		
98	Bezoldigingen enz. van het personeel			504,—		U. en T. staat alg. noot.
100	Bijdrage in de kosten van de Kamers van Koophandel en Nijverheid op Curaçao en Aruba			3 000,—		U. en T. staat noot 90.
102	Onderstanden			1 415,—		U. en T. staat noot 93.
105	Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren enz.			22,—		
107*a*.	Toelagen wegens gemis aan inkomsten		f 500,—			
107*b*.	Kindertoeslag	f 4 500,—		4 000,—		U. en T. staat noot 95.
108*e*.	Tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing		f 1 000,—			U. en T. staat noot 96.
108*f*.	Andere uitgaven	f 1 000,—				U. en T. staat noot 96.
111	Uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds enz.			10 474,—		U. en T. staat noot 98.
112	Uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds ingevolge het K. B. van 27 April 1936 (Stbl. No. 941)				100 000,—	
113	Voorschot aan de Afdeeling Volkshuisvesting van den Curaçaoschen Roomsch Katholieken Volksbond			60 000,—		M. v. T. blz. 3.
					280 533,—	U. en T. staat noot 104.
					501 120,—	U. en T. staat noot 105.
					50 000,—	U. en T. staat noot 106.
118	Telefoonabonnementen			100,—		
				f 321 700,—	f 977 153,—	
			Minder...		f 655 453,—	
	Vde AFDEELING.					
	Openbare Werken.					
119*a*.	Bezoldigingen enz. van den directeur en van de ambtenaren enz.	f 59 982,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
119*b*.	Personeel in tijdelijken dienst		f 3 018,—	f 56 964,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 3.
120*b*.	Onderhoud van den dienstautobus			100,—		
122*a*.	Onderhoud en herstelling van de gebouwen en eigendommen		f 10 000,—			U. en T. staat noot 111.
122*b*.	Aankoop en onderhoud van meubelen voor de kantoren en logeergebouwen	f 700,—				

Artikel Begrooting 1938.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
122*c*.	Schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water	f 900,—				
122*d*.	Aankoop van water uit de Landswaterleiding		f 9 000,—		f 17 400,—	U. en T. staat noot 111*a*.
123	Onderhoud van straten en wegen			f 58 300,—		M. v. T. blz. 3.
128	Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers			60,—		U. en T. staat alg. noot.
129	Benoodigdheden en andere uitgaven			12 000,—		U. en T. staat noot 115.
130*b*.	Arbeidsloonen en andere uitgaven			500,—		
133	Telefoonabonnementen			50,—		
134	Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen			300 830,—		M. v. T. blz. 4.
				f 428 804,—	f 17 400,—	
	Meer...			f 411 404,—		
	VIde AFDEELING.					
	Openbare Gezondheidsdienst.					
135*a*.	Bezoldigingen enz. van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst enz.	f 10 567,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 5.
135*b*.	Vergoeding aan 1 gouvernements-geneeskundige, enz.	24,—		f 10 591,—		U. en T. staat alg. noot.
138	Bezoldiging enz. van den patholoog-anatoom, enz.			5 124,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 5.
141	Bezoldiging of loon van den opzichter, enz.				f 996,—	U. en T. staat alg. noot en noot 125.
144*a*.	Bezoldiging enz. van den geneesheer-directeur, enz.	f 1 428,—				U. en T. staat alg. noot.
144*c*.	Toelage aan 10 oppassers	1 800,—		3 228,—		U. en T. staat noot 126.
147*a*.	Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven			6 920,—		U. en T. staat noot 128.
148	Loon van 1 oppasser			84,—		U. en T. staat alg. noot.
149	Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven			3 200,—		U. en T. staat noot 130.
151	Loon van het verplegend personeel			1 956,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 5.
153	Bezoldigingen enz. van den technisch-ambtenaar, enz.			4 266,—		U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 5.
160*a*.	Bezoldigingen enz. van het personeel	f 9 579,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. blz. 5.
160*c*.	Reis- en teerkosten	200,—		9 779,—		
161*a*.	Aankoop van materialen, enz.	f 1 200,—				U. en T. staat noot 134.
161*b*.	Onderhoud en stroom- en waterverbruik	1 100,—		2 300,—		U. en T. staat noot 134.
162*a*.	Verpleging van onvermogenden, enz.	f 11 500,—				U. en T. staat noot 135.
162*c*.	Verloskundige hulp aan onvermogenden		f 400,— 3 000,—	8 100,—		U. en T. staat noot 137.
168	Telefoonabonnementen			280,—		
				f 55 828,—	f 996,—	
	Meer...			f 54 832,—		
	VIIde AFDEELING.					
	Onvoorziene uitgaven.					
169	Onvoorziene uitgaven			f 100 000,—		M. v. T. blz. 5.
				f 100 000,—		
	Meer...			f 100 000,—		

OVERZICHT.

Afdeeling.		Meer.	Minder.
I.	Gouvernements-Secretarie	f 80 679,—	———
II.	Binnenlandsch Bestuur	117 111,—	———
III.	Justitie	111 552,—	———
IV.	Financiën	———	f 655 453,—
V.	Openbare Werken	411 404,—	———
VI.	Openbare Gezondheidsdienst	54 832,—	———
VII.	Onvoorziene Uitgaven	100 000,—	———
	Totaal	f 875 578,—	f 655 453,—
	Meer	f 220 125,—	———

De gezamenlijke uitgaven voor 1938 meer geraamd	f	220 125,—
De gezamenlijke middelen voor 1938 meer geraamd		233 017,—
Voordeelig verschil	f	12 892,—
Batig saldo voor 1937 geraamd op		4 953,—
Dus batig saldo voor 1938	f	17 845,—

L. NIEUWENBURG
Boekbinderij v/h H. J. Moller
Willemstraat Tel. 110704
DEN HAAG